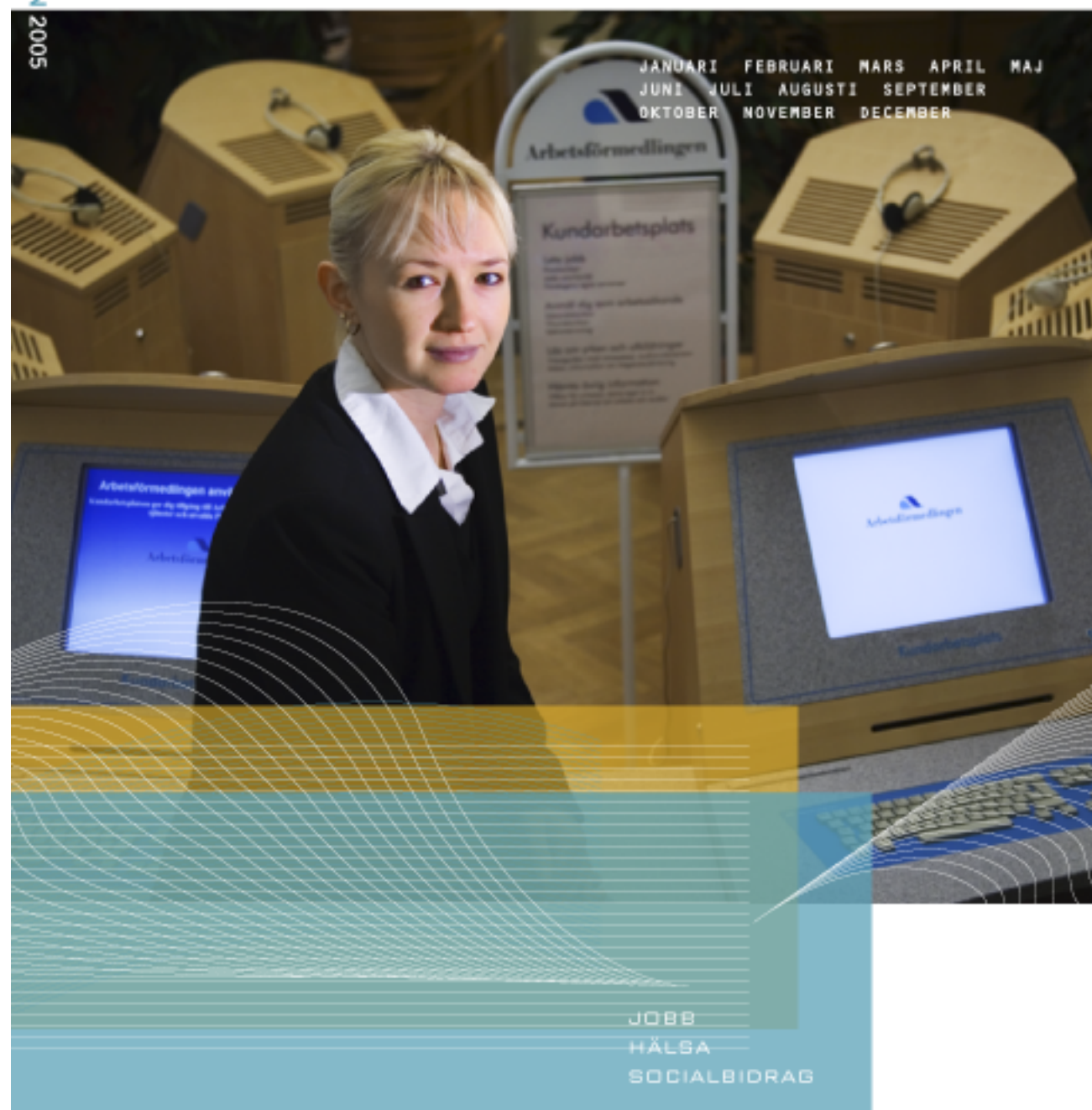

ÅRSREDOVISNING FÖR STATEN 2005

ÅRSREDOVISNING FÖR STATEN 2005

2005

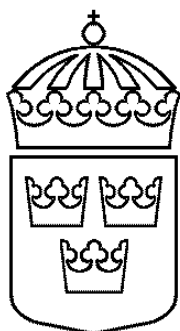
JOBB
HÄLSA
SOCIALBIDRAG

Regeringens skrivelse
2005/06:101

Regeringens skrivelse
2005/06:101

Årsredovisning för staten 2005

Regeringens skrivelse 2005/06:101

Årsredovisning för staten 2005

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 6 april 2006

Göran Persson

Pär Nuder
(Finansdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för det ekonomiska utfallet i staten 2005. Skrivelsen omfattar resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys samt det slutliga utfallet på statsbudgetens inkomstitlar och anslag under året. Vidare lämnas en uppföljning av de budgetpolitiska målen, uppgifter om utvecklingen av statens ekonomi de senaste fem åren, en redogörelse för statliga garantier och krediter, avgifter till och bidrag från EU, samt tillgångar och skulder i verksamheter där staten har ett väsentligt inflytande. Myndigheter som fått revisionsberättelse med invändning omnämns och skälen för invändningarna anges. En redogörelse för den Europeiska revisionsrättens granskning av EU-medel lämnas. Slutligen informerar regeringen riksdagen om regeringens ställningstagande till vilka myndigheter och verksamheter som får finansieras med sponsring.

Sammanfattning

Sammanfattning

Det ekonomiska utfallet för 2005

Det samlade ekonomiska utfallet för 2005 ger en positiv bild när det gäller utvecklingen av statens finansiella resultat och ekonomiska ställning. Överskottet i de offentliga finanserna ökade från 1,6 procent av bruttonationalprodukten (BNP) 2004 till 2,7 procent 2005, vilket överstiger målet för 2005 med 2,2 procentenheter.

Utgiftstaket för 2005 klarades med en marginal på 5,7 miljarder kronor samtidigt som underskottet i statsbudgeten på 51 miljarder kronor 2004 vändes till ett överskott 2005 på 14 miljarder kronor. Utgifterna under utgiftstaket som andel av BNP uppgick till 32 procent, en minskning med knappt 1 procentenhet jämfört med 2004.

Jämfört med 2004 har resultatet enligt resultaträkningen för staten förbättrats med 39 miljarder kronor. Resultaträkningen uppvisade 2005 ett överskott på 20 miljarder kronor. Statsskulden har ökat med 49 miljarder kronor. Som andel av BNP ligger dock statsskulden kvar på cirka 47 procent.

I följande tabell redovisas några nyckeltal avseende det ekonomiska utfallet 2005 jämfört med 2004.

Nyckeltal för det ekonomiska utfallet

Miljarder kronor

	Utfall 2005	Procent av BNP ¹	Utfall 2004	Procent av BNP ²
Den offentliga sektorns finansiella sparande	71	2,7	41	1,6
Statsbudgetens saldo	14	0,5	-51 ³	-2,0
Utgiftstak	870	32,5	858	33,3
Takbegränsade utgifter	864	32,3	856	33,2
Statens nettoförmögenhet	-762	-28,5	-775 ⁴	-30,1
Statsskuld	1 262	47,2	1 213	47,1
Årets över-/underskott i resultaträkningen	20	0,8	-18 ⁴	-0,7
Garantiförbindelser ⁵	723	27,1	703	27,3
EU-avgiften ⁶	26	1,0	23	0,9
Nettoflöde till EU	13	0,5	11	0,4

¹ Prel. BNP för 2005 uppgår till 2 673 miljarder kronor (löpande priser).

² Rev. BNP för 2004 uppgår till 2 573 miljarder kronor (löpande priser).

³ Utfallet för statsbudgetens saldo har korrigerats för 2004 i jämförelse med vad som tidigare redovisats. För en närmare beskrivning, se avsnitt 5.1.1.

⁴ Redovisningen för 2004 har justerats i enlighet med ändrade redovisningsprinciper m.m. För en närmare beskrivning, se avsnitt 4.4.5.

⁵ Exkl. kapitaltäckningsgarantier och investerarskydd.

⁶ Periodiserade uppgifter.

Överskott i de offentliga finanserna

Den offentliga sektorns finansiella sparande skall enligt riksdagens beslut uppgå till 2 procent av BNP i årsgenomsnitt över en konjunkturcykel. I budgetpropositionen för 2003 angav regeringen att ett preciserat mål för överskottet för ett enskilt år bör anpassas till konjunkturläget. Osäkerheten i konjunkturutvecklingen är ett av skälen till att det bör finnas en avvägning mellan kortsiktig flexibilitet och långsiktig hållbarhet. Det kan finnas skäl att låta det finansiella sparandet understiga 2 procent av BNP i ett svagt konjunkturläge så att de automatiska stabilisatorerna kan verka fullt ut. På motsvarande sätt kan det överstiga 2 procent i ett starkt konjunkturläge.

Riksdagen fastställde hösten 2004 målet för överskottet i de offentliga finanserna för 2005 till minst 0,5 procent av BNP. Överskottet för 2005 beräknas enligt preliminära nationalräkenskaper uppgå till 2,7 procent av BNP, vilket betyder att målet överskreds med 2,2 procentenheter.

Det förbättrade utfallet beror främst på ökade intäkter från bolagsskatter på grund av att vissa större bolag återförde hela eller delar av sin fondavsättning till beskattning. Även intäkterna från skatt på kapitalvinster och konsumtion har blivit större än prognostiserat.

Under perioden 2000–2005 har den offentliga sektorns finansiella sparande uppgått till i genomsnitt 1,9 procent av BNP och är därmed i linje med målet om 2 procents sparande över en konjunkturcykel.

Marginal till utgiftstaket

Utgiftstaket för staten har sedan införandet budgetåret 1997 klarats samtliga år. Utgiftstaket omfattar statsbudgetens utgiftsområden 1–25 och 27 samt ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten. Utgiftsområde 26 Statsskuld-räntor m.m. ingår inte i de takbegränsade utgifterna eftersom riksdagen och regeringen i mycket begränsad utsträckning kan påverka dessa utgifter på kort sikt.

Det av riksdagen beslutade utgiftstaket för 2005 uppgick till 870 miljarder kronor. Enligt statsbudgetens utfall uppgick de utgifter som omfattas av utgiftstaket till 864,3 miljarder kronor. Marginalen till det fastställda

utgiftstaket för 2005 blev därmed 5,7 miljarder kronor.

Statens resultat- och balansräkningar

Resultaträkningen

Årets överskott, dvs. skillnaden mellan intäkter och kostnader i resultaträkningen, uppgår till 20 miljarder kronor, vilket är en ökning med 39 miljarder kronor jämfört med 2004.

Ökningen hänförs i huvudsak till att skatter m.m. har ökat med 51 miljarder kronor. Skatter m.m. uppgår därmed till 890 miljarder kronor för staten och utgör 91 procent av statens totala intäkter.

Fysiska personers inkomstskatt ökade med 18 miljarder kronor. Ökningen förklaras främst av en högre lönesumma och högre kommunal utdebitering. Av ökningen på 18 miljarder kronor utgör 12 miljarder kronor preliminärskatter.

Den högre lönesumman påverkar även statens intäkter avseende arbetsgivaravgifter som ökade med 11 miljarder kronor. Intäkter av mervärdesskatt ökade med 15 miljarder kronor.

Juridiska personers inkomstskatt ökade med 28 miljarder kronor. Preliminärskatterna ökade med 21 miljarder kronor och slutregleringen med 7 miljarder kronor. Den stora ökningen förklaras till ca 13 miljarder kronor av att framför allt finansiella företag löst upp och beskattat hela eller delar av sina periodiseringsfonder till följd av att dessa räntebelades per den 1 januari 2005.

Kostnaderna för transfereringar (exklusive avsättningar till/upplösning av fonder) har ökat med 20 miljarder kronor jämfört med 2004. Transfereringar till kommunsektorn har ökat med 14 miljarder kronor, till företag med 6,1 miljarder kronor och till utlandet med 4,2 miljarder kronor. Transfereringar till hushåll har däremot minskat med 10 miljarder kronor. Den främsta orsaken är att kostnaden för studiestöd, inklusive av- och nedskrivningar på studielån, på grund av återföring av reservation för lånefordringar har minskat med närmare 16 miljarder kronor jämfört med föregående år. Återföringen under 2005 beror bl.a. på ett lägre ränteläge, som leder till att fler bedöms kunna betala sina skulder, samt att några mindre justeringar gjorts av beräkningarna av

reservationen för osäkra fordringar. Bland transfereringar till hushåll har kostnaderna även minskat för sjukpenning med 3,5 miljarder kronor, men ökat för aktivitets- och sjukersättningen med 2,7 miljarder kronor och för ålderspensioner vid sidan av statsbudgeten med 5,9 miljarder kronor.

Kostnaderna för statens egen verksamhet har ökat med 17 miljarder kronor. Av dessa avser 8,7 miljarder kronor s.k. övriga driftkostnader, dvs. köp av varor och tjänster, 6,4 miljarder kronor avskrivningar och nedskrivningar och 1,2 miljarder kronor personalkostnader, exklusive arbetsgivaravgifter. I ökningen av avskrivningarna ingår nedskrivning av beredskapsvaror för Försvarsmakten med 3,6 miljarder kronor.

Resultat från andelar i dotter- och intresseföretag har påverkat utfallet positivt med 46 miljarder kronor, vilket motsvarar en ökning med 21 miljarder kronor jämfört med 2004. De större förändringarna avser förbättrade resultat främst för Vattenfall AB med 10,3 miljarder kronor, Akademiska hus AB med 5,7 miljarder kronor och LKAB med 3,0 miljarder kronor.

Nettokostnaden för förvaltningen av statsskulden uppgick till 67 miljarder kronor. Det motsvarar en kostnadsökning med knappt 18 miljarder kronor jämfört med 2004. Detta beror framför allt på en ökning av orealiserade valutaförluster med 39 miljarder kronor. Övriga finansiella intäkter ökade med 7,6 miljarder kronor och avser främst reavinst vid försäljning av aktier i samband med TeliaSonera AB:s och Nordea AB:s återköp av aktier samt utdelning från aktier i Nordea AB.

Balansräkningen

Statens nettoförmögenhet, dvs. skillnaden mellan tillgångars och skulders bokförda värde (motsvarande eget kapital i ett företag), är negativ och uppgår till 28,5 procent av BNP (se tabellen ovan). Nettoförmögenheten förbättrades med 12,5 miljarder kronor jämfört med 2004, främst till följd av årets överskott i resultaträkningen på 20 miljarder kronor.

Den konsoliderade statsskulden ökade med 49 miljarder kronor till 1 262 miljarder kronor. Statsskulden minskade som följd av statsbudgetens positiva saldo, men detta motverkades av att valutaskulden skrivits upp med anledning av kronans försvagning och av Riksgäldskontorets kortfristiga placeringar.

Som framgår av tabellen ovan uppgår statsskulden 2005 till 47,2 procent av BNP. Lånen i

svenska kronor har ökat med 47 miljarder kronor och lånen i utländsk valuta har ökat med ca 2 miljarder kronor. Andelen lån i utländsk valuta har därmed minskat, från 25 procent till 24 procent, i enlighet med regeringens riktlinjer om att långsiktigt minska valutaskulden.

Statsbudgetens utfall

Inkomster

Statsbudgetens inkomster uppgick till 746 miljarder kronor 2005, varav skatter utgjorde 682 miljarder kronor och övriga inkomster 64 miljarder kronor. Jämfört med statsbudgeten som antogs i december 2004 blev inkomsterna 34 miljarder kronor högre. Skatterna blev 42 miljarder kronor högre än beräknat och övriga inkomster 9 miljarder kronor lägre än beräknat.

Statens skatteintäkter beräknas uppgå till 746 miljarder kronor, vilket är 32 miljarder kronor högre än beräknat till statsbudgeten. Den främsta orsaken till differensen är att skatt på bolagsvinster beräknas bli 25 miljarder kronor högre. Av denna ökning bedöms engångseffekten av bolagens återföringar från periodiseringsfonder uppgå till 9 miljarder kronor.

Utgifter

Statsbudgetens utgifter m.m. uppgick till 732 miljarder kronor 2005, vilket är 19 miljarder kronor lägre än den beräkning som redovisades i statsbudgeten för 2005. På tilläggsbudget anvisades 2 miljarder kronor, varav 0,8 miljarder kronor avsåg allmänna barnbidrag. Avvikelsen mellan utfall och totalt anvisade medel för budgetåret 2005 uppgick därmed till 21 miljarder kronor.

Skillnaden mellan utfall och ursprunglig statsbudget beror främst på minskade utgifter för statsskuldräntor (-6,1 miljarder kronor) samt att Riksgäldskontorets nettoutlåning blev 4,5 miljarder kronor lägre än budgeterat.

Statliga garantier och krediter

Statliga garantiåtaganden ökade med 20 miljarder kronor jämfört med 2004 och uppgick vid utgången av 2005 till 723 miljarder kronor. I

förhållande till BNP har de statliga garanti-åtagandena minskat med 0,2 procentenheter jämfört med föregående år.

De statliga subventionerna av garantiverksamheten via statsbudgeten uppgick till 298 miljoner kronor, varav 157 miljoner kronor avsåg äldre bostadskreditgarantier och 140 miljoner kronor avsåg Öresundsbron.

Statens externa utlåning med kreditrisk uppgick vid utgången av 2005 till drygt 188 miljarder kronor, varav 173 miljarder kronor avser studielån. Drygt 30 miljarder kronor av utlåningen bedöms som osäkra fordringar.

Avgifter till och bidrag från EU

Sveriges kostnader för EU-avgiften uppgick till 26 miljarder kronor (1 procent av BNP), vilket är en ökning med 2,6 miljarder kronor jämfört med 2004. Ökningen är främst hänförlig till BNI-avgiften som ökat med 2,4 miljarder kronor. Bidragen från EU ökade med 0,8 miljarder kronor, vilket innebär att nettoflödet till EU ökade med 1,8 miljarder kronor.

Kassamässigt (enligt statsbudgeten) har Sveriges avgift till EU varit oförändrad mellan 2004 och 2005. Bidragen från EU ökade med drygt 1 miljard kronor, vilket innebär att nettoflödet från statsbudgeten till EU minskade med samma belopp.

Statliga sektorns tillgångar och skulder

Utöver de myndigheter som konsolideras i statens resultat- och balansräkningar, innefattar sammanställningen över den s.k. statliga sektorn även Premiepensionsmyndigheten (PPM), AP-fonderna och Riksbanken. Vidare ingår statliga bolag, banker och finansinstitut där statens andel uppgår till minst 20 procent.

Vid utgången av 2005 var den statliga sektorns samlade tillgångar 2 934 miljarder kronor. Sammantaget innebär det en ökning av tillgångarna med 363 miljarder kronor jämfört med 2004.

De samlade skulderna uppgick till 2 628 miljarder kronor 2005, vilket motsvarar en ökning med 193 miljarder kronor. Sammantaget uppgick statens eget kapital, dvs. skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas bokförda

värde (motsvarande eget kapital), efter elimineringar till 306 miljarder kronor, en ökning med 170 miljarder kronor jämfört med 2004.

Till följd av en gynnsam utveckling på aktiemarknaden ökade AP-fondernas tillgångar med 125 miljarder kronor till 780 miljarder kronor. PPM:s tillgångar ökade med 70 miljarder kronor och det egna kapitalet uppgick därmed till 238 miljarder kronor.

Statens ägande avseende andelar i de statliga bolagens tillgångar uppgick till 1 159 miljarder kronor, en ökning med 138 miljarder kronor jämfört med 2004. Statens andel av bolagens skulder ökade med 116 miljarder kronor till sammanlagt 886 miljarder kronor. Det egna kapitalet uppgår därmed till 273 miljarder kronor.

Uppföljning av målen för ohälsa, sysselsättning och socialbidrag.

Riksdagen har ställt sig bakom de mål för minskad ohälsa som regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2003. Frånvaron från arbetslivet på grund av sjukskrivning skall halveras under perioden 2002–2008, vilket motsvarar en nivå för 2008 på 56,5 miljoner sjukskrivningsdagar.

Mellan 2004 och 2005 minskade det sammanlagda antalet sjukskrivningsdagar från 94 miljoner dagar till ca 83 miljoner dagar. Nybeviljandet av aktivitets- och sjukersättningar minskade från 75 000 till 60 000 personer under 2005, vilket innebär att målet från 2002 om högst 64 000 nybeviljanden per år uppnåddes med god marginal.

I budgetpropositionen för 1999 föreslog regeringen ett sysselsättningsmål. Andelen reguljärt sysselsatta av befolkningen i åldern 20–64 år skulle öka till 80 procent 2004. Andelen reguljärt sysselsatta av befolkningen i åldern 20–64 år uppgick 2005 till 77,4 procent.

År 2001 kompletterade regeringen sysselsättningsmålet med ett socialbidragsmål. Regeringens mål har varit att halvera socialbidragsberoendet mellan 1999 och 2004 från 115 200 till 57 600 helårsbidrag. Räknat i fasta priser minskade socialbidragskostnaderna med två procent mellan 2004 och 2005. Det är därför troligt att även antalet helårsbidrag minskade under 2005 från 2004 års nivå på cirka 88 000 helårsbidrag.

Innehållsförteckning

	Sammanfattning	
1	Årsredovisning för staten 2005	23
2	Uppföljning av de budgetpolitiska målen	27
2.1	Den offentliga sektorns finansiella sparande.....	27
2.2	Utgiftstak för staten	28
3	Utveckling av statens ekonomi	33
3.1	Uppföljning av några viktiga mål för den ekonomiska utvecklingen	33
3.1.1	Mål för att minska ohälsan	33
3.1.2	Mål för att öka sysselsättningen och minska socialbidragsberoendet	35
3.1.3	Samlad bild av sjukskrivning, arbetslöshet m.m.....	37
3.2	Statsbudgetens utveckling	38
3.2.1	Statsbudgetens saldo	38
3.2.2	Statsbudgetens inkomster	38
3.2.3	Statsbudgetens utgifter	44
3.2.4	Nyckeluppgifter i balans- och resultaträkningarna.....	47
4	Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys.....	61
4.1	Resultaträkning	61
4.1.1	Intäkter	62
4.1.2	Kostnader	63
4.1.3	Transfereringar.....	63
4.1.4	Kostnader för statens egen verksamhet.....	64
4.1.5	Resultat från andelar i dotter- och intresseföretag	65
4.1.6	Nettokostnad för statsskulden	65
4.2	Balansräkning	65
4.2.1	Nettoförmögenheten.....	65
4.2.2	Övriga förändringar i balansräkningen.....	67
4.3	Finansieringsanalys	68
4.3.1	Statens verksamhet.....	68
4.3.2	Investeringar.....	68
4.3.3	Utlåning.....	69
4.3.4	Finansiella aktiviteter.....	69
4.3.5	Statens upplåning	69
4.4	Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar	70
4.4.1	Transfereringar och skatter	70
4.4.2	Nya principer för redovisning av skatter.....	70
4.4.3	Avgränsning av redovisningsenheten	71
4.4.4	Metoder för konsolidering m.m.....	71
4.4.5	Ändrade redovisningsprinciper samt andra ändringar av jämförelsetal.....	72

4.4.6	Undantag från generella principer m.m.	74
4.4.7	Kommentarer till särskilda poster	75
4.4.8	Värderingsprinciper	78
4.5	Noter	80
4.5.1	Noter till resultaträkningen	80
4.5.2	Noter till balansräkningen	96
4.5.3	Noter till finansieringsanalysen	119
5	Statsbudgetens utfall	125
5.1	Statsbudgetens saldo 2005	125
5.1.1	Statsbudgeten 2004 och 2005	126
5.1.2	Reformer	127
5.2	Statsbudgetens inkomster 2005	128
5.2.1	Makroekonomiska förutsättningar	129
5.2.2	Totala skatteintäkter och statsbudgetens skatteinkomster	129
5.2.3	Sambandet mellan statsbudgetens skatter och resultaträkningen	135
5.2.4	Övriga inkomster	136
5.3	Statsbudgetens utgifter m.m.	141
5.3.1	Makroekonomiska förutsättningar och beslut	141
5.3.2	Statsbudgetens utgifter m.m.	143
5.3.3	Indragningar	144
5.3.4	Begränsningsbelopp	145
5.3.5	Medgivna överskridanden	145
5.3.6	Politikområden	145
5.3.7	Realekonomisk fördelning av statsbudgeten	148
5.4	Utfallet per utgiftsområde	152
5.4.1	Utgiftsområde 1 Rikets styrelse	153
5.4.2	Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	153
5.4.3	Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution	154
5.4.4	Utgiftsområde 4 Rättsväsendet	154
5.4.5	Utgiftsområde 5 Internationell samverkan	155
5.4.6	Utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	155
5.4.7	Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	156
5.4.8	Utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar	157
5.4.9	Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	158
5.4.10	Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	159
5.4.11	Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	159
5.4.12	Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	160
5.4.13	Utgiftsområde 13 Arbetsmarknad	161
5.4.14	Utgiftsområde 14 Arbetsliv	162
5.4.15	Utgiftsområde 15 Studiestöd	162
5.4.16	Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning	162
5.4.17	Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	163
5.4.18	Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	163
5.4.19	Utgiftsområde 19 Regional utveckling	164
5.4.20	Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård	165
5.4.21	Utgiftsområde 21 Energi	165
5.4.22	Utgiftsområde 22 Kommunikationer	166

5.4.23	Utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	166
5.4.24	Utgiftsområde 24 Näringsliv.....	167
5.4.25	Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner	167
5.4.26	Utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m.	169
5.4.27	Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska gemenskapen	170
5.4.28	Minskning av anslagsbehållningar.....	170
5.4.29	Riksgäldskontorets nettoutlåning.....	171
5.4.30	Kassamässig korrigerering	173
5.4.31	Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten.....	174
6	Statliga garantier och krediter.....	179
6.1	Statliga garantier.....	179
6.1.1	Statens garantiportfölj	179
6.1.2	Portföljens riskprofil	182
6.1.3	Avsättningar för garantiförluster	184
6.1.4	Tillgångar i garantiverksamheten	185
6.1.5	Jämförelse mellan avsättningar för förväntade kostnader och olika slags tillgångar i garantiverksamheten	186
6.1.6	Betalningsflöden och garantiverksamhetens påverkan på statens finanser	186
6.2	Statlig utlåning med kreditrisk.....	188
6.2.1	Kreditportföljens sammansättning	189
7	Avgifter till och bidrag från EU.....	195
7.1	Avgiften till EU:s budget	195
7.2	Återflöde från EU-budgeten.....	196
7.3	Redovisning i resultaträkningen.....	196
7.4	Redovisning på statsbudgeten.....	197
7.5	Anslag finansierade med EU-medel.....	198
8	Revisionsfrågor.....	203
8.1	Revisionsberättelse med invändning.....	203
8.2	Revision av EU-medel	205
8.2.1	Väsentliga iakttagelser under 2004.....	206
8.2.2	Utgångspunkter för Sveriges agerande avseende revisionsrättens iakttagelser.....	206
8.2.3	Revisionsrättens iakttagelser för 2004 gällande Sverige	207
9	Sammanställning av verksamheter som staten har ett väsentligt inflytande över.....	211
9.1	Den statliga sektorns förmögenhet	211
9.2	AP-fonderna och Premiepensionsmyndigheten	214
9.3	Statliga bolag, banker och finansinstitut	215
9.4	Riksbanken	216
9.5	Pensionssystemets årsredovisning	216
10	Sponsring m.m.....	221
10.1	Riksdagens tillkännagivande.....	221
10.2	Myndigheter eller verksamheter som får finansieras med sponsring	221
10.3	Lagen om offentlig upphandling.....	222

10.4	Begreppet sponsring.....	223
10.5	Sammanfattning.....	223

Bilagor:

Bilaga 1	Ordlista
Bilaga 2	Statliga myndigheter
Bilaga 3	Statliga bolag
Bilaga 4	Skillnader mellan resultaträkningen och statsbudgeten
Bilaga 5	Specifikation av statsbudgetens inkomster
Bilaga 6	Specifikation av statsbudgetens utgifter

Tabellförteckning

Nyckeltal för det ekonomiska utfallet	7
2.1 Den offentliga sektorns finansiella sparande i procent av BNP	27
2.2 Den offentliga sektorns finansiella sparande	28
2.3 Det finansiella sparandet i delsektorena	28
2.4 Utgiftstak för staten	29
2.5 Tekniska justeringar av utgiftstaket för staten 2005	29
2.6 Takbegränsade utgifter	29
3.1 Korrigering av statsbudgetens saldo 2002–2004	38
3.2 Statsbudgetens utfall 2001–2005	38
3.3 Statens totala inkomster 1999–2005	39
3.4 Den offentliga sektorns skatteintäkter 1999–2005	41
3.5 Skattekvot 2000–2005	44
3.6 Statsbudgetens utgifter 2001–2005	46
3.7 Nyckeluppgifter ur balans- och resultaträkningarna 2001–2005	47
3.8 Statliga myndigheters innehav av statspapper 2005	48
3.9 Statsskuldens utveckling och sammansättning	49
3.10 Nominella lån i svenska kronor efter eliminering	49
3.11 Valutaskulden	50
3.12 Statsskuldens kostnader	50
3.13 Transfereringar exklusive avsättningar 2001–2005	51
3.14 Socialförsäkringar 2001–2005	52
3.15 Pensionstagare med ålderspension 2001–2005	52
3.16 Utbetald ålderspension 2001–2005	52
3.17 Ersatta nettodagar med föräldrapenning 2001–2005	53
3.18 Arbetslösa personer i genomsnitt per månad 2001–2005	53
3.19 Studerande med studiemedel 2001–2005: Studiebidrag	54
3.20 Studerande med studiemedel 2001–2005: Studielån	54
3.21 Antal statligt anställda 2001–2005 fördelade på kvinnor respektive män	55
3.22 Antal statligt anställda 2001–2005 fördelade på åldersgrupper	56
3.23 Antal statligt anställda 2001–2005 fördelade på sektorer	57
4.1 Resultaträkning	62
4.2 Balansräkning	66
4.3 Materiella investeringar	68
4.4 Finansieringsanalys	69
4.5 Periodiserade skatter	71
4.6 Påverkan på balansräkningen	71
4.7 Resultaträkningens saldo 2004	74
5.1 Statsbudgetens utfall 2005	125
5.2 Statsbudgetens saldo 2005 samt justering för större engångseffekter	126
5.3 Statsbudgetens utfall 2004 och 2005	127
5.4 Reformen 2005 jämfört med 2004	128
5.5 Statsbudgetens inkomster	128

5.6 Inkomstreformer 2005 jämfört med 2004	128
5.7 Makroekonomiska förutsättningar 2005	129
5.8 Totala skatteintäkter och statsbudgetens skatteinkomster enligt den nya strukturen	130
5.9 Skatt på arbete	130
5.10 Utveckling av underlag för skatt på arbete 2005	131
5.11 Skatt på kapital	132
5.12 Skatt på konsumtion och insatsvaror	133
5.13 Fördelning av energi- och koldioxidskatt	134
5.14 Restförda och övriga skatter	134
5.15 Tillkommande skatter, avräkningar och periodiseringar	135
5.16 Sambandet skatterna i statsbudgeten och resultaträkningen (RR)	135
5.17 Övriga inkomster, sammanfattning	136
5.18 Inkomster av statens verksamhet	136
5.19 Rörelseöverskott	137
5.20 Ränteinkomster	137
5.21 Aktieutdelning	138
5.22 Inkomster av försåld egendom	139
5.23 Återbetalning av lån	139
5.24 Kalkylmässiga inkomster	140
5.25 Statliga pensionsavgifter	140
5.26 Bidrag m.m. från EU	140
5.27 Skillnaden mellan utfall och beräknade utgifter i statsbudgeten 2005	141
5.28 Makroekonomiska förutsättningar för utgifterna	141
5.29 Statsbudgetens utgifter m.m. 2005	143
5.30 Indragningar 2005	144
5.31 Utgiftsbegränsande åtgärder 2005	145
5.32 Medgivna överskridanden 2005	145
5.33 Statsbudgetens utgifter 2005 fördelade på politikområden	147
5.34 Realekonomisk fördelning av statsbudgeten	148
5.35 Statsbudgetens utgiftsområden realekonomiskt fördelade 2005	152
5.36 UO 1 Rikets styrelse	153
5.37 UO 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	153
5.38 UO 3 Skatt, tull och exekution	154
5.39 UO 4 Rättsväsendet	154
5.40 UO 5 Internationell samverkan	155
5.41 UO 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	155
5.42 UO 7 Internationellt bistånd	156
5.43 Utfall för bistånd 1997–2005	157
5.44 UO 8 Invandrare och flyktingar	157
5.45 UO 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	158
5.46 UO 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	159
5.47 UO 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	159
5.48 UO 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	160
5.49 UO 13 Arbetsmarknad	161
5.50 UO 14 Arbetsliv	162
5.51 UO 15 Studiestöd	162
5.52 UO 16 Utbildning och universitetsforskning	163
5.53 UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	163
5.54 UO 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	164
5.55 UO 19 Regional utveckling	164

5.56 UO 20 Allmän miljö- och naturvård.....	165
5.57 UO 21 Energi.....	165
5.58 UO 22 Kommunikationer.....	166
5.59 UO 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	166
5.60 UO 24 Näringsliv	167
5.61 UO 25 Allmänna bidrag till kommuner.....	168
5.62 UO 26 Statsskuldräntor m.m.....	169
5.63 Räntor på statsskulden	169
5.64 Räntor och valutakurser 2001–2005 årsgenomsnitt	170
5.65 UO 27 Avgiften till Europeiska gemenskapen	170
5.66 Minskning av anslagsbehållningar 2005 ¹	171
5.67 Specifikation av anslag med anslagsbehållning över 1 000 miljoner kronor	171
5.68 Riksgäldskontorets nettoutlåning	171
5.69 Kassamässig korrigerings	174
5.70 Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten	175
6.1 Statliga garantiåtaganden och utfästelser 2005-12-31.....	180
6.2 Avsättningar för förväntade garantikostnader 2005-12-31	184
6.3 Värdepappersinnehav och andra placeringar, räntekonton hos RGK, likvida medel samt regressfordringar 2005-12-31	185
6.4 Garantiengagemang, avsättningar för förväntade kostnader, tillgångar i garantiverksamheten samt nuvärdet av framtida avgifter 2005-12-31	186
6.5 Anslag vars ändamål 2005 omfattade garantiverksamhet	187
6.6 Avgifter, infrianden, återvinningar samt administrationskostnader under 2005	187
6.7 Statens utlåning med kreditrisk före och efter avdrag för osäkra fordringar 2005-12-31	189
7.1 Avgiften till och återflöde från EU (periodiserat) 2001–2005.....	197
7.2 Avgiften till och återflöde från EU (kassamässigt) 2001–2005	198
7.3 Anslag finansierade med EU-medel	199
9.1 Den statliga sektorns samlade tillgångar, skulder och kapital.....	212
9.2 Eliminering avseende myndigheternas aktieinnehav (andelar i dotter- och intresseföretag)	213
9.3 Eliminering avseende AP-fondernas och PPM:s innehav av statspapper samt PPM:s övriga tillgångar och skulder gentemot Riksgäldskontoret.....	214
9.4 AP-fondernas tillgångar och skulder 2005 (marknadsvärde).....	214
9.5 Inkomst- och premiepension, resultaträkning.....	217
9.6 Inkomst- och premiepension, balansräkning.....	218

Diagramförteckning

3.1	Antal sjukskrivningsdagar i relation till arbetskraftens storlek 1965–2005.....	34
3.2	Antal nybeviljade sjuk- och aktivitetsersättningar 1971–2005.....	34
3.3	Reguljär sysselsättningsgrad 1993–2005	36
3.4	Antal socialbidragstagare 1990–2005	36
3.5	Andelen invånare (helårsekvivalenter) i åldern 20–64 år som är i arbetslöshet, sjukskrivna, uppbär aktivitets- och sjukersättning respektive ekonomiskt bistånd 1990–2005.....	37
3.6	Skatteintäkterna 2000–2005, korrigerade för regeländringar	42
3.7	Skatt på kapital samt totala skatteintäkter 2000–2005, korrigerade för regeländringar.....	42
3.8	Skattebaser för skatt på kapital.....	42
3.9	Skatt på arbete samt totala skatteintäkter 2000–2005, korrigerade för regeländringar.....	42
3.10	Skattebaser för skatt på arbete.....	43
3.11	Skatt på konsumtion och insatsvaror samt totala skatteintäkter 2000–2005, korrigerade för regeländringar	43
3.12	Skattebas för skatt på konsumtion och insatsvaror	43
3.13	Statens nettoförmögenhet och statsskulden 2001–2005	47
3.14	Transfereringar per sektor 2001–2005.....	51
3.15	Socialförsäkringar 2001–2005	52
3.16	Arbetsmarknad 2001–2005	53
3.17	Bistånd, internationella bidrag, migration och integration 2001–2005.....	53
3.18	Utbildning och studiestöd 2001–2005	54
3.19	Statens egen verksamhet 2001–2005	55
4.1	Statens intäkter	62
4.2	Statens kostnader	63
4.3	Transfereringar per mottagande sektor.....	64
5.1	Statsbudgetens faktiska och underliggande saldo 1990–2005	127
5.2	Mervärdesskatt fördelad på sektorer 2005.....	133
5.3	Procentuell fördelning av statsbudgetens utgifter 2005, realekonomiskt fördelade	149
5.4	Statsbudgetens transfereringar fördelade efter mottagarkategorier 2005.....	149
6.1	Garantiåtaganden 2001–2005.....	180
6.2	Återvinningar, statliga subventioner, avgifter, infrianden och administrationskostnader samt saldot för betalningsflödet 2001–2005	188
6.3	Statens utlåning med kreditrisk efter avdrag för osäkra fordringar 2001–2005.....	190

1

Årsredovisning för staten 2005

1 Årsredovisning för staten 2005

Enligt 38 § lagen (1996:1059) om statsbudgeten (budgetlagen) skall regeringen så snart som möjligt, senast nio månader efter budgetårets utgång, lämna en årsredovisning för staten till riksdagen. Efter önskemål från riksdagen lämnas årsredovisningen i anslutning till den ekonomiska vårpropositionen.

Årsredovisningen skall enligt 38 § budgetlagen innehålla resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys samt det slutliga utfallet på statsbudgetens inkomstitlar och anslag.

I 44 § budgetlagen anges vidare att regeringen är redovisningsskyldig inför riksdagen för statens medel och övriga tillgångar som står till regeringens disposition. Redovisningsskyldigheten omfattar även den verksamhet som bedrivs av staten samt statens skulder och övriga ekonomiska förpliktelser.

Regeringen beslutar årligen om avgränsningen av staten och former för uppställning av resultat- och balansräkning samt finansieringsanalys. Detta skedde senast den 15 december 2005 (dnr Fi2005/6394).

Den konsoliderade redovisningen i årsredovisningen omfattar myndigheterna, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen med undantag för Riksbanken, AP-fonderna och Premiépensionsmyndigheten. Dessutom ingår de fonder som redovisas av myndigheter inklusive Riksbankens grundfond.

Redovisningen omfattar all verksamhet i de ingående organisationerna oavsett finansiering och baseras på information som de statliga myndigheterna och affärsverken lämnar till statsredovisningen och information som presenteras i myndigheternas årsredovisningar.

Redovisningen utgår från vedertagna redovisnings- och värderingsprinciper som i så stor

utsträckning som möjligt hålls oförändrade över tiden. En utveckling av den statliga redovisningen sker dock fortlöpande. Under de drygt tio år som en årsredovisning för staten tagits fram har redovisningsprinciperna i ökad grad tydliggjorts, bl.a. genom att tillgångar i större utsträckning invärderats och redovisats samt att redovisning enligt bokföringsmässiga grunder vidareutvecklats. Gällande principer och förutsättningar under det senaste året beskrivs i avsnitt 4.4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Resultaträkningen ger underlag för bedömning av statens samlade resursförbrukning. Värdet av statens samlade tillgångar och skulder per den 31 december 2005 redovisas i balansräkningen. Finansieringsanalysen visar statens betalningsflöden. I skrivelsen jämförs utfallet för 2005 i resultat- och balansräkningarna samt finansieringsanalysen med utfallet för 2004.

Statsbudgeten omfattar inkomster och utgifter som påverkar statens lånebehov. I skrivelsen jämförs och kommenteras statsbudgetens utfall för 2005 dels med de budgeterade inkomsterna och utgifterna i budgetpropositionen för 2005, dels med utfallet för 2004.

Ekonomistyrningsverket, Riksgäldskontoret, och Försäkringskassan har lämnat underlag till denna skrivelse (dnr Fi2006/1537).

En samlad bild av statens ekonomi

Den årliga skrivelsen Årsredovisningen för staten syftar till att ge en samlad bild av hur statens finansiella resultat och ekonomiska ställning har utvecklats. Utöver den redovisning som krävs enligt budgetlagen redovisar regeringen

därför fler aspekter av det ekonomiska utfallet för 2005.

De budgetpolitiska målen följs upp och en översiktlig redovisning av utvecklingen av statens ekonomi lämnas för den senaste femårsperioden tillsammans med en uppföljning av några viktiga mål för statens verksamhet. Vidare lämnas en redovisning av statliga garantier och krediter, en fördjupad redovisning av EU-medel samt en redovisning av samlade tillgångar och skulder i verksamheter där staten har ett väsentligt inflytande.

Riksrevisionens iakttagelser i revisionsberättelser över myndigheternas årsredovisningar avseende 2005 samt en redogörelse för revisionen av EU-medel återfinns i kapitel 8.

Finansdepartementet ger även ut en publikation med ett sammandrag av skrivelsens innehåll.

Förändringar i årets skrivelse

Enligt 3 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. granskas årsredovisningen för staten av Riksrevisionen. Granskningen omfattar den del av årsredovisningen som regleras i 38 § budgetlagen, dvs. resultat- och balansräkningarna, finansieringsanalysen och statsbudgetens utfall. Riksrevisionens bedömning avseende Årsredovisningen för staten 2004 var att redovisningen i allt väsentligt var rättvisande (redogörelse 2004/05:RRS20).

Skrivelsens innehåll har vidareutvecklats utifrån finansutskottets önskemål i betänkandet Årsredovisning för staten 2004 (bet. 2004/05:FiU28, rskr. 2004/05:304). I årets skrivelse lämnas, som tilläggsinformation i anslutning till den konsoliderade resultat- och balansräkningen, en beskrivning av på vilka

väsentliga punkter resultat- och balansräkningen skulle ha påverkats om skatteintäkterna redovisats fullt periodiserade för 2005. Regeringens avsikt är att i Årsredovisningen för staten 2006 ha en fullt periodiserad redovisning av skatter m.m. i resultat- och balansräkningen.

I jämförelse med förra årets skrivelse avseende 2004 utgår kapitlet om utvecklingen av statlig produktion, liksom kapitlet om utvecklingen av den ekonomiska styrningen i staten. Kapitlet Skillnader mellan resultaträkningen och statsbudgeten har lagts som bilaga.

Som svar på riksdagens tillkännagivande (bet. 2001/02:KU19, rskr. 2001/02:176) om att regeringen bör ta ställning till vilka myndigheter/verksamheter som får finansieras med sponsring informerar regeringen riksdagen om sitt ställningstagande i denna fråga i kapitel 10.

Kvalitetsgranskning

En granskning av kvaliteten i årsredovisningen för staten sker främst genom Riksrevisionens årliga revision av myndigheterna och deras årsredovisningar vilka ligger till grund för bl.a. de delar av skrivelsen som regleras i budgetlagen, dvs. resultat- och balansräkningarna, finansieringsanalysen samt statsbudgetens utfall.

En kvalitetskontroll sker även genom etablerade kvalitetssäkringsrutiner i samband med Ekonomistyrningsverkets konsolideringsarbete och genom Finansdepartementets arbete med att producera skrivelsen. Kvalitetssäkringen innefattar bl.a. att kontrollera att myndigheternas rapporterade finansiella information överensstämmer med deras respektive årsredovisningar, formella kontroller, rimlighetskontroller samt analys av poster.

2

Uppföljning av de budgetpolitiska målen

2 Uppföljning av de budgetpolitiska målen

2.1 Den offentliga sektorns finansiella sparande

Tabell 2.1 Den offentliga sektorns finansiella sparande i procent av BNP

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Mål	-3,0	0,0	0,5	2,0	2,5	2,0	2,0	0,5	0,5
Utfall	-1,0	1,9	2,3	5,0	2,6	-0,5	-0,2	1,6	2,7

Det finansiella sparandet för den offentliga sektorn är resultatet av samtliga transaktioner som påverkar den offentliga sektorns finansiella nettoförmögenhet. Finansiella transaktioner som köp och försäljning av aktier och andra finansiella tillgångar påverkar således inte det finansiella sparandet. Detsamma gäller värdeförändringar på tillgångar och skulder.

Målet för det finansiella sparandet omfattar hela den offentliga sektorn som den definieras i nationalräkenskaperna, dvs. förutom staten även ålderspensionssystemet och den kommunala sektorn. Till ålderspensionssystemet räknas AP-fonderna och premiepensionssystemet. Den kommunala sektorn omfattar kommuner och landsting. Affärsverken ingår enligt nationalräkenskapernas definition inte i den statliga sektorn utan räknas till företagssektorn.

År 1997 infördes ett mål för den offentliga sektorns finansiella sparande. Från och med år 2000 fastlades målet till ett överskott motsvarande 2 procent av BNP i genomsnitt över en konjunkturcykel. Under perioden 1997–2001 överträffades målet med god marginal. I den därpå följande svaga ekonomiska utvecklingen gavs finanspolitiken en expansiv inriktning. Åren 2002 och 2003 uppstod mindre underskott i det

finansiella sparandet, men 2004 och 2005 uppnåddes åter överskott, se tabell 2.1. Under perioden 2000–2005 var överskotten i de offentliga finanserna i genomsnitt 1,9 procent av BNP.

I 2003 års ekonomiska vårproposition angav regeringen att ett preciserat mål för överskottet bör föreslås för nästkommande budgetår. Regeringen anförde också att det preciserade målet skall bestämmas med hänsyn till såväl konjunkturläget som läget i förhållande till det övergripande överskottsmålet. I ett svagt konjunkturläge kan det finansiella sparandet tillåtas understiga 2 procent av BNP så att de automatiska stabilisatorerna kan verka fullt ut. Vid utvärderingen av måluppfyllelsen skall eventuella revideringar av konjunkturprognosen jämfört med beslutstillfället beaktas.

Riksdagen fastställde hösten 2004 i budgetpropositionen för 2005 målet för överskottet i de offentliga finanserna 2005 till minst 0,5 procent av BNP. Överskottet bedömdes bli 0,6 procent av BNP och BNP bedömdes växa med 3,0 procent. Enligt preliminära nationalräkenskaper för 2005 blev överskottet 2,7 procent av BNP, dvs. målet överträffades med 2,2 procentenheter.

Målet överträffades trots att BNP växte något svagare än prognosen i budgetpropositionen för 2005. Även hushållens konsumtionsutgifter, som är en viktig skattebas, utvecklades något svagare. De förbättrade offentliga finanserna beror på starkt ökade intäkter från bolagsskatter på grund av att vissa bolag återförde hela eller delar av sin fondavsättning till beskattning. Även större intäkter än vad som prognostiserades hösten 2004 har utfallit för skatt på kapitalvinster och på konsumtion. I viss mån gäller detta även inkomstskatter. Även lägre utgifter för offentlig konsumtion än vad som beräknades hösten 2004 bidrog till det högre än prognostiserade finansiella sparandet. Kommunsektorn bidrog till en del till detta.

Tabell 2.2 Den offentliga sektorns finansiella sparande

Miljarder kronor

	Utfall 2004	BP2005	Utfall 2005	Utfall- BP2005
Inkomster	1 426	1 469	1 505	36
varav skatter och avgifter	1 292	1 323	1 357	34
Utgifter	1 385	1 452	1 434	-18
Finansiellt sparande	41	17	71	54
<i>Procent av BNP</i>	<i>1,6</i>	<i>0,6</i>	<i>2,7</i>	<i>2,1</i>

Anm.: Siffrorna för BP 2005 anges med periodiserade skatter enligt de principer som nationalräkenskaperna numera använder i sin redovisning. Periodiseringseffekten beaktades när målet för 2004 beslutades.

Tabell 2.3 Det finansiella sparandet i delsektorerna

Miljarder kronor

	Utfall 2004	BP2005	Utfall 2005	Utfall- BP2005
Staten	-12	-47	7	54
Ålderspensionssystemet	49	55	50	-5
Kommunala sektorn	5	9	14	5

Anm.: Se anm. till Tabell 2.2

Vidare ger utgiftstaket budgetpolitiken en långsiktig inriktning med hög förutsägbarhet, vilket främjar trovärdigheten i den ekonomiska politiken. Utgiftstaket för staten underlättar därmed möjligheterna att uppnå målet för det finansiella sparandet för den offentliga sektorn.

De takbegränsade utgifterna omfattar 26 utgiftsområden (1–25 samt 27) samt utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten.

Utgiftsområde 26 Statsskuld räntor m.m. omfattas inte av de takbegränsade utgifterna eftersom riksdagen och regeringen i mycket begränsad omfattning kan påverka dessa utgifter på kort sikt. De takbegränsade utgifterna utgörs av faktiskt förbrukade anslagsmedel, vilket innebär att även myndigheternas utnyttjande av ingående reservationer, anslagssparande och anslagskredit ingår i de takbegränsade utgifterna.

Skillnaden mellan det fastställda utgiftstaket och de takbegränsade utgifterna utgörs av budgeteringsmarginalen. Dess syfte är att utgöra en buffert mot såväl makroekonomisk osäkerhet som den osäkerhet som finns kring de finansiella konsekvenserna av de beslut som fattats. Om budgeteringsmarginalen tas i anspråk innebär det i regel att överskottet i de offentliga finanserna försämras.

Riksdagen fastställde hösten 2003 utgiftstaket för staten för budgetåret 2005 till 894 miljarder kronor. Därefter har taket, i enlighet med riksdagsbeslut om tekniska justeringar av utgiftstaket, reviderats vid ett antal tillfällen (se tabell 2.5). Utgiftstaket för 2005 fastställdes slutligt av riksdagen hösten 2004 till 870 miljarder kronor.

2.2 Utgiftstak för staten

Utgiftstaket för staten infördes budgetåret 1997 och har därefter klarats samtliga år (se tabell 2.4). Syftet med utgiftstaket är framför allt att ge riksdagen och regeringen förbättrad kontroll över anvisade medel och utgiftsutvecklingen, något som möjliggör en bättre finansiell styrning. Genom att riksdagen beslutar om ett tak för utgifterna tydliggörs även behovet av prioriteringar mellan olika utgiftsområden.

Tabell 2.4 Utgiftstak för staten

Miljarder kronor

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Takbegränsade utgifter	698,9	718,0	751,5	760,0	786,3	811,6	819,1	855,6	864,3
Budgeringsmarginal	24,1	2,0	1,5	5,0	4,7	0,4	2,9	2,4	5,7
Utgiftstak för staten	723,0	720,0	753,0	765,0	791,0	812,0	822,0	858,0	870,0

Tekniska justeringar av utgiftstaket motiveras av förändringar som inte har någon effekt på utgifterna för den offentliga sektorn som helhet, eller som inte påverkar den offentliga sektorns finansiella sparande, men som ändå påverkar storleken på de takbegränsade utgifterna.

Den huvudsakliga tekniska justeringen av utgiftstaket 2005 motiveras av nettoredovisningen av utjämningsystemet, som minskade de takbegränsade utgifterna med drygt 26 miljarder kronor. Övriga justeringar motiveras av de justeringar av statsbidragen till kommunerna som gjorts för att kompensera förändringar i grundavdraget.

I enlighet med tidigare praxis har utgiftstaket, efter respektive justering, avrundats till hela miljarder kronor.

Tabell 2.5 Tekniska justeringar av utgiftstaket för staten 2005

Miljarder kronor

	2005
Ursprungligt utgiftstak enligt riksdagens beslut med anledning av förslag i BP 2004 (bet. 2003/04: FiU20)	894
Nettoredovisning av utjämningsystem	-26,33
Begränsat avdrag för pensionsavgift	-2,94
Grundavdragshöjning	3,72
Slutreglering av grundavdragshöjning	0,67
Försäkringskassans pensionsavgifter	0,39
Slutligt utgiftstak enligt riksdagens beslut (bet. 2004/05:FiU1)	870

Enligt statsbudgetens utfall uppgick de utgifter som omfattas av utgiftstaket till 864,3 miljarder kronor. Därmed underskreds utgiftstaket med 5,7 miljarder kronor.

De takbegränsade utgifterna blev 5,4 miljarder kronor lägre än den av riksdagen antagna statsbudgeten för 2005. Detta förklaras främst av lägre utgifter inom följande utgiftsområden:

Utgiftsområde	Mdkr
6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	-0,6
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	-1,3
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	-2,6
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	-0,9
15 Studiestöd	-1,2
27 Avgiften till Europeiska gemenskapen	-1,2

Inom några områden blev utgifterna högre än beräknat i statsbudgeten för 2005:

Utgiftsområde	Mdkr
23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	2,8
Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten	1,5

Tabell 2.6 Takbegränsade utgifter

Miljarder kronor

	Utfall 2004	SB 2005 ¹	Utfall 2005	Utfall-SB 2005
Utgifter exkl. statsskuldräntor	688,0	699,2	692,3	-6,9
Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten	167,5	170,6	172,0	1,5
Takbegränsade utgifter	855,5	869,8	864,3	-5,4
Budgeringsmarginal	2,5	0,2	5,7	5,4
Utgiftstak för staten	858	870		

Anm.: SB 2005= Statsbudget för 2005

¹ Den av riksdagen fastställda statsbudgeten för 2005, dvs. exkl. riksdagens beslut med anledning av tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition och budgetpropositionen för 2006.

Utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten uppgick till 172,0 miljarder kronor, vilket är 1,5 miljarder kronor högre än den beräkning som redovisades i statsbudgeten för 2005. I kapitel 5 Statsbudgetens utfall redovisas skillnader mellan utfall och budgeterade belopp för utgiftsområden och vissa anslag.

3

Utveckling av statens ekonomi

3 Utveckling av statens ekonomi

I detta kapitel redovisas inledningsvis en uppföljning av några viktiga mål som stödjer den ekonomiska politiken och som även har stor betydelse för utvecklingen av statens ekonomi. Därefter redovisas en femårsöversikt över statsbudgetens utveckling respektive utvecklingen av vissa nyckeluppgifter hämtade ur statens resultat- och balansräkningar.

3.1 Uppföljning av några viktiga mål för den ekonomiska utvecklingen

3.1.1 Mål för att minska ohälsan

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2003 mål för minskad ohälsa. De föreslagna målen innebär att:

- frånvaron från arbetslivet på grund av sjukskrivning skall i förhållande till 2002 halveras fram till 2008,
- antalet nybeviljade aktivitets- och sjukersättningar (f.d. förtidspensioner) skall minska jämfört med 2002 års nivå. Hänsyn skall tas till den demografiska utvecklingen under perioden.

Riksdagen har ställt sig bakom målen (bet. 2002/03:SfU1, rskr. 2002/03:72). Bakgrunden till målen var den snabba ökningen av sjukskrivningarna mellan 1997 och 2002. Sjukskrivningsvolymen mer än fördubblades mellan 1997 och 2002, och utgifterna på statsbudgeten för sjukpenning ökade under samma period från 16 till 48 miljarder kronor i löpande priser. Under

samma period ökade antalet förtidspensionärer med 65 000 personer till nära 500 000 personer.

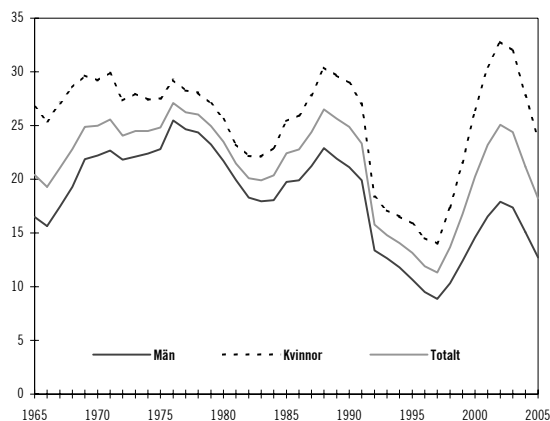
Ökningen skall ses i ljuset av att sjukskrivningarna nådde en mycket låg nivå kring 1997 och att den totala sjukskrivningsvolymen 2002 var rekordhög. Inte ens i slutet av 1980-talet, då framför allt den korta sjukfrånvaron var hög, var sjukskrivningarna lika omfattande.

Ökningen under perioden 1997–2002 var tämligen jämnt fördelad mellan olika grupper och regioner. Den stora förändringen var ökningen av de långa sjukskrivningarna. Antalet långtidssjukskrivna tredubblades mellan 1997 och 2003, men har under senare år minskat relativt kraftigt.

Kvinnor är överrepresenterade bland de sjukskrivna och svarar för ca två tredjedelar av alla sjukskrivningsdagar, vilket är en betydande ökning jämfört med åren kring 1990. Kvinnor är mer sjukskrivna än män oavsett ålder, utbildning, typ av familj och bransch.

Vidare varierar sjukskrivningarna med ålder och utbildningsnivå. De övriga skillnader som finns mellan sektorer, branscher och yrken avspeglar till största delen köns- och ålderssammansättningen inom respektive delgrupp.

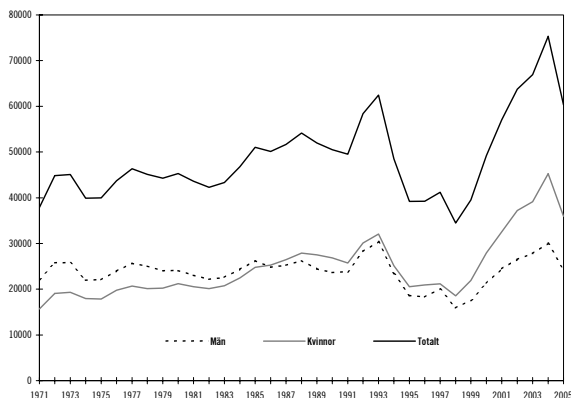
Det finns även stora regionala skillnader i sjukskrivning och andelen personer med aktivitets- eller sjukersättning. Regioner med svag arbetsmarknad har ofta såväl hög ohälsa som hög andel arbetslösa.

Diagram 3.1 Antal sjukskrivningsdagar i relation till arbetskraftens storlek 1965–2005

Utfall 2005

Under 2005 minskade antalet sjukskrivna med 34 000 personer till 211 000. Sjukvolymen, mätt med antalet av Försäkringskassan ersatta sjukskrivningsdagar, minskade under 2005 med ca 14 procent. Sjukvolymen har minskat med 29 procent sedan 2002. Under 2005 minskade såväl de korta som långa sjukskrivningarna.

Nybeviljandet av aktivitets- och sjukersättning (f.d. förtidspension) minskade kraftigt under 2005 och uppgick till ca 60 000 personer. Målet som angavs 2002 innebär att genomsnittet av nybeviljade aktivitets- och sjukersättningar under perioden 2002–2008 inte skall överstiga 64 000 per år. Det sammanlagda antalet personer med aktivitets- och sjukersättning ökade under året med 32 000 personer till 557 000.

Diagram 3.2 Antal nybeviljade sjuk- och aktivitetsersättningar 1971–2005

Antalet av arbetsgivaren ersatta sjuklönedagar, som också ingår i målet om sjukskrivningsdagar, har i princip varit oförändrade under perioden 2003–2005. Det sammanlagda antalet sjukskriv-

ningsdagar minskade från 94 miljoner dagar till ca 83 miljoner dagar mellan 2004 och 2005. Målet för 2008 är 56,5 miljoner dagar.

Andelen deltidssjukskrivningar fortsatte att öka under början av året, för att stabiliseras på en nivå på ca 35 procent av sjukvolymen. Inflödet av nya sjukfall fortsatte att minska och var ca 15 procent lägre än under 2004.

Utgifterna för ohälsan på statsbudgeten uppgick sammanlagt till 127 miljarder kronor 2005, vilket motsvarar ca 15 procent av utgifterna under utgiftstaket. Nedgången i sjukskrivningsvolymen 2005 motsvarades nästan helt upp av en ökning av antalet personer med sjuk- och aktivitetsersättning. Det s.k. ohälsotalet, dvs. summan av antalet sjukpenningdagar och dagar med sjuk- eller aktivitetsersättning, minskade emellertid med ca 3 procent. Samtidigt ökade den genomsnittliga dag ersättningen. Sammantaget innebär detta att utgifterna för sjukpenning samt aktivitets- och sjukersättning 2005 minskade med ca 0,8 miljarder kronor i jämförelse med 2004.

Regeringens åtgärder 2005

Från och med den 1 januari 2005 infördes ett medfinansieringsansvar för arbetsgivare som omfattar 15 procent av sjukpenningkostnaderna för anställda som är sjukskrivna på heltid. Systemets utformning syftar till att stimulera förebyggande insatser, rehabilitering och andra åtgärder för att underlätta för den sjukskrivne att komma tillbaka i arbete på hel- eller deltid. Arbetsgivare skall betala en särskild sjukförsäkringsavgift (medfinansiering) för arbetstagare som får hel sjukpenning. Reglerna om medfinansiering regleras i lagen (2004:1237) om särskild sjukförsäkringsavgift.

Regeringen beslutade i december 2005 (dnr S2005/10219/SF) att Försäkringskassan och Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) skall vidta ökade insatser för alla försäkrade som är långtidssjukskrivna, har aktivitetsersättning eller tidsbegränsad sjukersättning i syfte att hjälpa människor tillbaka till arbetslivet. Pilotverksamheten inleds i Västra Götaland och Västmanland för att därefter utökas till att omfatta övriga landet. Intentionen är att samtliga i målgruppen skall omfattas av insatserna senast vid utgången av 2007.

I december 2005 presenterade regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting en överenskommelse om åtgärder för att minska

sjukfrånvaron. Denna innebär att regeringen avsätter 3 miljarder kronor under tre år för att landstingen skall ge insatser rörande sjuk-skrivningsprocessen ökad prioritet inom hälso- och sjukvården.

Sedan 2003 har regeringen uppdragit åt AMS och Försäkringskassan att upprätta en gemensam verksamhets- och handlingsplan för arbetslivsinriktad rehabilitering av arbetslösa sjukskrivna och personer med tidsbegränsad sjuk- eller aktivitetsersättning. Sedan starten har 8 800 av de totalt 26 000 personer som berörts av samverkansinsatserna börjat arbeta eller påbörjat en utbildning. Under 2006 kommer samarbetet att omfatta ca 12 000 personer. Från och med 2006 omfattas även anställda som är sjukskrivna, men som inte kan återgå till sin arbetsgivare, av samarbetet.

Sedan 2004 finns det en möjlighet för Försäkringskassan, länsarbetsnämnd, landsting och kommun att bedriva finansiell samordning genom att på lokal och regional nivå bilda samordningsförbund. Genom att samordna resurser och inrätta en gemensam lednings- och beslutsfunktion ges nya möjligheter att främja ett effektivt samarbete mellan berörda myndigheter. För närvarande finns det 35 samordningsförbund i totalt 57 av Sveriges 290 kommuner. Flera samordningsförbund avses bildas under 2006.

3.1.2 Mål för att öka sysselsättningen och minska socialbidragsberoendet

Såväl sysselsättningsmålet som socialbidragsmålet var tidsatta t.o.m. 2004. Målen är dock fortfarande gällande för regeringen och ger uttryck för regeringens fortsatta strävanden inom dessa verksamhetsområden. Mot denna bakgrund har regeringen valt att även för 2005 kommentera hur väl dessa mål uppfyllts.

Sysselsättningsmålet

I budgetpropositionen för 1999 föreslog regeringen ett sysselsättningsmål. Andelen reguljärt sysselsatta av befolkningen i åldern 20–64 år skulle öka från 73,9 procent 1997 till 80 procent 2004. Målet fastställdes av riksdagen (bet. 1998/99:FiU1, rskr. 1998/99:38). Motivet för detta mål är att sysselsättningen har en grund-

läggande betydelse för finansiering av offentlig verksamhet, inte minst mot bakgrund av förestående demografiska utveckling.

Bättre utveckling än väntat åren 1998–2001

Åren 1998–2001 var såväl BNP- som sysselsättningsstillväxten starkare än vad som förväntades då målet lades fast. BNP-tillväxten under perioden var i genomsnitt 3,4 procent. Antalet reguljärt sysselsatta i åldersgruppen 20–64 år ökade med i genomsnitt 1,8 procent eller 71 000 personer årligen. Befolkningstillväxten i åldersgruppen var också starkare än beräknat, då den förväntade sammantagna ökningen på 44 000 personer under perioden i stället blev 79 000. Det beror på att nettoinvandringen blev högre än förväntat, dvs. invandringen blev högre än beräknat och utvandringen lägre. Den reguljära sysselsättningsgraden uppgick 2001 till 78,5 procent, vilket kan jämföras med förväntade 77,7 procent. Om befolkningstillväxten i stället hade blivit den förväntade skulle den reguljära sysselsättningsgraden ha uppgått till 79,1 procent. En partiell förklaring till den högre sysselsättningsstillväxten är dock en högre befolkningstillväxt. Ytterligare en annan förklaring till sysselsättningsuppgången under perioden är en ökad sjukfrånvaro. Det beror på att personer som har en anställning eller är egna företagare, men är tillfälligt frånvarande från sitt arbete t.ex. till följd av sjukdom, klassificeras i Statistiska centralbyråns arbetskraftsundersökning (AKU) som sysselsatta. Om en vikarie anställs räknas även denna som sysselsatt. Det medför att det är fler personer som i AKU räknas som sysselsatta än vad det är som faktiskt arbetar.

I samband med en ökande sysselsättning minskade den öppna arbetslösheten, från 6,5 procent av arbetskraften 1998 till 4,3 procent 2001. Den goda utvecklingen medförde att statens utgifter för stöd till arbetsmarknaden minskade. Mellan 1998 och 2001 minskade stödet till arbetsmarknadsområdet från statsbudgeten med sammantaget ca 15 miljarder kronor. De lägre utgifterna hänförde sig i huvudsak till minskade volymer för arbetsmarknads-politiska program.

Sämre utveckling än väntat åren 2002–2004

Till skillnad från perioden 1998–2001 präglades åren 2002–2004 av en lägre BNP- och sysselsättningsstillväxt än vad som förväntades då sysselsättningsmålet lades fast. BNP-tillväxten

var i genomsnitt 2,3 procent under perioden. Antalet reguljärt sysselsatta ökade 2002 med knappt 11 000 personer, men minskade 2003 och 2004 med sammanlagt 25 000 personer. Samtidigt fortsatte befolkningstillväxten att vara högre än vad som hade beräknats. Sammantaget ökade befolkningen i åldern 20–64 år med 66 000 personer mot beräknade 33 000. Den reguljära sysselsättningsgraden 2004 uppgick till 77,2 procent, att jämföra med målsättningen 80,0 procent.

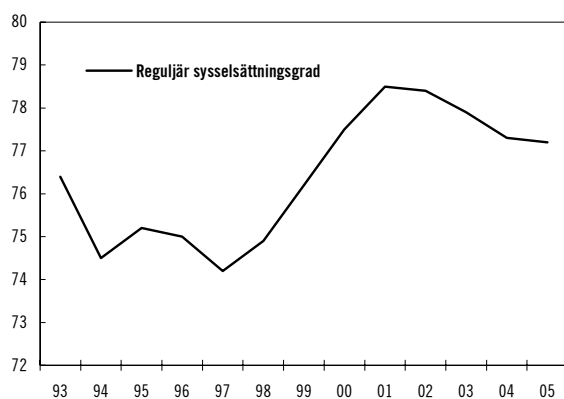
Sysselsättningen ökade 2005

Under hösten 2005 ökade sysselsättningen återigen. Sysselsättningsökningen blev något större än befolkningstillväxten. De sysselsättningskapande arbetsmarknadspolitiska åtgärderna ökade med 13 000 personer från 2004 till 2005. Sammantaget medförde detta att den reguljära sysselsättningsgraden i åldern 20–64 år i princip var oförändrad mellan åren. År 2005 uppgick den reguljära sysselsättningsgraden till 77,4 procent.

AKU-omläggningen i april 2005 har inneburit att en ny definition på sysselsättning införts. I den nya definitionen inkluderas även personer som är folkbokförda i Sverige, men som arbetar utomlands. Statistiska centralbyrån bedömer att den ändrade definitionen motsvarar ca 14 000 personer eller ca 0,3 procentenheter.

Diagram 3.3 Reguljär sysselsättningsgrad 1993–2005

Procent

Anm.: Diagrammet beskriver utvecklingen över tid i enlighet med den nya definitionen på sysselsättning.

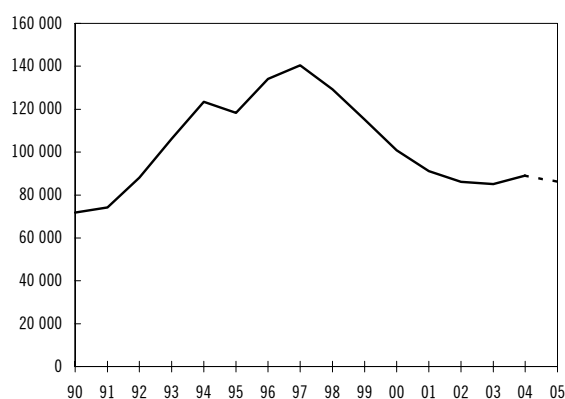
Statens totala utgifter för politikområdet arbetsmarknadspolitik uppgick 2005 till 69,6 miljarder kronor. Sysselsättningsstödet till kommuner och landsting, anställningsstödet och stöd till skyddat arbete hos offentliga arbetsgivare (OSA) på statsbudgetens inkomstsida uppgick

till 12,7 miljarder kronor. Sammantaget uppgick de konjunkturberoende arbetsmarknadspolitiska insatserna till 20,1 miljarder kronor 2005 och de särskilda insatserna för funktionshindrade med nedsatt arbetsförmåga till 11,6 miljarder kronor 2005.

Socialbidragsmålet

Diagram 3.4 Antal socialbidragstagare 1990–2005

Helårsekvivalenter

År 2001 kompletterade regeringen sysselsättningsmålet med ett socialbidragsmål. Målet innebar att antalet socialbidragstagare skulle halveras mellan 1999 och 2004 genom att antalet helårsbidrag minskade från 115 200 år 1999 till 57 600 år 2004.

Människor som lever på socialbidrag skall i stället få möjlighet till arbete. Socialbidragstagandet ökade kraftigt under 1990-talets första hälft i spåren av den ekonomiska krisen och arbetslösheten. Undersökningar har visat ett starkt samband mellan sysselsättning och behovet av socialbidrag. Förändringar av antalet socialbidragstagare påverkar inte statsbudgetens utgifter direkt eftersom socialbidragen finansieras av kommunerna.

Bättre sysselsättningsmöjligheter under senare år har resulterat i ett minskat behov av socialbidrag. Mellan 1999 och 2004 minskade antalet helårsbidrag med 30 000 eller 24 procent till ca 88 000. Till följd av den svaga utvecklingen på arbetsmarknaden ökade socialbidragskostnaderna under 2004 jämfört med 2003, men under 2005 började kostnaderna åter att minska. Mellan 2004 och 2005 minskade socialbidragskostnaderna med två procent räknat i fast pris. Det är därför troligt att även antalet helårsbidrag

minskade under 2005 (uppgifter om utfallet för 2005 blir tillgängliga i juli 2006).

3.1.3 Samlad bild av sjukskrivning, arbetslöshet m.m.

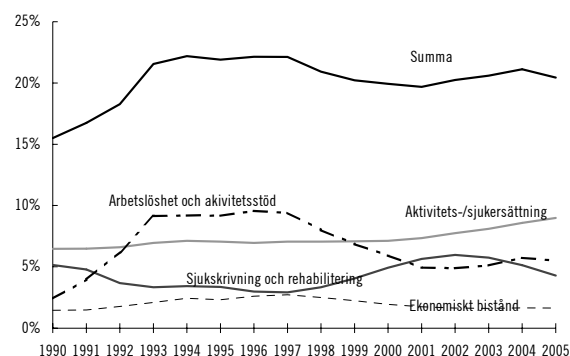
I diagram 3.5 visas andelen av befolkningen i åldern 20–64 år som är arbetslösa, sjukskrivna, uppbär aktivitets-/sjukersättning (f.d. förtidspension) eller ekonomiskt bistånd (f.d. socialbidrag). Med arbetslösa avses i det följande både personer som erhåller arbetslöshetsersättning eller aktivitetsstöd. Med sjukskrivna avses personer som erhåller sjukpenning eller rehabiliteringspenning, men också sjukskrivning under sjuklöneperioden och karensdagar inkluderas (de sistnämnda utgör endast en mindre del av de sammantagna sjuktalen).

För att uppnå jämförbarhet räknas antalet personer om till helårsekvivalenter. Det innebär exempelvis att två personer som under 2005 var arbetslösa på heltid under sex månader vardera tillsammans utgör en helårsekvivalent i arbetslöshet. På samma sätt motsvarar en person som varit sjukskriven på halvtid hela året 0,5 helårsekvivalenter.

Under perioden 1990–2004 uppvisar arbetslöshetstalen en markant negativ samvariation med sjuktalen. Antalet arbetslösa ökade kraftigt under första delen av 1990-talet, dock från en låg nivå. Åren 1997–2001 minskade arbetslösheten kontinuerligt. Antalet sjukskrivna uppvisar under samma period ett omvänt mönster, dvs. en minskning mellan 1990 och 1997, och därefter en ökning. År 2003 minskade sjuktalen för första gången sedan 1997, medan arbetslöshetstalen då i stället ökade för första gången sedan 1997. År 2005 minskade dock arbetslösheten något samtidigt som sjuktalen minskade. De närmaste åren får visa om detta var startpunkten på en försvagning av den historiskt sett starka negativa samvariationen dem emellan.

Mellan 1990 och 2005 ökade gruppen med aktivitets- och sjukersättning från 6,5 procent till 9,0 procent av det totala antalet personer i åldern 20–64 år.

Diagram 3.5 Andelen invånare (helårsekvivalenter) i åldern 20–64 år som är i arbetslöshet, sjukskrivna, uppbär aktivitets- och sjukersättning respektive ekonomiskt bistånd 1990–2005

Källa: SCB och Finansdepartementet

Andelen personer med ekonomiskt bistånd ökade under lågkonjunkturen från 1,5 procent 1990 till 2,7 procent 1997, och minskade sedan under den följande högkonjunkturen till 1,6 procent 2002. Något utfall vad avser personer med ekonomiskt bistånd för 2005 finns ännu inte att tillgå, men nuvarande prognos innebär att andelen i princip varit oförändrad, 1,6 procent, under perioden 2002–2005.

Summan av antalet helårsekvivalenter kom 1993 att överstiga 20 procent av befolkningen i åldern 20–64 år. Under lågkonjunkturen 1993–1997 var andelen ca 22 procent. Därefter minskade andelen till en nivå på ca 20 procent (1999–2002). För 2004 ökade andelen till 21,1 procent. Enligt preliminära uppgifter minskade andelen återigen 2005, till 20,4 procent.

Om även personer med skyddad anställning hos en offentlig arbetsgivare, anställningsstöd, lönebidrag m.m. inkluderas blir summan av antalet helårsekvivalenter som andel av befolkningen i åldern 20–64 år i genomsnitt ca 2 procentenheter högre under perioden 1990–2005.

3.2 Statsbudgetens utveckling

3.2.1 Statsbudgetens saldo

Statsbudgetens saldo överensstämmer sedan 1997 med statens lånebehov. Ett budgetöverskott innebär följaktligen ett lika stort negativt lånebehov, vilket medför att staten har möjlighet att amortera på statsskulden.

Tabell 3.1 Korrigerig av statsbudgetens saldo 2002–2004

Miljarder kronor				
	2002	2003	2004	
Tidigare redovisat utfall av statsbudgetens saldo	1,2	-46,4	-53,3	
Korrigerig	2,3	-0,2	2,8	
Statbudgetens saldo	3,5	-46,6	-50,5	

För åren 2002–2004 har utfallet för statsbudgetens saldo korrigerats jämfört med vad som redovisades i Årsredovisningen för staten 2004 (tabell 3.1, s. 36). Korrigeringen beror på att Riksgäldskontoret (RGK) vid beräkningen av statsbudgetens saldo har gjort en felaktig redovisning av vissa statliga betalningar under perioden november 2002 till april 2005. Orsaken till detta är att RGK i november 2002 lade om betalningsrutinerna för vissa statliga betalningar. Betalningar som inte skulle inkluderas i statsbudgetens saldo kom dock efter omläggningen felaktigt att ingå.

Tabell 3.2 Statsbudgetens utfall 2001–2005

Miljarder kronor					
	2001	2002	2003	2004	2005
Inkomster	755,1	730,5	661,7	694,4	745,8
Skatter m.m.	690,8	665,2	614,0	642,8	688,3
Övriga inkomster	64,3	65,3	47,7	51,6	57,5
Utgifter m.m.	716,4	727,0	708,3	745,0	731,8
UO 1–25 och 27	640,8	658,0	661,3	688,0	692,3
Statsskuldsräntor					
UO 26	81,3	67,3	42,2	52,7	32,7
Kassamässig korrigerig	-34,4	-48,6	-7,3	-6,1	-3,3
Riksgäldskontorets nettoutlåning	28,8	50,3	12,1	10,3	10,1
Budgetsaldo	38,7	3,5	-46,6	-50,5	14,1

Anm.: I tabellen redovisas inkomsterna enligt den nya struktur som gäller för statsbudgeten fr.o.m. 2006.

År 2001 uppgick budgetöverskottet till 39 miljarder kronor, vilket framför allt kan

förklaras av höga skatteinkomster. År 2002 minskade överskottet till drygt 3 miljarder kronor, för att 2003 vändas till ett underskott på 47 miljarder kronor. Underskottet ökade under 2004 till 51 miljarder kronor.

Försämringarna 2002 och 2003 förklaras i huvudsak av minskade skatteinkomster. Utgifterna ökade dock under denna period, främst inom ohälsorelaterade utgiftsområden. Att utgifterna ändå minskar mellan 2002 och 2003 förklaras av att kompensationsystemet för kommunernas och landstingens mervärdesskatt från och med 2003 enbart hanteras på statsbudgetens inkomstsida. Ökningen av lånebehovet mellan 2003 och 2004 förklaras till stor del av ökningen av utgifterna för statsskuldsräntor.

År 2005 uppvisade statsbudgeten åter ett överskott, vilket uppgick till drygt 14 miljarder kronor. Det förklaras i huvudsak av ökade skatteinkomster och minskade utgifter för statsskuldsräntor.

3.2.2 Statsbudgetens inkomster

Statens totala inkomster

I tabell 3.3 redovisas statens totala inkomster 1999–2005. Sett över hela sjuårsperioden har de stigit med 2,9 procent. De stora variationerna över åren är endast till en liten del en återspeglning av makroekonomiska förändringar. Framför allt beror de på regelförändringar, händelser av engångskaraktär, samt periodiseringar. I tabell 3.3 specificeras även skillnaden mellan statens skatteintäkter och statens skatteinkomster. Skillnaden beror delvis på att statens skatteintäkter redovisas periodiserat och har en direkt koppling till det aktuella årets skatteregler och makroekonomiska förutsättningar, medan statens skatteinkomster redovisas kassamässigt och i stället avser de skatter som debiteras eller betalas ett visst inkomstår. Resterande skillnad beror på att principerna för vad som skall ingå i de olika redovisningarna är något olika. Det gäller bl.a. EU-skatter, kommunala utjämningsavgifter, statlig och kommunal mervärdesskatt samt vissa nedsättningar som enligt nationalräkenskapernas definition i stället ska betraktas som transfereringar.

Tabell 3.3 Statens totala inkomster 1999–2005

Miljarder kronor

Inkomstår	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Statens skatteintäkter	670,1	690,2	652,4	632,8	660,9	704,7	745,7
EU-skatter	10,9	12,0	10,8	8,6	8,9	7,3	7,8
Kommunala utjämningsavgifter	20,5	19,2	20,9	23,7	26,2	26,7	1,5
Skatter utanför budgeten	-2,7	-3,2	-1,5	-2,0	-1,9	-1,9	-2,2
Mervärdesskatt staten	-17,0	-16,7	-19,3	-20,0	-20,5	-20,5	-20,8
Mervärdesskatt kommuner	0,0	0,0	0,0	0,0	-28,0	-32,5	-34,2
Nedsättningar m.m.	0,0	0,0	-1,4	-4,0	-7,0	-7,7	-13,6
Kompetenssparande	0,0	-1,4	-1,2	0,0	-2,3	-1,2	6,0
Periodiseringar	-7,8	-25,7	30,0	26,1	-22,3	-32,1	-2,3
1000 Statens skatteinkomster	674,0	674,3	690,8	665,2	614,0	642,8	688,3
2000 Inkomster av statens verksamhet	32,5	44,1	44,6	43,3	23,7	29,3	27,1
varav 2411 Inkomster av statens aktier	8,0	16,8	5,0	4,2	4,5	7,6	12,1
3000 Inkomster av försäld egendom	1,0	61,5	0,2	0,1	0,0	0,1	6,7
4000 Återbetalning av lån	3,1	2,5	2,6	2,7	2,5	2,4	2,3
5000 Kalkylmässiga inkomster	5,2	8,6	8,4	9,9	9,5	8,3	8,8
6000 Bidrag från EU m.m.	9,3	9,0	8,5	9,3	12,0	11,6	12,6
Statens övriga inkomster (2000–6000)	51,1	125,7	64,3	65,3	47,7	51,6	57,5
Statens totala inkomster	725,1	800,0	755,1	730,5	661,7	694,4	745,8

Anm.: I tabellen redovisas inkomsterna enligt den nya struktur som gäller för statsbudgeten fr.o.m. 2006.

Statens övriga inkomster

Statens övriga inkomster, dvs. statens totala inkomster exklusive statens skatteinkomster, varierar kraftigt under perioden. Det höga beloppet 2000 förklaras främst av försäljningen av aktier i Telia AB, vilken inbringade 61 miljarder kronor. Samma år gjorde förvaltningsaktiebolaget Stattum en förhöjd utdelning till följd av försäljningen av aktier i Pharmacia & Upjohn, vilket gav en aktieutdelning till staten om 11 miljarder kronor. Statliga bolags återköp av aktier inbringade 7 miljarder kronor 2005. Den resterande variationen över åren förklaras av Riksbankens extrautdelningar 2001 och 2002, vilka ökade inkomsterna av statens verksamhet med 20 miljarder kronor respektive år.

Den offentliga sektorns skatteintäkter

I tabell 3.4 redovisas den offentliga sektorns skatteintäkter. Här ingår även kommunalskatter samt avgifter till pensionssystemet, vilka inte är statliga intäkter och vilka det görs avdrag för i slutet av tabellen. Statens skatteintäkter 2005 är 76 miljarder kronor eller 11 procent högre än vad de var 1999. Detta ger en genomsnittlig årlig utvecklingstakt om 1,8 procent. Utvecklingen

har påverkats mycket av regeländringar. Dessa har fr.o.m. år 2000 och framåt påverkat de statliga skatteintäkterna 2005 negativt med ca 50 miljarder kronor. Justerat för regeländringar skulle skatteintäkterna ha ökat med ca 19 procent under perioden, motsvarande en årlig utvecklingstakt om ca 2,9 procent.

Förändringar under Skatt på arbete

Under Skatt på arbete redovisas bl.a. skatte-reduktioner. Till följd av den s.k. reduktionen för den allmänna pensionsavgiften ökar dessa i tre jämna steg 2000, 2001 och 2002 samt ett halvt steg 2005 motsvarande sammanlagt ca 59 miljarder kronor. Samtidigt minskade avdragen för den allmänna pensionsavgiften, vilka påverkar den kommunala skatten positivt med sammanlagt ca 18 miljarder kronor. År 2002 ökade skattereduktionerna med ytterligare ca 5 miljarder kronor beroende på att underlaget för skattereduktion för låg- och medelinkomsttagare ändrades från pensionsgrundande inkomst till taxerad inkomst samt på införandet av skattereduktion för fackföreningsavgift. År 2003 medförde skattesatshöjningar, pensionsomläggningen då pensioner gjordes beskattningsbara och det höjda grundavdraget en nettoökning av den kommunala skatten med 15 miljarder kronor. Skattesatshöjningar gjordes

även 2001, 2002, 2004 samt 2005, vilka sammantaget ökade den kommunala skatten med ca 5 miljarder kronor. Tillsammans förklarar dessa regeländringar den relativt höga utvecklingstakten för den kommunala skatten och den relativt låga utvecklingstakten för statliga intäkter från skatt på arbete.

skattesatser för olika varor och tjänster har emellertid påverkat intäkterna negativt med sammanlagt ca 2 miljarder kronor.

Förändringar under Skatt på kapital

Hushållens skatt på kapital skiftar betydligt under perioden med en topp under högkonjunkturen 2000, för att sedan markant falla tillbaka och vara som lägst 2002, men återhämta sig under 2004 och 2005. Förklaringen till variationen är att kapitalvinster har sin grund i marknadspriser för finansiella tillgångar såsom fastigheter och bostadsrätter, vilka varierat kraftigt under perioden. Även skatt på bolagsvinster uppvisade en hög nivå 2000, delvis till följd av engångseffekter på grund av återbetalningar av pensionsmedel från försäkringsgivaren Alecta. Ungefär 10 miljarder kronor förklaras av dessa återbetalningar. Nedgången 2001 förstärks av att återföringar från skatteutjämningsreserver upphörde, den maximala avsättningstiden till periodiseringsfonder förlängdes till sex år samt att taket för den årliga avsättningen till periodiseringsfonder höjdes. Ökningen av bolagsskatten 2004 och 2005 beror på bolagens starka resultat, men även på att periodiseringsfonderna räntebelagts från och med 2005 och att många bolag därmed valt att lösa upp samtliga periodiseringsfonder. Fastighetsskatten minskar något 2001 – trots återinförd omräkning av taxeringsvärden – beroende på lägre skattesats. Utvecklingen av förmögenhetsskatten förklaras av att fribeloppen höjdes 2001, 2002 och 2005. Arvs- och gåvoskatten slopades 2005, vilket förklarar det låga utfallet detta år.

Förändringar under Skatt på konsumtion och insatsvaror

Utvecklingen av koldioxidskatten under perioden beror på skattesatshöjningar motsvarande ca 13 miljarder kronor (utöver KPI-justering) inom ramen för den s.k. gröna skatteväxlingen. Ungefär 8 miljarder kronor av dessa bemöts av skattesatssänkningar under energiskatten. Att nivån för energiskatten ändå är jämn under perioden beror på skattesatshöjningar för elektrisk kraft om ca 7 miljarder kronor. Skattesatsjusteringarna syftar till att finansiera lägre skatt på arbete. Utvecklingen för mervärdesskatten är relativt jämn under perioden. Lägre

Tabell 3.4 Den offentliga sektorns skatteintäkter 1999–2005

Miljarder kronor

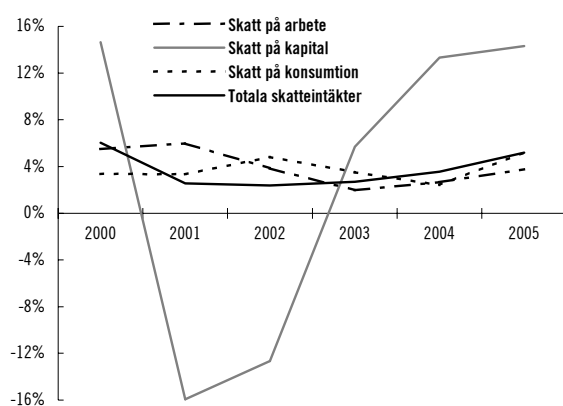
Inkomstår	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Skatt på arbete	700,9	728,0	756,6	764,8	800,5	824,5	846,7
<i>Direkta skatter</i>	<i>408,8</i>	<i>414,0</i>	<i>423,4</i>	<i>420,4</i>	<i>449,5</i>	<i>465,6</i>	<i>473,3</i>
Kommunal skatt	323,2	336,3	359,4	378,5	403,1	419,8	433,6
Statlig skatt	29,6	33,5	34,6	33,1	32,7	34,0	37,0
Allmän pensionsavgift	60,0	63,1	65,7	68,1	70,3	72,1	74,6
Skattereduktioner m.m.	-4,0	-18,9	-36,4	-59,4	-56,6	-60,5	-71,9
Artistskatt	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
<i>Indirekta skatter</i>	<i>292,1</i>	<i>314,0</i>	<i>333,2</i>	<i>344,4</i>	<i>351,0</i>	<i>359,0</i>	<i>373,3</i>
Arbetsgivaravgifter	272,8	288,4	304,6	314,8	321,9	328,2	340,6
Egenavgifter	7,4	8,2	8,5	8,9	9,0	9,3	9,6
Särskild löneskatt	17,0	22,4	25,3	27,6	27,2	28,3	30,0
Nedsättningar	-6,0	-5,9	-6,3	-8,1	-8,4	-8,1	-7,9
Tjänstegruppliv	1,0	1,0	1,1	1,1	1,3	1,3	1,1
Skatt på kapital	129,7	161,1	119,3	101,7	107,5	135,9	157,2
Skatt på kapital, hushåll	25,5	34,4	14,2	6,3	6,8	11,9	19,7
Skatt på bolagsvinster	53,5	72,5	52,1	43,9	48,9	71,5	82,4
Avkastningsskatt	10,9	13,3	14,9	13,4	12,7	11,3	12,6
Fastighetsskatt	23,3	23,3	21,2	23,5	24,0	24,3	25,3
Stämpelskatt	4,5	4,9	5,4	5,8	6,0	7,1	7,8
Förmögenhetsskatt	8,6	8,2	6,5	3,9	4,9	5,3	5,5
Övriga skatter	1,3	2,1	2,5	1,9	1,9	1,8	2,7
Arvs- och gåvoskatt	2,1	2,5	2,6	3,0	2,5	2,6	1,1
Skatt på konsumtion och insatsvaror	277,0	289,1	300,7	314,9	327,9	338,0	358,2
Mervärdesskatt	189,6	198,4	207,0	217,1	226,6	235,6	250,8
Tobaksskatt	7,4	7,7	8,1	8,4	8,3	8,2	8,2
Skatt på etylalkohol	4,7	4,9	4,9	5,1	4,7	4,1	4,1
Skatt på vin m.m.	3,5	3,6	3,7	3,5	3,6	3,5	3,6
Skatt på öl	2,5	2,4	2,4	2,6	2,6	2,5	2,6
Energiskatt	37,4	38,3	36,4	37,1	36,4	35,1	37,8
Koldioxidskatt	12,7	12,0	17,0	19,9	23,8	26,4	25,5
Övriga skatter på energi och miljö	2,3	3,7	3,6	3,6	3,7	3,5	3,4
Skatt på vägtrafik	7,0	7,4	7,7	8,2	8,3	8,8	11,0
Skatt på import	3,6	3,8	3,6	3,4	3,5	3,9	4,7
Övriga skatter	6,3	6,9	6,3	6,0	6,3	6,4	6,4
Restförda och övriga skatter	6,8	5,4	-1,7	-3,3	-2,6	-1,7	-3,2
Restförda skatter	-3,1	-5,0	-5,2	-7,3	-5,9	-5,9	-7,6
Övriga skatter	9,9	10,4	3,5	3,9	3,4	4,2	4,4
Totala skatteintäkter	1114,4	1183,6	1 175,0	1 178,1	1 233,3	1 296,8	1 358,8
EU-skatter	10,9	12,0	10,8	8,6	8,9	7,3	7,8
Offentliga sektorns skatteintäkter	1103,5	1171,7	1 164,1	1 169,5	1 224,4	1 289,5	1 351,1
Kommunala inkomstskatter	323,2	336,3	359,4	378,5	403,1	419,8	433,6
Avgifter till ålderspensionssystemet	110,2	145,2	152,3	158,2	160,4	165,0	171,7
Statens skatteintäkter	670,1	690,2	652,4	632,8	660,9	704,7	745,7

Konjunktorens effekt på statens ekonomi

Om den direkta effekten av de regeländringar som skett fr.o.m. 2000 dras bort från de totala skatteintäkterna respektive år kan sambandet mellan den ekonomiska utvecklingen i samhället och skatteintäkterna tydligare illustreras. Skatteintäkterna under perioden jämförs då som om 1999 års regler gällde samtliga år.

Diagram 3.6 Skatteintäkterna 2000–2005, korrigerade för regeländringar

Procentuell utveckling

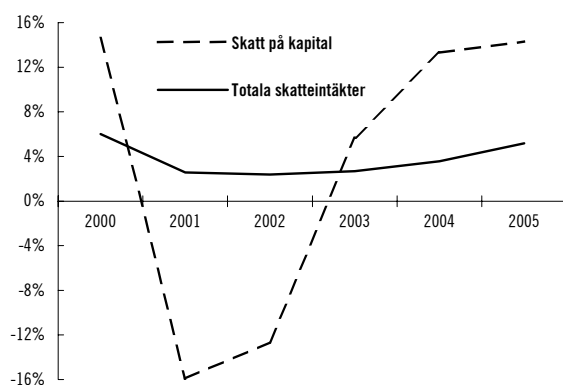

I diagram 3.6, 3.7, 3.9 samt 3.11 redovisas utvecklingen för skatteintäkterna 2000–2005 korrigerade för de regeländringar som skett under perioden. Det har dock inte skett någon korrigerad för den indirekta effekten av regeländringarna, dvs. deras påverkan på skattebaserna.

Skatt på kapital

Diagram 3.7 Skatt på kapital samt totala skatteintäkter 2000–2005, korrigerade för regeländringar

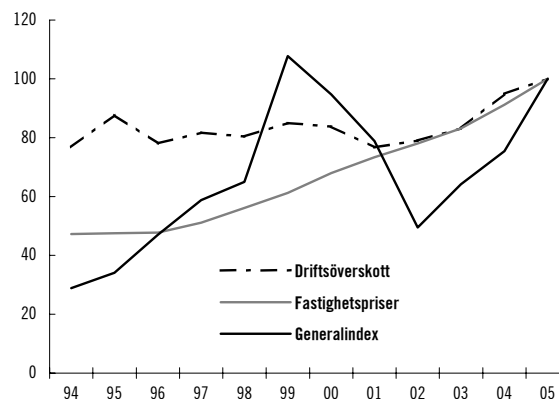
Procentuell utveckling

Skatt på kapital reagerar snabbt och kraftigt på det ekonomiska klimatet. De korrigerade intäkternas låga utvecklingstakt 2001 och 2002 sammanfaller med konjunkturedgången samma år.

Diagram 3.8 Skattebaser för skatt på kapital

Indexerad nivå, 2005=100

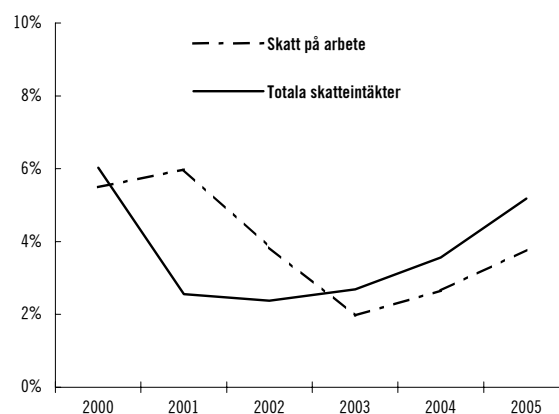

De viktigaste skattebaserna för skatt på kapital är bolagens vinster samt det samlade värdet av fastigheter och värdepapper. Utvecklingen för dessa baser är relativt fluktuerande, vilket åskådliggörs i diagram 3.8.

Skatt på arbete

Diagram 3.9 Skatt på arbete samt totala skatteintäkter 2000–2005, korrigerade för regeländringar

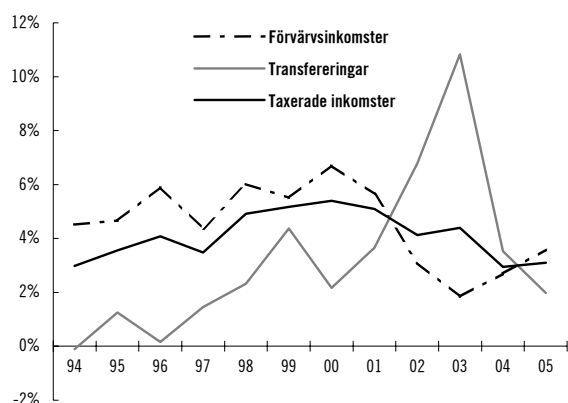
Procentuell utveckling

De korrigerade intäkterna från skatt på arbete reagerar svagare på konjunkturen än skatt på kapital. Skatt på arbete reagerar också, i likhet med arbetsmarknaden, med viss eftersläpning.

Diagram 3.10 Skattebaser för skatt på arbete

Procentuell utveckling

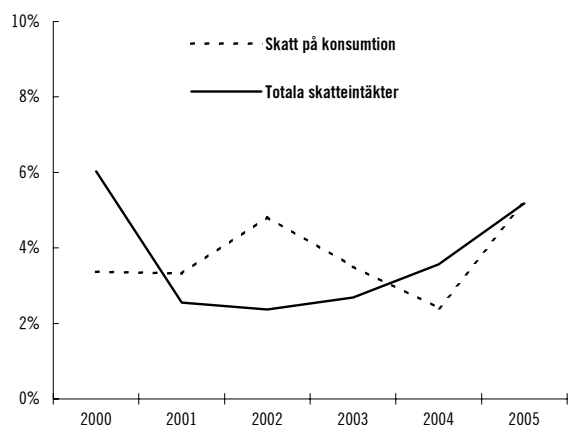

Transfereringar är skattepliktiga och ingår i skattebasen för skatt på arbete. Det gör att variationen mellan skattebasen och konjunkturen är relativt svag. Vid ökad sjukfrånvaro eller arbetslöshet ersätts förvärsinkomster med transfereringar. Detta minskar basen för socialavgifter, men basen för inkomstskatt påverkas endast marginellt. Konjunktursens påverkan framgår tydligare om en uppdelning av skattebasen görs i förvärsinkomster respektive transfereringar. Detta illustreras i diagram 3.10 där taxerad inkomst utgör summan av förvärsinkomster och transfereringar.

Skatt på konsumtion och insatsvaror

Diagram 3.11 Skatt på konsumtion och insatsvaror samt totala skatteintäkter 2000–2005, korrigerade för regeländringar

Procentuell utveckling

Intäkterna från skatt på konsumtion har varit relativt opåverkade av konjunkturen. Medan utvecklingstakten för totala skatteintäkter var relativt låg under 2002 ökade utvecklingstakten för skatt på konsumtion.

Diagram 3.12 Skattebas för skatt på konsumtion och insatsvaror

Procentuell utveckling

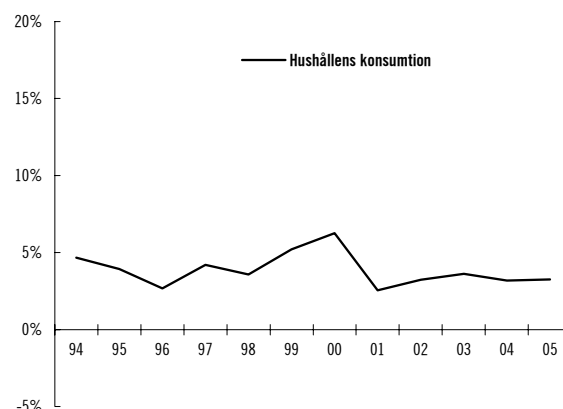

Diagram 3.12 illustrerar utvecklingen av hushållens konsumtionsutgifter, vilka utgör den viktigaste basen för intäkterna från skatt på konsumtion och insatsvaror. Konsumtionsutgifternas utveckling har varit relativt jämn under senare år. Detta beror delvis på att konjunkturedgången motverkats av den stegvisa skattereduktionen för den allmänna pensionsavgiften. En annan viktig förklaring är att konsumtionen gynnats av låga räntor.

Skattekvoten

I tabell 3.5 redovisas skattekvoten i Sverige för perioden 2000–2005. Skattekvoten minskade 2001 och 2002 med 2,1 respektive 1,7 procentenheter i huvudsak beroende på lägre intäkter från skatt på kapital. Detta har sitt ursprung i konjunkturläget som både påverkar kapitalvinster och bolagsvinster. Skatteeffekten av återföringar från försäkringsgivaren Alecta år 2000 gör att förändringen 2001 förstärks. Även de tre första stegen i reformen med ökad reduktion och minskade avdrag för den allmänna pensionsavgiften 2000, 2001 samt 2002 påverkar. År 2002 ökade skattereduktionerna relativt mycket beroende på att underlaget för låg- och medelinkomsttagare ändrades från pensionsgrundande inkomst till taxerad inkomst samt på införandet av skattereduktion för fackföreningsavgift. År 2003 ökade skattekvoten med 0,5 procentenheter, vilket förklaras av att det särskilda grundavdraget slopades samtidigt som garantipensionen infördes och förtidspensionen anpassades. Omläggningen var i stort sett neutral för den enskilde pensionären, men beräknas ha ökat skatteintäkterna med över 14 miljarder kronor. År 2004 minskade åter

skattekvoten. Räntebeläggningen av periodiseringsfonderna 2005 resulterade i att vissa företag beslöt att återföra hela eller delar av sina periodiseringsfonder till beskattning. Det beräknas ha ökat skatteintäkterna med 13 miljarder kronor 2004. Utan dessa återföringar hade skattekvoten minskat 2004 med ytterligare 0,5 procentenheter, framför allt beroende på den svaga arbetsmarknaden.

År 2005 ökade skattekvoten trots genomförda skattesänkningar. Den högre skatteandelen förklaras främst av högre skatteintäkter från kapital.

Tabell 3.5 Skattekvot 2000–2005

Procent av BNP

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Skattekvot	53,9	51,8	50,1	50,6	50,4	50,8
varav						
Staten	31,4	28,8	27,0	27,1	27,4	27,9
Kommunsektorn	15,3	15,9	16,1	16,5	16,3	16,2
ÅP-systemet	6,6	6,7	6,7	6,6	6,4	6,4
EU	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3	0,6
varav						
Arbete	33,2	33,4	32,6	32,8	32,0	31,7
Kapital	7,3	5,3	4,3	4,4	5,3	5,9
Konsumtion m.m.	13,0	13,1	13,2	13,4	13,1	13,4
Restfört m.m.	0,4	0,1	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
Exkl. skatt på transfereringar	50,0	47,9	46,4	46,3	46,2	46,7

I tabell 3.5 redovisas även skattekvoten exklusive skatt på offentliga transfereringar. En övergång från brutto- till netto-redovisning, dvs. där pensioner, sjuk- och föräldrapenning samt ersättningar vid arbetslöshet är skattefria, skulle inte påverka de offentliga finanserna, men skattekvoten skulle minska med ca 4 procentenheter.

3.2.3 Statsbudgetens utgifter

För att möjliggöra jämförelser av statsbudgetens utgifter över tiden redovisas i detta avsnitt utgifterna per utgiftsområde i miljarder kronor och som andel av de totala utgifterna under utgiftstaket (de takbegränsade utgifterna) för perioden 2001–2005. Tidsserierna är angivna i 2005 års anslagsstruktur. Genom att utgiftsområdena redovisas i en och samma struktur för åren 2001–2005 elimineras de skillnader som beror på att anslag före 2005 kan ha tillhört ett annat utgiftsområde.

Av tabell 3.6 framgår utgifternas utfall per utgiftsområde åren 2001–2005. Skillnader i

fördelningen mellan åren kan bero på utgiftsreformer och besparingar, förändrade makroekonomiska förutsättningar, förändrade volymer inom regelstyrda transfereringssystem, engångshändelser och tekniska förändringar.

Ett exempel på en teknisk justering är förändringen i systemet för ersättning av ingående mervärdesskatt till kommuner och landsting, som genomfördes den 1 januari 2003. Förändringen innebar att de avgifter till systemet som kommuner och landsting tidigare betalat in till statsbudgeten upphörde, samtidigt som statsbidragen till kommunerna minskade med motsvarande belopp. Effekten på statsbudgeten är därför saldoneutral på kort sikt. Förändringen innebar dock att statsbudgetens utgifter minskade med drygt 30 miljarder kronor 2003 i förhållande till 2002. Sådana förändringar ger upphov till brott i tidsserien. För att underlätta jämförelser över tiden redovisas därför även ett utfall som rensans för större tekniska förändringar. De är kursiverade i tabell 3.6. Förklaringar till större tekniska förändringar finns redovisade i fotnoter till tabell 3.6.

Då en teknisk förändring skett har tidsserien justerats för åren före ändringens ikraftträdande. Justeringen har gjorts med en lika stor relativ andel av de takbegränsade utgifterna som den som gällde året då ändringen trädde ikraft. Vissa av de justerade beloppen är ungefärliga.

Utgifternas fördelning mellan olika utgiftsområden kan ses som ett uttryck för politiska prioriteringar perioden 2001–2005. Över hälften av utgiftsområdena uppvisar endast en begränsad, eller ingen, förändring under perioden, såvitt avser utgiftsområdets andel av de takbegränsade utgifterna. Under perioden minskade utgiftsandelen för utgiftsområden 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet respektive utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom. Utgiftsandelen ökade för utgiftsområden 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning respektive utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner.

Under perioden 2001–2005 varierade de makroekonomiska förutsättningarna. Exempelvis har en stigande arbetslöshet inneburit ökade utgifter inom utgiftsområde 13 Arbetsmarknad.

Utgifterna kan också förändras mellan åren till följd av förändrade volymer inom regelstyrda system. De största volymförändringarna under perioden 2001–2005 återfinns inom utgifts-

område 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp.

Exempel på engångshändelser som påverkar de takbegränsade utgifterna återfinns under utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar där utbetalningar av vissa jordbruksstöd vid några tillfällen har senarelagts.

Nedan kommenteras de utgiftsområden som uppvisar de största förändringarna som andel av takbegränsade utgifter mellan 2001 och 2005.

Utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet

Under perioden 2001–2005 minskade utgifterna för utgiftsområdet som andel av de takbegränsade utgifterna med 0,7 procentenheter, vilket främst beror på försvarsomställningen.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Som andel av de takbegränsade utgifterna ökade utgifterna med 0,7 procentenheter under perioden. Ungefär hälften av ökningen förklaras av ökade kostnader för statlig assistansersättning. Resterande ökning förklaras av ökade utgifter för dels bidrag till läkemedelsförmånerna, dels utgifter för tandvårdsförmåner.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Under perioden 2001–2005 ökade utgifterna för utgiftsområdet som andel av de takbegränsade utgifterna med 0,3 procentenheter. Utgifterna under anslaget 21:2 *Föräldraförsäkring* ökade från 18 miljarder kronor 2001 till 24 miljarder kronor 2005. Utgiftsökningen förklaras av högre medelersättning och fler ersatta nettodagar i föräldrapenningen.

Utgiftsområde 13 Arbetsmarknad

Som andel av de totala utgifterna ökade utgifterna med 0,5 procentenheter under perioden 2001–2005. Utgifterna under anslaget 22:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd m.m.* ökade under perioden med 11 miljarder kronor från 36 miljarder kronor 2001 till 47 miljarder kronor 2005. Efter några år av minskning ökade antalet öppet arbetslösa åter från 2003, och fortsatte att öka till ca 270 000 personer 2005.

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Utgifterna ökade från drygt 33 miljarder kronor 2001 till ca 44 miljarder kronor 2005, varmed utgiftsområdets andel av de samlade utgifterna ökade med 0,9 procentenheter. Flera stora reformer har genomförts under perioden. Ett högkostnadsskydd (maxtaxa) infördes 2002 inom barnomsorgen. Genom ett bidrag till personalförstärkning i skola och fritidshem gjordes en särskild satsning i syfte att öka antalet lärare, specialister och annan personal i skolan. Ökningen förklaras vidare av en utbyggnad av universitets- och högskoleutbildning samt forskning.

Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner
Justerat för tekniska förändringar ökade utgiftsområdets andel av de takbegränsade utgifterna med 1,1 procentenheter mellan 2001 och 2005. De högre utgifterna beror främst på de förstärkningar av statsbidragen som syftar till att värna kvaliteten i skolan, vården och omsorgen.

Utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m.

Utgifterna för räntor på statsskulden minskade från drygt 81 miljarder kronor 2001 till ca 33 miljarder kronor 2005. Den kraftiga utgiftsminskningen beror i huvudsak på valutavinster då lån förfaller och lägre räntenivåer.

Tabell 3.6 Statsbudgetens utgifter 2001–2005

Anslagen har fördelats till de utgiftsområden de tillhörde i statsbudgeten för 2005. Utfall som justerats för tekniska förändringar anges i kursiv stil.

Utgiftsområden	Andel i procent av de takbegränsade utgifterna					Miljarder kronor				
	2001	2002	2003	2004	2005	2001	2002	2003	2004	2005
1 Rikets styrelse ¹	0,7	0,9	0,9	0,9	0,9	5,4	7,3	7,5	7,5	7,7
<i>1 Justerat för teknisk förändring ¹</i>	<i>0,9</i>	<i>1,1</i>	<i>0,9</i>	<i>0,9</i>	<i>0,9</i>	<i>7,2</i>	<i>7,3</i>	<i>7,5</i>	<i>7,5</i>	<i>7,7</i>
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	1,2	1,1	1,1	1,1	1,3	9,6	8,8	9,0	9,2	11,0
3 Skatt, tull och exekution	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	7,8	8,0	8,3	8,6	8,6
4 Rättsväsendet	2,9	3,0	3,1	3,1	3,1	22,8	24,1	25,5	26,3	27,0
5 Internationell samverkan ¹	0,4	0,1	0,1	0,1	0,2	3,0	1,1	1,1	1,3	1,4
<i>5 Justerat för teknisk förändring ¹</i>	<i>0,2</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,2</i>	<i>1,3</i>	<i>1,1</i>	<i>1,1</i>	<i>1,3</i>	<i>1,4</i>
6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	5,7	5,5	5,5	5,0	5,0	44,9	44,6	45,1	42,8	43,6
7 Internationellt bistånd	2,2	1,9	1,9	2,3	2,6	17,0	15,7	15,9	19,9	22,3
8 Invandrare och flyktingar	0,7	0,8	0,9	0,9	0,8	5,3	6,7	7,7	7,5	6,9
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	3,8	3,8	4,2	4,3	4,5	29,5	31,0	34,1	36,8	38,5
10 Ek. trygghet vid sjukdom och handikapp ²	13,6	13,9	14,8	14,4	14,7	107,3	112,9	121,5	122,9	127,0
<i>10 Justerat för teknisk förändring ²</i>	<i>14,5</i>	<i>14,8</i>	<i>15,3</i>	<i>14,9</i>	<i>14,7</i>	<i>113,9</i>	<i>119,7</i>	<i>125,5</i>	<i>127,1</i>	<i>127,0</i>
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom ³	4,3	4,2	6,3	6,0	5,3	33,8	33,8	52,0	51,2	46,1
<i>11 Justerat för teknisk förändring ³</i>	<i>5,9</i>	<i>5,7</i>	<i>5,9</i>	<i>5,5</i>	<i>5,3</i>	<i>46,2</i>	<i>46,6</i>	<i>48,3</i>	<i>47,4</i>	<i>46,1</i>
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	6,1	6,2	6,4	6,3	6,4	48,3	50,2	52,2	53,9	55,5
13 Arbetsmarknad	7,5	7,5	7,8	7,9	8,0	58,6	61,0	64,2	67,5	69,6
14 Arbetsliv	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2
15 Studiestöd	2,4	2,5	2,4	2,4	2,3	19,1	20,7	19,9	20,8	19,8
16 Utbildning och universitetsforskning	4,2	5,0	5,1	5,1	5,1	33,3	40,9	42,0	44,0	43,7
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	7,8	8,1	8,4	8,7	9,0
18 Samhällsplan., bostadsförsörj., byggande	1,3	1,1	1,1	1,0	1,0	10,4	8,7	8,8	8,7	8,7
19 Regional utveckling	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	3,2	3,2	3,4	3,3	3,3
20 Allmän miljö- och naturvård	0,3	0,4	0,3	0,4	0,5	2,4	2,9	2,8	3,3	4,3
21 Energi	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	2,0	2,3	1,9	2,1	1,4
22 Kommunikationer	3,1	3,0	3,1	3,4	3,7	24,4	24,5	25,3	29,1	31,8
23 Jord- och skogsbruk, fiske m. ansl. näring	2,1	1,7	1,2	1,4	2,0	16,6	13,9	9,6	12,2	17,4
24 Näringsliv	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	3,3	3,5	3,3	3,7	3,8
25 Allmänna bidrag till kommuner ⁴	12,8	12,6	8,8	8,2	6,6	100,6	102,3	72,4	69,8	57,3
<i>25 Justerat för teknisk förändring ⁴</i>	<i>5,5</i>	<i>5,8</i>	<i>6,5</i>	<i>5,9</i>	<i>6,6</i>	<i>43,4</i>	<i>46,8</i>	<i>53,1</i>	<i>49,5</i>	<i>57,3</i>
26 Statsskuldsräntor m.m. ⁵						81,3	67,3	42,2	52,7	32,7
27 Avgiften till Europeiska gemenskapen	3,0	2,5	2,2	3,0	3,0	23,3	20,6	18,3	25,6	25,6
Summa utgiftsområden						722,0	725,3	703,5	740,7	725,0
Ålderspensionssystemet vid sidan av SB ⁶	18,5	18,9	19,3	19,6	19,9	145,5	153,6	157,8	167,5	172,0
<i>Justerat för teknisk förändring ⁶</i>	<i>17,7</i>	<i>18,1</i>	<i>19,3</i>	<i>19,6</i>	<i>19,9</i>	<i>138,8</i>	<i>146,7</i>	<i>157,8</i>	<i>167,5</i>	<i>172,0</i>
Takbegränsade utgifter	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	786,3	811,6	819,1	855,5	864,3
Budgeteringsmarginal	0,6	0,0	0,4	0,3	0,7	4,7	0,4	2,9	2,5	5,7
Utgiftstak för staten						791,0	812,0	822,0	858,0	870,0

¹ Till följd av att förvaltningsanslagen för UD och Regeringskansliet slogs ihop 2002, ökade utgifterna under UO 1 med 1,8 mdkr samtidigt som utgifterna för UO 5 minskade med samma belopp.

² År 2003 ökade utgifterna när det särskilda grundavdraget för förtidspensionärer slopades och ersattes med högre förtidspensioner, vilket beräknades till 2,9 mdkr.

³ År 2003 ökar utgifterna med 16,5 mdkr när den bosättningsbaserade delen av utgifterna av folkpensionerna förs över till statsbudgeten från ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten (7,0 mdkr) och folkpension och pensionstillskott ersätts med en beskattad garantipension (vilket beräknades till 9,5 mdkr).

⁴ Sammantaget sker tekniska förändringar inom UO 25 med -3,0 mdkr 2001, -3,5 mdkr 2002, -36,7 mdkr 2003 och +0,1 mdkr 2004. Inkomstskattereformerna 2001–2002 innebar att statsbidragen till kommunerna minskades med 5 mdkr 2001 och 5,2 mdkr 2002. År 2001 höjdes statsbidragen med 2 mdkr p.g.a. höjt särskilt grundavdrag till pensionärer. År 2002 höjdes statsbidragen med 1,8 mdkr p.g.a. höjt grundavdrag för låg- och medelinkomsttagare. Samtidigt minskades statsbidragen 2002 med 0,1

mdkr för att avdragsrätten för fackföreningsavgifter ersattes med en skattereduktion. År 2003 minskades statsbidragen i och med att kommunernas skatteinkomster ökade när den beskattade garantipensionen infördes, vilket beräknades till 9,5 mdkr. Minskningen 2003 förklaras också av att inkomsterna för kommunerna ökade i och med att det särskilda grundavdraget för förtidspensionärer slopades, vilket beräknades till 2,9 mdkr (se UO 10). Vidare höjdes statsbidragen 2003 med 4,3 mdkr p.g.a. att skattereduktion för låginkomsttagare ersattes med avdrag. Under 2003 överfördes kommunkontosystemet till statsbudgetens inkomstsida, varvid statsbidragen reducerades med samma belopp (31,4 mdkr), vilket förklarar minskningen i statsbidragen 2003 i förhållande till tidigare år. Statsbidragen har också justerats upp till följd av grundavdragshöjningen med 2,5 mdkr till följd av den skatteväxlingen som förslogs i budgetpropositionen för 2003. Justeringen är också gjord med anledning av den utökade skatteväxlingen (+0,5 mdkr) som riksdagen beslutat om. Statsbidraget minskas 2004 med 0,22 mdkr p.g.a. en justering av beräkningen för kommunkontosystemet. Egentlig nedjustering 2004 p.g.a. detta är 1,367 mdkr, men av dessa avser 0,22 mdkr en permanent neddragning medan 1,147 mdkr är en engångsvis neddragning, vilket i tabell 3.6 inte har räknats som en teknisk förändring, men som däremot kan förklara en del av utgiftsutvecklingen. Ett kostnadsutjämningsystem för LSS om ca 1 mdkr infördes 2004 på statsbudgetens utgiftssida, vilket ökade utgifterna med motsvarande belopp. En lika stor förändring görs på statsbudgetens inkomstsida, varför förändringen är neutral för statsbudgetens saldo. På grund av en slutreglering av ålderspensionsreformen m.m. beräknas statsbidragen minska med 1,3 mdkr 2004. Denna nivåjustering skall gälla fr.o.m. 2003, men justeras först 2004, varför nedjusteringen avseende 2003 inträffar 2004, vilket resulterar i att neddragningen 2004 blir 2,6 mdkr i stället för 1,3 mdkr. Dock har en teknisk justering endast gjorts för 1,3 mdkr då detta är nivån på den permanenta neddragningen.⁵ Ingår ej i takbegränsade utgifter.

⁶ År 2003 ökade utgifterna med 16,5 mdkr när den bosättningsbaserade delen av utgifterna av folkpensionerna fördes över till statsbudgeten från ålderspensions-systemet vid sidan av statsbudgeten (7,0 mdkr) och folkpension och pensionstillkort ersattes med en beskattad garantipension (vilket beräknades till 9,5 mdkr).

3.2.4 Nyckeluppgifter i balans- och resultaträkningarna

I tabell 3.7 visas utvecklingen av ett antal nyckeluppgifter hämtade ur statens resultat- och balansräkningar.

Tabell 3.7 Nyckeluppgifter ur balans- och resultaträkningarna 2001–2005

Miljarder kronor

	2001	2002	2003	2004	2005
Statens nettoförmögenhet	-814	-773	-790	-775	-762
Statsskulden	1 208	1 163	1 186	1 213	1 262
Transfereringar exkl. avsättningar	634	652	693	722	742
Kostnader för statens egen verksamhet	162	178	170	178	194
Årets över-/underskott enligt resultaträkningen	53	21	-19	-18	20

Redovisningen för 2004 har i allt väsentligt justerats i enlighet med de ändrade redovisningsprinciper m.m. som gäller fr.o.m. 2005 (se avsnitt 4.4.5 Ändrade redovisningsprinciper samt andra ändringar av jämförelsetal). Däremot har redovisningen endast justerats i begränsad omfattning för åren 2001–2003.

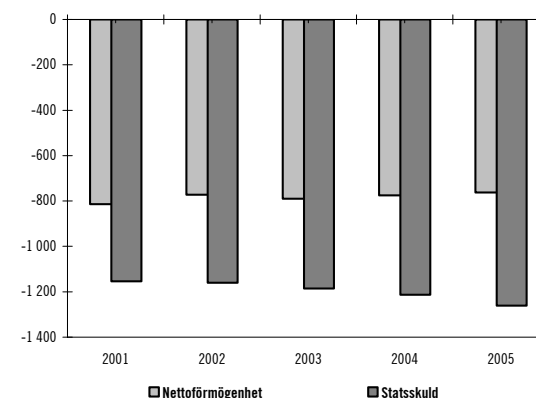
Statens nettoförmögenhet

I diagram 3.13 visas utvecklingen av statens totala nettoförmögenhet och statsskulden under den senaste femårsperioden. Nettoförmögenheten har förbättrats något under perioden. Förbättringen uppgår till 52 miljarder kronor. Statsskulden har däremot ökat under motsvarande period, vilket främst beror på realiserade valutaförluster till följd av att den svenska

kronan försvagats under 2005. Den totala försämringen uppgår till 54 miljarder kronor.

Diagram 3.13 Statens nettoförmögenhet och statsskulden 2001–2005

Miljarder kronor

Den viktigaste förklaringen till nettoförmögenhetens förändring är vanligtvis resultaträkningens överskott, vilket dock inte är fallet under denna period. Det ackumulerade överskottet enligt resultaträkningen uppgår till 4 miljarder kronor under de senaste fyra åren. Den främsta förklaringen till den ökade nettoförmögenheten är i stället det förändrade värdet av resultatandelar i dotter- och intresseföretag vid sidan av resultaträkningen. Ökningen uppgår under perioden till 43 miljarder kronor och avser främst bolagens övergång till redovisningsprinciper enligt IFRS (se avsnitt 4.4.5 Ändrade redovisningsprinciper samt andra ändringar av jämförelsetal).

Statsskulden samvarierar i huvudsak med nettoförmögenheten, men samvariationen överensstämmer inte alltid tidsmässigt. Exempelvis påverkas inte statsskulden av ett ökat värde på andelar i statliga bolag orsakat av ökat eget kapital i bolagen som härrör från den egna verksamheten.

Statsskulden påverkas däremot när staten mottar utdelningar, köper och säljer andelar eller liknande. Lån som inte ingår i statsskulden har under perioden amorterats med 39 miljarder kronor, vilket ökar statsskulden utan att påverka nettoförmögenheten. Materiella anläggningstillgångar har ökat med 52 miljarder kronor under perioden, vilket successivt minskar nettoförmögenheten när tillgångarna skrivs av.

Statsskulden

Lånebehovet och statsskuldens utveckling

Statsbudgetens saldo, som var negativt 2003–2004, visade ett överskott på 14,1 miljarder kronor för 2005. Detta innebar att statens lånebehov – definitionsmässigt lika med statsbudgetens saldo, men med omvänt tecken – var negativt och bidrog till att minska statsskulden med drygt 14 miljarder kronor 2005.

Trots budgetöverskottet ökade den konsoliderade statsskulden 2005 med 49 miljarder kronor till 1 262 miljarder kronor. Det beror på att hänsyn måste tas till faktorer som påverkar statsbudgeten utan att de påverkar lånebehovet (och tvärtom). Sådana faktorer, främst skulddispositioner och kortfristiga placeringar, ökade statsskulden med 65 miljarder kronor 2005. Den viktigaste skulddispositionen är omvärderingen av valutaskulden till aktuella valutakurser. Under 2005 försvagades kronan, vilket medförde att valutaskulden ökade med 29 miljarder kronor. En annan skulddisposition är Riksgäldskontorets (RGK) övertagande av lån för infrastruktur i Stockholm och Göteborg under 2005, vilken medförde att statsskulden ökade med 5 miljarder kronor utan att lånebehovet påverkades.

Den statsskuld som redovisas i Årsredovisningen för staten (konsoliderad) skiljer sig från den som RGK redovisar (okonsoliderad) på grund av elimineringar för myndigheters innehav av statsobligationer och statsskuldväxlar. Sedan 2002 har myndigheter som bedriver en omfattande tillgångshantering av medel avsatta för ändamål vid sidan av statsbudgeten rätt att placera på den svenska statspappersmarknaden. Tidigare var medlen insatta på konto i RGK och påverkade därmed inte statsskulden.

Tabell 3.8 Statliga myndigheters innehav av statspapper 2005

Miljarder kronor

	IGN	KAF	RGK	Övriga myndigheter	Elimineras i balansräkningen
Statsskuldväxlar	4,2				4,2
Premieobligationer			0,8		0,8
Nominella statsobligationer	10,3	12,5		0,0	22,8
Reala statsobligationer		19,2			19,2
Totalt	14,5	31,7	0,8	0,0	47,0

Anm.: Med IGN avses Insättningsgarantinämnden, med KAF avses Kärnavfallsfondens styrelse och med RGK avses Riksgäldskontoret.

Elimineringen av statliga myndigheters innehav av statspapper var 47 miljarder kronor 2005. Därav avser 46 miljarder kronor Kärnavfallsfondens styrelse (KAF) och Insättningsgarantinämndens (IGN) innehav av statsobligationer. Övriga myndigheters innehav har varit mindre än 1 miljard de senaste åren (Premiepensionsmyndighetens innehav av statspapper elimineras inte eftersom myndigheten inte ingår i den konsoliderade årsredovisningen för staten). Sammantaget medför detta att den okonsoliderade statsskulden som RGK redovisar är 47 miljarder kronor högre än vad som redovisas i balansräkningen i Årsredovisningen för staten.

Definition av statsskulden

Till och med 2002 värderades nominella obligationer och reala kupongobligationer till nominellt slutvärde, medan statsskuldväxlar och reala nollkupongobligationer värderades till anskaffningsvärde. Lån i utländsk valuta värderades till aktuell växelkurs.

Från och med den 1 januari 2003 definieras statsskulden så att samtliga låneinstrument värderas till nominellt slutvärde. Det betyder att instrumenten tas upp till det belopp som betalas på förfallodagen. Även derivatinstrument inkluderas, t.ex. de skuldbytesavtal (swappar) som RGK ingår för att påverka sammansättningen och löptiden i statsskulden. Derivatinstrument, liksom övriga åtaganden i utländsk valuta, värderas med hänsyn till aktuell valutakurs.

För reala instrument inkluderas upplupen inflationskompensation som med tidigare definition skuldfördes först vid förfall. Det nya måttet innebär en anpassning till hur skulden mäts i EU-sammanhang, bl.a. inom ramen för proceduren mot för stora underskott.

Jämförelsesiffrorna i tabellerna i detta avsnitt är ändrade i enlighet med det nya statsskuldsmåttet.

Statsskuldens sammansättning

Det lagfästa målet för statsskuldspolitiken är att statens skuld skall förvaltas så att den långsiktiga kostnaden minimeras, samtidigt som risken i förvaltningen beaktas. Den övergripande målsättningen konkretiseras genom att regeringen årligen fastställer riktlinjer för statsskuldens förvaltning avseende statsskuldens sammansättning och löptid (mätt i s.k. duration). Inom ramen för riktlinjerna fastställer sedan RGK delmål och riktmärken, bl.a. för löptiden i den nominella kronskulden respektive valutaskulden. RGK svarar även för den operativa förvaltningen av statsskulden. Upplåningen och förvaltningen av statsskulden sker i tre skuldslag:

- nominella lån i svenska kronor,
- reala lån i svenska kronor, samt
- nominella lån i utländsk valuta.

Tabell 3.9 Statsskuldens utveckling och sammansättning

Miljarder kronor					
	2001	2002	2003	2004	2005
Nominella lån i svenska kronor	684	658	712	745	770
Reala lån i svenska kronor	117	130	144	167	189
Nominella lån i utländsk valuta	407	375	330	301	303
Summa konsoliderad statsskuld	1 208	1 163	1 186	1 213	1 262

Nominella lån i svenska kronor utgör den viktigaste källan för finansiering av statsskulden. Merparten av upplåningen sker på den inhemska värdepappersmarknaden genom statsobligationer (kuponglån med en löptid över ett år vid emissionstillfället) och statsskuldväxlar (nollkuponglån, i huvudsak med en löptid på högst ett år vid emissionstillfället). I skuldslaget ingår även nominella privatmarknadslån som erbjuder RGK billigare upplåning än konventionella statspapper i kombination med möjligheter att sprida upplåningen till fler långivare, företrädesvis privatpersoner. Under 2005 har upplåningen från privatmarknaden ökat med 4 miljarder kronor, från 59 miljarder kronor 2004 till 63 miljarder kronor 2005 (5 procent av statsskulden). Det är framför allt intresset för premieobligationer som har ökat och stocken ökade med 10 procent.

Även omfattningen av Riksgäldsspar har ökat trots låga räntor.

Värdet på statsskuldväxlarna har ökat med 28 miljarder kronor 2005. Statsskuldväxlar emitteras varannan vecka och utgör huvuddelen av Riksgäldskontorets korta upplåning. Volymen av emitterade statsskuldväxlar kan variera kraftigt mellan auktionstillfällena, vilket beror på svängningar i statens lånebehov.

Tabell 3.10 Nominella lån i svenska kronor efter eliminering

Miljarder kronor					
	2001	2002	2003	2004	2005
Statsobligationer, nominella	351	340	384	408	400
Statsskuldväxlar	227	217	241	256	284
Nominella privatmarknadslån	58	58	58	59	63
Likviditetsinstrument	48	43	29	22	23
Valutaterminer m.m.	0	0	0	0	0
Nominella lån i svenska kronor	684	658	712	745	770

¹ 2004 omgrupperades instrumenten i statsskulden. Uppgifterna i tabellen är redovisade i enlighet med de nya grupperingarna.

Andelen reala lån har successivt ökat under femårsperioden. I slutet av 2005 uppgick stocken till 189 miljarder kronor, vilket motsvarar en andel på 15 procent av den totala statsskulden. Enligt regeringens riktlinjebeslut för 2006 (Fi2005/4589) skall andelen på sikt öka till 20 procent av den totala skulden. Ökningen skall ske i en takt som är avpassad till efterfrågetillväxten och med beaktande av kostnader och risker i övriga skuldslag.

Reala lån i svenska kronor fyller en viktig funktion i statens låneportfölj då de bidrar till en mer diversifierad upplåning med ytterligare ett skuldslag utöver nominell kron- och valutaskuld. Staten får därmed tillgång till en finansieringskälla med andra kostnads- och riskegenskaper än nominell upplåning, och risken kan reduceras. Låneformen ger även fördelar för investeraren eftersom investeraren erbjuds en möjlighet att försäkra sig mot inflation genom att staten övertar inflationsrisken.

Den nuvarande valutaskulden byggdes upp under en period när lånebehovet var mycket stort. Lån i utländsk valuta bidrog då till att täcka en del av lånebehovet. Det minskade pressen uppåt på den svenska räntenivån och bidrog därmed till att hålla nere räntekostnaderna.

Sedan flera år amorterar staten på valutaskulden för att minska den totala risknivån i statsskulden. Eftersom statsskulden löpande mäts och värderas i kronor slår ändringar i växelkursen direkt igenom på skuldens storlek. Målet är dock inte att avveckla valutaskulden, även om den medför en växelkursrisk. Valutaskulden bidrar på samma sätt som realobligationer till att diversifiera statsskulden, eftersom den minskar exponeringen mot den svenska räntan. Enligt regeringens riktlinjer skall skulden i utländsk valuta minska så att den på sikt utgör 15 procent av statsskulden.

Tabell 3.11 Valutaskulden

Miljarder kronor

	2001	2002	2003	2004	2005
Skuld utländsk valuta	407	375	330	301	303
Andel valutaskuld av total skuld (procent)	34	32	28	25	24

Valutaskulden är i kronor räknat i princip oförändrad mellan 2004 och 2005. Andelen valutaskuld av total statsskuld minskade dock till 24 procent 2005. RGK amorterade motsvarande 20 miljarder kronor av valutaskulden 2005. Trots amorteringarna ökade valutaskulden med 2 miljarder kronor på grund av att kronans värde i förhållande till utländsk valuta försvagades under 2005. Orealiserade valutaförluster ingår i valutaskulden och uppgick 2005 till 14 miljarder kronor. År 2004 ingick i stället orealiserade valutavinster med 15 miljarder kronor. Orealiserade valutakursdifferenser ökade således valutaskulden med ca 29 miljarder kronor.

Statsskuldens kostnader

De anslagsavräknade utgifterna för statsskulden, som redovisas i kapitel 5 Statsbudgetens utfall, uppgick till ca 33 miljarder kronor 2005. Det är en minskning med 20 miljarder kronor jämfört med 2004. Beloppen i statsbudgeten redovisas enligt utgiftsmässiga principer och utgör ett netto av inkomster och utgifter i upplåningsverksamheten. Den utgiftsmässiga redovisningen innehåller dock svagheter när det gäller att beskriva statsskuldräntornas utveckling över tiden. Exempelvis har valet av upplåningsteknik stor påverkan på anslagsbelastningen ett visst år. En kostnadsmässig redovisning ger därför en bättre beskrivning av hur räntekostnaderna

under en viss period påverkas av underliggande skuld-, ränte- och valutautveckling.

I resultaträkningen för staten redovisas räntor enligt kostnadsmässiga principer efter eliminering av räntor till/från statliga myndigheter. Från och med 2004 netto redovisas intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden. I kostnaderna ingår även en omvärdering av skulden i utländsk valuta. Av tabell 3.12 framgår statsskuldens kostnader och den utgör en sammanfattning och specificering av uppgifterna i not 11 till resultaträkningen (se kapitel 4 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys).

Tabell 3.12 Statsskuldens kostnader

Miljarder kronor

	2001	2002	2003	2004	2005
Räntekostnader på lån i svenska kronor	51	71	51	52	49
Räntekostnader på lån i utländsk valuta	52	39	29	23	24
Realiserade valutadifferenser	12	7	4	5	-10
Realiserade kursdifferenser	5	4	4	14	8
Orealiserade valutadifferenser	6	-18	-15	-5	22
Över- /underkurs vid emission m.m.	2	-7	-3	-8	-7
Summa kostnader	128	96	70	81	86
Ränteintäkter i upplåningsverksamheten	-41	-39	-32	-27	-27
Nettokostnader efter intäkter, exklusive skuldskötselåtgärder	87	57	38	54	59
Orealiserade valutavinster (-) / förluster (+) hänförliga till skuldskötselinstrument	7	-14	-3	-5	8
Nettokostnader inklusive skuldskötselåtgärder	94	43	35	49	67

Enligt resultaträkningen för 2005 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser, valutakursförändringar m.m.) till 67 miljarder kronor, vilket är en ökning med 18 miljarder kronor jämfört med 2004.

Räntekostnaderna på lån i svenska kronor uppgick till 49 miljarder kronor, vilket innebar en minskning med 3 miljarder kronor jämfört med 2004. Räntekostnaderna för lån i utländsk valuta ökade med 1 miljard kronor till 24 miljarder kronor.

Realiserade valutakursdifferenser minskade statsskuldens kostnader med 15 miljarder kronor 2005. Staten gjorde valutavinster på 10 miljarder kronor, jämfört med valutaförluster på 5 miljarder kronor 2004. Valutavinster/-förluster påverkas framför allt av kronans växelkurs mot andra valutor när ett lån förfaller, men också av inbördes förändringar mellan andra valutors växelkurser genom olika derivatinstrument. Årets valutavinster beror på bl.a. förfall av ett par stora lån i dollar, vilka togs upp till betydligt högre dollarkurser än då de återbetalades.

Under 2005 minskade även realiserade kursförluster med 6 miljarder kronor, från 14 till 8 miljarder kronor. Det beror på att RGK har gjort färre återköp av obligationer i samband med byten mellan obligationer.

De realiserade valutadifferenserna, exklusive skuldskötselåtgärder, ökade skuldkostnaderna med 27 miljarder kronor jämfört med 2004.

Över- och underkurser vid emission av statspapper m.m. medförde att kostnaderna minskade med 7 miljarder kronor, vilket var ca 1 miljard kronor lägre än 2004.

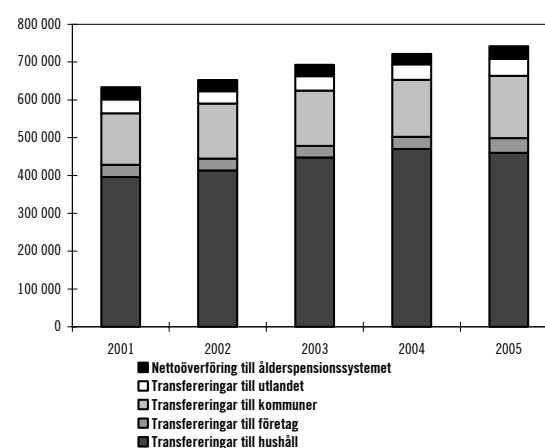
Tillsammans med ränteintäkter i upplåningsverksamheten på 27 miljarder kronor uppgick nettokostnaden för statsskulden exklusive skuldskötselåtgärder till 59 miljarder kronor 2005. Skillnaden mellan statsskuldens utgiftsmässiga räntekostnader på 33 miljarder kronor och nettokostnaden på 59 miljarder kronor förklaras av att kursdifferenser vid emission, nollkupongräntor och realiserade valutakursförändringar redovisas på olika sätt i statsbudgeten och i resultaträkningen (se även *bilaga 4* Skillnader mellan resultaträkningen och statsbudgeten).

Transfereringar exklusive avsättningar

I diagram 3.14 visas transfereringarna per sektor 2001–2005. De totala kostnaderna för transfereringar har ökat med 108 miljarder kronor eller 17 procent under perioden. Den största delen, 62 procent, av de statliga transfereringarna går till hushållen inklusive hushållens övriga organisationer. Transfereringarna till hushållssektorn har ökat med 64 miljarder kronor eller 16 procent mellan 2001 och 2005.

Diagram 3.14 Transfereringar per sektor 2001–2005

Miljoner kronor

Tabell 3.13 Transfereringar exklusive avsättningar 2001–2005

Miljarder kronor

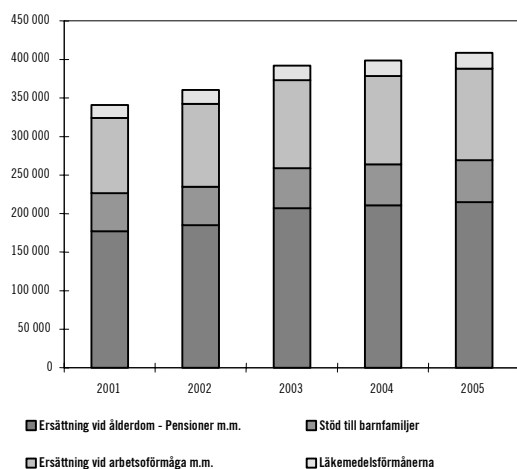
	2001	2002	2003	2004	2005
Socialförsäkring	341	361	392	402	409
Allmänna bidrag till kommuner	99	100	99	101	106
Arbetsmarknad	52	57	62	66	72
Nettoöverföring till ålderspensionssystemet	32	29	30	28	33
EU-avgiften	22	19	24	23	26
Bistånd, internationella bidrag, migration och integration	19	19	19	23	25
Utbildning och studiestöd	27	29	26	36	20
Övrigt	42	38	40	43	51
Summa	634	652	693	722	742

I tabell 3.13 visas utvecklingen av olika transfereringar under den senaste femårsperioden. Nedan lämnas en närmare redovisning av delområdena socialförsäkring, arbetsmarknad, bistånd m.m. samt utbildning och studiestöd.

Socialförsäkring

Diagram 3.15 Socialförsäkringar 2001–2005

Miljoner kronor

Kostnaderna för socialförsäkringar ökade varje år under femårsperioden. År 2005 ökade kostnaderna med nästan 7 miljarder kronor eller 1,6 procent. Under hela femårsperioden var ökningen totalt 68 miljarder kronor eller 20 procent.

Tabell 3.14 Socialförsäkringar 2001–2005

Miljarder kronor

	2001	2002	2003	2004	2005
Ålderspensioner m.m.	177	185	207	211	215
Stöd till barnfamiljer	49	50	52	53	54
Ersättning vid arbetsförmåga m.m.	98	107	114	115	119
Läkemedelsförmånerna	17	18	19	20	20
Summa	341	361	392	402	409

Av ökningen mellan 2001 och 2005 är 38 miljarder kronor hänförliga till ökade pensionskostnader och 21 miljarder kronor till ersättning vid arbetsförmåga. Ökningen av pensionskostnaderna har varit tämligen jämnt fördelad under åren, men 2003 års ökning var betydligt högre, 22 miljarder kronor. De ökade pensionskostnaderna beror på ett ökat antal pensionärer, att en allt större andel av dessa inte omfattas av ATP-systemet och att den genomsnittliga pensionspoängen ökat, men även på indexomräkning av pensionsbelopp (se även not 4 till resultaträkningen i kapitel 4 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys).

I tabellerna 3.15 och 3.16 visas antalet pensionstagare med ålderspension och utbetald ålderspension under perioden.

Tabell 3.15 Pensionstagare med ålderspension 2001–2005

	Summa	Kvinnor Procent	Män Procent
2001	1 592 690	57	43
2002	1 590 628	57	43
2003	1 625 700	56	44
2004	1 649 881	56	44
2005	1 688 077	56	44

Källa: Försäkringskassan

År 2005 var nästan 1,7 miljoner personer pensionstagare med ålderspension, av dessa var 56 procent kvinnor och 44 procent män. Antalet pensionstagare har ökat med nästan 6 procent sedan 2001.

Tabell 3.16 Utbetald ålderspension 2001–2005

År	Summa, mnkr	Kvinnor Procent	Män Procent	Kvinnor, medelersättning per månad, kronor	Män, medelersättning per månad, kronor
2001	161 106	46	54	6 811	10 561
2002	168 064	46	54	7 132	11 003
2003	181 235	46	54	7 628	11 427
2004	187 981	46	54	7 822	11 631
2005	193 093	46	54	7 875	11 627

Källa: Försäkringskassan

År 2005 utbetalades drygt 193 miljarder kronor, varav 46 procent eller 89,1 miljarder kronor till kvinnor och 54 procent eller 104 miljarder kronor till män. Kvinnornas medelersättning per månad var 7 875 kronor och männens var 11 627 kronor. Kvinnornas medelersättning per månad var således 32 procent lägre än männens medelersättning 2005. Skillnaden mellan kvinnors och mäns medelersättning har minskat med ca 3,5 procentenheter sedan 2001.

Barnbidraget har varit oförändrat efter bidragshöjningen till 950 kronor 2001 till oktober 2005 då det höjdes till 1 050 kronor per barn och månad. Samtidigt ändrades flerbarnstillägget som nu utges från andra barnet.

Tabell 3.17 Ersatta nettodagar med föräldrapenning 2001–2005

	Summa	Kvinnor Procent	Män Procent
2001	36 501 116	86	14
2002	38 128 426	84	16
2003	40 146 263	83	17
2004	42 309 167	81	19
2005	42 658 813	80	20

Källa: Försäkringskassan

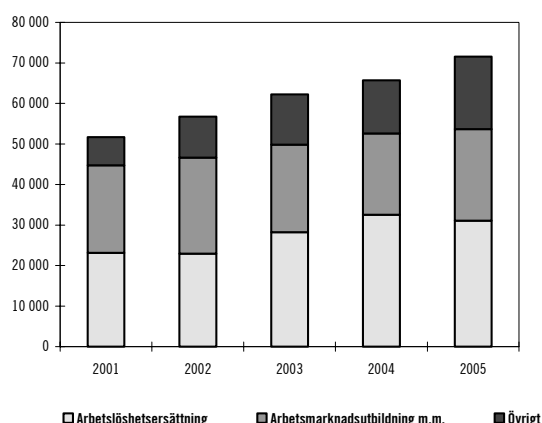
Antal ersatta nettodagar med föräldrapenning var ca 43 miljoner 2005, varav 80 procent uttagna av kvinnor och 20 procent uttagna av män. Andelen dagar uttagna av män har ökat med 6 procentenheter sedan 2001.

Kostnaderna för ersättning vid arbetsoförmåga m.m., ohälsområdet, ökade med sammanlagt 21 miljarder kronor eller 22 procent under perioden. Inom ohälsområdet har ett trendbrott inträffat så till vida att de sammanlagda kostnaderna för sjukpenning och aktivitets- och sjukersättning har börjat minska. Kostnaden för sjukpenning minskade med 3,5 miljarder kronor eller 10 procent 2005, vilket förklaras av att antalet sjukpenningdagar fortsatte att minska. Aktivitets- och sjukersättningarna (tidigare benämnt förtidspension) ökade däremot med 2,7 miljarder kronor eller 5 procent. Aktivitets- och sjukersättningar ersatte förtidspension inom pensionssystemet under 2003.

Arbetsmarknad

Diagram 3.16 Arbetsmarknad 2001–2005

Miljoner kronor

Kostnaderna för arbetsmarknadspolitiken ökade under perioden med 20 miljarder kronor. Ökningen förklaras till stor del av ökad arbetslöshet.

Tabell 3.18 Arbetslösa personer i genomsnitt per månad 2001–2005

	Summa	Kvinnor Procent	Män Procent
2001	175 200	43	57
2002	176 400	43	57
2003	216 800	43	57
2004	246 200	44	56
2005	269 100	46	54

Källa: Statistiska centralbyråns arbetskraftsundersökning

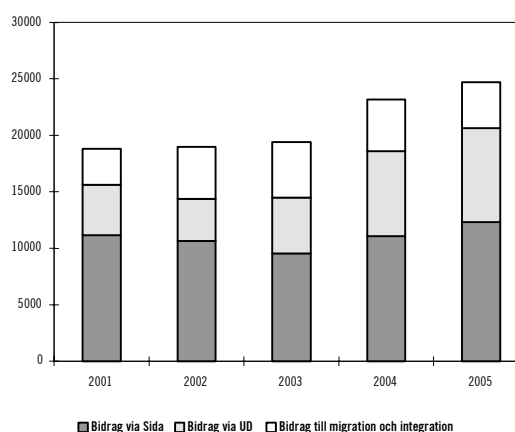
Av tabell 3.18 framgår antalet personer som var arbetslösa i genomsnitt per månad perioden 2001–2005. I april 2005 förändrade SCB sin statistik i enlighet med EU:s normer varför uppgifterna inte är direkt jämförbara med tidigare år. Statistiken för 2005 grundar sig dessutom endast på månaderna april–december.

Antalet arbetslösa personer i genomsnitt per månad var 269 100 under 2005. Av dessa var 46 procent kvinnor och 54 procent män. Det motsvarar 124 000 kvinnor och 145 100 män. Fördelningen av arbetslösa mellan kvinnor och män har varit konstant mellan 2001 och 2003. Mellan 2003 och 2004 ökade andelen arbetslösa kvinnor med 1 procentenhet. Mellan 2004 och 2005 har andelen arbetslösa kvinnor ökat med ytterligare 2 procentenheter.

Bistånd m.m.

Diagram 3.17 Bistånd, internationella bidrag, migration och integration 2001–2005

Miljoner kronor

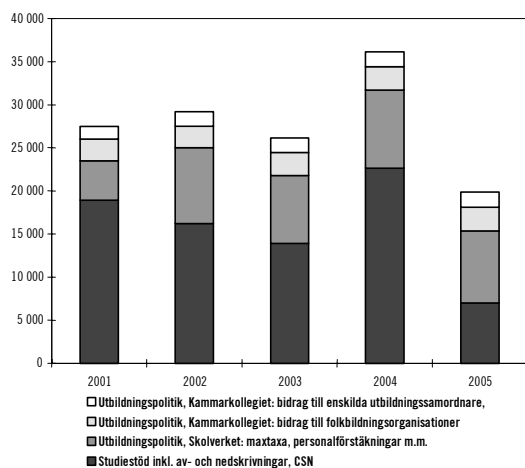
Kostnaderna för bistånd, internationella bidrag, migration och integration ökade med 5,9 miljarder kronor eller 31 procent under perioden 2001–2005. Under 2005 ökade kost-

naderna med 1,6 miljarder kronor till följd av bl.a. en ökad biståndsram.

Utbildning och studiestöd

Diagram 3.18 Utbildning och studiestöd 2001–2005

Miljoner kronor

Kostnaden för utbildning och studiestöd har minskat med 8 miljarder kronor under perioden. Kostnaden för studiestöd, inklusive av- och nedskrivningar, har minskat med närmare 16 miljarder kronor 2005 jämfört med 2004. Kostnaden för utbetalda studiestöd har ökat marginellt, men en återföring av reservation för lånefordringar har gjort att nettokostnaden för studiestöd minskat med 16 miljarder kronor. Återföringen under 2005 beror bl.a. på ett lägre ränteläge som medförde att fler bedöms kunna betala sina skulder. Under 2004 ökade kostnaderna för studiestöd inklusive av- och nedskrivningar med ca 10 miljarder kronor. Ökningen avsåg reservation av lånefordringar som beräknats enligt en ny modell. De största förändringarna var borttagandet av nuvärdeberäkningen och ändrad beräkning av den framtida inkomstutvecklingen samt åtgärder för att stabilisera modellen (se även kapitel 4, not 28 Utlåning).

En annan väsentlig förändring under perioden är att bidragen till skolväsendet ökade med ca 4 miljarder kronor 2002 till följd av införandet av maxtaxan i barnomsorgen.

De studiestöd som når flest personer är studiehjälp och studiemedel. Dessa stöd är generella och rättighetsstyrda. Studiemedel kan dock lämnas med en högre bidragsdel, men i detta avseende är studiemedlet inte rättighetsstyrt.

Studiemedel består av studiebidrag och studielån och utgår till studerande i studiestödsberättigande utbildning.

Studiehjälpen består av studiebidrag, inackorderingstillägg och extra tillägg. Studiebidraget är generellt och lämnas normalt med 950 kronor per studiemånad för den som är mellan 16 och 20 år och studerar i en gymnasial utbildning inom gymnasieskola, folkhögskola, kommunal vuxenutbildning eller vissa andra utbildningar.

Under 2003 minskade antalet studerande med studiemedel för första gången sedan 1999. Under 2004 ökade däremot antalet studerande med studiemedel, för att 2005 åter minska, vilket framgår av tabellerna 3.19 och 3.20.

Tabell 3.19 Studerande med studiemedel 2001–2005: Studiebidrag

	Summa	Kvinnor Procent	Män Procent
2001	418 410	59	41
2002	434 376	60	40
2003	431 126	60	40
2004	434 323	60	40
2005	428 527	60	40

Källa: Centrala studiestödsnämnden

Tabell 3.20 Studerande med studiemedel 2001–2005: Studielån

	Summa	Kvinnor Procent	Män Procent
2001	340 024	59	41
2002	340 805	60	40
2003	335 218	60	40
2004	330 212	60	40
2005	316 381	60	40

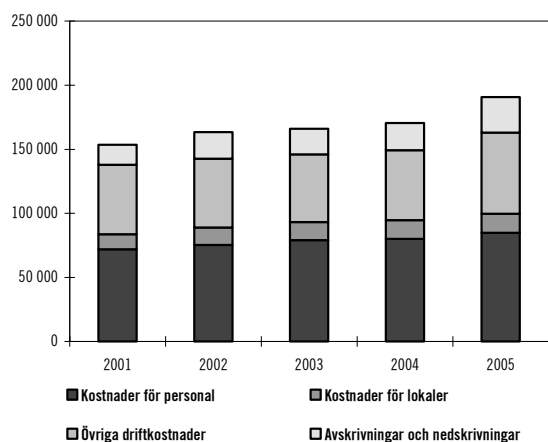
Källa: Centrala studiestödsnämnden

Studiemedel lämnas främst till studerande vid universitet och högskolor, vid godkända utbildningar utomlands och till studerande äldre än 20 år i gymnasiala utbildningar. Totalt fick 428 527 studerande studiemedel under 2005, vilket är en minskning med 5 796 studerande jämfört med 2004. Av dessa hade 316 381 studielån, medan 112 146 studerande endast utnyttjade studiebidrag.

Statens egen verksamhet

Diagram 3.19 Statens egen verksamhet 2001–2005

Miljoner kronor

Statens egen verksamhet avser främst kostnaderna för de statliga myndigheternas drift, dvs. personalkostnader, lokalkostnader, avskrivningar och nedskrivningar samt övriga driftkostnader. Kostnaderna för statens egen verksamhet den senaste femårsperioden framgår av diagram 3.19. Kostnaderna har ökat med totalt 37 miljarder kronor eller 24 procent under perioden. Den största ökningen med 17 miljarder kronor inträffade 2005 då framför allt Försvarsmaktens driftkostnader ökade på grund av avsättningar för omstruktureringskostnader. Försvarsmakten gjorde också stora nedskrivningar av beredskapsvaror 2005.

För att öka jämförbarheten mellan åren har personalkostnaderna rensats för förändring av statens tjänstepensionsskuld (försäkringsteknisk avsättning hos Statens pensionsverk). Övriga driftkostnader har rensats för förändringar av avsättningar för förluster i garanti- och utlåningsverksamhet hos Riksgäldskontoret och Exportkreditnämnden.

De högsta personalkostnaderna (se även kapitel 4, not 6 Kostnader för personal) finns hos Rikspolisstyrelsen, Försvarsmakten och Försäkringskassan samt Skatteverket. Under femårsperioden har lönekostnaderna ökat med 24 procent vid Försäkringskassan, med 17 procent vid Rikspolisstyrelsen och med 14 procent vid Skatteverket.

Lokalkostnaderna avser hyror för de statliga myndigheternas lokaler. De högsta lokalkostnaderna finns hos Försvarsmakten, Rikspolisstyrelsen och Regeringskansliet (se även kapitel 4, not 7 Kostnader för lokaler).

Övriga driftkostnader avser omkostnader för de statliga myndigheternas verksamhet. Köpta varor och tjänster är av stor omfattning vid bl.a. Vägverket och Banverket, som har omfattande köp av entreprenader, men också vid Försvarsmakten. Driftkostnaderna vid Vägverket och Banverket har ökat väsentligt under perioden (se även kapitel 4, not 8 Övriga driftskostnader).

Statens personal

I det följande redovisas en beskrivning av statens personal avseende antal anställda fördelat på kön, åldersgrupp och sektor. Uppgifterna baserar sig på statistik från Arbetsgivarverket. Avgränsningen av staten är densamma som för resultaträkningen. Det innebär bl.a. att anställda vid de allmänna försäkringskassorna inkluderas i uppgifterna för 2001 till 2004 även om de blev statligt anställda först 2005 genom bildandet av den statliga myndigheten Försäkringskassan. I *bilaga 2* redovisas vilka myndigheter som omfattas av redovisningen nedan samt vilka myndigheter som hör till respektive sektor.

Till riksdagen lämnas varje år, senast i budgetpropositionen för 2006 (prop. 2005/06:1, utgiftsområde 2, *bilaga 1*), en utförlig redovisning av statsförvaltningens utveckling.

Tabell 3.21 Antal statligt anställda 2001–2005 fördelade på kvinnor respektive män

Antal ¹	2001	2002	2003	2004	2005
Kvinnor	100 751	103 026	105 764	106 359	105 223
Män	110 639	111 949	113 864	113 445	110 614
Summa	211 390	214 975	219 628	219 804	215 837

¹Anställda med en omfattning av tjänst understigande 40 procent ingår inte. År 2005 utgjorde de drygt 4 700 personer. Betings-, dag- eller timanställda m.fl. ingår inte heller. De utgjorde ca 15 400 personer 2005.

Anm.: Vissa förändringar i populationen har gjorts i förhållande till tidigare års redovisade uppgifter.

Källa: Arbetsgivarverket

Statligt anställda utgör knappt 6 procent av det totala antalet sysselsatta på arbetsmarknaden. De senaste tio åren har antalet anställda inom staten varit närmast oförändrat. I början av 2000-talet skedde en svag ökning som till stor del kan förklaras med en fortsatt expansion inom högskoleväsendet. Sedan 2004 har dock antalet statsanställda minskat med nära 4 000 personer (se tabell 3.21). Exempelvis har antalet anställda inom Försvarsmakten minskat med nära 1 600. Den nya statliga myndigheten Försäkringskassan har drygt 400 färre anställda än vad Riksförsäkringsverket och de allmänna

försäkringskassorna hade tillsammans. Dessutom har affärsverken och högskolesektorn minskat med vardera 1 000 anställda mellan 2004 och 2005. I förhållande till 2001 har dock högskolesektorn totalt ökat med ca 2 700 anställda (se tabell 3.23).

Staten är den sektor som har jämnast könsfördelning på arbetsmarknaden. Andelen statsanställda kvinnor har ökat stadigt de senaste åren. År 2005 var närmare 49 procent av de anställda i staten kvinnor. Skillnaden mellan olika åldersgrupper är marginell (se tabell 3.22). Mellan olika sektorer finns det dock skillnader. Som exempel kan nämnas att andelen kvinnor endast uppgår till 24 procent inom sektorn Affärsverk och infrastruktur. Motsatt förhållande råder inom sektorn Arbetsliv, omsorg och utbildning där enbart 31 procent av de anställda är män.

Tabell 3.22 Antal statligt anställda 2001–2005 fördelade på åldersgrupper

Antal och procentuell fördelning

Ålder och kön	2001	2002	2003	2004	2005
–34	43 510	45 151	46 684	45 748	43 407
Kvinnor	47	48	48	48	49
Män	53	52	52	52	51
35–44	51 203	52 405	53 948	54 259	53 708
Kvinnor	47	47	47	48	48
Män	53	53	53	52	52
45–54	65 762	63 463	61 788	59 884	57 866
Kvinnor	49	49	49	49	48
Män	51	51	51	51	52
55–	50 915	53 956	57 208	59 913	60 856
Kvinnor	47	48	48	49	49
Män	53	52	52	51	51

Anm.: Vissa förändringar i populationen har gjorts i förhållande till tidigare års redovisade uppgifter.

Källa: Arbetsgivarverket

Staten har tillsammans med landstingen den i genomsnitt äldsta personalstyrkan. Utmärkande för staten är att andelen äldre medarbetare är högre samtidigt som andelen anställda i de yngsta åldersgrupperna är lägre i jämförelse med arbetsmarknaden i sin helhet. Drygt 28 procent av de statsanställda var 55 år eller äldre, medan drygt 20 procent var 34 år eller yngre. I förhållande till 2001 har andelen anställda i åldersgruppen 55 år och äldre ökat något, från 24 procent 2001. Andelen anställda i åldersgruppen 34 år och yngre har under samma tid minskat marginellt, från 21 procent 2001.

Genomsnittsåldern för de statsanställda har ökat något de senaste åren och uppgick till ca 46 år 2005. Skillnaden mellan kvinnor och män är försumbar. Genomsnittsåldern har ökat inom samtliga sektorer med undantag av sektorn Rättsmyndigheter. Mellan olika myndigheter finns det dock i vissa fall avsevärda skillnader i genomsnittsålder och åldersstruktur.

Universitet, högskolor och forskning är den största av sektorerna inom staten med ca 52 400 anställda. Det motsvarar ungefär en fjärdedel av de statligt anställda. Därefter kommer sektorn Rättsmyndigheter, exklusive Försvarmakten, med ca 39 200 anställda och sektorn Arbetsliv, omsorg och utbildning med ca 35 800 anställda. Flertalet av de statsanställda arbetar vid en stor myndighet. Som exempel kan nämnas att drygt 80 procent av de statsanställda arbetar vid en myndighet som har minst 1 000 anställda. Totalt rör det sig om 40 myndigheter. Mindre än 1 procent av de statsanställda arbetar vid en myndighet med färre än 50 anställda (totalt 75 myndigheter).

Tabell 3.23 Antal statligt anställda 2001–2005 fördelade på sektorer

Sektor Kön	2001	2002	2003	2004	2005
Affärsverk ¹	19 439	19 106	19 377	19 317	18 553
Kvinnor	23	23	23	24	24
Män	77	77	77	76	76
Ekonomi	18 680	18 827	18 398	18 101	17 937
Kvinnor	63	63	63	63	63
Män	37	37	37	37	37
Univer- sitet ²	49 745	51 947	53 582	53 429	52 435
Kvinnor	51	51	51	52	52
Män	49	49	49	48	48
Kultur	3 118	3 209	3 125	3 097	3 039
Kvinnor	57	57	57	57	57
Män	43	43	43	43	43
Miljö ³	5 463	5 695	5 716	5 863	5 969
Kvinnor	45	45	46	47	48
Män	55	55	54	53	52
Arbetsliv ⁴	34 363	34 926	36 872	36 876	35 789
Kvinnor	70	70	69	69	69
Män	30	30	31	31	31
Rättsmyn- digheter	36 769	37 622	38 204	38 958	39 175
Kvinnor	42	42	42	42	43
Män	58	58	58	58	57
Länsstyr- elser m.m. ⁵	11 458	11 598	11 717	12 010	12 232
Kvinnor	57	58	58	58	58
Män	43	42	42	42	42
Uppdrags- verksam- het ⁶	12 237	12 000	12 088	12 031	12 157
Kvinnor	42	42	41	41	41
Män	58	58	59	59	59
Försvaret ⁷	20 118	20 045	20 549	20 122	18 551
Kvinnor	19	20	20	20	21
Män	81	80	80	80	79

¹ Affärsverk och infrastruktur² Universitet, högskolor och forskning³ Miljö, teknik och jordbruk⁴ Arbetsliv, omsorg och utbildning⁵ Länsstyrelser, regeringskansli och stabsmyndigheter⁶ Uppdragsbaserad verksamhet⁷ Avser Försvarsmakten som tillhör sektorn Rättsmyndigheter, men som särredovisas här.

Anm.: Vissa förändringar i populationen har gjorts i förhållande till tidigare års redovisade uppgifter.

Källa: Arbetsgivarverket

4

Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys

4 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys

Resultat- och balansräkningarna samt finansieringsanalysen omfattar myndigheterna, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen med undantag för Riksbanken, AP-fonderna och Premiepensionsmyndigheten. Riksbankens grundfond ingår eftersom den utgörs av kapital som ursprungligen tillskjutits av staten, men däremot ingår inte Riksbanken.

AP-fonderna och Premiepensionsmyndigheten ingår inte eftersom deras tillgångar har en annan karaktär än statens tillgångar i övrigt. De ingår däremot i sammanställningen över den statliga sektorns tillgångar och skulder i kapitel 9 Sammanställning av verksamheter som staten har ett väsentligt inflytande över. De erkända arbetslöshetskassorna ingår inte i den statliga redovisningsorganisationen och därmed inte heller i de konsoliderade resultat- och balansräkningarna. En fullständig förteckning över samtliga ingående organisationer framgår av *bilaga 2* Statliga myndigheter m.m.

Resultaträkningen omfattar de ingående myndigheternas alla verksamheter oavsett finansiering. Redovisningen utgår från vedertagna redovisnings- och värderingsprinciper som i så stor utsträckning som möjligt hålls konstanta över tiden för att ge jämförbarhet mellan åren.

Till skillnad från vad som är fallet i statsbudgeten redovisas i resultaträkningen intäkter och kostnader, vilket bl.a. innebär att utgifterna för en investering, i form av avskrivningar, fördelas över investeringens hela livslängd. Gällande principer och förutsättningar under det senaste året beskrivs i avsnitt 4.4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Myndigheternas redovisning konsolideras, vilket innebär att transaktioner mellan myndigheter, t.ex. arbetsgivaravgifter för statligt anställda och bidrag mellan myndigheter tas bort (elimineras) i resultaträkningen och att fordringar och skulder mellan myndigheter elimineras i balansräkningen. På så vis erhålls en konsoliderad redovisning för staten.

4.1 Resultaträkning

I resultaträkningen redovisas räkenskapsperiodens intäkter och kostnader. Statens kostnader innefattar driften av statens egen verksamhet och transfereringar. De största kostnaderna uppkommer i de stora bidrags- och försäkringssystem som staten hanterar, t.ex. socialförsäkringssystemet. För transfereringar sammanfaller kostnader till största delen med betalningar.

Den statliga verksamheten finansieras i viss utsträckning med avgifter från försäljning av varor och tjänster som, med undantag för affärsverkens verksamhet, bedrivs utan vinstkrav. En begränsad del av intäkterna utgörs av bidrag.

Resultaträkningen för 2005 redovisar ett överskott på 20 miljarder kronor, vilket innebär en förbättring med 39 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Tabell 4.1 Resultaträkning

Miljoner kronor

	Not	2005	2004
Intäkter			
Skatter m.m.	1	889 577	838 623
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	45 481	40 503
Intäkter av bidrag	3	25 651	24 591
Summa intäkter		960 709	903 717
Kostnader			
<i>Transfereringar m.m.</i>			
Transfereringar till hushåll	4	-460 119	-470 020
Transfereringar till företag	4	-38 547	-32 410
Transfereringar till kommuner	4	-164 812	-150 692
Transfereringar till utlandet	4	-45 132	-40 919
Nettoöverföring till ålderspensionssystemet	4	-33 382	-27 641
Avsättningar till/upplösning av fonder	5	1 524	-3 743
<i>Summa transfereringar m.m.</i>		<i>-740 468</i>	<i>-725 425</i>
<i>Statens egen verksamhet</i>			
Kostnader för personal	6	-86 381	-85 173
Kostnader för lokaler	7	-14 877	-14 581
Övriga driftkostnader	8	-65 321	-56 648
Avskrivningar och nedskrivningar	9	-27 715	-21 344
<i>Summa statens egen verksamhet</i>		<i>-194 294</i>	<i>-177 746</i>
Summa kostnader		-934 762	-903 171
<i>Saldo före resultat från andelar och finansiella poster</i>		<i>25 947</i>	<i>546</i>
Resultat från andelar i dotter- och intresseföretag	10	45 986	24 723
Finansiella intäkter och kostnader			
Nettokostnad för statsskulden	11	-66 906	-48 785
Övriga finansiella intäkter	12	15 883	8 233
Övriga finansiella kostnader	13	-748	-3 131
Summa finansiella poster		-51 771	-43 683
ÅRETS ÖVER-/UNDERSKOTT		20 162	-18 414

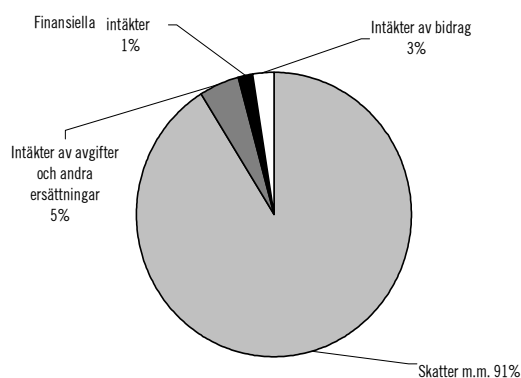
Ökningen hänförs i huvudsak till att Skatter m.m. har ökat med 51 miljarder kronor, medan kostnaderna för transfereringar och statens egen verksamhet har ökat med 15 respektive 17 miljarder kronor. Resultat från andelar i dotter- och intresseföretag har därutöver påverkat utfallet positivt med 46 miljarder kronor, vilket innebär en ökning med

21 miljarder kronor jämfört med 2004. Ökningen hänförs till förbättrat resultat främst hos Vattenfall AB (10,3 miljarder kronor), Akademiska Hus AB (5,7 miljarder kronor) och LKAB (3 miljarder kronor).

Nettokostnaden för förvaltningen av statsskulden uppgick till 67 miljarder kronor, en ökning med 18 miljarder kronor jämfört med 2004. Förändringen beror främst på orealiserade valutaförluster som jämfört med 2004 ökade nettokostnaden med 39 miljarder kronor samtidigt som realiserade valutavinster minskade nettokostnaden med 15 miljarder kronor.

En annan faktor som påverkar 2005 års utfall är att kostnaden för studiestöd inklusive av- och nedskrivningar har minskat med närmare 16 miljarder kronor jämfört med föregående år. Förändringen beror på att en återföring har skett av reservation för lånefordringar på 6 miljarder kronor, medan en ökning av reservationen gjordes föregående år på ca 10 miljarder kronor. Återföringen under 2005 beror främst på lägre ränteläge som leder till att fler bedöms kunna betala sina skulder. Utöver detta finns ett antal mindre justeringar i beräkningarna som påverkat reservationens storlek.

4.1.1 Intäkter

Diagram 4.1 Statens intäkter

Skatter m.m. uppgick till 890 miljarder kronor och utgör 91 procent av statens totala intäkter.

Den offentliga sektorns samtliga skatter upp bärs av staten genom Skatteverket och redovisas såväl i statens resultaträkning som i statsbudgeten. De skatter och avgifter som avser kommunsektorn och ålderspensionssystemet utbetalas och överförs löpande för att regleras när slutlig taxering fastställs.

Av ökningen med 18 miljarder kronor avseende fysiska personers inkomstskatt utgör 12 miljarder kronor preliminärskatter. Förändringen förklaras främst av en högre lönesumma och högre kommunal utdebitering. Slutregleringen, som i huvudsak består av skatter och skattereduktioner som inte ingår i den preliminära skatten, ökade mellan 2004 och 2005 med 6 miljarder kronor. Den större slutregleringen beror bl.a. på högre kapitalvinster.

Juridiska personers inkomstskatt ökade med 28 miljarder kronor. Preliminärskatterna ökade med 21 miljarder kronor och slutregleringen med 7 miljarder kronor. Den stora ökningen förklaras till ca 13 miljarder kronor av att företag löst upp och beskattat hela eller delar av sina periodiseringsfonder till följd av att dessa räntebelades per den 1 januari 2005. De extra skattebetalningarna gjordes dels som slutregleringar, dels som höjningar av preliminärskatter under våren 2005.

Statens intäkter av arbetsgivaravgifter ökade med 11 miljarder kronor. Avgifterna utgörs i princip av lönesumman multiplicerad med avgiftssatsen. Preliminärt ökade lönesumman 2005 med 3,9 procent samtidigt som avgiftssatsen uppgick till 32,46 procent, vilket är 0,24 procentenheter lägre än 2004. Myndigheternas arbetsgivaravgifter på totalt 23 miljarder kronor är inomstatliga transaktioner och har eliminerats i årsredovisningen för staten.

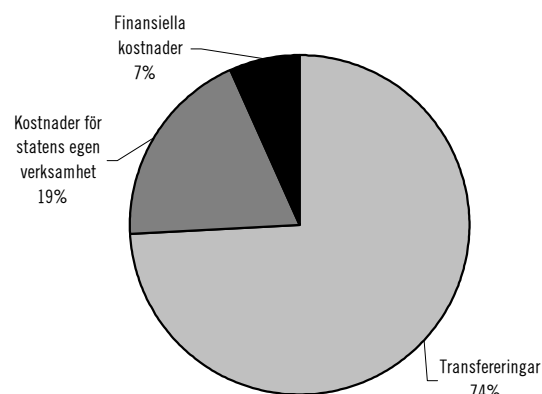
Statens intäkter av mervärdesskatt ökade med 15 miljarder kronor jämfört med 2004 till följd av ökad privat och offentlig konsumtion. Av statens intäkter av mervärdesskatt på totalt 223 miljarder kronor, avser 23 miljarder kronor statliga myndigheter. De har eliminerats i resultaträkningen för staten.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 5 miljarder kronor. Mest ökade intäkter av uppdragsverksamhet, dvs. intäkter från försäljning av sådana varor och tjänster som är frivilligt efterfrågade. Av ökningen på 3,3 miljarder kronor hänförs 0,6 miljarder kronor till Svenska kraftnäts försäljning av överföringskapacitet för transport av elektricitet via stamnätet och utlandsförbindelserna. Uppdragsintäkterna vid Banverket ökade med 0,5 miljarder kronor till följd av stora entreprenaduppdrag åt kommuner avseende järnvägsstationer i anslutning till järnvägstunnlar i Malmö och Stockholm.

Intäkterna av bidrag ökade med 1 miljard kronor. Inom posten Intäkter av bidrag har EU-bidragen ökat med 0,8 miljarder kronor genom en ökning av djurbidrag och bidrag från socialfonden samtidigt som vissa övriga stöd minskat i omfattning.

4.1.2 Kostnader

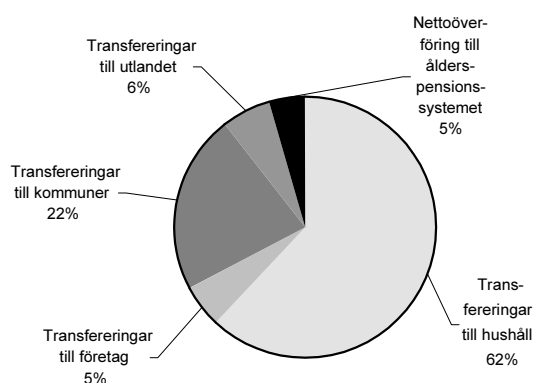
Diagram 4.2 Statens kostnader

Av statens kostnader under 2005 utgjorde 74 procent transfereringar, varav transfereringar till hushåll var den största delen. Kostnaderna för statens egen verksamhet utgjorde 19 procent och nettokostnaden för statsskulden och övriga finansiella kostnader 7 procent.

4.1.3 Transfereringar

Diagram 4.3 visar 2005 års transfereringar i form av lämnade bidrag och andra överföringar fördelade på mottagarsektorer enligt nationalräkenskaper. Den s.k. realekonomiska indelningen redovisas även ur ett statsbudgetperspektiv i kapitel 5 Statsbudgetens utfall.

Diagram 4.3 Transfereringar per mottagande sektor

Av diagrammet framgår att hushållssektorn är den dominerande mottagaren av statliga transfereringar. Den innefattar bl.a. ålderspensioner, sjukpenning, föräldrapenning, barnbidrag och arbetslöshetsersättning, men även bidrag till organisationer inom t.ex. utbildningsområdet eller biståndsområdet. Kommunerna tar emot 22 procent av transfereringarna i olika former av statsbidrag, medan företagssektorn och utlandet, i form av bistånd och EU-avgifter, tar emot 5 respektive 6 procent av de statliga transfereringarna. Cirka 5 procent avser nettoöverföring till ålderspensionssystemet för fondering hos Premiepensionsmyndigheten och AP-fonderna (se vidare Överföringar till och från pensionssystemet i avsnittet 4.4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar).

Kostnaderna för transfereringar (exklusive avsättningar till/upplösning av fonder) uppgick till 742 miljarder kronor 2005, en ökning med 20 miljarder kronor jämfört med 2004. Den största ökningen avser transfereringar till kommuner, som ökade med 14 miljarder kronor.

Transfereringar till hushåll har minskat med närmare 10 miljarder kronor eller 2 procent. En orsak är att kostnaden för studiestöd inklusive av- och nedskrivningar har minskat med närmare 16 miljarder kronor jämfört med föregående år (se även not 4, Transfereringar).

Bland transfereringarna till hushåll ökade kostnaderna för socialförsäkringen med 5,9 miljarder kronor. Inom ohälsoområdet, ersättning vid arbetsoförmåga m.m., har de sammanlagda kostnaderna för sjukpenning och aktivitets- och sjukersättning minskat. Kostnaden för sjukpenning minskade med 3,5 miljarder kronor jämfört med 2004, eller 10 procent, som en följd av att antalet

sjukpenningdagar har fortsatt att sjunka. Den 1 januari 2005 infördes den så kallade medfinansieringsreformen som innebär att arbetsgivarna står för 15 procent av sjukpenningen under hela sjukfallet. Aktivitets- och sjukersättningen (tidigare benämnt förtidspension) ökade däremot med 2,7 miljarder kronor eller 5 procent. Kostnaderna för ålderspensioner vid sidan av statsbudgeten ökade med 5,9 miljarder kronor netto.

Kostnaderna för handikappolitik och ekonomisk familjepolitik ökade med 1,6 respektive 1,1 miljarder kronor.

Inom området arbetsmarknadspolitik ligger bidragen till hushåll totalt på samma nivå som föregående år. Kostnaden för arbetsmarknadsutbildning ökade till följd av en ökad volym av deltagare i arbetsmarknadsutbildning.

Transfereringarna till företag ökade med 6,1 miljarder kronor. I detta belopp ingår statens ersättning till Vattenfall AB för stängningen av Barsebäck 2 med 4,1 miljarder kronor (se även avsnitt 4.4.7 Kommentarer till särskilda poster).

Transfereringarna till kommuner ökade med 14 miljarder kronor, varav de allmänna bidragen till kommunerna ökade med 3,5 miljarder kronor. Transfereringar till kommuner avseende sysselsättningsstöd inom arbetsmarknadspolitiken ökade med 5 miljarder kronor. En reglering motsvarande kommunernas skuld på mervärdesskattekonto i det avskaffade kommunkontosystemet har gjorts med 5,6 miljarder kronor.

Transfereringar till utlandet ökade totalt med 4,2 miljarder kronor. Sveriges sammanlagda avgift till EU ökade med 2,6 miljarder kronor och biståndsverksamhet och internationella bidrag ökade med 1,4 miljarder kronor. Sveriges avgift till EU redovisas här periodiserat till skillnad mot redovisningen på statsbudgeten som görs när avgiften betalas. BNI-avgiftens andel har ökat medan den mervärdesskattebaserade andelen av avgiften har fortsatt att minska. Avgifter till och bidrag från EU redovisas närmare i kapitel 7.

4.1.4 Kostnader för statens egen verksamhet

Kostnaderna för statens egen verksamhet uppgick till 194 miljarder kronor 2005, vilket är en ökning med 17 miljarder kronor jämfört med

2004. Statens personalkostnader exklusive arbetsgivaravgifter ökade med 1,2 miljarder kronor. Myndigheternas inbetalda arbetsgivaravgifter och löneskatter utgör statsinterna transaktioner och har eliminerats i årsredovisningen för staten.

Övriga driftkostnader ökade med 8,7 miljarder kronor. Förändringen innefattar ökade kostnader för köp av tjänster med 6,2 miljarder kronor och ökade kostnader för köp av varor med 3,6 miljarder kronor. Cirka 1 miljard kronor av den ökade handeln avser inomstatlig handel, varför motsvarande belopp har eliminerats. Försvarsmaktens driftskostnader avseende tjänster har ökat med 2,8 miljarder kronor, vilket främst beror på avsättningar för omstruktureringskostnader som avser avveckling av materiel, sanering och rivning.

Exportkreditnämndens förändring i avsättningar för beräknad risk i engagemang samt minskat värde av fordringar medförde högre driftkostnader med 2,3 miljarder kronor. Riksgäldskontorets kostnader för garantiverksamheten blev 0,9 miljarder kronor högre än föregående år, beroende på att en återföring av reservation för förluster gjordes föregående år.

Varuinköpen vid Försvarets materielverk har ökat beroende på en ökad omfattning av köp och försäljning av materiel. Av samma anledning har också aktivering vid utveckling av anläggningstillgångar i egen regi vid Försvarmakten, via Försvarets materielverk, ökat.

Avskrivningar och nedskrivningar har ökat med 6,4 miljarder kronor. I ökningen av avskrivningarna ingår nedskrivning av beredskapsvaror för Försvarmakten med 3,6 miljarder kronor.

4.1.5 Resultat från andelar i dotter- och intresseföretag

Resultat från andelar i dotter- och intresseföretag ökade med 21 miljarder kronor. Det resultat som redovisas baseras på bolagens redovisade nettoresultat enligt respektive årsbokslut, utom i några fall då ett tidigare delårsbokslut använts (se *bilaga 3*, Statliga bolag).

Vattenfall AB har förbättrat sitt resultat med 10,3 miljarder kronor främst på grund av högre elmarknadpriser, ökad vattenkraftproduktion och ett förbättrat utfall från terminsaffärer avseende elproduktion. Överenskommelsen om

komensation för stängningen av Barsebäck 2 innebär en nettointäkt för Vattenfall AB på 3,1 miljarder kronor som ingår i årets resultat och påverkar resultatandelens värde. Förbättringen av resultatet för Akademiska Hus AB uppgår till 5,7 miljarder kronor, vilket till största delen kan hänföras till omvärderingar av fastighetsinnehavet. Resultatet för LKAB har ökat med 3,0 miljarder kronor.

4.1.6 Nettokostnad för statsskulden

Nettokostnaden för statsskulden ökade med 18 miljarder kronor. De finansiella kostnaderna för förvaltningen av statsskulden ökade med 16 miljarder kronor främst till följd av ökade realiserade valutaförluster med 39 miljarder kronor. De finansiella intäkterna för förvaltningen av statsskulden minskade med 2 miljarder kronor till följd av att realiserade valutavinster och överkurs vid emission tillsammans minskat med 12 miljarder kronor medan realiserade valutavinster ökat med 10 miljarder kronor.

Ökningen av övriga finansiella intäkter med 7,6 miljarder kronor hänförs i huvudsak till Regeringskansliets försäljning av aktier, både i samband med TeliaSonera AB:s respektive Nordea AB:s återköp av aktier samt till utdelning från aktier i Nordea AB.

4.2 Balansräkning

I balansräkningen redovisas värdet av statens samtliga tillgångar, skulder och kapital. Värdet är beräknat per den 31 december 2005 (se även avsnitt 4.4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). I de fall marknadsvärden finns att tillgå för aktier och andelar i statliga bolag presenteras dessa i *bilaga 3*, Statliga bolag.

4.2.1 Nettoförmögenheten

Statens nettoförmögenhet är lika med skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas bokförda värde. Statsskulden, som i huvudsak motsvarar statsbudgetens ackumulerade underskott under åren, svarar för den övervägande delen av skulderna och därmed den negativa nettoförmögenheten. Vid utgången av 2005 var nettoför-

mögenheten -762 miljarder kronor, dvs. staten hade en nettoskuld på motsvarande belopp. Det är en förbättring med 12,5 miljarder kronor jämfört med 2004 då nettoförmögenheten var knappt -775 miljarder kronor.

Nettoförmögenhetens förändring fördelad på balansräkningens olika delar kan sammanfattas enligt nedan:

	Mdkr
Ökning av tillgångar	61
Ökning av skulder	-46
Ökning av avsättningar	-4
Minskning av fonder	1
Summa	12

Förändringen av nettoförmögenheten kan även beskrivas på följande sätt:

	Mdkr
Årets överskott enligt resultaträkning	20
Värdeförändring av aktier och andelar	-10
Uppvärdering av beredskapsvarulager	2
Uppskrivning av fastigheter	1
Utjämningspost avseende statspapper	-1
Summa	12

Förändringen av nettoförmögenheten är i första hand hänförlig till årets överskott i resultaträkningen på 20 miljarder kronor. Därutöver påverkas nettoförmögenheten av enstaka transaktioner som förändrar tillgångars eller skulders värde utan att redovisas över resultaträkningen. Exempel är förändringar av aktier och andelar som redovisas direkt i balansräkningen, t.ex. förändringar av statligt ägda bolags egna kapital som inte är hänförliga till periodens resultat. Under 2005 uppgick dessa effekter till -10 miljarder kronor. Vattenfall AB redovisar betydande förändringar av eget kapital i form av kassaflödessäkringar, valutasäkringar och omräkningsdifferenser m.m. vid sidan av resultaträkningen och sammantaget medför detta en minskning av aktier och andelar med 8,4 miljarder kronor. Kapitalandelen i TeliaSonera AB har ökat i värde med 4,3 miljarder kronor främst beroende på valutakursdifferenser. Sveaskog AB har minskat med 4,2 miljarder kronor i samband med förändrad koncernstruktur.

I samband med införande av nytt lagerredovisningssystem för Försvarmakten har kvalitets-

säkring av registerdata medfört en uppvärdering av lagret med 2 miljarder kronor.

Vid övertagande av fastigheter från Försäkringskassan har Statens Fastighetsverk värderat dessa till marknadsvärde. Detta har resulterat i en uppskrivning som ökat nettoförmögenheten med närmare 1 miljard kronor.

Vid eliminering av innehav av inomstatliga värdepapper uppstår, på grund av olika värderingsprinciper, en utjämningspost som redovisas som en minskning av nettoförmögenheten. Utjämningsposten uppgår till -1 miljard kronor.

Tabell 4.2 Balansräkning

Miljoner kronor

TILLGÅNGAR

	Not	2005	2004
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för utveckling	14	3 720	3 426
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	15	768	663
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar	16	45	8
Summa immateriella anläggningstillgångar		4 533	4 097
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Statliga väganläggningar	17	88 895	84 065
Statliga järnvägsanläggningar	18	63 922	63 119
Byggnader, mark och annan fast egendom	19	39 591	38 939
Förbättringsutgifter på annans fastighet	20	2 948	3 023
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	21	21 808	22 368
Pågående nyanläggningar	22	39 799	37 819
Beredskapstillgångar	23	91 834	90 776
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	24	1 562	978
Summa materiella anläggningstillgångar		350 359	341 087
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i dotter- och intresseföretag	25	272 083	248 559
Andra långfristiga värdepappersinnehav	26	10 911	11 181
Långfristiga fordringar	27	8 012	10 544
Summa finansiella anläggningstillgångar		291 006	270 284

Summa anläggningstillgångar		645 898	615 468
Utlåning	28	160 055	147 292
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	29	1 690	1 599
Pågående arbeten	30	439	242
Fastigheter	31	112	135
Förskott till leverantörer	32	8 384	10 202
Summa varulager m.m.		10 625	12 178
Fordringar			
Kundfordringar	33	5 517	4 839
Övriga fordringar	34	38 439	40 347
Summa fordringar		43 956	45 186
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	35	13 077	15 239
Upplupna bidragsintäkter	36	920	1 057
Övriga upplupna intäkter	37	17 821	17 336
Summa periodavgränsningsposter		31 818	33 632
Kortfristiga placeringar			
Värdepapper och andelar	38	31 230	9 042
Summa kortfristiga placeringar		31 230	9 042
Kassa och bank	39	1 908	2 085
SUMMA TILLGÅNGAR		925 490	864 883

KAPITAL OCH SKULDER

	Not	2005	2004
Nettoförmögenhet	40	-762 186	-774 666
Fonder	41	55 095	56 619
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	42	154 735	153 067
Övriga avsättningar	43	16 104	13 537
Summa avsättningar		170 839	166 604
Statsskulden			
Lån i Sverige	44	959 014	912 124
Lån utomlands	44	302 597	300 996
Summa statsskulden		1 261 611	1 213 120
Skulder m.m.			
Leverantörsskulder	45	14 669	14 289
Övriga skulder	46	109 868	114 080
Depositioner	47	753	754
Förskott från uppdragsgivare och kunder	48	567	483
Summa skulder m.m.		125 857	129 606
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	49	40 554	42 984
Oförbrukade bidrag	50	6 707	4 988
Övriga förutbetalda intäkter	51	27 013	25 628

Summa periodavgränsningsposter		74 274	73 600
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		925 490	864 883
Garantiförbindelser	52	580 573	561 067
Övriga ansvarsförbindelser	53	9 521	9 336

4.2.2 Övriga förändringar i balansräkningen

Under räkenskapsåret 2005 ökade de totala tillgångarna med nära 61 miljarder kronor till 925 miljarder kronor.

De materiella anläggningstillgångarna ökade med 9 miljarder kronor. Statliga väganläggningar ökade med 4,8 miljarder kronor. Under 2005 har bland annat E4:an mellan Rotebro och Upplands Väsby utökats med ett körfält i vardera riktningen och på E6:n har Svinesunds-förbindelsen öppnats för trafik. Statliga järnvägsanläggningar ökade med 0,8 miljarder kronor. Pågående nyanläggningar avseende projekt vid Vägverket minskade med 1,8 miljarder kronor och pågående nyanläggningar vid Banverket ökade med 4,4 miljarder kronor. Försvarets militära beredskapstillgångar ökade med 1 miljard kronor.

De finansiella anläggningstillgångarna ökade med 21 miljarder kronor. Andelar i dotter- och intresseföretag ökade med 23,5 miljarder kronor. Förändringen förklaras av positiva rörelseresultat som påverkat andelarnas storlek hos främst Vattenfall AB med 5,1 miljarder kronor, Akademiska hus AB med 5,8 miljarder kronor och Luossavaara-Kiurunavaara AB med 5 miljarder kronor. Statens långfristiga fordringar minskade med 2,5 miljarder kronor, vilket främst förklaras av att Exportkreditnämndens skadefordringar minskat.

Kortfristiga placeringar ökade med 22 miljarder kronor, vilket avser Riksgäldskontorets (RGK) placeringar på dagslåne-marknaden där RGK placerar kortfristig överskottslikviditet. Den 31 december 2004 hade RGK i stället lånat medel på dagslåne-marknaden och den kortfristiga skulden ingick i stats-skulden.

På balansräkningens skuldsida ökade avsättningar med 4,2 miljarder kronor. Förändringen avser främst Statens pensionsverks (SPV) ökade avsättningar för pensioner avseende den samlade pensionsskulden på 1,7 miljarder

kronor. Riktlinjerna för avsättning är desamma som föregående år och skuldökningen förklaras främst av nyintjänad pension, ränta och indexering. Under året har SPV tagit över avsättningar för de tidigare försäkringskassornas personal och från Luftfartsverket i samband med bildandet av Luftfartsstyrelsen. Det har dock endast påverkat den totala avsättningen marginellt. Övriga avsättningar för garanti-verksamhet ökade med 2,6 miljarder kronor. Balansposten Övriga avsättningar består huvudsakligen av Exportkreditnämndens avsättning för risker i garantiengagemang och RGK:s avsättning för framtida garantiförluster.

Statsskulden ökade med 49 miljarder kronor och uppgick vid 2005 års utgång till 1 262 miljarder kronor. Lån i svenska kronor ökade med 47 miljarder kronor och lån i utländsk valuta ökade med ca 2 miljarder kronor. Den andel av statsskulden som upptas i utländsk valuta minskade därmed från 25 procent till 24 procent. För en närmare beskrivning av statsskuldens utveckling, se kapitel 3 Utveckling av statens ekonomi, avsnitt Statsskulden.

Övriga skulder minskade med 4,2 miljarder kronor. Bland annat minskade Vägverkets övriga skulder som till största delen består av förskotteringar från kommuner och en betalningsutfästelse till SVEDAB. Minskningen på 11 miljarder kronor avser främst överföring av lån från Stockholmsleder AB och Göteborgs Trafikleder AB till Riksgäldskontoret under hösten 2005.

4.3 Finansieringsanalys

Finansieringsanalysen visar statens betalningar fördelade på avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Finansieringsanalysen visar även förändringen av och respektive avsnitts påverkan på statens nettoupplåning under redovisningsperioden. Statens nettoupplåning definieras som förändringen av statsskulden justerad för orealiserade valutakursförändringar.

Uppgifterna avseende finansieringsanalysen har hämtats från de konsoliderade resultat- och balansräkningarna samt från den information som myndigheterna inrapporterat i statsredovisningssystemet eller myndigheternas årsredovisningar med eventuella kompletteringar.

4.3.1 Statens verksamhet

Kassaflödet avseende statens verksamhet uppgick 2005 till 46,7 miljarder kronor, vilket är en minskning från föregående år med 21 miljarder kronor. Skillnaden beror till största delen på att förändringarna av fordringar och skulder har under året minskat kassaflödet.

Skatterna har ökat med 68 miljarder kronor medan transfereringarna har ökat med 26 miljarder kronor, vilket sammantaget har minskat statens nettoupplåning. Utdelningarna från dotter- och intresseföretag som redovisas under posten intäkter av avgifter och andra ersättningar uppgick till 11,5 miljarder kronor, vilket var 2,7 miljarder kronor mer än föregående år.

Förändringar av skulder och fordringar har minskat statens kassaflöde med 34,5 miljarder kronor, till stor del beroende på att Riksgäldskontoret ökat sina kortfristiga placeringar kraftigt.

4.3.2 Investeringar

Statens investeringar under 2005 uppgick till 40,3 miljarder kronor. Investeringar i finansiella anläggningstillgångar var 2 miljarder kronor, vilket är en ökning från föregående år med drygt 1 miljard kronor framför allt beroende på placeringar hos Exportkreditnämnden.

De materiella investeringarna uppgick under 2005 till 36,9 miljarder kronor, vilket är en ökning med 0,4 miljarder kronor jämfört med föregående år. Investeringar i väganläggningar har minskat med 2,3 miljarder kronor, medan bl.a. investeringar i järnvägsanläggningar ökat.

Tabell 4.3 Materiella investeringar

Miljarder kronor		
	2005	2004
Beredskapstillgångar	10,4	10,1
Väganläggningar	7,3	9,6
Järnvägsanläggningar	8,2	7,3
Fastigheter och markanläggningar	4,0	3,4
Maskiner och inventarier	4,2	4,2
Övriga investeringar	2,8	1,9
Totalt	36,9	36,5

Investeringar i immateriella tillgångar uppgick till 1,4 miljarder kronor, vilket är i samma nivå som föregående år. Investeringarna avser främst IT-system hos olika myndigheter, bl.a. Försäkringskassan och Rikspolisstyrelsen.

4.3.3 Utlåning

Nettoutlåningen, dvs. saldoto mellan nyutlåning och amorteringar, gav ett negativt kassaflöde på 5,5 miljarder kronor, vilket är en minskning med 1,4 miljarder kronor. Nyutlåningen är relativt konstant jämfört med föregående år, men amorteringarna hos Centrala studiestödsnämnden är drygt 1 miljard kronor högre än föregående år.

4.3.4 Finansiella aktiviteter

Nettobetalingar från finansiella aktiviteter under 2005 uppgick till -25,4 miljarder kronor, vilket innebär att nettobetalingarna har minskat med 33,4 miljarder kronor. Den viktigaste förklaringen till detta är att de realiserade valutavinsterna ökat och valutaförlusterna kopplade till statsskulden har minskat sedan föregående år.

4.3.5 Statens upplåning

Statens nettoupplåning visar förändringen av statens upplåning justerad för valutakursförändringar i utländsk valuta.

Statens nettoupplåning under 2005 var 18,9 miljarder kronor, en minskning från föregående år med 18 miljarder kronor. Statens lån har således ökat under 2005, men betydligt mindre än 2004. Under året ökade statsskulden med 48,5 miljarder kronor. De orealiserade valutakursförlusterna som har begränsat statens nettoupplåning uppgick till 29,5 miljarder kronor.

I bilaga 4 ges en förklaring till skillnader mellan resultaträkning, finansieringsanalys och statsbudgetens utfall.

Tabell 4.4 Finansieringsanalys

Miljoner kronor

	Not	2005	2004
Statens verksamhet			
Skatter m.m.	54	897 620	829 696
Avgifter och andra ersättningar	55	56 954	49 293
Intäkter av bidrag		25 651	24 591
<i>Summa justerade intäkter</i>		980 225	903 580
Transfereringar	56	-738 004	-711 687
Statens egen verksamhet	57	-161 064	-151 129
<i>Summa justerade kostnader</i>		-899 068	-862 816
Justeringar till betalningar	58	-34 488	26 671
Saldo statens verksamhet		46 669	67 435
Investeringar			
Finansiella investeringar	59	-1 964	-820
Materiella investeringar	59	-36 902	-36 536
Immateriella investeringar	59	-1 414	-1 479
<i>Summa investeringsutgifter</i>		-40 280	-38 835
Försäljning av anläggningstillgångar		5 627	295
Summa investeringar		-34 653	-38 540
Utlåning			
Nyutlåning	60	-14 684	-15 004
Amorteringar	60	9 197	8 073
Summa nettoutlåning		-5 487	-6 931
Finansiella aktiviteter			
Finansiellt netto för statens upplåning	61	-37 328	-58 402
Övrigt finansiellt netto	62	10 438	2 801
Justeringar till betalningar	63	1 448	-3 251
Summa finansiella aktiviteter		-25 442	-58 852
Totalt		-18 913	-36 888
Statens nettoupplåning			
Förändring av statsskulden		48 491	27 271
Orealiserade valutakursförändringar		-29 578	9 617
Totalt		18 913	36 888

4.4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar

Årsredovisningen för staten grundas på de statliga myndigheternas årsredovisningar, vilka upprättas enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

De konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen är uppställda enligt regeringens beslut den 15 december 2005 (dnr Fi 2005/6394) om normering av avgränsning och uppställningsformer som grund för Ekonomistyrningsverkets underlag till Årsredovisningen för staten 2005. De uppställningsformer som föreskrivs bygger på de uppställningsformer som föreskrivits för myndigheterna med vissa anpassningar för årsredovisningen för staten.

Räkenskapsåret utgörs av kalenderår.

Redovisning av kostnader och intäkter sker enligt bokföringsmässiga grunder.

4.4.1 Transfereringar och skatter

Principen för redovisning av transfereringar och skatter är att de redovisas enligt bokföringsmässiga grunder. Det innebär att skatter skall redovisas det år till vilket intäkten hänför sig och transfereringar redovisas det år till vilket kostnaden hänför sig. Innebörden av dessa principer är inte klarlagd i alla detaljer och Sverige deltar i ett internationellt utvecklingsarbete i syfte att klargöra principerna.

Metoderna för att bedöma transfereringar och skatter hänförliga till en viss period är därmed inte heller fullt utvecklade ännu. Det innebär att transfereringar periodiseras endast när kostnaden tydligt är hänförlig till ett visst år. Exempel på detta är Sveriges avgift till Europeiska unionen. I övriga fall bedöms kostnaden sammanfalla med betalningen. När det gäller skatter är metoderna sådana att debiterade skatter tas upp som intäkt/fordran, medan inbetalade, ej debiterade, skatter tas upp som skulder. För restförda skatter sker nedskrivning för befarad uppbördsförlust. De tillämpade principerna innebär dock inte att alla skatter redovisas det år till vilket intäkten hänför sig.

4.4.2 Nya principer för redovisning av skatter

Under 2005 har regeringen i den ekonomiska vårpropositionen och i budgetpropositionen för 2006 lämnat förslag till en ny struktur för redovisning av skatteinkomster i statsbudgeten, som godkännts av riksdagen (bet. 2005/06:FiU10, rskr. 2005/06:135). Förändringen innebär främst att skatteinkomsterna redovisas enligt fullt periodiserade principer, dvs. hänförliga till det år de avser. Eftersom många skatter taxeras per kalenderår, är det slutliga utfallet för taxering och betalningsgrad inte känt förrän drygt ett år efter det aktuella årets utgång.

Riksdagens beslut innebär att redovisningen av skatter i årsredovisningen för staten i vissa delar kommer att grundas på prognoser. Förändringen i strukturen för statsbudgeten påverkar inte i sig resultat- och balansräkningen i årsredovisningen för staten. Regeringen har dock för avsikt att införa en periodiserad redovisning av skatteinkomster även i årsredovisningens resultaträkning. Avsikten är att den skall införas fr.o.m. räkenskapsåret 2006. Redan i denna årsredovisning, för 2005, har dock gjorts en översiktlig beräkning av vilka effekter en tillämpning av de nya principerna skulle ha fått om de tillämpats i den egentliga redovisningen redan för detta år.

Av tabell 4.5 framgår översiktligt det beräknade utfallet så som det skulle ha sett ut om de förändrade principerna tillämpats för respektive grupp av skatteslag och som jämförelse det faktiskt redovisade utfallet 2005. Eftersom de nya principerna innebär att skatterna per skatteslag redovisas för 2005 endast om de är hänförliga till inkomståret, redovisas de övriga skatter som influtit under året för ett tidigare eller eventuellt senare inkomstår. De skatter som är hänförliga till ett tidigare inkomstår, ställs emot den redovisning av periodiserade skatter som gjordes föregående år – i detta fall den redovisning av periodiserade skatter för i första hand 2004 som fanns i 2005 års ekonomiska vårproposition. Skillnaden redovisas här på en särskild rad för tidigare års prognosavvikelse.

Tabell 4.5 Periodiserade skatter

Miljoner kronor	
Skatteslag	Utfall 2005 med fullt periodiserade skatter
Direkta skatter	473 319
Indirekta skatter	373 340
Skatt på kapital	157 153
Skatt på konsumtion och insatsvaror	358 230
Restförda och övriga skatter	-3 206
Totala skatteintäkter enligt ny statsbudgetstruktur	1 358 836
<hr/>	
Avgår skatter andra sektorer	-433 580
Avgår kommunalskatter	-433 580
<hr/>	
Kvarstående intäkter	925 256
Varav staten	745 729
Varav ålderspensionssystemet	171 748
Varav EU	7 779
<hr/>	
Justeringar för avgränsningsskillnader och elimineringar	-10 366
<hr/>	
Summa skatteintäkter avseende 2005	914 890
<hr/>	
Tidigare års prognosavvikelser	6 306
varav 2004	8 240
varav 2003	-1 934
<hr/>	
Summa skatteintäkter	921 196
Utfall 2005 enligt tillämpade principer	889 557
Skillnad	31 639

Skillnaden mellan de nya principerna och de faktiskt tillämpade principerna är således 31,6 miljarder kronor, och med de nya principerna skulle resultaträkningens överskott för 2005 ha blivit 31,6 miljarder kronor högre. Tidigare års prognosavvikelse avser skillnaden mellan de skatter som beräknades på motsvarande sätt för 2003 och 2004 i 2005 års ekonomiska vårproposition och de utfall som nu är kända. För 2004 är intäkterna 8,2 miljarder kronor högre medan de för 2003 är 1,9 miljarder kronor lägre.

Balansräkningen och statens nettoförmögenhet skulle påverkas i motsvarande grad om de nya principerna tillämpats. Följande poster skulle ha berörts.

Tabell 4.6 Påverkan på balansräkningen

Miljoner kronor		
Balanspost	Saldo 2005-12-31 enligt tillämpade principer	Saldo 2005-12-31 med fullt periodiserade skatter
Upplupna intäkter	17 821	49 457
Nettoförmögenhet	-762 186	-730 550

Även tillgångarna skulle således med de nya principerna ha varit ca 31,6 miljarder kronor högre och statens negativa nettoförmögenhet skulle ha förbättrats med motsvarande belopp.

Utvecklingsarbetet för denna redovisningsmetod kommer att fortsätta under 2006.

4.4.3 Avgränsning av redovisningsenheten

Balans- och resultaträkningarna samt finansieringsanalysen omfattar staten, avgränsad i enlighet med regeringens normeringsbeslut för Årsredovisningen för staten 2005 (dnr Fi2005/6394). Detta innebär att dessa dokument omfattar myndigheter under riksdag och regering, med undantag för Riksbanken som på grund av dess speciella ställning inte ingår. AP-fonderna och Premiépensionsmyndigheten ingår inte heller på grund av att fondernas tillgångar har en annan karaktär än statens tillgångar i övrigt och att ålderspensionssystemet bör hanteras och redovisas för riksdagen på ett enhetligt sätt. Riksbankens grundfond ingår dock, då detta kapital ursprungligen tillskjutits av staten och därför kan ses som statens ägarandel i Riksbanken. En förteckning över vilka organisationer som omfattas av staten med denna avgränsning, och som ingår i de konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen, återfinns i *bilaga 2*, Statliga myndigheter m.m.

4.4.4 Metoder för konsolidering m.m.

Gemensam brytdag

En gemensam s.k. brytdag gäller för samtliga myndigheters räkenskaper. Denna dag har detta år fastställts till den 10 januari. Med begreppet brytdag avses den dag då den löpande bokföringen av händelser som berör räkenskapsperioden avslutas. Fram till och med bryt-

dagen redovisas händelser som leverantörs-skulder och kundfordringar, efter brytdagen redovisas de som upplupna kostnader respektive intäkter (dvs. som periodavgränsningsposter). Den gemensamma brytdagen är en förutsättning för att fordringar och skulder mellan myndigheterna skall kunna stämma överens och konsolideras.

Principer för konsolidering

Konsolidering sker genom en sammanläggning av myndigheternas balansräkningar och resultat-räkningar efter det att interna mellanhavanden i form av t.ex. fordringar, skulder, intäkter och kostnader mellan myndigheterna eliminerats. Informationen från myndigheterna har hämtats både från statsredovisningen och ur myndigheternas årsredovisningar. Utöver elimineringar av transaktioner mellan myndigheter har även transaktioner som varken är intäkter eller kostnader respektive fordringar eller skulder för staten som helhet eliminerats. Exempel på detta är statens arbetsgivaravgifter för egen personal som före eliminering redovisas som personalkostnad hos myndigheterna och som intäkt av uppörd hos Skatteverket.

Omklassificeringar av poster

Vissa typer av transaktioner omklassificeras i årsredovisningen för staten i förhållande till myndigheternas redovisning. Anledningen till detta är att de ur statens perspektiv utgör t.ex. kostnader för verksamheten och inte transfereringar. Ett exempel är omklassificering av statens tjänstepensioner som redovisas som personalkostnad i statens årsredovisning men skilt från verksamhetens kostnader i den berörda myndigheten Statens pensionsverks årsredovisning. I några fall följer inte myndigheterna de resultat- och balansräkningsscheman som är generellt föreskrivna. För affärsverken gäller dessutom särskilda uppställningsformer. Detta medför att vissa resultat- och/eller balansposter måste omklassificeras innan konsolidering görs.

Motpartsavstämning

För att det skall vara möjligt att eliminera s.k. inomstatliga poster, dvs. kostnader, intäkter, fordringar och skulder mellan myndigheter, används rutiner för s.k. motpartsavstämning mellan myndigheter. Kvaliteten i motpartsavstämningen som infördes 2000 har successivt förbättrats. Antalet differenser över de gällande beloppsgränserna har minskat ytterligare under 2005. Liksom i 2004 års redovisning är de outredda differenserna även beloppsmässigt så begränsade i relation till helheten att de inte kan anses påverka resultat- eller balansräkningen i någon utsträckning som har materiell betydelse.

4.4.5 Ändrade redovisningsprinciper samt andra ändringar av jämförelsetal

Inga egentliga förändringar av redovisningsprinciperna av generell karaktär har gjorts i denna skrivelse (se dock särskilda upplysningar rörande hanteringen av vissa specifika poster nedan).

Även om de generella principerna inte ändrats, förekommer att ändrade principer hos vissa myndigheter påverkar årsredovisningen för staten i mer eller mindre omfattning. I de fall berörd myndighet ändrat jämförelsetal, ändras jämförelsetalen även i årsredovisningen för staten såvida inte beloppet är oväsentligt. Har myndigheten inte ansett detta möjligt har vanligen inte heller jämförelsetalen i årsredovisningen för staten ändrats.

Införande av IFRS

Några myndigheter med verksamhet eller tillgångar som liknar de som gäller i stora bolag och där detta dessutom är av väsentlig betydelse har infört de nya redovisningsprinciperna enligt International Financial Reporting Standards (IFRS) som fastställts av International Accounting Standards Committee (IASC). De nya principerna påverkar i vissa fall på ett väsentligt sätt tillgångars eller skuldernas värde och i vissa fall redovisningen av kostnader och intäkter. Den myndighet som berörs på ett sätt som för 2005 påverkat årsredovisningen för staten är Affärsverket Svenska kraftnät.

Intäkter och kostnader hos Svenska kraftnät

Hos Svenska kraftnät innebär IFRS att både intäkter och kostnader redovisas till högre belopp. Det beror bl.a. på att tillämpningen av de nya principerna i vissa fall inneburit ökad grad av bruttoredovisning av kostnader och intäkter. Det har inneburit att även jämförelsetalen för 2004 justerats. I årsredovisningen för staten påverkas redovisningen av övriga driftkostnader och intäkter av avgifter och andra ersättningar som redovisas med 1 345 miljoner kronor mer än i föregående års redovisning.

Oförbrukade bidrag hos Statens jordbruksverk

Statens jordbruksverk redovisade erhållna bidrag från EU kassamässigt under 2000 och 2001. Medlen har ännu inte förbrukats i sin helhet. Enligt de principer som numera gäller bör beloppet redovisas som Oförbrukade bidrag och därmed reducera nettoförmögenheten. Fram till 2004 gjordes inte detta, men i 2005 års redovisning har Statens jordbruksverk ändrat denna princip. Jämförelsetalet för Oförbrukade bidrag och nettoförmögenheten i årsredovisningen för staten har därför ändrats med 245 miljoner kronor.

Drivmedelslager hos Försvarsmakten

Försvarsmakten har ändrat klassificeringen av sitt lager av drivmedel från Beredskapstillgångar till Varulager och förråd. Jämförelsetalet har ändrats med 345 miljoner kronor.

Immateriella tillgångar hos Statens energimyndighet

Statens energimyndighet har klassificerat om tillgångar från Balanserade utgifter för utveckling till Rättigheter och andra immateriella tillgångar. Jämförelsetalet har ändrats med 51 miljoner kronor.

Köp- och säljoptioner hos Riksgäldskontoret

Köp- och säljoptioner hos Riksgäldskontoret redovisades tidigare under Övriga fordringar men klassificeringen har ändrats till Värdepapper

och andelar. Jämförelsetalen har ändrats med 251 miljoner kronor.

Andelar i dotter- och intresseföretag hos Regeringskansliet

Regeringskansliet redovisar huvuddelen av statens aktier under balansposten Andelar i dotter- och intresseföretag. Många av bolagen är stora och har gått över till att redovisa enligt IFRS. Som följd av de nya principerna hos bolagen höjs de redovisade värdena av kapitalandelarna kraftigt för 2005 (nettoeffekten i balansräkningen kan beräknas till cirka 18 miljarder kronor vid utgången av 2005). Statens nettoförmögenhet påverkas med samma belopp som värdet har ökat. Förändringarna påverkar även resultatandelarna för 2005, men effekten är komplicerad att beräkna och därför anges här inte något belopp.

I årsredovisningen för staten har jämförelsetalen räknats om i syfte att öka jämförbarheten mellan de två åren. Förändringen under 2005 omfattar bl.a. de fyra största dotterföretagen för vilka kapitalandelen för 2004 enligt bolagens årsredovisningar ändras med omkring 30 miljarder kronor. För att få mer jämförbara värden i främst balansräkningen, men även i mindre utsträckning i resultaträkningen, motiverar denna stora effekt att engångsvis något anpassa redovisningsmetoden och ändra jämförelsetalen för 2004 även i årsredovisningen för staten, trots att det inte är fråga om någon i egentlig mening ändrad redovisningsprincip i årsredovisningen för staten. Jämförelsetalen avseende balansräkningen för 2004 har därför för posten Andelar i dotter- och intresseföretag, liksom Nettoförmögenheten, höjts med 30,3 miljarder kronor. I resultaträkningen har jämförelsetalen också ändrats, genom att posten Resultat från andelar i dotter och intresseföretag för 2004 minskats med 1,6 miljarder kronor.

Sammanfattande effekt av ändrade jämförelsetal för 2004

Tabell 4.7 Resultaträkningens saldo 2004

Miljoner kronor

Resultaträkningens underskott enligt Årsredovisning för staten 2004	-16 818
Justering för värdet av resultatandelar med anledning av IFRS	-1 596
Resultaträkningens underskott 2004 i jämförelsekolumnen enligt Årsredovisning för staten 2005	-18 414

I övrigt förekommer inga ändrade jämförelsetal som påverkar resultaträkningen för 2004.

I balansräkningen har nettoförmögenheten för 2004 påverkats positivt av omräkningen av andelar i dotter- och intresseföretag med 30 256 miljoner kronor och negativt av omklassificeringen av EU-bidrag till Jordbruksverket med 245 miljoner kronor för 2004. Nettoeffekten på 2004 års nettoförmögenhet är således positiv med 30 011 miljoner kronor.

4.4.6 Undantag från generella principer m.m.

För att på ett mer fullständigt sätt belysa tillämpade principer i årsredovisningen för staten, beskrivs här undantag som förekommer från de generella ekonomiadministrativa reglerna och principerna eller från den praxis som vanligen gäller i staten. Det kan vara fråga om undantag både för en enskild myndighet och för statens redovisning eller för statsbudgeten som helhet.

Tidigareläggning och senareläggning av betalningar av vissa transfereringar

Delar av arealersättning och djurbidrag m.fl. bidrag inom jordbruket avseende ett visst år har under de senaste åren i viss utsträckning betalats efter det följande årsskiftet. Kostnaden och motsvarande intäkt som erhålls från EU har i förekommande fall periodiserats av Statens jordbruksverk och därmed även i årsredovisningen för staten. På statsbudgeten redovisas ut- och inbetalningar kassamässigt, vilket innebär att budgetutfallet påverkas. För 2005 har denna typ av förskjutningar gjorts i

något mindre utsträckning än för 2004. Eftersom detta sker inom ramen för den flexibilitet som regelverket medger är det inte ett egentligt undantag från någon regel eller princip.

Senareläggning av verksamhet m.m.

Det förekommer även att verksamhet som statliga myndigheter bedriver senareläggs, ställs in eller tidigareläggs som en följd av att regeringen beslutat om utgiftsbegränsningar på ett visst anslag eller uttryckligen om senareläggning av verksamhet och motsatt, upphäver tidigare begränsning eller beslut om senareläggning m.m. Inte heller sådana begränsningar, senareläggningar m.m. är att betrakta som undantag från regler eller principer, utan som anpassningar av verksamheten till det finansiella utrymmet.

Engångseffekter

Engångseffekterna på statsbudgeten påverkar oftast inte resultaträkningen i årsredovisningen för staten, eftersom redovisningen görs på bokföringsmässiga grunder med periodisering av intäkter och kostnader. Balansräkningen påverkas dock för belopp som redovisas som periodavgränsningsposter och när likviditeten påverkas.

Undantag hos vissa myndigheter

Försvarsmakten har i sitt regleringsbrev för 2005 undantag från värderingsprinciper för lagerredovisning av beredskapsvaror. Beredskapsvarulagret värderas till senaste inköpspris. Undantaget har gällt under förutsättning att myndigheten under 2005 färdigställer ett ersättningsystem för nuvarande lagersystem.

Skatteverket har enligt regeringsbeslut den 10 december 1998 dispens från kravet på att redovisa fordringar och skulder avseende uppbörd som redovisas på annat sätt än via skattekontot. Den utnyttjas för närvarande för ej restförda uppbördsfordringar redovisade genom de gamla uppbördssystemen, för arvs- och gåvoskatt samt systemet för punktskatter m.m.

Statens fastighetsverk har för bidragsfastigheter undantag från regler vilka innebär att

kapitalutgifter för bidragsfastigheterna inte betraktas som anläggningstillgång.

Insättningsgarantinämnden har undantag från kravet på riktig periodisering av intäkter och kostnader för inbetalade och ev. återbetalade avgifter för insättningsgarantin respektive investerarskyddet.

Vägverket och Banverket har undantag från anslagsavräkningsreglerna som innebär att de får avräkna kostnader mot anslag det budgetår verksamheten utförs. Det påverkar statsbudgeten i den meningen att tidpunkten för anslagsavräkning i många fall avviker från den som annars skulle ha gällt.

Universitet och högskolor tillämpar en anslagsavräkningsmodell som för anslag till grundutbildningen innebär att den slutliga anslagsavräkningen är beroende av faktiskt under budgetåret genomförda studieprestationer upp till ett visst maxbelopp. Löpande under året avräknas en tolfteedel av årsbeloppet oavsett verklig förbrukning eller genomförda prestationer. Sveriges lantbruksuniversitet är undantaget från denna modell och i stället är den löpande avräkningen densamma som den slutliga.

Undantag från regler på finansieringsområdet, exempelvis rätten eller formerna för att ta ut avgifter, förekommer, men eftersom dessa inte påverkar årsredovisningen för staten annat än möjligt indirekt, anges de inte här.

De här olika typerna av beslut är inte i första hand att se som undantag, utan de är att beteckna som finansiella villkor för den enskilda myndigheten. Regeringen fattar inom detta område årligen ett mycket stort antal beslut inom ramen för sin styrning av de statliga myndigheterna. Härutöver finns mer omfattande undantag som har direkt koppling till en myndighets uppgift och som därför följer av myndighetens instruktion eller regleringsbrev, i vissa fall av lag.

Undantag i fråga om utformning av myndighetens årsredovisning eller finansiella rapportering

Viss verksamhet eller vissa balansposter hos myndigheter med koppling till det försvars- och säkerhetspolitiska området är hemlig och redovisas därför på ett förenklat sätt i årsredovisningen för staten. Så långt det är möjligt görs dock redovisningen i dessa fall på

ett sätt som är jämförbart med redovisningen i övrigt, och på samma sätt mellan åren, varför de inte bedöms påverka årsredovisningen för staten i någon väsentlig grad.

4.4.7 Kommentarer till särskilda poster

Kostnader för stängningen av Barsebäck 2

Under 2005 har staten ingått överenskommelse med Vattenfall AB och E.ON Sverige AB om stängningen av kärnkraftreaktorn Barsebäck 2. Barsebäck 2 stängdes i maj 2005. För förlorad produktionskapacitet betalar staten en kontant ersättning till Vattenfall AB på 4,1 miljarder kronor som regleras under en fyraårsperiod. E.ON Sverige AB erhåller via Vattenfall AB en ökad ägarandel i Ringhals.

Regelverket för redovisning i staten innebär bl.a. att fordringar och skulder hänförliga till perioden skall tas upp när årsredovisning upprättas. Om vissa förutsättningar är uppfyllda gäller detta även transfereringar. I de fall det finns ett beslut som är direkt kopplat till en prestation (viss åtgärd) bör en skuld tas upp när prestationen är utförd, om staten inte har annat alternativ än att reglera skulden via framtida betalning. Betalningsskyldigheten uppstår emellertid först efter att en domstol fastställt ersättningen enligt lagen (1997:1320) om kärnkraftens avveckling. I fråga om resultaträkningen kan det när staten betalar ut ersättningar och skadestånd, i vissa fall vara svårt att dra en tydlig gräns mellan vad som är verksamhetskostnad och transferering. Ersättningen från staten kan i detta fall inte anses ge en direkt motprestation som motsvarar ersättningen, samtidigt som ersättningen dock är marknadsmässigt värderad. Staten har inte anskaffat en produktionskapacitet som kan säljas på en marknad. Det är inte heller fråga om ett skadestånd i en verksamhet som staten bedrivit. Därför bör ersättningen till Vattenfall AB redovisas som en transferering. I årsredovisningen för staten har åtagandet således redovisats som en kostnad för transfereringar till företag och som en skuld bland Övriga skulder. Det är en skillnad och en utveckling av redovisningsmetoderna jämfört med vad som tillämpades vid stängningen av Barsebäck 1, då motsvarande åtagande (2 639 miljoner kronor) inte redovisades i årsredovisningen för staten. Överens-

kommelsen om Barsebäck 1 gjordes 1999 och är i denna del slutreglerad.

Utöver denna kontanta ersättning kommer staten även att ersätta bolagen för merkostnader för avställnings- och servicedrift under tiden fram till 2017. Denna ersättning beräknas till 1 533 miljoner kronor. En motsvarande lösning gjordes i samband med stängningen av Barsebäck 1 då merkostnaderna för s.k. singeldrift var ytterligare en faktor. Merkostnaderna för singeldrift bortfaller nu vilket beräknats ge en besparing, jämfört med avtalet som upprättades då Barsebäck 1 stängdes, på 2,4 miljarder kronor. Däremot kvarstår återstående del av merkostnaderna för avställnings- och servicedrift även för Barsebäck 1 med drygt 700 miljoner kronor fram till 2015. Sammanlagt har staten därmed ett åtagande på drygt 2,2 miljarder kronor för merkostnader. Detta är avsett att finansieras via anslag på statsbudgeten. Till skillnad mot ersättningen för produktionsbortfall har bolagen vissa skyldigheter kopplade till den framtida driften som innebär att denna ersättning kan anses vara villkorad. I andra sammanhang har skulder i motsvarande fall inte tagits upp förrän mottagaren har utfört sina åtaganden. Kostnaderna bör därför i denna del redovisas i takt med att ersättningarna skall utbetalas (se även not 4 Transfereringar och not 46 Övriga skulder).

Fordran/skuld på Rundradiorörelsen hos Riksgäldskontoret

De TV-licensmedel som riksdagen beslutar om (bet. 1988/89:KrU9, rskr. 1988/89:97) sätts in på ett konto i Riksgäldskontoret (RGK) varifrån de betalas till de tre public service-företagen Sveriges Television AB, Sveriges Radio AB och Utbildningsradion AB. Medlen förvaltas för statens räkning av Radiotjänst i Kiruna AB (RIKAB). Övergångsvis tillförs extrapengar till RIKAB genom ett särskilt lån i RGK, det s.k. distributionskontot. Härigenom finansieras de tillfälligt ökade kostnaderna för samtidig distribution av TV-utsändningar i analog och digital form som krävs för att det skall vara möjligt att gradvis övergå till digitala TV-utsändningar. Avsikten är att distributionskostnaderna efter omläggningen skall vara lägre än kostnaderna skulle vara för analoga utsändningar.

Riksgäldskontoret redovisar i sin årsredovisning en fordran för TV-licensmedel uppgående till 1 207 miljoner kronor och en skuld avseende s.k. distributionsmedel på 573 miljoner kronor, netto 634 miljoner kronor, på den s.k. Rundradiorörelsen. RIKAB har inte tagit upp tillgången och skulden i sina räkenskaper, eftersom det är fråga om förvaltade medel, inte tillgång och skuld för egen räkning. Medlen kommer att tas i anspråk respektive återbetalas i den ordning som riksdagen beslutar särskilt. RGK:s fordran och skuld har tagits bort i årsredovisningen för staten eftersom de är interna i staten samtidigt som Rundradiorörelsens redovisning inte ingår i någon statlig redovisningsenhet som redovisas som motpart till RGK.

Kostnader m.m. med anledning av den försvarspolitiska inriktningen 2004

Försvarsmakten har för 2005 gjort avsättning för omstruktureringskostnader med anledning av den försvarspolitiska inriktningen 2004 som i denna årsredovisning uppgår till 2,5 miljarder kronor (dessa redovisas något högre hos myndigheten beroende på att vissa av de framtida kostnaderna är interna inom staten). Avsättningen avser avveckling av materiel, sanering, rivning samt kostnader för uppsagd personal som ej deltar i verksamheten. Tidigare har denna typ av avsättningar inte gjorts hos Försvarsmakten.

Försvarsmakten har därutöver, även detta som följd av den försvarspolitiska inriktningen 2004, skrivit ned värdet av sina ammunitionslager med 3,6 miljarder kronor, vilket påverkat balansposten Beredskapstillgångar. Samtidigt har andra tillgångar invärderats under året med ca 2,4 miljarder kronor, bl.a. i samband med införande av nytt system för lager. Nettoeffekten i balansräkningen blir därför omkring 1,2 miljarder kronor, medan kostnader för avsättning och lagernedskrivning redovisas med sammanlagt drygt 6 miljarder kronor i resultaträkningen.

Statsskulden

Statsskulden skall från och med 2003 konsekvent mätas inklusive derivatinstrument, som skuldbytesavtal och valutaterminer. Dessutom

skall skuldinstrumenten i den statliga redovisningen värderas till nominellt slutvärde. I årsredovisningen för staten tillämpas detta nya sätt att mäta. I årsredovisningen för staten redovisas den konsoliderade statsskulden, dvs. efter avdrag för statliga myndigheters innehav av statspapper, till skillnad från Riksgäldskontorets redovisning av den okonsoliderade statsskulden (se även kapitel 3, avsnittet Statsskulden). Den konsoliderade statsskulden uppgick den 31 december 2005 till 1 262 miljarder kronor, medan den okonsoliderade statsskulden uppgick till 1 309 miljarder kronor.

Transfereringar via skattekonto

I ett antal fall görs transfereringar via skattekonton i stället för utbetalning av bidrag. Detta sker genom kreditering av en skattskyldigs (t.ex. ett företag) skattekonto hos Skatteverket så att den skattskyldige inte behöver betala hela den debiterade skatten/socialavgifterna. Det är dock av intresse att redovisa denna subvention bland transfereringarna, för att på ett transparent sätt visa statens stöd till olika verksamheter i samhället. I årsredovisningen för staten redovisas dessa transfereringar brutto i den konsoliderade resultaträkningen och samtidigt redovisas även skatteintäkterna brutto, dvs. opåverkade av subventionen. Det bakomliggande synsättet är att om tekniken med skattekonto inte använts, skulle bidrag ha betalats ut och skatter betalats in med motsvarande belopp. Metoden är endast en teknisk lösning. Den generella redovisningsprincipen "Innehåll före form" (Substance over form) leder därmed till slutsatsen att transfereringen och skatten skall redovisas brutto.

De transfereringar som omfattas är de som redovisas under statsbudgetens inkomsthuvudgrupp 1700 Nedsättning av skatter, med undantag för nedsättning för sjöfart och nedsättning för skattelättnader för vissa byggtjänster (momskompensation). Avgränsningen har gjorts utifrån kopplingen till skattelagstiftningen, så att nedsättningar/subventioner som saknar koppling till skattelagstiftningen redovisas som transfereringar. Nedsättningar med koppling till skattelagstiftningen men där det av administrativa skäl är enklare med nedsättning jämfört med ändrad skattelagstiftning, räknas av mot skatterna och

redovisas inte som transfereringar. Denna avgränsning av transfereringar överensstämmer med nationalräkenskaperna. Enligt ESA-95, European System of Accounts, skall endast skatterabatter som är ett led i den ekonomiska politiken nettoredovisas.

Transfereringar till kommuner och landsting i form av momskompensation

Från och med 2003 nettoredovisas kommunernas mervärdesskatt på statsbudgeten samtidigt som det generella statsbidraget till kommuner justerats ned med motsvarande belopp. Kommunernas kompensation för ingående mervärdesskatt i icke skattepliktig verksamhet redovisas på inkomstitel, vilket minskar skatteintäkterna på statsbudgeten. I årsredovisningen för staten har det dock bedömts mest rättvisande att, trots den metod som tillämpas för redovisningen på statsbudgeten, bruttoredovisa den s.k. kommunmomsen som lämnade bidrag och skatteintäkter i den konsoliderade resultaträkningen. Det innebär att både skatteintäkter och lämnade bidrag är 34 miljarder kronor högre än i statsbudgeten för 2005.

Transfereringar i det kommunala utjämningsystemet

Från och med 2005 nettoredovisas den kommunalekonomiska utjämnningen på statsbudgeten varvid det generella statsbidraget sammanförts med utjämningsystemet. Inkomstutjämningsavgift, kostnadsutjämningsavgift och regleringsavgift från kommuner och landsting på sammanlagt 15 miljarder kronor tas in under anslaget för kommunalekonomisk utjämnning i stället för som tidigare på inkomstitel. Föregående år var de kommunala utjämningsavgifterna 26 miljarder kronor. I resultaträkningen i årsredovisningen för staten har det bedömts mest rättvisande att på motsvarande sätt som tidigare bruttoredovisa den kommunalekonomiska utjämnningen i den konsoliderade resultaträkningen. Det innebär att både transfereringar till kommuner och skatteintäkter är 15 miljarder kronor högre än i statsbudgeten för 2005.

Resultatandelar i dotter- och intresseföretag

Liksom föregående år redovisas Regeringskansliets resultatandelar i dotter- och intresseföretag avseende de fyra kvartalen 2005, med undantag för några få fall där delårsbokslut för tidigare kvartal används. Det innebär att årsredovisningen för staten på denna punkt avviker från Regeringskansliets årsredovisning, som av tidsskäl i vissa fall inte kan beakta fjärde kvartalets resultat hos bolagen.

Senarelagd leverans till Försvarsmakten

Beroende på anslagsbegränsningar hos Försvarsmakten har vissa leveranser från Försvarets materielverk (FMV) till Försvarsmakten omförhandlats och därmed inte gjorts under 2005 utan senarelagts. Det får till följd att posten Pågående nyanläggningar (grundat på FMV:s redovisning) är högre och posten Beredskapstillgångar (hos Försvarsmakten) lägre än de annars skulle ha varit. Effekten är lägre än föregående år. Beloppet uppgår enligt FMV:s årsredovisning till 0,5 miljarder kronor. Den konsoliderade resultaträkningen påverkas inte eftersom kostnad och intäkt hos de båda myndigheterna elimineras.

Överföringar till och från pensionssystemet

Eftersom AP-fonderna och Premiepensionsmyndigheten (PPM) inte konsolideras i årsredovisningen för staten, kommer de överföringar som görs mellan dessa organ och staten i övrigt att behandlas som externa transaktioner.

Under året inbetalas socialavgifter och allmänna pensionsavgifter från arbetsgivare, egenföretagare och hushåll. Dessa redovisas brutto som intäkter under posten Skatter m.m. Därefter görs löpande överföringar av den andel som är hänförlig till ålderspensionssystemet till AP-fonderna och PPM. Löpande rekvirerar Försäkringskassan, som betalar ut pensionerna, dessutom medel från AP-fonderna för de månatliga utbetalningarna av pension. Efter utgången av ett taxeringsår görs slutjusteringar av de medel som löpande överförts till AP-

fonderna och PPM, i samband med att pensionsrätter fastställs.

Sedan flera år överstiger de socialavgifter m.m. som inbetalas och överförs till AP-fonderna och PPM, de pensionsmedel som rekvireras från AP-fonderna för utbetalning av pension. I resultaträkningen i årsredovisningen för staten redovisas pensionsutbetalningarna som transfereringskostnader under rubriken socialförsäkring. De löpande överföringarna till och från AP-fonderna elimineras i årsredovisningen för staten. Endast årets nettoöverföring till AP-fonderna och PPM redovisas, bland transfereringar under posten Nettoöverföring till ålderspensionssystemet.

4.4.8 Värderingsprinciper

Myndigheter följer normalt generella värderingsprinciper för statlig redovisning i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Det finns dock myndigheter som på grund av verksamhetens särart, genom dispens, särskilt regeringsbeslut eller av annat särskilt skäl avviker ifrån dessa. Sådana avvikelser förekommer dock i mycket liten omfattning (se avsnitt 4.4.6 Undantag från generella principer m.m.).

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas enligt lägsta värdets princip. Detta innebär att de tas upp till anskaffningsvärdet eller till det verkliga värdet om detta är lägre. Med verkligt värde avses försäljningsvärde med avdrag för beräknad försäljningskostnad. Om tillgångens särskilda beskaffenhet eller andra omständigheter ger anledning till detta får det verkliga värdet bestämmas till återanskaffningsvärdet eller annat värde som är förenligt med god redovisningssed. Vidare får omsättningstillgångar tas upp över anskaffningsvärdet om det föreligger särskilda omständigheter och det samtidigt är förenligt med god redovisningssed. Osäkra fordringar redovisas med det belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar och skulder i främmande valuta värderas till balansdagens kurs.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar. Avskrivningstider anpassas till respektive tillgångs förväntade ekonomiska livslängd.

Aktier och andelar

Aktier och andelar i dotter- och intresseföretag har värderats enligt kapitalandelsmetoden. Metoden innebär att statens andel av företagens egna kapital tas upp som en tillgång i balansräkningen. Årets andel av företagens resultat redovisas i resultaträkningen. Även affärsverkens dotter- och intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. I *bilaga 3*, Statliga bolag redovisas kapitalandelsvärdet för varje bolag. I de fall staten innehar aktier i börsnoterade företag presenteras även marknadsvärdet för dessa aktier i bilagan.

4.5 Noter

4.5.1 Noter till resultaträkningen

Not 1

Skatter m.m.

Miljoner kronor

	2005	2004
<i>Intäkter av skatter m.m.</i>		
Inkomstskatter, fysiska personer	535 069	517 274
Inkomstskatter, juridiska personer	128 671	100 826
Arbetsgivaravgifter	336 530	325 806
Mervärdesskatt	222 731	207 586
<i>varav kommunmoms</i>	<i>34 246</i>	<i>32 512</i>
<i>varav avräkning statlig moms</i>	<i>-22 961</i>	<i>-22 610</i>
Energiskatter	63 570	61 665
Alkohol- och tobaksskatt	18 121	18 429
Fordonsskatt	10 297	8 062
Stämpelskatt	7 828	7 118
Riksbankens inlevererade överskott	6 700	6 100
Ofördelbara skatter m.m.	6 550	5 397
Tullmedel	4 307	3 504
Övriga skatter på varor och tjänster vid Skatteverket	4 235	4 251
Svenska spel AB, inlevererat överskott	3 634	3 677
Skattetillägg, dröjsmålsavgift m.m.	1 193	1 179
Skatt på egendom	1 092	2 551
Övrigt	1 293	1 216
Eliminering av statens arbetsgivaravgifter	-22 555	-22 154
<i>Summa intäkter av skatter m.m.</i>	<i>1 329 266</i>	<i>1 252 487</i>
<i>Tillkommer/avgår</i>		
Utjämningsavgifter	14 909	25 754
Utjämningsavgift, lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade	1 533	982
Kommunalskatter, utbetalda	-445 745	-442 331
Nedsättningar sjöfartsstöd, byggstimulans	-2 047	-1 791
<i>Summa tillkommer/avgår</i>	<i>-431 350</i>	<i>-417 386</i>
<i>Periodiseringar</i>		
Upplupna kostnader slutregl. av kommunalskatt	-1 283	9 785
Periodiserade intäkter av skatter	262	1 644
Värdereglering	2 959	1 166
Konstaterade uppbördsförluster	-9 753	-8 672
Periodisering vid övriga myndigheter	-524	-401
<i>Summa periodiseringar</i>	<i>-8 339</i>	<i>3 522</i>
Total summa	889 577	838 623

Statens intäkter av Skatter m.m. ökade med 51 miljarder kronor jämfört med 2004.

Den offentliga sektorns samtliga skatter uppbärs av staten genom främst Skatteverket och redovisas såväl i statens resultaträkning som i statsbudgeten. De skatter och avgifter som avser kommunsektorn och ålderspensions-systemet utbetalas löpande för att regleras när slutlig taxering fastställs.

Skatteverket redovisar skatteintäkter enligt en modifierad bokföringsmässig princip. Det innebär att underskott på skattekonto (debiterade, ej betalda skatter) tas upp som fordringar och att överskott (inbetalda, ej debiterade skatter) tas upp som skulder. Nettoeffekten av periodiseringen redovisas ovan som periodiserad uppbörd (periodiserade intäkter av skatter).

Den redovisning av skatteintäkter som görs i resultaträkningen avviker på flera punkter från den som görs på statsbudgetens inkomstsida. I statsbudgeten görs omföringar och en finare indelning av vissa poster för att tydligare redovisa fördelningen mellan olika skatteslag etc.

Den största skillnaden är att ålderspensionsavgiften, som är en del av arbetsgivaravgifterna, bruttoredovisas i resultaträkningen medan avgiften nettoredovisas, dvs. efter överföring till pensionssystemet, på statsbudgeten. Andra väsentliga skillnader mot statsbudgeten är att arbetsgivaravgifter avseende statligt anställda har eliminerats och att hänsyn tagits till värdering av skattefordringar (se även avsnitt 4.4.1 Transfereringar och skatter).

Sedan 2003 nettoredovisas kommunernas mervärdesskatt på statsbudgeten samtidigt som det generella statsbidraget till kommuner justerats ned med motsvarande belopp. Kommunernas kompensation för ingående mervärdesskatt i icke skattepliktig verksamhet redovisas på inkomstitel, vilket minskar skatteintäkterna på statsbudgeten. I årsredovisningen för staten har den s.k. kommunmomsen bruttoredovisats, vilket innebär att både skatteintäkter och lämnade bidrag är 34 miljarder kronor högre än i statsbudgeten för 2005.

Från och med 2005 nettoredovisas den kommunalekonomiska utjämningsposten på statsbudgeten varvid det generella statsbidraget sammanförts med utjämningsystemet. I resultaträkningen i årsredovisningen för staten bruttoredovisats den kommunalekonomiska utjämningsposten, vilket innebär att både transfereringar till kommuner och skatteintäkter är

15 miljarder kronor högre än i statsbudgeten för 2005.

De bokförda skatterna för fysiska och juridiska personer utgörs dels av preliminärskatter avseende inkomståret men även till en mindre del avseende föregående inkomståret, dels av slutregleringar (skillnaden mellan slutlig och preliminär skatt) avseende det föregående inkomståret. Detta innebär att 2005 redovisas preliminärskatter avseende 2004 och 2005 och slutregleringar avseende 2004.

Fysiska personers inkomstskatt ökade med 18 miljarder kronor jämfört med 2004. Av ökningen utgör 12 miljarder kronor preliminärskatter. Förändringen förklaras främst av en högre lönesumma och högre kommunal utdebitering. Slutregleringen, som i huvudsak består av skatter och skattereduktioner som inte är en del av preliminärskatteuttaget, ökade mellan 2004 och 2005 med 6 miljarder kronor. Den större slutregleringen beror bl.a. på större kapitalvinster.

Jämfört med 2004 ökade juridiska personers inkomstskatt med 28 miljarder kronor. Preliminärskatterna ökade med 21 miljarder kronor och slutregleringen med knappt 7 miljarder kronor. Den stora ökningen förklaras till ca 13 miljarder kronor av att framför allt finansiella företag löst upp och beskattat hela eller delar av sina periodiseringsfonder till följd av att dessa räntebelades per den 1 januari 2005. De extra skattebetalningarna gjordes dels som slutregleringar, dels som höjningar av preliminärskatter under våren 2005.

Arbetsgivaravgifterna ökade med 11 miljarder kronor. Avgifterna utgörs i princip av lönesumman multiplicerad med avgiftssatsen. Preliminärt ökade lönesumman 2005 med 3,9 procent samtidigt som avgiftssatsen uppgick till 32,46 procent, vilket är 0,24 procentenheter lägre än 2004. Myndigheternas arbetsgivaravgifter är inomstatliga och har eliminerats. Elimineringen bruttoredo visas i tabellen.

Intäkter av mervärdesskatt ökade med 15,1 miljarder kronor. Mervärdesskatt redovisas av Skatteverket och Tullverket. I beloppet mervärdesskatt, 223 miljarder kronor, ingår återbetald mervärdesskatt till statliga myndigheter med 23 miljarder kronor. Beloppet utgör en inomstatlig transaktion vilket eliminerats för att inte påverka det konsoliderade utfallet.

Riksbankens inlevererade överskott, 6,7 miljarder kronor, redovisas av Kammar-

kollegiet. Fullmäktige i Riksbanken fastställde under 1998 riktlinjer för Riksbankens bokslutsdispositioner och inleverans till statsverket. Enligt riktlinjerna skall det årsresultat som läggs till grund för inleveransen till staten inte påverkas av en eventuell upp- eller nedskrivning av kronans värde eller av växelkurseffekter som en följd av en växelkursregim med flytande krona. För att uppnå stabilitet i inleveransen till staten skall 80 procent av det genomsnittliga resultatet före bokslutsdispositioner under den senaste femårsperioden ligga till grund för beräkning av inleveransen till statsverket. Till dispositionsfonden skall årligen avsättas 10 procent av samma underlag. Återstoden av årets överskott avsätts till ett resultatutjämningskonto.

Not 2

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Miljoner kronor

	2005	2004
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>		
Skatteverket	1 041	926
Luftfartsstyrelsen	860	-
Vägverket	739	741
Lantmäteriverket	713	655
Patent- och registreringsverket och Bolagsverket	641	624
Insättningsgarantinämnden	546	391
Banverket	479	483
Centrala studiestödsnämnden	387	379
Rikspolisstyrelsen	371	288
Läkemedelsverket	330	328
Affärsverk		
Luftfartsverket	3 006	3 779
Sjöfartsverket	1 323	1 293
Svenska kraftnät	18	13
Övriga	2 186	2 008
<i>Summa offentligrättslig verksamhet</i>	<i>12 640</i>	<i>11 908</i>
<i>Uppdragsverksamhet</i>		
Vägverket	2 549	2 450
Banverket	2 413	1 922
Statens institutionsstyrelse	1 005	1 001
Försäkringskassan	974	978
Exportkreditnämnden	759	358
Lantmäteriverket	535	531

Försvarsmakten	489	343
Statens fastighetsverk	420	442
Karolinska institutet	417	394
Skatteverket	327	348
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	5 383	4 783
Luftfartsverket	1 821	1 583
Statens järnvägar	346	235
Sjöfartsverket	76	62
Övriga	5 846	4 581
<i>Summa uppdragsverksamhet</i>	<i>23 360</i>	<i>20 011</i>
<i>Andra ersättningar</i>		
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	3 182	3 403
Exportkreditnämnden	3 096	756
Vägverket	701	444
Kärnavfallsfondens styrelse	689	509
Radio- och TV-verket	455	496
Skatteverket	282	294
Post- och telestyrelsen	180	46
Centrala studiestödsnämnden	165	173
<i>Affärsverk</i>		
Statens järnvägar	59	149
Luftfartsverket	4	8
Sjöfartsverket	0	4
Övriga	668	2 302
<i>Summa andra ersättningar</i>	<i>9 481</i>	<i>8 584</i>
Total summa	45 481	40 503

Intäkter av avgifter utgör ersättning som betalas till staten för en motprestation. Avgifterna utgör ersättning för kostnader som staten via myndigheterna har för att tillhandahålla varor och tjänster. Andra ersättningar som redovisas i noten utgör ersättningar som inte här betraktats som avgifter.

I noten indelas intäkterna beroende på om de genererats i offentlig rättslig verksamhet, uppdragsverksamhet eller är att betrakta som annan ersättning. Sammantaget ökade dessa avgifter och andra ersättningar med drygt 12 procent från 2004 till 2005.

Om det rör sig om offentlig rättsliga, s.k. tvingande avgifter, skall riksdagen ha beslutat att verksamheten skall bedrivas och att den skall vara avgiftsbelagd. Verksamheten styrs av

bestämmelser i lag och förordning. En offentlig rättslig avgift tas i regel ut för en verksamhet som en myndighet bedriver med ensamrätt inom landet. Till uppdragsverksamhet har hänförts samtliga avgifter som inte klassificerats som offentlig rättsliga. Med uppdragsverksamhet avses i regel försäljning av sådana varor och tjänster som är frivilligt efterfrågade. Andra ersättningar är oftast intäkter där ingen direkt motprestation erhålls.

Offentlig rättsliga avgifter

De avgiftsintäkter som hänförts till offentlig rättslig verksamhet ökade med ca 6 procent mellan 2004 och 2005. Totalt redovisar omkring 120 myndigheter offentlig rättsliga avgifter och avgifterna tas ut i en mängd verksamheter.

Skatteverkets offentlig rättsliga avgifter omfattar huvudsakligen de utökningsavgifter, avgifter i mål om betalningsföreläggande m.m. som kronofogdemyndigheterna tar ut.

Luftfartsstyrelsens offentlig rättsliga avgifter omfattar bl.a. registrering och övervakning av luftfartyg. Avgifter tas också ut för utfärdande av elevtillstånd, certifikat, behörighetsbevis, tillstånd, auktorisering, övervakning och inspektion. Flygbolag som transporterar passagerare från en svensk flygplats betalar en avgift för Luftfartsstyrelsens verksamhet. Dessutom hanterar Luftfartsstyrelsen en gemensam avgift för säkerhetskontroll av passagerare och bagage. Luftfartsstyrelsen startade sin verksamhet den 1 januari 2005 efter att två avdelningar, Luftfartsinspektionen och Luftfart och Samhälle flyttats från Luftfartsverket.

Vägverkets offentlig rättsliga avgifter omfattar bl.a. avgifter för auktorisation av fordons-tillverkare, yrkesförare och andra förare. Vägverket tar ut avgifter för tillstånd till typbesiktning av fordon och för linjetrafik, prov för taxiförarlegitimation och för yrkeskompetens för förare av buss eller lastbil samt avgifter för förarprov, körkort och vid trafikskolor. Avgift tas även ut för finansiering av bilregistret, vilken debiteras i samband med uppbörd av fordonsskatt.

Lantmäteriverket redovisar offentlig rättsliga avgiftsintäkter inom fastighetsbildningsområdet och expeditionsavgifter som skall finansiera inskrivningsverksamheten, t.ex. ansökan om lagfart vid köp av fastighet. Patent- och registreringsverket tar ut avgifter för patent- och varumärkesregistreringar, tidigare även

bolagsregistreringar. Från den 1 juli 2004 har arbetet med bolagsregistreringar övergått till det nybildade Bolagsverket, och därför redovisas i år dessa båda myndigheter tillsammans i tabellen ovan.

Insättningsgarantinämnden hanterar frågor om insättningsgaranti och investerarskydd. Insättningsgarantin, som finansieras genom avgifter från kreditinstitut, skall skydda spararnas insättningar hos banker och vissa värdepappersföretag.

Banverkets offentlighetsrättsliga avgifter omfattar banavgifter för trafik på statens järnvägsanläggningar.

Centrala studiestödsnämnden tar t.ex. ut avgift för att bevilja studiestöd och för att administrera återbetalningen av studielånen.

Rikspolisstyrelsen tar ut offentlighetsrättsliga avgifter för stämningssmannadelgivning, passhantering, nationella ID-kort, tillståndsgivning och bevakning av Riksbankens penningtransporter.

Läkemedelsverket tar ut avgifter för kontroll och tillsyn av läkemedel, medicintekniska produkter och vissa andra produkter som med hänsyn till egenskaper eller användning står läkemedel nära.

Luftfartsverkets infrastrukturintäkter, som innefattar bl.a. startavgifter, s.k. undervägsavgifter och passageraravgifter, redovisas som offentlighetsrättsliga avgifter.

Sjöfartsverkets intäkter omfattar främst farleds- och lotsavgifter.

Svenska kraftnät redovisar avgift för elcertifikat som offentlighetsrättslig avgift.

Uppdragsverksamhet

De avgiftsintäkter som hänförts till uppdragsverksamhet ökade med ca 17 procent mellan 2004 och 2005. Cirka 200 myndigheter bedriver avgiftsbelagd uppdragsverksamhet.

Den största delen av Vägverkets uppdragsverksamhet består av produktion som omfattar projektering, byggande, drift och underhåll av det statliga vägnätet samt färjeverksamhet. Vidare ingår exempelvis försäljning av information ur bilregistret.

Banverkets uppdragsverksamhet omfattar drift och underhåll samt om- och nybyggnader av statens järnvägsanläggningar. Dessutom bedrivs konsultverksamhet inom bland annat projektering, byggstyrning av järnvägsanläggningar, tekniska tjänster för underhåll och

investeringar, rådgivning m.m. De ökade avgiftsintäkterna mellan 2004 och 2005 på 491 miljoner kronor kan främst hänföras till stora entreprenaduppdrag åt kommuner avseende järnvägsstationer i anslutning till byggandet av järnvägstunnlar i Malmö och Stockholm.

Statens institutionsstyrelse ansvarar för vård och behandling på landets LVM-hem (lagen om vård av missbrukare) och särskilda ungdomshem. Den del av verksamhetens kostnader som inte täcks av myndighetens anslag skall finansieras med avgifter från kommuner.

Försäkringskassans avgiftsbelagda verksamhet består till största delen av ersättning från AP-fonden för administration av inkomstgrundad ålderspension.

Exportkreditnämnden har till uppgift att stödja svensk export och utveckla svenskt näringsliv genom att erbjuda konkurrenskraftiga exportkreditgarantier och investeringsgarantier. Premieintäkterna (avgifterna) skall täcka garanti-tagarnas eventuella framtida kundförluster. Garantin är frivillig för företagen och premiens storlek sätts på marknadsmässiga grunder. Ökningen på 401 miljoner kronor avser främst ökade premieintäkter.

Lantmäteriverkets avgiftsbelagda verksamhet omfattar bl.a. grundläggande geografisk information och fastighetsinformation.

Försvarsmakten har bland annat avgiftsintäkter från extern transport- och verkstadsverksamhet samt intäkter från försäljning av reservmateriel.

Statens fastighetsverk tar huvudsakligen ut hyror och arrenden (avgifter) från hyresgäster men bedriver även annan uppdragsverksamhet, såsom konsultverksamhet inom byggenheten.

Karolinska institutet bedriver huvudsakligen uppdragsverksamhet inom medicinsk utbildning och forskning.

Skatteverket ersätts från AP-fonden för administration av uppbörd av avgifter till ålderspensionssystemet.

Svenska kraftnät säljer överföringskapacitet för transport av elektricitet via stamnätet och utlandsförbindelserna. Överföringsintäkterna på stamnätet ökade med 182 miljoner kronor. Flaskhalsintäkter, som beror på prisskillnader i olika prisområden, ökade med 288 miljoner kronor. Flaskhalsintäkterna fördelas efter hur mycket varje stamnätsföretag investerar för att öka kapaciteten i det nordiska överföringsnätet.

Intäkter i Luftfartsverkets uppdragsverksamhet består bl.a. av avgifter vid bilparkeringar på affärsverkets flygplatser och uthyrning av lokaler.

Affärsverket Statens järnvägars intäkter består i huvudsak av leasingavgifter för uthyrning av tåg och fartyg.

Sjöfartsverkets intäkter från uppdragsverksamhet härrör bl.a. från försäljning av sjökort, sjömätning och från konsultuppdrag inom affärsverkets kompetensområde.

Övriga myndigheter som har stora intäkter från uppdragsverksamhet är t.ex. universitet och högskolor som får avgiftsintäkter genom bl.a. uppdragsutbildning och uppdragsforskning.

Andra ersättningar

Intäkter avseende andra ersättningar ökade med 900 miljoner kronor eller 10 procent mellan 2004 och 2005. Den största ökningen avser Exportkreditnämnden (EKN).

De andra ersättningar som här redovisas av Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen omfattar huvudsakligen finansieringsavgifter från arbetslöshetskassor. Dessa skall enligt lagen om arbetslöshetskassor för varje medlem till staten betala en avgift för finansiering av statens kostnad för utbetalda arbetslöshetsersättningar.

EKN:s andra ersättningar avser återvunna skadebelopp i form av kapital och räntor. EKN:s ökning av andra ersättningar med 2 340 miljoner kronor var under året större än normalt beroende på att årets återvinningar var de största i myndighetens sjuttioåriga historia. De största enskilda återvinningarna avsåg förtidsbetalningar under parisklubbsavtalen och att Polen återbetalade hela sin utestående skuld på 1 641 miljoner kronor. Även Ryssland och Peru amorterade ner sina skulder kraftigt.

Vägverkets andra ersättningar avser ersättningar från framför allt kommunsektorn för utförda arbeten på icke statliga vägar.

Kärnavfallsfondens styrelse redovisar intäkter från kärnkraftsindustrin. De betalas för att finansiera omhändertagandet av använt kärnbränsle och annat radioaktivt avfall. Intäkterna beräknas i förhållande till den energi som levereras. Ökningen beror främst på att Ringhals AB, men även Forsmarks Kraftgrupp AB, levererat mer energi än året innan.

Radio- och TV-verkets ersättningar avser koncessionsavgifter enligt radio- och TV-lagen. Ett företag som har tillstånd att i hela landet

sända TV-program med analog sändningsteknik skall betala koncessionsavgift till staten om företaget har rätt att sända reklam i sådan sändning och är ensamt om denna rätt i Sverige.

Andra ersättningar hos Skatteverket avser i huvudsak förseningsavgifter.

Post- och telestyrelsernas andra ersättningar avser tillstånd för mobiltelefonnät och ersättning för att skydda elektroniska kommunikationer. Ökningen på 134 miljoner kronor avser främst ökad ersättning med 86 miljoner kronor för tillstånd att bedriva mobiltelefoni i NMT-450 bandet. Vidare har en ökning skett av avgifter för beredskapsåtgärder med 48 miljoner kronor.

Centrala studiestödsnämnden redovisar intäkter för administration av återkrav. Bland annat uppstår återkrav om en studerande avbrutit studierna utan att meddela CSN eller har en högre inkomst än vad som meddelats i ansökan.

Not 3 **Intäkter av bidrag**

Miljoner kronor

	2005	2004
<i>EU-bidrag</i>		
Statens jordbruksverk		
- arealersättning	4 081	4 053
- djurbidrag	2 402	1 859
- miljöstöd m.m.	2 233	2 169
- övriga stöd	119	498
<i>Summa Statens jordbruksverk</i>	<i>8 835</i>	<i>8 579</i>
Länsstyrelserna		
-bidrag från regionalfonden	1 331	1 331
-bidrag från socialfonden	318	231
Arbetsmarknadsverket		
-bidrag från socialfonden	1 289	1 015
Övriga EU-bidrag	1 364	1 138
<i>Summa EU-bidrag</i>	<i>13 137</i>	<i>12 294</i>
Försäkringskassan		
-underhållsstöd	1 876	1 941
-assistansersättning	2 987	2 726
Erhållna bidrag vid universitet och högskolor (exklusive EU-bidrag)	4 451	4 585

Erhållna bidrag vid övriga myndigheter	3 200	3 045
Total summa	25 651	24 591

Intäkter av bidrag är intäkter som inte är relaterade till utförda prestationer. Bidragsintäkterna har ökat med 1 060 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det är främst bidragen från EU som ökat med 843 miljoner kronor.

Statens jordbruksverk redovisar en stor del av bidragen från EU som ökat med 256 miljoner kronor under året. Det är framför allt djurbidragen som ökat med 543 miljoner kronor medan övriga stöd minskat något. Ökningen av djurbidragen kan förklaras med införandet av ett nytt mjölkbidrag. Redovisningen av bidragen från EU är periodiserade dvs. intäkten redovisas under det år som den är hänförlig till, vilket avviker från redovisningen på inkomsttitlar.

Försäkringskassan redovisar intäkter avseende underhållsstöd från bidragsskyldiga samt intäkter från kommuner för kommunernas andel av kostnaden för statlig assistansersättning.

Bidragen till universitet och högskolor avser huvudsakligen forskning och lämnas från t.ex. företag inom och utom Sverige samt från olika forskningsstiftelser. Statliga bidrag från t.ex. forskningsråd är eliminerade. Utöver angivna belopp för universitet och högskolor utgör närmare 600 miljoner kronor av övriga EU-bidrag i sammanställningen, bidrag till universitet och högskolor.

Not 4 Transfereringar

Miljoner kronor

	2005	2004
Socialförsäkring	408 704	402 149
Allmänna bidrag till kommuner	106 472	101 238
Arbetsmarknad	71 577	65 663
Nettoöverföring till ålderspensionssystemet	33 382	27 641
Avgiften till Europeiska gemenskapen	25 793	23 156
Bistånd, internationella bidrag, migration och integration	24 700	23 144
Utbildning, studiestöd	19 868	36 116
Övrigt	51 496	42 575
Summa	741 992	721 682

Nedan specificeras transfereringarna utifrån mottagarkategori och syfte.

Miljoner kronor

	2005	2004
Transfereringar till hushåll inklusive hushållens övriga organisationer		
<i>Socialförsäkring, Försäkringskassan</i>		
Ålderspensioner vid sidan av statsbudgeten	169 149	163 238
Ekonomisk äldrepolitik	46 078	47 845
Ersättning vid arbetsoförmåga m.m.	104 344	105 357
varav sjukpenning m.m.	32 479	35 944
varav aktivitets- och sjukersättning	56 791	54 136
Handikappolitik	14 603	12 995
Ekonomisk familjepolitik	54 232	53 094
<i>Summa socialförsäkring till hushåll</i>	<i>388 406</i>	<i>382 529</i>
<i>Arbetsmarknadspolitik</i>		
Arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	42 559	42 255
varav Arbetsmarknadsverket	31 043	32 511
varav Försäkringskassan	11 516	9 744
Köp av arbetsmarknadsutb. och övriga kostnader, Arbetsmarknadsverket	2 920	2 215
Övrig arbetsmarknadspolitik, Arbetsmarknadsverket	1 821	2 237
Lönegarantiersättning, Kammarkollegiet	875	1 376
<i>Summa arbetsmarknadspolitik till hushåll</i>	<i>48 175</i>	<i>48 083</i>
<i>Utbildningspolitik</i>		
Studiestöd, Centrala studiestödsnämnden	12 881	12 841
Kostnad resp. återföring av reservation för förluster i utlåningsverksamheten, Centrala studiestödsnämnden	-5 877	9 804
Bidrag till folkbildningsorganisationer, Kammarkollegiet	2 753	2 720
<i>Bistånd m.m., migration och integration</i>		
Bistånd och andra internationella bidrag (bidrag till organisationer), Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	2 719	2 044
Migrationspolitik, Migrationsverket	981	1 324
Övrigt	10 081	10 675
Summa transfereringar till hushåll	460 119	470 020

Transfereringar till företag			Bidrag motsvarande skuld på mervärdesskattekonto kommuner och landsting, Skatteverket		
<i>Arbetsmarknadspolitik</i>					
Bidrag till Samhall, Kammarkollegiet	4 245	4 235	5 574	-	
Särskilda insatser för arbetshandikappade m.m., Arbetsmarknadsverket	4 079	3 632	20 298	19 620	
Anställningsstöd, Skatteverket	1 809	1 441			
<i>Summa arbetsmarknadspolitik till företag</i>	<i>10 133</i>	<i>9 308</i>			
Livsmedelspolitik, landsbygdspolitik m.m., Statens jordbruksverk	10 866	10 801	2 308	2 275	
Energipolitik, ersättning till Vattenfall AB	4 100	-	1 057	977	
Utbildningspolitik, Bidrag till enskilda utbildningssamordnare, Kammarkollegiet	1 747	1 700	<i>Summa arbetsmarknadspolitik till kommuner</i>	<i>13 269</i>	<i>8 272</i>
Bostadspolitik, Räntebidrag m.m., Boverket	1 606	1 470	<i>Utbildningspolitik, Skolverket</i>		
Transportpolitik, Trafikupphandling, Rikstrafiken	840	877	Maxtaxa i barnomsorgen	3 660	3 658
Regionalpolitik m.m., Verket för näringslivsutveckling	799	790	Bidrag till personalförstärkningar i skola och fritidshem	1 437	3 387
Transportpolitik, Banverket	785	131	Bidrag till personalförstärkningar i skola och fritidshem	663	-
Forskningspolitik, Verket för innovationssystem	716	652	Statligt stöd för utbildning av vuxna	2 341	1 789
Miljöpolitik, Naturvårdsverket	667	719	Övrig utbildningspolitik, Skolverket	263	217
Mediepolitik, Presstödsnämnden	631	640	<i>Summa utbildningspolitik till kommuner</i>	<i>8 364</i>	<i>9 051</i>
Övrigt	5 657	5 322	Integrationspolitik, Integrationsverket	1 907	2 119
Summa transfereringar till företag	38 547	32 410	Migrationspolitik, Migrationsverket	1 166	1 111
			Övrigt	7 762	9 281
			Summa transfereringar till kommuner	164 812	150 692
Transfereringar till kommuner			Transfereringar till utlandet		
<i>Allmänna bidrag till kommuner</i>			<i>Avgiften till Europeiska gemenskapen</i>		
Generellt statsbidrag till kommuner, Skatteverket	-	33 947	BNI-baserad avgift till EU, Kammarkollegiet	18 893	16 452
Utjämningsbidrag till kommuner, Skatteverket	-	19 057	Mervärdesskattebaserad avgift, Skatteverket	3 113	3 420
Generellt statsbidrag till landsting, Skatteverket	-	7 500	Storbritanniens budgetreduktion, Skatteverket	369	273
Utjämningsbidrag till landsting, Skatteverket	-	6 774	Tullavgift, Tullverket	3 160	2 801
Utjämningsbidrag LSS, kommuner, Skatteverket	1 767	1 007	Jordbrukstull, Tullverket	158	140
Allmänna bidrag till kommuner, Regeringskansliet	348	441	Jordbruksavgifter, Statens Jordbruksverk	100	70
Kommunalekonomisk utjämning till kommuner, Skatteverket	52 703	-	<i>Summa avgiften till Europeiska gemenskapen</i>	<i>25 793</i>	<i>23 156</i>
Kommunalekonomisk utjämning till landsting, Skatteverket	17 408	-	Bistånd och andra internationella bidrag, Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	9 623	9 029
<i>Summa Allmänna bidrag till kommuner</i>	<i>72 226</i>	<i>68 726</i>	Bistånd, internationella bidrag, Regeringskansliet	8 304	7 517
Kommun- och landstingsmoms, Skatteverket	34 246	32 512	Övrigt	1 412	1 217
			Summa transfereringar till utlandet	45 132	40 919

Nettoöverföring till ålderspensionssystemet		
Överföring till premiepensionssystemet	23 805	20 021
Överföring till AP-fonderna	9 577	7 620
Summa nettoöverföring till ålderspensionssystemet	33 382	27 641
Total summa	741 992	721 682

Transfereringar utgörs av medel som staten via myndigheterna förmedlar till olika mottagare. I huvudsak sker transfereringar från anslag på statsbudgeten. Transfereringar kännetecknas av att staten inte erhåller någon motprestation.

Många transfereringar är dock förknippade med någon form av villkor. Ett exempel är aktivitetsstöd inom arbetsmarknadspolitiken där kravet är att mottagaren deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Noten inleds med en sammanfattande tabell med transfereringar uppdelade i delområden. Därefter specificeras transfereringarna utifrån mottagarkategori, syfte och utbetalande myndighet. Mottagarkategorierna visar de sektorer som erhållit transfereringen och är hushåll, företag, kommuner, utlandet samt ålderspensionssystemet. Hushåll innefattar fysiska personer, ideella organisationer och föreningar tillhörande hushållssektorn.

Med socialförsäkring avses i princip transfereringar som hanteras av Försäkringskassan. Utöver ålderspensioner ingår bl.a. ekonomisk familjepolitik, ersättning vid arbetsoförmåga som sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning, arbetsskadeersättning och vissa stöd till funktionshindrade. Dessutom ingår bidrag till landsting för läkemedelsförmånerna som utbetalas av Socialstyrelsen.

De totala kostnaderna för transfereringar i form av lämnade bidrag m.m. ökade med 20 miljarder kronor mellan 2004 och 2005 men i förändringen ingår både stora ökningar och minskningar.

Transfereringar till hushåll

Transfereringar till hushåll har under 2005 minskat med närmare 10 miljarder kronor eller 2 procent.

Transfereringarna som redovisas här avser utbetalningar exklusive statlig ålderspensionsavgift. Statlig ålderspensionsavgift finns med i statsbudgetens utgifter för t.ex. sjukpenning och är en betalning från anslag till pensionssystemet för att finansiera pensionsrätterna för bl.a. dem

som uppbär sjukpenning och andra sociala förmåner. Överföringarna till och från pensionssystemet netto redovisas dock under rubriken Nettoöverföring till ålderspensionssystemet och de tas därför bort från transfereringar till hushåll.

Bland transfereringar till hushåll har nettokostnaden för studiestöd inklusive av- och nedskrivningar minskat med närmare 16 miljarder kronor jämfört med föregående år. Förändringen beror på att återföring gjordes av reservation för lånefordringar på ca 6 miljarder kronor medan en ökning av reservationen gjorts föregående år på ca 10 miljarder kronor. Återföringen under 2005 beror främst på lägre ränteläge som leder till att fler bedöms kunna betala sina skulder. Utöver detta finns ett antal mindre justeringar i beräkningarna som påverkat reservationens storlek.

Kostnaderna för ålderspensioner vid sidan av statsbudgeten ökade med 5,9 miljarder kronor eller 4 procent. Ökningen beror främst på den positiva inkomstutvecklingen. Inkomstutvecklingen i samhället ligger till grund för ett index som används i ålderspensionssystemet och som styr uppräkningsgraden av förmånerna inkomstpension och tilläggspension. Ekonomisk äldrepolitik har minskat med 1,8 miljarder kronor främst till följd av att ett lägre antal personer uppbär garantipension.

Inom ohälsoområdet har de sammanlagda kostnaderna för sjukpenning och aktivitets- och sjukersättningar minskat. Kostnaden för sjukpenning minskade med 3,5 miljarder kronor eller 10 procent 2005, som en följd av att antalet sjukpenningdagar fortsatt sjunka. Den 1 januari 2005 infördes den så kallade medfinansieringsreformen som innebär att arbetsgivarna står för 15 procent av sjukpenningen under hela sjukfallet. Aktivitets- och sjukersättningen ökade däremot med 2,7 miljarder kronor eller 5 procent. Aktivitets- och sjukersättningar ersatte förtidspension inom pensionssystemet under 2003.

Kostnaderna för handikappolitik avser främst den statliga assistansersättningen som ökade med 1,6 miljarder kronor eller 12 procent. Ökningen beror på att nivån för det ersatta timbeloppet höjts och antalet ersättningsberättigade och antalet beviljade timmar per person har fortsatt att öka.

Inom området ekonomisk familjepolitik ökade kostnaderna för föräldraförsäkringen och

barnbidragen med ca 0,6 miljarder kronor vardera.

Inom området arbetsmarknadspolitik ligger bidragen till hushåll totalt på samma nivå som föregående år. Kostnaden för arbetsmarknadsutbildning ökade till följd av fler personer i arbetsmarknadsutbildning, medan lönegaranti-ersättning minskat något.

Transfereringar till företag

Bland transfereringar till företag ökade kostnaderna främst till följd av ersättning på 4,1 miljarder kronor till Vattenfall AB för utebliven produktion vid stängningen av Barsebäck 2 (se avsnitt 4.4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar).

Även kostnaderna för arbetsmarknadspolitik ökade, särskilda insatser för arbetshandikappade och anställningsstöd ökade båda med ca 0,4 miljarder kronor. Även Banverkets kostnader för transportpolitik ökade med 0,7 miljarder kronor till följd av större transfereringar till Stockholms lokaltrafik och Skånetrafik för banhållning.

Transfereringar till kommuner

Transfereringarna till kommuner ökade totalt med 14 miljarder kronor eller 9 procent.

De allmänna bidragen till kommuner ökade med 3,5 miljarder kronor. Här ingår den kommunalekonomiska utjämningen som fr.o.m. 2005 nettoredovisas på statsbudgeten varvid det generella statsbidraget sammanförts med utjämningsystemet. Inkomstutjämningsavgift, kostnadsutjämningsavgift och regleringsavgift från kommuner och landsting på sammanlagt 15 miljarder kronor redovisas under anslaget för kommunalekonomisk utjämning varför statsbidragen till kommunerna minskat med motsvarande belopp på statsbudgeten. Föregående år var de kommunala utjämningsavgifterna 26 miljarder kronor. I de allmänna bidragen till kommuner ingår också mervärdesskatt för kommuner och landsting som fr.o.m. 2003 nettoredovisas på statsbudgetens inkomstsida. Samtidigt justeras statsbidragen till kommuner ned med motsvarande belopp. Kommunernas kompensation för ingående mervärdesskatt i icke skattepliktig verksamhet redovisas på inkomstitel, vilket minskar kommunbidragen och skatteintäkterna på statsbudgeten med 34 miljarder kronor 2005. I resultaträkningen i årsredovisningen för staten har den kommunalekonomiska utjämningen och

kommunmomsen bruttoredovisats, vilket innebär att både transfereringar till kommuner och skatteintäkter är 49 miljarder kronor högre än i statsbudgetens utfall för 2005.

En reglering motsvarande kommunernas skuld på mervärdesskattekonto i det avskaffade kommunkontosystemet har gjorts med 5,6 miljarder kronor som redovisas som bidrag till kommunerna.

Sysselsättningsstöd m.m. till kommuner och landsting har ökat med ca 5 miljarder kronor.

Transfereringar till utlandet

Bland transfereringar till utlandet har avgiften till Europeiska unionen ökat med 2,6 miljarder kronor jämfört med 2004. Avgiften redovisas här periodiserat till skillnad mot redovisningen på statsbudgeten. BNI-avgiftens andel ökar med 2,4 miljarder kronor medan den mervärdesskattebaserade andelen av avgiften har fortsatt att minska i enlighet med rådets beslut av den 29 september 2000 om systemet för gemenskapernas egna medel 2000/597/EC.

Kostnaden för biståndsverksamhet och internationella bidrag genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete och Regeringskansliet ökade med 0,6 respektive 0,8 miljarder kronor. Ökningen är bland annat en följd av att biståndsramen höjts. I posten ingår även samarbete med Central- och Östeuropa och bidrag till utlandet utöver bistånd.

Nettoöverföring till ålderspensionssystemet

Överföringen av inbetalda pensionsavgifter till Premiepensionsmyndigheten för placering i ålderspensionssystemets premiepensionsdel har ökat med 3,8 miljarder kronor. Ökningen förklaras till stor del av extra stora regleringar efter slutligt taxeringsutfall föregående år.

Överföringen till AP-fonderna avser skillnaden mellan inbetalda socialavgifter och allmänna pensionsavgifter samt de statliga ålderspensionsavgifter som förs till AP-fonderna å ena sidan och de medel som rekvirerats från fonderna för utbetalda pensioner å den andra. Detta netto till AP-fonderna har ökat med ca 2 miljarder kronor på grund av en intäkt från AP-fonderna föregående år på 1,6 miljarder kronor. Intäkten avsåg en engångsjustering av pensionsmedel för åren 1999–2002 som gjorts mellan statsbudgeten och AP-fonderna.

Not 5 Avsättning till /upplösning av fonder

Miljoner kronor

	2005	2004
Medel för kompetenssparande	-5 950	1 150
Kärnavfallsfonden	3 136	1 402
Insättningsgarantinämndens fond	1 436	1 090
Bostadskreditnämndens garantireserv	207	59
Bilskrotningsfonden	-151	-108
Försäkringskassans fonder	-300	53
Batterifonden	65	25
Kammarkollegiets försäkringsverksamhet m.m.	60	57
Övriga fonder	-27	15
Summa	-1 524	3 743

Avsättning till fonder avser främst tre fonder, där förändringen är relativt stor jämfört med föregående år. Under 2005 är avsättningen netto negativ, dvs. det har skett en upplösning av tidigare fonderade medel i staten med drygt 1 500 miljoner kronor.

Avsättning av medel för kompetenssparande från inkomsten av energiskatt redovisades av Skatteverket fram till 2005 och redovisades som en fond. Under året har fonden upplösts i sin helhet och det tidigare avsatta beloppet återförts till inkomstitel på statsbudgeten enligt beslut av regeringen den 7 april 2005 (dnr Fi 2005/2073).

Avsättningen till Kärnavfallsfonden har ökat till följd av ökade intäkter, vilket avser både realisationsvinster vid försäljning och inlösen av värdepapper och högre ränteintäkter än 2004. De ökade ränteintäkterna avser främst inflationskompensation på reala placeringar.

Avsättningen till Insättningsgarantinämndens fond är direkt kopplad till det ekonomiska resultatet i garantiverksamheten. Ökningen jämfört med föregående år beror både på högre garantiavgifter och högre ränteintäkter än föregående år.

För Försäkringskassan har de tidigare allmänna försäkringskassornas fonder för den frivilliga sjukförsäkringen upplösts och medlen överförts till inkomstitel i samband med att den nya Försäkringskassan bildades, vilket förklarar den negativa posten.

Fondernas ändamål och vilka myndigheter som redovisar olika fonder, framgår i övrigt av not 40.

Not 6 Kostnader för personal

Miljoner kronor

	2005	2004
Lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter		
Rikspolisstyrelsen	9 893	9 325
Försvarsmakten	9 647	9 399
Försäkringskassan	5 259	5 056
Skatteverket	4 844	4 643
Arbetsmarknadsverket	3 555	3 500
Kriminalvårdsverket	3 045	2 911
Banverket	2 967	2 920
Regeringskansliet	2 753	2 620
Vägverket	2 656	2 459
Lunds universitet	2 611	2 637
Domstolsverket	2 224	2 188
Uppsala universitet	2 087	2 074
Göteborgs universitet	2 019	2 002
Stockholms universitet	1 492	1 451
Umeå universitet	1 487	1 455
Karolinska institutet	1 487	1 377
Kungl. Tekniska högskolan	1 352	1 381
Linköpings universitet	1 337	1 338
Statens institutionsstyrelse	1 162	1 140
Skogsstyrelsen	1 156	672
Sveriges lantbruksuniversitet	1 146	1 135
Migrationsverket	1 089	1 130
Försvarets materielverk	970	1 018
Affärsverk		
Luftfartsverket, affärsverk	1 686	1 711
Sjöfartsverket	601	588
Svenska kraftnät	144	134
Statens järnvägar, affärsverk	4	10
Övriga myndigheter	23 673	22 650
<i>Summa lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter</i>	<i>92 346</i>	<i>88 924</i>
Eliminering av arbetsgivaravgifter	-22 817	-22 234
<i>Summa lönekostnader efter eliminering av arbetsgivaravgifter</i>	<i>69 529</i>	<i>66 690</i>
Pensionskostnader inklusive premier för tjänstepensioner		
Försvarsmakten	2 282	1 568
Rikspolisstyrelsen	1 369	1 262
Försäkringskassan	590	-485
Skatteverket	543	597
Regeringskansliet	429	399

Arbetsmarknadsverket	422	481
Vägverket	385	449
Banverket	319	370
Göteborgs universitet	309	295
Lunds universitet	305	395
Domstolsverket	301	402
Kriminalvårdsstyrelsen	294	296
Uppsala universitet	256	331
Karolinska institutet	205	227
Stockholms universitet	203	205
Umeå universitet	178	236
Tullverket	173	148
Linköpings universitet	168	192
Sveriges lantbruksuniversitet	156	217
Försvarets materielverk	155	221
Affärsverk		
Lufftartsverket	193	249
Sjöfartsverket	102	77
Svenska kraftnät	28	13
Statens järnvägar	-	4
Övriga myndigheter	3 291	3 647
<i>Statens tjänstepensioner</i>		
Utbetalda pensioner	6 666	6 339
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	1 530	5 042
Eliminering av premieintäkt för statliga ålderspensioner m.m.	-8 033	-8 725
<i>Summa pensionskostnader</i>	<i>12 819</i>	<i>14 452</i>
<i>Övriga personalkostnader</i>		
Försvarsmakten	335	480
Regeringskansliet	330	335
Rikspolisstyrelsen	246	228
Karolinska institutet	244	234
Vägverket	231	268
Arbetsmarknadsverket	217	240
Försäkringskassan	145	193
Skatteverket	128	103
Banverket	124	128
Kriminalvårdsstyrelsen	108	95
Stockholms universitet	107	65
Affärsverk		
Lufftartsverket	75	146
Sjöfartsverket	30	27
Svenska kraftnät	12	29
Statens järnvägar	-	-13

Övriga myndigheter	1 701	1 473
<i>Summa övriga personalkostnader</i>	<i>4 033</i>	<i>4 031</i>
Total summa	86 381	85 173

Statens kostnader för personal ökade med 1,2 miljarder kronor, exklusive arbetsgivaravgifter.

Lönekostnader, inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter, ökade med 3,4 miljarder kronor eller 3,8 procent. Lagstadgade arbetsgivaravgifter uppgick under 2005 till 32,5 procent av lönesumman. Myndigheternas inbetalda arbetsgivaravgifter, löneskatter m.m. är statsinterna transaktioner och således inga kostnader för staten och har därför eliminerats.

Kostnaderna för statens tjänstepensioner har minskat med 3,2 miljarder kronor, varav utbetalda förmåner ökat med drygt 300 miljoner kronor och förändringen av försäkringstekniska avsättningar minskat med 3,5 miljarder kronor. En mer detaljerad beskrivning av de faktorer som ingår i förändringen finns i not 42 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser.

Myndigheternas pensionskostnader utgörs främst av premier för statens avtalsenliga tjänstepensioner, inklusive avgifter till Kåpan (kompletterande ålderspension inom staten) och den individuella ålderspensionen. Pensionspremierna påverkas av åldersfördelningen och löneläget hos personalen vid respektive myndighet. Premier för avtalsförsäkringar betalas till Statens pensionsverk och har därför eliminerats. Några myndigheter gör egna pensionsavsättningar. Dessa ingår också i angivna kostnader och elimineras inte.

Rikspolisstyrelsens lönekostnad ökade med 6,1 procent bl.a. beroende på ökat antal anställda.

Försvarsmaktens lönekostnad har ökat med 2,6 procent trots att Försvarsmaktens löner har minskat ca 2 procent. Ökningen av lönekostnaderna förklaras av att en avsättning gjorts för omstrukturering enligt den försvarspolitiska inriktningen 2004.

Vid Försäkringskassan ökade lönekostnaden med 4 procent medan pensionskostnaden ökade med 1 miljard kronor eftersom en negativ justering av pensionsavsättningen gjordes föregående år inför övergången till statlig anställning.

Skatteverkets lönekostnad ökade med 4,3 procent bl.a. till följd av något fler rekryteringar än avgångar.

Ökningen av lönekostnaden med 8 procent vid Vägverket förklaras av att aktiverad andel av personalkostnad avseende väganläggningar var 154 miljoner kronor större föregående år.

Skogsstyrelsens lönekostnader ökade med 72 procent delvis på grund av ökad uppdragsverksamhet till följd av stormen Gudrun. En annan viktig faktor är att Skogsstyrelsen betalar lönekostnader inom ramen för ett samarbetsprojekt med AMS, "Gröna jobb", vilket dock inte avser personer som är anställda vid Skogsstyrelsen.

Övriga personalkostnader som utgörs av kostnader för personalutbildning, traktamenten m.m. var oförändrade jämfört med föregående år.

Not 7

Kostnader för lokaler

Miljoner kronor

	2005	2004
Försvarsmakten	2 766	3 025
Rikspolisstyrelsen	1 500	1 417
Regeringskansliet	1 086	1 071
Kriminalvårdsverket	785	787
Försäkringskassan	724	595
Lunds universitet	670	663
Skatteverket	612	621
Göteborgs universitet	579	565
Uppsala universitet	572	572
Kungl. Tekniska högskolan	529	531
Domstolsverket	512	504
Migrationsverket	497	505
Arbetsmarknadsverket	493	494
Stockholm universitet	480	475
Karolinska institutet	464	492
Linköpings universitet	346	348
Umeå universitet	287	282
Sveriges lantbruksuniversitet	267	286
Vägverket	254	205
Statens institutionsstyrelse	223	218
Banverket	174	162
Affärsverk		
Lufftartsverket	40	34
Sjöfartsverket	34	33
Svenska kraftnät	22	18
Statens järnvägar	2	6

Övriga myndigheter	5 076	4 990
Eliminering av inomstatliga lokalkostnader	-4 117	-4 318
Summa	14 877	14 581

Som kostnader för lokaler redovisas myndigheters kostnader för hyrda lokaler. Redovisning per myndighet görs brutto och inkluderar hyra till andra statliga myndigheter. Elimineringarna utgörs av myndigheternas lokalkostnader som betalas till Fortifikationsverket och Statens fastighetsverk.

Försvarsmaktens minskade lokalkostnader med 259 miljoner kronor kan främst hänföras till hyresreduceringar och försäljningar av kasernområden.

Rikspolisstyrelsen kostnadsökning för lokaler var 83 miljoner kronor. Av dessa är 80 miljoner kronor hänförliga till ökad lokalhyra varav ca 10 miljoner kronor är indexreglering av hyror medan övrig ökning av lokalhyra i huvudsak beror på nya förhyrda lokaler.

Försäkringskassans lokalkostnader har ökat med 129 miljoner kronor, vilket till största delen förklaras av att Statens fastighetsverk övertog de fastigheter som vissa allmänna försäkringskassor ägde och därmed hyr Försäkringskassan i stället samma lokaler.

Minskningen av Karolinska institutets lokalkostnader med 28 miljoner kronor beror dels på en minskad lokalyta jämfört med 2004, dels på att flera hyresavtal omförhandlats vilket resulterat i lägre hyreskostnader.

Vägverkets lokalkostnader har ökat med 49 miljoner kronor vilket till största delen kan hänföras till ökade kostnader för lokalhyra, uppvärmning och renhållning och städning.

Not 8

Övriga driftkostnader

Miljoner kronor

	2005	2004
<i>Övriga driftkostnader – tjänster</i>		
Försvarsmakten	12 938	10 161
Vägverket	12 226	12 819
Banverket	7 788	7 293
Försvarets materielverk	3 629	3 883
Exportkreditnämnden	2 608	280
Försäkringskassan	1 334	1 425
Rikspolisstyrelsen	1 320	1 249

Skatteverket	1 066	1 109	Banverket	353	358
Kärnavfallsfondens styrelse	1 007	1 103	Kriminalvårdsverket	274	262
Statens fastighetsverk	939	980	Rikspolisstyrelsen	257	236
Regeringskansliet	908	785	Regeringskansliet	229	246
Karolinska institutet	878	839	Riksdagsförvaltningen	129	102
Göteborgs universitet	801	753	Försvarets materielverk	124	145
Fortifikationsverket	746	848	Karolinska institutet	97	97
Lunds universitet	710	684	Lunds universitet	95	112
Naturvårdsverket	656	608	Skatteverket	91	94
Säkerhetspolisen	653	607	Försäkringskassan	87	139
Luftfartsstyrelsen	627	-	Sveriges lantbruksuniversitet	86	81
Arbetsmarknadsverket	619	676	Umeå universitet	85	92
Riksgäldskontoret	149	-759	Stockholms universitet	76	81
Övriga myndigheter	12 627	12 705	Kungl.Tekniska högskolan	73	72
<i>Summa tjänster</i>	<i>64 229</i>	<i>58 048</i>	Göteborgs universitet	72	73
			Uppsala universitet	68	67
<i>Övriga driftkostnader – varor</i>					
Försvarets materielverk	13 453	10 261	Affärsverk		
Försvarmakten	2 705	3 398	Svenska kraftnät	225	206
Banverket	2 614	2 289	Luftfartsverket	224	221
Vägverket	1 913	1 876	Sjöfartsverket	63	60
Fortifikationsverket	1 431	547	Statens järnvägar	3	1
Rikspolisstyrelsen	563	543	Övriga myndigheter	1 580	1 525
Kriminalvårdsverket	325	324	<i>Summa övriga driftkostnader – reparationer, diverse m.m.</i>	<i>9 077</i>	<i>9 061</i>
Karolinska institutet	264	254			
Uppsala universitet	234	234	<i>Aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi</i>		
Lunds universitet	225	242	Försvarmakten	-11 035	-9 224
Statens fastighetsverk	200	186	Banverket	-7 902	-7 421
Göteborgs universitet	146	152	Vägverket	-6 709	-8 670
Sveriges lantbruksuniversitet	139	128	Sjöfartsverket, affärsverk	-163	-303
Skatteverket	138	153	Försäkringskassan	-162	-241
Statens räddningsverk	136	101	Rikspolisstyrelsen	-69	-47
Regeringskansliet	134	123	Övriga myndigheter	-389	-402
Umeå universitet	122	128			
Övriga myndigheter	2 432	2 675	<i>Summa aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi</i>	<i>-26 429</i>	<i>-26 308</i>
<i>Summa varor</i>	<i>27 174</i>	<i>23 614</i>	Eliminering av inomstatliga transaktioner	-15 090	-14 194
			Total summa	65 321	56 648
<i>Affärsverk, övrig drift – varor och tjänster</i>					
Svenska kraftnät	3 858	3 679			
Luftfartsverket	1 609	1 620			
Sjöfartsverket	645	771			
Statens järnvägar	248	357			
<i>Summa affärsverk, övrig drift – varor och tjänster</i>	<i>6 360</i>	<i>6 427</i>			
<i>Övriga driftkostnader – reparationer, diverse m.m.</i>					
Vägverket	2 576	2 386			
Försvarmakten	2 210	2 405			

Övriga driftkostnader utgörs av myndigheternas köp av tjänster, varor, reparationer och diverse andra driftkostnader. Elimineringarna avser köp av varor och tjänster mellan myndigheterna.

Försvarmaktens ökade driftskostnader avseende tjänster beror främst på avsättningar för omstruktureringskostnader, vilket omfattar kostnader för avveckling av materiel, sanerings-

och rivningskostnader motsvarande ca 2,7 miljarder kronor.

Som övriga driftkostnader avseende tjänster redovisas nettot av Exportkreditnämndens förändring i avsättningar för försäkringstekniskt beräknad risk i engagemang och värdet av skadefordringar. Under 2005 ökade avsättningarna för försäkringstekniskt beräknad risk i engagemang med 0,5 miljarder kronor medan värdet av skadefordringar minskade med 1,8 miljarder kronor. Sammanlagt har detta medfört att driftkostnaderna i denna del ökat med 2,3 miljarder kronor.

Som övriga driftkostnader avseende tjänster redovisas även Riksgäldskontorets reservering för framtida garantiförluster. Det negativa beloppet föregående år berodde på en återföring av reservationen för förluster.

Varuinköpen vid Försvarets materielverk har ökat med 3,2 miljarder kronor beroende på en ökad aktivitet i materielförsörjningen. Av samma anledning har också aktivering vid utveckling av anläggningstillgångar i egen regi vid Försvarmakten, via Försvarets materielverk, ökat med 1,8 miljarder kronor. Minskningen av kostnaden för varuinköp vid Försvarmakten beror huvudsakligen på att reaförluster vid avyttring av anläggningstillgångar minskat med 0,7 miljarder kronor jämfört med 2004.

Fortifikationsverkets ökade kostnader för varor med 0,9 miljarder kronor beror främst på reaförluster vid försäljning av fastigheter. Försäljningen är en följd av beslutet om den försvarspolitiska inriktningen 2004.

Vägverkets aktiveringar för investering i anläggningstillgångar i egen regi har minskat med 2 miljarder kronor jämfört med föregående år. Orsaken är främst stora aktiveringar under 2004 då bland annat Södra länken öppnades för trafik. Aktiveringen innebär att kostnaden för investeringar i främst väganläggningar och bananläggningar inte redovisas i resultaträkningen utan tas upp som investering i balansräkningen.

Not 9

Avskrivningar och nedskrivningar

Miljoner kronor

	2005	2004
Försvarmakten	12 384	7 238
Vägverket	4 428	3 031

Banverket	2 657	2 668
Rikspolisstyrelsen	660	697
Fortifikationsverket	646	748
Försäkringskassan	542	556
Skatteverket	288	346
Statens fastighetsverk	265	238
Lunds universitet	247	257
Affärsverk		
Luftfartsverket	1 151	1 110
Svenska kraftnät	417	394
Sjöfartsverket	117	99
Statens järnvägar	63	66
Övriga myndigheter	3 850	3 896
Summa	27 715	21 344

Försvarmaktens avskrivningar avser främst beredskapsinventarier som stridsfordon, självgående pjäser, fartyg och båtar. I ökningen mellan åren av avskrivningarna ingår nedskrivning av beredskapsvaror med 3,6 miljarder kronor. År 2004 uppgick nedskrivningarna till 1,2 miljarder kronor.

Vägverket och Banverkets avskrivningar avser väganläggningar och järnvägsansläggningar. I avskrivningar hos Vägverket ingår en nedskrivning som består av nedlagda kostnader för projektering avseende Norra Länken med 1,1 miljard kronor.

Not 10

Resultat från andelar i dotterföretag och intresseföretag

Miljoner kronor

	2005	2004
Resultat från andelar i dotterföretag		
Vattenfall AB	19 235	8 944
Akademiska Hus AB	6 654	950
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	4 546	1 568
Civitas Holding AB (inklusive Vasakronan AB)	1 681	868
Vin & Sprit AB	1 557	1 097
Posten AB	1 475	1 293
SJ AB	1 203	192
Sveaskog AB	616	977
Venantius AB	474	810
Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag SBAB	471	485

AB Swedcarrier	419	383
Green Cargo AB	351	43
AB Svensk Exportkredit	347	440
Systembolaget AB	330	178
Teracom AB, Svensk Rundradio AB	244	126
Apoteket AB	201	205
Vasallen AB	152	53
Specialfastigheter Sverige AB	133	106
Lernia AB	109	46
Samhall AB	82	58
Swedfund International AB	67	105
AB Svensk Bilprovning	38	45
Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB	24	17
Kasernen Fastighets AB	8	7
Förvaltningsaktiebolaget Stattum	7	24
Kungliga Dramatiska Teatern AB	4	-3
Statens Bostadsomvandling AB	4	11
IRECO Holding AB	2	-1
Swedesurvey AB	0	1
Kungliga Operan AB	-4	7
IMEGO AB	-8	-12
Svenska Rymdaktiebolaget	-14	114
Almi Företagspartner AB	-20	-42
Summa	40 388	19 095
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	-236	-316
Affärsverk		
Svenska kraftnät - SwePol Link AB m.fl.	12	36
Luftfartsverket - LFV Holding AB	8	-7
Övriga myndigheter	12	6
Summa resultat från andelar i dotterföretag	40 184	18 814
Resultat från andelar i intresseföretag		
TeliaSonera AB	5 299	5 874
Nordiska investeringsbanken NIB	415	386
SAS Sverige AB	37	-375
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	0	3
Sveriges Rese och Turistråd	2	-2
AB Bostadsgaranti	19	0
Affärsverk		
Svenska kraftnät - Nord Pool ASA m.fl.	30	23

Summa resultat från andelar i intresseföretag	5 802	5 909
Resultat från andelar i dotter- och intressebolag - totalt		
Resultat från andelar i dotterbolag	40 184	18 814
Resultat från andelar i intressebolag	5 802	5 909
Total summa	45 986	24 723

Med dotterföretag avses företag där statens ägarandel överstiger 50 procent. Med intresseföretag avses företag där statens ägarandel uppgår till högst 50 och lägst 20 procent.

Det resultat som redovisas ovan baseras på det redovisade nettoresultatet hos bolagen enligt årsbokslut för respektive år, utom i några fall då ett tidigare delårsbokslut använts. Resultatandelarna har ökat med 21,3 miljarder kronor.

De flesta dotter- och intressebolag införde 2005 nya redovisningsprinciper i enlighet med IFRS. Som en följd av detta har även resultatandelarnas jämförelsetal 2004 justerats (se även avsnitt 4.4.5 Ändrade redovisningsprinciper samt andra ändringar av jämförelsetal). Ändringen har inneburit en minskning med 1,6 miljarder kronor och avser främst Vattenfall AB.

Vattenfall AB har förbättrat sitt resultat med 10,3 miljarder kronor främst på grund av högre elmarknadspriser, ökad vattenkraftproduktion och ett förbättrat utfall från terminsaffärer avseende elproduktion. Överenskommelsen om kompensation för stängningen av Barsebäck 2 innebär en nettointäkt på 3,1 miljarder kronor som ingår i årets resultat.

Förbättringen av resultatet för Akademiska Hus AB uppgår till 5,7 miljarder kronor, vilket till största delen kan hänföras till omvärderingar av fastighetsinnehavet.

Resultatet har ökat med 3,0 miljarder kronor för LKAB. Huvudorsak till den förbättrade lönsamheten är stora prisökningar på järnmalm, men även ökade leveransvolymerna har påverkat resultatet positivt.

Civitas Holding AB har förbättrat sitt resultat med 0,8 miljarder kronor, vilket främst förklaras av förändrad värdering av fastighetstillgångar.

Resultatförbättringen för SJ AB uppgår till 1,0 miljarder kronor. En positiv engångseffekt på 0,6 miljarder kronor har redovisats avseende minskad skattekostnad till följd av utnyttjande av tidigare ackumulerade förlustavdrag.

Resultatet från TeliaSonera AB har försämrats med 0,6 miljarder kronor. Det är resultatet för mobilverksamheten i Finland och fast telefoni i Sverige som har försämrats.

Not 11

Nettokostnad för statsskulden

Miljoner kronor

	2005	2004
Finansiella intäkter för förvaltning av statsskulden		
Ränteintäkter avseende upplåning i utländsk valuta	12 765	12 752
Ränteintäkter avseende upplåning i svenska kronor	14 089	14 842
Intäktsförda, preskriberade obligationer m.m.	-7	7
Överkurs vid emission (netto)	6 655	8 654
Realiserade valutavinster (netto)	10 203	-
Orealiserade valutavinster (netto)	-	9 617
Summa finansiella intäkter för förvaltning av statsskulden	43 705	45 872
Finansiella kostnader för förvaltning av statsskulden		
Räntekostnader avseende upplåning i svenska kronor	49 517	52 368
Räntekostnader avseende upplåning i utländsk valuta	23 803	23 462
Realiserade kursförluster (netto)	7 618	13 596
Realiserade valutaförluster (netto)	-	5 106
Orealiserade valutaförluster (netto)	29 578	-
Provisioner till banker m.fl.	95	125
Summa finansiella kostnader för förvaltning av statsskulden	110 611	94 657
Nettokostnad för förvaltning av statsskulden	66 906	48 785

Finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden innefattar även intäkter respektive kostnader för skuldskötselåtgärder.

Under 2005 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser och valutaförändringar m.m.) till 67 miljarder kronor, en ökning med 18 miljarder kronor. Under året realiserade staten valutavinster på 10 miljarder kronor, jämfört med förluster 2004 på 5 miljarder kronor. Årets realiserade valuta-

vinster beror bland annat på ett par stora förfall av lån i dollar, vilka togs upp till betydligt högre dollarkurser än då de återbetalades.

Realiserade kursförluster minskade med 6 miljarder kronor från ca 14 till ca 8 miljarder kronor. Det beror på att Riksgäldskontoret har gjort färre återköp av obligationer i samband med byten mellan obligationer.

De orealiserade valutakursförändringarna medförde i stället högre nettokostnad för statsskulden. År 2005 uppgick de orealiserade valutaförlusterna till 30 miljarder kronor som innebär en förändring med 39 miljarder kronor då staten redovisade 9 miljarder kronor i orealiserade valutavinster 2004.

Not 12

Övriga finansiella intäkter

Miljoner kronor

	2005	2004
Regeringskansliet	5 412	1 273
Centrala studiestödsnämnden	4 523	4 681
Kärnavfallsfondens styrelse	2 041	472
Skatteverket	1 329	661
Exportkreditnämnden	666	55
Försäkringskassan	470	-89
Insättningsgarantinämnden	260	164
Kammarkollegiet	134	253
Styrelsen för internationell utvecklingssamarbete	87	50
Affärsverk		
Statens järnvägar	636	473
Svenska kraftnät	17	9
Luffartsverket	11	14
Sjöfartsverket	1	2
Övriga myndigheter	296	215
Summa	15 883	8 233

Regeringskansliets finansiella intäkter har ökat med 4,1 miljarder kronor och avser reavinst vid försäljning av aktier, båda i samband med TeliaSonera AB:s respektive Nordea AB:s återköp av aktier samt utdelning från aktier i Nordea AB.

Centrala studiestödsnämnden finansiella intäkter omfattar bl.a räntor på studielån.

Kärnavfallsfondens styrelse har ökat sina finansiella intäkter främst på grund av reali-

sationsvinster vid försäljning och inlösen av värdepapper.

Skatteverket redovisar räntor i skattekontosystemet.

Exportkreditnämndens ökning på 611 miljoner kronor beror i huvudsak på kursvinster på 565 miljoner kronor.

De finansiella intäkterna hos Statens Järnvägar utgörs bl.a. av ränteutgifter på långfristiga värdepappersinnehav samt på leasingtillgångar avseende lok och vagnar.

Not 13 Övriga finansiella kostnader

Miljoner kronor

	2005	2004
Finansiella kostnader exklusive aktiveringar		
<i>Riksgäldskontoret</i>		
Finansiella kostnader i verksamheten		
Omvärdering av lån med kreditrisk	-10	2 010
Avsättning för förväntade garantiförluster	-217	-931
Övrigt	-6	49
<i>Summa Riksgäldskontorets finansiella kostnader i verksamheten</i>	<i>-233</i>	<i>1 128</i>
Vägverket	303	351
Försvarets materielverk	64	15
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	23	34
Riksförsäkringsverket med de allmänna försäkringskassorna	15	22
Lantmäteriverket	12	8
Exportkreditnämnden	6	171
Regeringskansliet	-151	19
Affärsverk		
Statens järnvägar	643	468
Luftfartsverket	60	90
Sjöfartsverket	32	50
Svenska kraftnät	6	8
Övriga myndigheter	41	1033
Summa finansiella kostnader exklusive aktivering	821	3 397
Aktivering av finansiella kostnader	-73	-266
Total summa	748	3 131

Riksgäldskontoret redovisar sammantaget en kostnadsreduktion eftersom tidigare gjorda avsättningar för garantiförluster återförts.

Vägverkets finansiella kostnader avser främst räntekostnader för lån till infrastrukturella investeringar. Under året har lånen i huvudsak överförts till Riksgäldskontoret.

Exportkreditnämndens minskning beror på att den föregående år redovisade realiserade kursförluster om 168 miljoner kronor, medan den 2005 redovisar kursvinster (se även not 12 Övriga finansiella intäkter).

Regeringskansliets finansiella kostnader består i huvudsak av kostnadsreduktion vid återföring av tidigare nedskrivning av aktier i OMX AB. Regeringskansliet skrev 2002 ned det bokförda värdet med 771 miljoner kronor till marknadsvärdet på aktierna. Värdet på aktierna har sedan stigit och Regeringskansliet återförde 385 miljoner kronor under 2003 och 168 miljoner kronor under 2005.

Affärsverket Statens järnvägars finansiella kostnader består bl.a. av skulduppräknings och räntor på leasingkulder på lok och vagnar.

I noten redovisas finansiella kostnader brutto, exklusive avdrag för aktivering av finansiella kostnader. Några myndigheter har aktiverat räntekostnader i samband med anläggningsprojekt, eftersom räntan är en del av de utgifter för att bygga anläggningen som tas upp som tillgång.

4.5.2 Noter till balansräkningen

Not 14 Balanserade utgifter för utveckling

Miljoner kronor

	2005	2004
Försäkringskassan	1 505	1 526
Rikspolisstyrelsen	257	203
Skatteverket	207	195
Verket för högskoleservice	171	123
Statens pensionsverk	130	121
Centrala studiestödsnämnden	130	129
Domstolsverket	95	123
Vägverket	78	68
Försvarets materielverk	77	31
Lantmäteriverket	76	89

Försvarets radioanstalt	70	43
Totalförsvarets pliktverk	70	60
Arbetsmarknadsverket	61	71
Affärsverk		
Svenska kraftnät	83	43
Sjöfartsverket	32	17
Övriga myndigheter	678	584
Summa	3 720	3 426

Under posten Balanserade utgifter för utveckling redovisas främst egenutvecklade IT-system och program.

Försäkringskassans balanserade utgifter avser utveckling av IT-system, varav IT-stöd för det nya pensionssystemet och följdreformer till detta utgör den största delen. Förändringen jämfört med 2004 är nettot av avskrivningar och nedskrivningar på drygt 300 miljoner kronor där pensionssystemet är den största delen, och nyutveckling av ett antal IT-system på nära 300 miljoner kronor där ärendehanteringssystem för Försäkringskassan varit den största posten under 2005.

Rikspolisstyrelsens ökning av de balanserade utgifterna på 54 miljoner kronor beror på ett antal nystartade IT-utvecklingsprojekt.

Skatteverkets post avser utveckling av IT-stöd för folkbokföring, indrivning samt behörighetsadministration.

Verket för högskoleservices post utgörs av antagningsverksamhetens produktionssystem som utvecklats och tagits i drift samt balanserade utgifter för pågående utveckling av ett nytt antagningssystem.

Not 15

Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2005	2004
Vägverket	87	1
Rikspolisstyrelsen	69	62
Ekonomistyrningsverket	67	79
Skatteverket	52	72
Försäkringskassan	47	39
Statens energimyndighet	43	51
Försvarmakten	26	4
Lunds universitet	17	19

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	16	18
Affärsverk		
Svenska kraftnät	124	128
Luftfartsverket	7	11
Sjöfartsverket	6	3
Övriga myndigheter	207	176
Summa	768	663

Under posten Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar redovisas i första hand köpta IT-system och program.

Vägverkets ökning på 86 miljoner kronor beror på inköp av licenser inom IT-verksamheten.

Affärsverket Svenska kraftnäts post består av markrättigheter i form av servitut och ledningsrätter samt nyttjanderättigheter för optoförbindelser.

Not 16

Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2005	2004
Bolagsverket	27	-
Statens jordbruksverk	15	7
Länsstyrelsen i Gotlands län	2	-
Övriga myndigheter	1	1
Summa	45	8

Bolagsverkets ökning beror på ett förskotts-betalt avtal om utnyttjande av Unisys stordatorkapacitet.

Not 17

Statliga väganläggningar

Miljoner kronor

	2005	2004
Vägverket	88 895	84 065
Summa	88 895	84 065

Vägverket redovisar investeringar i statliga väganläggningar. Redovisade belopp är nettovärden

efter avskrivning. Avskrivningstiden är normalt 40 år.

Det finns 15 objekt med vardera en kostnad på över 50 miljoner kronor och som öppnats för trafik under 2005. Investeringsvolymen för dessa uppgår till 3,9 miljarder kronor och en total väglängd av 140 km. Bland annat har E4:an mellan Rotebro och Upplands Väsby utökats med ett körfält i vardera riktningen. På E6:an har Svinesundsförbindelsen öppnats för trafik.

Not 18 Statliga järnvägsanläggningar

Miljoner kronor

	2005	2004
Banverket	63 922	63 119
Summa	63 922	63 119

Banverket redovisar investeringar i järnvägsanläggningar. Anskaffningskostnad för mark för järnvägsändamål ingår i redovisat värde för järnvägsanläggningen. Avskrivningstiden för järnvägsanläggningar är 40 år.

Större investeringsprojekt som har färdigställt under 2005 är utbyggnaden av Stockholm södra och Årsta (inklusive ny Årstabro) samt dubbelspårsutbyggnad Kävlinge-Lund.

Not 19 Byggnader, mark och annan fast egendom

Miljoner kronor

	2005	2004
Statens fastighetsverk	13 039	12 161
Fortifikationsverket	8 498	9 723
Naturvårdsverket	3 784	3 047
Riksdagsförvaltningen	953	978
Affärsverk		
Luftfartsverket	11 292	10 711
Sjöfartsverket	919	941
Svenska kraftnät	172	184
Övriga myndigheter	934	1 194
Summa	39 591	38 939

Statens fastighetsverk förvaltar den del av statens fasta egendom som regeringen bestämmer över. Större delen av fastigheterna tillhör det natio-

nella kulturarvet. Exempel på fastigheter är de kungliga slotten, ett trettiotal fästningar, nationalteatrarna, museerna, regeringens byggnader, landshövdingarnas residens och ambassadbyggnader i utlandet. De markegendomar som redovisas av Statens fastighetsverk består till stora delar av markområden väster om odlingsgränsen i Västerbottens och Norrbottens län samt renbetesfjällen i Jämtlands län. I mellersta och södra Sverige förvaltas ett antal kungsgårdar som av kulturhistoriska skäl ägs av staten. I ökningen på Byggnader, mark och annan fast egendom med 878 miljoner kronor ingår byggnader övertagna från de allmänna försäkringskassorna med 543 miljoner kronor och mark övertagen från de allmänna försäkringskassorna med 271 miljoner kronor. I samband med övertagandet skrevs värdet upp i enlighet med regeringens beslut den 16 december 2004 (dnr Fi 2004/5514 (delvis)) till ett värde som bättre motsvarade marknadsvärdet på fastigheterna. Föregående år fanns de övertagna fastigheterna hos de allmänna försäkringskassorna men då bokförda till ett betydligt lägre värde, eftersom det bokförda värdet vanligen motsvarar anskaffningsvärdet och de var anskaffade långt tillbaka i tiden.

Fortifikationsverket förvaltar fastigheter avsedda för försvarsändamål. Minskningen på 1 225 miljoner kronor hänförs i huvudsak till försäljningen av bl.a. kasernområdena P 18 i Visby, P 10 i Strängnäs, A 9 i Kristinehamn samt I 5 och F 4 i Österund med anledning av riksdagens beslut (bet. 2004/05:FöU4, rskr. 2004/05:143) om försvarets verksamhet.

Naturvårdsverket redovisar främst nationalparker och naturreservat. Dessa är dock i många fall upptagna till ett lågt värde. Ökningen med 737 miljoner kronor under 2005 avser främst investeringar i markinköp för bildande av naturreservat och nationalpark.

Riksdagsförvaltningen förvaltar riksdagsbyggnaderna.

Luftfartsverkets ökning på Byggnader, mark och annan fast egendom med 581 miljoner kronor avser investering i projekt för flygledning.

Not 20

Förbättringsutgifter på annans fastighet

Miljoner kronor

	2005	2004
Rikspolisstyrelsen	748	778
Kungl. Tekniska högskolan	261	274
Regeringskansliet	138	135
Lunds universitet	130	147
Försvarsmakten	128	126
Kriminalvårdsverket	127	135
Stockholms universitet	113	125
Göteborgs universitet	104	99
Skatteverket	81	92
Uppsala universitet	72	87
Umeå universitet	60	49
Arbetsmarknadsverket	46	48
Sveriges lantbruksuniversitet	45	47
Malmö högskola	40	43
Övriga myndigheter	855	838
Summa	2 948	3 023

Förbättringsutgifter på annans fastighet avser sådana utgifter som myndigheten har haft för att anpassa hyrda lokaler till den egna verksamheten, exempelvis om- och tillbyggnationer, kabeldragningar för nätverk, larmanordningar samt reparationer och underhåll om utgifterna uppgått till väsentliga belopp.

Rikspolisstyrelsens förbättringsutgifter avser diverse om- och tillbyggnationer av polislokaler runt om i landet. De större posterna 2005 återfinns hos Rikspolisstyrelsen och polismyndigheterna i Stockholm, Skåne och Västra Götaland.

Kungliga tekniska högskolans förbättringsutgifter avser bland annat ombyggnationer av fastigheter som hyrs av Akademiska Hus AB.

Regeringskansliets förbättringsutgifter på annans fastighet hänför sig i första hand till ombyggnation av utlandsmyndigheternas lokaler och Regeringskansliets lokaler i Klarakvarteren.

Not 21

Maskiner, inventarier, installationer m.m.

Miljoner kronor

	2005	2004
Rikspolisstyrelsen	1 229	1 196
Försvarsmakten	1 144	1 268

Vägverket	887	863
Uppsala universitet	704	672
Banverket	703	717
Kustbevakningen	647	656
Karolinska institutet	542	536
Göteborgs universitet	493	547
Lunds universitet	458	499
Skatteverket	406	428
Regeringskansliet	358	378
Domstolsverket	357	346
Försäkringskassan	346	379
Kriminalvårdsstyrelsen	309	207
Affärsverk		
Svenska kraftnät	5 950	6 137
Luftfartsverket	1 061	1 025
Statens järnvägar	747	347
Sjöfartsverket	579	591
Övriga myndigheter	4 888	5 576
Summa	21 808	22 368

Datorer och kringutrustning, möbler, maskiner, installationer, bilar, fartyg, flyg och andra transportmedel är exempel på tillgångar som redovisas under denna post. Även tillgångar som innehas genom finansiell leasing ingår.

Svenska kraftsnäts tillgångar består till största delen av ställverksutrustningar, kraftledningar, sjökablar, kontrollanläggningsdelar, optoverksamhet och tele- och informationssystem.

Luftfartsverket redovisar huvudsakligen fordon och maskiner under denna post.

Not 22

Pågående nyanläggningar

Miljoner kronor

	2005	2004
Banverket, järnvägsanläggningar	20 347	15 952
Vägverket, väganläggningar	13 039	14 806
Försvarets materielverk	3 314	3 832
Fortifikationsverket	731	404
Statens fastighetsverk	339	348
Affärsverk		
Svenska kraftnät	466	386
Luftfartsverket	404	1 404
Sjöfartsverket	119	49

Övriga myndigheter	1 040	638
Summa	39 799	37 819

Banverkets pågående större investeringsprojekt avser Hallandsåsprojektet och citytunneln i Malmö. Andra större projekt är utbyggnad till dubbelspår mellan Trollhättan och Öxnared. Förändringen beror främst på att riksdagen beslutat om ökade investeringar i järnvägar.

Vägverkets pågående större investeringsprojekt avser Götaleden i Göteborg på väg 45, E4:n förbi Markaryd samt Uppsala-Mehedeby i region Mälardalen.

Försvarets materielverks pågående nyanläggningar avser anskaffning av delkomponenter till provsystem, vilka används vid verifiering och validering av krigsmateriel till försvarsmakten.

Förändringen på Luftfartsverkets pågående investeringar beror på att ett nytt flygledningssystem för kontrollcentralerna i Stockholm och Malmö tagits i bruk.

Not 23 Beredskapstillgångar

Miljoner kronor

	2005	2004
Försvarmakten	90 619	89 574
Statens räddningsverk, räddningstjänst och varningsmateriel m.m.	809	872
Socialstyrelsen, läkemedel och sjukvårdsförnödenheter	224	134
Krisberedskapsmyndigheten	151	167
Statens strålskyddsinstitut	21	15
Rikspolisstyrelsen	9	12
Banverket	1	2
Summa	91 834	90 776

Beredskapstillgångar avser tillgångar både för civil- och militär beredskap.

Posten omfattar främst Försvarmaktens tillgångar för militär beredskap. Tillgångar för civil beredskap omfattar t.ex. läkemedel, fordon samt medicinsk utrustning.

Försvarmakten delar in sina beredskapstillgångar i dels beredskapsinventarier, dels beredskapsvaror, vilka redovisas som anläggnings-tillgångar. Beredskapsinventarierna uppgår till 77,8 miljarder kronor och utgörs av t.ex. flygplan, fartyg och stridsvagnar. Beredskaps-

varor som t.ex. ammunition, reservmateriel och livsmedel uppgår till 12,8 miljarder kronor.

Årets ökning av beredskapstillgångarna med 1,1 miljarder kronor förklaras i huvudsak av Försvarmaktens ökning på 1 miljard kronor. Nyanskaffning av militära beredskapsinventarier uppgår till 10,8 miljarder kronor och avskrivningar uppgår till 8,4 miljarder kronor under 2005. Bland annat har elva JAS 39 Gripen anskaffats. Under året har försäljningar och utrangeringar genomförts för 1,1 miljarder kronor. Beredskapslagret har minskat med 1,7 miljarder kronor. Nedskrivning har skett med 3,6 miljarder kronor avseende överskottsvaror. I samband med byte av lagerredovisnings-system har invärdering skett av varor till ett värde av 2,4 miljarder kronor.

Statens räddningsverks beredskapstillgångar har minskat något under året och består av bl.a. materiel för räddningstjänst, andningsskydd och anläggningar för varningssignaler.

Socialstyrelsens beredskapstillgångar avser läkemedel och sjukvårdsförnödenheter. Beredskapslagringen av antivirala läkemedel mot pandemi har utökats.

Not 24 Förskott avseende materiella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2005	2004
Banverket	1 205	639
Vägverket	330	310
Totalförsvarets forskningsinstitut	10	8
Styrelsen för internationella utvecklingssamarbete	1	-
Affärsverk		
Luftfartsverket	14	18
Övriga myndigheter	2	3
Summa	1 562	978

Under denna post redovisas de förskott som myndigheten lämnat för anskaffning av materiella anläggningstillgångar.

Banverkets post avser förskott vid byggandet av järnvägsanläggningar.

Not 25**Andelar i dotter- och intresseföretag****Andelar i dotterföretag**

Miljoner kronor

	2005	2004
Vattenfall AB	78 122	72 994
Akademiska Hus AB	22 455	16 618
Civitas Holding AB (inklusive Vasakronan AB)	18 524	17 172
Sveaskog AB	16 275	20 186
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	14 802	9 804
Venantius AB	7 187	7 356
Vin & Sprit AB	6 382	5 049
Sveriges Bostadsfinansierings-aktiebolag SBAB	5 600	5 268
Posten AB	5 060	3 695
Almi Företagspartner AB	4 037	4 058
AB Svensk Exportkredit	3 739	3 392
SJ AB AB	2 989	1 838
Apoteket AB	2 632	2 518
Vasallen AB	2 080	2 024
Systembolaget AB	1 989	1 749
AB Swedcarrier	1 972	1 593
Teracom AB, Svensk Rundradio AB	1 542	1 298
Specialfastigheter Sverige AB	1 454	1 346
Green Cargo AB	1 358	407
Swedfund International AB	1 190	1 123
Samhall AB	917	841
Förvaltningsaktiebolaget Stattum	567	560
Statens Bostadsomvandlings AB	556	552
Svenska Rymdaktiebolaget	434	479
Lernia AB	375	266
AB Svensk Bilprovning	326	288
Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB	324	298
Kasernen Fastighets AB	110	105
IRECO holding AB	67	34
Swedesurvey AB	42	42
AB Göta Kanalbolag	40	40
SweRoad (Swedish National Road Consulting AB)	37	43
IMEGO AB	35	43
Kungliga Dramatiska Teatern AB	34	30
Statens Väg- och Baninvest AB	18	18
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	15	15
A-Banan Projekt AB	10	10
Kungliga Operan AB	9	13
Svenska Spel AB	0	0

Affärsverk		
Luftfartsverket – LFV Holding AB	149	145
Svenska kraftnät – SwePol link AB m.fl.	87	76
Övriga andelar	281	206
Summa	203 822	183 592

Med dotterföretag avses företag där statens ägarandel överstiger 50 procent.

Andelsvärdet ovan är baserat på det justerade egna kapitalet hos företagen enligt bokslut per 31 december, utom i några fall då senaste delårsbokslut använts.

Andelar i dotterföretag har ökat med 20,2 miljarder kronor.

Ökningen av andelsvärdet för Vattenfall AB uppgår till 5,1 miljarder kronor, vilket huvudsakligen förklaras av periodens positiva resultat på 19,2 miljarder kronor. Resterande del av förändringen beror till största delen på utdelning av 5,6 miljarder kronor som minskat andelsvärdet, kassaflödessäkring som medfört en minskning med 10,1 miljarder kronor samt positiva omräkningsdifferenser för verksamhet i utlandet på 3,8 miljarder kronor. Kassaflödessäkringen avser huvudsakligen realiserade värdeförändringar av el-derivat som används för prissäkring av framtida försäljning. Förändringen under 2005 beror främst på ökade elmarknadspriser. Omräkningsdifferenserna har uppstått när balansräkningar i utländska dotterbolag räknats om till svenska kronor.

Andelsvärdet för Akademiska Hus AB har ökat med 5,8 miljarder kronor. Ökningen förklaras av andelen i årets resultat på 6,7 miljarder kronor. En utdelning på 0,3 miljarder kronor och införandet av ny redovisningsprincip har minskat andelsvärdet med 0,6 miljarder kronor.

Andelsvärdet i Civitas Holding AB har ökat med 1,3 miljarder kronor. Årets resultat har ökat kapitalandelsvärdet med 1,7 miljarder kronor.

Andelsvärdet för Sveaskog AB har minskat med 3,9 miljarder kronor. Minskningen förklaras främst av förändrad koncernstruktur samt utdelning med 0,4 miljarder kronor. Årets resultat har påverkat värdet med 0,6 miljarder kronor.

LKAB:s resultat för året uppgår till 4,5 miljarder kronor och utgör huvuddelen av andelsvärdets ökning med 5,0 miljarder kronor.

Andelsvärdet i Vin & Sprit AB har ökat med 1,3 miljarder kronor, vilket i huvudsak förklaras av årets resultat.

Andelsvärdet i Posten AB har ökat med 1,4 miljarder kronor. I ökningen ingår årets resultat med 1,5 miljarder kronor.

Andelsvärdet i SJ AB har ökat med 1,2 miljarder kronor, vilket väsentligen avser årets resultat.

Svenska Spel AB bokförs till värdet av aktiekapital och reservfond (värdet uppgår till 260 000 kronor som i tabellen har avrundats till noll miljoner kronor). Resultatet tillförs statsbudgeten när utdelningen betalas under 2006.

Andelar i intresseföretag

Miljoner kronor

	2005	2004
TeliaSonera AB	57 553	55 122
Nordiska investeringsbanken (NIB)	6 742	5 964
SAS AB	2 462	2 414
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	80	82
AB Bostadsgaranti	75	55
Sveriges Rese- och Turistråd AB	9	7
Norrland Center AB	5	5
Dom Shvetsii	3	0
Affärsverk		
Svenska kraftnät - Nord Pool ASA m.fl.	328	315
Luffartsverket - Nordic Airport Properties KB m.fl.	4	3
Summa	67 261	63 967

Med intresseföretag avses företag där statens ägarandel uppgår till högst 50 och lägst 20 procent.

Andelar i intresseföretag har ökat med 3,3 miljarder kronor främst på grund av att andelen i TeliaSonera AB ökat i värde med 2,4 miljarder kronor. Andelsvärdet har påverkats positivt med 5,3 miljarder kronor av andelen i årets resultat och med 4,0 miljarder kronor i valutakursdifferenser. Utdelning av 2,5 miljarder kronor till staten och minskning av det egna kapitalet vid återköp av aktier för 4,7 miljarder kronor har påverkat andelsvärdet negativt. Försäljningsintäkten från under året sålda aktier i TeliaSonera AB uppgår till 4,7 miljarder kronor. Statens direkta ägarandel har tillfälligt minskat, men kommer efter annullering av de av TeliaSonera AB återköpta aktierna att återgå till

45,3 procent. Marknadsvärdet på statens aktier i TeliaSonera AB uppgick vid årsskiftet till 86,8 miljarder kronor.

Nordiska Investeringsbanken har ökat i värde med 0,8 miljarder kronor, vilket till stor del beror på periodens resultatandel som uppgår till 0,4 miljarder kronor.

Andelar i dotter- och intresseföretag – totalt

Miljoner kronor

	2005	2004
Summa andelar i dotterföretag	203 822	183 592
Summa andelar i intresseföretag	67 261	63 967
Riksbankens grundfond	1 000	1 000
Summa	272 083	248 559

De flesta dotter- och intressebolag införde 2005 nya redovisningsprinciper i enlighet med IFRS. Det är inte en ändrad redovisningsprincip i årsredovisningen för staten men för att förbättra jämförbarheten har andelsvärdenas jämförelsetal för 2004 justerats (se även avsnitt 4.4.5 Ändrade redovisningsprinciper samt andra ändringar av jämförelsetal). Höjningen uppgår till 30,3 miljarder kronor och avser främst Vattenfall AB, Akademiska Hus AB, Civitas (inklusive Vasakronan AB) och Sveaskog AB.

Förutom de ovan nämnda förändringarna är postens totala förändring en följd av förändringar i företagens justerade egna kapital, utbetalda utdelningar samt förvärv och avyttringar.

Not 26

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Miljoner kronor

	2005	2004
Regeringskansliet, Europeiska investeringsbanken EIB	1 677	1 677
Exportkreditnämnden, valutadepositioner	1 214	132
Regeringskansliet, Europeiska utvecklingsbanken EBRD	1 040	983
Regeringskansliet, OMX AB (OMHex AB)	883	715
Regeringskansliet, Världsbanken IBRD	593	593
Karolinska institutet, aktier, andelar och obligationer	435	487
Regeringskansliet, Europarådets utvecklingsbank CEB	34	34
Riksgäldskontoret,	0	1818

bostadsobligationer		
Affärsverk		
Statens järnvägar	4 794	4 506
Övriga myndigheter	241	236
Summa	10 911	11 181

Andra långfristiga värdepappersinnehav har minskat med 0,3 miljarder kronor, främst på grund av Riksgäldskontorets minskade innehav av bostadsobligationer. Obligationerna ingick i tidigare överföring från AP-fonderna. Det ursprungliga nominella värdet var 67,5 miljarder kronor och i och med årets inlösen på 1,8 miljarder kronor är samtliga obligationer inlösta.

Exportkreditnämnden placerar premier från sin garantiverksamhet i olika finansiella tillgångar och har ökat sitt innehav av valutadepositioner under året med 1,1 miljarder kronor. Innehavet utgör del av likvid buffert för riskexponering och balanserande innehav för åtaganden i respektive valuta.

Marknadsvärdet för Regeringskansliets aktier i OMX AB uppgår till 0,9 miljarder kronor. Med anledning av ökat marknadsvärde har en tidigare nedskrivning återförts.

Statens järnvägars innehav på 4,8 miljarder kronor avser till största delen nollkupongobligationer i syfte att möta betalningsströmmar vid förfall av leasing- och leaseholdkontrakt för anläggningstillgångar uthyrda till SJ AB och Green Cargo AB.

Not 27

Andra långfristiga fordringar

Miljoner kronor

	2005	2004
<i>Exportkreditnämnden</i>		
- Skadefordringar	3 114	4 958
- Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	94	147
<i>Summa Exportkreditnämnden</i>	<i>3 208</i>	<i>5 105</i>
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	315	275
Göteborgs universitet	149	154
Fiskeriverket	131	133
Statens bostadskreditnämnd	99	113
Verket för näringslivsutveckling	43	77

Regeringskansliet	19	18
Försäkringskassan	12	17
Affärsverk		
Statens järnvägar	3 674	4 255
Sjöfartsverket	116	129
Luftfartsverket	14	12
Svenska kraftnät	218	239
Övriga myndigheter	14	17
Total summa	8 012	10 544

Exportkreditnämnden (EKN) redovisar försäkringstekniskt beräknat nettovärde på skadefordringar. Fordringarna utgår från de skadebelopp som betalats ut. Avdrag görs för återvunna eller avskrivna belopp. Till detta läggs kapitaliserade räntor samt förfallna, obetalda och upplupna, ej förfallna avtalsräntor.

Värderingen av EKN:s fordringar görs utifrån olika kriterier. En utgångspunkt vid bedömning av fordringar på andra länder är det aktuella landets skuldsättning och inkomstnivå samt hur landet skött sina skuldbetalningar. Detta kompletteras med det allmänna riskläget i landet vad gäller krediter och på den återstående löptiden av EKN:s utestående fordran. Värdet före reservering av förlustrisker m.m. på EKN:s fordringar uppgår till 10 573 miljoner kronor. Reserveringen uppgår till 7 459 miljoner kronor. Minskningen av skadefordringarna under året beror på betydande förtida inbetalningar från Polen, Ryssland och Peru.

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) garanterar och subventionerar u-landskrediter i projekt som Sida bedömer kan få betydande utvecklingseffekter i landet. Posten utgörs till största delen av nettovärdet på skadefordringar knutna till U-kreditsystemet.

Göteborgs universitets fordringar avser utlåning av donationsmedel till Akademiska Hus AB för fastigheterna Handelshögskolan, Wallenbergsalen och Hasselbladslaboratoriet, som vid uppförandet finansierades med bl.a. donationsmedel.

Fiskeriverket har tillgångar som förvaltas av Kammarkollegiet. Dessa tillgångar avser fiskeavgifter beslutade enligt vattenlagen. Medlen består av 25 fonder.

Affärsverket Statens järnvägar redovisar fordringar avseende leasing- och leaseholdavtal på SJ AB och Green Cargo AB. Dessa uppgick

till 2 694 miljoner kronor 2005. Dessutom redovisar affärsverket en fordran på Storstockholms lokaltrafik (SL) avseende kapitalkostnadsersättning på 980 miljoner kronor.

Sjöfartsverket redovisar fordringar avseende förskottshyra för tre isbrytande offshorefartyg som man tecknat avtal om med Trans Viking A/S motsvarande ett värde på 104 miljoner kronor. En kapitalförsäkring hos SEB Trygg Liv avseende lotsar som verket övertagit från Vänerens seglationsstyrelse 2003 uppgår till 13 miljoner kronor.

Not 28 Utlåning

Miljoner kronor

	2005	2004
<i>Centrala studiestödsnämnden</i>		
Studielån (beviljade mellan den 1 januari 1989 och den 30 juni 2001)	84 800	81 794
Annuitetslån (beviljade efter den 30 juni 2001)	49 150	39 269
Studiemedel (beviljade före 1989 och äldre lån)	12 190	14 525
Återkrav på lån och bidrag	417	405
Skuldsaneringslån och övrigt	-3	-3
<i>Summa Centrala studiestödsnämnden</i>	<i>146 554</i>	<i>135 990</i>
<i>Riksgäldskontoret (RGK)</i>		
RGK, löpande krediter och rörelsekapital med fast löptid till		
SAAB AB	190	-
Botniabanan AB	2 245	1 455
Övriga	235	307
RGK, investeringslån till		
Svensk-Danska broförbindelsen AB	1 956	1 630
A-train AB	900	900
Jernhusen AB	-	990
Botniabanan AB	5 550	3 425
RGK, utlåning till		
Premiepensionsmyndigheten	1 736	1 865
RGK, utlåning till AP-fonden	128	127
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>12 940</i>	<i>10 699</i>
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete		
	421	411
Övriga	140	192
Total summa	160 055	147 292

Centrala studiestödsnämnden (CSN) administrerar ett flertal lånetyper som kan delas in i två huvudkategorier. Den ena typen är lån finansierade med lån i Riksgäldskontoret. Det avser främst studielån beviljade fr.o.m. 1989, vilket även inkluderar annuitetslånen från 2001 och framåt. Den andra kategorin är lån som ursprungligen finansierades via anslag på statsbudgeten, främst studiemedel beviljade t.o.m. 1988. CSN:s fordringar totalt uppgår till närmare 147 miljarder kronor, efter att hänsyn tagits till reservationer för osäkra fordringar.

Tre huvudprinciper ligger till grund för CSN:s beräkning av osäkra fordringar och de nedskrivningar som görs på grundval av beräkningarna. Dessa principer är betalningsbenägenhet, reservation enligt trygghetsregler som finns vid återbetalning och framtida förluster på grund av dödsfall. Med bristande betalningsbenägenhet menas att inga eller få inbetalningar gjorts under de senaste åren trots påminnelser och kravåtgärder.

Under 2004–2005 har CSN omarbetat beräkningssättet för reservationer enligt de trygghetsregler som finns vid återbetalning. Under 2005 har man i beräkningarna av reservationen också tagit med annuitetslånen för vilka tidigare reservationer gjordes mera schablonmässigt. Hänsyn har också tagits till att många låntagare har mer än ett lån. De tidigare åren har reservationen beräknats för respektive lån men från och med i år beaktas betalningsbördan för båda lånen. Inkomstsimuleringen som sker med en statistik regressionsmodell visar genomsnittsinkomsternas utveckling i olika åldersgrupper med hänsyn tagen till kön, arbetslivserfarenhet och utbildningsnivå. Denna har också utvecklats under året. En ny rutin har införts där inkomstutgifter hämtas från SCB. Det nya materialet avspeglar inkomstutvecklingen bättre för äldre låntagare.

Under åren 1999–2004 gjorde CSN reservationer för osäkra fordringar med sammanlagt ca 34 miljarder kronor, efter att modellen för värdering av fordringarna vidareutvecklats. Vid utgången av 2005 är den totala reservationen 28 miljarder kronor på en total lånefordran uppgående till 175 miljarder kronor (motsvarar 16 procent). De osäkra fordringarna har därmed under året minskat med ca 5,9 miljarder kronor jämfört med 2004.

Av dessa härrör sig 6,8 miljarder kronor till studielån beviljade mellan den 1 januari 1989 och den 30 juni 2001, medan reservationerna för andra låntyper har ökat något. Den viktigaste anledningen till minskningen av de osäkra fordringarna är att räntan sänkts kraftigt, vilket leder till att fler bedöms kunna betala sina skulder. Utöver detta finns ett antal mindre justeringar i beräkningarna som påverkat reservationens storlek.

Riksgäldskontoret (RGK) är den myndighet utöver CSN som har omfattande utlåning. När det gäller Svensk-Danska Broförbindelsen AB är bolaget beroende av Öresundsbro Konsortiets framtida resultat för att kunna återbetala lånet. RGK:s utlåning till Premiepensionsmyndigheten (PPM) och AP-fonderna ingår också i denna post, eftersom dessa myndigheter inte konsolideras i årsredovisningen för staten.

Sida:s utlåning avser biståndskrediter och villkorlån.

Not 29 Varulager och förråd

Miljoner kronor

	2005	2004
Försvarmakten	476	478
Banverket	454	375
Vägverket	144	135
Rikspolisstyrelsen	96	79
Statens räddningsverk	88	88
Försvarets materielverk	79	104
Kriminalvårdsverket	59	66
Fortifikationsverket	28	35
Affärsverk		
Sjöfartsverket	42	36
Lufftartsverket	41	36
Övriga myndigheter	183	167
Summa	1 690	1 599

Med varulager och förråd avses råmaterial, råvaror, halvfabrikat och färdiga produkter samt förnödenheter som förbruknings- och tillsatsmaterial.

Försvarmaktens varulager och förråd avser i huvudsak Försvarmaktens drivmedelslager.

Not 30 Pågående arbeten

Miljoner kronor

	2005	2004
Försvarmakten	205	35
Lantmäteriverket	151	138
Banverket	37	25
Fortifikationsverket	16	11
Övriga myndigheter	30	33
Summa	439	242

Försvarmaktens pågående arbeten avser huvudsakligen beställningar från Försvarets materielverk.

Lantmäteriverkets pågående arbeten avser i huvudsak fastighetsbildning, vilket t.ex. innebär avstyckning och reglering av gränsdragning mellan fastigheter.

Not 31 Fastigheter

Miljoner kronor

	2005	2004
Länsstyrelsen i Dalarnas län	91	97
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	10	21
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	5	8
Övriga länsstyrelser	6	9
Summa	112	135

Länsstyrelsen i Dalarnas län innehar ett stort antal fastigheter i den s.k. Jordfonden, där bytesprojekt pågår eller är planerade.

Not 32 Förskott till leverantörer

Miljoner kronor

	2005	2004
Försvarets materielverk	8 226	10 096
Övriga myndigheter	158	106
Summa	8 384	10 202

Försvarets materielverk lämnar förskott till i huvudsak Industrigruppen JAS, SAAB, Kockums AB, Bofors Missiles AB och Augusta-Westland AB. Förskotten avser främst materiel och tjänster. Det är främst förskotten till industrigruppen JAS som minskat, vilket beror på att leveranser skett under 2005.

Förskott till utländska leverantörer ingår med 900 miljoner kronor, vilket är 100 miljoner kronor högre jämfört med 2004.

Not 33 Kundfordringar

Miljoner kronor

	2005	2004
Vägverket	886	723
Banverket	833	578
Exportkreditnämnden	583	642
Lantmäteriverket	168	154
Statens institutionsstyrelse	144	125
Luftfartsstyrelsen	107	0
Karolinska institutet	102	104
Affärsverk		
Luftfartsverket	446	447
Svenska kraftnät	261	312
Sjöfartsverket	167	105
Statens järnvägar	19	15
Övriga myndigheter	1 801	1 634
Summa	5 517	4 839

Som kundfordringar redovisas fakturerade belopp avseende myndighetens försäljning av främst tjänster.

Vägverkets post består av fordringar för externa uppdrag i huvudsak åt kommuner. Exportkreditnämndens kundfordringar utgörs av fordringar på garantitagare avseende

debiterade premier samt premier för bundna utfästelser. Luftfartsverkets post utgörs av fordringar på flygbolag där SAS AB står för merparten.

Not 34 Övriga fordringar

Miljoner kronor

	2005	2004
<i>Skatteverket</i>		
Fordringar på skattekonto	19 302	16 433
Fordringar lämnade till Kronofogdemyndigheten för indrivning m.m.	4 143	4 648
Fordringar avseende kommunalskatt, kommuner och landsting	4 688	5 972
Fordringar på kommuner avseende mervärdesskatt	-	3 721
Fordringar på landsting avseende mervärdesskatt	-	1 759
Fordringar avseende utlägg i exekutiva förrättningar m.m.	22	25
Summa Skatteverket	28 155	32 558
<i>Riksgäldskontoret</i>		
Depositioner för handel med futures	1 499	1 100
Fordran CSA-avtal	17	589
Övriga fordringar	27	35
Summa Riksgäldskontoret	1 543	1 724
Försäkringskassan	3 079	2 589
Tullverket	1 195	1 674
Statens jordbruksverk	1 850	550
Affärsverk		
Luftfartsverket	106	166
Statens järnvägar	343	9
Svenska kraftnät	36	15
Övriga myndigheter	2 132	1 062
Total summa	38 439	40 347

Övriga fordringar har minskat med 1 908 miljoner kronor jämfört med föregående år. Minskningen beror bland annat på Skatteverkets fordringar avseende mervärdesskatt hos kommuner och landsting som minskat med 5 574 miljoner kronor (se även Transfereringar till kommuner i not 4, Transfereringar). Denna fordran har enligt regeringsbeslut från den

8 december 2005 skrivits av mot inkomsttitel 2811, Övriga inkomster av statens verksamhet.

Fordringar på skattekonto har ökat med 2 869 miljoner kronor.

Skatteverket har skattefordringar under indrivning på nominellt 47 806 miljoner kronor. Dessa fordringar är nedskrivna med hänsyn till förväntade förluster varav 4 100 miljoner kronor eller knappt 9 procent, beräknas komma att betalas in. Värdet av fordringarna har i likhet med tidigare år beräknats med ledning av bland annat åldersanalys av de restförda fordringarna.

Riksgäldskontorets fordringar utgörs till största delen av depositioner för handel med futures. Minskningen från föregående år beror på en kraftig minskning av fordran på CSA-avtal med 572 miljoner kronor jämfört med föregående år (se även *bilaga 1 Ordlista*).

Försäkringskassans fordringar utgörs till största delen av fordringar på bidragsskyldiga avseende underhållsstöd som uppgår till 1 943 miljoner kronor, en ökning med ca 300 miljoner kronor sedan föregående år, samt återkravsfordringar avseende övriga socialförsäkringsförmåner på 599 miljoner kronor. Samtliga fordringar äldre än fyra år avseende underhållsstöd bedöms som osäkra och har skrivits ned till noll. Nedskrivningsbeloppet uppgår till 1 554 miljoner kronor.

Tullverkets övriga fordringar består till största delen av obetalda tullräkningar avseende uppbörd. Att fordringarna per bokslutsdatum fluktuerar från år till år beror till stor del på Tullverkets faktureringsrutiner och endast till mindre del på andra faktorer som t.ex. konjunkturväxlingar.

Jordbruksverkets övriga fordringar avser bland annat fordringar på EU för gjorda utbetalningar av bidrag inom garantisektionen, rekvirerade medel inom utvecklingssektionen samt bundet kapital i offentliga lager till följd av inköp- och försäljningsverksamhet för EU:s räkning av bland annat spannmål. Orsaken till ökningen är i huvudsak att värdet av den offentliga lagringen ökat från 455 miljoner kronor 2004 till 1 739 miljoner kronor 2005. I Jordbruksverkets fordran finns även en post avseende salmonellautbrottet i Norrköping.

Not 35

Periodavgränsningsposter – Förutbetalda kostnader

Miljoner kronor

	2005	2004
<i>Riksgäldskontoret</i>		
Förutbetalda kostnader	5	6
Premielån	137	122
Underkurser, upplåning i svenska kronor	3 377	4 266
Underkurser, upplåning i utländsk valuta	347	430
Underkurser, just. nytt skuldmått i svenska kronor	5 184	6 339
Underkurser, just. nytt skuldmått i utländsk valuta	28	-
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>9 078</i>	<i>11 163</i>
Rikspolisstyrelsen	379	353
Kriminalvårdsstyrelsen	203	194
Försäkringskassan	194	200
Lunds universitet	190	192
Skatteverket	173	134
Banverket	171	152
Göteborgs universitet	139	138
Domstolsverket	129	123
Uppsala universitet	127	141
Arbetsmarknadsverket	117	129
Karolinska institutet	112	114
Kungl. Tekniska högskolan	112	108
Stockholms universitet	103	106
Affärsverk		
Luftfartsverket	41	73
Sjöfartsverket	48	39
Svenska kraftnät	8	9
Statens järnvägar	2	-
Övriga myndigheter	1 751	1 871
Total summa	13 077	15 239

Som förutbetalda kostnader redovisas kostnader som är hänförliga till kommande år, men har betalats ut under året.

Not 36

Periodavgränsningsposter – Upplupna bidragsintäkter

Miljoner kronor

	2005	2004
Lunds universitet	120	147
Karolinska institutet	113	109
Kungl. Tekniska högskolan	99	133
Stockholm universitet	58	85
Göteborgs universitet	56	66
Sveriges lantbruksuniversitet	53	47
Uppsala universitet	48	58
Luleå tekniska universitet	38	29
Umeå universitet	33	31
Linköpings universitet	20	21
Övriga myndigheter	282	331
Summa	920	1 057

Som upplupna bidragsintäkter redovisas överenskommen ersättning för genomförd verksamhet som ännu inte utbetalats till myndigheten.

Not 37

Periodavgränsningsposter – Övriga upplupna intäkter

Miljoner kronor

	2005	2004
<i>Riksgäldskontoret</i>		
Ränteintäkter, skuldskötselinstrument	10 482	9 518
Ränteintäkter, kreditgivning	72	201
Ränteintäkter, uppköpta obligationer i svenska kronor	3	3
Upplupna avgifter i kreditgivningen	2	2
Summa Riksgäldskontoret	10 559	9 724
Statens jordbruksverk	4 479	5 618
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	259	257
Banverket	228	213
Exportkreditnämnden	213	149
Försäkringskassan	198	139
Kärnavfallsfondens styrelse	190	143
Insättningsgarantinämnden	100	100
Affärsverk		
Svenska kraftnät	392	294

Luffartsverket	184	178
Statens järnvägar	47	72
Sjöfartsverket	11	38

Övriga myndigheter	961	411
Total summa	17 821	17 336

Som upplupna intäkter redovisas räntor och andra intäkter som upparbetats, men där fakturering eller betalning inte skett till och med brytdagen.

Statens jordbruksverks upplupna intäkter avser framtida betalningar från EU avseende gårdsstöd m.fl. Minskningen beror på att andelen senarelagda EU-finansierade stöd minskat jämfört med 2004. Fordringar på EU avseende de stöd som betalats ut redovisas i stället bland Övriga fordringar (se not 34, Övriga fordringar).

Not 38

Värdepapper och andelar

Miljoner kronor

	2005	2004
Riksgäldskontoret	22 187	251
Regeringskansliet	4 420	4 646
Exportkreditnämnden	2 931	2 353
Försäkringskassan hypoteksobligationer m.m.	1 519	1 472
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	74	220
Affärsverk		
Statens järnvägar	99	99
Övriga myndigheter	0	1
Summa	31 230	9 042

Riksgäldskontorets innehav avser placerade dagslån på 21 942 miljoner kronor och köpta köpoptioner på 245 miljoner kronor. År 2004 redovisade Riksgäldskontoret köpta köpoptioner på 251 miljoner kronor. Riksgäldskontoret placerar kortfristig överskottslikviditet på dagslånemarknaden. Den 31 december 2004 hade Riksgäldskontoret i stället lånat medel på dagslånemarknaden. Denna kortfristiga skuld ingick då i statskulden.

Regeringskansliet redovisar innehav av aktier i Nordea AB på 4 419 miljoner kronor.

Marknadsvärdet på statens innehav i Nordea AB uppgick vid årsskiftet till 42 537 miljoner kronor. Under året har aktier sålts för sammanlagt 1 840 miljoner kronor.

Exportkreditnämnden har ökat fasträntepliceringarna i utländsk valuta i form av valuta-depositoner i svenska banker med 115 miljoner kronor och i form av bank- och företagscertifikat med 463 miljoner kronor.

Försäkringskassan redovisar hypoteksobligationer i fonder för socialförsäkringsändamål.

Not 39

Kassa, bank m.m.

Miljoner kronor

	2005	2004
Skatteverket	358	352
Försvarets materielverk	304	301
Riksgäldskontoret	188	41
Länsstyrelsen i Norrbottens län	149	165
Regeringskansliet	94	79
Kungl.Tekniska högskolan	71	45
Internationella programkontoret	67	58
Karolinska institutet	64	31
Lunds universitet	46	31
Länsstyrelsen i Västerbottens län	45	41
Göteborgs universitet	31	48
Affärsverk		
Statens järnvägar	76	145
Svenska kraftnät	29	72
Luftfartsverket	29	18
Sjöfartsverket	24	22
Övriga myndigheter	333	636
Summa	1 908	2 085

Skatteverkets kassa, bank avser till största delen klienters bankmedel, dvs. deponerade medel samt ansökningsavgifter som inbetalats men ännu ej redovisats mot inkomstitel.

Försvarets materielverks (FMV) kassa, bank avser i huvudsak de medel som FMV har för olika samarbetspartners räkning.

Not 40

Nettoförmögenheten

Miljoner kronor

	2005	2004
Uppskrivningskapital	116	118
Donationskapital	280	232
Resultatandelar i dotterföretag	153 502	150 322
Balanserad kapitalförändring	-936 246	-906 924
Årets över-/underskott enligt resultaträkningen	20 162	-18 414
Summa	-762 186	-774 666

Nettoförmögenheten är skillnaden mellan statens tillgångar och skulder. Eftersom statens skulder är större än tillgångarna är statens nettoförmögenhet negativ. Förändringen av nettoförmögenheten mellan två år samvarierar i huvudsak med statsskuldens förändring. Nettoförmögenheten påverkas i första hand av resultaträkningens överskott. Därutöver påverkas nettoförmögenheten av andra transaktioner som förändrar tillgångarnas eller skuldernas värde utan att de redovisas i resultaträkningen. Under 2005 ökade nettoförmögenheten med 12,5 miljarder kronor. Nedan redogörs för förändringar av poster som ingår i nettoförmögenheten. Vissa händelser som i sig inte innebär att nettoförmögenheten påverkas utgör ändå förklaringar till förändringar av ingående delposter.

Uppskrivningskapital

Uppskrivningskapitalet har varit i stort sett oförändrat under året.

Donationskapital

Donationskapitalet har ökat med 48 miljoner kronor under året. Moderna museet har erhållit donationer i form av konstverk till ett redovisat värde av 77 miljoner kronor.

Resultatandelar i dotterbolag

Regeringskansliet svarar för merparten av posten.

Andelsvärdet är till största delen baserat på bolagens egna kapital enligt årsbokslut.

Förändringen på 3,2 miljarder kronor under året består av föregående års resultatandelar (24,7 miljarder kronor), utdelningar betalda under 2005 (-11,5 miljarder kronor), mottagna aktieägartillskott (0,6 miljarder kronor), sålda andelar (-1,5 miljarder kronor) samt övriga förändringar av eget kapital i dotterbolagen (-9,6 miljarder kronor). Nedskrivning avseende negativa resultatandelar, har medfört en ökning av resultatandelar och en balanserad kapitalminskning med 0,5 miljarder kronor.

Vattenfall AB redovisar betydande minskningar av det egna kapitalet vid sidan av resultatet. Förändringen uppgår till -8,4 miljarder kronor och består till största delen av kassaflödessäkring (-10,1 miljarder kronor), valutasäkring av eget kapital i bolagsinnehav i utlandet (-1,6 miljarder kronor) och omräkningsdifferenser vid konsolidering av verksamhet i utlandet (3,8 miljarder kronor). Även TeliaSonera AB har väsentliga förändringar av eget kapitalet vid sidan av årets resultat. Återköpet av egna aktier har minskat statens kapitalandel med 4,0 miljarder kronor och valutakursdifferenser har medfört en ökning med 4,0 miljarder kronor. Resultatandelen för Sveaskog AB har minskat med 4,1 miljarder kronor i samband med förändrad koncernstruktur. LKAB har ökat kapitalet med 1,2 miljarder kronor som ett resultat av förändrade redovisningsprinciper.

Balanserad kapitalförändring

Förändringen uppgår till -29,3 miljarder kronor, varav den del av föregående års underskott som ej är hänförlig till resultatandelar utgör -43,1 miljarder kronor.

Utdelningar från dotterbolag enligt föregående stycke ökar denna delpost med motsvarande belopp. Aktieägartillskott minskar balanserad kapitalförändring med 0,6 miljarder kronor och ökar resultatandelar ovan. Nedskrivning avseende negativa resultatandelar i dotter- och intressebolag har minskat den balanserade kapitalförändringen med 0,5 miljarder kronor och givit motsvarande ökning av resultatandelar. Försäljning av andelar i TeliaSonera AB har ökat den balanserade kapitalförändringen med 1,5 miljarder kronor och minskat andelar ovan.

Försvarsmakten har invärderat varor till beredskapsvarulagret och därmed ökat balanserad kapitalförändring med 2,4 miljarder kronor.

Skilda principer vid värdering av inomstatliga värdepapper har medfört en utjämningspost på 1,3 miljarder kronor som redovisas som balanserad kapitalminskning. Kuponränta på de bostadsobligationer som tidigare överförts från AP-fonderna uppgår till 0,1 miljarder kronor och redovisas som en balanserad kapitalökning.

I samband med överföring av fastigheter från Försäkringskassan till Statens fastighetsverk har uppskrivning skett till marknadsvärde, vilket medfört en balanserad kapitalökning med 0,7 miljarder kronor (se även not 19 Byggnader, mark och annan fast egendom).

Riksgäldskontorets konon för hantering av TV-avgiften, rundradiokontot m.fl., rapporteras som en del av statsverket, vilket har inneburit en minskning av nettoförmögenheten med 0,1 miljarder kronor.

Saldot vid avräkning av inomstatliga betalningar avseende anslag och inkomstitlar uppgick vid årsskiftet till 0,3 miljarder kronor och redovisas som en ökning av nettoförmögenheten.

Förändring av statens nettoförmögenhet

Miljoner kronor

	Uppskrivnings- kapital	Donations- kapital	Resultatandelar i dotterföretag	Balanserad kapitalförändring	Årets över- /underskott	Summa
Utgående balans 2004	118	232	118 471	-906 679	-16 818	-804 676
Justering för ny princip vid redovisning av förskott från EU				-245		-245
Justering för nya redovisningsprinciper enligt IFRS hos dotter- och intresseföretag			31 851		-1 596	30 255
Ingående balans 2005	118	232	150 322	-906 924	-18 414	-774 666
Föregående års kapitalförändring			24 723	-43 137	18 414	0
Utdelning från dotter- och intresseföretag			-11 468	11 468		0
Förändring av eget kapital hos dotter- och intresseföretag			-9 551			-9 551
Sålda andelar			-1 548	1 548		0
Aktieägartillskott			600	-600		0
Nedskrivning resultatandelar			469	-469		0
Invärdering av beredskapsvarulager				2 370		2 370
Ränta på bostadsobligationer				101		101
Uppskrivning av fastigheter				709		709
Rundradiokonto m.m., Riksgäldskontoret				-69		-69
Utjämningspost avs. elim. statspapper				-1 270		-1 270
Omvärdering pensionsskuld Försäkringskassan				544		544
Justering fondförändring Försäkringskassan				-355		-355
Saldo inomstatlig betalningsavräkning				337		337
Nedskrivning järnvägsanläggningar				-207		-207
Övriga förändringar	-2	48	-45	-292		-291
Årets över-/underskott					20 162	20 162
Summa årets förändring	-2	48	3 180	-29 322	38 576	12 480
Utgående balans	116	280	153 502	-936 246	20 162	-762 186

Not 41 Fonder

Miljoner kronor

	2005	2004
Kärnavfallsfonden	34 816	31 681
Insättningsgarantinämndens fond	15 719	14 282
Medel för kompetenssparande	-	5 950
Bilskrotningsfonden	334	485
Bostadskreditnämndens garantireserv	1 675	1 468
Bygdemedel m.m. (länsstyrelser)	306	331
Kammarkollegiets försäkringsverksamhet m.m.	277	217
<i>Försäkringskassan</i>		
- Trafiklivräntefonden	683	640
- Fonder för frivillig sjukförsäkring	-	356
- Frivilliga yrkesskadefonden	109	103
- Affärsverksfonden	101	101
- Övriga fonder	118	111
<i>Summa Försäkringskassan</i>	<i>1 011</i>	<i>1 311</i>
Batterifonden, Naturvårdsverket	731	666
Medel från vattendomar m.m., Fiskeriverket	134	142
Övriga	92	86
Total summa	55 095	56 619

Som fonder i staten redovisas medel som reserverats för särskilda ändamål, men där det reserverade beloppet inte bestäms av en fastställd skuld eller en försäkringstekniskt beräknad risk. De viktigaste förändringarna i fondkapitalet beskrivs i not 5 Avsättning till/upplösning av fonder.

Kärnavfallsfondens styrelse redovisar Kärnavfallsfonden som består av avgifter från kärnkraftsföretagen, baserade på produktionen av elektrisk kraft. Avgifterna skall täcka alla kostnader nu och i framtiden för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och annat avfall. Kärnavfallsfonden står numera för mer än hälften av det kapital som redovisas som Fonder i staten.

Insättningsgarantinämndens fond förvaltas enligt riktlinjer som beslutas av Insättningsgarantinämnden. Fonden utgörs av avgifter från institut som omfattas av garantin. Avgiftens storlek, som baseras på institutens kapitaltäckningsgrad, används till att bygga upp en fond varifrån ersättning betalas ut till institut som

försatts i konkurs och som omfattas av garantin. Insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som företag och andra juridiska personer.

Skatteverket redovisade fram till 2005 medel som enligt regeringens beslut avsattes från inkomsterna av energiskatt för individuellt kompetenssparande. Under 2005 har denna fond upplösts och medlen återförts till statsbudgeten.

Bostadskreditnämnden redovisar medel i en garantireserv för främst s.k. Äldre garantier. Garantireserven byggdes till sin huvuddel upp under 2001, genom överföring av anslagsmedel.

Försäkringskassan redovisar ett antal fonder som förvaltas av Kammarkollegiet och från vilka bl.a. vissa livräntor enligt äldre bestämmelser betalas ut. De största är Trafiklivräntefonden, Frivilliga yrkesskadefonden och Affärsverksfonden.

Försäkringskassornas fonder för den frivilliga sjukförsäkringen förvaltades fram till ombildningen till den nya Försäkringskassan av respektive försäkringskassa, och användes för utbetalningar från den frivilliga sjukpenningförsäkringen. Under 2005 har dessa fonder avvecklats och medlen har överförts till statsbudgeten. Utbetalningarna för den frivilliga sjukförsäkringen finansieras från och med 2005 med anslag.

Bilskrotningsfonden redovisas av Vägverket och används till bilskrotningspremier.

Länsstyrelserna redovisar s.k. bygdemedel (vattenregleringsmedel) och älgvårdsfonder.

Batterifonden redovisas av Naturvårdsverket och används för bl.a. omhändertagande av miljöfarliga batterier.

Not 42

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Miljoner kronor

	2005	2004
Statens pensionsverk	147 317	138 002
Försvarsmakten	1 676	1 954
Rikspolisstyrelsen	405	235
Försäkringskassan	114	7 849
Försvarets materielverk	109	130
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	2 774	2 830
Sjöfartsverket	1 149	1 125

Svenska kraftnät	192	174
Övriga myndigheter	999	768
Summa	154 735	153 067

Det stora flertalet myndigheter betalar pensionspremier till Statens pensionsverk (SPV). SPV ansvarar och gör avsättningar för merparten av statens pensionsåtagande i den statliga försäkringsrörelsen. Undantag från denna försäkringslösning är de myndigheter som gör egna avsättningar för pensioner, främst affärsverken utom Statens järnvägar.

Den av SPV redovisade pensionsskulden har ökat med drygt 9 miljarder kronor att jämföra med 5 miljarder kronor föregående år, beroende på ett flertal faktorer. Den viktigaste enskilda händelsen detta år, var att SPV övertog ansvaret för den pensionsavsättning som tidigare fanns hos de allmänna försäkringskassorna i samband med att dessa överfördes till den nya statliga myndigheten Försäkringskassan den 1 januari 2005. Detta påverkade pensionsskulden hos SPV med dels en post på ca 6,5 miljarder kronor för nyanslutningen till försäkringsrörelsen, dels en post på ytterligare 1,4 miljarder kronor som avser ansvaret för förmåner som härrör sig till anställning som upphörde före 1998 och som försäkringskassorna tidigare svarade för. Nyintjänad pension uppgår brutto till 4,2 miljarder kronor, uppräknig av skulden med ränta i enlighet med de försäkringstekniska riktlinjerna har gjorts med 3,1 miljarder kronor och indexering av förmåner med 0,3 miljarder kronor. Utbetalade förmåner som minskar skulden har varit 6,2 miljarder kronor.

Den avsättning på 7,7 miljarder kronor som fanns hos de tidigare allmänna försäkringskassorna har avvecklats i samband med att SPV övertog ansvaret. Endast ett mindre belopp kvarstår hos Försäkringskassan.

Hos Försvarsmakten har avsättningen liksom under 2004 minskat med ca 0,3 miljarder kronor beroende på att nyintjänade pensioner varit lägre än årets utbetalningar. Hos Luftfartsverket är årets kostnad för intjänade pensioner något högre än pensionsutbetalningarna, men i samband med bildandet av den nya myndigheten Luftfartsstyrelsen, som inte är ett affärsverk, har ansvaret för en del av åtagandet överförts till SPV vilket gör att Luftfartsverkets totala avsättning uppvisar endast en liten förändring.

Not 43 Övriga avsättningar

Miljoner kronor

	2005	2004
Exportkreditnämnden	8 838	8 405
Försvarsmakten	2 699	-
Riksgäldskontoret	2 254	2 471
Försäkringskassan	813	834
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	287	333
Banverket	322	288
Sveriges geologiska undersökningar	115	127
Insättningsgarantinämnden	100	100
Affärsverk		
Statens järnvägar	386	687
Luftfartsverket	75	100
Sjöfartsverket	47	56
Övriga myndigheter	168	136
Summa	16 104	13 537

Balansposten Övriga avsättningar består huvudsakligen av Exportkreditnämndens avsättningar för risker i garantiengagemang. Reserveringar har gjorts för förväntad förlustrisk i affärerna och för riskkoncentration i portföljen. Den totala reserveringen vid utgången av 2005 uppgår till 8 838 miljoner kronor, vilket motsvarar drygt 10 procent av den samlade garantiportföljen. Avsättningarna har ökat med drygt 400 miljoner kronor under året. Reservering för förväntad förlust har ökat med 636 miljoner kronor vilket hänger ihop med att andelen lågpresterande fordringar, dvs. sådana med låg återbetalningsgrad, ökat i verksamheten. Reservering för s.k. oförväntade förluster p.g.a riskkoncentration har däremot minskat med 204 miljoner kronor, som följd av att garantiportföljen blivit mer balanserad än tidigare.

Under 2005 har Försvarsmakten avsatt 2 699 miljoner kronor för framtida utgifter för omstrukturering enligt beslutet om den försvarspolitiska inriktningen 2004. Därav avser huvuddelen 1 939 miljoner kronor avveckling av materiel. Andra delar är bl.a. kostnader för uppsagd personal, 442 miljoner kronor och sanering, 258 miljoner kronor.

Riksgäldskontoret (RGK) reserverar medel för framtida garantiförluster i garantiverksamhet enligt den s.k. nya garantimodellen. Reserveringen för förluster avseende kreditgarantier har minskat med 217 miljoner kronor under året som följd av ändrade riskbedömningar. Totalt garantiåtagande i den del reservering gjorts är 58 022 miljoner kronor. Därav avser 28 687 miljoner kronor Öresundsförbindelsen, ett åtagande som delas med danska staten.

Försäkringskassans avsättning avser främst den frivilliga pensionsförsäkringen enligt äldre lagstiftning på 626 miljoner kronor. Nyteckning till försäkringen upphörde i början av 1980-talet och avsättningen minskar numera successivt eftersom inga premier inbetalas, med skillnaden mellan kapitalavkastning och pensionsutbetalningar. Försäkringskassan redovisar dessutom en avsättning med 187 miljoner kronor för återbetalning av ränta på återkravsfordringar som följd av en dom i Regeringsrätten.

Sida:s avsättningar för risker i engagemang avser exportkrediter där Sida garanterar och subventionerar krediten (U-krediter). U-krediterna ges f.n. till 26 länder för export som av Sida bedöms få betydande utvecklingseffekter i länder som inte själva kan bära kostnaden för normal finansiering på kommersiella villkor. Den kraftiga minskning av garantier och garantiutfästelser vid Sida som skett de senaste åren avtog under 2005 och minskningen var nu måttliga 151 miljoner kronor eller 6 procent av engagemanget. Reserveringen uppgick vid utgången av 2005 till drygt 13 procent av totalt engagemang.

Insättningsgarantinämnden har en avsättning på 100 miljoner kronor från 2004 för förväntade utbetalningar i ett pågående fall inom investerarskyddet.

Affärsverket Statens järnvägars avsättningar har minskat i samband med att tidigare avsättning för inlösen av operationell leasing kunnat upplösas.

Not 44 Statsskulden

Lån i Sverige

Miljoner kronor

	2005	2004
Statsobligationslån	631 210	615 100
Statsskuldväxlar	288 301	259 215
Nominella privatmarknadslån	63 265	59 212
Likviditetshanteringsinstrument	22 779	22 078
Riksgäldsspar	875	917
Valutaterminer	-455	-183
Eliminering, myndigheters innehav	-46 961	-44 215
Summa	959 014	912 124

I Riksgäldskontorets definition av den svenska statsskulden ingår de låneinstrument som kontoret använder, och har använt sig av i sin finansiering av statens lånebehov (se avsnitt 4.4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). Lån i Sverige redovisas till nominellt slutvärde, dvs. de marknadsvärderas inte med avseende på förändringar i marknadsräntorna.

I årsredovisningen för staten används Riksgäldskontorets definition av statsskulden minskat med elimineringar av de statliga myndigheternas innehav av statliga obligationer och statsskuldväxlar.

Det är endast ett fåtal myndigheter som innehar statsobligationer och/eller statsskuldväxlar. Kärnavfallsfondens innehav var vid årsskiftet 31,7 miljarder kronor och Insättningsgarantinämndens innehav uppgick till 14,5 miljarder kronor. Övriga myndigheters innehav avser främst Riksgäldskontorets eget innehav av premieobligationer.

Lån utomlands

Miljoner kronor

	2005	2004
Lån utomlands	302 142	300 813
Valutaterminer	455	183
Summa	302 597	300 996

Lån utomlands upptas i balansräkningen till sitt aktuella värde, dvs. den räknas om till de valutakurser som gällde på bokslutsdagen. De redovisade lånen i utländsk valuta ökade med 1,6 miljarder kronor. De utländska lånen marknadsvärde den 31 december 2005 uppgick till 303 miljarder kronor.

Statsskulden totalt

Miljoner kronor

	2005	2004
Lån i Sverige	959 014	912 124
Lån utomlands	302 597	300 996
Summa	1 261 611	1 213 120

Not 45

Leverantörsskulder

Miljoner kronor

	2005	2004
Vägverket	2 704	3 142
Banverket	1 761	1 557
Försvarets materielverk	1 539	1 479
Försvarsmakten	1 032	820
Försäkringskassan	587	784
Rikspolisstyrelsen	522	611
Fortifikationsverket	366	294
Skatteverket	349	362
Arbetsmarknadsverket	318	191
Statens fastighetsverk	233	212
Kriminalvårdsverket	179	156
Regeringskansliet	176	159
Post- och Telestyrelsen	173	149
Kungl. Tekniska högskolan	171	36
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	160	257
Stockholms universitet	142	134
Domstolsverket	111	80
Lantmäteriverket	103	75
Migrationsverket	101	106
Affärsverk		
Svenska kraftnät	282	237
Luftfartsverket	311	378
Sjöfartsverket	110	80
Statens järnvägar	16	14
Övriga myndigheter	3 223	2 976
Summa	14 669	14 289

Leverantörsskulder avser skulder som uppkommer vid köp av varor och tjänster. Leverantörsskuldena kan visa stora variationer mellan åren på grund av skuldernas kortfristiga karaktär.

Not 46

Övriga skulder

Miljoner kronor

	2005	2004
Riksgäldskontoret		
Skuld till Premiepensionsmyndigheten	30 258	27 273
EU-avgifter	3 188	2 840
Obligationer som förfallit, vinster, räntor	861	1 132
Avistamedel	1 222	1 576
Skuld CSA-avtal	7 635	17 430
Övrigt Riksgäldskontoret	392	339
Summa Riksgäldskontoret	43 556	50 590
Skatteverket		
Kontoöverskott skattekonto	33 844	24 667
Övrigt Skatteverket	186	234
Summa Skatteverket	34 030	24 901
Statens skuld till Vattenfall AB	4 100	-
Försäkringskassan	8 348	9 188
Vägverket	2 809	13 787
Banverket	1 820	1 217
Statens pensionsverk	311	332
Försvarsmakten	301	295
Lantmäteriverket	292	173
Rikspolisstyrelsen	269	220
Exportkreditnämnden	191	141
Affärsverk		
Statens järnvägar	11 004	10 773
Luftfartsverket	507	460
Sjöfartsverket	15	14
Svenska kraftnät	6	6
Övriga myndigheter	2 309	1 983
Total summa	109 868	114 080

Riksgäldskontorets skuld till Premiepensionsmyndigheten avser huvudsakligen inbetalda ålderspensionsavgifter som övergångsvis placeras på konto i Riksgäldskontoret för finansiering av framtida pensioner.

Medel för EU-avgiften uppgår till 3 188 miljoner kronor och avser medel som har skuldförts på EU-kommissionens konto i Riksbanken, men ännu inte betalats från statens checkräkning.

Riksgäldskontoret tar upp lån i svenska kronor och genom skuldbytesavtal omvandlas lånen till skuld i utländsk valuta. Genom dessa transaktioner uppstår en kreditrisk och för att hantera denna risk ingår man s.k. CSA-avtal. Dessa uppgår till 7 635 miljoner kronor.

Skatteverkets skuld avseende kontoöverskott på skattekonto utgörs huvudsakligen av skattskyldigas kompletteringsinbetalningar för att täcka den slutliga skatten, vilken avräknas först under 2006. Till viss del utgörs överskotten också av oreglerade skulder avseende över-skjutande ingående mervärdesskatt eller andra återbetalningar som inte hunnit effektueras på balansdagen.

Statens åtagande i samband med överens-kommelsen om stängning av kärnkraftreaktorn Barsebäck 2, redovisas som en skuld till Vattenfall AB (se avsnitt 4.4 Redovisnings-principer och tilläggsupplysningar).

Minskningen av Försäkringskassans övriga skulder beror till största delen på en minskning av skuld till AP-fonderna.

Vägverkets övriga skulder består till största delen av förskotteringar från kommuner och en betalningsutfästelse till SVEDAB. Minskningen på 10 978 miljoner kronor avser främst över-föring av lån från Stockholmsleder AB och Göteborgs Trafikleder AB till Riksgäldskontoret under hösten 2005.

Banverkets övriga skulder består till största delen av betalningsutfästelser till SVEDAB av-seende villkorat aktieägartillskott. Av den totala ökningen på 603 miljoner kronor avser 276 miljoner kronor betalningsutfästelser till SVEDAB. Ökningen hänförs även till en ökad nettoupplåning för järnvägsinvesteringar hos Riksgäldskontoret och en större nyupplåning för prioriterade järnvägsinvesteringar bl.a. City-banan i Stockholm.

Statens pensionsverks övriga skulder hänförs huvudsakligen till innehållen preliminär skatt avseende tjänstepensioner.

Ökningen av Lantmäteriverkets övriga skulder med 119 miljoner kronor beror dels på att antalet beslut om in-teckningar och lagfarter på fastigheter har ökat, med därtill hörande beslut om stämpelskatt, dels på ökade fastighets-priser och in-teckningsbelopp.

Rikspolisstyrelsens övriga skulder har ökat med 49 miljoner kronor. Ökningen är i huvudsak hänförlig till ökad skuld för personalens källskatt till följd av ökade löner samt utbetalning av retroaktiva löner i december 2005.

Exportkreditnämndens ökning med 50 miljoner kronor beror på att beslutade ännu ej utbetalade garantiåtaganden har ökat sedan 2004.

Ökningen av övriga skulder hos affärsverket Statens järnvägar utgörs till största delen av en ökad inlåning från SJ AB avseende förskotts-betalning av leasing.

Luftfartsverkets ökning av övriga skulder med 47 miljoner kronor avser förskott från en hyresgäst för att iordningsställa lokaler på Arlanda.

Not 47 Depositioner

Miljoner kronor

	2005	2004
<i>Skatteverket</i>		
- Klientmedel	323	316
- Medel enligt förlikningsavtal och skuldsanering	5	5
<i>Summa Skatteverket</i>	<i>328</i>	<i>321</i>
Länsstyrelsen i Stockholms län	288	312
Övriga myndigheter	137	121
Total summa	753	754

Depositioner kan t.ex. utgöras av in-drivna medel hos kronofogdemyndigheterna som redovisas av Skatteverket och av hyror som deponerats av privatpersoner hos länsstyrelserna i samband med tvist med fastighetsägare.

Not 48 Förskott från uppdragsgivare och kunder

Miljoner kronor

	2005	2004
Försvarets materielverk	296	243
Banverket	41	26
Vägverket	21	8
Kungl. Tekniska högskolan	21	18
Patent- och registreringsverket	19	17
Kemikalieinspektionen	12	-

Växjö universitet	10	12
Lantmäteriverket	10	15
Affärsverk		
Svenska kraftnät	116	110
Övriga myndigheter	21	33
Summa	567	483

Förskott från uppdragsgivare och kunder består av medel som erhålls för finansiering av större projekt, t.ex. byggnader och forsknings- och utvecklingsprojekt, som pågår under en längre tid och där arbetet ej har avslutats eller slutavräknats.

Försvarets materielverk erhåller förskott från utrikes samarbetspartners i samband med pågående projekt.

Svenska kraftnäts förskott består av avtal med kunder inom optoverksamheten, dvs. infrastruktur för tele- och datakommunikation. Avtalstiden varierar mellan 15 och 25 år och förskotten intäktsförs under denna tid.

Not 49

Periodavgränsningsposter – upplupna kostnader

Miljoner kronor

	2005	2004
Riksgäldskontoret	24 062	25 254
Statens jordbruksverk	4 561	6 525
Vägverket	1 513	1 316
Försäkringskassan	1 057	859
Banverket	1 033	648
Försvarsmakten	872	925
Rikspolisstyrelsen	826	747
Arbetsmarknadsverket	542	495
Migrationsverket	481	517
Skatteverket	379	329
Statens skolverk	344	496
Kriminalvårdsstyrelsen	271	244
Försvarets materielverk	262	316
Regeringskansliet	233	235
Affärsverk		
Lufftartsverket	380	408
Svenska kraftnät	359	215
Sjöfartsverket	95	109
Statens järnvägar	63	55

Övriga myndigheter	3 221	3 291
Summa	40 554	42 984

Riksgäldskontorets upplupna kostnader avser räntekostnader för upplåning i svenska kronor, utländsk valuta och för skuldskötselåtgärder.

Statens jordbruksverks upplupna kostnader avser i huvudsak periodisering av gårdsstöd (arealersättning) med flera ersättningar, dvs. stöd som är hänförliga till 2005 men ännu ej betalats ut. Minskningen från föregående år beror på att andelen stöd där utbetalning senarelagts, minskat jämfört med 2004.

Som upplupna kostnader redovisas i övrigt bl.a. myndigheternas skuld till personalen för sparad och outtagen semester.

Not 50

Periodavgränsningsposter – oförbrukade bidrag

Miljoner kronor

	2005	2004
Vägverket	1 618	12
Karolinska institutet	1 072	1 021
Lunds universitet	732	665
Göteborgs universitet	694	726
Uppsala universitet	440	417
Statens jordbruksverk	271	246
Sveriges lantbruksuniversitet	220	192
Umeå universitet	218	227
Kungl. Tekniska högskolan	181	185
Stockholms universitet	179	175
Linköpings universitet	116	110
Övriga myndigheter	966	1 012
Summa	6 707	4 988

Som oförbrukade bidrag redovisas bidragsmedel som erhållits, men som ännu inte förbrukats för sitt ändamål.

De oförbrukade bidragen har ökat med 1,7 miljarder kronor och det kan i huvudsak förklaras med att Vägverket redovisar bidrag från Stockholms stad avseende förberedande arbete gällande Norra Länken.

Not 51 Periodavgränsningsposter – övriga förutbetalda intäkter

Miljoner kronor

	2005	2004
<i>Riksgäldskontoret</i>		
Förutbetalda avgifter för utfärdande av garantier m.m.	12	24
Förutbetalda överkurser vid upplåning i svenska kronor	24 705	23 227
Förutbetalda överkurser vid upplåning i utländsk valuta	326	386
Förutbetalda subventionsavgifter, garanti	47	60
Förutbetalda underkurser, uppköp premier	6	8
Summa Riksgäldskontoret	25 096	23 705
Karolinska institutet	307	321
Arbetsmarknadsverket	275	6
Länsstyrelsen i Jämtlands län	162	43
Lunds universitet	128	134
Statens fastighetsverk	76	76
Länsstyrelsen i Norrbottens län	74	39
<i>Affärsverk</i>		
Lufftartsverket	155	175
Svenska kraftnät	30	53
Sjöfartsverket	4	4
Statens järnvägar	3	0
Övriga myndigheter	703	1 072
Total summa	27 013	25 628

Som övriga förutbetalda intäkter redovisas avgiftsintäkter etc. som betalats före årsskiftet, men som är hänförliga till kommande år.

Not 52 Garantiförbindelser

Miljoner kronor

	2005	2004
<i>Garantier för vilka avsättning ej görs</i>		
Insättningsgarantin och investerarskyddet	490 000	475 000
Garantier om tillförsel av kapital		
Garantikapital, Riksgäldskontoret	81 644	75 214
<i>Kreditgarantier</i>		
Bostadskrediter, Statens bostadskreditnämnd	7 129	9 183

Övriga garantier

Affärsverk, m.fl., RGK, Sida	1 800	1 670
Summa	580 573	561 067

Garantier för vilka avsättning görs

<i>Garantier om tillförsel av kapital</i>		
Grundförsäkringar	1 006	1 030
Övrigt	7 000	8 000
<i>Exportgarantier m.m</i>		
Exportgarantier, EKN	82 945	69 033
Baltramen, EKN	17	22
U-kreditgarantier, Sida	1 617	1 842
<i>Kreditgarantier</i>		
Infrastruktur, RGK	28 687	39 276
Bostadsfinansieringsinstitutet, RGK	4 750	6 515
Internationella åtaganden, RGK	6 642	5 558
Övrigt, RGK	431	594
Övriga garantier		
Pensionsgarantier, RGK	9 505	9 880
Summa	142 600	141 750
Total summa	723 173	702 817

De statliga garantiåtagandena hanteras av fem myndigheter, Insättningsgarantinämnden, Riksgäldskontoret, Exportkreditnämnden, Sida och Bostadskreditnämnden. Garantiverksamheten beskrivs närmare i kapitel 6, Statliga garantier och krediter.

I noten har garantiåtagandena delats upp i garantier för vilka ingen avsättning för förluster görs och garantier för vilka avsättning görs. Inom linjen tas de åtaganden för vilka ingen avsättning görs upp (se även avsnitt 4.4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar samt kapitel 6, Statliga garantier och krediter).

Not 53 Övriga ansvarsförbindelser

Miljoner kronor

	2005	2004
Riksgäldskontoret	6 699	5 857
Statens pensionsverk	2 448	1 535
Totalförsvarets forskningsinstitut	163	155
Malmö högskola	50	49
Försäkringskassan	30	1 518
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	86	87
Svenska kraftnät	20	20

Luftfartsverket	12	13
Statens järnvägar	-	50
Övriga myndigheter	13	52
Summa	9 521	9 336

Ansvarsförbindelser är förpliktelse som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelse, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller ej. Som Övriga ansvarsförbindelser redovisas de ansvarsförbindelser som ej är garantiförbindelser.

Riksgäldskontoret redovisar åtaganden gentemot internationella utvecklingsbanker och utvecklingsfonder. Statens pensionsverk och Försäkringskassan redovisar antastbara förmåner. Försäkringskassans belopp har minskat från 1 518 miljoner kronor till 30 miljoner kronor avseende det pensionsåtagande ifråga om antastbara förmåner som övertagits av Statens pensionsverk. Statens pensionsverk har värderat åtagandet till ca 70 procent av det belopp som Försäkringskassan föregående år tog upp. Här föreligger dock viss oklarhet om värdet av åtagandet och SPV har därför regeringens uppdrag att senast den 15 maj 2006 redovisa en fördjupad bedömning av vilket värde förpliktelsen skall åsättas.

Sjöfartsverkets post utgörs av antastbara pensionsförpliktelse. Svenska kraftnät har tecknat borgen för lån avseende förvärv av fastighet och Luftfartsverkets belopp avser i huvudsak pensionsåtaganden rörande dotter- och intresseföretag.

4.5.3 Noter till finansieringsanalysen

Not 54 Skatter

	2005	2004
Enligt resultaträkningen	889 577	838 623
<i>Tillkommer/avgår:</i>		
Förändring av skulder och fordringar	8 043	-8 927
Summa	897 620	829 696

Skatteverket tar upp skattefordringar och skatteskulder i redovisningen. Dessa fordringar och skulder påverkar redovisade skatter i resultaträkningen men har inte i sig medfört några betalningar. Under 2005 har skulderna i form av främst överskott på skattekonton ökat, vilket innebär att medel som ännu inte tagits upp i resultaträkningen betalats in till staten.

Not 55 Avgifter och andra ersättningar

	2005	2004
Enligt resultaträkningen	45 481	40 503
<i>Tillkommer:</i>		
Utdelningar	11 473	8 790
Summa	56 954	49 293

Dotter- och intresseföretag värderas enligt den s.k. kapitalandelsmetoden vilket innebär att utdelningar inte redovisas i resultaträkningen. Det innebär att utdelningar från dotter- och intresseföretag måste läggas till för att komma fram till statens nettoupplåning. Statens utdelningar redovisas i huvudsak av Regeringskansliet. Under året har bl.a. Vattenfall AB lämnat utdelning med 5,6 miljarder kronor och TeliaSonera AB med 2,5 miljarder kronor.

Not 56 Transfereringar

	2005	2004
Enligt resultaträkningen	740 468	725 425
<i>Avgår:</i>		
Avsättningar till fonder	1 524	-3 743
Nedskrivning av lån, CSN m.fl.	5 155	-10 338
Nedskrivning av fordran på kommuner	-5 574	-
Ersättning till Vattenfall AB, Barsebäck 2	-4 100	-
Förändring av fordringar, socialförsäkring	270	27
<i>Tillkommer:</i>		
Kapitaltillskott för förlusttäckning i SVEDAB	261	316
Summa	738 004	711 687

Avsättningar till fonder och nedskrivningar av lån medför inte några betalningar och dessa kostnader tas därför bort. Återföringen av nedskrivningar av lån hos CSN förklaras med att föregående år gjordes en stor nedskrivning till följd av metodförändringar, medan under 2005 reserveringen minskat bl.a. som följd av lägre ränta som ger högre grad av återbetalning.

Nedskrivningen av fordran på kommuner för moms i det s.k. kommunkontosystemet har redovisats som transferering, men inte medfört någon betalning. Statens ersättning till Vattenfall AB i samband med överenskommelsen om stängning av Barsebäck 2, har redovisats som transfereringskostnad men inte medfört någon betalning. Dessa belopp dras därför av.

Till transfereringar hänförs även förändringar i återkravsfordringar m.m. inom socialförsäkringsområdet.

Banverket och Vägverket har tillskjutit kapital för att täcka förluster i SVEDAB. Dessa medel, som redovisas under årets resultatandelar i resultaträkningen, har tillförts raden transfereringar.

Not 57

Statens egen verksamhet

Miljoner kronor

	2005	2004
Enligt resultaträkningen	194 294	177 746
<i>Avgår:</i>		
Avskrivningar	-27 715	-21 344
Avsättningar (se not 42 och 43)	-4 235	-2 889
Nedskrivning av lån RGK	10	-2 011
Realisationsförluster	-1 290	-373
Summa	161 064	151 129

Kostnader för avskrivningar, avsättningar och nedskrivning av lån medför inte några betalningar och tas därför bort. Under 2004 skrev Riksgäldskontoret ned lån till Svensk-Danska Broförbindelsen AB, Jernhusen AB och A-train AB med totalt 2,0 miljarder kronor. Under 2005 har endast en mindre justering av nedskrivet belopp gjorts.

Kostnaderna för statens verksamhet justeras även för realisationsförluster vid försäljning av egendom som redovisats som kostnad utan att medföra någon betalning. Fortifikationsverket har gjort en realisationsförlust vid försäljning av

försvarsfastigheter på nära 1 miljard kronor under 2005.

Not 58

Justeringar till betalningar

Miljoner kronor

	2005	2004
Förändring av långfristiga fordringar	3 730	7 640
Förändring av omsättningstillgångar	-22 965	11 484
Förändring av kassa, bank	177	-241
Förändring av skulder	-15 430	7 788
Summa	-34 488	26 671

Förändringar av långfristiga fordringar har medfört att statens nettoupplåning har minskat med 3,7 miljarder kronor. Till en del beror det på att bostadsobligationer till ett bokfört värde av 1,8 miljarder kronor har sålts under året.

Förändringar av omsättningstillgångar har medfört att statens nettoupplåning har ökat med 23,0 miljarder kronor. Den viktigaste faktorn är Riksgäldskontorets kortfristiga placeringar.

Behållningen på kassa, bank har ökat med 0,2 miljarder kronor vilket medför att statens nettoupplåning ökar.

Förändringar av skulder har medfört att statens nettoupplåning har ökat med 15,4 miljarder kronor. Främst är det Riksgäldskontorets skulder avseende CSA-avtal som minskat (ca 10 miljarder kronor).

Not 59

Investeringar

Miljoner kronor

	2005	2004
<i>Finansiella investeringar</i>		
Aktier och andra värdepapper	1 964	820
<i>Materiella investeringar</i>		
Beredskapstillgångar	10 443	10 109
Väganläggningar	7 247	9 601
Järnvägsanläggningar	8 231	7 308
Maskiner och inventarier	4 194	4 199
Fastigheter och markanläggningar	4 041	3 442
Övriga investeringar	2 746	1 877
Summa materiella investeringar	36 902	36 536

Immateriella investeringar		
Datasystem, rättigheter m.m.	1 414	1 479
Total summa	40 280	38 835

Finansiella investeringar uppgick till knappt 2 miljarder kronor, vilket är en ökning med 1,1 miljarder kronor. Regeringskansliet har under året lämnat ett ovillkorat aktieägartillskott till Green Cargo AB med 0,6 miljarder kronor. Exportkreditnämnden har investerat i långfristiga valutadepositioner på 1,1 miljarder kronor.

Materiella investeringar uppgick till 36,9 miljarder kronor vilket är en ökning med 0,4 miljarder kronor från föregående år.

Investeringar i beredskapstillgångar uppgick till 10,4 miljarder kronor, vilket är en liten ökning med 0,3 miljarder kronor från föregående år. Av investeringarna i beredskapstillgångar var 10,3 miljarder kronor hänförliga till det militära försvaret.

Investeringar i väganläggningar uppgick till 7,2 miljarder kronor, vilket är en minskning med 2,4 miljarder kronor från föregående år. Bland större väginvesteringar kan nämnas utökning av motorvägen mellan Rotebro och Upplands Väsby med ett körfält i vardera riktningen, öppnande av Svinesundsförbindelsen på E6 och en delsträcka i objektet Torp-Håby samt ännu ej öppnade Götaleden i Göteborg, E4:n förbi Markaryd samt arbetet på E4:n mellan Uppsala och Mehedeby.

Investeringar i järnvägsanläggningar uppgick till 8,2 miljarder kronor, vilket är en ökning med 0,9 miljarder kronor från föregående år. Banverket har gjort investeringar enligt den nya banhållningsplanen med 7,4 miljarder kronor. I banhållningsplanen ingår bl.a. investeringar i Södra stambanan där bangårdsombyggnaden i Mjölby är färdig samt i Västkustbanan där dubbelspårsutbyggnaden Kävlinge-Lund färdigställd. I Stockholm har utbyggnaden mellan Stockholm södra och Årsta färdigställd och i Malmö har byggandet av Citytunneln påbörjats under året.

Investeringar i maskiner och inventarier uppgick till 4,2 miljarder kronor, vilket är lika mycket som föregående år och fördelar sig på de flesta myndigheter. Bland de största kan nämnas att Rikspolisstyrelsen har gjort investeringar i maskiner och inventarier med 0,5 miljarder kronor vilket är en ökning med 0,1 miljarder. Försvarsmakten, Försäkringskassan och Krimi-

nalvårdsstyrelsen har investerat 0,2 miljarder kronor vardera.

Investeringar i fastigheter och markanläggningar uppgick till 4,0 miljarder kronor, vilket är en liten ökning på 0,6 miljarder kronor från föregående år. Den största posten avser Luftfartsverket med 2,2 miljarder kronor vilket är en ökning jämfört med 2004. Fortifikationsverkets investeringar i fastigheter och markanläggningar till Försvarsmakten uppgick till 0,9 miljarder kronor, vilket är samma nivå som föregående år. Naturvårdsverket har investerat 0,8 miljarder kronor i ett stort antal markområden. Affärsverket Svenska kraftnät har gjort investeringar i markanläggningar på 0,3 miljarder kronor, vilket var en liten minskning i förhållande till föregående år.

Investeringar i immateriella tillgångar som i huvudsak avser IT-system uppgick till 1,4 miljarder kronor, vilket är en minskning med 0,1 miljarder kronor från föregående år. De största investeringarna i immateriella tillgångar finns hos Försäkringskassan som investerat 0,3 miljarder kronor under året. Därutöver kan nämnas Rikspolisstyrelsen, Skatteverket och Vägverket som investerat 0,1 miljarder kronor vardera.

Not 60 Utlåning

Nyutlåning

Miljoner kronor

	2005	2004
Centrala studiestödsnämnden, studielån och hemutrustningslån	11 110	11 561
Riksgäldskontoret	3 466	3 362
Övriga myndigheter	108	81
Summa	14 684	15 004

Amorteringar

Miljoner kronor

	2005	2004
Centrala studiestödsnämnden	7 880	6 728
Riksgäldskontoret	1 235	1 250
Övriga myndigheter	82	95
Summa	9 197	8 073

Summa nettoutlåning

Miljoner kronor

	2005	2004
Nyutlåning	-14 684	-15 004
Amorteringar	9 197	8 073
Summa	-5 487	-6 931

Centrala studiestödsnämndens nyutlåning, som till största delen består av studielån, uppgick till 11,1 miljarder kronor, vilket är en minskning från föregående år med 0,5 miljarder kronor.

Amorteringarna hos CSN uppgick till 7,9 miljarder kronor, en ökning från föregående år med 1,2 miljarder kronor.

Riksgäldskontorets nyutlåning var 3,5 miljarder kronor, vilket är en marginell ökning. Botniabanan har ökat sina lån i Riksgäldskontoret med 2,9 miljarder kronor och står därmed för huvuddelen av nyutlåningen (se även not 28, Utlåning).

Amorteringarna av lån i Riksgäldskontoret uppgick till 1,2 miljarder kronor, vilket är samma nivå som 2004. Amorteringen avser i huvudsak lån till Jernhusen AB.

Not 61**Finansiellt netto för statens upplåning**

Miljoner kronor

	2005	2004
Finansiella intäkter enligt resultaträkningen	43 705	45 872
Finansiella kostnader enligt resultaträkningen	-110 611	-94 657
<i>Avgår:</i>		
Orealiserade valutadifferenser	29 578	-9 617
Summa	-37 328	-58 402

Det finansiella nettot som är hänförbart till statens upplåning har förbättrats med drygt 21 miljarder kronor.

Kostnader som är hänförbare till realiserade valutakursdifferenser uppgick till 29,6 miljarder kronor beroende på kronans försvagning. Orealiserade poster påverkar inte statens netto-upplåning.

Not 62**Övrigt finansiellt netto**

Miljoner kronor

	2005	2004
Finansiella intäkter enligt resultaträkningen	15 883	8 233
Finansiella kostnader enligt resultaträkningen	-748	-3 131
<i>Avgår:</i>		
Kapitaliserade räntor på utlåning	-2 070	-2 301
Avgår reavinst vid försäljning av aktier m.m.	-2 627	-
Summa	10 438	2 801

Under Övrigt finansiellt netto redovisas räntor och andra finansiella transaktioner som inte är hänförliga till statsskuld förvaltningen.

Centrala studiestödsnämnden tar upp ränteintäkter för sin utlåning i resultaträkningen. En stor del av denna ränteintäkt betalas inte in till staten utan bokförs i balansräkningen som en ökning av fordran. Denna s.k. kapitaliserade ränta har inte betalats in till staten och påverkar således inte statens nettoupplåning.

Under året har Regeringskansliet redovisat realisationsvinster i samband med TeliaSonera AB:s återköp av aktier med 2,5 miljarder kronor.

Not 63**Justeringar till betalningar**

Miljoner kronor

	2005	2004
Förändringar av tillgångar hänförbare till statens upplåning	1 250	2 613
Förändringar av skulder hänförbare till statens upplåning	198	-5 864
Summa	1 448	-3 251

Upplupna och förutbetalda räntor som är hänförbare till statens upplåning redovisas i balansräkningen under periodavgränsningsposter och påverkar således inte statsskulden. Förändringar av tillgångar och skulder som är hänförbare till statens upplåning har påverkat statens nettoupplåning med 1,2 respektive 0,2 miljarder kronor under året.

5

Statsbudgetens utfall

5 Statsbudgetens utfall

I 2006 års ekonomiska vårproposition redovisar regeringen en kort sammanfattning av statsbudgetens utfall 2005. I detta kapitel lämnar regeringen en utförligare redovisning av statsbudgetens slutliga utfall 2005, som också jämförs med de beräknade inkomsterna och budgeterade utgifterna på statsbudgeten. Med statsbudgeten avses i det följande den ursprungliga statsbudgeten antagen av riksdagen i december 2004, exklusive tilläggsbudget. I *bilaga* 5 och 6 redovisas det slutliga utfallet för samtliga inkomstitlar och anslag på statsbudgeten.

5.1 Statsbudgetens saldo 2005

Statsbudgeten skall omfatta alla inkomster och utgifter, med vissa specificerade undantag, samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov enligt 16 § lagen (1996:1059) om statsbudgeten. Statsbudgetens saldo är därmed detsamma som statens lånebehov (med omvänt tecken). Ett positivt saldo innebär att staten har möjlighet att amortera på statsskulden. Ett negativt saldo innebär att staten behöver låna.

Budgetsaldot uppgick 2005 till 14,1 miljarder kronor (tabell 5.1). I statsbudgeten beräknades budgetsaldot till -38,4 miljarder kronor. Skillnaden mellan utfallet och statsbudgeten blev därmed 52,5 miljarder kronor.

Inkomsterna beräknades i statsbudgeten för 2005 uppgå till 712,3 miljarder kronor. Det slutliga utfallet blev 745,8 miljarder kronor, vilket är 33,5 miljarder kronor högre än beräknat (se vidare avsnitt 5.2 Statsbudgetens inkomster 2005). Utfallet för Skatter m.m. blev 42,1 miljarder kronor högre än beräknat, varav

29,8 miljarder kronor avser Juridiska personers inkomstskatt och 6,8 miljarder kronor avser Betalningsdifferenser, skattekonto. Utfallet för Mervärdesskatt blev 5,5 miljarder kronor högre än beräknat i statsbudgeten.

Inkomster av försåld egendom beräknades i statsbudgeten schablonmässigt uppgå till 15,0 miljarder kronor. Utfallet blev 6,7 miljarder kronor.

Tabell 5.1 Statsbudgetens utfall 2005

Miljoner kronor

	Stats- budget ¹	Tilläggs- budget	Utfall 2005	Skillnad mot stats- budget
Inkomster	712 286		745 825	33 539
Skatter m.m.	640 143		682 268	42 125
Övriga inkomster	72 144		63 557	-8 586
Utgifter m.m.	750 728	1 991	731 771	-18 957
Utgiftsområde 1–25 och 27 ²	699 228	1 991	692 299	-6 930
Statsskults- räntor m.m. (UO 26)	38 770	0	32 657	-6 113
Riksgälds- kontorets nettoutlåning	14 621	0	10 084	-4 537
Kassamässig korrigering	-1 891	0	-3 269	-1 378
Budgetsaldo	-38 442	-1 991	14 054	52 496

¹ Ursprunglig statsbudget antagen av riksdagen i december 2004, exklusive tilläggsbudget.

² Statsbudget inklusive posten Minskning av anslagsbehållningar.

Det slutliga utfallet för statsbudgetens utgifter m.m. blev 731,8 miljarder kronor. Det är 19,0 miljarder kronor lägre än i den ursprungligen fastställda statsbudgeten. Jämfört

med statsbudgeten inklusive tilläggsbudget blev utfallet 20,9 miljarder kronor lägre.

Utgifterna för samtliga utgiftsområden, exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m., blev 6,9 miljarder kronor lägre än beräkningen i statsbudgeten. Det berodde bl.a. på att utfallet för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp blev 2,6 miljarder kronor lägre än beräknat i statsbudgeten främst beroende på lägre utgifter för sjukpenning. Utgifterna för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg blev 1,3 miljarder kronor lägre jämfört med beräkningen i statsbudgeten, vilket till stor del förklaras av lägre utgifter för tandvårdsförmåner. Lägre antal studiemedelstagare medförde att utgifterna för Studiestöd blev 1,2 miljarder kronor lägre jämfört med beräkningen i statsbudgeten. Avgiften till Europeiska gemenskapen blev 1,2 miljarder lägre än beräknat.

Utgifterna inom utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar blev 2,8 miljarder kronor högre än vad som beräknades i statsbudgeten främst till följd av regeringens beslut om en förskjutning av utbetalningar från december 2004 till januari 2005.

Utfallet för utgiftsområde 26 Statsskuld räntor m.m. blev 6,1 miljarder kronor lägre än beräkningen i den ursprungliga statsbudgeten. Det förklaras bl.a. av att räntenivåerna blev lägre än vad som förutsattes i beräkningen till statsbudgeten.

Riksgäldskontorets (RGK:s) nettoutlåning blev 4,5 miljarder kronor lägre jämfört med vad som beräknades i statsbudgeten. Till detta bidrog regleringen av underskottet i kommunkontosystemet (se vidare avsnitt 5.4.29).

Statsbudgetens utfall för 2005 påverkades av flera engångseffekter. Störst är effekten av räntebeläggning av företagets periodiseringsfonder fr.o.m. den 1 januari 2005, som beräknas ha ökat inkomsterna av juridiska personers skatter kassamässigt med 13 miljarder kronor under 2005 till följd av upplösning av periodiseringsfonder. TeliaSonera AB:s återköp av aktier ökade inkomsterna för staten med 4,7 miljarder kronor. Vidare sålde staten aktier i Nordea AB för 1,8 miljarder kronor. Den tidigare gjorda överföringen av bostadsobligationer från AP-fonden till RGK påverkade

utfallet för posten Kassamässig korrigerings med -2,0 miljarder kronor, eftersom dessa inkomster inte redovisades på statsbudgetens inkomstsida. Omfinansiering av lån för infrastruktursatsningar i Stockholm och Göteborg påverkade RGK:s nettoutlåning med 6,8 miljarder kronor 2005.

Justerat för dessa engångseffekter uppgick budgetsaldot för 2005 till -0,6 miljarder kronor. Statsbudgetens saldo 2005 samt justering för större engångseffekter framgår av tabell 5.2.

Tabell 5.2 Statsbudgetens saldo 2005 samt justering för större engångseffekter

Miljarder kronor	
	2005
Statsbudgetens saldo	14,1
Större engångseffekter	-14,7
<i>Varav</i>	
Upplösning av periodiseringsfonder	-13,0
TeliaSonera AB, återköp av aktier	-4,7
Nordea AB, aktieförsäljning	-1,8
Överföring från AP-fonden	-2,0
Omfinansiering av infrastrukturlån	6,8
Statsbudgetens saldo justerat för större engångseffekter	-0,6

5.1.1 Statsbudgeten 2004 och 2005

I tabell 5.3 nedan redovisas statsbudgetens utfall för 2004 och 2005. Enligt statsbudgetens utfall 2004 uppvisade statsbudgetens saldo ett underskott på 53,3 miljarder kronor. I juni 2005 korrigerade RGK lånebehovet för 2004 från 53,3 miljarder kronor till 50,5 miljarder kronor (prop. 2005/06:1, volym 1 s. 109). Jämfört med det korrigerade utfallet för 2004 har statsbudgetens saldo för 2005 förbättrats med 64,6 miljarder kronor.

Statsbudgetens kassamässiga inkomster ökade med 51,4 miljarder kronor (7,4 procent) mellan 2004 och 2005. Skatter m.m. ökade med 45,3 miljarder kronor. Av detta belopp avser 9,7 miljarder kronor Fysiska personers inkomstskatt och 28,7 miljarder kronor Juridiska personers inkomstskatt. Socialavgifter och löneskatter ökade med 5,4 miljarder kronor och Mervärdesskatt med 15,2 miljarder kronor. Inkomsttiteln Utjämningsavgift för kommuner och landsting upphörde vid utgången av 2004. Utfallet för 2004 uppgick till 25,8 miljarder

kronor. Den tidigare inkomstutjämnningen och det generella statsbidraget avskaffades och ett nytt statligt utjämningsbidrag infördes (avsnitt 5.4.25 Allmänna bidrag till kommuner).

Övriga inkomster ökade med 6,1 miljarder kronor främst till följd av TeliaSonera AB:s återköp av aktier och statens försäljning av aktier i Nordea AB.

Statsbudgetens utgifter m.m. minskade med 13,2 miljarder kronor (1,8 procent) mellan 2004 och 2005. Utgifterna för utgiftsområden, exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m., ökade dock med 4,3 miljarder kronor. Utgifterna för utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske och anslutande näringar ökade med 5,2 miljarder kronor. Utgifterna för utgiftsområdena 7 internationellt bistånd, 13 Arbetsmarknad och 22 Kommunikationer ökade med drygt 2 miljarder kronor vardera. För utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner minskade utgifterna med 12,5 miljarder kronor bl.a. till följd av den nämnda förändringen av inkomstutjämnningen mellan kommunerna. Utgiftsområde 26 Räntor på statsskulden m.m. minskade med 20,1 miljarder kronor.

Tabell 5.3 Statsbudgetens utfall 2004 och 2005

Miljoner kronor

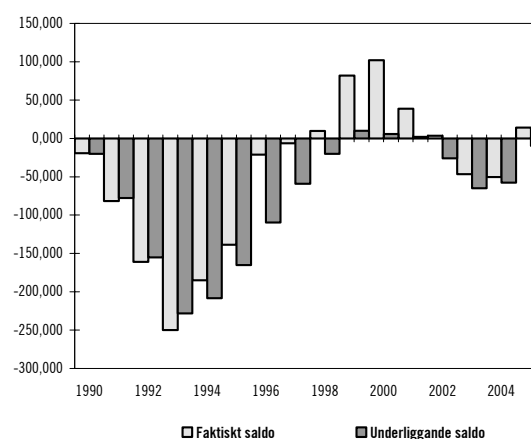
	Utfall 2005	Utfall 2004	Utfall 2004-2005
Inkomster	745 825	694 418	51 407
Skatter m.m.	682 268	637 001	45 267
Övriga inkomster	63 557	57 416	6 141
Utgifter m.m.	731 771	744 931	-13 160
Utgiftsområde 1-25 och 27	692 299	688 005	4 293
Statsskuldräntor m.m. (UO 26)	32 657	52 718	-20 061
Kassamässig korrigerig	-3 269	-6 098	2 829
Riksgäldskontorets nettoutlåning	10 084	10 305	-221
Budgetsaldo¹	14 054	-50 513	64 567

¹ För 2004 anges budgetsaldot efter RGK:s korrigerig av lånebehovet i juni 2005.

Som tidigare nämnts påverkas statsbudgetens saldo av engångseffekter. Om dessa exkluderas erhålls ett mått på den underliggande utvecklingen (statsbudgetens underliggande saldo). I diagram 5.1 redovisas statsbudgetens saldo och

underliggande saldo för åren 1990–2005. Under 1990-talets inledande år var staten tvungen att låna stora belopp. Störst var lånebehovet 1993. Därefter har det skett en kraftig minskning av lånebehovet och 1998 övergick lånebehovet till ett budgetöverskott på 9,7 miljarder kronor. Statsbudgetens saldo ökade sedan successivt till 82 miljarder kronor 1999 och till 102 miljarder kronor 2000. År 2001 minskade budgetsaldot till 38,7 miljarder kronor och 2002 minskade det ytterligare till 1,2 miljarder kronor. År 2003 uppvisade budgetsaldot ett underskott på 46,3 miljarder kronor och 2004 ökade underskottet till 50,5 miljarder kronor. För 2005 blev budgetsaldot ett överskott på 14,1 miljarder kronor.

Diagram 5.1 Statsbudgetens faktiska och underliggande saldo 1990–2005

5.1.2 Reformen

Under 2005 genomfördes särskilda satsningar inom några utvalda politikområden. Dessa tilldelades sammanlagt 22 miljarder kronor mer än 2004. De allmänna bidragen till kommunerna höjdes med 6,8 miljarder kronor. Särskilda satsningar gjordes dessutom på skolan samt på sjuk- och hälsovård. Investeringar i vägar och järnvägar ökade med 3,5 miljarder kronor. På inkomstsidan genomfördes regeländringar som netto minskade statsbudgetens inkomster med 15,7 miljarder kronor jämfört med 2004. Kompensation för allmän pensionsavgift och höjt grundavdrag minskade skatten på arbete med 10,1 miljarder kronor. Slopade arvs- och gåvoskatt samt högre fribelopp för förmögenhetsskatt minskade skatten på kapital med 3,7 miljarder kronor. Höjd skatt på el, bensin och diesel samt höjd fordonsskatt medförde

inkomstökningar för staten med 3,9 miljarder kronor.

Tabell 5.4 Reformerna 2005 jämfört med 2004

Utgiftsreformer	Miljarder kronor ¹	Inkomstreformer	Miljarder kronor ¹
Försök med trängselskatt i Stockholm	1,3	Höjdt grundavdrag	3,7
Ökade resurser till rättsväsendet	0,9	Kompensation för allmän pensionsavgift	6,4
Höjt biståndsmål till 0,88 procent av BNI	0,6	Skattereduktion för stormskadad skog	1,6
Ökade resurser till hälso- och sjukvård	0,9	Höjda fribelopp för förmögenhetsskatt	1,1
Återtagande av tredje sjuklöneveckan m.m.	1,7	Slopade arvs- och gåvoskatt	2,6
Höjt barnbidrag och flerbarnstillägg	0,8	Tillfälligt sysselsättningsstöd till kommuner	2,6
Personalförstärkning till skola och förskola	2,0	Höjd elskatt	-0,9
Ökade investeringar i vägar och järnvägar	3,5	Höjd bensinskatt	-0,8
Ökning av allmänna bidrag till kommuner	6,8	Höjd dieselskatt	-1,0
		Höjd fordonsskatt	-1,2
Övriga utgiftsreformer	3,8	Övriga inkomstreformer	1,6
Summa	22,3	Summa	15,7

¹ Förändringar av utgifter och inkomster på statsbudgeten jämfört med 2004.

5.2 Statsbudgetens inkomster 2005

Statsbudgetens inkomster uppgick 2005 till 746 miljarder kronor, vilket är 4,7 procent högre än vad som fastställdes i statsbudgeten för 2005. Av de totala inkomsterna utgör inkomster från skatt 688 miljarder kronor och övriga inkomster 58 miljarder kronor. I tabell 5.5 redovisas statsbudgetens inkomster 2004–2005 samt skillnad mot statsbudget.

Tabell 5.5 Statsbudgetens inkomster

Miljarder kronor

Budgetår	Utfall 2005	Utfall 2004	Utfall-SB 2005
Statsbudgetens skatteinkomster	688	643	42
Statsbudgetens övriga inkomster	58	52	-9
Statsbudgetens totala inkomster	746	694	34
Statens skatteintäkter	746	705	32

Anm.: I tabellen redovisas inkomsterna enligt den nya struktur som gäller för statsbudgeten fr.o.m. 2006. Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

Statsbudgetens utfall baseras för ett flertal skatter på löpande debiteringar av skatter hänförliga till flera inkomstår. En analys av hur statsbudgetens inkomster har utvecklats 2005 jämfört med den fastställda statsbudgeten bör beakta utvecklingen av makroekonomin och förändringar i regelverken. En sådan analys är dock inte möjlig att göra för de inkomstitlar på statsbudgeten som baseras på skatter som fast-

ställs vid den årliga inkomsttaxeringen. Därför görs den huvudsakliga analysen av skatteinkomsterna med utgångspunkt från den för budgetåret 2006 fastställda strukturen över statsbudgetens inkomstsida, se avsnitt 5.2.2.

De för 2005 beslutade inkomst- och utgiftsreformer som påverkat statens skattintäkter och statsbudgetens inkomster redovisas i tabell 5.6.

Tabell 5.6 Inkomstreformer 2005 jämfört med 2004

Miljarder kronor

Budgetår	2005
Beslut som påverkar statens skatteintäkter	
Skatt på arbete	-8,8
Skatt på kapital	-2,5
Skatt på konsumtion	3,1
Summa skattebeslut	-8,2
Utgifter via krediteringar på skattekonto	-2,6

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

De sänkta skatterna på arbete utgörs till största delen av halva det sista steget i den inkomstskattereform, vilken innebär kompensation för den allmänna pensionsavgiften, som påbörjades 2000. Räntebeläggningen av företagets periodiseringsfonder ökar intäkterna från skatt på kapital, men sammantaget med den slojade arvs- och gåvoskatten samt av de höjda fribeloppen för förmögenhetsskatten minskar intäkterna. Höjda skattesatser för energi och för vägtrafik

ökar intäkterna från konsumtionsskatterna. Utöver detta påverkas statsbudgetens inkomst-sida även av en höjning av det tillfälliga sysselsättningsstödet till kommunerna.

5.2.1 Makroekonomiska förutsättningar

Utvecklingen av skatterna har ett starkt samband med den makroekonomiska utvecklingen. I tabell 5.7 redovisas några centrala förutsättningar för beräkningarna av skatterna åren 2004 och 2005 som redovisades i 2006 års ekonomiska vårproposition samt i budgetpropositionen för 2005 som låg till grund för statsbudgeten.

Arbetade timmar, timlön och utbetald lönesumma påverkar skatt på arbete. Skatt på arbete påverkas även av skiktgränserna som skrivs upp med utvecklingen i KPI¹. Inkomst över skiktgränserna beskattas högre. Om skiktgränserna höjs, så att en större andel av inkomsterna hamnar under skiktgränsen, leder det till lägre skatteintäkter.

Hushållens konsumtionsutgifter påverkar intäkterna från såväl mervärdesskatt som punktskatter.

Tabell 5.7 Makroekonomiska förutsättningar 2005

Procentuell förändring om ej annat anges

	VÅP2006	BP2005
Timlön ¹	3,2	3,5
Antal arbetade timmar i lönesumman ¹	0,5	1,0
Utbetald lönesumma	3,9	4,4
Hushållens konsumtionsutgifter ²	3,5	4,3
KPI juni–juni ³	0,6	1,4
Skiktgräns ⁴	298 600	298 600
Övre skiktgräns ⁴	450 500	450 500

¹ Dagkorrigerad

² Löpande priser

³ Förändringen av konsumentprisindex under perioden juni 2004–juni 2005

⁴ Kronor

Källor: Medlingsinstitutet, SCB och Finansdepartementet

Sedan beräkningen till statsbudgeten har arbetsmarknaden utvecklats svagare än prognostiserat. Till följd av det har timlönen och antal arbetade timmar reviderats ned och därmed också lönesumman. Prognosen för hushållens

konsumtion har även justerats ned, vilket beror på den svagare utvecklingen på arbetsmarknaden. Mycket tyder på att hushållen kände en osäkerhet för framtiden och valde att spara i stället för att konsumera.

5.2.2 Totala skatteintäkter och statsbudgetens skatteinkomster

I budgetpropositionen för 2006 föreslog regeringen en ny struktur och ändrade redovisningsprinciper för statsbudgetens skatter. I december 2005 beslutade riksdagen om den nya strukturen i enlighet med regeringens förslag (bet. 2005/06:FiU10, rskr. 2005/06:135). Analysen av statsbudgetens utfall för 2005 görs i enlighet med den nya strukturen.

Den nya strukturen för redovisningen av skatterna innehåller två delar. Den första delen redovisar skatteintäkter och den andra delen redovisar justeringsposter. Skatteintäkter är periodiserade skatter, dvs. skatterna har en direkt koppling till den ekonomiska utveckling och de skatteregler som gäller för det aktuella inkomståret. Redovisningen är uppdelad på inkomsthuvudgrupperna *Skatt på arbete*, *Skatt på kapital*, *Skatt på konsumtion och insatsvaror samt Restförda och övriga skatter*. Summan av dessa skatter utgör de totala skatteintäkterna, som satta i relation till BNP utgör skattekvoten. Från de totala skatteintäkterna görs avdrag för de skatter som tillhör Europeiska Unionen (EU). Det kvarstående beloppet är den offentliga sektorns skatteintäkter som utgör större delen av intäkterna vid beräkning av den offentliga sektorns finansiella sparande. Den offentliga sektorns skatteintäkter särredovisas därefter på kommunsektorn, ålderspensionssystemet och staten.

Den andra delen av redovisningen visar ett antal justeringsposter som bl.a. behövs för att redovisa skatterna kassamässigt. Skatteinkomsterna, dvs. de kassamässiga skatterna, är betalningar av skatter oavsett vilket inkomstår som skatten är hänförlig till. I regel avser betalningarna skatter som är hänförliga till tre olika inkomstår. Den kassamässiga redovisningen är nödvändig för beräkningen av lånebehovet. För detta ändamål är det tillräckligt med en redovisning av de totala skatteinkomsterna. Justeringsposterna redovisas under

¹ För 2005 gäller förändringen av konsumentprisindex under perioden juni 2004–juni 2005.

följande inkomsthuvudgrupper: *Tillkommande skatter, Avräkningar* och *Periodiseringar*.

I tabell 5.8 redovisas de totala skatteintäkterna, dvs. offentliga sektorns skatteintäkter och skatter som definitionsmässigt tillhör EU, statsbudgetens kassamässiga skatter, skatter m.m. på statsbudgeten och övriga inkomster.

Statens skatteintäkter ökade med 5,8 procent eller med 41 miljarder kronor till 746 miljarder kronor 2005. Ökningen förklaras framför allt av högre intäkter från skatt på kapital, främst skatt på bolagsvinster. Skatteinkomsterna, dvs. de kassamässiga skatterna, ökade 11 procent eller med 71 miljarder kronor.

Tabell 5.8 Totala skatteintäkter och statsbudgetens skatteinkomster enligt den nya strukturen

Miljarder kronor

	Prognos /utfall 2005	Utfall 2004	Utfall-SB2005 2005	2004
+ Skatt på arbete	846,7	824,5	-7,7	-5,0
+ Skatt på kapital	157,2	135,9	33,9	18,5
+ Skatt på konsumtion m.m.	358,2	338,0	4,7	-0,6
+ Restförda och övriga skatter	-3,2	-1,7	-0,5	1,1
= Totala skatteintäkter	1 358,8	1 296,8	30,3	14,0
- EU-skatter	7,8	7,3	0,3	-0,5
- Kommunkatt	433,6	419,8	-3,3	-2,2
- ÅP-systemet	171,7	165,0	1,3	0,9
= Statens skatteintäkter	745,7	704,7	32,0	15,7
+ Uppbörds- och betalningsförskjutningar	-1,8	-32,1		
= Kassamässiga skatter, staten	743,9	672,6		
+ Tillkommande inkomster	9,3	34,0		
+ Avräkningar	-64,9	-63,8		
= Skatter m.m. på statsbudgeten enligt nya principer	688,3	642,8		
- Övriga inkomster som enligt nya strukturen är skatter	6,0	5,8		
= Skatter m.m. på statsbudgeten enligt tidigare principer	682,3	637,0		

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid. År 2005 är skatt på arbete och kapital prognoser.

Skatter m.m. på statsbudgeten enligt nya redovisningsprinciper ökade med 7,1 procent eller med 45 miljarder kronor till 688 miljarder kronor. Skillnaden mellan förändringstakterna förklaras av periodiseringar och ändrad redovisning av de kommunala utjämningsavgifterna.

Jämfört med statsbudget beräknas de totala skatteintäkterna under 2005 bli 30 miljarder kronor högre. Utfallet för statens skatteintäkter blev 32 miljarder kronor högre än beräknat.

Skatt på arbete

Skatt på arbete utgör 62 procent av de totala skatteintäkterna inkomståret 2005. Det motsvarar 847 miljarder kronor och ökningen jämfört med 2004 beräknas bli 2,7 procent. I tabell 5.9 visas skatt på arbete för 2004 och 2005. Posterna under direkta skatter fastställs i taxeringen 2006 och uppgifterna är i dag en prognos. För indirekta skatter är uppgifterna utfall.

Tabell 5.9 Skatt på arbete

Miljarder kronor

Inkomstår	Prognos 2005	Utfall 2004	Skillnad mot SB2005	
			2005	2004
Direkta skatter	473,3	465,6	-5,3	-2,8
Statlig inkomstskatt	37,0	34,0	-0,5	-0,3
Kommunal skatt	433,6	419,8	-3,3	-2,2
Allmän pensionsavgift	74,6	72,1	-0,4	-0,6
Skattereduktioner	-71,9	-60,5	-1,1	0,3
Övriga skatter	0,1	0,1	0,0	0,0
Indirekta skatter	373,3	359,0	-2,4	-2,3
Arbetsgivaravgifter	340,6	328,2	-2,1	-1,3
Egenavgifter	9,6	9,3	-0,5	-0,4
Särskild löneskatt	30,0	28,3	0,2	-1,0
Nedsättningar	-7,9	-8,1	0,5	0,5
Tjänstegrupp-liv	1,3	1,3	-0,4	-0,1
Skatt på arbete	846,7	824,5	-7,7	-5,0

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

Gemensamt för merparten av de skatter som ingår i skatt på arbete är att de följer utvecklingen av utbetalda löner och transfereringar m.m. Skattskyldigheten skiljer sig åt mellan olika skatter, varför skatt på arbete brukar delas in i direkta samt indirekta skatter. Löner och andra ersättningar för arbete är underlag för både direkta och indirekta skatter, medan transfereringsinkomster, såsom sjuk- och föräldrapenning, arbetslöshetsersättning och pensioner, endast är underlag för direkt beskattning.

Tabell 5.10 Utveckling av underlag för skatt på arbete 2005

Procent, procentenheter

	Aktuell beräkning	BP2005	Skillnad mot BP2005
Lönesumma	3,9	4,4	-0,5
Sjukpenning m.m.	-3,7	1,7	-5,4
Arbetslöshetsersättning	-0,2	-1,7	1,5
Pensioner	3,2	2,4	0,8

Anm.: Lönesummans utvecklingstakt avser skatteunderlagets lönesumma, vilken ej nödvändigtvis överensstämmer med lönesumman definierad enligt NR.

Utfallen för skatt på arbete 2004 blev 5 miljarder kronor lägre än statsbudget.

Det preliminära utfallet för lönesumman 2005 blev 0,5 procentenheter lägre än vad som antogs i budgetpropositionen för 2005. Det förklaras av en något lägre timlön samt att antalet arbetade timmar blev lägre. Minskningen av sjukskrivningstalen har lett till en nedrevidering av sjukpenningen. Till följd av detta beräknas intäkterna från skatt på arbete 2005 bli 7,7 miljarder kronor lägre.

Direkta skatter

Direkta skatter består till drygt 90 procent av kommunskatter och utgör mer än hälften av skatt på arbete. De beräknas uppgå till 473 miljarder kronor inkomståret 2005, vilket är en ökning med 1,7 procent jämfört med 2004.

År 2004 blev utfallet för de direkta skatterna 2,8 miljarder kronor lägre än statsbudget och beräknas 2005 bli 5,3 miljarder kronor lägre än statsbudget.

Statlig inkomstskatt

Intäkterna från statlig inkomstskatt beräknas uppgå till 37 miljarder kronor 2005. Det lägre utfallet för lönesumman har medfört att beräkningarna för 2004 och 2005 reviderats ned något jämfört med statsbudgeten.

Kommunal inkomstskatt

Inkomståret 2005 beräknas intäkterna från den kommunala inkomstskatten uppgå till 434 miljarder kronor, vilket är 3,3 procent högre än 2004 års utfall. Ökningen förklaras till viss del av högre kommunala utdebiteringar.

Det lägre utfallet för lönesumman påverkar även den kommunala inkomstskatten. Jämfört med statsbudgeten har intäkterna för 2004–2005

reviderats ned med 2,2 respektive 3,3 miljarder kronor.

Skattereduktioner

Mellan år 2004 och 2005 ökade storleken på skattereduktionerna med 11 miljarder kronor till 72 miljarder kronor. Merparten av skillnaden förklaras av det näst sista steget i egenavgiftskompensationen samt skattereduktion för stormskadad skog.

Indirekta skatter

De indirekta skatterna utgör 44 procent av skatt på arbete och beräknas 2005 uppgå till 374 miljarder kronor. Jämfört med föregående inkomståret ökade intäkterna med 4,0 procent.

Till skillnad från de direkta skatterna där merparten av intäkterna överförs till kommunerna tillfaller de indirekta skatterna huvudsakligen staten och ålderspensionssystemet.

Arbetsgivaravgifter

Av de indirekta skatterna utgörs 91 procent av arbetsgivaravgifter, vilka ökade med 12 miljarder kronor 2005.

Jämfört med statsbudgeten blev utfallet 1,3 miljarder kronor lägre inkomståret 2004. Det lägre utfallet för lönesumman påverkar även arbetsgivaravgifterna, vilket fått till följd att prognosen för 2005 har justerats ned med 2,1 miljarder kronor.

Särskild löneskatt

Mellan 2004 och 2005 beräknas den särskilda löneskatten öka med 1,7 miljarder kronor.

Jämfört med den beräkning som låg till grund för statsbudgeten blev utfallet 1,0 miljarder kronor lägre inkomståret 2004, medan utfallet 2005 blev något högre än beräknat.

Skatt på kapital

Skatt på kapital utgör drygt 10 procent av de totala skatteintäkterna. Bland de skatter som ingår i skatt på kapital finns skatt på hushållens kapitalinkomster och skatt på bolagens vinster. Detta är de skatter som uppvisar störst variationer över tiden. Skatt på kapital inkluderar även fastighetsskatt, förmögenhetsskatt och avkastningsskatt.

Dessa skatter utvecklas relativt jämnt över tiden. I tabell 5.11 redovisas intäkter från skatt på kapital för 2004 och 2005. I tabellen visas också skillnaderna mot statsbudgeten. För 2005 är intäkter från skatt på kapital en prognos av utfallet eftersom flertalet skatter fastställs i den årliga taxeringen. För 2005 beräknas utfallet av skatteintäkterna från skatt på kapital uppgå till 157 miljarder kronor, vilket är en ökning med 21 miljarder kronor jämfört med utfallet för 2004. Skatt på hushållens kapitalinkomster och bolagens inkomstskatt är de skatter som ökat mest mellan åren. Det är också här de största differenserna jämfört med statsbudgeten finns.

Tabell 5.11 Skatt på kapital

Miljarder kronor

Inkomstår	Prognos 2005	Utfall 2004	Skillnad mot SB2005	
			2005	2004
Skatt på kapital, hushåll	19,7	11,9	6,2	-0,7
Skatt på bolags- vinster	82,4	71,5	24,8	19,8
Avkastningsskatt	12,6	11,3	-0,1	-1,0
Fastighetsskatt	25,3	24,3	-0,4	-0,8
Stämpelskatt	7,8	7,1	0,5	0,1
Förmögenhetsskatt	5,5	5,3	1,3	0,2
Övriga skatter	2,7	1,8	1,4	0,9
Arvs- och gåvoskatt	1,1	2,6	0,3	0,0
Skatt på kapital	157,2	135,9	33,9	18,5

Anm.: Redovisningen av avkastningsskatten beaktar även utländska tillgångar som fysiska personer tar upp i inkomstdeklarationen. Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

Skatt på kapital, hushåll

Fysiska personer och dödsbon betalar skatt på kapitalinkomster. Underlaget för skatten är nettot av hushållens kapitalinkomster, såsom inkomsträntor, utdelningar och kapitalvinster, och utgifter i form av utgiftsräntor och kapitalförluster. För 2005 beräknas utfallet av skatten bli 20 miljarder kronor. De ökade skatteintäkterna jämfört med 2004, som totalt uppgår till 8 miljarder kronor, beror på högre realiserade kapitalvinster under 2005. Kapitalvinsternas storlek för 2005 har också reviderats upp sedan beräkningen till statsbudgeten, vilket har lett till en revidering även för skatteintäkterna. Revideringen uppgår till 6 miljarder kronor.

Skatt på bolagsvinster

Aktiebolag, ekonomiska föreningar, stiftelser, m.fl. betalar inkomstskatt på sin beskattningsbara inkomst. Beskattningen utgår från det

bokföringsmässiga resultatet, korrigerat för skattemässiga justeringar. Utfallet för bolagens inkomstskatt 2005 beräknas bli 82 miljarder kronor, vilket är en ökning med 11 miljarder kronor jämfört med utfallet för 2004.

Skillnaden jämfört med statsbudget uppgår till 25 miljarder kronor. Den stora upprevideringen av skatten beror på två faktorer. Vinstutvecklingen i bolagen var stark under 2005. En stor del av vinstutvecklingen skedde under andra hälften av året, vilket har lett till en prognosjustering efter beräkningen till statsbudgeten. Den andra faktorn som påverkat prognosen är bedömningen av ändrade regler för bolagens avsättningar till periodiseringsfonder. Från och med januari 2005 räntebeläggs de medel som bolagen väljer att placera i periodiseringsfonder och en schablonmässigt beräknad intäktsränta tas upp till beskattning. Det har medfört att många bolag under 2005 valt att återföra samtliga, eller stora delar av de medel de placerat i periodiseringsfonder. Flera bolag återförde medel redan under 2004. De tidigare lagda återföringarna har medfört att bolagen tagit ut medlen till beskattning tidigare än reglerna kräver. Före räntebeläggningen återförde bolagen oftast medlen i samband med förluster eller när den lagstadgade avsättningstiden på sex år löpt ut. Av det förväntade utfallet för 2005 beräknas skatteeffekten av den tidigare återföringen uppgå till 9 miljarder kronor.

Avkastningsskatt

Avkastningsskatt tas ut på pensionssparande och sparande i kapitalförsäkringar. Baserat på värdet av tillgångarna i kapital- eller pensionsförsäkring beräknas en schablonmässig avkastning, som beskattas. Det beräknade utfallet av avkastningsskatten för 2005 är 13 miljarder kronor. Skatteintäkterna har ökat med 1 miljard kronor jämfört med 2004. Skillnaden i utfallet jämfört med statsbudget är mycket liten.

Fastighetskatt

Skatt utgår på fastighet som taxerats som småhusenhet, hyreshusenhet, industrienhet inklusive elproduktionsenhet eller lantbruksenhet om det på lantbruksenheten finns vad som vid fastighetstaxeringen betecknas som småhus eller mark för småhus. Från skatteplikt undantas fastighet som året före taxeringsåret inte varit skattepliktig enligt fastighetstaxeringslagen.

Skatten utgår på fastighetens taxeringsvärde, vilket skall motsvara 75 procent av fastighetens

marknadsvärde. Med marknadsvärde avses det pris fastigheten sannolikt betingar vid en försäljning.

Intäkterna blev 0,4 miljarder kronor lägre än i statsbudgeten, vilket förklaras av lägre taxeringsvärden för hyreshus och industrienheter.

Förmögenhetsskatt

Mellan 2004 och 2005 beräknas förmögenhetsskatteintäkterna öka med 0,2 miljarder kronor till 5,5 miljarder kronor. Ökningen beror bl.a. på högre värdering av tillgångar på aktiemarknaderna. Jämfört med statsbudgeten väntas intäkterna för 2005 bli 1,3 miljarder kronor högre.

Skatt på konsumtion och insatsvaror

Mervärdesskatt och punktskatter bildar tillsammans undergruppen skatt på konsumtion och insatsvaror. Under 2005 uppgick intäkterna till 358 miljarder kronor. Skatt på konsumtion och insatsvaror utgör 26 procent av de totala skatteintäkterna. Enbart mervärdesskatten står för 18 procent och punktskatter står för 8 procent av de totala intäkterna.

Tabell 5.12 Skatt på konsumtion och insatsvaror

Miljarder kronor

Inkomstår	Utfall	Utfall	Skillnad mot SB2005	
	2005	2004	2005	2004
Mervärdesskatt	250,8	235,6	6,1	0,2
Punktskatter	107,4	102,4	-0,8	-0,8
Tobaksskatt	8,2	8,2	-0,2	-0,1
Alkoholskatt	10,3	10,1	-0,6	0,0
Energiskatt	37,8	35,1	-0,2	-1,4
Koldioxidskatt	25,5	26,4	-1,7	0,2
Skatt på vägtrafik	11,0	8,8	0,5	0,2
Övriga skatter på energi och miljö	3,4	3,5	0,0	0,1
Skatt på import	4,7	3,9	0,6	0,1
Övriga skatter	6,4	6,4	0,2	0,1
Summa	358,2	338,0	4,7	-0,6

Anm.: I övriga skatter på energi och miljö inkluderas svavelskatt, skatt på el från kärnkraft, avfallsskatt, skatt på gödsel- och bekämpningsmedel, m.fl. Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

Mervärdesskatt

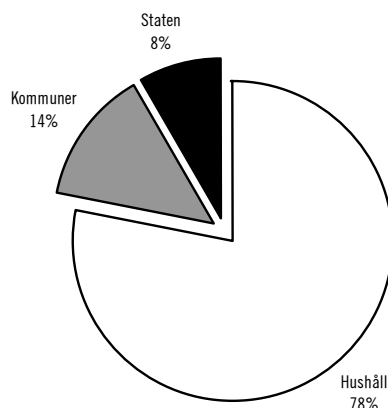
Intäkterna från mervärdesskatt uppgick till 251 miljarder kronor 2005, vilket är en ökning

med 15 miljarder kronor eller 6,5 procent jämfört med 2004.

Mervärdesskatten påverkas främst av hushållens konsumtionsutgifter, men även av statens och kommunsektorns förbrukning och investeringar. I diagram 5.2 åskådliggörs mervärdesskatten fördelad på sektorer 2005.

Diagram 5.2 Mervärdesskatt fördelad på sektorer 2005

Andel

I diagram 5.2 ingår även mervärdesskatt på investeringar och förbrukning i de företag som har undantag från skatteplikt. Dessa företag har ingen avdragsrätt för sin ingående mervärdesskatt och till följd av det belastar den implicit de tre sektorerna ovan. Staten och kommunerna bedriver även skattepliktig verksamhet och denna beläggs, liksom privat näringsverksamhet, med utgående mervärdesskatt vilken slutligen belastar hushållens konsumtion.

Utfallet för 2005 blev 6,1 miljarder kronor högre än i statsbudgeten. Intäkterna från mervärdesskatt förväntades öka med 4,5 procent under 2005. Att den verkliga ökningstakten blev 2 procent högre förklaras bl.a. av ökade investeringar och en högre andel konsumtion av högbeskattade varor.

Punktskatter

Punktskatter är s.k. särskilda konsumtions-skatter. En avsikt med punktskatter är att de ska kompensera för de externa kostnader för samhället som uppstår i samband med förbrukning av vissa varor och tjänster. Punktskatter tas ut på bl.a. tobak, alkohol och energi.

Utvecklingen av skatteintäkterna från punktskatter beror till stor del på volymutvecklingen i respektive varugrupp. Till följd av indexeringen av skattesatserna avseende skatt på energi påverkar även utvecklingen av KPI² intäkterna.

Under 2005 uppgick punktskatterna till sammanlagt 107 miljarder kronor. Det är knappt 1 miljard kronor lägre än statsbudget.

Tobaksskatt

Tobaksskatten utgörs till största delen av skatt på cigaretter. Totalt uppgick skatt på tobak 2005 till 8,2 miljarder kronor, vilket är i linje med statsbudgeten.

Alkoholskatt

Alkoholskatterna uppgick 2005 till 10 miljarder kronor. Utfallet blev 0,6 miljarder kronor lägre än beräknat, varav 0,4 miljarder kronor lägre intäkter från skatt på vin m.m. samt 0,2 lägre intäkter från skatt på öl.

Skatt på energi

Under skatt på energi återfinns energiskatt och koldioxidskatt. År 2005 uppgick intäkterna från energiskatt till 38 miljarder kronor, vilket är 0,2 miljarder kronor lägre än statsbudget. Av tabell 5.13 framgår att intäkterna från elektrisk kraft blev 0,7 miljarder kronor högre än beräknat samt att intäkterna från bensin och olja blev 0,4 respektive 0,5 miljarder kronor lägre än beräknat.

Koldioxidskatten blev 1,7 miljarder kronor lägre än beräknat, varav 1 miljard kronor förklaras av att konsumtionen av olja inte blev så hög som prognostiserats.

Tabell 5.13 Fördelning av energi- och koldioxidskatt

Miljarder kronor

Inkomstår	Utfall 2005	Utfall 2004	Skillnad mot SB2005	
			2005	2004
Energiskatt	37,8	35,1	-0,2	-1,4
Elektrisk kraft	18,2	17,2	0,7	-1,3
Bensin	14,8	14,2	-0,4	-0,1
Olja	4,7	3,6	-0,5	-0,1
Övrigt	0,1	0,1	-0,1	0,0
Koldioxidskatt	25,5	26,4	-1,7	0,2
Bensin	11,1	11,2	-0,3	0,0
Olja	13,4	14,2	-1,0	0,3
Övrigt	1,0	1,1	-0,4	-0,1

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

Restförda skatter och övriga skatter

Restförda skatter är ett netto av restförda och av kronofogdemyndigheten indrivna skatter. Bland övriga skatter redovisas omprövningar av skattemyndigheten tidigare fattade taxeringsbeslut samt diverse inkomster som förs till olika fonder, exempelvis insättningsgarantiavgifter bilskrotningsavgifter m.fl.

Tabell 5.14 Restförda och övriga skatter

Miljarder kronor

Inkomstår	Utfall 2005	Utfall 2004	Skillnad mot SB2005	
			2005	2004
Restförda skatter	-7,6	-5,9	-1,2	0,2
Övriga skatter	4,4	4,2	0,7	0,9
Summa	-3,2	-1,7	-0,5	1,1

Restförda skatter blev 1,2 lägre än statsbudget och övriga skatter 0,7 miljarder kronor högre än statsbudget. Sammantaget blev restförda och övriga skatter 0,5 miljarder kronor lägre än statsbudget.

Periodiseringar, tillkommande inkomster och avräkningar

Tabell 5.15 redovisar de justeringsposter som krävs för att få skatterna kassamässigt redovisade samt de tillkommande inkomster och avräkningar som redovisas under inkomsttypen 1000 Skatter m.m.

Under tillkommande inkomster redovisas EU-skatterna eftersom uppbörden av dessa redovisas på budgetens inkomstsida medan betalningen till EU redovisas på budgetens

² 2005 höjdes skattesatserna motsvarande förändringen av konsumentprisindex under perioden juni 2003–juni 2004.

utgiftssida. Bland avräkningar är det avräknad mervärdesskatt hos statliga myndigheter och kompensationen för mervärdesskatt för kommunsektorn som är de största posterna. Under avräkningar redovisas även de skatte-krediteringar som enligt nationalräkenskaperna är att likställa med utgifter. Periodiseringar utgörs framför allt av uppbörds- och betalningsförskjutningar. Såväl uppbörden av skatter som fastställs vid den årliga taxeringen som betalningen av skatter är svåra att prognostisera och orsakar i regel stora avvikelser mot de i budgeten fastställda beloppen.

Tabell 5.15 Tillkommande skatter, avräkningar och periodiseringar

Miljarder kronor

Inkomstår	Utfall 2005	Utfall 2004	Skillnad mot SB2005	
			2005	2004
Tillkommande inkomster	9,3	34,0	0,2	-0,6
EU-skatter	7,8	7,3	0,3	-0,5
Kommunala utjämningsavgifter	1,5	26,7	-0,1	-0,1
Avräkningar	-64,9	-63,8		
Skatter som redovisas utanför budgeten	-2,2	-1,9		
Avräknad mervärdesskatt statliga myndigheter	-20,8	-20,5		
Kompensation mervärdesskatt, kommuner	-34,2	-32,5		
Stöd som ges via skattekrediteringar	-13,6	-7,7		
Kompetenssparande	6,0	-1,2	6,0	0,0
Periodiseringar	-1,8	-32,1		
Uppbördsförskjutningar	-10,9	2,5		
Betalningsförskjutningar	9,2	-8,5		
Anstånd	-0,2	0,0		
Övriga skatter	6,4	6,4		

5.2.3 Sambandet mellan statsbudgetens skatter och resultaträkningen

Skatterna som de redovisas i resultaträkningen skiljer sig definitionsmässigt från vad som redovisas i statsbudgeten, främst för att resultaträkningen även omfattar skatter som definitionsmässigt tillhör ålderspensions-systemet och EU. För att analysera skillnaden mellan förändringen av skatterna i resultaträkningen och förändringen av skatterna som de

redovisas i statsbudgeten utgår jämförelsen i tabell 5.16 från de totala skatteintäkterna.

Tabell 5.16 Sambandet skatterna i statsbudgeten och resultaträkningen (RR)

Miljarder kronor

	Prognos /utfall 2005	Utfall 2004	Utfall-SB2005	
			2005	2004
+ Totala skatteintäkter	1 358,8	1 296,8	30,3	14,0
- Kommunalskatt	433,6	419,8	-3,3	-2,2
= Statens skatteintäkter, ÅP-systemet och EU	925,3	877,0	33,6	16,2
+ Uppbörds- och betalningsförskjutningar	-1,8	-32,1		
= Kassamässiga skatter, staten, ÅP-systemet och EU	923,4	844,9		
- Skatter som inte redovisas i RR	-2,9	-2,6		
+ Riksbankens inlevererade överskott m.m.	7,3	6,7		
- Eliminering arbetsgivaravgifter m.m. statligt anställda	-25,2	-24,6		
- Eliminering moms, statliga myndigheter	-20,8	-20,5		
+ Betalningsförskjutningar som inte påverkar RR	-7,0	-0,1		
+ Periodiseringar av kommunalskatt i RR, värde regleringar m.m.	-0,5	9,4		
+ Bruttoredo visning kommunala utjämningsavgifter m.m.	14,9	25,8		
= Skatter m.m. i resultaträkningen	889,6	838,6		

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

De skatteintäkter som ingår i resultaträkningen är totala skatteintäkter exklusive de skatter som tillhör kommunsektorn, dvs. totalt 925 miljarder kronor avseende 2005. När uppbörds- och betalningsförskjutningar beaktats uppgår de kassamässiga skatterna för staten, ålderspensions-systemet och EU till 923 miljarder kronor.

Skatter som inte redovisas i resultaträkningen är medel till olika fonder, exempelvis insättningsgarantinämnden, kärnavfallsfonden och batterifonden. Riksbankens inlevererade överskott redovisas bland skatterna i resultaträkningen, men bland övriga inkomster i statsbudgeten. I resultaträkningen görs vissa elimineringar bland annat av ingående mervärdesskatt hos statliga myndigheter samt arbetsgivaravgifter m.m. för statligt anställda. Hushållens och företagens över- och underbetalningar av skatter påverkar inte årets resultat utan tas i stället upp som en skuld eller fordran. Periodiseringar av kommunalskatt avser slutregleringar av utbetalda kommunalskatter som regleras i januari året efter budgetåret. I resultaträkningen bruttoredovisas även kommunala utjämningsavgifter. Eftersom dessa avgifter inte är skatter redovisades de inte bland skatterna utan som tillkommande inkomster (se tabell 5.8). Från och med 2005 nettoredovisas den kommunala utjämningsavgiften på statsbudgetens utgiftssida.

5.2.4 Övriga inkomster

Övriga inkomster omfattar inkomsttyperna Inkomster av statens verksamhet, Inkomster av försäld egendom, Återbetalning av lån, Kalkylmässiga inkomster och Bidrag m.m. från EU. Utfallet för 2005 uppgick till totalt 63 557 miljoner kronor och var därmed 8 586 miljoner kronor (11,9 procent) lägre än vad som beräknats i den ursprungliga statsbudgeten antagen av riksdagen i december 2004. Skillnaden förklaras främst av att Inkomster av försäld egendom blev 8 311 miljoner kronor lägre än beräknat. Inkomster av statens verksamhet blev 2 241 miljoner kronor lägre än beräknat i statsbudgeten.

Tabell 5.17 Övriga inkomster, sammanfattning

	SB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Inkomster av statens verksamhet	35 426	33 185	-2 241	35 082
Inkomster av försäld egendom	15 000	6 689	-8 311	136
Återbetalning av lån	2 387	2 303	-84	2 391
Kalkylmässiga inkomster	7 559	8 788	1 229	8 252
Bidrag m.m. från EU	11 771	12 592	821	11 555
Summa övriga inkomster	72 144	63 557	-8 586	57 416

Inkomster av statens verksamhet

Under denna inkomsttyp redovisas bl.a. rörelseöverskott från statliga affärsverk, Riksbanken, AB Svenska Spel och Statens fastighetsverk. Vidare redovisas ränteinkomster, aktieutdelningar från bolag med statligt ägande, offentligrättsliga avgifter, försäljningsinkomster, böter samt övriga inkomster av statens verksamhet.

Inkomsterna under denna inkomsttyp uppgick till 33 185 miljoner kronor för 2005 och var därmed 2 241 miljoner kronor (6,3 procent) lägre än beräknat i statsbudgeten. Övriga inkomster av statens verksamhet blev 5 193 miljoner kronor lägre än beräknat. Aktieutdelning blev 2 293 miljoner kronor högre än beräknat i statsbudgeten.

För 2005 blev Inkomster av statens verksamhet 1 898 miljoner kronor (5,4 procent) lägre än 2004. Övriga inkomster av statens verksamhet minskade med 7 991 miljoner kronor. Aktieutdelningar ökade med 4 546 miljoner kronor och Ränteinkomster ökade med 1 177 miljoner kronor.

Tabell 5.18 Inkomster av statens verksamhet

Miljoner kronor

	SB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Rörelseöverskott	10 145	10 853	708	10 269
Överskott av statens fastighetsförvaltning	383	323	-60	447
Ränteinkomster	5 557	5 755	198	4 578
Aktieutdelning	9 851	12 143	2 293	7 597
Offentligrättsliga avgifter	6 552	6 659	107	6 677
Försäljningsinkomster	290	139	-151	393
Böter m.m.	2 234	2 091	-142	1 908
Övriga inkomster av statens verksamhet	415	-4 778	-5 193	3 213
Inkomster av statens verksamhet	35 426	33 185	-2 241	35 082

Rörelseöverskott

Inkomsterna under inkomsthuvudgruppen Rörelseöverskott uppgick till 10 853 miljoner kronor och var därmed 708 miljoner kronor (7,0 procent) högre än beräknat i statsbudgeten för 2005. Den enskilt största ökningen (400 miljoner kronor) avser *Riksbankens inlevererade överskott*. Inlevererat överskott från *AB Svenska spel* uppgick till 3 634 miljoner kronor,

vilket är 234 miljoner kronor högre än i statsbudgeten.

Under 2005 blev inkomsterna av Rörelseöverskott 584 miljoner kronor (5,7 procent) högre än 2004. Den största höjningen avser *Riksbankens inlevererade överskott*. Detta ökade med 600 miljoner kronor (9,8 procent).

Tabell 5.19 Rörelseöverskott

Miljoner kronor

	SB 2005	Utfall 2005	Utfall -SB 2005	Utfall 2004
Lufftartsverkets inlevererade överskott	5	30	25	0
Affärsverket svenska kraftnäts inlevererade utdelning och inleverans av motsvarighet till statlig skatt	325	337	12	309
Sjöfartsverkets inlevererade överskott	20	29	8	20
Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	20	9	-11	6
Inlevererat överskott av statsstödd exportkredit	75	114	39	157
Riksbankens inlevererade överskott	6 300	6 700	400	6 100
Inlevererat överskott från AB Svenska Spel	3 400	3 634	234	3 677
Rörelseöverskott	10 145	10 853	708	10 269

Överskott av statens fastighetsförvaltning

Inkomsterna av *Överskott av statens fastighetsförvaltning* blev 323 miljoner kronor och var därmed 60 miljoner kronor (15,7 procent) lägre än beräknat i statsbudgeten för 2005. Överskottet från Fortifikationsverket och Statens fastighetsverk uppgick till 273 miljoner kronor respektive 50 miljoner kronor.

Under 2005 blev *Överskott statens fastighetsförvaltning* 124 miljoner kronor (27,8 procent) lägre än 2004.

Ränteinkomster

Utfallet för inkomsthuvudgruppen Ränteinkomster uppgick till 5 755 miljoner kronor för 2005 och var därmed 198 miljoner kronor (3,6 procent) högre än beräknat i statsbudgeten. Det är *Ränteinkomster på studielån upptagna efter 1988* som blev 191 miljoner kronor högre.

Under 2005 blev Ränteinkomster 1 177 miljoner kronor (25,7 procent) högre än 2004. *Räntor på skattekonton m.m. netto* ökade med 785 miljoner kronor och *Ränteinkomster på studielån upptagna efter 1988* ökade med 388 miljoner kronor (9,9 procent).

Tabell 5.20 Ränteinkomster

Miljoner kronor

	SB 2005	Utfall 2005	Utfall-SB 2005	Utfall 2004
Ränteinkomster på studielån upptagna efter 1988	4 135	4 326	191	3 937
Räntor på skattekonton m.m., netto	1 313	1 342	29	556
Övriga ränteinkomster	109	88	-22	84
Ränteinkomster	5 557	5 755	198	4 578

Aktieutdelning

Inkomster av statens aktier uppgick till 12 143 miljoner kronor för 2005 och var därmed 2 293 miljoner kronor (23,3 procent) högre än beräknat i statsbudgeten. Utdelningar, som bolagen betalade ut under 2005, hänför sig till räkenskapsåret 2004. I tabell 5.21 redovisas aktieutdelningarna från statligt ägda aktier för 2004 och 2005.

Aktieutdelningarna ökade med 4 546 miljoner kronor (59,8 procent) mellan 2004 och 2005. Utdelningen från Vattenfall AB uppgick till 5 600 miljoner kronor, vilket är en ökning med 3 200 miljoner kronor. Utdelningen från TeliaSonera AB uppgick till 2 542 miljoner kronor. Det är en ökning med 424 miljoner kronor.

Tabell 5.21 Aktieutdelning

Miljoner kronor

	Utfall 2005	Utfall 2004	Skillnad 2004-2005
Akademiska Hus AB	394	250	144
Apoteket AB	100	117	-17
Civitas Holding AB (Vasakronan)	165	9	156
Kasernen Fastighets AB	4	4	0
LKAB	520	281	239
Nordea Bank AB	1 318	1 240	78
Nordiska investeringsbanken	201	149	52
Posten AB	150		150
SBAB	139	143	-4
SKD-företagen AB		2	-2
SOS Alarm Sverige AB	2	2	0
Specialfastigheter AB	25	56	-31
Sveaskog Holding AB	355	355	0
Svensk Bilprovning AB	2	2	0
Swedish Space Corp	40		40
Systembolaget AB	90	80	10
TeliaSonera AB	2 542	2 118	424
Vasallen AB	96	38	58
Vattenfall AB	5 600	2 400	3 200
Vin & Sprit AB	400	350	50
Summa	12 143	7 597	4 546

Offentligrättsliga avgifter

Inkomsterna under inkomsthuvudgruppen Offentligrättsliga avgifter uppgick till 6 659 miljoner kronor och var därmed 107 miljoner kronor (1,6 procent) högre än beräknat i statsbudgeten för 2005. De största avvikelserna mot statsbudgeten återfinns under *Expeditions- och ansökningsavgifter* (108 miljoner kronor) och *Finansieringsavgift från arbetslöshetskassor* (-83 miljoner kronor).

Under 2005 blev Offentligrättsliga avgifter 18 miljoner kronor (0,3 procent) lägre än 2004. *Övriga offentligrättsliga avgifter* minskade med 164 miljoner kronor. Det berodde på kvotplikts- och förseningsavgifter vid Statens energimyndighet, som minskade från 181 miljoner kronor till 16 miljoner kronor.

Försäljningsinkomster

Inkomsterna under inkomsthuvudgruppen Försäljningsinkomster uppgick till 139 miljoner

kronor, vilket är 151 miljoner kronor (52 procent) lägre än vad som beräknades i statsbudgeten för 2005. För inkomsttiteln *Offentlig lagring, försäljningsintäkter* blev utfallet 159 miljoner kronor lägre än beräknat i statsbudgeten. Om vissa förutsättningar är uppfyllda köper och lagrar Statens jordbruksverk bl.a. spannmål, skummjölksprodukter, nötkött och smör åt EU. Skillnaden mellan utfall och statsbudget beror på en minskad försäljning av varor som lagrats.

Under 2005 blev Försäljningsinkomster 254 miljoner kronor lägre än 2004. Utfallet för *Offentlig lagring, försäljningsintäkter* blev 257 miljoner kronor lägre.

Böter m.m.

Utfallet för inkomsthuvudgruppen Böter m.m. uppgick till 2 091 miljoner kronor och var därmed 142 miljoner kronor (6,4 procent) lägre än beräknat i statsbudgeten för 2005. Utfallet för inkomsttiteln *Skattetillägg* blev 1 074 miljoner kronor, vilket är 226 miljoner kronor lägre än beräknat.

Under 2005 blev inkomsterna av Böter m.m. 183 miljoner kronor (9,6 procent) högre än 2004, varav 124 miljoner kronor avser *Sanktionsavgifter m.m.* Utfallet för undertiteln *Konkurrensskadeavgift* uppgick till 112 miljoner kronor 2005.

Övriga inkomster av statens verksamhet

Inkomsterna under inkomsthuvudgruppen Övriga inkomster av statens verksamhet uppgick till -4 778 miljoner kronor och blev därmed 5 193 miljoner kronor lägre än vad som beräknades i statsbudgeten för 2005. Här redovisas bl.a. tillfälliga inkomster, vilket förklarar avvikelserna mot statsbudgeten. Enligt regeringsbeslut den 8 december 2005 reglerades den s.k. kommunkontoskulden genom att en utgift på 5 574 miljoner kronor redovisades på denna inkomsttitel. Motsvarande belopp redovisades under Riksgäldskontorets nettoutlåning på statsbudgetens utgiftssida. Statsbudgetens saldo påverkades således inte av beslutet (se även avsnitt 5.4.25 Allmänna bidrag till kommuner).

I samband med att Försäkringskassan inrättades den 1 januari 2005 avvecklades fonderna för den frivilliga och obligatoriska sjukförsäkringen. Av fondernas behållning redo-

visade Försäkringskassan 307 miljoner kronor mot denna inkomsttitel.

Under 2005 blev Övriga inkomster av statens verksamhet 7 991 miljoner kronor lägre än 2004. Det beror främst på regleringen av kommunkontoskulden.

Inkomster av försåld egendom

Under inkomsttypen Inkomster av försåld egendom redovisas inkomster från försäljning av aktier, byggnader, maskiner och mark. Inkomster av försåld egendom uppgick till 6 689 miljoner kronor under 2005. I statsbudgeten för 2005 togs försäljningar schablonmässigt upp med 15 000 miljoner kronor. Utfallet består i huvudsak av inkomster till staten till följd av TeliaSonera AB:s återköp av aktier (4 660 miljoner kronor) och statens försäljning av aktier i Nordea Bank AB (1 840 miljoner kronor). Statens ägarandel i dessa bolag blev därmed oförändrad.

Under 2005 blev Inkomster av försåld egendom 6 553 miljoner kronor högre än 2004 då utfallet uppgick till 136 miljoner kronor.

Tabell 5.22 Inkomster av försåld egendom

Miljoner kronor

	SB 2005	Utfall 2005	Utfall-SB 2005	Utfall 2004
Inkomster av försåld egendom	15 000	6 689	-8 311	136

Återbetalning av lån

Under inkomsttypen Återbetalning av lån redovisas återbetalningar av lån. Dessa uppgick till 2 303 miljoner kronor och var därmed 84 miljoner kronor (3,5 procent) lägre än beräknat i statsbudgeten för 2005. Skillnaden beror främst på att *Återbetalning av studiemedel* blev 89 miljoner kronor lägre än beräknat.

Under 2005 blev Återbetalning av lån 88 miljoner kronor (3,7 procent) lägre än 2004. *Återbetalning av studiemedel* minskade med 82 miljoner kronor.

Tabell 5.23 Återbetalning av lån

Miljoner kronor

	SB 2005	Utfall 2005	Utfall-SB 2005	Utfall 2004
Återbetalning av näringslån	92	87	-5	111
Återbetalning av studielån	2 206	2 118	-89	2 199
Återbetalning av övriga lån	89	99	10	81
Återbetalning av lån	2 387	2 303	-84	2 391

Kalkylmässiga inkomster

Inkomsttypen Kalkylmässiga inkomster består av vissa amorteringar och statliga pensionsavgifter. Inkomsterna uppgick till 8 788 miljoner kronor under 2005, vilket är 1 229 miljoner kronor (16,3 procent) högre än beräknat i statsbudgeten. Utfallet för inkomsttiteln *Statliga pensionsavgifter* blev 7 542 miljoner kronor, vilket är 555 miljoner kronor högre än beräknat i statsbudgeten. Det beror på att dubbla premier betalades in i början av året till följd av förändringar i den statliga försäkringsmodellen.

Utfallet för inkomsttitel *Amortering på statskapital* blev 1 242 miljoner kronor, vilket är 679 miljoner kronor högre än beräknat i statsbudgeten. Statens fastighetsverk övertog de allmänna försäkringskassornas fastigheter och redovisade till följd därav 709 miljoner kronor på denna inkomsttitel (regeringsbeslut den 16 december 2004).

Under 2005 blev Kalkylmässiga inkomster 536 miljoner kronor (6,5 procent) högre än 2004. *Amortering på statskapital* ökade med 666 miljoner kronor och *Statliga pensionsavgifter* minskade med 125 miljoner kronor mellan 2004 och 2005.

Tabell 5.24 Kalkylmässiga inkomster

Miljoner kronor

	SB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Avskrivningar och amorteringar	572	1 246	674	585
Avskrivningar på fastigheter	563	1 242	679	576
Uppdragsmyndigheters komplementkostnader	9	4	-5	9
Statliga pensionsavgifter	6 987	7 542	555	7 667
Kalkylmässiga inkomster	7 559	8 788	1 229	8 252

Statliga pensionsavgifter

Avgifterna för den statliga tjänstepensioneringen uppgick till 6 221 miljoner kronor under 2005. Den särskilda löneskatten på pensionskostnader uppgick till 1 253 miljoner kronor. Administrationskostnaderna för det statliga tjänstepensionssystemet blev 164 miljoner kronor under 2005.

Tabell 5.25 Statliga pensionsavgifter

Miljoner kronor

	SB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Statlig tjänstepensionering		6 221		6 225
Särskild löneskatt på pensionskostnader		1 253		1 403
Statlig grupplivförsäkring		84		77
Premieskatt, gruppliv		65		52
Statlig personskadeförsäkring		90		76
Avdrag för administrationskostnader		-164		-159
Administration, personskadeförsäkring		-8		-7
Statliga pensionsavgifter	6 987	7 542	555	7 667

Bidrag m.m. från EU

Inkomsterna under inkomsttypen Bidrag m.m. från EU omfattar bidrag från EG:s jordbruksfond, fiskefond, regionalfond, socialfond, bidrag till transeuropeiska nätverk samt övriga bidrag från EG.

Inkomsterna uppgick till 12 592 miljoner kronor för 2005 och var därmed 821 miljoner

kronor (7,0 procent) högre än beräknat i statsbudgeten.

Inkomsterna på inkomsttiteln *Djurbidrag* blev 543 miljoner kronor högre än beräknat i statsbudgeten. Orsaken är främst att ett nytt mjölkbidrag infördes under 2004, vilket betalades ut i förskott av Statens jordbruksverk för första gången under 2005. Inkomsterna avser ersättning från EG:s jordbruksfond.

Inkomsterna på inkomsttiteln *Exportbidrag* blev 235 miljoner kronor högre än beräknat i statsbudgeten. De avser ersättning från Jordbruksfonden för exportbidrag, som Statens jordbruksverk betalade ut i förskott i slutet av 2004 och under 2005. Förskottet i slutet av 2004 var högre än väntat, vilket är den främsta orsaken till att exportbidragen 2005 blev högre än beräknat i statsbudgeten.

Inkomsterna på inkomsttiteln *Bidrag från EG:s socialfond perioden 2000–2006* blev 452 miljoner kronor högre än beräknat i statsbudgeten. Orsaken till de högre inkomsterna är att ersättningen från EG:s socialfond avser förskottade bidrag för både 2004 och 2005.

Inkomsterna på inkomsttiteln *Bidrag från EG:s regionalfond perioden 2000–2006* blev 227 miljoner kronor lägre än beräknat i statsbudgeten.

Jämfört med 2004 blev bidragen från EU 1 038 miljoner kronor (9,0 procent) högre. Inkomsterna under inkomsttiteln *Djurbidrag* ökade med 426 miljoner kronor. Orsaken är främst det nya mjölkbidraget.

Inkomsterna under inkomsttiteln *Offentlig lagring* ökade med 252 miljoner kronor. De avser ersättning för utgifter i samband med offentlig lagring (interventionslager). Dessa utgifter ökade under 2005 (se även utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar).

Tabell 5.26 Bidrag m.m. från EU

Miljoner kronor

	SB 2005	Utfall 2005	Utfall-SB 2005	Utfall 2004
Bidrag från EG:s jordbruksfond	8 464	8 946	482	8 035
<i>varav</i>				
Arealbidrag	4 097	4 058	-39	4 025
Kompletterande åtgärder perioden 1995–1999	3	3	0	21
Övriga interventioner	389	263	-125	248
Exportbidrag	441	675	235	466

Djurbidrag	1 397	1 940	543	1 514
Offentlig lagring	160	254	94	2
Miljö-, struktur- och regionala åtgärder perioden 2000–2006	1 821	1 580	-240	1 466
Övriga bidrag från EG:s jordbruksfonds garantisektion	6	7	1	70
Bidrag från EG:s jordbruksfonds utvecklingssektion	151	164	13	223
Bidrag från EG:s fiskesfond	94	109	15	25
Bidrag från EG:s regionalfond	1 583	1 381	-202	1 458
Bidrag från EG:s socialfond	1 422	1 848	427	1 915
Bidrag till transeuropeiska nätverk	200	300	100	91
Övriga bidrag från EG	8	7	-1	31
Bidrag m.m. från EU	11 771	12 592	821	11 555

5.3 Statsbudgetens utgifter m.m.

Utgifterna på statsbudgeten är indelade i 27 utgiftsområden. Därutöver ingår även posterna Minskning av anslagsbehållningar (endast vid budgetering), Riksgäldskontorets nettoutlåning och Kassamässig korrigerering på statsbudgetens utgiftssida.

Skillnaderna per utgiftsområde i förhållande till anvisade medel redovisas i tabell 5.29. En större förbrukning än totalt anvisade medel kan finansieras genom att myndigheterna utnyttjar ingående ramöverföringsbelopp/anslagssparande eller anslagskredit eller genom att regeringen beslutar om s.k. medgivet överskridande.

5.3.1 Makroekonomiska förutsättningar och beslut

I tabell 5.27 redovisas skillnaden mellan utfallet och de beräknade utgifterna i den ursprungliga statsbudgeten, som fastställdes av riksdagen i december 2004. Skillnaden delas upp i skillnad till följd av beslut, förändringar av makroekonomiska förutsättningar och övriga förklaringsfaktorer. De makroekonomiska förutsättningarna redovisas i tabell 5.28.

Tabell 5.27 Skillnaden mellan utfall och beräknade utgifter i statsbudgeten 2005

Miljarder kronor

	Makroförutsätn.	Beslut	Övrigt	Totalt
Utgiftsområden, exkl. Statsskuld-räntor m.m.	0,1	3,4	-10,4	-6,9
Statsskuld-räntor m.m.	-5,0	0	-1,1	-6,1
Riksgäldskontorets nettoutlåning ¹⁾	0,2	5,8	-12,0	-5,9
Summa statsbudgetens utgifter m.m.	-4,7	9,2	-23,4	-19,0

¹⁾ Inklusive Kassamässig korrigerering

Utfallet för statsbudgetens utgifter m.m. blev 19,0 miljarder kronor lägre än i den ursprungliga fastställda statsbudgeten. Förändringar i de makroekonomiska förutsättningarna medförde att utgifterna blev 4,7 miljarder kronor lägre än i statsbudgeten.

Utfallet för utgiftsområden exklusive räntor blev 0,1 miljarder kronor högre till följd av en annan makroekonomisk utveckling än vad som antogs i statsbudgeten. Högre arbetslöshet medförde att utgifterna för arbetslöshetsersättning blev 1,1 miljarder kronor högre än beräknat (se vidare avsnitt 5.4.13). En lägre lönesumma än väntat medförde att utgifterna för sjukpenning blev 0,3 miljarder kronor lägre än i statsbudgeten (se vidare avsnitt 5.4.10).

Tabell 5.28 Makroekonomiska förutsättningar för utgifterna

	SB 2005	Utfall 2005	Diff. från SB 2005	Utfall 2004
Procentuell förändring från föregående år:				
BNP (volym)	3,0	2,7	-0,3	3,7
KPI (årsgenomsnitt)	1,4	0,5	-0,9	0,4
Antal sysselsatta	0,8	0,7	-0,1	-0,5
Nivåer:				
Öppen arbetslöshet, procent ¹⁾	5,5	6,0	0,5	5,9
6-mån ränta, procent	3,0	1,8	-1,2	2,2
5-års ränta, procent	4,5	2,8	-1,7	3,8
Prisbasbelopp, tkr	39,4	39,4	0,0	39,3

¹⁾ Statsbudgeten (SB) är omräknad från 5,1 till 5,5 procent enligt nya AKU (EU-harmoniserad fr.o.m. april 2005).

Utgifterna för statsskuldräntor blev 5,0 miljarder kronor lägre än i statsbudgeten. De genomsnittliga räntenivåerna blev betydligt lägre än beräknat i statsbudgeten, medan en något svagare krona verkade åt motsatt håll (se vidare avsnitt 5.4.26).

Statsbudgetens utgifter m.m. ökade med 9,2 miljarder kronor till följd av beslut. Utfallet för utgiftsområden exklusive statsskuldräntor blev 3,4 miljarder kronor högre än beräknat. De högre utgifterna hänför sig främst till utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar (2,6 miljarder kronor), vilket i huvudsak beror på att vissa utbetalningar av djurbidrag och landsbygdsstöd senarelades från 2004 till januari 2005 (se vidare avsnitt 5.4.23). Under kategorin Beslut ryms såväl effekterna av 2005 års utgiftsbegränsningar som tidigare-läggningar av utgifter från 2006. I stor utsträckning tog dessa beslut ut varandra.

Riksgäldskontorets (RGK) nettoutlåning ökade till följd av beslut med 6,9 miljarder kronor och den kassamässiga korrigeringsposten minskade med 1,1 miljarder kronor. Detta bidrog således till att öka utgifterna på statsbudgeten med 5,8 miljarder kronor. När det gäller nettoutlåningen beror skillnaden främst på att RGK övertagit finansieringen av de s.k. storstadspaketen i Stockholm och Göteborg (6,8 miljarder kronor). Se vidare avsnitt 5.4.29 Riksgäldskontorets nettoutlåning och 5.4.30 Kassamässig korrigerering.

Till följd av andra orsaker minskade utgifterna med 23,4 miljarder kronor jämfört med ursprunglig statsbudget för 2005, varav 12,0 miljarder kronor hänförde sig till RGK:s nettoutlåning inklusive Kassamässig korrigerering.

5.3.2 Statsbudgetens utgifter m.m.

Tabell 5.29 Statsbudgetens utgifter m.m. 2005

Miljoner kronor

	Statsbudget ¹	Tilläggs- budget	Totalt anvisat	Utfall	Skillnad mot statsbudget	Skillnad mot totalt anvisat
UO 1 Rikets styrelse	7 840	-68	7 772	7 673	-167	-99
UO 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	11 432	-176	11 256	10 972	-460	-284
UO 3 Skatt, tull och exekution	8 804	2	8 806	8 572	-232	-233
UO 4 Rättsväsendet	27 297	665	27 962	27 025	-272	-937
UO 5 Internationell samverkan	1 240	140	1 380	1 365	125	-15
UO 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	44 147	-91	44 055	43 591	-555	-464
UO 7 Internationellt bistånd	22 418	-200	22 218	22 260	-158	42
UO 8 Invandrare och flyktingar	6 933	387	7 320	6 918	-15	-402
UO 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	39 818	116	39 934	38 473	-1 344	-1 460
UO 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	126 691	121	129 812	127 049	-2 642	-2 763
UO 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	46 413	0	46 413	46 120	-293	-293
UO 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	56 357	800	57 157	55 467	-890	-1 690
UO 13 Arbetsmarknad	69 313	-154	69 160	69 568	255	408
UO 14 Arbetsliv	1 194	0	1 194	1 153	-41	-41
UO 15 Studiestöd	20 996	-148	20 848	19 779	-1 216	-1 069
UO 16 Utbildning och universitetsforskning	43 868	145	44 013	43 695	-173	-317
UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	8 957	114	9 070	8 968	11	-103
UO 18 Samhällsplanering, bostads- försörjning och byggande	9 139	36	9 176	8 737	-402	-439
UO 19 Regional utveckling	3 497	200	3 697	3 286	-211	-411
UO 20 Allmän miljö- och naturvård	3 995	-10	3 985	4 254	259	269
UO 21 Energi	1 396	1	1 397	1 396	0	-1
UO 22 Kommunikationer	31 666	-14	31 653	31 833	167	180
UO 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	14 656	163	14 819	17 408	2 752	2 590
UO 24 Näringsliv	3 891	-5	3 887	3 775	-116	-112
UO 25 Allmänna bidrag till kommuner	57 469	-33	57 436	57 325	-144	-111
UO 26 Statsskuldsräntor m.m.	38 770	0	38 770	32 657	-6 113	-6 113
UO 27 Avgiften till Europeiska gemenskapen	26 802	0	26 802	25 635	-1 167	-1 167
Summa utgiftsområden	737 998	1 991	739 989	724 956	-13 042	-15 033
Minskning av anslagsbehållningar						
Riksgäldskontorets nettoutlåning	14 621	0	14 621	10 084	-4 537	-4 537
varav: Överföring från AP-fonden	-1 891	0	-1 891	-2 043	-152	-152
Kassamässig korrigering	-1 891	0	-1 891	-3 269	-1 378	-1 378
Summa statsbudgetens utgifter m.m.	750 728	1 991	752 719	731 771	-18 957	-20 948

¹ Med statsbudgeten avses här den ursprungliga statsbudgeten antagen av riksdagen i december 2004, exkl. tilläggsbudget.

Statsbudgetens utgifter m.m. uppgick till 731 771 miljoner kronor och blev därmed 18 957 miljoner kronor (2,5 procent) lägre än beräkningen i den ursprungliga statsbudgeten. I förhållande till totalt anvisat (statsbudget och tilläggsbudget) blev utgifterna 20 948 miljoner kronor lägre.

Utgifterna för de 27 utgiftsområdena blev 13 042 miljoner kronor lägre än i beräkningen i statsbudgeten. Summa utgifter för utgiftsområdena exklusive Statsskuldräntor m.m. blev 6 930 miljoner kronor lägre än beräkningen i statsbudgeten.

Utgifterna för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp uppgick till 127 049 miljoner kronor, vilket är 2 642 miljoner kronor lägre än beräknat i statsbudgeten. Det är främst utgifterna för sjukpenning som blev lägre än beräknat. Utgifterna för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg blev 38 473 miljoner kronor. Det är 1 344 miljoner kronor lägre jämfört med statsbudgeten, vilket till stor del beror på lägre utgifter för tandvårdsförmåner. Lägre antal studiemedeltagare medförde att utgifterna för utgiftsområde 15 Studiestöd blev 1 216 miljoner kronor lägre. Avgiften till Europeiska gemenskapen blev 25 635 miljoner kronor, vilket är 1 167 miljoner lägre än beräknat. Utgifterna för utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk med anslutande näringar blev 2 752 miljoner kronor högre än beräknat i statsbudgeten på grund av regeringens beslut om förskjutningar av betalningar mellan budgetåren.

Utfallet för utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. blev 6 113 miljoner kronor lägre än beräkningen i statsbudgeten, vilket bl.a. berodde på lägre räntenivåer än vad som förutsattes vid beräkningen till statsbudgeten.

Riksgäldskontorets nettoutlåning blev 4 537 miljoner kronor lägre än beräkningen i statsbudgeten. Det berodde främst på regleringen av underskottet i kommunkontosystemet. Detta påverkade inte statsbudgetens saldo, eftersom statsbudgetens inkomstsida påverkades med samma belopp (inkomsttitel 2811 *Övriga inkomster av statens verksamhet*).

5.3.3 Indragningar

Enligt 8 § lagen (1996:1059) om statsbudgeten får regeringen besluta att medel på ett anvisat anslag inte skall användas, om detta är motiverat

av särskilda omständigheter i en verksamhet eller av statsfinansiella eller andra samhällsekonomiska skäl.

Under 2005 har indragningar av anslagsmedel uppgående till totalt 9 097 miljoner kronor gjorts. Det är en minskning med 1 930 miljoner kronor jämfört med 2004. De 14 största indragningarna svarar för 84 procent av totalbeloppet. I tabell 5.30 redovisas samtliga indragningar som är större än 100 miljoner kronor.

Den största indragningen uppgick netto till 2 068 miljoner kronor och avsåg anslaget 93:1 *Avgiften till Europeiska gemenskapen*.

Tabell 5.30 Indragningar 2005

Miljoner kronor			
Utgifts- område	Anslag		
UO 6	6:1	Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.	133
UO 9	13:1	Tandvårdsförmåner m.m.	1 535
UO 10	19:2	Aktivitets- och sjukersättningar	354
UO 10	19:4	Arbetskadeersättningar m.m.	118
UO 11	20:4	Äldreförsörjningsstöd	103
UO 12	21:2	Föräldraförsäkring	222
UO 12	21:3	Underhållsstöd	102
UO 13	22:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	744
UO 13	22:3	Köp av arbetsmarknadsutbildning och övriga kostnader	298
UO 13	22:4	Särskilda insatser för arbetshandikappade	427
UO 15	25:2	Studiemedel m.m.	867
UO 16	25:11	Bidrag till personalförstärkningar i förskola och fritidshem	112
UO 23	43:6	Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter	515
UO 27	93:1	Avgiften till Europeiska gemenskapen	2 068
		Övriga indragningar	1 500
Summa			9 097

5.3.4 Begränsningsbelopp

Tabell 5.31 Utgiftsbegränsande åtgärder 2005

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Anslag		Disponibla medel enligt begränsningsbeslut	Utfall
U0 6		Försvar samt beredskap mot sårbarhet, hela utgiftsområdet	45 294	43 591
U0 7		Internationellt bistånd, hela utgiftsområdet	22 407	22 260
U0 16	25:10	Bidrag till personalförstärkning i förskola	667	665
U0 18	31:11	Investeringsbidrag för anordnande av hyresbostäder	755	375

Med begränsningsbelopp avses en minskning av totalt tillgängliga medel som får disponeras under året utan att anvisade anslagsmedel minskas eller dras in. I budgetpropositionen för 2005 aviserade regeringen åtgärder för att hantera risken för ett överskridande av utgiftstaket 2005. Dessa innebar en generell begränsning av tillgängliga medel på anslag för förvaltnings- och investeringsändamål. Som huvudregel fick varken sparade medel från tidigare år eller anslagskredit utnyttjas av myndigheterna 2005 utan särskilt beslut från regeringen. Regeringen beslutade även, för flertalet anslag, att ställa 0,6 procent av 2005 års anslagsmedel till regeringens disposition. Mot slutet av 2005 hävdades den generella begränsningen av tillgängliga medel för några anslag.

Utöver detta har regeringen under året beslutat om större begränsningsbelopp inom fyra utgiftsområden. De områden som berörs är utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet, utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning samt utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande.

Regeringens beslut om utgiftsbegränsande åtgärder och utfallet för berörda utgiftsområden eller anslag redovisas i tabell 5.31. I regleringsbrev har regeringen angivit att myndigheten får använda eller disponera högst ett angivet belopp. I avsnitt 5.4.1–5.4.27 beskrivs hur utgiftsbegränsningarna påverkat utgifterna inom respektive utgiftsområde.

5.3.5 Medgivna överskridanden

Med riksdagens bemyndigande får regeringen besluta att ett ramanslag får överskridas, om detta är nödvändigt för att i en verksamhet täcka särskilda utgifter som inte var kända då anslaget

anvisades eller för att ett av riksdagen beslutat ändamål med anslaget skall kunna uppfyllas enligt 6 § andra stycket lagen (1996:1059) om statsbudgeten. Regeringen har beslutat om de medgivna överskridanden som framgår av tabell 5.32.

Tabell 5.32 Medgivna överskridanden 2005

Miljoner kronor

Utgiftsområde/anslag		
U0 15 25:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål	1,1
Summa Medgivna överskridanden		1,1

I statsbudgeten anvisades under utgiftsområde 15 Studiestöd anslaget 25:6 *Bidrag till vissa studiesociala ändamål* 28,1 miljoner kronor. Regeringen medgav att anslaget får överskridas med 1,113 miljoner kronor (regeringsbeslut den 26 januari 2006). Utfallet blev 31,2 miljoner kronor, vilket innebär att även hela den tillgängliga anslagskrediten på 3 miljoner kronor utnyttjades. Utnyttjad del av medgivet överskridande blev 1,099 miljoner kronor.

5.3.6 Politikområden

Från och med 2001 indelas statsbudgetens utgifter i politikområden. Syftet med indelningen är att möjliggöra en bättre koppling mellan mål, kostnader och resultat. Erfarenheterna har visat att det många gånger har varit svårt att koppla samman mål, kostnader och resultat på utgiftsområdesnivån. Vissa politikområden omfattar verksamheter som i sin helhet ryms inom ett utgiftsområde. Ett politikområde kan även omfatta en begränsad del av verksamheten som bedrivs inom ett annat utgiftsområde. Det finns även politikområden

som berör flera utgiftsområden, s.k. sektorövergripande politikområden.

Inom utgiftsområde 1 och 2 återfinns anslag och verksamheter för vilka regeringen inte fastställer mål t.ex. för anslaget 90:2 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* och anslaget 90:5 *Regeringskansliet m.m.* Dessa omfattas inte av politikområdesindelningen. Utgiftsområdena 26 Statsskuldräntor m.m. och 27 Avgiften till Europeiska gemenskapen utgörs inte direkt av statlig verksamhet, utan kan ses som medel för att uppnå verksamhet inom övriga utgiftsområden. Dessa omfattas inte av politikområdesindelningen. I tabell 5.33 redovisas dessa under rubriken Icke politikområdestillhörig verksamhet.

Politikområde 19 Ersättning vid arbetsförmåga har de största utgifterna (127 049 miljoner kronor). Detta politikområde omfattar samma anslag som utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp. Anslagen med de största utgifterna inom detta politikområde var 19:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* (39 051 miljoner kronor) och 19:2 *Aktivitets- och sjukersättningar* (73 490 miljoner kronor).

Det minsta politikområdet är 47 Minoritetspolitik. Utgifterna uppgick till 10 miljoner kronor. Det består av ett enda anslag 47:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* inom utgiftsområdet 8 Invandrare och flyktingar.

I tabell 5.33 jämförs utfallet med anvisat belopp i statsbudgeten och totalt anvisat belopp (statsbudget inklusive tilläggsbudget). Skillnaderna kommenteras under respektive utgiftsområde. I tabellerna redovisas utfallet per politikområde inom respektive utgiftsområde (se även *bilaga 6*).

Tabell 5.33 Statsbudgetens utgifter 2005 fördelade på politikområden

Miljoner kronor

	Statsbudget	Tilläggs- budget	Totalt anvisat	Utfall	Skillnad mot statsbudget	Skillnad mot totalt anvisat
PO 01 Effektiv statsförvaltning	8 946	-18	8 928	8 938	-7	10
PO 02 Finansiella system och tillsyn	560	-2	559	539	-21	-20
PO 03 Skatt, tull och exekution	8 804	2	8 806	8 572	-232	-233
PO 04 Rättsväsendet	27 297	665	27 962	27 025	-272	-937
PO 05 Utrikes- och säkerhetspolitik	1 240	140	1 380	1 365	125	-15
PO 06 Försvarspolitik	40 654	21	40 675	40 635	-20	-41
PO 07 Skydd mot olyckor	3 492	-112	3 380	2 957	-536	-424
PO 08 Internationellt utvecklingssamarbete	22 418	-200	22 218	22 209	-209	-9
PO 09 Samarbete med Central- och Östeuropa	0	0	0	51	51	51
PO 10 Integrationspolitik	2 112	0	2 112	1 958	-154	-154
PO 11 Storstadspolitik	0	0	0	208	208	208
PO 12 Migrationspolitik	4 811	387	5 198	4 806	-5	-392
PO 13 Hälsa- och sjukvårdspolitik	25 003	28	25 031	23 882	-1 121	-1 148
PO 14 Folkhälsa	788	0	788	755	-33	-33
PO 15 Barnpolitik	35	0	35	33	-2	-2
PO 16 Handikappolitik	12 644	89	12 733	12 525	-119	-208
PO 17 Äldrepolitik	51	0	51	51	-1	-1
PO 18 Socialtjänstpolitik	289	0	289	920	-62	-62
PO 19 Ersättning vid arbetsoförmåga	129 691	121	129 812	127 049	-2 642	-2 763
PO 20 Ekonomisk äldrepolitik	46 413	0	46 413	46 120	-293	-293
PO 21 Ekonomisk familjepolitik	59 864	800	60 664	59 071	-792	-1 592
PO 22 Arbetsmarknadspolitik	69 313	-154	69 160	69 568	255	408
PO 23 Arbetslivspolitik	1 160	-2	1 158	1 117	-43	-41
PO 24 Jämställdhetspolitik	34	2	36	35	2	0
PO 25 Utbildningspolitik	65 542	83	65 624	64 221	-1 321	-1 403
PO 26 Forskningspolitik	5 569	-50	5 519	5 460	-109	-59
PO 27 Mediepolitik	698	0	698	689	-9	-9
PO 28 Kulturpolitik	5 512	108	5 621	5 537	24	-84
PO 29 Ungdomspolitik	108	0	108	106	-2	-2
PO 30 Folk rörelsepolitik	496	0	496	488	-8	-8
PO 31 Bostadspolitik	3 427	0	3 427	2 880	-548	-548
PO 32 Regional samhällsorganisation	2 205	36	2 241	2 190	-15	-52
PO 33 Regional utvecklingspolitik	3 497	200	3 697	3 286	-211	-411
PO 34 Miljöpolitik	3 653	-15	3 638	3 964	311	326
PO 35 Energi politik	1 396	1	1 397	1 396	0	-1
PO 36 Transportpolitik	30 962	-14	30 948	30 830	-132	-118
PO 37 IT, tele och post	704	0	704	1 003	299	299
PO 38 Näringspolitik	1 992	-23	1 970	1 848	-144	-121
PO 39 Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande	490	-2	488	499	9	11

Fortsättning på Tabell 5.33 Statsbudgetens utgifter fördelade på politikområden

Miljoner kronor

	Statsbudget	Tilläggs- budget	Totalt anvisat	Utfall	Skillnad mot statsbudget	Skillnad mot totalt anvisat
PO 40 Konsumentpolitik	171	0	171	167	-4	-4
PO 41 Skogspolitik	545	148	693	580	35	-113
PO 42 Djurpolitik	509	0	509	511	2	2
PO 43 Livsmedelspolitik	7 853	10	7 862	8 852	999	990
PO 44 Landsbygds politik	4 114	0	4 114	5 834	1 720	1 720
PO 45 Samepolitik	69	0	69	71	2	2
PO 46 Demokrati	82	1	84	81	-2	-3
PO 47 Minoritetspolitik	11	0	11	10	0	0
PO 48 Allmänna bidrag till kommuner	57 469	-33	57 436	57 325	-144	-111
Summa politikområden	663 387	2 218	665 605	658 218	-5 169	-7 387
90 Anslag som inte ingår i något politikområde	9 039	-227	8 812	8 445	-594	-367
92 Statsskuld räntor m.m.	38 770	0	38 770	32 657	-6 113	-6 113
93 Avgiften till Europeiska gemenskapen	26 802	0	26 802	25 635	-1 167	-1 167
Minskning av anslagsbehållningar ¹						
Riksgäldskontorets nettoutlåning	14 621	0	14 621	10 084	-4 537	-4 537
Kassamässig korrigerig	-1 891	0	-1 891	-3 269	-1 378	-1 378
Summa statsbudgetens utgifter m.m.	750 728	1 991	752 719	731 771	-18 957	-20 948

¹ Endast vid budgetering. Utfallet redovisas under respektive politikområde.**5.3.7 Realekonomisk fördelning av statsbudgeten**

Vid analys av och information om statsbudgetens storlek och påverkan på samhälls-ekonomi fördelas utgifterna även på ett annat sätt än efter utgiftsområden, politikområden eller anslag. En sådan fördelning är den realekonomiska fördelningen, som baseras på nationalräkenskapernas definitioner. För att skapa jämförbarhet med andra länder upprättas nationalräkenskaperna enligt internationella principer och riktlinjer. Dessa har utarbetats av bl.a. EU.

Den realekonomiska fördelning av utgifterna som redovisas är: Transfereringar, konsumtion, investeringar samt räntor och finansiella transaktioner. De olika realekonomiska kategorierna presenteras övergripande och de viktigaste delarna i statsbudgeten under respektive kategori kommenteras. I tabell 5.34 visas den realekonomiska fördelningen av utgifterna inom statsbudgetens utgiftsområden, dvs. statsbudgetens utgifter exklusive Riksgäldskontorets nettoutlåning och kassamässig korrigerig. Vidare framgår den procentuella förändringen mellan 2004 och 2005. I tabell 5.35

visas realekonomisk fördelning för respektive utgiftsområde 2005.

Tabell 5.34 Realekonomisk fördelning av statsbudgeten

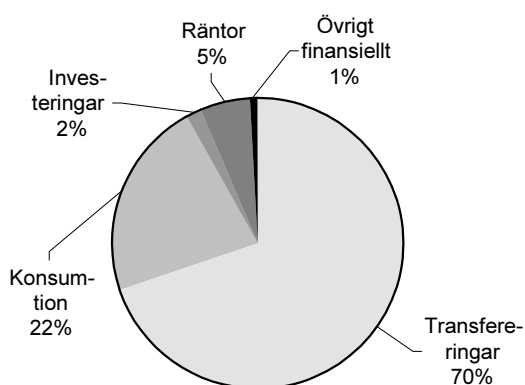
Miljarder kronor

Realekonomisk art	Utfall 2005	Utfall 2004	Procentuell förändring 2004-2005
Transfereringar	506,2	507,2	-0,2
<i>varav</i>			
Hushållssektorn	297,4	295,2	0,7
Kommunala sektorn	98,0	111,5	-12,1
Företagssektorn	31,7	26,0	21,9
Ålderspensions- systemet	30,1	27,5	9,5
Statliga ideella organisationer	2,9	2,8	3,6
Internationell verksamhet	46,1	44,2	4,3
<i>varav</i>			
EU-institutioner	25,5	25,5	0,0
Konsumtionsutgifter	160,0	156,7	2,1
<i>varav</i>			
Löner inkl. sociala avgifter	85,2	84,1	1,3
Omkostnader för konsumtion	43,6	42,4	2,8

Fortsättning på Tabell 5.34 Realekonomisk fördelning av statsbudgeten

Miljarder kronor

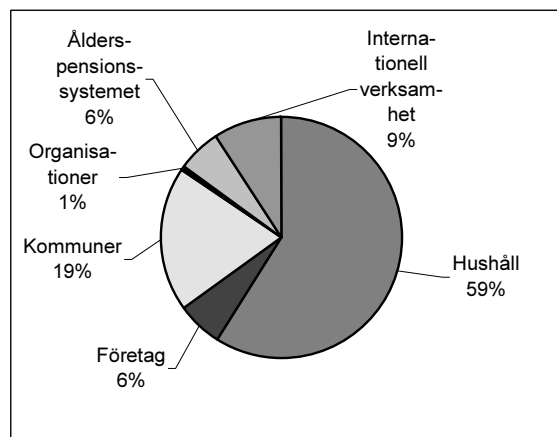
Realekonomisk art	Utfall 2005	Utfall 2004	Procentuell förändring 2004-2005
Lokaler	13,8	14,2	-2,8
Försvarets varaktiga varor	10,7	9,0	18,9
Sociala naturförmåner	6,7	7,0	-4,3
Investeringsverksamhet	13,1	13,0	0,8
Räntor	38,9	59,2	-34,3
<i>varav</i>			
Räntor på statskulden	32,6	52,6	-38,0
Finansiella transaktioner	6,8	4,8	41,7
Summa utgiftsområden	725,0	740,7	-2,1

Diagram 5.3 Procentuell fördelning av statsbudgetens utgifter 2005, realekonomiskt fördelade**Transfereringar**

Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation. Som transfereringar räknas även internationellt bistånd och Sveriges bidrag till EG-budgeten. Syftet med transfereringar är att omfördela inkomster mellan olika grupper i samhället, mellan olika regioner i landet eller till internationell verksamhet. Transfereringar kan

också avse omfördelningar för individen över tiden.

År 2005 utgjorde transfereringarna 70 procent av utgifterna inom statsbudgetens utgiftsområden. Diagram 5.4 visar transfereringarna per mottagargrupp 2005.

Diagram 5.4 Statsbudgetens transfereringar fördelade efter mottagarkategorier 2005

Hushållen erhöi 59 procent av de totala transfereringarna. De största anslagen i denna grupp var 16:8 *Kostnader för assistansersättning* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, 19:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* samt 19:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp, 20:1 *Garantipension till ålderspension*, 20:2 *Efterlevandepensioner till vuxna* och 20:3 *Bostadstillägg till pensionärer* inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom, 21:1 *Allmänna barnbidrag* och 21:2 *Föräldraförsäkring* inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn samt 22:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* inom utgiftsområde 13 Arbetsmarknad (se tabell 5.35). Från dessa anslag var transfereringarna till hushållen sammantaget 240,7 miljarder kronor.

Kommunerna var den näst största mottagaren av transfereringar 2005. Den kommunala sektorn omfattar kommuner, landsting och kommunalförbund. Under 2005 erhöi kommunerna 19 procent av de totala transfereringarna. Anslaget 48:1 *Kommunalekonomisk utjämning* inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner utgjorde 56 procent av transfereringarna till den kommunala sektorn. I tabell 5.34 minskar transfereringarna till den kommunala sektorn med 12,1 procent 2005.

Det nya utjämningsystemet för kommuner och landsting innebär att det inte går att göra en direkt jämförelse mellan åren. Bidrag för läkemedelsförmånerna var en betydande transfereringsutgift till landstingen.

Den tredje största kategorin avser transfereringar till utlandet, dvs. internationell verksamhet. Dessa uppgick under 2005 till 9 procent av de totala transfereringarna. De internationella transfereringarna indelas i transfereringar till EU och transfereringar till övrig internationell verksamhet. Transfereringar till EU bestod av Avgiften till Europeiska gemenskapen och utgjorde 57 procent av de internationella transfereringarna. Transfereringar till övrig internationell verksamhet utgjordes till största delen av anslaget 8:1 *Biståndsverksamhet inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd*. Dessa transfereringar ökade med 2 miljarder kronor eller 13 procent under 2005.

Transfereringar till företagssektorn uppgick till 6 procent av de totala transfereringarna. Företagssektorn omfattas enligt nationalräkenskaperna (NR) av privata företag, ekonomiska föreningar, kommunala bolag, statliga bolag och statliga affärsverk. De största anslagen var 22:9 *Bidrag till Samhall AB* och 22:4 *Särskilda insatser för arbetshandikappade* inom utgiftsområde 13 Arbetsmarknad, 43:5 *Arealersättning och djurbidrag m.m.* 44:1 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur*, 44:2 *Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* inom utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar samt 31:2 *Räntebidrag m.m.* inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande. Tillsammans utgjorde dessa anslag 66 procent av transfereringarna till företagssektorn. Posten transfereringar till företag ökade med 21,9 procent under 2005, främst på grund av förändrade utbetalningstidpunkter för vissa EU-stöd.

Transfereringar till ålderspensionssystemet består av statliga ålderspensionsavgifter som ingår i vissa anslag som är förenade med ålderspensionsrätt. Exempel på sådana anslag är 19:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* samt 19:2 *Aktivitets- och sjukersättningar* inom utgiftsområde 10, 21:7 *Pensionsrätt för barnår* inom utgiftsområde 12 samt 22:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* inom utgiftsområde 13.

Organisationer och ideella föreningar tillhörande den statliga sektorn får bidrag från staten. Transfereringar till organisationer och föreningar utgjorde en procent av de totala transfereringarna. I denna grupp ingår bl.a. Chalmers tekniska högskola, Stiftelsen högskolan i Jönköping, Dramaten, Operan och Riksteatern.

Konsumtion

Statlig konsumtion avser förbrukning av resurser som de statliga myndigheterna använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror, inköp av varor och tjänster, underhåll och reparationer samt försvarets inköp av krigsmateriel som inte kan användas för civilt bruk. I konsumtionsbegreppet ingår även myndigheters köp av varor och tjänster som produceras utanför myndigheten och som levereras direkt till hushållen (sociala naturaförmåner). Detta gäller t.ex. statens utgifter för köp av arbetsmarknadsutbildning och privat tandläkarvård.

Utgifterna för konsumtion uppgick under 2005 till 22 procent av utgifterna inom statsbudgetens utgiftsområden. Drygt hälften av utgifterna för konsumtion utgjordes av löner inklusive sociala avgifter. Ökningen av löner inklusive sociala avgifter var endast 1,3 procent mellan åren. Sociala avgifter inkluderar premier för avtalsförsäkringar för statsanställda. Dessa premier minskade under 2005. Löner exklusive sociala avgifter ökade med 2,7 procent. Ungefär 400 av statsbudgetens drygt 500 anslag innehöll helt eller delvis konsumtionsutgifter. De tio största konsumtionsanslagen svarade för 57 procent av de samlade utgifterna för konsumtion. De två stora anslagen inom utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet hade konsumtionsutgifter på sammanlagt 38,2 miljarder kronor. Konsumtionsutgifterna var 13,8 miljarder kronor för anslaget 4:1 *Polisorganisationen*, 5,0 miljarder kronor för anslaget 4:6 *Kriminalvården* och 3,6 miljarder kronor för anslaget 4:5 *Domstolsväsendet* inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet och 5,6 miljarder kronor för anslaget 19:6 *Försäkringskassan* inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp.

För anslagen 36:2 *Väghållning och statsbidrag* och 36:4 *Banverket: Banhållning och sektorsutgifter* var konsumtionsutgifterna 8,0 respektive 2,8 miljarder kronor inom utgiftsområde 22 Kommunikationer.

Investeringar

Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader och maskiner, immateriella tillgångar som data-program, värdeföremål, finansiella tillgångar och lagerinvesteringar som är ämnade att användas i produktion.

Av utgifterna inom statsbudgetens utgiftsområden uppgick investeringarna till 2 procent. De anslagsfinansierade investeringarna bestod främst av investeringar i infrastruktur, vägar och järnvägar. Utgiftsområde 22 Kommunikationer var det utgiftsområde som hade den största delen (89 procent) av de totala investeringarna inom statsbudgetens utgiftsområden (se tabell 5.35). Investeringarna inkluderar korttidsinvesteringar enligt definition i nationalräkenskaperna.

Statliga investeringar finansieras även med lån i Riksgäldskontoret (RGK) och finansiell leasing. Utgifterna för dessa investeringar ingår därför inte i utgifterna inom statsbudgetens utgiftsområden utan redovisas under Riksgäldskontorets nettoutlåning (avsnitt 5.4.29). Statliga investeringar omnämns även i avsnitt 4.4.2 Investeringar.

Räntor och övrigt finansiellt

Den realekonomiska gruppen räntor avser räntor på statsskulden och övriga räntor, t.ex. räntesubventioner för studielån. Räntorna uppgick till 5 procent av utgifterna inom statsbudgetens utgiftsområden 2005. De två största anslagen var 92:1 *Räntor på statsskulden* och 25:3 *Studiemedelsräntor m.m.* Dessa svarade tillsammans för 98 procent av de totala ränteutgifterna.

Under posten övrigt finansiellt finns bl.a. amorteringar, utlåning och utgifter för upplåning och låneförvaltning. Anslaget 26:2 *Väghållning och statsbidrag* inom utgiftsområde 22 står för 2,3 miljarder kronor under posten Finansiella transaktioner 2005. Utgifterna avser amortering av lån. Lån för de s.k. närtidssatsningarna 2002–2004 började amorteras 2005. Dessutom tidigare delades amorteringar som skulle ske i januari 2006 till december 2005. Dessa uppgick till 0,8 miljarder kronor. Tillsammans förklarar dessa faktorer ökningen av de finansiella transaktionerna.

Tabell 5.35 Statsbudgetens utgiftsområden realekonomiskt fördelade 2005

Miljoner kronor

		Konsumtion	Investeringar	Räntor och övrigt finansiellt	Transfereringar	Totalt
UO 1	Rikets styrelse	6 328	10	204	1 131	7 673
UO 2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	2 238	59	66	8 609	10 972
UO 3	Skatt, tull och exekution	8 153	7	364	48	8 572
UO 4	Rättsväsendet	25 628	26	1 073	298	27 025
UO 5	Internationell samverkan	347	1	5	1 013	1 365
UO 6	Försvar samt beredskap mot sårbarhet	40 999	49	600	1 943	43 591
UO 7	Internationellt bistånd	1 129	4	80	21 047	22 260
UO 8	Invandrare och flyktingar	2 873	12	29	4 005	6 918
UO 9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	4 221	9	65	34 178	38 473
UO 10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	7 875		169	119 005	127 049
UO 11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom				46 120	46 120
UO 12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn				55 467	55 467
UO 13	Arbetsmarknad	7 189	14	194	62 170	69 568
UO 14	Arbetsliv	935	6	31	181	1 153
UO 15	Studiestöd	31	0	5 408	14 340	19 779
UO 16	Utbildning och universitetsforskning	28 011	510	578	14 595	43 695
UO 17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	1 688	13	88	7 178	8 968
UO 18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	2 573	31	238	5 895	8 737
UO 19	Regionalutveckling	194	2	34	3 055	3 286
UO 20	Allmän miljö- och naturvård	1 847	706	41	1 660	4 254
UO 21	Energi	495	10	12	880	1 396
UO 22	Kommunikationer	12 712	11 609	3 685	3 826	31 833
UO 23	Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	2 984	16	88	14 321	17 408
UO 24	Näringsliv	1 486	5	33	2 251	3 775
UO 25	Allmänna bidrag till kommuner	8			57 317	57 325
UO 26	Statsskuld räntor m.m.			32 656	2	32 657
UO 27	Avgiften till Europeiska gemenskapen				25 635	25 635
Summa utgiftsområden		159 944	13 099	45 741	506 170	724 956

5.4 Utfallet per utgiftsområde

I följande avsnitt redovisas utfallet per utgiftsområde och större skillnader mot statsbudgeten på anslagsnivå. Även större förändringar i förhållande till föregående år kommenteras. Tabellerna visar utfallet per politikområde inom respektive utgiftsområde. Anslagen har fördelats till de utgiftsområden som de tillhör i statsbudgeten för 2005. I vissa fall kommenteras skillnaderna mot tilldelade medel. Med tilldelade medel avses summan av ingående reservationer

eller ramöverföringsbelopp, anvisade medel på statsbudget och tilläggsbudget, medgivna överskridanden samt indragningar. Dessutom redovisas Riksgäldskontorets nettoutlåning och den kassamässiga korrigeringen, som ingår på statsbudgetens utgiftssida. I *bilaga 6* redovisas en specifikation av utfallet för samtliga anslag på statsbudgeten samt skillnader bl.a. jämfört med statsbudgeten.

5.4.1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Utgiftsområdet omfattar politikområdet Demokrati samt delar av politikområdena Mediepolitik och Samepolitik. I utgiftsområdet ingår även anslagen 90:1 *Kungliga hov- och slottsstaten*, 90:2 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.*, 90:3 *Riksdagens förvaltningskostnader*, 90:4 *Riksdagens ombudsmän, justitieombudsmännen*, 90:5 *Regeringskansliet m.m.*, 90:6 *Stöd till politiska partier* och 90:7 *Expertgruppen för EU-frågor*

Tabell 5.36 UO 1 Rikets styrelse

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Mediepolitik	665	0	657	-9	670
Samepolitik	22	0	23	1	18
Demokrati	82	1	81	-2	226
Anslag som inte ingår i något politikområde	7 071	-70	6 913	-158	6 625
Summa	7 840	-68	7 673	-167	7 539

Utfallet uppgick till 7 673 miljoner kronor och var därmed 167 miljoner kronor (2,1 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten.

De lägre utgifterna hänför sig främst till anslaget 90:5 *Regeringskansliet m.m.* vars utfall blev 110 miljoner kronor lägre än anvisat i statsbudgeten. Under 2005 gjordes en indragning på 33 miljoner kronor. Anslaget minskades även med 70 miljoner kronor bl.a. för att bidra till att täcka kostnader i samband med flodvågs-katastrofen Asien men även till följd av valutakursvinster för utrikesrepresentationen under 2004. Under 2005 har dock utfallet blivit högre på grund av valutakursdifferenser jämfört med budgeterade kurser.

Under 2005 blev utgifterna för utgiftsområdet 133 miljoner kronor (1,8 procent) högre än 2004. Utgifterna på anslaget 90:5 *Regeringskansliet m.m.* ökade med 193 miljoner kronor (3,8 procent).

5.4.2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Utgiftsområdet omfattar politikområdena Effektiv statsförvaltning samt Finansiella system och tillsyn. Här ingår ett antal centrala myndig-

heter, bl.a. Ekonomistyrningsverket, Statskontoret, Statistiska centralbyrån, Konjunkturinstitutet, Kammarkollegiet, Riksgäldskontoret och Finansinspektionen. Vidare finns anslag som inte ingår i något politikområde, dels det på förslag av Riksrevisionens styrelse uppförda anslaget 90:1 *Riksrevisionen*, dels anslaget 90:2 *Försök med trängselskatt i Stockholm*. Det största anslaget inom utgiftsområdet är 1:11 *Statliga tjänstepensioner m.m.*

Tabell 5.37 UO 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Effektiv statsförvaltning	8 946	-18	8 938	-7	8 442
Finansiella system och tillsyn	518	-2	501	-17	521
Anslag som inte ingår i något politikområde	1 968	-157	1 532	-436	259
Summa	11 432	-176	10 972	-460	9 221

Utfallet uppgick till 10 972 miljoner kronor och var därmed 460 miljoner kronor (4,0 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten. Anslagssparandet ökade med 217 miljoner kronor. På tilläggsbudget minskades anvisade medel med 176 miljoner kronor. Indragningarna uppgick till 67 miljoner kronor.

Det lägre utfallet hänför sig till största delen till det nya anslaget 90:2 *Försök med trängselskatt i Stockholm*. I statsbudgeten för 2005 anvisades 1 690 miljoner kronor. Utfallet blev 1 265 miljoner kronor, vilket är 425 miljoner kronor lägre än anvisat i statsbudgeten. Anslaget får användas bl.a. för investeringar, administration och extra satsningar på kollektivtrafik med anledning av försöket. I statsbudgeten för 2005 var försöket planerat att genomföras under andra halvåret 2005 och de första sju månaderna 2006. Upphandlingen av det tekniska systemet för försöket prövades rättsligt, vilket försenade starttidpunkten. Försöket med trängselskatt startade den 3 januari 2006 och avslutas den 31 juli 2006. På tilläggsbudget för 2005 minskades anslaget med 157 miljoner kronor. Vidare gjordes en indragning på 10 miljoner kronor på anslaget.

För anslaget 2:1 *Finansinspektionen* blev utfallet 164 miljoner kronor, vilket är

14 miljoner kronor (8,0 procent) lägre än anvisat i statsbudgeten.

För anslaget 1:11 *Statliga tjänstepensioner m.m.* blev utfallet 8 209 miljoner kronor, vilket är 11 miljoner kronor (0,1 procent) lägre än anvisat i statsbudgeten. På tilläggsbudget minskades anslaget med 29 miljoner kronor, vilket beror på att pensionsersättningar för Försäkringskassan inte skulle ingå i anslaget.

För utgiftsområdet blev utfallet 1 751 miljoner kronor (19,0 procent) högre än 2004. Av detta belopp hänför sig 1 265 miljoner kronor till anslaget 90:2 *Försök med trängselskatt i Stockholm*, som är ett nytt anslag för 2005. Anslaget 1:11 *Statliga tjänstepensioner m.m.* ökade med 500 miljoner kronor (6,5 procent). Det beror främst på att personalen på Försäkringskassan fr.o.m. 2005 inordnades i det statliga tjänstepensionssystemet.

5.4.3 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Utgiftsområdet omfattar politikområdet Skatt, tull och exekution.

Tabell 5.38 UO 3 Skatt, tull och exekution

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Skatt, tull och exekution	8 804	2	8 572	-232	8 569
Summa	8 804	2	8 572	-232	8 569

Utfallet uppgick till 8 572 miljoner kronor och blev därmed 232 miljoner kronor (2,6 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten. Utgiftsområdets utgående överföringsbelopp blev 310 miljoner kronor, 188 miljoner kronor högre än det ingående överföringsbeloppet.

De lägre utgifterna förklaras till största delen av att utfallet för anslaget 3:1 *Skatteverket* blev 161 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i statsbudgeten. Anslaget minskades med 38 miljoner kronor i tilläggsbudget bl.a. för att finansiera en ökning av anslaget 3:2 *Kronofogdemyndigheterna* med 40 miljoner kronor för omställningskostnader i samband med omlokalisering. På Skatteverkets anslag gjordes därutöver en indragning med 36 miljoner kronor. Vid beräkning av Skatteverkets anslag ingick en varaktig förstärkning med 72 miljoner kronor i

syfte att ge myndigheten bättre möjlighet att bevaka statens fordringar till följd av förändrade förmånsrättsregler när det gäller skatter. Därutöver ingick en förstärkning med 18 miljoner kronor för att kompensera myndigheten för ökade insatser för hantering av ärenden om skattereduktion till följd av utgifter för byggnadsarbeten (ROT). Utfallet för anslaget 3:2 *Kronofogdemyndigheterna* blev 55 miljoner kronor lägre än anvisat i statsbudgeten och 95 miljoner kronor lägre än totalt anvisade medel. Utfallet för anslaget 3:3 *Tullverket* blev 15 miljoner kronor lägre än anvisat.

För utgiftsområdet blev utgifterna 3 miljoner kronor högre än 2004. Skatteverkets och Tullverkets utgifter ökade med 18 respektive 25 miljoner kronor och Kronofogdemyndigheternas utgifter minskade med 39 miljoner kronor jämfört med 2004.

5.4.4 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Utgiftsområdet omfattar politikområdet Rättsväsendet. Här ingår bl.a. polisväsendet, åklagarväsendet, domstolsväsendet, kriminalvården och rättshjälpen.

Tabell 5.39 UO 4 Rättsväsendet

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Rättsväsendet	27 297	665	27 025	-272	26 318
Summa	27 297	665	27 025	-272	26 318

Utfallet uppgick till 27 025 miljoner kronor och blev därmed 272 miljoner kronor (1,0 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten. På tilläggsbudget anvisades 665 miljoner kronor. Indragningarna uppgick till 129 miljoner kronor. Anslagssparandet ökade med 808 miljoner kronor.

De lägre utgifterna jämfört med statsbudgeten hänför sig i huvudsak till anslaget 4:1 *Polisorganisationen* där utfallet blev 14 629 miljoner kronor, vilket är 331 miljoner kronor (2,2 procent) lägre än vad som anvisats i statsbudgeten. Anslaget minskades med 90 miljoner kronor genom en indragning.

Utfallet på anslaget 4:5 *Domstolsväsendet m.m.* blev 3 856 miljoner kronor, vilket är 191 miljoner kronor (4,7 procent) lägre än anvisat i statsbudgeten. Anslaget för 2005 höjdes

med 110 miljoner kronor jämfört med 2004 för att myndigheterna skall kunna fullfölja statsmakternas intentioner för utvecklingen av rättsväsendet. I tilläggsbudget tillfördes anslaget 175 miljoner kronor. Detta skulle bl.a. täcka kostnader för förberedelserna inför de nya arbetsuppgifterna med den nya instans- och processordningen med anledning av att Utlänningsnämnden lades ned den 31 mars 2006 och att överprövningen av utlännings- och medborgarskapsärenden därefter sker i särskilda migrationsdomstolar. I tilläggsbudget tillfördes anslaget engångsvis 10 miljoner kronor som kompensation för ökade kostnader till följd av förändrad lagstiftning om offentlig upphandling.

Utfallet för anslaget 4:6 *Kriminalvården* blev 5 218 miljoner kronor, vilket är 227 miljoner kronor (4,6 procent) högre än anvisat i statsbudgeten. Det beror på att beläggningen vid anstalter och häkten ökat kraftigt de senaste åren. Kriminalvården tillfördes därför ökade resurser genom att anslaget höjdes med 400 miljoner kronor på tilläggsbudget. Vid ingången av 2005 utnyttjades 420 miljoner kronor av anslagskrediten. Till följd av resursförstärkningarna minskade utnyttjandet av anslagskrediten till 247 miljoner kronor vid utgången av 2005.

Jämfört med 2004 ökade utgifterna för utgiftsområdet med 707 miljoner kronor (2,7 procent). Utgifterna för anslaget 4:1 *Polisorganisationen* ökade med 434 miljoner kronor (3,1 procent) och för anslaget 4:6 *Kriminalvården* ökade utgifterna med 146 miljoner kronor (2,9 procent).

5.4.5 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Utgiftsområdet omfattar politikområdet Utrikes- och säkerhetspolitik.

Tabell 5.40 UO 5 Internationell samverkan

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Utrikes- och säkerhetspolitik	1 240	140	1 365	125	1 267
Summa	1 240	140	1 365	125	1 267

Utfallet uppgick till 1 365 miljoner kronor och var därmed 125 miljoner kronor (10,1 procent) högre än vad som anvisades i statsbudgeten.

Utfallet för anslaget 5:4 *Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet* blev 157 miljoner kronor högre än beräknat i statsbudgeten. Flodvågskatastrofen i Asien ledde till kraftigt ökade utgifter för att bistå svenskar i regionen. Anslaget höjdes med 150 miljoner kronor på tilläggsbudget till följd av de högre utgifterna.

Under 2005 blev utgifterna för utgiftsområdet 98 miljoner kronor (7,7 procent) högre än 2004. Utfallet för anslaget 5:4 *Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet* blev 154 miljoner kronor högre än 2004. Ökningen förklaras av utgifterna för flodvågskatastrofen.

5.4.6 Utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet

Utgiftsområdet omfattar politikområdet Totalförsvar och politikområdet Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar. Politikområdet Totalförsvar består av verksamhetsområdet Det militära försvaret och verksamhetsområdet Det civila försvaret.

Tabell 5.41 UO 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Totalförsvar	40 654	21	40 635	-20	39 940
Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar	3 492	-112	2 957	-536	2 906
Summa	44 147	-91	43 591	-555	42 846

Utfallet uppgick till 43 591 miljoner kronor och var därmed 555 miljoner kronor (1,3 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten.

Utfallet för anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.* blev 21 167 miljoner kronor, vilket är 959 miljoner kronor (4,3 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten. Det beror dels på att övningar genomförts på lägre nivå än vad som ursprungligen planerats till följd av begränsningar i utnyttjandet av anslagssparandet, dels på

att reformarbetet inom försvaret inneburit att besparingar uppkommit tidigare än beräknat.

Utfallet för anslaget 6:2 *Materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling* blev 18 350 miljoner kronor, vilket är 958 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statsbudgeten.

Under 2005 förbrukades därmed delar av det anslagssparande som uppstod till följd av utgiftsbegränsningar tidigare år. Förbrukningen av anslagssparande under 2005 låg dock inom ramen för den begränsning som regeringen beslutade om för 2005.

I statsbudgeten anvisades 323 miljoner kronor på 7:6 *Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet*. Utfallet på detta anslag blev noll. Orsaken är att förseningar uppstått på grund av överklagande av upphandlingen av ett gemensamt radiokommunikationssystem.

Utfallet för anslaget 7:5 *Krisberedskap* blev 1 551 miljoner kronor, vilket är 196 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i statsbudgeten. Orsaken är dels riksdagens beslut att i tilläggsbudget minska anvisade medel med 112 miljoner kronor, dels regeringens beslut om utgiftsbegränsningar.

Under 2005 blev utgifterna för utgiftsområdet 745 miljoner kronor (1,7 procent) högre än 2004. Utgifterna på anslaget 6:2 *Materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling* ökade med 958 miljoner kronor. Ökningen beror främst på förskjutningar av leveranser och betalningar av materiel från 2004 till 2005. Utgifterna för anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.* minskade med 245 miljoner kronor jämfört med 2004. Minskningen beror främst på besparingar till följd av reformarbetet inom försvarsmakten.

5.4.7 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Utgiftsområdet omfattar politikområdet Internationellt utvecklingssamarbete. I detta ingår fr.o.m. 2005 ett nytt anslag 8:7 *Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete*.

Tabell 5.42 UO 7 Internationellt bistånd

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Internationellt utvecklings-samarbete	22 418	-200	22 209	-209	19 387
Samarbete med Central- och Östeuropa	0	0	51	51	520
Summa	22 418	-200	22 260	-158	19 907

Utfallet uppgick till 22 260 miljoner kronor och var därmed 158 miljoner kronor (0,7 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten.

Utgifterna för anslaget 8:1 *Biståndsverksamhet* uppgick till 21 559 miljoner kronor, vilket är 174 miljoner kronor lägre än anvisat i statsbudgeten. Anslaget minskades med 184 miljoner kronor i tilläggsbudget. Anslagssparandet på 2 360 miljoner kronor från 2004 fick inte utnyttjas under 2005.

Utgifterna för äldreanslaget 9:1 *Samarbete med Central- och Östeuropa* blev 51 miljoner kronor.

År 2005 blev utgifterna för utgiftsområdet 2 353 miljoner kronor (11,8 procent) högre än 2004. Utfallet för anslaget 8:1 *Biståndsverksamhet* ökade med 2 766 miljoner kronor (14,6 procent). Anslaget höjdes för 2005 till följd av att biståndsramen höjdes med 1 994 miljoner kronor mellan 2004 och 2005.

Redovisning av utfallet för biståndet

Tabell 5.43 Utfall för bistånd 1997–2005
Miljoner kronor

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Totalt utbetalt bistånd ¹	13 212	12 499	13 467	16 479	17 220	19 554	19 388	19 996	24 526
Totalt bistånd i procent av BNI ²	0,79	0,72	0,70	0,80	0,77	0,83	0,79	0,78	0,92

¹ Utfallet innehåller samtliga kostnader, inklusive avräkningar såsom de budgeterats i budgetpropositionen, som kan klassificeras som bistånd enligt DAC.

² Den senaste prognosen för BNI används vid rapporteringstillfället till DAC.

Biståndsramens storlek bestäms utifrån den procentsats (procent av bruttonationalinkomsten, BNI) som riksdagen beslutat om för varje enskilt år. Vid beräkningen av biståndsramen i budgetpropositionen används den senast tillgängliga BNI-prognosen, varför ramens storlek kan förändras mellan den ekonomiska vårpropositionen och budgetpropositionen samt mellan åren.

Det totala svenska biståndet under ett år rapporteras årligen till OECD:s biståndskommitté DAC (Development Assistance Committee). DAC ansvarar för att sammanställa medlemsländernas biståndsstatistik.

Rapporteringen till DAC görs under senvåren efter avslutat budgetår. I rapporteringen ingår samtliga kostnader, inklusive avräkningar, som kan klassificeras som bistånd enligt DAC:s definitioner. Avräkningar avser t.ex. kostnader för flyktingar från biståndsländer, administration av bistånd på Utrikesdepartementet och delar av EU-biståndet. Biståndsrelaterade utgifter finns således inom ett flertal utgiftsområden. Även vid rapporteringstillfället används senast tillgängliga BNI-prognos.

Biståndsramen för 2005 uppgår till 23 746 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,88 procent av beräknad BNI. I tabell 5.43 redovisas DAC-rapporteringen för åren 1997–2005. Det preliminära utfallet för 2005 är 0,92 procent av BNI enligt DAC:s redovisningsprinciper. Procentandelen för det preliminära utfallet har beräknats med stöd av den senaste prognosen för BNI.

5.4.8 Utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Utgiftsområdet omfattar politikområdena Integrationspolitik, Storstadspolitik, Migrationspolitik och Minoritetspolitik.

Tabell 5.44 UO 8 Invandrare och flyktingar
Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall-SB 2005	Utfall 2004
Integrationspolitik	2 112	0	1 958	-154	2 088
Storstadspolitik	0	0	143	143	155
Migrationspolitik	4 811	387	4 806	-5	5 215
Minoritetspolitik	10	0	10	0	8
Summa	6 933	387	6 918	-15	7 466

Utfallet uppgick till 6 918 miljoner kronor och var därmed 15 miljoner kronor (0,2 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten.

Utgifterna på anslaget 10:3 *Kommunersättning vid flyktingmottagande* blev 1 736 miljoner kronor, vilket är 139 miljoner kronor lägre än i statsbudgeten. Antalet mottagna flyktingar fortsatte att minska under 2005. Av det ingående överföringsbeloppet har 64 miljoner kronor dragits in.

Utfallet för anslaget 12:2 *Mottagande av asylsökande* blev 3 419 miljoner kronor. Det är 123 miljoner kronor högre än anvisat i statsbudgeten. Trots att antalet asylsökande fortsatt minska under större delen av året har antalet personer, som är registrerade i Migrationsverkets mottagandesystemet, varit fortsatt högt. Riksdagen beslutade i november 2005 om ändringar i nuvarande utlänningslag (2005/06:SfU5, rskr. 2005/06:10). Genom lagändringarna infördes en tillfällig ordning, inför den nya utlänningslagens ikraftträdande den 31 mars 2006, med vidgade

möjligheter att bevilja uppehållstillstånd. Den tillfälliga ordningen avser möjligheter att få tillstånd en ny prövning för vissa grupper som kommit att vistas i Sverige lång tid och vars avvisnings- eller utvisningsbeslut av olika anledningar inte har verkställts. Till följd av det fortsatt höga antalet flyktingar i mottagandestystemet och den tillfälliga ordningen för prövning av avvisnings- och utvisningsbeslut anvisades 257 miljoner kronor på tilläggsbudget. Av anslagskrediten på 310 miljoner kronor utnyttjades 217 miljoner kronor vid utgången av budgetåret.

Utgifterna på anslaget 12:3 *Migrationspolitiska åtgärder* blev 97 miljoner kronor lägre än anvisat i statsbudgeten. Av det ingående överföringsbeloppet drogs 43 miljoner kronor in.

Under 2005 blev utgifterna för utgiftsområdet 547 miljoner kronor (7,3 procent) lägre än 2004. Utfallet för anslaget 10:3 *Kommunersättningar vid flyktingmottagande* blev 147 miljoner kronor (7,8 procent) lägre än 2004. För anslaget 12:2 *Mottagande av asylsökande* blev utgifterna 353 miljoner kronor (9,4 procent) lägre än 2004. Förklaringen till det lägre utfallet är att antalet asylsökande och mottagna flyktingar i kommunerna fortsatt att minska mellan 2004 och 2005.

5.4.9 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Utgiftsområdet omfattar politikområdena Hälso- och sjukvårdspolitik, Folkhälsopolitik, Barnpolitik, Handikappolitik, Äldrepolitik och Socialtjänstpolitik samt del av Forskningspolitik inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Tabell 5.45 UO 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Hälso- och sjukvårdspolitik	25 003	28	23 882	-1 121	23 792
Folkhälsa	788	0	755	-33	794
Barnpolitik	35	0	33	-2	25
Handikappolitik	12 644	88	12 525	-119	11 021
Äldrepolitik	51	0	51	-1	36
Socialtjänstpolitik	982	0	920	-62	821
Forskningspolitik	314	0	307	-7	320
Summa	39 818	116	38 473	-1 344	36 809

Utfallet uppgick till 38 473 miljoner kronor och var därmed 1 344 miljoner kronor (3,4 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten. I tilläggsbudget anvisades ytterligare 116 miljoner kronor. Indragningarna uppgick till 1 611 miljoner kronor. Anslagssparandet minskade med 150 miljoner kronor till 1 536 miljoner kronor vid utgången av 2005.

För anslaget 13:1 *Tandvårdsförmåner m.m.* blev utfallet 2 438 miljoner kronor, vilket är 1 060 (30,3 procent) lägre än vad som anvisats i statsbudgeten. Det beror främst på ökade genomströmningstider i samband med Försäkringskassans förhandsprövning av stödet, men även på ett minskat antal ansökningar om högkostnadsskydd för protetik för personer över 65 år. Vidare försköts en del utgifter från 2005 till 2006 jämfört med tidigare beräkningar beroende på att Försäkringskassan ändrat redovisningsprincip för avräkning av anslaget från utgiftsmässig till kassamässig redovisning. Av anslagssparande vid ingången av 2005 drogs 1 535 miljoner kronor in.

Utfallet för anslaget 13:2 *Bidrag för läkemedelsförmånerna* uppgick till 19 767 miljoner kronor enligt gällande avtal mellan staten och Landstingsförbundet, vilket var i enlighet med anvisat belopp i statsbudgeten. Från anslaget utbetalas det särskilda statsbidraget till landstingen för deras kostnader för läkemedelsförmånerna.

Utgifterna för anslaget 16:8 *Kostnader för statlig assistansersättning* uppgick till 11 348 miljoner kronor, vilket var 203 miljoner kronor (1,8 procent) lägre än anvisat i

statsbudgeten. Det gör att den ingående anslagskrediten på anslaget om 55 miljoner kronor vänts till ett anslagssparande om 148 miljoner kronor vid utgången av 2005.

Jämfört med 2004 ökade utgifterna för utgiftsområdet med 1 664 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 4,5 procent. Utfallet för anslaget 16:8 *Kostnader för statlig assistansersättning* ökade med 1 326 miljoner kronor (13,2 procent). Antalet assistansberättigade har kontinuerligt ökat de senaste åren. Även det genomsnittliga antalet assistanstimmar har ökat.

Utfallet för det nya anslaget 13:10 *Bidrag till psykiatri och social psykiatri* blev 452 miljoner kronor. Utfallet för anslaget 13:1 *Tandvårdsförmåner m.m.* minskade med 723 miljoner kronor (22,9 procent) jämfört med 2004.

5.4.10 Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp

Utgiftsområdet omfattar politikområdet Ersättning vid arbetsförmåga. Från och med 2005 ingår även utgifterna för bostadstillägg till de personer som uppbär aktivitets- eller sjukersättning.

Tabell 5.46 UO 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall-SB 2005	Utfall 2004
Ersättning vid arbetsförmåga	129 691	121	127 049	-2 642	122 916
Summa	129 691	121	127 049	-2 642	122 916

Utfallet uppgick till 127 049 miljoner kronor och var därmed 2 642 miljoner kronor (2,0 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten. Anslagssparandet blev 1 699 miljoner kronor, vilket är en ökning med 2 208 miljoner kronor.

Den största skillnaden mellan utfall och statsbudget hänför sig till anslaget 19:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* Utfallet blev 39 051 miljoner kronor, vilket är 2 319 miljoner kronor (5,6 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten. Det beror främst på att antalet nettosjukpenningdagar blev lägre än vad som beräknades i statsbudgeten.

Utgifterna på anslaget 19:2 *Aktivitets- och sjukersättningar* uppgick till 73 490 miljoner kronor, vilket är 44 miljoner kronor lägre än

anvisat i statsbudgeten. Utfallet för anslaget 19:4 *Arbetsskadeersättningar* blev 6 226 miljoner kronor, vilket är 136 miljoner kronor lägre än vad som beräknades i statsbudgeten.

Utfallet för utgiftsområdet blev 4 133 miljoner kronor eller 3,4 procent högre än 2004. För anslaget 19:2 *Aktivitets- och sjukersättning* ökade utgifterna med 9 288 miljoner kronor (14,5 procent). Av denna ökning berodde ca 3 800 miljoner kronor på att utgifterna för bostadstillägg till personer med sjuk- eller aktivitetsersättning fr.o.m. 2005 redovisas under detta anslag. Tidigare redovisades dessa utgifter under utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom. I december 2005 fick 556 789 personer sjuk- eller aktivitetsersättning, vilket är en ökning med 17 147 personer (3,2 procent) i förhållande till 2004.

Utfallet för anslaget 19:1 *Sjukpenning och rehabilitering* blev 5 089 miljoner kronor (11,5 procent) lägre än 2004. För 2005 beräknas antalet nettosjukpenningdagar till 67,1 miljoner, en minskning med 11,2 miljoner eller 14,3 procent jämfört med 2004.

5.4.11 Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Utgiftsområdet omfattar politikområdet Ekonomisk äldrepolitik. Från och med 2003 innefattar det garantipension till ålderspension, efterlevandepensioner till vuxna, bostadstillägg till pensionärer och äldreförsörjningsstöd. Utgifter för bostadstillägg till personer med aktivitets- eller sjukersättning redovisas fr.o.m. 2005 under anslaget 19:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp.

Tabell 5.47 UO 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall-SB 2005	Utfall 2004
Ekonomisk äldrepolitik	46 413	0	46 120	-293	51 229
Summa	46 413	0	46 120	-293	51 229

Utfallet uppgick till 46 120 miljoner kronor och blev därmed 293 miljoner kronor (0,6 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten.

Utgifterna på anslaget 20:3 *Bostadstillägg till pensionärer* uppgick till 7 333 miljoner kronor,

vilket är 189 miljoner kronor lägre än beräknat. Det är antalet pensionärer med bostadstillägg som minskar. Det utgående ramöverföringsbeloppet blev -297 miljoner kronor.

Utfallet för anslaget 20:4 *Äldreförsörjningsstöd* blev 483 miljoner kronor. Det är 133 miljoner kronor lägre än anvisat i statsbudgeten. Antalet personer med äldreförsörjningsstöd blev lägre än vad som uppskattades vid beräkningen till statsbudgeten.

Utgifterna på anslaget 20:1 *Garantipension till ålderspension* uppgick till 22 449 miljoner kronor, vilket är 93 miljoner kronor lägre än beräknat i statsbudgeten. Det utgående ramöverföringsbeloppet blev därmed -190 miljoner kronor.

Utfallet för anslaget 20:2 *Efterlevandepensioner till vuxna* uppgick till 15 856 miljoner kronor, vilket är 122 miljoner kronor högre än beräkningen i statsbudgeten. Det utgående ramöverföringsbeloppet blev därmed -442 miljoner kronor.

Utfallet för utgiftsområdet blev 5 109 miljoner kronor (10,0 procent) lägre jämfört med 2004. Utfallet för anslaget 20:3 *Bostadstillägg till pensionärer* minskade med 3 614 miljoner kronor (33,0 procent) jämfört med 2004. Det beror främst på att utgifterna för bostadstillägg till personer med sjuk- eller aktivitetsersättning fr.o.m. 2005 redovisas under utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp, anslaget 19:2 *Aktivitets- och sjukersättning m.m.* Utfallet för anslaget 20:1 *Garantipension till ålderspension* blev 1 320 miljoner kronor (5,6 procent) lägre än 2004. Det beror på att antalet personer med garantipension minskade.

5.4.12 Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Utgiftsområdet omfattar större delen av politikområdet Ekonomisk familjepolitik (bostadsbidrag återfinns inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande).

Tabell 5.48 UO 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Ekonomisk familjepolitik	56 357	800	55 467	-890	53 925
Summa	56 357	800	55 467	-890	53 925

Utfallet uppgick till 55 467 miljoner kronor och var därmed 890 miljoner kronor (1,6 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten. På tilläggsbudget ökades anvisade medel med 800 miljoner kronor. Indragningarna uppgick till 405 miljoner kronor.

Utfallet på anslaget 21:1 *Allmänna barnbidrag* blev 21 458 miljoner kronor, vilket är 616 miljoner kronor (3,0 procent) högre än vad som anvisades i statsbudgeten. Barnbidraget höjdes under 2005 med 100 kronor per barn och månad. Vidare infördes ett nytt flerbarnstillägg med 100 kronor per månad för det andra barnet samtidigt som flerbarnstillägget höjdes med 100 kronor fr.o.m. det tredje barnet. De nya barnbidragen gäller fr.o.m. den 1 oktober 2005 och betalades ut under december månad 2005. För att klara dessa utgiftsökningar anvisades 800 miljoner kronor på tilläggsbudget. Utfallet blev 184 miljoner kronor lägre än totalt anvisade medel.

Utfallet på anslaget 21:2 *Föräldraförsäkring* blev 24 127 miljoner kronor, vilket är 1 434 miljoner kronor (5,6 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten. Den 1 januari 2005 infördes nya regler som innebär att föräldrar till svårt sjuka barn under 18 år har rätt till ett obegränsat antal dagar med tillfällig föräldrapenning. Utnyttjandet av föräldraförsäkringen var lägre än beräknat under 2005. Vid ingången av 2005 utnyttjades 266 miljoner kronor av anslagskrediten.

Utfallet för anslaget 21:6 *Vårdbidrag för funktionshindrade barn* blev 2 541 miljoner kronor, vilket är 81 miljoner kronor (3,1 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten.

Jämfört med 2004 ökade utgifterna för utgiftsområdet med 1 542 miljoner kronor (2,9 procent). Utgifterna på anslaget 21:1 *Allmänna barnbidrag* ökade med 584 miljoner kronor (2,8 procent). Ökningen beror huvudsakligen på beslutet om höjda barnbidrag. Utgifterna för anslaget 21:2 *Föräldraförsäkring* ökade med 658 miljoner kronor (2,8 procent). Det är främst utgifterna för anslagsposten Föräldrapenning som ökade. Det beror på att medelersättningen per dag och antalet ersatta dagar blev högre än beräknat. Utgifterna på anslaget 21:6 *Vårdbidrag för funktionshindrade barn* ökade med 134 miljoner kronor. Den långsiktiga trenden är att antalet vårdbidrag ökar.

5.4.13 Utgiftsområde 13 Arbetsmarknad

Utgiftsområdet omfattar politikområdet Arbetsmarknadspolitik. I detta ingår främst bidrag till arbetslöshetsersättning och utgifter för arbetsmarknadspolitiska program. Vidare ingår bl.a. Europeiska socialfonden och bidrag till Samhall AB:s verksamhet.

Tabell 5.49 UO 13 Arbetsmarknad

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Arbetsmarknadspolitik	69 313	-154	69 568	255	67 481
Summa	69 313	-154	69 568	255	67 481

Utfallet uppgick till 69 568 miljoner kronor och var därmed 255 miljoner kronor (0,4 procent) högre än vad som anvisades i statsbudgeten. På tilläggsbudget minskades anvisade medel med 154 miljoner kronor. Indragningarna uppgick till 1 521 miljoner kronor. Anslagssparandet blev 365 miljoner kronor, vilket är en minskning med 1 929 miljoner kronor.

Utfallet för anslaget 22:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* blev 46 918 miljoner kronor, vilket är 1 155 miljoner kronor (2,5 procent) högre än vad som anvisades i statsbudgeten. Därmed utnyttjades 1 459 miljoner kronor av anslagskrediten vid utgången av 2005. Utgifterna för aktivitetsstöd blev högre till följd av fler personer i åtgärder med aktivitetsstöd. Även utgifterna för arbetslöshetsersättning blev högre, främst på grund av

att antalet öppet arbetslösa blev fler än vad som beräknades i statsbudgeten.

Utfallet för anslaget 22:3 *Köp av arbetsmarknadsutbildning och övriga kostnader* blev 4 513 miljoner kronor, vilket är 27 miljoner kronor lägre än beräknat i statsbudgeten. På tilläggsbudget anvisades ytterligare 150 miljoner kronor för att motverka risken för arbetskraftsbrist och inflationshöjande flaskhalsar i konjunkturuppgången.

För anslaget 22:4 *Särskilda insatser för arbetshandikappade* blev utfallet 6 662 miljoner kronor, vilket är 129 miljoner kronor lägre än vad som anvisats i statsbudgeten. Det förklaras av att antalet personer i de särskilda programmen för arbetshandikappade (anställning med lönebidrag och offentligt skyddat arbete) var färre än vad som förutsattes vid beräkningen till statsbudgeten. De ökade dock med knappt 2 000 personer till nästan 63 000 personer räknat som månadsgenomsnitt under 2005 jämfört med föregående år.

För anslaget 22:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2000–2006* blev utfallet 1 529 miljoner kronor. Det är 9 miljoner kronor lägre än anvisade medel i statsbudgeten. Till följd av fördröjningar i startskedet av programmet uppkom under 2000 och 2001 ett betydande ingående anslagssparande. Detta har ännu inte utnyttjats under 2005. Det utgående ramöversföringsbeloppet uppgår därför till 1 051 miljoner kronor.

Utfallet för anslaget 22:11 *Bidrag till lönegarantiersättning* uppgick till 888 miljoner kronor, vilket är 509 miljoner kronor lägre än beräknat i statsbudgeten. Det förklaras av att anställda i företag i konkurs under 2005 minskade med 30 procent jämfört med 2004. Därför beslöt riksdagen i tilläggsbudget om en minskning av tilldelade medel med 300 miljoner kronor.

Utgifterna för 2005 blev 2 087 miljoner kronor (3,1 procent) högre än 2004. Huvudorsaken var att utgifterna på anslaget 22:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* ökade med 1 724 miljoner kronor (3,8 procent). Utgifterna för aktivitetsstöd ökade med 1 876 miljoner kronor till följd av fler personer i åtgärder med aktivitetsstöd (cirka 13 000 personer), samtidigt som utgifterna för arbetslöshetsersättning minskade med 1 343 miljoner kronor, främst på grund av att antalet öppet arbetslösa minskade något under 2005.

Utgifterna för statliga ålderspensionsavgifter avseende arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd blev 1 344 miljoner kronor högre 2005. Det beror på regleringen av avgifterna avseende tidigare års utbetalningar.

5.4.14 Utgiftsområde 14 Arbetsliv

Utgiftsområdet omfattar politikområdena Arbetslivspolitik och Jämställdhetspolitik. Inom utgiftsområdet verkar bl.a. Arbetsmiljöverket, Arbetslivsinstitutet, och Jämställdhetsombudsmannen.

Tabell 5.50 UO 14 Arbetsliv

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Arbetslivspolitik	1 160	-2	1 117	-43	1 058
Jämställdhets- politik	34	2	35	2	33
Summa	1 194	0	1 153	-41	1 091

Utfallet uppgick till 1 153 miljoner kronor och var därmed 41 miljoner kronor (3,4 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten.

Utfallet för anslaget 23:1 *Arbetsmiljöverket* blev 636 miljoner kronor, vilket är 13 miljoner kronor lägre än beräknat i statsbudgeten. Regeringen drog in 5,6 miljoner kronor. I tilläggsbudget beslutade riksdagen att minska anvisade medel med 2 miljoner kronor för att finansiera motsvarande ökning av anslaget 24:1 *Jämställdhetsombudsmannen*. Skälet till omprioriteringen är att möjliggöra en utökad tillsyn av arbetsgivare för att motverka lönediskriminering. Utfallet för anslaget 23:2 *Arbetslivsinstitutet* blev 333 miljoner kronor, vilket är 28 miljoner kronor lägre än beräknat i statsbudgeten.

Utgifterna för utgiftsområdet blev 61 miljoner kronor (5,6 procent) högre än 2004.

5.4.15 Utgiftsområde 15 Studiestöd

Utgiftsområdet omfattar delar av politikområdet Utbildningspolitik. Området innehåller utgifter för olika former av ekonomiskt stöd till enskilda under studier. Inom området anvisas medel för studiehjälp i form av studiebidrag, inackorderingstillägg och extra tillägg för studerande

inom främst gymnasieskolan, studiemedel i form av studiebidrag samt medel för räntor för studielån tagna i RGK och avskrivning av studielån. Medel anslås även för rekryteringsbidrag vid vuxenstudier samt bidrag för studiesociala ändamål.

Tabell 5.51 UO 15 Studiestöd

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Utbildnings- politik	20 996	-148	19 779	-1 216	20 833
Summa	20 996	-148	19 779	-1 216	20 833

Utfallet uppgick till 19 779 miljoner kronor och var därmed 1 216 miljoner kronor (5,8 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten.

Skillnaden mellan utfall och anvisade medel i statsbudgeten hänför sig främst till anslaget 25:2 *Studiemedel m.m.* Utfallet på detta anslag blev 9 187 miljoner kronor, vilket är 1 216 miljoner kronor lägre än anvisade medel i statsbudgeten. Det beror främst på att antalet studiemedeltagare blivit lägre än beräknat. Framför allt gällde detta studerande med det prioriterade studiebidraget. För anslaget 25:3 *Studiemedelsräntor m.m.* blev utfallet 5 711 miljoner kronor, vilket är 368 miljoner kronor högre än anvisade medel. Det beror på ökade räntekostnader. Av anslagskrediten utnyttjades 208 miljoner kronor vid utgången av 2005. För anslaget 25:4 *Rekryteringsbidrag* uppgick utfallet till 1 436 miljoner kronor, vilket är 370 miljoner kronor lägre än beräknat i statsbudgeten.

Under 2005 blev utgifterna 1 054 miljoner kronor (5,1 procent) lägre än 2004. Utfallet för anslaget 25:2 *Studiemedel m.m.* minskade med 1 209 miljoner kronor (11,6 procent).

5.4.16 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Utgiftsområdet omfattar stora delar av politikområdena Utbildningspolitik och Forskningspolitik. Det avser förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg och skola, vuxnas lärande, högre utbildning och forskning samt centrala myndigheter inom utbildningsområdet. En del av politikområdet Storstadspolitik ingick i utgiftsområdet t.o.m. 2002.

Tabell 5.52 UO 16 Utbildning och universitetsforskning

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Storstads- politik	0	0	65	65	93
Utbildnings- politik	40 466	225	40 367	-98	40 639
Forsknings- politik	3 402	-80	3 263	-139	3 249
Summa	43 868	145	43 695	-173	43 981

Utfallet uppgick till 43 695 miljoner kronor och var därmed 173 miljoner kronor lägre (0,4 procent) än vad som anvisades i statsbudgeten.

Den enskilt största skillnaden hänför sig till anslaget 25:17 *Statligt stöd för utbildning av vuxna*. Utfall blev 2 349 miljoner kronor, vilket är 433 miljoner kronor högre än anvisade medel i statsbudgeten. Genom en ändring i förordningen (2002:398) om statligt stöd för utbildning av vuxna möjliggjordes en senareläggning av den delutbetalning som skulle göras före utgången av december 2004. Utbetalningen fick i stället göras under januari 2005.

Utfallet på anslaget 25:10 *Bidrag till personalförstärkningar i förskola* blev 665 miljoner kronor, vilket är 335 miljoner kronor lägre än anvisade medel. Det beror på att utbetalningen av statsbidraget förändrades. Utfallet för anslaget 11:1 *Förstärkning av utbildning i storstadsregionerna* från 2002 blev 65 miljoner kronor.

Utgifterna för utgiftsområdet blev 286 miljoner kronor (0,7 procent) lägre än 2004. Utfallet för anslaget 25:11 *Bidrag till personalförstärkningar i skola och fritidshem* blev 1 950 miljoner kronor lägre och utfallet för anslaget 25:17 *Statligt stöd för utbildning av vuxna* blev 552 miljoner kronor högre än 2004.

5.4.17 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Utgiftsområdet omfattar politikområdena Kulturpolitik, Ungdomspolitik och Folkhälso- och miljöpolitik samt delar av politikområdena Mediepolitik, Finansiella system och tillsyn, Forskningspolitik och Utbildningspolitik.

Tabell 5.53 UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Finansiella system och tillsyn	42	0	38	-4	38
Utbildningspolitik	2 724	6	2 726	2	2 687
Forskningspolitik	41	0	40	-1	43
Mediepolitik	33	0	33	0	33
Kulturpolitik	5 512	108	5 537	24	5 333
Ungdomspolitik	108	0	106	-2	107
Folkhälso- och miljöpolitik	496	0	488	-8	498
Summa	8 957	114	8 968	11	8 739

Utfallet uppgick till 8 968 miljoner kronor och blev därmed 11 miljoner kronor (0,1 procent) högre än vad som anvisades i statsbudgeten.

Utfallet för anslaget 28:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* uppgick till 305 miljoner kronor, vilket är 107 miljoner kronor högre än vad som beräknades i statsbudgeten. Vissa statsunderstödda teater-, dans- och musikinstitutioner är anslutna till det statliga tjänstepensionssystemet och skall därför betala pensionspremier. De preliminära premier, som betalades för 2004 och 2005, motsvarar inte värdet av de förmåner som de anställda tjänat in. Anslaget ökades därför med 100 miljoner kronor på tilläggsbudget för att täcka dessa utgifter.

Utgifterna för utgiftsområdet blev 229 miljoner kronor (2,6 procent) högre än 2004. Den största ökningen 148 miljoner kronor (94,2 procent) avser anslaget 28:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* och förklaras av ovannämnda inbetalningar av pensionspremier.

5.4.18 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande

I utgiftsområdet ingår politikområdena Bostads- och miljöpolitik, Regional samhällsorganisation samt delar av politikområdena Ekonomisk familjepolitik och Miljöpolitik. Utgiftsområdet omfattar plan-, bygg- och bostadsfrågor, geotekniska frågor, Lantmäteriverket och länsstyrelserna samt stöd till ekologisk utveckling.

Tabell 5.54 UO 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Ekonomisk familjepolitik	3 507	0	3 605	98	3 614
Bostadspolitik	3 427	0	2 880	-548	2 696
Regional samhällsorganisation	2 205	36	2 190	-15	2 220
Miljöpolitik	0	0	63	63	194
Summa	9 139	36	8 737	-402	8 723

Utfallet uppgick till 8 737 miljoner kronor och var därmed 402 miljoner kronor (4,4 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten. Indragningarna uppgick till 138 miljoner kronor.

Skillnaden mellan utfall och anvisat i statsbudgeten hänför sig bl.a. till anslaget 31:11 *Investeringsbidrag för nybyggnad av hyresbostäder*. I statsbudgeten anvisades 600 miljoner kronor. Anslaget minskades med en generell reduktion på 0,6 procent av anslag för förvaltnings- och investeringsändamål. Det återstående beloppet (596 miljoner kronor) fördelades lika mellan Stockholms län och övriga landet. Dock fick högst 432 miljoner kronor betalas ut under 2005 (regeringsbeslut den 24 november 2005). Utfallet blev 375 miljoner kronor, vilket är 225 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i statsbudgeten.

Utfallet för anslaget 21:1 *Bostadsbidrag* blev 3 605 miljoner kronor, vilket är 98 miljoner kronor högre än beräknat i statsbudgeten. Av anslagskrediten på 245 miljoner kronor utnyttjades därmed 214 miljoner kronor vid utgången av 2005.

Utgifterna för utgiftsområdet blev 14 miljoner kronor (0,2 procent) högre än 2004. Utfallet för anslaget 34:1 *Stöd till lokala investeringsprogram för ekologisk hållbarhet* från 2003 blev 63 miljoner kronor under 2005. Det är 124 miljoner kronor lägre än 2004. Stödprogrammet är under utveckling och inga nya bidrag har beviljats sedan 2002. Utfallet avser endast bidragsutbetalningar i samband med slutrapportering. Utfallet för anslaget 31:2 *Räntebidrag m.m.* ökade med 32 miljoner kronor (2,0 procent) jämfört med 2004.

5.4.19 Utgiftsområde 19 Regional utveckling

Utgiftsområdet omfattar politikområdet Regional utvecklingspolitik. Det omfattar huvudsakligen medel som länsstyrelserna, och i vissa län regionala självstyrelseorgan eller samverkansorgan, samt Verket för näringslivsutveckling (NUTEK) och regeringen förfogar över för regional projektverksamhet och olika former av regionala företagsstöd. Medlen kan användas för medfinansiering av EG:s strukturfondsprogram. Utgiftsområdet omfattar vidare utbetalningar av transportbidrag som beviljas av NUTEK. Utgiftsområdet omfattar även utbetalningar från Europeiska regionala utvecklingsfonden, som delfinansierar EG:s bidrag till strukturfondsprogrammen.

Tabell 5.55 UO 19 Regional utveckling

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Regional utvecklingspolitik	3 497	200	3 286	-211	3 301
Summa	3 497	200	3 286	-211	3 301

Utfallet uppgick till 3 286 miljoner kronor och var därmed 211 miljoner kronor (6,0 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten.

Utfallet på anslaget 33:5 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000–2006* uppgick till 1 306 miljoner kronor, vilket är 294 miljoner kronor lägre än anvisat i statsbudgeten. Det beror på att utbetalningarna inom programmet mål 1 Södra skogslänsregionen blev lägre än beräknat. På tilläggsbudget anvisades 200 miljoner kronor på det nya anslaget 33:6 *Insatser med anledning av försvarsomställningen*, som skall användas för kostnader för tillväxtfrämjande insatser och för kostnader för omlokalisering av statliga arbetstillfällen i de kommuner som berörs mest av försvarsomställningen. Utfallet på anslaget blev 95 miljoner kronor, vilket är 105 miljoner kronor lägre än anvisat.

Utgifterna för utgiftsområdet blev 16 miljoner kronor (0,5 procent) lägre än 2004. Utfallet på anslaget 33:5 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000–2006* blev 24 miljoner kronor lägre än 2004. Utfallet på anslaget 33:7 *Särskilda regionala utvecklingsprogram* från 2002 minskade med 99 miljoner kronor. Utfallet på det nya anslaget 33:6 *Insatser med anledning av försvarsomställningen* blev 95 miljoner kronor.

5.4.20 Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Utgiftsområdet omfattar politikområdet Miljöpolitik och del av politikområdet Forskningspolitik.

Tabell 5.56 UO 20 Allmän miljö- och naturvård

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Forskningspolitik	341	5	353	12	329
Miljöpolitik	3 653	-15	3 901	248	3 002
Summa	3 995	-10	4 254	259	3 330

Utfallet uppgick till 4 254 miljoner kronor och var därmed 259 miljoner kronor (6,5 procent) högre än vad som anvisades i statsbudgeten. Indragningarna uppgick till 12 miljoner kronor.

Utfallet för anslaget 34:3 *Åtgärder för biologisk mångfald* blev 2 018 miljoner kronor, vilket är 327 miljoner kronor högre än anvisat i statsbudgeten. Det ingående anslagssparandet blev 446 miljoner kronor till följd av en utgiftsbegränsning 2004. Detta medförde en förskjutning av utbetalningar för markförvärv och intrångsersättningar till 2005. Utgifterna på anslaget 34:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* uppgick till 439 miljoner kronor, vilket är 105 miljoner kronor lägre än anvisat i statsbudgeten. Av anslaget fick högst 442 miljoner kronor betalas ut under 2005 (regeringsbeslut 2005-09-15). Det innebär en senareläggning av betalningar till kommuner för marksanering.

Under 2005 blev utgifterna för utgiftsområdet 924 miljoner kronor (27,7 procent) högre än 2004. Utgifterna på anslaget 34:3 *Åtgärder för biologisk mångfald* ökade med 952 miljoner kronor. Det beror på utgiftsbegränsningen 2004. Utgifterna på anslaget 34:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* minskade

med 31 miljoner kronor på grund av en utgiftsbegränsning 2005.

5.4.21 Utgiftsområde 21 Energi

Utgiftsområdet omfattar politikområdet Energipolitik. I detta ingår de tre verksamhetsområdena Elmarknadspolitik, Övrig energimarknadspolitik och Politik för ett hålligt energisystem. Det är främst Statens energimyndighet och Affärsverket svenska kraftnät som har ansvaret för att genomföra åtgärderna inom energipolitiken.

Tabell 5.57 UO 21 Energi

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Energipolitik	1 396	0	1 396	0	2 069
Summa	1 396	0	1 396	0	2 069

Utfallet uppgick till 1 396 miljoner kronor och var därmed marginellt lägre än vad som anvisades i statsbudgeten.

I statsbudgeten anvisades 80 miljoner kronor på anslaget 35:7 *Statlig prisgaranti elcertifikat*. Under 2005 skedde inga utbetalningar, vilket berodde på att inga garantibelopp behövde betalas ut till producenter som ett skydd mot alltför låga certifikatpriser. Utfallet för anslaget 35:8 *Ersättning för vissa kostnader vid avveckling av en reaktor vid Barsebäck* blev 230 miljoner kronor, vilket är 87 miljoner kronor lägre än anvisat. Det beror på att ersättningen för singeldrift bortföll när Barsebäck 2 stängdes och att endast en interimersättning för avställnings- och servicedrift betalades ut i avvaktan på att ett slutligt avtal om ersättning skall träffas mellan staten och ägarna E.ON Sverige AB och Vattenfall AB. Utfallet på anslaget 35:7 *Introduktion av ny energiteknik* från 2004 blev 165 miljoner kronor.

Under 2005 blev utgifterna för utgiftsområdet 673 miljoner kronor (32,5 procent) lägre än 2004, vilket förklaras av en utfasning av 1997 års energipolitiska program. Utgifterna för anslaget 35:6 *Energipolitiskt motiverade internationella klimatinsatser* blev 155 miljoner kronor lägre. Utbetalningarna under 2005 gick främst till klimatinvesteringsfonder. Inga utbetalningar gjordes från äldreanslaget 35:3 *Bidrag till investeringar i elproduktion från förnybara energikällor*

jämfört med 147 miljoner kronor 2004. Utbetalningarna på äldreanslaget 35:6 *Energi-teknikstöd* blev 133 miljoner kronor lägre än 2004. Utfallet för anslaget 35:5 *Energiforskning* blev 127 miljoner kronor lägre än 2004 beroende på minskade anslag under 2005. Utbetalningarna gick främst till universitet och högskolor.

5.4.22 Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Utgiftsområdet omfattar politikområdet Transportpolitik och politikområdet IT, elektronisk kommunikation och post.

Tabell 5.58 UO 22 Kommunikationer

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall -SB 2005	Utfall 2004
Transport- politik	30 962	-14	30 830	-132	27 847
IT, elektronisk kommunika- tion och post	704	0	1 003	299	1 292
Summa	31 666	-14	31 833	167	29 139

Utfallet uppgick till 31 833 miljoner kronor och var därmed 167 miljoner kronor (0,5 procent) högre än vad som anvisades i statsbudgeten.

Utfallet inom politikområdet Transportpolitik blev 132 miljoner kronor lägre än anvisat i statsbudgeten. Utfallet för anslaget 36:4 *Banhållning och sektorsuppgifter* uppgick till 10 652 miljoner kronor och blev därmed 544 miljoner kronor lägre än anvisat i statsbudgeten. Orsaken var främst att riksdagen i tillägsbudget beslöt minska anslaget med 219 miljoner kronor och att regeringen drog in 67 miljoner kronor.

Utfallet för anslaget 36:2 *Väghållning och statsbidrag* uppgick till 16 954 miljoner kronor, vilket var 346 miljoner kronor högre än anvisat i statsbudgeten. Orsaken till det högre utfallet var främst att Vägverket tidigarelagt återbetalningar av lån för de s.k. storstadspaketen.

Utfallet inom politikområdet IT, elektronisk kommunikation och post blev 299 miljoner kronor högre än anvisat i statsbudgeten. Utgifterna under äldreanslaget 37:7 *IT-infrastruktur: Regionala transportnät m.m.* blev 261 miljoner kronor.

Jämfört med 2004 ökade utgifterna inom utgiftsområdet med 2 694 miljoner kronor

(9,2 procent). Den största ökningen avser anslaget 36:4 *Banhållning och sektorsuppgifter* vars utfall ökade med 2 101 miljoner kronor (24,6 procent). Orsaken är riksdagens beslut om ökade investeringar i järnvägar. Utgifterna under anslaget 36:2 *Väghållning och statsbidrag* ökade med 734 miljoner kronor (4,5 procent). För 2005 var det i huvudsak räntor och amorteringarna som ökade jämför med 2004. Utgifterna under äldreanslaget 37:7 *IT-infrastruktur: Regionala transportnät m.m.* minskade med 342 miljoner kronor (56,8 procent). Det beror främst på att utgifterna på anslaget var begränsade fram till november 2005.

5.4.23 Utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar

Utgiftsområdet omfattar politikområdena Livsmedelspolitik, Djurpolitik, Skogspolitik, Landsbygds politik samt delar av Utbildningspolitik, Forskningspolitik och Samepolitik.

Tabell 5.59 UO 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Utbildnings- politik	1 356	0	1 348	-8	1 289
Forsknings- politik	233	5	236	3	232
Skogspolitik	545	148	580	35	533
Djurpolitik	509	0	511	2	436
Livsmedels- politik	7 853	10	8 852	999	6 742
Landsbygds- politik	4 114	0	5 834	1 720	2 936
Samepolitik	47	0	48	1	50
Summa	14 656	163	17 408	2 752	12 219

Utfallet uppgick till 17 408 miljoner kronor och var därmed 2 752 miljoner kronor (18,8 procent) högre än vad som anvisades i statsbudgeten.

Utfallet inom politikområdet Livsmedelspolitik blev 999 miljoner kronor högre än anvisat i statsbudgeten. Utgifterna under anslaget 43:5 *Arealersättning och djurbidrag m.m.* blev 6 487 miljoner kronor, vilket är 930 miljoner kronor högre än anvisat i statsbudgeten. Det

beror främst på att utbetalningar av djurbidrag senarelagts från december 2004 till januari 2005.

Utfallet inom politikområdet Landsbygds- politik blev 1 720 miljoner kronor högre än anvisat i statsbudgeten. Utgifterna för anslagen 44:1 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* och 44:2 *Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* blev 881 miljoner kronor respektive 844 miljoner kronor högre än anvisat i statsbudgeten. De högre utgifterna beror främst på att regeringen beslutade att senarelägga utbetalningar av miljöersättningar och kompensationsbidrag från 2004 till 2005 (regeringsbeslut 2004-12-09).

Jämfört med 2004 ökade utgifterna inom utgiftsområdet med 5 190 miljoner kronor (42,5 procent). Orsaken är främst regeringens beslut att senarelägga utbetalningar av djurbidrag, miljöersättningar och kompensationsbidrag från 2004 till 2005. Utgifterna ökade till följd av detta under anslagen 43:5 *Arealersättning och djurbidrag m.m.* (1 475 miljoner kronor), 44:1 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* (1 607 miljoner kronor) och 44:2 *Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* (1 290 miljoner kronor).

Utgifterna under anslaget 43:6 *Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter* ökade med 553 miljoner kronor jämfört med 2004. Det var framförallt anslagsposten Offentlig lagring som ökade (466 miljoner kronor). I huvudsak beror det på att Statens jordbruksverks interventionsköp av främst socker ökade under 2005.

5.4.24 Utgiftsområde 24 Näringsliv

Utgiftsområdet omfattar politikområdena Näringspolitik, Utrikeshandel, exportinvesteringfrämjande, Konsumentpolitik och del av politikområdet Forskningspolitik.

Tabell 5.60 UO 24 Näringsliv

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Forskningspolitik	1 238	20	1 261	23	1 224
Näringspolitik	1 992	-23	1 848	-144	1 726
Utrikeshandel, export- och investerings- främjande	490	-2	499	9	567
Konsumentpolitik	171	0	167	-4	172
Summa	3 891	-5	3 775	-116	3 690

Utfallet uppgick till 3 775 miljoner kronor och var därmed 116 miljoner kronor (3,0 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten.

Det lägre utfallet jämfört med statsbudgeten hänförs sig i huvudsak till anslagen 38:2 *Näringslivsutveckling m.m.* och 38:1 *Verket för Näringslivsutveckling: Förvaltningskostnader* vars utfall blev 85 miljoner kronor respektive 22 miljoner kronor lägre än beräknat i statsbudgeten.

Under 2005 blev utgifterna för utgiftsområdet 86 miljoner kronor (2,3 procent) högre än 2004. Utgifterna på anslaget 38:14 *Rymdverksamhet* ökade med 238 miljoner kronor, vilket förklaras av att anslaget höjdes med 235 miljoner kronor för 2005 för att säkerställa ett fortsatt svenskt deltagande i det europeiska bäraketprogrammet Ariane. Utfallet för anslaget 39:3 *Exportfrämjande verksamhet* ökade med 118 miljoner kronor, vilket beror på att anslaget höjdes inom ramen för regeringens exportsatsning Aktiva, attraktiva Sverige.

Under en del av året belastades anslaget 38:20 *Kapitalinsatser i statliga bolag* med utbetalningar till Green Cargo AB. Anslaget får tillfälligt användas om medel saknas på kontot i Riksgäldskontoret för omstrukturering av statliga bolag. Se vidare Riksgäldskontorets netto-utlåning (avsnitt 5.4.29).

5.4.25 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Utgiftsområdet Allmänna bidrag till kommuner omfattar politikområdet Allmänna bidrag till kommuner. I detta ingår merparten av statens bidrag till kommuner och landsting.

Tabell 5.61 UO 25 Allmänna bidrag till kommuner

Miljoner kronor

Politikområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Allmänna bidrag till kommuner	57 469	-33	57 325	-144	69 834
Summa	57 469	-33	57 325	-144	69 834

Utfallet uppgick till 57 325 miljoner kronor och var därmed 144 miljoner kronor (0,2 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten.

Skillnaden mot anvisat i statsbudgeten är främst hänförlig till anslaget 48:2 *Bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting*. Syftet med anslaget är att tillfälligt bistå kommuner och landsting som på grund av speciella omständigheter hamnat i en särskilt svår ekonomisk situation. Utfallet för anslaget blev 356 miljoner kronor, vilket är 314 miljoner kronor lägre än anvisat. I tilläggsbudget minskades anslaget med 200 miljoner kronor. Ett lika stort nytt anslag 33:6 *Insatser med anledning av försvarsmställningen* anvisades under utgiftsområde 19 Regional utveckling.

Utfallet för anslaget 48:3 *Statligt utjämningsbidrag för LSS-kostnader*, lag (1993:387) om stöd och service för vissa funktionshindrade, uppgick till 1 767 miljoner kronor, vilket är 167 miljoner kronor högre än anvisat i statsbudgeten. Anslaget ökades på tilläggsbudget med detta belopp efter slutlig beräkning av utjämningsbidraget. På statsbudgetens inkomstsida finns en motsvarande avgift (inkomstitel 1513), som andra kommuner betalar, och därmed påverkar utjämningsystemet för LSS-kostnader inte statsbudgetens saldo.

Utfallet för anslaget 48:1 *Kommunalekonomisk utjämning* blev 55 202 miljoner kronor, vilket är 4 miljoner kronor högre än anvisat i statsbudgeten. Anslaget infördes 2005 och innebar att utjämningsystemet, det generella statsbidraget och vissa specialdestinerade statsbidrag sammanfördes till ett anslag för att det statliga stödet skulle kunna riktas på ett tydligare sätt till de delar av landet som har mindre goda förutsättningar. Avgifterna i det kommunala utjämningsystemet nettoredo visas fr.o.m. 2005 under det nya anslaget på statsbudgetens utgiftssida, vilket minskade ramnivån. Inkomstutjämningsavgift, kostnadsutjämningsavgift och regleringsavgift från kommuner och landsting på sammanlagt 14 909 miljoner kronor

redovisas således på utgiftssidan fr.o.m. 2005. Överföringar från andra anslag gjordes, bl.a. bidrag till personalförstärkning i skola och fritidshem, som uppgick till 3 000 miljoner kronor. Regleringar gjordes bl.a. för effekter av ändrade avdragsregler för pensionsavgifter (-2 940 miljoner kronor) och effekter av höjt grundavdrag (3 720 miljoner kronor). Därutöver tillfördes anslaget ytterligare medel (4 700 miljoner kronor), som fram till 2004 redovisades på statsbudgetens inkomstsida.

Under 2005 blev utgifterna bl.a. till följd av den ändrade redovisningen för utgiftsområdet 12 509 miljoner kronor (17,9 procent) lägre än 2004. Utfallet för det nya anslaget 48:1 *Kommunalekonomisk utjämning* blev 55 202 miljoner kronor för 2005. Utfallet för de tre anslag som avskaffades uppgick sammanlagt till 68 378 miljoner kronor för 2004. Utfallen för 2004 för de avskaffade anslagen var: 48:1 *Generellt statsbidrag till kommuner och landsting* 41 447 miljoner kronor, 48:3 *Statligt utjämningsbidrag till kommuner och landsting* 25 831 miljoner kronor och 48:5 *Bidrag för ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården* 1 100 miljoner kronor. För det kommunala utjämningsystemet blev således nettoförändringen mellan åren -13 176 miljoner kronor, vilket bl.a. förklaras av att utjämningsystemet fr.o.m. 2005 nettoredo visas på statsbudgetens utgiftssida. Motsvarande utjämningsavgift, som redovisades på statsbudgetens inkomstsida, var 25 754 miljoner kronor för 2004. Sammantaget höjdes således statsbidragen till kommuner jämfört med 2004 genom tillskott och omfördelning av utgifter från utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Utfallet på anslaget 48:2 *Bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting* blev 92 miljoner kronor lägre än 2004. Utfallet för anslaget 48:3 *Statligt utjämningsbidrag för LSS-kostnader* blev däremot 759 miljoner kronor högre än 2004.

Den s.k. kommunkontoskulden avseende mervärdesskatten (5 574 miljoner kronor) reglerades i december 2005 (regeringsbeslut 2005-12-08). Detta påverkade inte budgetsaldo/lånebehovet, men såväl statsbudgetens utgiftssida som inkomstsida. Beloppet återbetalades till Riksgäldskontoret och krediterades därmed Riksgäldskontorets nettoutlåning på utgiftssidan (avsnitt 5.4.29). På inkomstsidan belastades inkomstiteln 2811 *Övriga inkomster*

av statens verksamhet (avsnitt 5.2.3). En engångsminskning av det generella statsbidraget har tidigare gjorts med anledning av detta.

5.4.26 Utgiftsområde 26 Statsskuld räntor m.m.

Utgiftsområdet omfattar utgifter för räntor på statsskulden, oförutsedda utgifter samt Riksgäldskontorets provisionskostnader i samband med upplåning och skuldförvaltning. Utgiftsområdet Statsskuld räntor m.m. tillhör inte något politikområde och ingår inte under utgiftstaket eftersom regeringen och riksdagen i mycket begränsad omfattning kan påverka dessa utgifter på kort sikt.

Tabell 5.62 UO 26 Statsskuld räntor m.m.

Miljoner kronor

	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Statsskuld- räntor m.m.	38 770	0	32 657	-6 113	52 718
Summa	38 770	0	32 657	-6 113	52 718

Utfallet uppgick till 32 657 miljoner kronor och var därmed 6 113 miljoner kronor (15,8 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten.

Utgifterna för statsskuld räntor påverkas främst av statsskuldens storlek, räntenivåer och växelkurser. Tekniska faktorer till följd av Riksgäldskontorets (RGK:s) upplånings- och skuldförvaltningsteknik påverkar också ränteutgifterna. Anslagsavräkningen görs enligt utgiftsmässiga principer och är ett netto av inkomster och utgifter i upplåningsverksamheten. RGK har rätt att vid behov överskrida anslaget för räntor på statsskulden.

I statsbudgeten för 2005 beräknades statsbudgetens saldo bli ett underskott, motsvarande ett lånebehov på 38 442 miljoner kronor. Utfallet blev ett överskott på 14 054 miljoner kronor. Lånebehovet blev således 52 496 miljoner kronor lägre än beräknat i statsbudgeten, vilket bidrog till de lägre ränteutgifterna.

Tabell 5.63 Räntor på statsskulden

Miljarder kronor

	Utfall 2001	Utfall 2002	Utfall 2003	Utfall 2004	SB 2005	Utfall 2005
Räntor på lån i svenska kronor	45,4	45,4	38,0	40,7	42,5	39,5
Räntor på lån i utländsk valuta	24,1	17,5	16,4	11,5	11,5	11,3
Över-/underkurser vid emission	-4,6	-7,7	-14,5	-10,1	-3,0	-9,0
Summa räntor	64,9	55,2	39,9	42,1	51,0	41,8
Räntor på in- och utlåning	-3,3	0,4	-6,8	-7,0	-6,9	-6,9
Valutaförluster/vinster	12,3	6,7	4,4	5,1	-8,0	10,2
Kursförluster/vinster	5,2	4,6	3,8	13,5	2,5	7,6
Övrigt	2,0	0,4	0,7	-1,1	0,0	0,3
Summa ränteutgifter	81,1	67,3	42,0	52,6	38,6	32,6

Utfallet på anslaget 92:1 *Räntor på statsskulden* blev 32 561 miljoner kronor, vilket är 6 039 miljoner kronor lägre än anvisat i statsbudgeten. Orsaken till de lägre utgifterna är flera, bl.a. blev nettoinkomsterna av över/underkurser vid emission 6 000 miljoner kronor högre än beräknat i statsbudgeten, räntor på lån i svenska kronor blev ca 3 000 miljoner kronor lägre än beräknat och realiserade valutavinster blev 2 200 miljoner kronor högre. Kursförlusterna blev däremot 4 100 miljoner kronor högre än beräknat i statsbudgeten.

Den inhemska långa och korta räntan blev i genomsnitt 1,7 respektive 1,2 procentenheter lägre än beräknat i statsbudgeten. Valutakursvinsterna netto blev drygt 2 000 miljoner kronor högre än beräknat i statsbudgeten, trots att kronkursen försvagades med 3,3 procent enligt TCW-index (Total Competitiveness Weights, ett handelsvägt index på kronans värde mot en korg av andra valutor).

Tabell 5.64 Räntor och valutakurser 2001–2005 årsgenomsnitt

	Utfall 2001	Utfall 2002	Utfall 2003	Utfall 2004	SB 2005	Utfall 2005
Ränta 5 år %	4,7	5,0	4,0	3,8	4,5	2,8
Ränta 6 mån % ¹	4,0	4,1	3,0	2,2	3,0	1,8
TCW-index ²	136,1	133,7	127,6	126,0	124,2	128,3
SEK/EUR	9,25	9,16	9,12	9,13	9,05	9,28
SEK/USD	10,33	9,72	8,09	7,35	7,10	7,47

¹ 2001 avser ränta 3 mån.² Total Competitiveness Weights, ett mått på kronans värde mot en korg av andra valutor.

Utgifterna för utgiftsområde 26 Statsskuld-räntor m.m. blev 20 061 miljoner kronor (38,1 procent) lägre än 2004. Det förklaras främst av att realiserade valutakursvinster var ca 10 000 miljoner kronor 2005 jämfört med valutakursförluster på 5 000 miljoner kronor 2004, dvs. en förbättring med 15 000 miljoner kronor. Valutavinsterna under 2005 berodde bl.a. på att några stora lån i dollar förföll under 2005 och att dessa hade tagits upp vid en högre dollarkurs än den som rådde då de förföll. Jämfört med 2004 har kursförlusterna vid återköp minskat med ca 6 000 miljoner kronor. Det beror på att RGK under 2005 gjorde färre återköp av obligationer i samband med obligationsbyten.

Utfallet för anslaget 92:3 *Riksgäldskontorets provisionskostnader i samband med upplåning och skuldförvaltning* blev 95 miljoner kronor för 2005, vilket är 65 miljoner kronor lägre än vad som beräknades i statsbudgeten.

5.4.27 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska gemenskapen

Utgiftsområdet omfattar enbart Avgiften till Europeiska gemenskapen.

Tabell 5.65 UO 27 Avgiften till Europeiska gemenskapen

Miljoner kronor

Utgiftsområde	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall-SB 2005	Utfall 2004
Avgiften till Europeiska gemenskapen	26 802	0	25 635	-1 167	25 563
Summa	26 802	0	25 635	-1 167	25 563

Utfallet uppgick till 25 635 miljoner kronor och var därmed 1 167 miljoner kronor (4,4 procent) lägre än vad som anvisades i statsbudgeten.

EU-budgeten beslutas årligen inom ramen för ett fastställt flerårigt budgettak (det s.k. finansiella perspektivet). Avgiften kan förändras under året och avvika från statsbudgeten beroende på ett flertal faktorer såsom faktisk uppbörd av tullar och importavgifter, utfallet av EU-budgeten för tidigare år och ändringsbudgetar på gemenskapsnivå.

Skillnaden mellan utfall och vad som anvisades i statsbudgeten hänför sig till anslaget 93:1 *Avgiften till Europeiska gemenskapen*. Det lägre utfallet beror främst på att EU-kommissionen reviderat Sveriges betalningar för perioden 1995–2004, vilket resulterat i en lägre avgift för 2005. Vidare fördes överskott från 2004 till 2005 års budget, vilket minskade Sveriges avgift ytterligare.

Jämfört med 2004 ökade utfallet för avgiften till Europeiska gemenskapen med 72 miljoner kronor (0,3 procent). Ökningen begränsades av att 2 546 miljoner kronor av 2003 års BNI-avgift senarelades till januari 2004. Exklusive senareläggningen ökade avgiften till EU med 2 618 miljoner kronor (11,4 procent) jämfört med 2004. Det är främst avgiften som baseras på Sveriges bruttonationalinkomst (BNI) som ökade. Det beror på att Sveriges BNI för 2005 beräknas bli högre jämfört med BNI för 2004 (se även kapitel 7 Avgifter till och bidrag från EU).

5.4.28 Minskning av anslagsbehållningar

Budgeteringen av förbrukningen av anslagsbehållningar är i statsbudgeten inte fördelad per anslag utan tas upp under posten Minskning av anslagsbehållningar. Denna post var noll kronor i statsbudgeten för 2005. Posten utgör ett netto mellan förbrukning av kvarstående medel från föregående budgetår och sparade medel från innevarande budgetår samt utnyttjande av anslagskredit. Minskning av anslagsbehållningar ingår i de utgifter som omfattas av det statliga utgiftstaket. I redovisningen av det slutliga utfallet ingår förbrukning av anslagsbehållningar och utnyttjande av anslagskredit i utgifterna för respektive anslag och utgiftsområde. Nettosumman av förändringar av anslagsbehållningar

2005 avseende ramanslag exklusive Statsskuldsräntor m.m. framgår av tabell 5.66.

Tabell 5.66 Minskning av anslagsbehållningar 2005¹

Miljoner kronor

Ramanslag exklusive statsskuldsräntor m.m.	
Ingående ramöverföringsbelopp 2005-01-01	25 576,1
+ Anvisat i statsbudgeten	691 812,8
+ Tilläggsbudget	1 817,9
+ Medgivna överskridanden ²	1,1
- Indragningar	-9 069,6
- Utfall	684 734,3
= Utgående ramöverföringsbelopp 2005-12-31	25 404,0
Förändring av anslagsbehållningar	-172,1

¹ Avseende ramanslag exklusive utgiftsområde Statsskuldsräntor m.m.

² Utnyttjad del.

Anslagsbehållningarna uppgick vid utgången av 2005 till 25 404 miljoner kronor. De minskade således med 172 miljoner kronor jämfört med 2004. I tabell 5.67 redovisas de anslag som uppvisade utgående anslagsbehållningar 2005 överstigande en miljard kronor.

Tabell 5.67 Specifikation av anslag med anslagsbehållning över 1 000 miljoner kronor

Miljoner kronor

UO	Anslag	
7	8:1 Biståndsverksamhet	2 349
6	6:2 Materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling	1 749
10	19:1 Sjukpenning och rehabilitering	1 317
18	34:1 Stöd till lokala investeringsprogram för ekologisk hållbarhet	1 284
6	6:1 Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.	1 277
27	93:1 Avgiften till Europeiska gemenskapen	1 237
9	13:1 Tandvårdsförmåner m.m.	1 080
15	25:2 Studiemedel m.m.	1 064
13	22:6 Europeiska socialfonden 2000–2006	1 051

5.4.29 Riksgäldskontorets nettoutlåning

För att statsbudgetens saldo skall överensstämma med statens lånebehov (med omvänt tecken) redovisas Riksgäldskontorets (RGK:s) nettoutlåning samt en kassamässig korrigeringspost på statsbudgetens utgiftssida.

För 2005 blev utfallet för Riksgäldskontorets nettoutlåning 10 084 miljoner kronor. Beräkningen i statsbudgeten uppgick till 14 621 miljoner kronor. Skillnaden mellan utfall och statsbudget blev således -4 537 miljoner kronor. I tabell 5.68 specificeras de största posterna. Alla poster är dock inte specificerade i statsbudgeten.

Tabell 5.68 Riksgäldskontorets nettoutlåning

Miljoner kronor

	Utfall 2005	SB 2005 ¹	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Premiepensions- medel, inbetalning	-25 225	-24 800	-425	-21 414
Premiepensions- medel, utbetalning	23 081	23 000	81	22 167
PPM, uttag för köp av statsobligationer	-930			-35
CSN, studielån	6 943	8 700	-1 757	8 418
Investeringslån myndigheter	382			282
Myndigheters räntekonton	2 226			-3 263
Konton för kommunmoms	-5 582			206
Jordbruksverkets EU-konton	1 444			-1 345
Vägverket, Norra länken, Sthlm	-1 569			
Garantireserver	-344			-259
Insättningsgaranti	312			-156
Kärnavfallsfonden	305			690
Individuellt kompe- tenssparande	5 950			-1 150
Vinstmedel Svenska Spel AB	350			150
Banverkets infra- strukturlån	503			1 773
Vägverkets infrastrukturlån	-953			1 431
Omfinansiering av infrastrukturlån Sthlm/Gbg	6 838			
Lån till Botniabanan	2 915			2 015
Affärsverket Statens järnvägar				-280
Omstrukturering av statliga bolag inkl. ränta	41			242
<i>varav</i>				
- Kapitaltillskott SJ AB				300

-Medel ur Fonden för den mindre skeppsfarten				-55
-Kapitaltillskott Green-cargo AB	600			
- Extra utdelning Venantius AB	-643			
-Fastighetsverkets lån för Försäkringskassans fastigheter	814			
-Exportkreditnämnden, förtidsåterbetalning från Polen	-1 825			
Övrigt, netto	-5 510		833	
Summa	10 084	14 621	-4 537	10 305

¹ Endast vissa delposter är specificerade.

Premiepensionsmyndighetens (PPM) utbetalningar av premiepensionsmedel beräknades i statsbudgeten uppgå till 23 000 miljoner kronor. Utfallet blev 23 081 miljoner kronor, dvs. 81 miljoner kronor högre än i statsbudgeten. Inbetalningarna av premiepensionsmedel inklusive ränta blev 25 225 miljoner kronor, vilket var 425 miljoner kronor lägre än beräknat. Dessutom har PPM sålt statsobligationer för 930 miljoner kronor som sattes in på ett konto i RGK.

Centrala studiestödsnämndens lån i RGK för studielån och lån till hemutrustning beräknades i statsbudgeten till 8 700 miljoner kronor. Utfallet blev 6 943 miljoner kronor, dvs. 1 757 miljoner kronor lägre. Det beror främst på att färre än beräknat tog studiemedel samtidigt som återbetalningarna av lån blev större än väntat. RGK lånar ut medel till myndigheter för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet. Sådana investeringslån till myndigheter uppgick till 382 miljoner kronor.

Behållningarna på myndigheternas räntekonton och vissa särskilda räntebelagda konton minskade under 2005 med 2 226 miljoner kronor, vilket ökade nettoutlåningen.

I december 2005 fördes 5 574 miljoner kronor över från statsbudgetens inkomstsida, inkomsttitel 2811 *Övriga inkomster av statens verksamhet*, till Skatteverkets konton för kommunernas mervärdesskatt i RGK. Detta för att reglera de underskott som fanns på de s.k. kommunkontona (regeringsbeslut 2005-12-08). Transaktionen påverkade inte lånebehovet/budgetsaldot, men såväl statsbudgetens utgiftssida som inkomstsida. Totalt blev utfallet på kontona för

kommunernas mervärdesskatt -5 582 miljoner kronor.

Jordbruksverkets konton för EU-medel hör till de räntebelagda konton som redovisas separat. Kreditutnyttjandet på Jordbruksverkets EU-konton ökade under 2005 med 1 444 miljoner kronor.

Stockholms stad inbetalade i förskott sin andel av finansieringen av Norra Länken i Stockholm. Inbetalningen gjordes i maj 2005 med 1 775 miljoner kronor till ett räntebelagt konto avseende Vägverket och medlen skall användas under perioden 2005–2007. Konto-förändringen blev 1 569 miljoner kronor 2005.

Behållningen på kontot för det individuella kompetenssparandet minskade med 5 950 miljoner kronor. Under perioden 2000–2004 överfördes sammanlagt 5 950 miljoner kronor från inkomsttiteln 1428 *Energiskatt* till räntelöst konto i RGK i avvaktan på införande av ett system för individuell kompetensutveckling i arbetslivet. Enligt budgetpropositionen för 2005 (volym 1 s. 37) införs inte något system för kompetenssparande då det inte var möjligt att konstruera ett system som fick brett stöd hos arbetsmarknadens parter. Kontot avvecklades under året och behållningen återfördes till statens checkräkning och redovisas mot inkomsttiteln 1428 *Energiskatt* (regeringsbeslut 2005-04-07).

Banverket ökade under 2005 sin upplåning i RGK med 503 miljoner kronor för finansiering av infrastrukturinvesteringar. Vägverket minskade däremot sina infrastruktur lån med 953 miljoner kronor, varav ca 800 miljoner kronor avser tidigare lagda amorteringar.

Vägverket ökade sina lån i RGK under 2005 till följd av att RGK i september började ta över finansieringen av lån för de s.k. storstadspaketen i Stockholm och Göteborg, varav de största projekten är Södra Länken i Stockholm och Götaleden i Göteborg (2005 års ekonomiska vårproposition, s. 64-65). Lånen uppgår till ca 12 000 miljoner kronor och avsikten var från början att dessa satsningar som inleddes i början av 1990-talet skulle vara avgiftsfinansierade. Därför fick särskilda statliga bolag, Stockholmsleder AB och Göteborgs trafikleder AB, sköta upplåningen. Någon avgiftsfinansiering genomfördes inte varför det inte fanns anledning att förvalta dessa lån vid sidan av statens ordinarie upplåning. Regeringen bedömde att de totala kapitalkostnaderna på sikt

blir lägre om upplåningen hanteras av RGK. Även de administrativa kostnaderna blir lägre. Lånen avvecklas därför i den takt de förfaller och i stället lånar Vägverket i RGK. Under 2005 uppgick låneförfallen totalt till 6 838 miljoner kronor. Resterande påverkan på lånebehovet kommer vid lånens förfallotidpunkter under perioden 2007–2015. Statsskulden påverkades emellertid direkt när RGK i november 2005 gick in som låntagare och införlivade lånen i sin ordinarie skuldförvaltning. Skulden ökade således med det bokförda värdet, ca 5 000 miljoner kronor utan att lånebehovet påverkades.

Projektet Botniabanan finansieras också med lån i RGK. Botniabanan AB lånade 2 915 miljoner kronor under 2005.

Totalt ökade nettoutlåningen för infrastrukturinvesteringar, exklusive omfinansieringen för storstadspaketen, med 2 465 miljoner kronor, vilket är ca 1 500 miljoner kronor mindre än beräknat i statsbudgeten.

Riksdagen beslutade 2003 om en ny modell för omstrukturering av statliga bolag. Ett konto inrättades hos RGK dit extra utdelningar från statliga bolag förs. Från kontot utbetalas kapitaltillskott till statliga bolag. I augusti 2005 fick Green Cargo AB ett kapitaltillskott på 600 miljoner kronor. Detta finansierades dels med återstående medel från kontot sedan 2004 (11 miljoner kronor), dels med medel (589 miljoner kronor) från anslaget 38:20 *Kapitalinsatser i statliga bolag* inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Anslaget får tillfälligt användas om medel saknas på kontot. I december 2005 gjordes en extra utdelning på 643 miljoner kronor från Venantius AB som sattes in på kontot, varav 592 miljoner kronor fördes vidare för kreditering av anslaget (589 miljoner kronor och ränta 3 miljoner kronor). Konto­förändringen blev därmed 41 miljoner kronor under året och ställningen vid årets slut var 51 miljoner kronor.

Utlåningen till Statens fastighetsverk ökade under 2005 med 814 miljoner kronor för finansiering av fastigheter som övertagits från de tidigare allmänna försäkringskassorna. Däremot minskade utlåningen till Exportkreditnämnden med 1 825 miljoner kronor till följd av förtidsåterbetalning av skulder från Polen.

I posten Övrigt, netto ingår bl.a. minskade lån i RGK för Försvarets materielverk med 2 413 miljoner kronor, PPM med 976 miljoner

kronor (exklusive premiepensionsmedel), Jernhusen AB med 900 miljoner kronor och Luftfartsverket med 725 miljoner kronor. Dessutom ingår en ökad inlåning för Exportkreditnämnden med 1 035 miljoner kronor (exklusive återbetalning från Polen). Svenska Kraftnät ingår med både minskad utlåning (559 miljoner kronor) och ökad inlåning (203 miljoner kronor).

Under 2005 blev utfallet för Riksgäldskontorets nettoutlåning sammantaget 221 miljoner kronor lägre än 2004.

5.4.30 Kassamässig korrigerig

Posten Kassamässig korrigerig och posten Riksgäldskontorets nettoutlåning ingår i statsbudgeten för att statsbudgetens saldo skall motsvara statens lånebehov med omvänt tecken. Posten Kassamässig korrigerig utgör skillnaden mellan å ena sidan saldot mellan statsbudgetens anslag och inkomsttitlar och å andra sidan nettot av in- och utbetalningar över statsverkets checkräkning. Kassamässiga korrigeringar uppstår dels till följd av periodiseringsskillnader, dels till följd av att det förekommer transaktioner över statsverkets checkräkning som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomsttitlar och vice versa. Utfallet för den kassamässiga korrigeringen är en restpost, men vissa delposter är möjliga att specificera.

Betalningar till och från EU-kommissionen medför kassamässiga korrigeringar (se även kapitel 7 Avgifter till och bidrag från EU). Utbetalning av EU-finansierade stöd till svenska jordbrukare redovisas både på anslag på statsbudgetens utgiftssida och på Jordbruksverkets EU-konto under RGK:s nettoutlåning. Detta medför en kassamässig korrigerig. Andra månaden efter utbetalningsmånaden i Sverige sker betalning från EU-kommissionen, som redovisas på statsbudgetens inkomstsida och på Jordbruksverkets EU-konto under RGK:s nettoutlåning. Då uppstår en kassamässig korrigerig åt motsatt håll. Vid budgetårsskifte kan dessa uppstå på olika budgetår.

Betalning av Sveriges avgift till EU medför också en kassamässig korrigerig. Sverige betalar inte avgiften direkt till EU. Avgiften överförs till ett räntefritt konto hos RGK inom statsverkets checkräkning. Samtidigt sker avräkning mot anslaget för EU-avgiften. EU rekviderar sedan

via Riksbanken medel från kontot hos RGK. Eftersom tidpunkten för anslagsbelastning och rekvisition från EU skiljer sig åt uppstår kassamässiga korrigeringar. Anslagsbelastning och rekvisition kan ske under olika budgetår.

För 2005 blev utfallet för Kassamässig korrigering -3 269 miljoner kronor. Beräkningen i statsbudgeten uppgick till -1 891 miljoner kronor. Skillnaden mellan utfall och statsbudget blev således -1 378 miljoner kronor. I tabell 5.69 framgår de delposter som är möjliga att specificera.

Tabell 5.69 Kassamässig korrigering

Miljoner kronor

	Utfall 2005	SB 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
Ränteperiodisering	35			23
Överföring från AP-fonden	-2 043	-1 891	-152	-3 975
– Förfallande bostadsobligationer	-1 818			-3 624
– Kupongräntor, bostadsobligationer	-225			-351
Förskjutning av EU-stöd inom jordbruksområdet	-1 111			490
Senareläggning EU-avgiften				-2 535
Övrigt	-150			-101 ¹
Summa	-3 269	-1 891	-1 378	-6 098¹

¹ Utfallet för 2004 har korrigerats med hänsyn till ett tidigare fel i redovisningen av statens lånebehov.

Den största skillnaden mellan utfall och statsbudget beror främst på att utbetalningar avseende djurbidrag, landsbygdsstöd och gårdsstöd, som enligt beräkningen i statsbudgeten skulle betalas ut i januari 2006, tidigare lades till december 2005 efter beslut av regeringen. I december betalades bidrag ut till jordbrukarna och beloppen redovisades både mot anslaget och RGK:s nettoutlåning. Därmed uppstod en kassamässig korrigering (-1 111 miljoner kronor) motsvarande den EU-finansierade delen av de tidigare lagda bidragen. I februari 2006 redovisades motsvarande bidrag från EU både på inkomstitel på statsbudgetens inkomstsida och under RGK:s nettoutlåning. Därmed uppstod en positiv kassamässig korrigering.

I statsbudgeten beräknades den kassamässiga korrigeringsposten uppgå till -1 891 miljoner kronor för 2005. Beloppet avser påverkan på lånebehovet av överföringen från AP-fonden den 1 januari 2001. I enlighet med beslutet om

det reformerade ålderspensionssystemet överfördes då totalt 155 000 miljoner kronor (marknadsvärde), varav ca 85 000 miljoner kronor utgjorde statsobligationer och ca 70 000 miljoner kronor bostadsobligationer. Överföringen av statsobligationer påverkade inte lånebehovet direkt utan medförde endast en minskning av statsskulden. Bostadsobligationerna skulle förvaltas av RGK tills de förföll och påverkade först då lånebehovet. Lånebehovet påverkades även av dessa obligationers förfallande kupongräntor under perioden. Förfallna bostadsobligationer uppgick 2005 till 1 818 miljoner kronor och räntorna till 225 miljoner kronor (inklusive vinster på 124 miljoner kronor), vilket medförde en kassamässig korrigering på totalt -2 043 miljoner kronor. Skillnaden jämfört med statsbudgeten blev därmed -152 miljoner kronor. År 2005 var det sista året för förfall av bostadsobligationer.

Redovisningen på anslaget för statsskuld räntor är inte helt kassamässig. En mindre kassamässig korrigering uppstår främst till följd av att inkomsträntor på vissa delar av RGK:s utlåning periodiseras till det kvartal de avser. Denna periodiseringseffekt blev 35 miljoner kronor för 2005.

Posten Övrigt, som uppgick till -150 miljoner kronor, är en restpost som till stor del torde vara hänförlig till skillnader mellan tidpunkten för anslagsavräkning och tidpunkten för betalning.

Den kassamässiga korrigeringen för 2005 blev 2 829 miljoner kronor högre än 2004. Huvudorsaken är att förfallna bostadsobligationer och kupongräntor, som tidigare överförts från AP-fonden, gav en negativ påverkan på den kassamässiga korrigeringsposten med 3 975 miljoner kronor under 2004, jämfört med 2 043 miljoner kronor 2005.

En senareläggning av 2003 års EU-avgift till 2004 skapade en negativ kassamässig korrigering för 2004 på -2 535 miljoner kronor och en lika stor positiv kassamässig korrigering för 2003. EU rekviderade medel i december 2003. Anslaget för EU-avgiften belastades i januari 2004.

5.4.31 Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten

Utgifterna för Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten belastar inte statsbudgeten. De

ingår emellertid i de utgifter som omfattas av utgiftstaket för staten.

Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten består av en fördelningsdel och en premiereservdel. Fördelningsdelen finansieras av under året inbetalda pensionsavgifter. Nettot av inbetalda avgifter och utbetalda pensioner tillfaller, alternativt finansieras av, Första-Fjärde AP-fonderna. Vid sidan av AP-fonderna sker en förmögenhetsuppbyggnad inom premiepensionssystemet, som administreras av Premiepensionsmyndigheten (PPM).

Under 2000 ombildades de tidigare fondstyrelserna till AP-fonder med delvis nya uppdrag.

År 2001 gjordes de första utbetalningarna av reformerad ålderspension i form av tilläggspension, inkomstpension och premiepension. Tilläggspension och inkomstpension belastar fördelningssystemet. Premiepension betalas ut från premiepensionssystemet.

Tabell 5.70 Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten

Miljoner kronor

	SB 2005	TB 2005	Utfall 2005	Utfall- SB 2005	Utfall 2004
AP-fonderna, pensionsutgifter	167 855		169 127	1 272	164 763
Administra- tionsutgifter	2 593		2 801	208	2 736
<i>varav</i>					
Försäkrings- kassan m.fl. myndigheter			1 174		1 248
AP-fonderna, rörelsens kostnader			858		
AP-fonderna, provisionskost- nader			521		
AP-fonderna, prestations- baserade avgifter			248		
Premiepen- sionssystemet, pensionsutgifter	104		105	1	42
Summa	170 552	0	172 033	1 481	167 541

Utfallet uppgick totalt till 172 033 miljoner kronor och var därmed 1 481 miljoner kronor (0,9 procent) högre än beräkningen i budgetpropositionen för 2005. Pensionsutbetalningarna från AP-fonderna uppgick till 169 127 miljoner kronor, varav 57 miljoner kronor överfördes från AP-fonderna till EU:s tjänstepensionssystem för de tjänstemän inom EU som har begärt detta.

Under 2005 betalades 105 miljoner kronor ut i premiepension.

Ersättningen till Försäkringskassan, Skatteverket, Kronofogdemyndigheterna och Konjunkturinstitutet från AP-fonderna för administration uppgick till 1 174 miljoner kronor.

AP-fondernas administrationskostnader uppgick totalt till 1 627 miljoner kronor under 2005. I detta belopp ingår även 9 miljoner kronor för avveckling och särskild förvaltning. Före ombildningen till AP-fonder uppgick administrationskostnaderna till 360 miljoner kronor (år 1999).

AP-fonderna ändrade redovisningsprinciper för rörelsens kostnader fr.o.m. 2005. Provisionskostnader redovisas fr.o.m. 2005 som kostnader under rörelsens intäkter. Prestationsbaserade avgifter reducerar nettoresultatet för den tillgång som förvaltats. AP-fondernas administrationskostnader för 2005 framgår av tabell 5.70.

Jämfört med 2004 blev utfallet för Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten 4 492 miljoner kronor (2,7 procent) högre. De ökade utgifterna beror främst på högre inkomstindex och på ökat antal pensionärer med inkomstrelaterad pension. AP-fondernas administrationskostnader ökade med 139 miljoner kronor (9,3 procent). Ersättningen till Försäkringskassan m.fl. myndigheter minskade med 74 miljoner kronor (5,9 procent)

6

Statliga garantier och krediter

6 Statliga garantier och krediter

6.1 Statliga garantier

Staten har garantiåtaganden i form av insättningsgaranti och investerarskydd, garantier om tillförsel av kapital, exportgarantier och u-kreditgarantier, andra slags kreditgarantier samt pensionsgarantier. Flera av åtagandena är mycket stora och förknippade med relativt hög risk. Därtill kommer att åtaganden eller grupper av åtaganden till stora delar påverkas av samma riskfaktorer (t.ex. ränteutvecklingen).

I avsnitt 6.1.1 redovisas garantiportföljen. Riskerna i portföljen analyseras i avsnitt 6.1.2. Avsnitten 6.1.3–6.1.5 behandlar dels vilka avsättningar som görs för framtida garantiförluster³, dels vilka tillgångar som finns i garantiverksamheten och slutligen hur dessa förhåller sig till varandra. Betalningsflödena i garantiverksamheten under 2005 och hur dessa påverkar statens finanser redovisas i avsnitt 6.1.6.

6.1.1 Statens garantiportfölj

Statens garantiportfölj uppgick vid utgången av 2005 till 723 miljarder kronor, en ökning med 20 miljarder kronor i jämförelse med 2004. I summan ingår inte kapitaltäckningsgarantier eftersom dessa är obegränsade till tid och belopp och därför inte värderas. För investerarskyddet saknas uppgifter om storleken på de skyddade tillgångarna.

Garantierna hanteras av fem myndigheter: Insättningsgarantinämnden (IGN), Riksgäldskontoret (RGK)⁴, Exportkreditnämnden (EKN), Statens bostadskreditnämnd (BKN) samt Styrelsen för internationellt utvecklings-samarbete (Sida).

Störst av åtagandena är insättningsgarantin (490 miljarder kronor), garantier om tillförsel av kapital (90 miljarder kronor), exportgarantier och u-kreditgarantier (85 miljarder kronor) samt kreditgarantier av olika slag (48 miljarder kronor). Övriga åtaganden, främst pensionsgarantier, uppgår till 11 miljarder kronor. Därutöver redovisas utfästelser om att ställa ut garantier på 64 miljarder kronor för i huvudsak exportgarantier.

³ I texten används termerna förväntad kostnad och förväntad förlust. Skillnaden mellan dessa är att i förväntad kostnad ingår även de administrativa kostnaderna vilka inte ingår i förväntad förlust.

⁴ Garantikapital till internationella finansieringsinstitutioner utfärdas och hanteras av finansdepartementet och utrikesdepartementet. RGK rapporterar endast åtagandenas storlek.

Tabell 6.1 Statliga garantiåtaganden och utfästelser 2005-12-31

Miljoner kronor

Typ av garanti	Garantier	Utfästelser
Insättningsgarantin och investerarskyddet¹	490 000	
Garantier om tillförsel av kapital²	89 650	
Grundfundsförbindelser	1 006	
Garantikapital	81 644	
Övrigt	7 000	
Exportgarantier m.m.	84 579	63 884
Exportgarantier	82 945	63 318
Baltramen	17	
U-kreditgarantier	1 617	566
Kreditgarantier	47 805	
Infrastruktur	28 687	
Bostadsfinansieringsinstitut	4 750	
Bostadskrediter	7 129	
Internationella åtaganden	6 808	
Övrigt	431	
Övriga garantier	11 139	
Pensionsgarantier ³	9 505	
Affärsverk m.fl.	1 634	
Summa	723 173	63 884

¹ Åtagandet för insättningsgarantin avser den 31 december 2004. För investerarskyddet saknas uppgifter om storleken på de skyddade tillgångarna.

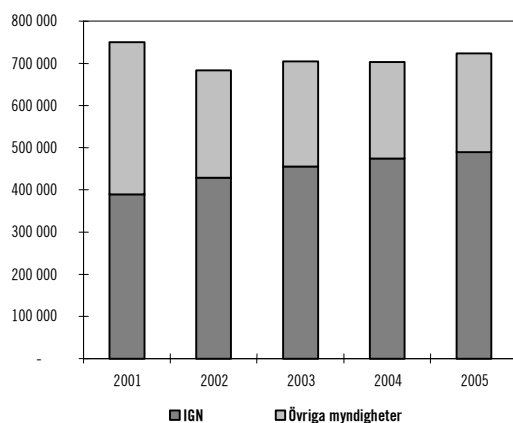
² Det finns två kapitaltäckningsgarantier för vilka inte några värden uppskattats eftersom garantierna är obegränsade till tid och belopp.

³ Åtagandet för pensionsgarantierna är till större delen från 31 december 2004.

Storleken på den statliga garantiportföljen ökade under 2005 till följd av större volym insättningar som omfattas av insättningsgarantin. Dessförinnan har portföljen under några år uppgått till cirka 700 miljarder kronor. Hösten 2001 och första halvåret 2002 ökade åtagandena tillfälligt genom flygförsäkringsgarantier utfärdade av RGK (se diagram 6.1).

Diagram 6.1 Garantiåtaganden 2001–2005

Miljoner kronor

Riksdagen har beslutat att EKN får binda staten för exportkreditgarantier upp till 200 miljarder kronor. Regeringen har för 2005 bemyndigat EKN att av denna ram använda 175 miljarder kronor. För EKN:s investeringsgarantier finns en särskild ram på 10 miljarder kronor. Den totala ramen för Sidas garantiåtaganden uppgår till 12 miljarder kronor, varav 1 miljard kronor kan användas för Sidas fristående garantier.

Ramen för BKN:s nya kreditgarantier är 10 miljarder kronor. Inom RGK:s garantigivning finns ramar för enskilda projekt och några mindre program.

Insättningsgaranti och investerarskydd

Syftet med insättningsgarantin är att stärka konsumentskyddet för allmänhetens insättningar i banker och i vissa värdepappersbolag samt att komplettera den övriga skyddsreglering som omger instituten. Garantin kan sägas innebära att spararna erbjuds ett säkert placeringsalternativ. Garantins existens antas också minska risken för uttagsanstormningar.

De garanterade insättningarna har under de senaste fem åren varierat mellan 389 och 490 miljarder kronor. Insättningsgarantins omfattning och utformning styrs av regelverk inom Sverige och EU. Maximalt belopp som betalas ut som ersättning är 250 000 kronor per kund och institut. Samma ersättningsbelopp gäller för investerarskyddet, vars syfte är att stärka konsumentskyddet för allmänhetens investeringar i finansiella instrument och likvida medel som handhas av värdepappersinstitut.

Insättningsgarantin har ännu inte behövt tas i anspråk sedan den infördes 1996. Under 2004 inträffade de första ersättningsfallen inom investerarskyddet då två värdepappersbolag gick i konkurs. Nämndens viktigaste uppgift under 2005 har varit att hantera ett pågående ersättningsfall (CTA Lind & Co Scandinavia AB). I det andra fallet har Länsrätten i Stockholm under 2005 avslagit ett överklagande av insättningsgarantinämndens beslut att inte betala ut ersättning från investerarskyddet.

I mars 2005 avlämnade Insättningsgarantiutredningen betänkandet Reformerat system för insättningsgarantin (SOU 2005:16). Där föreslås bl.a. att insättningsgarantin i fortsättningen skall utformas som en renodlad statlig garanti som prissätts efter risk av en myndighet med

resultatansvar och att investerarskyddet även i fortsättningen skall bygga på ömsesidiga principer och administreras av staten. Förslagen bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Garantier om tillförsel av kapital

I stället för att staten direkt tillför kapital till ett företag kan garantier ställas ut där staten åtar sig att under vissa betingelser tillskjuta kapital. En sådan garanti är en relation mellan två parter: företaget och staten som utfärdare av garantin. Men garantin skyddar i praktiken tredje part, dvs. företagets långivare, kunder och andra intressenter.

En kapitaltäckningsgaranti innebär att staten åtar sig att ovillkorligen tillskjuta kapital till ett bolag i ett utsatt läge. Sedan införandet av nuvarande garantimodell 1997 har inga nya kapitaltäckningsgarantier utfärdats. Garantier som är obegränsade till tid och belopp är nämligen inte förenliga med garantimodellen eftersom de är olämpliga ur ett riskperspektiv och mycket svåra att prissätta på ett tillförlitligt sätt.

Det finns två kapitaltäckningsgarantier kvar, båda inom infrastrukturen (avseende Arlandabanan och de svenska landförbindelserna till Öresundsbron).

En grundfondsförbindelse är i likhet med kapitaltäckningsgarantin en tvåpartsgaranti, men innebär ett begränsat åtagande i belopp och/eller tid. Staten har åtaganden på 1 miljard kronor till ett antal svenska finansieringsinstitut (främst Svensk Exportkredit, Skeppshypotekskassan och Fonden för den mindre skeppsfarten).

Sveriges medlemsåtagande i nio internationella finansieringsinstitut (Världsbanken, Europeiska investeringsbanken, Nordiska investeringsbanken, regionala utvecklingsbanker m.fl.) består av inbetalt kapital och garantikapital. Garantikapitalet innebär att svenska staten förbinder sig att tillhandahålla ett visst kapitalbelopp utöver det kapital som Sverige direkt betalat in till berört institut. Dessa åtaganden uppgick vid utgången av 2005 till 82 miljarder kronor.

Sedan 2002 finns en garanti som innebär en rätt för Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag (SBAB) att vid varje tillfälle tillföras kapital inom en begränsad ram. Denna ram, som från början uppgick till 10 miljarder kronor, minskar med

1 miljard kronor per år och uppgick 2005 till 7 miljarder kronor. Återbetalning av utnyttjat belopp skall ske inom den ovan nämnda ramen.

Exportgarantier och u-kreditgarantier

Exportgarantier

EKN skall främja svensk export genom att mot en premie erbjuda konkurrenskraftiga exportkreditgarantier och investeringsgarantier anpassade till kundernas efterfrågan. Garantivillkoren skall vara likvärdiga dem i omvärlden under förutsättning att verksamheten på lång sikt uppnår ett balanserat resultat. En tyngdpunkt i såväl utvecklingsarbete som marknadsföring ligger i att underlätta de små och medelstora företagens exportsatsningar.

Under 2005 utfärdades nya utfästelser och garantier för 66 miljarder kronor. Engagemanget inklusive utfästelser uppgick vid slutet av året till 146 miljarder kronor, en ökning med 16 miljarder kronor varav hälften förklaras av valutakursändringar. Bland garantierna är det särskilt motgarantin (produkt för banker som ställer ut kontraktsgarantier) som varit starkt efterfrågad. Trots att EKN har genomfört premiesänkningar efter en översyn av antagandena för förväntad förlust, har premievolymen ökat med över 20 procent, detta på grund av ökade garantivolymer.

Under 2005 har EKN beslutat att upphöra med ny garantigivning inom den särskilda garantiramen för Baltikum, Ryssland med flera länder (Baltramen). Den efterfrågan på garanti-stöd som kan finnas för de berörda länderna kan numera hanteras inom ramen för EKN:s ordinarie verksamhet.

U-kreditgarantier

En u-kredit är en exportkredit som Sida garanterar och subventionerar. Garantierna ges till projekt som av Sida bedöms få betydande utvecklingseffekter i det berörda landet och som inte kan bära kostnaderna för en normal finansiering på kommersiella villkor.

Sidas totala engagemang inklusive utfästelser har uppvisat en fallande trend under flera år. Vid utgången av 2005 uppgick engagemanget till 2,1 miljarder kronor.

Övriga kreditgarantier

Den vanligaste formen av enskilda garantiåtaganden är kreditgarantier. En sådan innebär att staten tar på sig hela eller delar av kreditrisken vid finansiering av investeringar i infrastruktur, bostäder etc., men överlåter själva kreditgivningen till andra långgivare.

I några fall sköter bolagen sin finansiering genom att emittera obligationer på kreditmarknaden. RGK ställer då ut en kreditgaranti för varje enskild lånetransaktion och även garantier för motparter med vilka bolaget ingår derivatransaktioner. För att inte tillföra finansiella risker utöver den reala risken i projekten har RGK upprättat riktlinjer för bolagens upplåning, portföljhantering och valutaexponering i de fall de finansiella riskerna bedöms som relativt stora.

Nedan beskrivs kreditgarantier inom olika områden förutom exportgarantierna och u-kreditgarantierna som behandlats ovan.

Infrastruktur

De statliga bolagen Stockholmsleders och Göteborgs Trafikleders statsgaranterade upplåning byttes under 2005 ut mot lån från RGK direkt till Vägverket. Därigenom beräknas statens räntekostnad bli totalt 150 miljoner kronor lägre.

Det enda kvarvarande infrastrukturprojektet som omfattas av statliga kreditgarantier är Öresundsbron. Genom RGK respektive Nationalbanken garanterar svenska och danska staten solidariskt den upplåning på 29 miljarder kronor som Öresundsbro Konsortiet har på kreditmarknaden.

Bostadsfinansieringsinstitut

Kreditgarantier får ställas ut för Venantius AB:s upplåning på högst 10 miljarder kronor. Åtagandet minskade under det gångna året med 2 miljarder kronor till knappt 5 miljarder kronor.

Bostadskrediter

Bostadskreditgarantierna uppgick vid utgången av 2005 till drygt 7 miljarder kronor, en minskning med 2 miljarder kronor under året. Den rådande konkurrensen om kunder, på en kreditmarknad präglad av extremt hög likviditet och låga kreditförluster, innebär en minskad efterfrågan på kreditgarantier.

Internationella åtaganden

De internationella garantierna på närmare 7 miljarder kronor gäller främst krediter från Nordiska investeringsbanken för enskilda projekt i olika länder. Därutöver finns några beloppsmässigt mindre garantier till dels Sverige i Sankt Petersburg, dels två öst-europeiska länder (där de garanterade lånen löstes i början av 2006).

Övrigt

Det finns cirka 600 kreditgarantier, på relativt små belopp, avsedda att främja sysselsättningen inom lantbruk och glesbygd om totalt 95 miljoner kronor. Dessa garantiprogram är stängda för ny garantigivning.

Sida bedriver en försöksverksamhet med fristående garantier inom en ram på 1 miljard kronor. Vid utgången av 2005 fanns tre engagemang i Afrika som tillsammans uppgick till 166 miljoner kronor.

Pensionsgarantier

Garantier för pensionsåtaganden på 9,5 miljarder kronor skall trygga upparbetade avtalspensioner för dem som var anställda när statliga myndigheter bolagiserats. I vissa fall har de aktuella delarna av företagens (de före detta myndigheternas) pensionsskulder tryggats direkt genom garanti. I andra fall finns försäkringar hos Försäkringsbolaget Pensionsgaranti (FPG), som sedan garanteras indirekt genom en efterborgen från staten. I några fall har medlen som skall finansiera pensionerna förts till stiftelser som sedan garanteras direkt eller indirekt av staten.

6.1.2 Portföljens riskprofil

Statens garantiportfölj innehåller obalanser eftersom åtagandena tillkommer på politiska grunder och inte i diversifieringssyfte. Flera av åtagandena är mycket stora och förknippade med relativt hög risk. Därtill kommer att åtaganden eller grupper av åtaganden i stora delar utsätts för samma riskfaktorer (t.ex. konjunktur- och ränteutveckling).

Det saknas idag möjligheter att mäta och redovisa den samlade portföljens riskprofil. I enlighet med förslagen i rapporten Gemensam kostnads- och riskredovisning för statliga

garantimyndigheter (dnr Fi 2005/1595/FIA), fick BKN i december 2005 i uppdrag att införa en riskbaserad redovisning i sin årsredovisning för 2006. För budgetåret 2005 redovisas dock inga avsättningar för förväntade garantiförluster av BKN och IGN.

Nedan följer en beskrivning av olika typer av risker i garantiportföljen samt en bedömning av riskläget. Bedömningarna har utförts av respektive ansvarig garantimyndighet eller ansvarigt departement.

Insättningsgarantin är statens största garantiåtagande. Risken för infriande varierar med konjunkturen men även med den finansiella situationen för enskilda banker. Det mest troliga krisscenariot är att ett värdepappersbolag eller en mindre bank går i konkurs. Sådana skadeutbetalningar bedöms kunna täckas av insättningsgarantins ackumulerade avgifter.

Risken för infriande av *investerarskyddet* får i allt väsentligt anses vara densamma som för insättningsgarantin. IGN har bedömt att den skyddslagstiftning och de rutiner för internkontroll som finns utgör en tillräcklig säkerhet för de allra flesta investerare i händelse av fallissemang i ett värdepappersinstitut. Det har därför inte ansetts nödvändigt att bygga upp en fond för att säkerställa betalningsberedskap i förväg.

Risken för infrianden av *kapitaltäckningsgarantierna* till Arlandabanan och de svenska landförbindelserna till Öresundsbron är till stor del beroende av de framtida intäkterna i projekten.

Åtagandena i form av *garantikapital* till internationella finansieringsinstitut är exponerade mot landspecifika risker, till stor del i länder med relativt hög kreditrisk. Finansieringsinstituten, som är exponerade mot dessa landrisker, är prioriterade långgivare med god kapacitet att hantera kreditförluster och har dessutom en konservativ kreditgivning. De bedöms av dessa anledningar vara behäftade med relativt sett låg risk. Dessutom är det troligt att medlemsstaterna skulle utöka andelen inbetalt kapital i stället för att infria garantikapitalet.

Riskerna för infrianden av *exportgarantier* varierar över olika länderkategorier (politisk och ekonomisk utveckling i respektive land) och kommersiella förutsättningar i de olika affärerna. Under en rad år har EKN noterat en relativ minskning av andelen rena statsrisker i engagemanget och en stark ökning av företags-

och projektrisker. Som andel av det utestående engagemanget i kronor räknat var dock 40 procent rena statsrisker eller risker på annan offentlig aktör.

Även om ett stort antal länder ingår i EKN:s riskexponering är risken koncentrerad till ett fåtal länder. Garantier på fem länder svarade för drygt hälften av den totala volymen. Sydafrika står för nära en femtedel av garantierna. Garantien på Iran har ökat medan det drastiskt minskat på Mexico som inte längre ingår bland de tio största engagemangen.

Den goda makroekonomiska utvecklingen i många länder har inneburit att EKN:s skadeutbetalningar ligger på en mycket låg nivå. För den överblickbara framtiden förutser EKN en fortsatt mycket begränsad skadefrekvens i det befintliga engagemanget.

För *u-kreditgarantierna* har skadeersättningarna minskat kraftigt jämfört med föregående år till följd av att flera länder redan erhållit skuldavskrivning med upp till 100 procent. Årets skadeersättningar orsakades främst av den fortsatt negativa utvecklingen i Zimbabwe. I enlighet med Paris-klubbsavtal har även stora skadeersättningar gjorts avseende Pakistan.

Flertalet av de företag inom *infrastruktur och bostadsfinansiering* vars åtaganden garanteras av staten har en verksamhet som gör att deras lönsamhet är mycket beroende av ränteläget, den allmänna konjunkturen samt projektspecifika risker och då framförallt trafikutvecklingen för Öresundsförbindelsen.

Exponeringen mot fastighetsmarknaden (inom området bostadsfinansiering) har minskat under 2005 genom att Venantius låneportfölj minskat och att bolagets finansiella ställning förbättrats. För *bostadskreditgarantierna* har fortsatt stigande marknadsvärden på fastigheter och en allmänt god ekonomisk tillväxt minskat risken för förluster. *Pensionsgarantierna*, slutligen, är av varierande risk. Gruppen är relativt stor och inom gruppen finns många olika åtaganden i statliga bolag. Riskerna bedöms totalt sett som små på grund av tillgängligt buffertkapital hos FPG och en konservativ placeringspolicy hos Postens pensionsstiftelse.

6.1.3 Avsättningar för garantiförluster

Den avgift eller premie som garantimyndigheterna tar ut skall avspegla risken i åtagandet (utom avgifterna för insättningsgarantin och investerarskyddet, vilka regleras i lag⁵). På så sätt skall avgifterna motsvara kostnaderna för de framtida infrianden och skadeersättningar som myndigheterna kan komma att betala till sina garantitagare.

Totalt uppgår avsättningarna för RGK, EKN och Sida till 11,4 miljarder kronor.

Förväntade kostnader

I tabell 6.2 redovisas de avsättningar som gjorts av RGK, EKN och Sida för förväntade garantikostnader samt hur avsättningarna står i relation till myndigheternas engagemang. Vidare visas hur avsättningarna förändrats under 2005.

Tabell 6.2 Avsättningar för förväntade garantikostnader 2005-12-31

Miljoner kronor

Myndighet/ typ av garanti	Garanti engagemang ¹	Avsätt- ningar för förväntade kostnader	Avsätt- ningarna i relation till engage- mang	Förändring i avsätt- ningarna under 2005
RGK	58 022	2 254	4%	-217
EKN	86 334	3 782 ²	4%	636
Baltramen	17	1	6%	0
Sida	2 092	187 ³	9%	-30
Summa	146 465	6 224	4%	389

¹ I engagemangen för EKN, Baltramen och u-kreditgarantierna ingår garantiförbindelser och vissa utfästelser. I RGK:s engagemang ingår inte garantikapital eller andra åtaganden där avsättningar inte gjorts för framtida förluster.

² EKN har redovisat en långfristig fordran mot återförsäkrare för deras andel av försäkringstekniska avsättningar på 94 miljoner kronor. Av detta belopp är 52 miljoner kronor hänförlig till avsättningar för förväntade kostnader. Nettot av EKN:s avsättningar för förväntade kostnader uppgick därmed till 3 730 miljoner kronor.

³ Därutöver visar en riskvärdering för Sidas fristående garantier på en förlustrisk på 68 miljoner kronor.

⁵ Avgifterna för insättningsgarantin och investerarskyddet regleras i särskild lagstiftning baserad på EG-direktiv. För insättningsgarantin ska bankinstitutens sammanlagda avgifter uppgå till en viss andel av de garanterade insättningarna. Om de behållna avgiftsmedlen nått den målsatta nivån skall avgiftsuttaget vara 0,1 procent av de garanterade insättningarna. För investerarskyddet tas endast en administrativ avgift ut. De ersättningsfall som uppstår finansieras i efterhand av de företag som omfattas av skyddet.

Som ett mått på risken i garantiåtagandena värderar RGK, EKN och Sida sina förväntade förluster och avsätter medel för dessa på balansräkningarnas skuldsida.⁶

Förändringen i RGK:s avsättningar beror dels på att riskerna i garantierna till Venantius och några hypoteksinstitut minskat, dels på en ytterligare utökning av Nordiska Investeringsbankens riskbuffert.

Ökningen av EKN:s avsättningar beror främst på en fyrfaldig ökning av avsättningarna för de s.k. SLV-garantierna (garantier för export av civila flygplan).

Oförväntade förluster

Utöver avsättning för förväntade kostnader gör EKN och Sida en avsättning för risken för oförväntade förluster med 5 055 miljoner kronor respektive 100 miljoner kronor. Dessa avsättningar representerar osäkerhet i de framtida utfallen i myndigheternas enskilda garantiportföljer och mäter den största förlust som man uppskattar kan inträffa med en viss sannolikhet. I EKN:s och Sidas fall har man valt 95 procents säkerhetsnivå. Avsättningen avspeglar därmed hur hög koncentrationsrisk EKN och Sida har i sina engagemang, dvs. om åtagandena är koncentrerade till vissa länder och/eller branscher.

Fonder uppbyggda av ackumulerat resultat

IGN och BKN gör inga avsättningar för förväntade garantiförluster. På balansräkningens skuldsida redovisar dessa myndigheter i stället fonder uppbyggda av verksamhetens ackumulerade resultat. Fondernas bokförda värde uppgick vid utgången av 2005 till 15,7 miljarder kronor för IGN och 1,7 miljarder kronor för BKN.

⁶ RGK gör inte avsättningar för garantier till internationella finansieringsinstitutioner. Inga avsättningar görs heller för garantier utställda av affärsverk och garantier utställda av andra myndigheter utan stöd av regeringsbeslut. Dessa åtaganden redovisar RGK således inom linjen.

Redovisning av åtaganden utan avsättning för förväntade förluster

De garantiåtaganden som inte riskbedömts och för vilka det därmed inte gjorts några avsättningar för förväntade förluster redovisas som ansvarsförbindelser inom linjen. De uppgår till totalt 580,6 miljarder kronor och består främst av IGN:s, BKN:s och affärsverkens åtaganden samt garantikapital till internationella finansieringsinstitutioner.

6.1.4 Tillgångar i garantiverksamheten

Garantiverksamheten finansieras av avgifter som betalas av garantitagaren eller subventioneras över statsbudgeten i vissa fall. Avgifterna placeras på räntekonton i RGK eller i värdepapper. Staten har även tillgångar i form av fordringar från tidigare infriade garantier.

Värdepappersinnehav och andra placeringar

IGN placerar huvuddelen av sina tillgångar i statskuldväxlar och statsobligationer. De tre externa kapitalförvaltare som haft i uppdrag att bedriva en aktiv förvaltning av avgiftsmedlen har i april 2005 ersatts av Kammarkollegiet som passivt förvaltar avgiftsmedlen.

EKN och Sida placerar avgiftsmedlen i utländsk valuta från exportgarantier och ukreditgarantier på bankkonton, valutakonton och valutadepositioner i svenska banker samt bank- och företagscertifikat.

Räntekonton hos RGK

En del av avgifterna redovisas på räntebärande konton hos RGK. Även återvinningar från tidigare infrianden (skador) tillförs kontona. Från de räntebärande kontona i RGK görs ”utbetalningar” för infrianden och myndigheternas administrationskostnader. En obegränsad kredit är kopplad till räntekontona (med undantag för garantier administrerade av Sida, BKN:s garantier för avlösen av kommunala borgensåtaganden och garantierna till Venantius). Överskott på ett konto ger ränteintäkter, medan en utnyttjad kredit medför räntekostnader.

Behållningen på dessa räntekonton konsolideras med statens övriga finanser. Influtna avgifter avräknas direkt mot statens upplåningsbehov. Ett minskat lånebehov minskar också statsskulden. Dessa kontobehållningar i RGK är således inte reserver med likvida medel för eventuella infrianden. Ett infriande belastar kontona, men det är enbart en redovisningsmässig hantering. Finansieringen sker i praktiken genom statlig upplåning vid eventuella infrianden.

Likvida medel

Myndigheterna har en mindre del av sina tillgångar i likvida medel.

Regressfordringar

Förutom värdepappersinnehav och andra placeringar samt kontobehållningar i RGK på sammanlagt närmare 31 miljarder kronor har myndigheterna även tillgångar i form av regressfordringar från tidigare infriade garantier. Större delen av dessa fordringar får betraktas som osäkra men det återstående värdet är för åtminstone exportgarantierna betydande. Regressfordringarna uppgår efter avdrag för förväntade förluster till totalt 3,8 miljarder kronor.

Tabell 6.3 Värdepappersinnehav och andra placeringar, räntekonton hos RGK, likvida medel samt regressfordringar 2005-12-31

Miljoner kronor

Myndighet/ typ av garanti	Värdepappers- innehav och andra placeringar	Räntekonton hos RGK	Likvida medel	Regress- fordringar (netto)	Totalt
IGN	15 421	2	0	0	15 423
RGK	0	2 299	0	18	2 317
EKN	4 145	6 656	24	3 254	14 079
Baltramen	8	15	2	0	25
Sida	74	556	4	386	1 020
BKN	0	1 591	0	99	1 690
Summa	19 648	11 119	30	3 757	34 554

6.1.5 Jämförelse mellan avsättningar för förväntade kostnader och olika slags tillgångar i garantiverksamheten

För att bedöma hur väl garantiverksamheten kan hantera eventuella framtida infrianden analyseras dels de avsättningar för förväntade kostnader som gjorts, dels de tillgångar som finns i verksamheten för att möta dessa kostnader.

En jämförelse av verksamhetens skuld- och tillgångssida görs i tabell 6.4. Av redovisningstekniska skäl görs jämförelsen på myndighetsnivå och omfattar endast myndigheterna RGK, EKN och Sida. Eftersom övriga garantimyndigheter saknar motsvarande riskredovisning kan en heltäckande analys av statens garantiportfölj för närvarande inte göras i detta avseende.

Tabell 6.4 Garantiengagemang, avsättningar för förväntade kostnader, tillgångar i garantiverksamheten samt nuvärdet av framtida avgifter 2005-12-31

Miljoner kronor

Myndighet/ typ av garanti	Garantiengagemang ¹	Avsättningar för förväntade kostnader	Tillgångar enligt tabell 6.3	Nuvärde av framtida avgifter
RGK	58 022	2 254	2 317	1 374 ²
EKN	86 334	3 782 ³	14 079	583
Baltramen	17	1	25	0
Sida	2 092	187 ⁴	1 020	47
Summa	146 465	6 224	17 441	2 004

¹ I engagemangen för EKN, Baltramen och u-kreditgarantierna ingår garantiförbindelser och vissa utfästelser. I RGK:s engagemang ingår inte garantikapital eller andra åtaganden där avsättningar inte gjorts för framtida förluster.

² RGK redovisar inte framtida avgifter som en tillgång i balansräkningen.

³ EKN har redovisat en långfristig fordran mot återförsäkrare för deras andel av försäkringstekniska avsättningar på 94 miljoner kronor. Av detta belopp är 52 miljoner kronor hänförlig till avsättningar för förväntade kostnader. Nettot av EKN:s avsättningar för förväntade kostnader uppgick därmed till 3 730 miljoner kronor.

⁴ Därutöver visar en riskvärdering för Sidas fristående garantier på en förlustrisk på 68 miljoner kronor.

Jämförelsen visar att de förväntade kostnaderna i garantiverksamheten för dessa myndigheter täcks av tillgångar i form av de avgifter som redan erlagts (redovisas som tillgångar i tabell 6.4.) samt framtida avgifter.

Att tillgångarna idag överstiger avsättningarna beror för EKN:s del på att skadeståndbetalningarna halverats för andra året i rad genom ett framgångsrikt skadeförebyggande arbete. Samtidigt var återvinningarna från tidigare infrianden de största under EKN:s över sjuttioåriga historia. För RGK:s del har det under senare år inte inträffat några större infrianden som minskat garantitillgångarna. Endast en handfull mindre

lantbruks- och glesbygdsgarantier har hittills behövt infrias.

6.1.6 Betalningsflöden och garantiverksamhetens påverkan på statens finanser

Statliga subventioner

Som tidigare nämnts finansieras garantiverksamheten av avgifter som betalas av garantiobjektet eller, efter beslut av riksdagen, över statsbudgeten om det är fråga om subventioner.

År 2005 uppgick de statliga subventionerna till 298 miljoner kronor, varav 157 miljoner kronor för äldre bostadskreditgarantier och 140 miljoner kronor för Öresundsbron.

Det finns fortfarande några garantiåtaganden som vid infrianden helt eller delvis får belasta anslag. Det gäller åtagandena i form av garantikapital, u-kreditgarantier samt kapitaltäckningsgarantierna till Arlandabanan och de svenska landförbindelserna till Öresundsbron.

I tabell 6.5 visas de anslag vars ändamål 2005 omfattade garantiverksamhet.

Tabell 6.5 Anslag vars ändamål 2005 omfattade garantiverksamhet

Miljoner kronor

U0	Anslag	Garantiåtagande	Utfall
2	2:5 Insatser i internationella finansiella institutioner	Vissa internationella finansieringsinstitut	–
2	2:6 Avsättning för garantiverksamhet	Sverigehuset i Sankt Petersburg	1,4
7	8:1 Biståndsverksamhet	Garantier under Lomé IV Bis och Cotonou-avtalet	–
		U-kreditgarantier	–
		Vissa internationella finansieringsinstitut	–
7	8:5 Avsättning för förlustrisker vad avser garantier för finansiellt stöd och export	Exportgarantier till Baltikum, Ryssland m.fl.	–
16	25:29 Stockholms universitet: Forskning och forskarutbildning	Fysikhuset Stockholm KB	–
16	25:37 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och forskarutbildning	Fysikhuset Stockholm KB	–
18	31:4 Statens bostadskreditnämnd: Garantiverksamhet	Äldre bostadskreditgarantier	156,8
22	36:2 Vägverket: Våghållning och statsbidrag	Öresundsbrokonsortiet Svedab AB	70,0 –
22	36:4 Banverket: Banhållning och administration	Öresundsbrokonsortiet Svedab AB Arlandabanan Projekt AB	70,0 – –

Betalningsflöden

Garantiverksamheten påverkar i flera fall statens lånebehov och statsskuld. Påverkan består av flöden in till och ut från statens konsoliderade checkräkning. Flödena utgörs av externa betalningar av garantiavgifter, infrianden, återvinningar och kostnader för administration. I den mån dessa betalningar går via räntekonton i RGK påverkar de statens finanser direkt via checkräkningen. I tabell 6.6 beskrivs dessa flöden.

Tabell 6.6 Avgifter, infrianden, återvinningar samt administrationskostnader under 2005

Miljoner kronor

Myndighet/ typ av garanti	Avgifter	Infrianden	Åter- vinningar	Kostnader för adminis- tration
IGN	546			8
RGK	37	1	11	27
EKN	712	268	3 095	102
Baltramen			6	1
Sida	6	67	41	0
BKN	34	10	19	15
Summa	1 335	346	3 172	153

Avgifter

Garantitagarna betalade 1 335 miljoner kronor i avgifter/premier under 2005. Störst var avgifterna för exportgarantier (712 miljoner kronor) och insättningsgaranti (546 miljoner kronor).

Infrianden

Garantier infriades för 346 miljoner kronor. Exportgarantierna och garantierna för u-krediter stod för huvuddelen.

Återvinningar

Återvinningar av tidigare utbetalda medel vid infrianden uppgick till 3 172 miljoner kronor. De kommer nästan uteslutande från återvinningar från tidigare infriade exportgarantier.

Kostnader för administration

Administrationskostnaderna uppgick till 153 miljoner kronor. I förhållande till totala åtaganden utgör administrationen en liten del men den varierar beroende på garantityp. IGN:s administration är anslagsfinansierad liksom hanteringen av BKN:s äldre garantier. IGN:s verksamhet belastar dock inte statsbudgeten netto, eftersom den del av influtna avgifter som avser IGN:s administration levereras mot inkomsttitel.

Betalningarnas påverkan på lånebehovet

Posterna avgifter, infrianden, återvinningar och administration har i olika grad påverkan på lånebehovet. Flöden i en garantiverksamhet med tillgångar enbart i form av räntekonton i RGK eller finansiering via anslag påverkar direkt statens lånebehov. Däremot har flöden i en garantiverksamhet med tillgångar i form av externstatliga placeringar inte någon påverkan på lånebehovet.

Med nuvarande redovisningsstruktur är det inte möjligt att beräkna vilken påverkan på lånebehovet som garantiverksamheten har haft under 2005. En analys av flödena visar dock att nettoflödet i garantiverksamheten totalt sett var positivt med cirka 4 miljarder kronor under 2005 (se tabell 6.6).

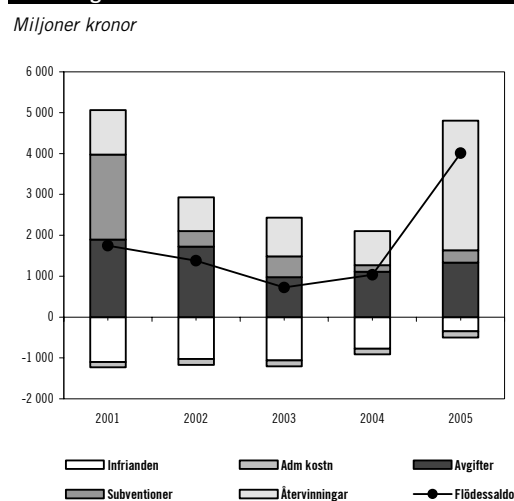
Tillbakablick på de senaste fem åren

De statliga subventionerna har varierat mycket under de senaste fem åren med en topp under 2001 på drygt 2 miljarder kronor.

De årliga avgifterna har minskat från närmare 2 miljarder kronor i början av femårsperioden till drygt 1 miljard kronor under senare år. Avgiftsprocenten i insättningsgarantin sänktes i början av perioden, vilket minskade de totala avgifterna. Volymen har därefter ökat i takt med allt större garanterad inlåning i bankerna. I övrigt är det främst avgifterna från exportgarantierna som minskat.

Under femårsperioden har de årliga infriandena legat på cirka 1 miljard kronor men minskade under 2005 till 346 miljoner kronor. Även de årliga återvinningarna har uppgått till runt 1 miljard kronor utom under 2005 då mer än 3 miljarder kronor av tidigare infriade exportgarantier återvanns.

Diagram 6.2 Återvinningar, statliga subventioner, avgifter, infrianden och administrationskostnader samt saldot för betalningsflödet 2001–2005

6.2 Statlig utlåning med kreditrisk

När staten ställer ut lån med kreditrisk tar staten samma risk som när staten ställer ut en kreditgaranti. Skillnaden är att finansieringen av lånet i det första fallet sköts av staten via RGK och i det andra fallet av en bank eller annat kreditinstitut.

Regeringsuppdrag om en gemensam redovisning av kostnader och risker

Det är idag inte möjligt att via kreditmyndigheternas redovisningar få en klar och samlad bild över statens utestående krediter och riskerna i dessa eftersom det saknas en enhetlig redovisning av kreditmyndigheternas utlåning.

Regeringen gav i december 2004 RGK i uppdrag att tillsammans med Centrala studie-stödsnämnden (CSN), Verket för näringslivsutveckling (NUTEK), Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), Statens energimyndighet (STEM) och Ekonomistyrningsverket (ESV) ta fram förslag på gemensamma principer när det gäller redovisning av kostnader och risker inom det statliga kreditområdet. Försvarets materielverk (FMV) och Verket för innovationssystem (VINNOVA) har också deltagit i arbetet.

Uppdraget redovisades till regeringen den 28 februari 2006. Där föreslås bl.a. att redovisningen skall vara enkel men utförlig. Den skall visa statens totala fordran för utlåningen. En tillförlitlig riskavspeglande värdering av lånen skall dessutom utgöra underlag för de nedskrivningar som skall spegla förväntade förluster i statens utlåning. Förslagen bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Beskrivning av utestående lånestock

I avsnitt 6.2.1 ges en beskrivning av befintlig utlåning, hur den finansieras samt vilka nedskrivningar som görs för osäkra fordringar enligt respektive myndighets bedömning.

6.2.1 Kreditportföljens sammansättning

Statliga krediter, liksom statsbidrag och statliga garantier, kan ges till verksamheter som staten finner angelägen. Den statliga kreditgivningen utgör på så sätt ett komplement till den övriga kreditmarknaden. Riksdag och regering beslutar om all statlig utlåning, antingen genom särskilda beslut, t.ex. inom infrastrukturområdet, eller genom lagar och förordningar om mindre lån till en bredare krets, t.ex. studielån. Merparten av statens utlåning finansieras direkt genom upplåning på marknaden via RGK. Endast en mindre del finansieras via anslag på statsbudgeten.

Statens externa utlåning med kreditrisk riktad till privatpersoner, företag och projekt uppgick den 31 december 2005 till drygt 188 miljarder kronor före reservering för osäkra fordringar. Den dominerande posten är studielånen på 173 miljarder kronor från Centrala Studiestödsnämnden (CSN), som också har ställt ut hemutrustningslån till flyktingar på 1,6 miljarder kronor.

RGK är efter CSN den myndighet som har störst utlåning, 13 miljarder kronor, främst till olika infrastrukturprojekt. Övriga myndigheter har tillsammans en utlåning uppgående till mindre än 1 miljard kronor i form av krediter inom bistånd samt lån till jordbrukare, fiskare och småföretag m.fl.

Drygt 30 miljarder kronor av de utlånade 188 miljarder kronorna bedöms av berörda myndigheter som osäkra fordringar.

Tabell 6.7 Statens utlåning med kreditrisk före och efter avdrag för osäkra fordringar 2005-12-31

Miljoner kronor

Kreditmyndighet resp. låntagare/ändamål	Utlånat belopp ¹	Nedskrivningar för osäkra fordringar	Utlåning efter avdrag för osäkra fordringar ²
CSN, studielån	172 997	27 779	145 218
CSN, hemutrustningslån	1 593	257	1 336
RGK, A-Train AB (Arlandabanan)	1 000	100	900
RGK, Botniabanan AB	7 795		7 795
RGK, Svedab (Öresundsbrons landförbindelser)	3 886	1 900	1 986
RGK, övriga	392		392
Sida, biståndskrediter	248		248
Sida, villkorslån	248	75	173
NUTEK, lokaliseringlån m.m.	79	38	41
VINNOVA, såddlån	8	8	
Energimyndigheten, Baltikumlån	73	30	43
Energimyndigheten, villkorslån	98	98	
Kammarkollegiet, näringslån m.m.	4		4
Länsstyrelserna, lantbrukslån m.m.	54	6	48
Summa	188 475	30 291	158 184

Anm.: I denna tabell redovisas statens utlåning med kreditrisk varför beloppet inte stämmer överens med posten Utlåning i balansräkningen.

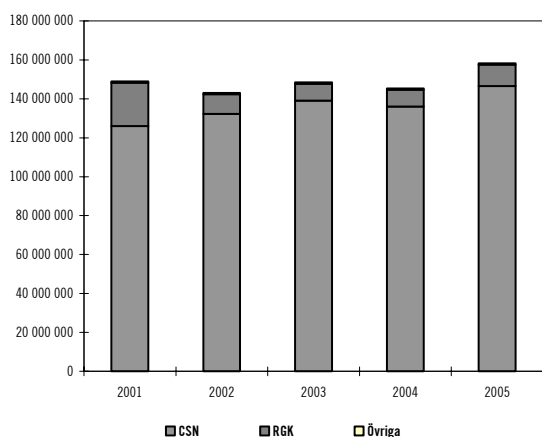
¹Därutöver redovisar Försvarets Materialverk (FMV) samt affärsverken Svenska kraftnät och Statens Järnvägar viss utlåning, leasing- och leaseholdavtal m.m. under olika fordringsrubriker.

² Skillnaden mellan statens utlåning enligt tabell 6.7 och not 28 till resultaträkningen utgörs av RGK:s utlåning till PPM respektive AP-fonden med 1,9 miljarder kronor som inte definieras som lån med kreditrisk.

Under de senaste fem åren har utlåningen efter avdrag för osäkra fordringar varierat mellan 143 och 158 miljarder kronor.

Diagram 6.3 Statens utlåning med kreditrisk efter avdrag för osäkra fordringar 2001–2005

Miljoner kronor

Centrala studiestödsnämnden (CSN)

Studiestöd

Studielånen regleras i studiestödslagen och särskilda förordningar. Närmare 1,4 miljoner personer har tillsammans studieskulder till CSN på 173 miljarder kronor. En stor andel av den totala skulden, 27,8 miljarder kronor, bedöms av CSN som osäker.

CSN administrerar flera olika typer av lån som från finansierings- och redovisnings-synpunkt är helt åtskilda. Lånen kan delas in i två huvudkategorier. Studielån före 1989 finansierades via anslag på statsbudgeten. Kvarstående lånestock i denna kategori uppgår till 15,8 miljarder kronor, varav 3,5 miljarder kronor bedöms som osäkra fordringar. Låntagarnas återbetalningar redovisas mot inkomsttitel på statsbudgeten.

Studielån tagna fr.o.m. 1989 finansieras genom att CSN tar upp lån i RGK. Den låneränta som CSN betalar till RGK belastar anslaget 25:3 *Studiemedelsräntor m.m.* på statsbudgeten. När sedan låntagarna betalar ränta till CSN återredovisas denna mot statsbudgeten via inkomsttitel. Vid årsskiftet uppgick denna lånestock till 157,2 miljarder kronor, varav 24,2 miljarder kronor bedömdes som osäkra fordringar.

CSN:s upplåningsränta i RGK fastställs årligen av regeringen och baseras på den ovägda genomsnittsräntan för emission av statskuldväxlar och statsobligationer under de tre senaste åren. CSN påför sedan låntagarna en ränta som motsvarar 70 procent av CSN:s upplåningsränta. I gengäld får låntagarna inte göra avdrag för

inbetald ränta i sina deklarationer. Räntan på studielånen täcker därmed i princip statens upplåningskostnad.

Beroende på låntagarnas individuella förhållanden kommer de att betala kapitalsskuld och påfordrad ränta helt, delvis eller inte alls. Obetald ränta vid ett årsskifte läggs till kapitalsskulden. Denna kapitaliserade ränta är inte upplånad hos RGK.

CSN:s beräkning av osäkra fordringar grundas på tre huvudprinciper; betalningsförmåga, betalningsbenägenhet och befarade förluster på grund av dödsfall. Om låntagarna inte sköter sina betalningar lämnas ärendena till kronofogden. Vid utgången av 2005 rörde det sig om 84 000 personer.

En del av de utlånade medlen skrivs av på grund av dödsfall, uppnådd åldersgräns m.m. Detta skall då minska CSN:s skuld till RGK. Den del av avskrivningen som motsvarar CSN:s skuld till RGK belastar statsbudgeten via ovan nämnda anslag. Avskrivning av kapitaliserade räntor leder däremot inte till någon avräkning mot statsbudgeten utan balanseras av CSN:s myndighetskapital.

Hemutrustningslån till flyktingar

Sedan 1991 beviljar CSN lån för inköp av hemutrustning till flyktingar enligt särskild förordning. Lån beviljas från 15 000 till 35 000 kronor beroende på familjens storlek och förfaller till återbetalning efter 2 år med en återbetalningstid varierande mellan 1 och 15 år.

Den utestående lånestocken var vid senaste årsskifte 1,6 miljarder kronor fördelad på 54 400 lån med 77 800 låntagare. Av skulden bedöms 257 miljoner kronor som osäker.

Även hemutrustningslånen finansieras genom att CSN tar upp lån i RGK. I likhet med studielånen fastställer regeringen årligen CSN:s upplåningsränta i RGK baserad på den ovägda genomsnittsräntan för emission av statskuldväxlar och statsobligationer under de tre senaste åren. Den låneränta som CSN betalar till RGK belastar anslaget 10:4 *Hemutrustningslån* på statsbudgeten. Den ränta som låntagarna återbetalar till CSN avräknas detta anslag. Regeringen fastställer den ränta som låntagarna skall betala till CSN. Den motsvarar CSN:s upplåningsränta hos RGK plus ett risktillägg på cirka 1,5 procentenheter.

Obetald ränta för de två första återbetalningsfria åren läggs till kapitalsskulden i samband

med att lånet förfaller till betalning. Denna kapitaliserade ränta är inte upplånad hos RGK. Beroende på låntagarnas individuella förhållanden kommer de att betala kapitalskuld och påförd ränta helt, delvis eller inte alls. Obetald ränta på grund av att låntagaren beviljats anstånd för ett kalenderår blir upplupen vid årsskiftet.

Avskrivningar (eftergifter) hanteras via anslaget 10:4 *Hemutrustningslån* på samma sätt som studielånen.

Riksgäldskontoret

För vissa infrastrukturprojekt har riksdagen genom särskilda beslut gett RGK i uppdrag att ställa ut lån till statliga eller privata bolag. Det gäller byggandet av Arlandabanan och Botnibanan samt de svenska landanslutningarna till Öresundsbron. Vid slutet av 2005 var den totala lånevolymen till dessa projekt 12,7 miljarder kronor.

Lånet till A-Train AB, det privata företag som byggt och driver Arlanda-banan, är ett villkorslån. I stället för återbetalning äger staten rätt till en årlig vinstdelning, som inträder när intäkterna i projektet betalat årliga amorteringar och räntor på externa lån samt genererat en begränsad avkastning på investerat riskbärande kapital till de privata intressenterna.

Återbetalningen av lånet till Svedab AB för de svenska landanslutningarna liksom Öresundsbro Konsortiets egna lån skall finansieras med inkomster från Öresundsbron. I fallet Botnibanan skall lånen betalas tillbaka med hjälp av avgifter som Banverket betalar, vilka i sin tur skall täckas av anslag på statsbudgeten.

I samband med bolagiseringen av affärsverket Statens Järnvägar beslöt riksdagen att de nybildade bolagen under en övergångsperiod skall få låna i RGK. Riksdagen har också beslutat att RGK skall ställa ut lån till Saab AB och Volvo Aero AB för delfinansiering av utvecklingskostnaderna för vingbalkar respektive flygmotordelar till den nya superjumbon Airbus 380. Vid senaste årsskifte uppgick dessa lån tillsammans till 0,4 miljarder kronor.

Med utgångspunkt från det regelverk som gäller för garantier har under senare år kreditriskavgifter tagits ut på lånen till Saab och Volvo Aero samt på lånen till bolagen som kommer från Statens Järnvägar. Lånen till Arlandabanan och Öresundsbrons landanslutningar kom till

innan budgetlagen trädde i kraft och några kreditriskavgifter tas inte ut. På grund av förväntade kreditförluster har värdet på dessa lån skrivits ned med 2 miljarder kronor.

Övrig utlåning

Övrig utlåning finansieras genom anslag på statsbudgeten. Framtida kreditförluster är därmed redan finansierade. Låntagarnas betalningar av räntor och amorteringar redovisas mot inkomsttitel.

Sidas utlåning på 496 miljoner kronor består av biståndskrediter (248 miljoner kronor) och villkorslån (248 miljoner kronor, varav osäkra fordringar är 75 miljoner kronor). Biståndskrediter lämnas till stater för finansiering av infrastruktur och villkorslånen ges inom två program för näringsutveckling och kapitalmarknadsutveckling.

NUTEK:s utlåning var vid årsskiftet 79 miljoner kronor varav 38 miljoner kronor betraktas som osäkra fordringar. Utlåningen bestod av landsbygdslån på 37 miljoner kronor, s.k. såddfinansiering (lån med villkorad återbetalningsskyldighet baserad på riskdelning i teknikbaserade affärsutvecklingsprojekt) övertagna från Västra Götalandsregionen på 35 miljoner kronor samt lån administrerade för Sidas räkning på 6 miljoner kronor. VINNOVA:s utlåning uppgick till 8,6 miljoner kronor varav 8,1 miljoner kronor bedöms som osäkra fordringar. Utlåningen, som övertogs från NUTEK 2001, avser s.k. såddfinansiering.

Energimyndigheten har lånat ut 73 miljoner kronor till olika projekt i Baltikum för att motverka utsläpp av klimatpåverkande gaser genom investeringar i effektivisering av produktion och distribution av energi, företrädesvis baserad på förnybara energikällor för uppvärmning. De osäkra fordringarna bedöms till 30 miljoner kronor. Vidare har Energimyndigheten ställt ut villkorslån inom energisektorn med 98 miljoner kronor som i sin helhet bedöms som osäkra fordringar.

Länsstyrelserna har tidigare lånat ut till jordbruk enligt låneprogram som nu är stängda för nyutlåning. Kvarstående lånestock är på 54 miljoner kronor, varav 6 miljoner kronor bedöms som osäkra fordringar.

Kammarkollegiet har en utestående lånestock på 4 miljoner kronor från tidigare öppna

program eller enligt särskilda beslut. Endast en mycket liten del av beloppet bedöms som osäkra fordringar

7

Avgifter till och bidrag från EU

7 Avgifter till och bidrag från EU

Sverige är en av de största nettobetallarna i EU till den Europeiska gemenskapens budget (i det följande benämnd EU-budgeten) i förhållande till bruttonationalinkomsten (BNI). Det innebär att Sverige betalar mer i avgift till EU-budgeten än vad som kommer tillbaka i form av återflöde från EU. I detta avsnitt redovisas den svenska EU-avgiften och återflödet från EU-budgeten.

7.1 Avgiften till EU:s budget

EU:s budget, dvs. utgifter och inkomster, upprättas med stöd av artikel 268 i fördraget om Europeiska unionen. Budgetens utgifter och inkomster skall balansera varandra och det är budgetens utgifter som styr nivån av inkomster. Inkomsterna finansieras med s.k. egna medel, dvs. avgifter från medlemsstaterna vilka fastställs i fördragets artikel 269 och i rådets beslut om gemenskapernas egna medel (2000/597/EG, Euratom). En mindre del finansieras av övriga inkomster och utgörs bl.a. av eventuellt överskott från föregående år, gemenskapsskatter och gemenskapsavgifter, räntor på böter samt EES-ländernas bidrag.

Den totala avgiftens olika beståndsdelar kommenteras kortfattat nedan.

Tullavgifter

Handelstullar tas ut enligt den gemensamma tulltaxan vid handel med icke-medlemsländer. Dessa inkomster tillfaller gemenskapsbudgeten. Medlemsländerna får dock behålla 25 procent av intäkterna för att finansiera administrationskostnader.

Särskilda jordbrukstullar och sockeravgifter

Det tas också ut särskilda jordbrukstullar och en produktionsavgift för socker inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitik. Dessa inkomster tillfaller gemenskapsbudgeten, med avdrag för finansiering av administrativa kostnader enligt samma procentsats som för tullavgifter.

Mervärdesskattebaserad avgift

Denna del av avgiften beräknas som en procentuell andel av den s.k. mervärdesskattebasen. Med mervärdesskattebas avses värdet på den samlade konsumtionen av varor och tjänster under ett år. Den nationella skattebasen korrigeras så att en enhetlig skattebas erhålls för alla medlemsländer. Avgiften baseras på en prognos på landets mervärdesskattebas för aktuellt budgetår. I efterhand revideras avgiften med hänsyn till utfallet för denna bas. Sedan 1999 görs dessutom en justering av innevarande års avgift enligt en uppdaterad prognos för avgiftsbasen. År 2002 reducerades det högsta tillåtna uttaget av momsavgiften från 1 procent till maximalt 0,75 procent av mervärdesskattebasen och från 2004 reducerades uttaget till maximalt 0,5 procent. Utfallet 2005 uppgick till 0,32 procent.

Avgift baserad på bruttonationalinkomsten

Denna del av avgiften beräknas som en procentuell andel av medlemslandets BNI beräknad till marknadspriser. BNI uttrycker värdet av de samlade inkomsterna i ett land. Uttaget beräknas som en procentuell andel av gemenskapens samlade BNI mot bakgrund av återstående finansieringsbehov sedan övriga avgifter beräknats. BNI-avgiften korrigeras i efterhand då den prognostiserade avgiftsbasen ersätts med utfall.

Sedan 1999 görs dessutom en justering av innevarande års avgift enligt en uppdaterad prognos för avgiftsbasen.

Storbritanniens budgetreduktion

Förenade kungariket har beviljats en nedsättning av sin avgift (budgetreduktion) som finansieras gemensamt av övriga medlemsländer. Beslutet om reduktionen togs med hänsyn till det brittiska nettobidraget. År 2002 reducerades Sveriges finansieringsansvar, enligt det senaste beslutet om egna medel, till 25 procent av den tidigare andelen.

7.2 Återflöde från EU-budgeten

De medel Sverige erhåller som återflöde från EU-budgeten kommer huvudsakligen från EG:s jordbruksfond och strukturfonderna men Sverige får också medel från bl. a. forsknings- och utvecklingsprogram. Nedan redogörs kortfattat för de olika fonderna.

En stor del av återflödet går via statsbudgeten, en mindre del går direkt till olika myndigheters verksamhet och en del redovisas inte alls inom staten.

Jordbruksfonden

Huvuddelen av bidragen är jordbruksstöd inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken. Exempel är areal- och djurbidrag, trädesersättning och exportbidrag. Dessa bidrag finansieras av jordbruksfondens s.k. garantisektion (EUGFJ-garanti). En del av jordbruksfonden finansierar också insatser under strukturfonderna (EUGFJ-utveckling).

Strukturfonderna

Olika former av strukturstöd erhålls, t.ex. regional- och arbetsmarknadsstöd. Strukturfonderna är ett samlingsbegrepp för fyra fonder, Europeiska Socialfonden (ESF), Europeiska Regionala Utvecklingsfonden (ERUF), Fonden för Fiskets Utveckling (FFU), Utvecklingssektionen vid EG:s Jordbruksfond (EUGFJ-utveckling).

7.3 Redovisning i resultaträkningen

I resultaträkningen för staten redovisas avgiften till EU under posten Lämnade bidrag m.m. (se vidare not 4 till resultaträkningen). Återflödet från EU redovisas under posten Intäkter av bidrag (se vidare not 3 till resultaträkningen). Redovisningen i resultaträkningen är periodiserad, dvs. intäkter och kostnader redovisas det år de är hänförliga till. Kostnaden för EU-avgiften redovisas det år avgiften avser. Intäkt av EU-bidrag redovisas det år som stödet betalas ut till bidragsmottagarna, vilket motsvarar det år kostnaden uppstår. I tabell 7.1 nedan redovisas kostnaden för EU-avgiften under perioden 2001-2005. En jämförelse görs med de totala intäkterna av bidrag från EU.

Tabell 7.1 Avgiften till och återflöde från EU (periodiserat) 2001–2005

Miljoner kronor

	2001 ¹	2002 ²	2003 ³	2004 ³	2005 ⁴	Förändring 2005/2004
Avgift baserad på bruttonationalinkomsten	8 520	10 625	15 733	16 452	18 893	2 441
Mervärdesskattebaserad avgift	7 230	5 190	5 431	3 420	3 113	-307
Tullavgift	3 187	2 584	2 498	2 801	3 160	359
Storbritanniens budgetreduktion	2 451	662	390	274	369	95
Särskilda jordbrukstullar och sockeravgifter	278	194	175	209	258	49
Summa EU-avgift	21 666	19 255	24 227	23 156	25 793	2 637
Summa bidrag från EU	9 052	11 217	11 737	12 294	13 137	843
Nettoflöde till EU	12 614	8 038	12 490	10 862	12 656	1 794

¹ Från 2001 har 710 miljoner kronor avseende Mervärdesskattebaserad avgift, 876 miljoner kronor avseende Avgift baserad på bruttonationalinkomsten samt 159 miljoner kronor avseende Storbritanniens budgetreduktion periodiserats till 2002.

² Från 2002 har 811 miljoner kronor avseende Mervärdesskattebaserad avgift, 2 376 miljoner kronor avseende Avgift baserad på bruttonationalinkomsten samt 56 miljoner kronor avseende Storbritanniens budgetreduktion periodiserats till 2003.

³ Från 2004 har 2 546 miljoner kronor avseende Avgift baserad på bruttonationalinkomsten periodiserats till 2003.

⁴ För 2005 har tullavgift periodiserats i enlighet med Tullverkets beräkningar 2001–2005.

Sveriges kostnader för avgiften till EU ökade 2005 med 2 637 miljoner kronor. BNI-avgiften har ökat med 2 441 miljoner kronor, vilket beror på att Sveriges BNI för 2005 beräknats bli högre jämfört med BNI för 2004. Den faktiska kostnaden blev dock mindre än anvisat i statsbudgeten eftersom bland annat överskott i EU:s budget reglerats genom en minskning av BNI-avgiften för 2005. BNI-avgiften utgör en restfinansiering för att täcka behov sedan övriga avgifter fastställts. Tullavgifterna ökade med 359 miljoner kronor, vilket beror på en ökad import från tredje land. Den mervärdesskattebaserade avgiften minskade med 307 miljoner kronor, vilket beror på att Sverige tidigare år betalat för hög avgift, något som reglerades genom en reducerad avgift för 2005.

Bidragen från EU ökade med 843 miljoner kronor 2005. Det är framför allt ersättningar från EU:s jordbruksfond (djurbidrag och offentlig lagring) som ökat under 2005. Nettoflödet till EU ökade 2005 med 1 794 miljoner kronor.

7.4 Redovisning på statsbudgeten

På statsbudgeten bruttoredo visas det återflöde som administreras av svenska myndigheter, dvs. betalningar från EU-kommissionen redovisas mot inkomstitel, medan de utbetalningar som myndigheterna gör på kommissionens vägnar redovisas mot anslag på statsbudgetens utgifts-sida. Dessa anslag är spridda under flera olika ut-

giftsområden. Betalningar från EU-kommissionen redovisas samlat under inkomsttypen 6000 Bidrag m.m. från EU och specificeras på separata inkomstitlar. EU-avgiften redovisas under utgiftsområde 27, anslaget 93:1 *Avgiften till Europeiska gemenskapen*. Redovisningen på statsbudgeten är i dessa delar kassamässig.

Sveriges mellanhavanden med EU skiljer sig mellan jordbruksfondens garantisektion och strukturfonderna. Jordbruksfonden regleras den tredje vardagen i den andra månaden efter utbetalningsmånaden i Sverige. För strukturfonderna förskottas medlemsländerna en viss del av bidragen och därefter överförs medel löpande under programperioden⁷. Slutlig reglering sker vid programperiodens slut.

I tabell 7.2 nedan sammanfattas det kassamässiga flödet mellan EU-budgeten och den svenska statsbudgeten under perioden 2001–2005.

⁷ En programperiod omfattar sju år. Innevarande programperiod löper från 2000 till och med 2006.

Tabell 7.2 Avgiften till och återflöde från EU (kassamässigt) 2001–2005

Miljoner kronor

	2001	2002	2003	2004	2005	Förändring 2005/2004
Avgift baserad på bruttonationalinkomsten	9 396	12 124	10 811	18 998	18 893	-105
Mervärdesskattebaserad avgift	7 940	5 291	4 620	3 420	3 113	-307
Tullavgift	3 048	2 480	2 382	2 662	3 003	342
Storbritanniens budgetreduktion	2 610	559	334	274	369	95
Särskilda jordbrukstillar och sockeravgifter	278	194	175	209	257	47
Summa EU avgift¹	23 272	20 648	18 322	25 563	25 635	72
Bidrag från EUGFJ	7 084	7 641	8 162	8 035	8 946	912
Bidrag från ESF	1 039	211	2 072	1 915	1 849	-66
Bidrag från ERUF	252	1 303	1 640	1 458	1 381	-78
Bidrag till transeuropeiska nätverk	29	91	69	91	300	209
Bidrag från FFU	40	32	34	25	109	84
Övriga bidrag från EG	41	29	39	31	7	-23
Summa bidrag m.m.²	8 485	9 307	12 016	11 555	12 592	1 038
Nettoflöde från statsbudgeten till EU	14 787	11 341	6 306	14 008	13 043	-965

¹ Avräknat mot anslag 93:1 Avgiften till Europeiska gemenskapen.² Redovisat mot inkomsttyp 6000 Bidrag m.m. från EU.

Sveriges avgift till EU ökade kassamässigt mellan 2004 och 2005 med 72 miljoner kronor. BNI-avgiften, som är den största posten, minskade mellan 2004 och 2005 med 105 miljoner kronor. Minskningen beror i huvudsak på att 2 546 miljoner kronor avseende BNI-avgiften för 2003 senarelagts till 2004, vilket medfört ett högt utfall 2004. Bortsett från regeringens beslut om senareläggning ökade BNI-avgiften 2005 med 2 441 miljoner kronor (se tabell 7.1). Bidragen från EU ökade med 1 038 miljoner kronor, vilket medfört att nettoflödet till EU från statsbudgeten minskat kassamässigt med 965 miljoner kronor mellan 2004 och 2005.

Övriga utgifter och bidrag kopplade till EU

Uppgifterna i tabell 7.1 och 7.2 ger ingen helhetsbild av alla effekter av EU-medlemskapet för statsbudgeten. Utöver de anslag som helt eller delvis finansieras av EU-bidrag, måste hänsyn tas till att det förekommer utgifter föranledda av den medfinansiering som staten står för. Medfinansieringen är en förutsättning för att medel från bl. a. strukturfonderna skall kunna utbetalas. Utgifterna för medfinansieringen avräknas mot anslag. Det finns också vissa medel från EU, exempelvis forskningsstöd, som inte redovisas på statsbudgeten. Under 2005 tog universitet och högskolor samt övriga statliga myndigheter emot 766 miljoner kronor i bidrag från EU:s institutioner. Utgifter hänförliga till medlemskapet

förekommer naturligtvis även under myndigheters förvaltningsanslag. Eftersom samarbetet inom EU är integrerat i den nationella verksamheten och utgifter för europeiskt samarbete förekom redan före Sveriges anslutning 1995, är dessa mycket svåra att särskilja. Dessutom förekommer naturligtvis indirekta effekter, för såväl inkomster som utgifter, som inte går att beräkna exakt.

7.5 Anslag finansierade med EU-medel

Det finns olika anslag som helt eller delvis finansieras av EU. Utfallet på anslag finansierade av EU-bidrag, som huvudsakligen utbetalas inom ramen för EU:s strukturfonder och jordbruksfonden, uppgår 2005 till 13,3 miljarder kronor. Medel för att finansiera stöd från EU:s jordbruksfond och strukturfonder redovisas mot inkomsttitel och uppgår till 12,6 miljarder kronor. Beroende på olika periodiseringseffekter och beslut skiljer sig utfallet på anslagen från vad som redovisats som bidrag från EU med 0,7 miljarder kronor. Bland annat har 2,4 miljarder kronor avseende åtgärder för landsbygdens miljö och struktur betalats ut från anslaget 2005, medan bidragen från EG:s jordbruksfonds garanti och utvecklingssektioner uppgår till 1,7 miljarder

kronor. Återstående bidrag betalas in och redovisas mot inkomsttitel under 2006.

Tabell 7.3 Anslag finansierade med EU-medel

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2005
08	12:7	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	12
13	22:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2000–2006	1 277 ¹
19	33:5	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000–2006	1 306
22	36:5	Från EG-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	300
23	41:4	Från EG-budgeten finansierade medel för skogsskadeövervakning	–
23	43:5	Arealersättning och djurbidrag m.m.	6 487
23	43:6	Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter	1 423
23	43:10	Från EG-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	89
23	43:15	Jordbruks- och livsmedelsstatistik finansierad från EG-budgeten	7
23	44:2	Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 419
Summa			13 320

¹ Den del av anslaget som finansieras med EU-medel.

Nedan redogörs för fyra betydande anslag knutna till EU:s jordbruksfond och strukturfonder.

Anslag finansierade av EG:s jordbruksfond

Anslaget 43:5 *Arealersättning och djurbidrag m.m.* Arealersättning utgör den största andelen av direktstöden till jordbruket. Arealersättning lämnas i hela landet med vissa undantag och kan sökas av alla jordbrukare som uppfyller de i regelverken angivna kriterierna. Arealersättning ersätts 2006 av gårdsstöd. Djurbidrag syftar till att kompensera jordbrukaren för sänkta kött-

priser. Stöden är indelade i olika grupper beroende på djurslag och beräknas på en viss foderareal relaterad till antal djur i besättningen.

Anslaget 43:6 *Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter*

Från anslaget utbetalas stöd motsvarande EG:s finansiering av offentlig lagring, övrig intervention, exportbidrag och stöd till biodling m.m. Med intervention avses i detta sammanhang EG:s regleringar som påverkar utbudet av och efterfrågan på animalie- och vegetabilieprodukter samt frukt och grönt och där interventionsreglerna syftar till att stödja vissa prisnivåer. Intervention sker genom offentlig lagring (uppköp, lagring och försäljning av produkter för EG:s räkning), privat lagring, marknadsföringsstöd samt stöd och bidrag till produktion och konsumtion. Exportbidrag lämnas för att täcka skillnaden mellan gemenskapspris och världsmarknadspris vid export till tredje land.

Anslag finansierade av EG:s strukturfonder

Anslaget 22:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2000–2006*

Europeiska socialfonden har funnits och verkat i Europa i över 40 år. Europeiska socialfonden är EU:s främsta verktyg för att förverkliga den europeiska sysselsättningsstrategin. Anslaget skall finansiera projekt som är inriktade på åtgärder som underlättar möjligheterna att få arbete, skapar lika förutsättningar för arbetskraften och medverkar till kompetensutveckling.

Anslaget 33:5 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000–2006*

Europeiska regionala utvecklingsfonden skapades 1975 och är det viktigaste instrumentet för gemenskapens regionalpolitik. Målet med fonden och anslaget är att bidra till att avhjälpa regional obalans genom att delta i utvecklingen och strukturanpassningen av regioner som utvecklas långsammare och i omstruktureringen av industriregioner på tillbakagång.

8

Revisionsfrågor

8 Revisionsfrågor

Riksrevisionen bedriver revision genom årlig revision och effektivitetsrevision. Den årliga revisionen avslutas genom uttalanden i revisionsberättelser om bl.a. myndigheternas årsredovisningar.

I avsnitt 8.1 redovisas revisionsberättelser med invändning avseende 2005. Regeringen avser att återkomma i budgetpropositionen för 2007 med en bedömning av vilka åtgärder som har vidtagits eller kommer att vidtas med anledning av invändningarna. I budgetpropositionen för 2007 avser regeringen även att redovisa och kommentera Riksrevisionens granskningsrapporter som lämnats av effektivitetsrevisionen.

Europeiska revisionsrätten (revisionsrätten) svarar för den externa revisionen av EU:s budget. Revisionsrättens granskar unionens samtliga utgifter och inkomster och prövar om den ekonomiska förvaltningen varit sund.

I avsnitt 8.2 redovisas rättens väsentligaste iakttagelser från granskningen av budgetåret 2004.

8.1 Revisionsberättelse med invändning

Nedan lämnas en redovisning av de invändningar Riksrevisionen lämnat i 16 revisionsberättelser avseende räkenskapsåret 2005. Antalet invändningar 2004 var 12.

Arbetslivsinstitutet

Riksrevisionen har följande invändning mot ledningens förvaltning. Anslaget 23:3 *Särskilda utbildningsinsatser m.m.* anslagspost 1 inom utgiftsområde 14 Arbetsliv, har utan regeringens

medgivande överskridits med 1,2 miljoner kronor. Arbetslivsinstitutet har inte informerat regeringen om det befarade överskridandet i enlighet med 15 § anslagsförordningen (1996:1189).

Brottsoffermyndigheten

Riksrevisionen har följande invändning. De fordringar som uppstår till följd av regressverksamheten redovisas inte i balansräkningen. Denna fordran uppgår sannolikt till ett väsentligt belopp i förhållande till balansräkningens omslutning. Riksrevisionen anser att balansräkningen inte är i allt väsentligt rättvisande.

Fiskeriverket

Riksrevisionen har följande invändning mot ledningens förvaltning. Fiskeriverket har gjort åtaganden för kommande år med totalt 113 miljoner kronor avseende anslagen 43:9 *Strukturstöd till fisket m.m.* och 43:10 *Från EG-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.* utöver det utgående överföringsbeloppet. Fiskeriverket har överskridit sina befogenheter eftersom verket inte har tilldelats något särskilt bemyndigande i enlighet med 20 § anslagsförordningen (1996:1189).

Forum för levande historia

Riksrevisionen har följande invändning. Myndigheten har på grund av bristande rutiner för kvalitetssäkring vid upprättande av årsredovisningen inte redovisat all verksamhet som de ansvarar för, vilket de är skyldiga till enligt 1 kap 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Effekten av detta är att balansposterna Kassa, postgiro och bank samt Övriga skulder är för lågt redovisade med

2,3 miljoner kronor vardera, och därmed ger inte årsredovisningen en rättvisande bild.

Högskolan på Gotland

Riksrevisionen har följande invändningar. Tillgångsposten upplupna bidragsintäkter är redovisad till ett för högt belopp om 0,9 miljoner kronor, vilket har till följd att årets kapitalförändring är för högt redovisad med motsvarande belopp.

Skuldposten skulder till andra myndigheter är redovisad till ett för högt belopp om 2,6 miljoner kronor, vilket har till följd att årets kapitalförändring är för lågt redovisad med motsvarande belopp.

Sammantaget har ovannämnda brister i redovisningen medfört att årets kapitalförändring (resultatet) är för lågt redovisad med ca 1,8 miljoner kronor.

Institutet för rymdfysik

Riksrevisionen har följande invändning mot ledningens förvaltning. Institutet för rymdfysik (IRF) tar ut avgifter och andra ersättningar på sätt som inte medges i 4 § avgiftsförordningen. Myndigheten har inte skriftligen begärt regeringens tillstånd för detta. Av skrivningar i regleringsbrev och särskilda regeringsbeslut rörande IRF:s deltagande i utbildning vid universitet och högskolor har myndigheten dragit slutsatsen att regeringen har givit ett sådant tillstånd.

Riksrevisionen delar inte myndighetens bedömning utan anser att myndigheten överträtt sina befogenheter genom att ha bedrivit avgiftsfinansierad verksamhet utan regeringens tillstånd.

Kungliga Musikhögskolan i Stockholm

Riksrevisionen lämnar följande invändning mot ledningens förvaltning. Kungliga Musikhögskolan i Stockholm (KMH) har överträtt 3 § avgiftsförordningen (1992:191) eftersom KMH bedrivit sådan avgiftsfinansierad verksamhet som kräver tillstånd av regeringen utan att detta inhämtats. Förhållandet som avser KMH:s caféverksamhet påpekades även i revisionsberättelsen för räkenskapsåret 2004. KMH skrev den 21 juni 2005 till regeringen och begärde tillstånd för att ta upp och disponera avgifter för caféverksamheten. Skrivelsen har ej besvarats av regeringen, sålunda bedrivs verksamheten fortfarande utan tillstånd.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län

Riksrevisionen har följande invändning mot ledningens förvaltning. Enligt 9 § förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokal-försörjning får statliga myndigheter ingå hyres- och arrendeavtal av ekonomisk betydelse och som har längre löptid än sex år endast efter medgivande av regeringen. Länsstyrelsen har, utan att inhämta regeringens medgivande, tecknat ett nyttjanderättsavtal med en upplåtelseperiod om 49 år med Sandvikens kommun gällande en byggnad i Gysinge. Riksrevisionen bedömer att Länsstyrelsen i Gävleborgs län förfarande strider mot den nämnda förordningen.

Länsstyrelsen i Jämtlands län

Riksrevisionen har följande invändning. Balansposten övriga fordringar har redovisats med ett belopp som är 63 miljoner kronor för högt. Den interna kontrollen har inte fångat upp att underlaget till en bokförd post avseende rekvisition av medel från Europeiska Socialfonden vid bokslutstidpunkten inte längre motsvarade en balansgill fordran. Det bokförda beloppet har påverkat redovisade intäkter i resultaträkningens uppbördsavsnitt i motsvarande grad. Riksrevisionen anser att balansräkningen därmed inte ger en rättvisande bild av den finansiella ställningen och att resultaträkningen inte ger en rättvisande bild av årets kapitalförändring.

Länsstyrelsen i Kronobergs län

Riksrevisionen har följande invändning. Länsstyrelsen har, som en följd av ledningens bristande interna styrning och kontroll, överskridit anslaget 33:1 *Allmänna regionalpolitiska åtgärder* inom utgiftsområde 19, med 0,5 miljoner kronor.

Vidare har länsstyrelsen belastat anslaget 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* anslagspost 6 Kronobergs län inom utgiftsområde 18, med 1,8 miljoner kronor avseende utgifter som skall finansieras med bidrag, dvs. andra medel än anslag. Detta har medfört att länsstyrelsen har redovisat utgående överföringsbelopp med 0,7 miljoner kronor istället för 2,5 miljoner kronor. Riksrevisionen bedömer att redovisningen därmed inte ger en rättvisande bild av det utgående överföringsbeloppet.

Myndigheten för Sveriges nätuniversitet

Riksrevisionen har följande invändning mot ledningens förvaltning. Myndigheten för Sveriges nätuniversitet (MNU) har överskridit sina befogenheter genom att besluta om bidrag för 2006–2007 utan att ha tilldelats något särskilt bemyndigande i enlighet med 20 § anslagsförordningen (1996:1189).

Rymdstyrelsen

Riksrevisionen har följande invändning mot ledningens förvaltning. Rymdstyrelsen har väsentligen överträtt sina befogenheter genom att, med betydande belopp vid två tillfällen under året, betala avgiften till European Space Agency (ESA) avsevärt senare än fastställda betalningstidpunkter. Avgiften till ESA avser ett internationellt åtagande för Sverige.

Statens konstråd

Riksrevisionen har följande att invända mot ledningens förvaltning. Statens konstråd (SKR) har överträtt sina befogenheter genom att ingå åtaganden till ett högre belopp än de 7 miljoner kronor regeringen beslutat som bemyndiganderam för anslag 28:15 *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* anslagspost 1 för 2005. SKR har överskridit bemyndiganderamen med 3,8 miljoner kronor.

Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar

Riksrevisionen har följande invändning mot ledningens förvaltning. Årsredovisningen kom in till regeringen den 1 mars 2006. Enligt 2 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag skall myndigheten senast den 22 februari lämna en årsredovisning till regeringen. Årsredovisningen för Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar har därmed lämnats för sent.

Statens veterinärmedicinska anstalt

Riksrevisionen har följande invändning mot ledningens förvaltning. Statens veterinärmedicinska anstalts (SVA) interna styrning och kontroll uppvisar väsentliga brister som sammantaget gör att Riksrevisionen bedömer att myndigheten inte uppfyller kraven enligt sin instruktion och därmed verksförordningens 7 § 6. Bristerna i den interna styrningen och kontrollen avser bl.a. rutiner för hantering av befarat anslagsöverskridande, prissättning i avgiftsbelagd verksamhet samt fördelning och

redovisning av intäkter och kostnader per verksamhetsgren.

Verket för näringslivsutveckling

Riksrevisionen har följande invändning mot ledningens förvaltning. Verket för näringslivsutveckling (NUTEK) har i strid med anslagsförordningens regler inte belastat anslaget 33:1 *Allmänna regionalpolitiska åtgärder* anslagsposten 22 delpost 1, med utgifter hänförliga till räkenskapsåret 2005. En korrekt belastning hade medfört ett överskridande med 3 miljoner kronor av det disponibla belopp som regeringen beslutat för anslaget. Riksrevisionen bedömer att redovisningsfelet inte är väsentligt, medan överträdelsen av befogenheten är väsentlig.

8.2 Revision av EU-medel

Revisionsrättens uppdrag är att göra en oberoende granskning av hur Europeiska unionens medel uppbärs och används, och på så sätt bedöma hur de europeiska institutionerna fullgör sina uppgifter i samband med detta. Revisionsrätten undersöker om de ekonomiska transaktionerna har bokförts korrekt, genomförts lagligt och korrekt och förvaltats på ett ekonomiskt, effektivt och ändamålsenligt sätt. Syftet med rättens arbete är att bidra till att förbättra den ekonomiska förvaltningen av unionens medel på alla nivåer. Rättens granskningsmandat omfattar alla organ som förvaltar eller mottar EU-medel. Detta innebär att revisionsrätten inte bara granskar EU:s institutioner, utan även medel som administreras på nationell, regional och lokal nivå.

Revisionsrättens arbete resulterar i olika typer av rapporter. Varje år i november månad lämnar revisionsrätten sin årsrapport, som innehåller iakttagelser om Europeiska unionens budgetgenomförande. Årsrapporten innehåller även en revisionsförklaring (DAS) om räkenskapernas tillförlitlighet för året i fråga och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet. I årsrapporten sammanfattas även rättens granskningar under föregående budgetår, sektor för sektor, samt för institutionernas egna administration.

Revisionsrätten kan när som helst framföra synpunkter i vissa frågor, som främst publiceras i form av särskilda rapporter. Vid sidan av sin

granskningsuppgift kan EU:s övriga institutioner begära yttranden från revisionsrätten i vissa frågor, främst över förslag till EU-lagstiftning med finansiellt innehåll. Revisionsrätten har inga rättsliga befogenheter och följaktligen är varken dess rapporter eller yttranden juridiskt bindande.

Revisionsrättens årsrapport, inklusive revisionsförklaring och specialrapporter, utgör ett mycket viktigt underlag för rådets rekommendation till Europaparlamentet om beviljande av ansvarsfrihet för kommissionen beträffande genomförandet av budgeten. Vidare utgör årsrapporten ett viktigt underlag för Europaparlamentet som slutligen beslutar om ansvarsfriheten.

Årsrapporten bereds av rådets budgetkommitté innan beslut tas i Ekonomi- och finansministerrådet (Ekofinrådet) om huruvida ansvarsfrihet bör beviljas för det berörda budgetåret. Till rekommendationen om ansvarsfrihet fogas även slutsatser på de åtgärder som rådet anser att kommissionen borde vidta för att komma till rätta med de brister som rätten identifierat.

Förslaget från Ekofinrådet är att rekommendera Europaparlamentet att bevilja kommissionen ansvarsfrihet för budgetåret 2004.

8.2.1 Väsentliga iakttagelser under 2004

Regeringen redovisar här de viktigaste iakttagelserna i revisionsrättens årsrapport för 2004 som ligger till grund för rådets rekommendation om ansvarsfrihet för kommissionen.

Revisionsrätten anser att räkenskaperna för 2004 i princip ger en tillförlitlig bild av budgetårets inkomster och utgifter, liksom av gemenskapens finansiella ställning. Liksom tidigare år gör revisionsrätten ett antal reservationer bl.a. gällande kommissionens redovisningssystem. Kommissionen anses dock ha gjort betydande framsteg när det gäller att införa en periodiserad redovisning för budgetåret 2005. Detta är ett viktigt steg i att ytterligare förbättra tillförlitligheten i kommissionens räkenskaper.

Revisionsrätten anser att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta när det gäller egna medel, åtaganden, administrativa utgifter och strategi inför anslutningen. En försäkran har dock inte lämnats för den gemensamma jordbrukspolitiken, strukturåtgärder, inre politik samt externa åtgärder.

Orsakerna till att en försäkran inte kan lämnas för samtliga sektorer beror främst på omfattande brister i kontrollsystemen som resulterat i för många fel i underliggande transaktioner. Det finns dock ingen information om att det skulle röra sig om bedrägerier.

Påpekade brister rör framför allt jordbruks- och regionalstöden, medel som förvaltas och förbrukas i medlemsstaterna och som utgör omkring 80 procent av EU:s budget. Det är därför viktigt att kommissionen tillsammans med medlemsstaterna intensifierar sitt arbete med att stärka förvaltnings- och kontrollsystemen. Rätten välkomnar den färdplan till en integrerad ram för den interna kontrollen som kommissionen presenterade under 2005. Rätten understryker betydelsen av att sträva mot en effektiv internkontroll inom gemenskapen.

Rätten kan för första gången rapportera att kommissionens och medlemsstaternas ansträngningar för att införa det integrerade systemet för administration och kontroll (IACS), som täcker 59 procent av jordbruksutgifterna, har haft en positiv effekt.

Revisionsrätten konstaterar att kommissionen gjort framsteg när det gäller att reformera sitt system för intern kontroll, samt att detta har haft en positiv effekt på laglighet och korrekthet vad gäller kommissionens interna förvaltning.

8.2.2 Utgångspunkter för Sveriges agerande avseende revisionsrättens iakttagelser

I propositionen om budgeteffekter av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen m.m. prop. 1994/95:40, bet. 1994/95:FiU5, rskr. 1994/95:67, som riksdagen ställt sig bakom, slås fast att Sverige skall verka för en effektiv och återhållsam EU-budgetpolitik och för att närhetsprincipen skall tillämpas på budgetområdet. I den svenska politiken ingår även att prioritera frågor som berör uppföljning och kontroll.

Kommissionen ansvarar, i samarbete med medlemsstaterna, för genomförandet av budgeten och följaktligen för att utarbeta och genomföra effektiva kontrollsystem som säkerställer att den ekonomiska förvaltningen är sund. Sverige fäster stor vikt vid rättens iakttagelser och behovet av att kommissionen tillsammans med medlemsstaterna vidtar nödvändiga åtgärder mot de brister som rätten uppdragat.

Sverige kommenteras i mycket begränsad omfattning i årsrapporten. I de fall Sverige omnämns rör det bl.a. egna medel, där det rör frågor av mer teknisk karaktär avseende B-räkenskaper (osäkra fordringar), samt strukturfonderna där brister konstaterats i förvaltnings- och kontrollsystemen.

8.2.3 Revisionsrättens iakttagelser för 2004 gällande Sverige

I det följande redogörs närmare för revisionsrättens väsentligaste iakttagelser som har anknytning till svenska förhållanden.

Egna medel (EU-budgetens inkomster)

Revisionsrätten har granskat redovisningen av traditionella egna medel vid kommissionen och i medlemsstaterna, samt analyserat flödet av tullar. Liksom tidigare år konstaterar revisionsrätten och kommissionen systematiska problem med B-räkenskaperna (osäkra fordringar), såsom förseningar i införandet av poster, felaktiga poster, utelämnanden och felaktiga annulleringar, i flera medlemsstater, däribland Sverige.

Kommissionen har svarat att man har tagit upp dessa punkter med de aktuella medlemsstaterna för att få felen förklarade och rättade. Kommissionen kommer även att fortsätta att koncentrera sig på medlemsstaternas förvaltning av B-räkenskaperna i sina egna inspektioner av de traditionella egna medlen.

Iakttagelserna i revisionsrättens årsrapport baseras på den kontroll kommissionen gjorde av bl.a. B-räkenskaperna i Sverige i juni 2004. Av kommissionens rapport avseende detta kontrollbesök framgår att granskningen av ärendena visade att B-räkenskaperna generellt hade förts på ett tillfredsställande sätt. Kontrollen resulterade i att sammanlagt två avvikelser nämns i kontrollrapporten.

Den ena avvikelsen avsåg ett belopp som härörde från en icke avslutad transtering. Beloppet

avfördes från B-räkenskaperna av Tullverket i april 2002 sedan bevis inkommit om att varorna redan hade förtullats i en annan medlemsstat. Det andra fallet utgör enligt Tullverket egentligen inte någon avvikelse.

Strukturfonder

Under 2004 granskade revisionsrätten hur förvaltnings- och kontrollsystemen fungerade i 10 medlemsstater. I Sverige valdes insatsområde 2, benämnd Växtkraft, inom programmet Mål 1 Södra Skogslänen. Ansvarig förvaltnings- och utbetalande myndighet är Länsstyrelsen i Jämtlands län.

Enligt kommissionens förordning (EG) nr 438/2001 om genomförandebestämmelser till rådets förordning (EG) nr 1260/1999 beträffande förvaltnings- och kontrollsystemen för stöd som beviljas inom ramen för strukturfonderna skall den utbetalande myndighet som attesterar utgiftsdeklarationer till kommissionen vara verksamhetsmässigt fristående från de avdelningar som godkänner ansökningar om utbetalning.

Enligt rättens iakttagelser framgår att den förvaltningschef vid betalnings- och bokföringsenheten som attesterar utgifts- och betalningsdeklarationen är att betrakta som fristående från förvaltningsmyndigheten. Däremot anser revisionsrätten att de granskningar som utgör grund för attesteringen utförs av en enhet som tillhör förvaltningsmyndigheten. Därmed går det inte att garantera att den utbetalande myndigheten är fristående från den avdelning som godkänner betalningsansökningarna. Sverige delar revisionsrättens bedömning och förvaltningsmyndigheten har tagit fram ett förslag till förändring av rutinerna för den granskning som ligger till grund för attesteringen av utgiftsdeklarationerna. Arbetet och fördelningen av arbetsuppgifter omorganiserades under 2005.

Av artikel 4 i kommissionens förordning (EG) nr 438/2001 framgår att förvaltnings- och kontrollsystem skall omfatta förfaranden för att kontrollera att medfinansierade varor och tjänster har levererats och att det rör sig om faktiska utgifter. Förfarandena skall kräva att kontroller av enskilda insatser på platsen registreras. Registren skall innehålla uppgift om det utförda arbetet, resultatet av kontrollerna och de åtgärder som vidtagits i fråga om avvikelser. Om någon fysisk eller administrativ kontroll inte är uttömmande utan genomförs på

grundval av ett urval av insatser, skall registren identifiera utvalda insatser och beskriva urvalsmetoden.

Revisionsrätten anser att förvaltningskontrollerna inte omfattar kontroll av att varor och tjänster faktiskt har levererats och utgifterna effektuerats.

Sverige anser att den modell för artikel 4 kontroller som valts ger ansvariga myndigheter en rimlig försäkran av att tjänsterna faktiskt har levererats och att utgifterna har effektuerats. Sverige anser vidare att kontrollinsatsen måste stå i proportion till storleken på stödet. Sverige delar dock revisionsrättens uppfattning att vissa typer av projekt kräver fysiska kontroller för att ge en rimlig försäkran av att varorna och tjänsterna har levererats och att utgifterna har effektuerats. Nya rutiner för uppföljning av fysiska kontroller av projekt har därför utarbetats under 2005.

Enligt artikel 10 i kommissionens förordning (EG) nr 438/2001 skall de kontroller som genomförs innan en stödform avslutas omfatta åtminstone 5 procent av de totala stödberättigande utgifterna inom ett program.

Revisionsrätten anser att kontroller enligt artikel 10 inte genomförts i tillräcklig utsträckning. Sverige anser, i likhet med revisionsrätten, att en större andel i det av revisionsrätten granskade projektet borde ha kontrollerats. Sverige vill dock understryka att förordningen inte ställer något krav på att kontroller för respektive fond skall uppgå till 5 procent vid en given tidpunkt.

Jordbruk

Inom ramen för revisionsförklaringen har revisionsrätten gjort några påpekanden som avser Sverige. Bland annat har avvikelser konstaterats i deklARATIONER av för stora odlingsarealer mellan ansökt och faktiskt uppmätt areal. Felaktigheterna bedöms vara engångsföreteelser och svenska myndigheter har återkrävt beloppen i fråga.

9

Sammanställning av
verksamheter som staten
har ett väsentligt
inflytande över

9 Sammanställning av verksamheter som staten har ett väsentligt inflytande över

De konsoliderade resultat- och balansräkningarna samt finansieringsanalysen i årsredovisningen för staten omfattar i huvudsak de statliga myndigheterna inklusive affärsverken. Genom ägarintressen i bolag och genom att Riksbanken, AP-fonderna och Premiepensionsmyndigheten faller utanför den avgränsning (se avsnitt 4.4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar) som görs för statens konsoliderade balans- och resultaträkningar är den statliga sektorn i realiteten större. De olika avgränsningsbegrepp som används för redovisningar av statens ekonomi beskrivs närmare i *bilaga 4 Skillnader mellan resultaträkningen och statsbudgeten*.

Sammanställningen i detta kapitel görs i syfte att ge en samlad och översiktlig bild över samtliga verksamheter som staten har ett väsentligt inflytande över. När det gäller bolag, banker och finansinstitut har väsentligt inflytande definierats som att staten har en ägarandel på minst 20 procent i de aktuella organisationerna. Definitionen överensstämmer med definitionen av intresseföretag i årsredovisningslagen (1995:1554). Med denna definition bortfaller stiftelser som är självägande. Sammanställningen av den statliga sektorn inkluderar därmed förutom myndigheterna även statliga bolag och finansinstitut, Riksbanken, Premiepensionsmyndigheten (PPM) och AP-fonderna. Även Allmänna arvsfonden redovisas här med hänsyn till det väsentliga inflytande staten har i verksamheten utan att ha någon ekonomisk ägarandel.

Sammanställningen, som bygger på de ingående organisationernas officiella årsredo-

visningar, ger en uppfattning av den totala statliga bokförda förmögenheten.

9.1 Den statliga sektorns förmögenhet

Den statliga sektorns samlade tillgångar, skulder och kapital framgår av tabell 9.1. När det gäller de tillgångar och skulder som bara indirekt ägs av staten har statens andel medräknats med hänsyn tagen till ägarandelen om den uppgår till minst 20 procent. Redovisningen av myndigheternas tillgångar avseende ägarandelar i företag som är mindre än 20 procent utgörs endast av värdet enligt myndigheternas bokslut. Från och med 2001 används kalenderårsuppgifter avseende statliga bolag, banker och finansinstitut där statens ägarandel uppgår till minst 20 procent.

Någon fullständig eliminering av mellanhavanden såsom fordringar och skulder samt intäkter och kostnader har inte varit möjlig att göra eftersom underlag för detta oftast saknas och de olika organisationernas redovisningsprinciper skiljer sig åt. Dessutom verkar de under olika regelverk. De elimineringar som gjorts för att undvika dubbelräkning framgår av tabellerna 9.2 och 9.3.

Ålderspensionsreformen medförde under 1990-talet betydande förändringar i betalningsflödena mellan statsbudgeten, AP-fonderna och premiepensionssystemet. Sedan 1999 skall AP-fonderna enbart finansiera inkomstrelaterad ålderspension inom det reformerade systemets s.k. fördelningsdel. Finansierings- och betalningsansvaret för förtids- och efterlevandepension flyttades därför från AP-fonderna till statsbudgeten. För att delvis motverka den ökade belastningen på statsbudgeten har medel överförts successivt under ett antal år från AP-fonderna till statsbudgeten i enlighet med riksdagens beslut med anledning av propositionen AP-fonden i det reformerade pensionssystemet (prop. 1999/2000:46, bet. 1999/2000:FiU19 rskr. 1999/2000:181). Hittills överförda belopp uppgår till 245 miljarder kronor. År 2004 och 2005 överfördes inga medel utifrån ovan nämnda beslut. Frågan om ytterligare överföringar hän-sköts till en kontrollstation 2004 med avsikten att det skulle ske en slutlig reglering den 1 januari 2005. Vid överläggningar mellan de fem partierna, i juni 2004 fastställdes att pensionsöverenskommelsen ligger fast men att någon överföring inte skulle ske den 1 januari 2005. Riksdagen har därefter efterlyst en tidsplan för när den slutliga kontrollen av överföringsbeloppet skall vidtas och när ett slutligt belopp i så fall skall föras över.

Partierna bakom pensionsöverenskommelsen har därefter haft fortsatta överläggningar om möjligheterna att fastställa en tidsplan för hanteringen av frågan. De fem partierna som står bakom pensionsöverenskommelsen har under dessa överläggningar gjort bedömningen att det under överblickbar tid fortsatt kommer att saknas förutsättningar för att överföra medel från AP-fonden. I detta sammanhang har också frågan om hanteringen av överskott i pensionssystemet diskuterats. Mot bakgrund av dessa överläggningar anser regeringen att frågan om kriterier för ytterligare överföringar bör hanteras i samband med att frågan om hanteringen av överskott i pensionssystemet föreläggs riksdagen i proposition.

Tabell 9.1 Den statliga sektorns samlade tillgångar, skulder och kapital

Miljarder kronor

	2001	2002	2003	2004	2005
Myndigheter					
Summa tillgångar	783	793	817	864	925
Summa skulder	1 597	1 566	1 607	1 639	1 687
Nettoförmögenhet/ Eget kapital	-814	-773	-790	-775	-762
Summa skulder och kapital	783	793	817	864	925
Statliga bolag, banker och finansinstitut					
Summa tillgångar	889	889	946	1 021	1 159
Summa skulder	719	706	746	770	886
Nettoförmögenhet/ Eget kapital	170	183	200	251	273
Summa skulder och kapital	889	889	946	1 021	1 159
Riksbanken					
Summa tillgångar	236	201	186	183	209
Summa skulder	119	112	114	119	149
Nettoförmögenhet/ Eget kapital	117	89	72	64	60
Summa skulder och kapital	236	201	186	183	209
AP-fonderna					
Summa tillgångar	574	494	582	655	780
Summa skulder	9	7	5	9	11
Nettoförmögenhet/ Eget kapital	565	487	577	646	769
Summa skulder och kapital	574	494	582	655	780
Premiepensionsmyndigheten					
Summa tillgångar	108	105	140	170	240
Summa skulder	2	2	2	2	2
Nettoförmögenhet/ Eget kapital	106	103	138	168	238
Summa skulder och kapital	108	105	140	170	240
Allmänna arvsfonden					
Summa tillgångar	1	1	1	1	1
Summa skulder	1	1	1	1	1
Nettoförmögenhet/ Eget kapital	0	0	0	0	0
Summa skulder och kapital	1	1	1	1	1

Fortsättning på tabell 9.1 Den statliga sektorns samlade tillgångar, skulder och kapital

	2001	2002	2003	2004	2005
Den statliga sektorn totalt					
Summa tillgångar	2 307	2 206	2 366	2 571	2 934
Summa skulder	2 324	2 297	2 367	2 435	2 628
Nettoförmögenhet/ Eget kapital	-17	-91	-1	136	306
Summa skulder och kapital	2 307	2 206	2 366	2 571	2 934

Vid utgången av 2005 var den statliga sektorns samlade tillgångar 2 934 miljarder kronor efter eliminerings av inomstatliga mellanhavanden. Sammantaget ökade tillgångarna under 2005 med 363 miljarder kronor. De samlade skulderna uppgick till 2 628 miljarder kronor 2005, vilket motsvarar en ökning med 193 miljarder kronor.

Till följd av en gynnsam utveckling på aktie marknaden ökade AP-fondernas tillgångar med 125 miljarder kronor och AP-fondernas egna kapital med 123 miljarder kronor. AP-fondernas egna kapital uppgick vid utgången av 2005 till 769 miljarder kronor. PPM:s tillgångar ökade med 70 miljarder kronor och det egna kapitalet uppgick vid utgången av 2005 till 238 miljarder kronor.

Statens ägande avseende andelar i de statliga bolagens tillgångar uppgick till 1 159 miljarder kronor, en ökning med 138 miljarder kronor. Motsvarande skulder ökade med 116 miljarder kronor till sammanlagt 886 miljarder kronor. De största förändringarna är hänförliga till Svensk Exportkredit AB och Vattenfall AB där tillgångarna ökade med cirka 45 miljarder kronor vardera samt Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag SBAB som ökade sina tillgångar med cirka 27 miljarder kronor.

Samttaget uppgick statens egna kapital, dvs. skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas bokförda värde, efter eliminerings till 306 miljarder kronor. Ökningen med 170 miljarder kronor jämfört med 2004 beror främst på att AP-fonderna och PPM ökade det egna kapitalet. Bland de statliga bolagen ökade Vattenfall AB det egna kapitalet med 5,1 miljarder och Akademiska Hus AB med 5,8 miljarder kronor.

Förändringarnas effekter på statens resultat- och balansräkningar beskrivs närmare i kapitel 4 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys.

Eliminerings avseende myndigheternas aktieinnehav

Av bilaga 2 Statliga myndigheter m.m. framgår vilka myndigheter som ingår i redovisningen över den statliga sektorns samlade tillgångar, skulder och kapital. Statens innehav av aktier i de statliga bolagen redovisas främst av Regeringskansliet (not 25 till balansräkningen, Andelar i dotter- och intresseföretag).

Affärsverkens innehav av aktier i dotterbolag, liksom Riksbankens grundfond, redovisas under andelar i dotter- och intresseföretag. För att undvika dubbel redovisning elimineras nämnda innehav enligt tabell 9.2 mot summa tillgångar och nettoförmögenhet för den statliga sektorn.

Tabell 9.2 Eliminering avseende myndigheternas aktieinnehav (andelar i dotter- och intresseföretag)

	2001	2002	2003	2004	2005
<i>Miljoner kronor</i>					
Regeringskansliet	159 317	178 687	196 065	216 504	270 189
Riksbankens grundfond	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Riksbanken	293	58	0	61	61
<i>Affärsverk</i>					
Luftfartsverket	240	181	156	150	153
Svenska kraftnät	166	323	324	351	415
Övriga myndigheter	63	59	60	63	57
Summa	161 079	180 308	197 605	218 129	271 875

Eliminerings gentemot Riksgäldskontoret

Premiepensionsmyndigheten (PPM) redovisar tillgångar och skulder gentemot Riksgäldskontoret. För att undvika dubbel redovisning elimineras dessa mot summa tillgångar respektive skulder för den statliga sektorn. Även AP-fondernas innehav av statspapper har eliminerats för att undvika dubbel redovisning. Innehavet av statspapper har eliminerats med nominellt belopp mot summa tillgångar och skulder. Statspappren utgörs av statsobligationer och tidigare år till en mindre del av statsskuldsväxlar. Riksbanken har från utgången av 2001 inte kvar några statspapper eftersom den extra utdelningen till staten 2001 främst utgjordes av statsobligationer.

Tabell 9.3 Eliminering avseende AP-fondernas och PPM:s innehav av statspapper samt PPM:s övriga tillgångar och skulder gentemot Riksgäldskontoret

Miljoner kronor

	2001	2002	2003	2004	2005
AP-fonderna	80 832	51 711	61 277	59 579	60 597
PPM	42 503	45 481	46 361	45 626	47 168
Summa	123 335	97 192	107 638	105 205	107 765

9.2 AP-fonderna och Premiensionsmyndigheten

AP-fondernas redovisning avser bokfört marknadsvärde. Det nya pensionssystemet infördes i januari 1999 och den 1 maj 2000 omorganiserades AP-fonderna. Den 1 januari 2001 fick Första, Andra, Tredje och Fjärde AP-fonderna nya identiska placeringsregler, vilka bland annat innebär att samtliga fonder får placera i aktier och i högre grad än tidigare även globalt. AP-fonderna skall förvalta svenska allmänna pensionsmedel så att kraven på långsiktigt hög avkastning i förhållande till risk tillgodoses.

Sjätte AP-fonden har en särställning inom AP-fondsystemet eftersom den har obegränsade möjligheter att äga både noterade och onoterade företag. En betydande del av resurserna inriktas specifikt mot ägande i onoterade bolag.

I det allmänna pensionssystemet ingår att en del av pensionsavgiften avsätts till s.k. premiepension och förvaltas i värdepappersfonder efter individuella val av pensionsspararna. Den statliga Premievals-fonden är en värdepappersfond som kan väljas på samma sätt som andra fonder inom premiepensionssystemet. För de personer som avstår från att välja fond placeras pensionsmedlen i Premiesparfonden. Såväl Premiesparfonden som Premievals-fonden förvaltas av Sjunde AP-fonden. Endast fondens egen verksamhet redovisas dock under Sjunde AP-fonden i tabell 9.4 nedan. Till skillnad från de övriga AP-fondernas tillgångar tillhör Sjunde AP-fondens förvaltade tillgångar premiepensionssystemet, dvs. de förvaltas för pensionsspararnas räkning. Tillgångarna hos de övriga AP-fonderna tillhör fördelningssystemet. I denna sammanställning av den statliga sektorn redovisas även det fonderade kapitalet i premiepensionssystemet på samma sätt som AP-fondernas tillgångar. De redovisas som Nettoförmögenhet/Eget kapital i den statliga sektorns samlade tillgångar och

skulder, tabell 9.1. Även i nationalräkenskaperna (NR) ingår sparandet i premiepensionssystemet som en del av sparandet inom den offentliga sektorn. EU:s statistikorgan Eurostat beslutade 1997 att hela det reformerade svenska pensionssystemet skulle klassificeras till den offentliga sektorn. Beslutet motiverades bl.a. med att deltagandet är obligatoriskt och att staten kontrollerar regelverket för både avgifter och förmåner. Detta beslut har nu ändrats av Eurostat till att avgiftsbestämda fonderade pensionssystem inte skall klassificeras till den offentliga sektorn i nationalräkenskaperna. För medlemsländer som för närvarande klassificerar sådana allmänna pensionssystem i den offentliga sektorn har Eurostat medgett en övergångstid att ändra redovisningen till mars 2007.

Det finns två avvecklingsfonder som förvaltas av Första respektive Fjärde AP-fonden. De förvaltar fordringsbevis som ej är noterade på någon börs eller avsedda för allmän omsättning. Dessa medel skall avvecklas så fort som möjligt utan att värdet försämras och kommer därefter successivt att föras över till AP-fonderna.

Tabell 9.4 AP-fondernas tillgångar och skulder 2005 (marknadsvärde)

Miljoner kronor

	Tillgångar	Skulder	Fondkapital
Första AP-fonden	191 021	3 758	187 263
Andra AP-fonden	191 879	1 286	190 593
Tredje AP-fonden	193 312	1 362	191 950
Fjärde AP-fonden	183 733	3 635	180 098
Sjätte AP-fonden	15 914	788	15 126
Sjunde AP-fonden	45	195	-150
Första AP-fondens avvecklingsfond	3 689	1	3 688
Fjärde AP-fondens avvecklingsfond	472	0	472
Summa	780 065	11 025	769 040

AP-fondernas sammanlagda resultat för 2005 är 114 miljarder kronor. Fondkapitalet påverkades dessutom av utbetalda pensionsmedel och administrationsersättningar till Försäkringskassan samt inbetalda pensionsavgifter, vilka netto tillfört kapital på totalt 9 miljarder kronor.

I den konsoliderade balansräkningen för staten redovisas Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser. Avsättningarna avser den beräknade pensionskulden för statligt anställd personals avtalspension. Flertalet myndigheter betalar pensionspremier till Statens pensionsverk som skuldför den beräknade pensionsavsättningen. Några myndigheter gör egna pensionsavsättningar (se not 42 till balansräkningen, Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser).

I den konsoliderade resultaträkningen redovisas ålderspensioner som transferering. Skillnaden mellan inbetalda avgifter och utbetalda pensioner redovisas som nettoöverföring till ålderspensionssystemet under transfereringar (se även not 4 till resultaträkningen, Transfereringar). Åtaganden avseende ålderspension redovisas inte som skuld varken i den konsoliderade balansräkningen eller hos AP-fonderna. Åtaganden i premiepensionssystemet redovisas som skuld i PPM:s årsredovisning, men inte i sammanställningen i tabell 9.1 där PPM:s fonderade kapital hanteras på samma sätt som AP-fondernas och redovisas som Nettoförmögenhet/Eget kapital. På samma sätt redovisas även skulder avseende ej fastställda avgiftsmedel som Nettoförmögenhet/Eget kapital.

Enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension samt förordningen (2002:135) om årlig redovisning av det inkomstgrundande ålderspensionssystemet finansiella ställning och utveckling skall närmast berörda myndigheter från och med 2002 göra en årlig redovisning av ålderspensionssystemets ekonomiska ställning och utveckling. Den samlade redovisningen av ålderspensionssystemet för 2005 sammanfattas i avsnitt 9.5 Pensionssystemets årsredovisning. I det avsnittet redovisas avgiftstillgång och pensionsskuld enligt en beräkningsteknisk modell. I avsnitt 5.4.31, återfinns information om utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten.

9.3 Statliga bolag, banker och finansinstitut

I tabell 9.1 särredovisas statens tillgångar och skulder i statliga bolag, banker och finansinstitut där ägarandelen uppgår till minst 20 procent.

Ägande i företag där statens andel är mindre än 20 procent ingår i myndigheternas samlade tillgångar och skulder. I *bilaga 3* återfinns en sammanställning av nyckeltal avseende kalenderåret 2005 för bolag med statligt ägande. I bilagan redovisas bolagens nyckeltal brutto och de summerar, efter elimineringar, till beloppen i sammanställningen över statliga sektorns förmögenhet (tabell 9.1). I tabell 9.1 ingår bolagen endast till den del de ägs av staten. En närmare redogörelse för bolagens verksamhet och resultat 2005 kommer att presenteras senare i vår i regeringens årliga skrivelse till riksdagen om statliga bolag.

Totalt finns ett sextiototal företag där staten äger mer än 20 procent av aktierna. Företagens bokförda värde uppgår totalt till 271 miljarder kronor. De sex största företagen är Vattenfall AB, TeliaSonera AB, Akademiska Hus AB, Civitas Holding AB (Vasakronan), Sveaskog Holding AB och LKAB som tillsammans svarar för 76 procent av det bokförda värdet. Enbart Vattenfall AB och TeliaSonera AB motsvarar 50 procent av det bokförda värdet.

Den statliga sektorns förmögenhet påverkas av förvärv och försäljning av företag, omstruktureringar, bolagens resultat m.m. Som en följd av att flertalet stora statliga bolag under 2005 har tillämpat nya redovisningsprinciper enligt de internationella reglerna IFRS (se även avsnitt 4.4.5 Ändrade redovisningsprinciper samt ändringar av jämförelsetal), har även uppgifterna för 2004 justerats för att få jämförbara värden. Tillgångssumman har därmed höjts med 64 miljarder kronor. För skulderna uppgår höjningen till 34 miljarder kronor och för det egna kapitalet redovisas en höjning med 30 miljarder kronor. Uppgifterna för åren 2001–2003 har inte justerats och är alltså i enlighet med tidigare gällande redovisningsprinciper.

Svensk Exportkredit AB:s tillgångar och skulder har båda ökat med 45 miljarder kronor. Skulden för emitterade värdepapper har ökat med 48 miljarder kronor, vilket bland tillgångarna främst motsvaras av en ökning av obligationer och andra värdepapper med 32 miljarder kronor och en ökning av utlåning till allmänhet och kreditinstitut med 11 miljarder kronor. Orsaken till förändringen är ökade transaktionsvolymmer och valutakurseffekter av en svagare svensk krona.

Vattenfall AB:s tillgångar har ökat med 45 miljarder kronor till 330 miljarder kronor samtidigt som skulderna ökat med 40 miljarder kronor. Förändringen beror delvis på investeringar i anläggningstillgångar som medfört en ökning med 21,1 miljarder kronor och ökningen av kundfordringar och andra fordringar med 17,2 miljarder kronor. Bland annat har 35 procent av danska energibolaget Elsam A/S förvärvats för 10,4 miljarder kronor. Skuldförändringen förklaras främst av ökningen av leverantörsskulder och andra skulder med 22,5 miljarder kronor samt upplupna kostnader och förutbetalda intäkter med 7,4 miljarder kronor. Vattenfall AB har genomfört en emission av hybridkapital (räntebärande skulder med egenskaper liknande eget kapital) på 9,2 miljarder kronor samtidigt som andra räntebärande långfristiga skulder amorterats ned med 4,3 miljarder kronor. Eget kapital har ökat med 5,1 miljarder kronor. Ökningen är främst hänförlig till att årets resultat på 19,2 miljarder kronor minskat med en utdelning till staten på 5,6 miljarder kronor samt poster som redovisas direkt som minskning av eget kapital vid sidan av resultaträkningen på 8,4 miljarder kronor. Resultatförbättringen uppgår till 10,3 miljarder kronor och förklaras av en ökad volym på produktionen av vattenkraft, högre elmarknadpriser och lönsammare terminsaffärer avseende elproduktion.

De totala tillgångarna i TeliaSonera AB uppgick till 204 miljarder kronor, varav statens andel är 92 miljarder kronor, vilket är en ökning med 4,9 miljarder kronor från föregående år. Ökningen avser immateriella och finansiella anläggningstillgångar. Statens andel av skulderna har ökat med 2,4 miljarder kronor, främst orsakat av ökad långfristig upplåning. TeliaSonera AB redovisade ett nettoresultat på 11,7 miljarder kronor, varav 5,3 miljarder kronor ökat statens andel av eget kapital. Valutakursdifferenser har ökat statens andel av eget kapital med 4,0 miljarder kronor. Återköp av aktier och utdelning har minskat statens andel med 7,2 miljarder kronor.

Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag SBAB har ökat sina tillgångar med 26,7 miljarder kronor, vilket främst förklaras av ökad utlåning till allmänheten. Skulderna har ökat med 26,4 miljarder kronor, mest i form av emitterade värdepapper.

Statens Väg- och Baninvest har minskat både tillgångar och skulder med 8,5 miljarder kronor.

Det är utlåning till Vägverket för vägprojekt i Stockholms- och Göteborgsregionen och motsvarande upplåning som överförs till Riksgäldskontoret. Kvarvarande tillgångar avser främst pågående nyanläggning för Botniabanen.

9.4 Riksbanken

Riksbankens tillgångar har ökat med 25,8 miljarder kronor och skulderna med 29,2 miljarder kronor under året. Tillgångar ingående i valutareserven och guldreserven har ökat i värde under året, främst som ett resultat av kronans försvagning mot ingående valutor, men även av stigande guldpris och ränteförändringar. Skuldernas ökning förklaras främst av orealiserade vinster och förluster som ökat med 22,2 miljarder kronor. Det egna kapitalet har minskat med 3,4 miljarder kronor. Minskningen av det egna kapitalet beror främst på en utdelning av 6,7 miljarder kronor till staten. Årets resultat på 3,3 miljarder kronor har påverkat det egna kapitalet positivt.

9.5 Pensionssystemets årsredovisning

Försäkringskassan har i uppdrag att varje år göra en redovisning av det inkomstgrundande ålderspensionssystemets finansiella ställning och utveckling. Den inkomstgrundande ålderspensionen omfattar inkomst- och tilläggs-pensionen från inkomstpensionssystemet samt premiepension. Den första redovisningen avsåg 2001. Ett mål med redovisningen är att informera om de förlopp – demografiska, ekonomiska och beteendemässiga – som bestämmer systemets finansiella ställning och som direkt påverkar, eller kan komma att påverka, pensionernas värde. Ytterligare en ambition med redovisningen är att den i så hög grad som möjligt ska ansluta till vedertagna redovisningsprinciper för försäkringsföretag. För en mer fullständig beskrivning av redovisningen hänvisas till Försäkringskassans publikation Pensionssystemets Årsredovisning 2005.

Redovisningsprinciper

Pensionssystemets årsredovisning har upprättats som ett koncernbokslut där även premiepensionen konsoliderats. I koncernbokslutet har PPM:s redovisning tagits in i huvudsak enligt den av PPM upprättade årsredovisningen. På motsvarande sätt som gäller för premiepensionssystemet finns inom inkomstpensionssystemet en pensionsskuld till aktiva och till pensionerade. Systemet omfattar även tillgångar, men till skillnad från premiepensionssystemet är dessa till största delen inte fonderade.

I inkomstpensionssystemet finansieras utgifterna huvudsakligen av de löpande avgiftsinkomsterna. Avgiftsflödet är således systemets mest väsentliga tillgång – en s.k. avgiftstillgång. Avgiftstillgången motsvarar den pensionsskuld avgiftsflödet kan finansiera, givet mätperiodens ekonomiska och demografiska förhållanden. Avgiftstillgångens värdeförändring bestäms av antalet förvärsarbetande, inkomstillväxten per person och systemets omsättningstid.

Det fonderade kapitalet utgörs av buffertfonderna inom fördelningssystemet (Första–Fjärde samt Sjätte AP–fonden), premiepensionsfonderna (försäkringstillgångar) och den tillfälliga förvaltningen av preliminära avgiftsmedel i Riksgäldskontoret (s.k. övriga tillgångar).

Den faktiska pensionsskulden värderas med utgångspunkt från de förhållanden som råder vid värderingstillfället – enda undantaget från denna princip gäller pensionsskulden till aktiva avseende intjänade ATP-poäng. ATP-skulden till aktiva utgör cirka 16 procent av den totala pensionsskulden. Andelen sjunker snabbt framöver. År 2017 är det sista år som ATP-poäng kan tjänas in.

Pensionsavgifter tas ut med 18,5 procent av pensionsgrundande förvärsinkomster, transfereringar m.m., varav 16 procentenheter tillförs fördelningssystemet och 2,5 procentenheter premiepensionssystemet.

Tabell 9.5 Inkomst- och premiepension, resultaträkning

Miljoner kronor

	2005	2004	Förändring
Förändring av fonderade tillgångar			
Pensionsavgifter	203 176	193 955	9 221
Pensionsutbetalningar	-169 232	-164 804	-4 428
Avkastning på fonderat kapital	159 383 ¹	74 143	85 238
Administrationskostnader	-2 319	-3 021	702
<i>Summa förändring av tillgångar (a)</i>	<i>191 008</i>	<i>100 275</i>	<i>90 733</i>
Förändring av avgiftstillgång			
Värdet av förändringen i avgiftsinkomst	163 453	141 518	21 935
Värdet av förändringen i omsättningstid	-49 367	0	-49 367
<i>Summa förändring av avgiftstillgång (b)</i>	<i>114 086</i>	<i>141 518</i>	<i>-27 432</i>
Förändring av pensionsskuld²			
Nya pensionsrätter och ATP-poäng	-213 180	-267 234	54 054
Pensionsutbetalningar	169 176	162 825	6 351
Indexering/värdeförändring	-206 585	-170 597	-35 988
Värdet av förändring i medellivslängd m.m.	-36 519	-17 614	-18 905
Uppkomna arvsvinster/dödsfallskapital	9 150	8 048	1 102
Fördelade arvsvinster	-9 542	-8 481	-1 061
Avdrag för administrationskostnader	2 073	2 280	-207
<i>Summa förändring av pensionsskuld (c)</i>	<i>-285 427</i>	<i>-290 773</i>	<i>5 346</i>
Årets resultat (a)+(b)+(c)	19 667³	-48 980	68 647

¹ Varav avkastning Första–Fjärde och Sjätte AP-fonden 114 598 miljoner kronor.

² Negativ post innebär att pensionsskulden ökar, positiv post innebär att pensionsskulden minskar, med angivet belopp.

³ Varav inkomstpensionssystemet 19 610 miljoner kronor.

Tabell 9.6 Inkomst- och premiepension, balansräkning

Miljoner kronor

	31/12 2005	31/12 2004	Förändring
Tillgångar			
Första–Fjärde och Sjätte AP-fonden	769 190	646 200	122 991 ¹
Försäkrings-tillgångar	193 077	125 118	67 959
Övriga tillgångar	47 410	45 378	2 032
Avgiftstillgång	5 720 678	5 606 592	114 086 ²
Summa tillgångar	6 730 355 ³	6 423 288	307 067 ⁴
Skulder och överskott			
Balanserat över-/underskott	7 104	56 085	-48 981
Årets resultat	19 667	- 48 980	68 647
Summa över-/underskott	26 770 ^{5,6}	7 104 ⁷	19 666
Pensionsskuld	6 654 553	6 369 129	285 424 ⁸
Övriga skulder	49 032	47 055	1 977
Summa skulder och överskott	6 730 355	6 423 288	307 067

¹ Avrundningskorrigering med 1 miljon kronor.² Avser inkomstpensionssystemet.³ Varav inkomstpensionssystemet (Avgiftstillgång och Första–Fjärde och Sjätte AP-fonden) 6 489 868 miljoner kronor.⁴ Varav inkomstpensionssystemet 237 077 miljoner kronor.⁵ Avrundningskorrigering med 1 miljon kronor.⁶ Varav inkomstpensionssystemet 28 392 miljoner kronor.⁷ Avrundningskorrigering med 1 miljon kronor.⁸ Varav inkomstpensionssystemet 217 467 miljoner kronor.

I tabellerna 9.5 och 9.6 redovisas resultat- och balansräkning för ålderspensionssystemet, dvs. inkomst- och premiepensionen sammantaget, uttryckt i miljoner kronor.

Ålderspensionssystemets balansomslutning för 2005 är 6 730 miljarder kronor. Buffertfonden, dvs. Första, Andra, Tredje, Fjärde och Sjätte AP-fonden, utgör ca 12 procent av tillgångarna.

Buffertfonden ökade med sammanlagt 123 miljarder kronor. Avkastningen svarade för

drygt 114 miljarder kronor. Det motsvarar en kapitalvägd avkastning på 17,4 procent. Pensionsavgifterna översteg pensionsutbetalningarna, vilket, efter avdrag för administrationskostnader, bidrog till en fondökning med drygt 8 miljarder kronor.

Sammantaget ökade inkomstpensionssystemets tillgångar med 237 miljarder kronor. Ökningen på skuldsidan motsvarar 217 miljarder kronor. Pensionsskulden har påverkats av indexeringen med 162 miljarder kronor. Den genomsnittliga utbetalningstiden har ökat, vilket ökat skulden med 37 miljarder kronor. Resterande del av ökningen förklaras av att nyintjänade pensionsrätter, inklusive vissa justeringar, översteg årets pensionsutbetalningar.

Premiepensionssystemet är ett fondbaserat system där pensionsspararna själva väljer placering för sina premiepensionspengar. Förändringar i fondandelarnas priser påverkar direkt och lika mycket pensionsspararens tillgång i systemet.

Därför ska fondverksamhetens resultat i princip alltid vara noll kronor. Inom premiepensionssystemet finns även en traditionell försäkring. Resultatet för denna kommer att växa i takt med att kapitalet växer och redovisas som en särskild del av det egna kapitalet. Under uppbyggnadsskedet och fram till 2018 finansieras PPM genom en kombination av avgiftsuttag och räntekontokredit för rörelsekapitalbehov samt låneramar hos Riksgäldskontoret. Avgiftsuttaget baserades på den prognostiserade kostnadsnivån för 2005 och medför ett tillfälligt positivt resultat. Årets resultat har beräknats till 57 miljoner kronor.

De fonderade premiepensionstillgångarna har under året ökat med 68 miljarder kronor, varav 23 miljarder kronor avser nya pensionsrätter och 45 miljarder kronor avser värdeökning.

10

Sponsring m.m.

10 Sponsring m.m.

10.1 Riksdagens tillkännagivande

Under hösten 2000 och våren 2001 genomförde Riksdagens revisorer en granskning av förekomsten av och formerna för sponsring av statliga myndigheter (Sponsring av statliga myndigheter [Rapport 2000/01:13]). I rapporten påtalade revisorerna bl.a. behovet av tydligare riktlinjer för sponsring som finansieringsform inom statsförvaltningen.

Riksdagen tillkännagav (bet. 2001/02:KU19, rskr. 2001/02:176) våren 2002 för regeringen att

1. regeringen bör ta ställning till vilka myndigheter eller vilka verksamheter som får finansieras med sponsring,
2. regeringen bör ta initiativ till att se över lagen om offentlig upphandling i syfte att klargöra hur den skall tillämpas i fråga om sponsring i form av varor och tjänster, och att
3. det krävs en klar definition av begreppet sponsring för att klargöra hur finansieringsformen skall hanteras inom statsförvaltningen.

I februari 2003 beslutade regeringen att ge uppdrag till Högskoleverket, Statskontoret respektive Nämnden för offentlig upphandling (NOU) att utreda olika aspekter av sponsring av statliga myndigheter (dnr Fi2002/1153).

Högskoleverket kartlade förekomsten av sponsring vid universitet och högskolor (reg.nr. 12-897-03), Statskontoret lämnade bl.a. förslag på definition av begreppet sponsring (dnr 2003/80-5) och NOU klargjorde under vilka förutsättningar lagen (1992:1528) om offentlig upphandling är tillämplig vid sponsring av varor

och tjänster till statliga myndigheter (2003/0039-28).

10.2 Myndigheter eller verksamheter som får finansieras med sponsring

Regeringen anser att avgörandet om huruvida en viss myndighet kan ta emot sponsring⁸ bör ligga på myndigheten själv. Det bör inte vara regeringens uppgift att i varje enskilt fall besluta att en viss myndighet eller verksamhet skall få ta emot denna typ av medel. Regeringen avser dock reglera under vilka omständigheter myndigheterna får göra detta. Regeringen utvecklar hur detta skall ske i avsnitt 10.4 Begreppet sponsring.

Av 1 kap. 9 § regeringsformen framgår att förvaltningsmyndigheter och andra som fullgör uppgifter inom den offentliga förvaltningen i sin verksamhet bl.a. skall iaktta saklighet och opartiskhet. Den svenska förvaltningsmodellen bygger på att myndigheterna har ett stort mått av självständighet. Det ligger i myndigheternas eget intresse att inte skada sitt anseende genom att ingå olämpliga avtal (jfr bet. 1999/2000:KrU9).

Myndigheterna bör dock inta en restriktiv hållning till att finansiera verksamhet genom

⁸ Med sponsring brukar man avse en överenskommelse varigenom en sponsor tillhandahåller den sponsrade parten kontanta medel, varor eller tjänster i utbyte mot exponering av ett företagsnamn eller varumärke och eventuellt andra förmåner. Som framgår av avsnittet Begreppet sponsring nedan är det dock inte lämpligt att i förordning använda begreppet sponsring.

sponsring mot bakgrund av kravet på att allmänheten skall kunna ha förtroende för svensk statsförvaltning samt att sponsring kan vara en osäker finansieringsform.

Förtroendet för svensk statsförvaltning

En grundläggande princip för all offentlig förvaltning är att inriktningen och omfattningen av den offentliga verksamheten bestäms av behöriga politiska organ, samt att dessa organ ställer erforderliga resurser till förfogande.

Misstankar om jävliknande beroendeförhållanden mellan sponsorn och myndigheten kan komma att äventyra allmänhetens förtroende för myndighetens verksamhet. Även ett begränsat sponsringssamarbete kan äventyra en myndighets trovärdighet då samarbetets omfattning och förutsättningar inte kan antas vara kända för allmänheten.

Vid samarbete med en sponsor är det alltså viktigt att myndigheten gör en bedömning av hur detta är ägnat att uppfattas av allmänheten. Sponsringen får inte skada myndighetens anseende och förtroende eller stå i strid med övergripande beslut, politiska prioriteringar och mål för myndighetens verksamhet. Det får inte heller finnas någon intressekonflikt mellan myndigheten och sponsorn.

För att säkerställa att förtroendet för statsförvaltningen bibehålls bör de myndigheter som tar emot sponsring utforma övergripande riktlinjer som anger syftet med sponsringen och vilka effekter som eftersträvas. Riktlinjerna bör även omfatta samarbetet med sponsorerna och hur sponsringen skall hanteras inom myndigheten. Myndigheten bör också utveckla rutiner för uppföljning av verksamheten i syfte att avgöra om den utgör ett effektivt resurstillskott.

Sponsring kan vara en osäker finansieringsform

Vikande konjunkturen eller förändringar av affärsverksamheten hos en viktig sponsor kan drastiskt förändra finansieringsförutsättningarna för en viss myndighet.

Sponsring bör därför endast användas för att finansiera ändamål och verksamheter som inte skulle ha genomförts inom myndigheternas ordinarie budget. Exempel på sådant som kan finansieras med sponsring är utställningar, forskningsprojekt och konferenser. Verksamheten skall dock rymmas inom ramen för regeringens uppdrag till myndigheten.

Därmed är det viktigt att myndigheterna är uppmärksamma på att inte bygga upp fasta

kostnader i samband med sponsringssamarbeten. Det är med andra ord viktigt att myndigheten inte dimensionerar sin normala verksamhet så att den förutsätter denna typ av medel. Samtidigt bör inte mer långsiktiga finansieringslösningar uteslutas.

Myndigheten bör även vara uppmärksam på att sponsringen tar resurser i anspråk. För de myndigheter som har fortlöpande sponsringsverksamhet krävs resurser för att söka efter sponsorer, för att tillhandahålla de förpliktelser myndigheten åtagit sig enligt avtal och för att i övrigt administrera och följa upp verksamheten.

10.3 Lagen om offentlig upphandling

Nämnden för offentlig upphandling (NOU) har på regeringens uppdrag klargjort under vilka förutsättningar lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU) är tillämplig vid sponsring av varor och tjänster till statliga myndigheter (dnr Fi 2002/1153).

NOU gör i sin rapport Lagen om offentlig upphandling och sponsring (2003/0039-28) bedömningen att den upphandlande enheten i varje enskilt fall måste bedöma vilken typ av avtal som faktiskt är för handen för att kunna avgöra om avtalet skall upphandlas enligt LOU.

Ett avtal måste innehålla ömsesidigt förpliktande ekonomiska villkor och avse en upphandlande enhets köp, leasing eller hyrköp för att omfattas av reglerna i LOU. Upphandlingskyldigheten inträder då sponsorn bidrar med varor eller tjänster till en upphandlande enhet och i gengäld av enheten erhåller varor eller tjänster, s.k. barteravtal, eller kontanta medel. Är avtalet om leverans av varor eller tjänster utan förpliktelser för den upphandlande enheten, utgör varorna eller tjänsterna gåva, vilken inte omfattas av reglerna i LOU. Att en upphandlande enhet endast åtar sig att upplysa om att en leverantör sponsrat den upphandlande enheten med varor eller tjänster, innebär normalt inte att avtalet innehåller förpliktelser för enheten.

Sponsring med endast kontanta medel kan aldrig omfattas av reglerna i LOU. Är avtalet utan förpliktelser för den upphandlande enheten utgör de kontanta medlen gåva. Avtal om gåvor behöver inte upphandlas enligt LOU, eftersom sådana avtal inte innehåller ömsesidigt förpliktande ekonomiska villkor. Med för-

pliktelse för den upphandlande enheten att tillhandahålla varor eller tjänster innebär avtalet i juridisk mening en försäljning från den upphandlande enheten, vilket inte omfattas av reglerna i LOU.

10.4 Begreppet sponsring

Begreppet sponsring är svårdefinierat. De sponsringsavtal som förekommer är av skiftande slag och innefattar element av gåva, köp och byte. Eftersom kravet om motprestation även anses omfatta indirekta motprestationer har regeringen funnit att gränsdragningen mot gåvor är komplicerad, och att det bl.a. därför inte bör införas särreglering om avdragsrätt för sponsring i skattelagstiftningen (skr. 2003/04:175). Riksdagen ställde sig bakom detta ställningstagande (bet. 2004/05:SKU6, rskr. 2004/05:20). Samma problem gör sig gällande då myndigheter tar emot sponsring.

Tidigare föreslagna definitioner är inte heller användbara för att bestämma om ett sponsringsavtal omfattas av lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU) eller inte (se ovan).

För statliga myndigheter utgör även avgränsningen mot avgifter ett problem. Såväl beträffande sponsring som vid uttag av avgifter tillhandahåller myndigheten varor och/eller tjänster mot någon form av kompensation.

Det är av dessa skäl inte lämpligt att i förordning använda begreppet sponsring. Regeringen avser däremot att senare i år, genom en ändring av kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188), reglera myndigheternas möjligheter att finansiera sin verksamhet med andra icke statliga medel än donationer och bidrag enligt donationsförordningen (1998:140) och avgifter enligt avgiftsförordningen (1992:191).

Genom kapitalförsörjningsförordningen och dess föreskrifter kommer det att framgå att endast om intäkten är tillfällig eller av mindre omfattning, inte rubbar förtroendet för myndighetens opartiskhet i myndighetsutövningen eller annars skadar myndighetens anseende, och om myndigheten har beslutat riktlinjer för finansieringsformen får myndigheterna ta emot denna typ av finansiering. Om

särskilda skäl finns kan regeringen besluta om undantag från att intäkten endast får vara tillfällig eller av mindre omfattning, under förutsättning att myndighetens fasta kostnader inte ökar.

Det har hittills saknats heltäckande och tydliga riktlinjer och regler för hur sponsring och vissa andra medel skall hanteras och redovisas. Genom ovanstående hantering täcker regeringen in alla icke statliga medel som i dag inte regleras på annat sätt såsom sponsring, ersättningar för rättegångskostnader, skadestånd, övriga kostnadsersättningar m.m. Ekonomistyrningsverket kommer att ge ut föreskrifter och lämna annat stöd för att underlätta tillämpningen av ändringen i kapitalförsörjningsförordningen.

Donationer och bidrag enligt donationsförordningen, exempelvis forskningsbidrag till universitet och högskolor, berörs inte av den tilltänkta regleringen. Inte heller omfattas avgifter enligt avgiftsförordningen.

10.5 Sammanfattning

Mot bakgrund av riksdagens tillkännagivande anför regeringen sammanfattningsvis följande.

1. Regeringen anser att avgörandet om huruvida en viss myndighet kan ta emot sponsring bör ligga på myndigheten själv. Det bör inte vara regeringens uppgift att i varje enskilt fall besluta att en viss myndighet eller verksamhet skall få ta emot denna typ av medel.

2. Regeringen har sett till att LOU setts över genom regeringsuppdraget till NOU. NOU gör i sin rapport bl.a. bedömningen att den upphandlande enheten i varje enskilt fall måste bedöma vilken typ av avtal som faktiskt är för handen för att kunna avgöra om avtalet skall upphandlas enligt LOU.

3. Regeringen anser inte att det är lämpligt att i förordning definiera begreppet sponsring. Regeringen avser däremot att senare i år, genom en ändring av kapitalförsörjningsförordningen, reglera myndigheternas möjligheter att finansiera sin verksamhet med andra icke statliga medel än donationer och bidrag enligt donationsförordningen och avgifter enligt avgiftsförordningen.

Bilaga 1

Bilaga 1: Ordlista

Bilaga 1: Ordlista

Anläggningstillgång

Tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Det är avsikten med innehavet, och inte tillgångens natur, som är avgörande för om tillgången skall klassificeras som anläggningstillgång eller omsättningstillgång. Med stadigvarande avses, vad gäller maskiner, inventarier m.m., att tillgångens ekonomiska livslängd uppgår till lägst tre år. Anläggningstillgångar delas upp i immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar.

Anskaffningsvärde

Utgiften för en tillgångs förvärv eller tillverkning. Anskaffningsvärdet skall inkludera samtliga kostnader för att få tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen.

Anslag

Utgiftspost på statsbudgeten som riksdagen fattar beslut om. Riksdagens anslagsbeslut innebär att regeringen bemyndigas att under viss tid och under vissa villkor använda anvisade medel till de av riksdagen angivna ändamålen. Anslaget anvisas av riksdagen till regeringen. Därefter tilldelar regeringen anslagsmedel till myndigheter. Anslag kan av regeringen underindelas i anslagposter och delposter.

Anslagsbehållningar

Ej utnyttjade anslagsmedel på reservations- och ramanslag vid budgetårets slut utgör utgående anslagsbehållning, sedan hänsyn tagits till eventuell begränsning i möjligheten att anslagsspara. Totalt tilldelade medel beräknas som summan av anvisade medel enligt statsbudgeten för ett aktuellt budgetår och kvarstående medel från tidigare år, s.k. ingående anslagsbehållningar. De tilldelade medlen kan förändras under budgetåret, dels genom på

tilläggsbudget anvisade eller minskade medel, dels genom indragningar enligt regeringsbeslut. Den utgående anslagsbehållningen påverkas även av regeringsbeslut om medgivna överskridanden. I budgetpropositionen och vårpropositionen görs för de kommande åren en prognos över nettot av förbrukning av anslagssparande, utnyttjande av anslagskrediter samt anslagssparande. Detta redovisas under posten Minskning av anslagsbehållningar.

Anslagskredit

Anslagskredit förekommer i samband med ramanslag. Se vidare *ramanslag*.

Anslagssparande

Outnyttjade medel på ramanslag, som inom vissa gränser får överföras till kommande budgetår. Se vidare *ramanslag*.

Anslagstyp

Det kan förekomma tre typer av anslag i statsbudgeten. Se vidare *anslag*, *ramanslag*, *reservationsanslag* respektive *obetecknat anslag*. På 2005 års statsbudget fanns ett 30-tal obetecknade anslag, men däremot inga reservationsanslag. Den stora majoriteten anslag är ramanslag.

Ansvarsförbindelser

Förpliktelser som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras, eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelser, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller ej.

Ansvarsförbindelser redovisas ”inom linjen” i (i anslutning till) balansräkningen, dvs. de tas inte med i balansräkningens beloppsskolumner och räknas inte in i balanssumman. Garantiåtaganden utgör de största ansvarsförbindelserna i staten.

Avgift

Ersättning som betalas för en direkt motprestation.

Avräkning med statsverket

En post i statliga myndigheters balansräkning som omfattar de ekonomiska relationer som myndigheterna har med statsverket. Posten utgör ett saldo mellan hur mycket myndigheterna har redovisat mot anslag och inkomstitlar respektive statsverkets checkräkning.

Avräkning mot statsbudgeten

Myndigheternas redovisning mot anslag och inkomstitlar, dvs. de utgifter myndigheterna har redovisat mot anslag respektive de inkomster de har redovisat mot inkomstitel.

Avräkning mot statsverkets checkräkning

Myndigheternas betalningar från/till statsverkets checkräkning, dvs. hur mycket medel myndigheterna har tagit i anspråk respektive tillfört statsverkets checkräkning.

Avsättning

Post på balansräkningens skuldsida för förpliktelser som är osäkra till belopp och/eller tidpunkt då de skall infrias. Detta till skillnad från poster som redovisas som skulder, som i princip är säkra med avseende på såväl belopp som tidpunkt för infriande.

Balansomslutning

Summan på vardera sidan av en balansräkning. Tillgångs- och skuldsidans summor är lika stora.

Balansräkning

Dokument i årsredovisningen som visar den redovisande enhetens ekonomiska ställning på

bokslutsdagen, uttryckt i tillgångar, skulder och kapital.

Beredskapstillgång

Tillgång som innehåser för civilt eller militärt beredskapsändamål. Tillgångar för civilt beredskapsändamål kan utgöras av t.ex. läkemedel och räddningsutrustning.

Bidrag

Ersättning som lämnas eller mottas utan direkt motprestation. I statlig redovisning sammanfaller begreppet vanligen med transfereringar.

Bokföringsmässiga grunder

Princip som innebär att inkomster och utgifter hänförs (periodiseras) till den räkenskapsperiod dit de hör. Avgörande är när prestationen utförs eller när resursförbrukning sker, inte när den faktureras eller regleras likvidmässigt.

Bokfört värde

Det värde som en tillgång eller skuld är upptagen till i balansräkningen. Det kan avvika från t.ex. marknadsvärdet eller anskaffningsvärdet. Bokfört värde benämns i vissa sammanhang som redovisat värde.

Bruttobudgetering

Budgeteringsmetod som innebär att inkomster och utgifter budgeteras och redovisas var för sig på statsbudgetens inkomst- och utgiftssida även om samma ändamål avses. Motsatsen är nettobudgetering vilket innebär att endast skillnaden mellan inkomster och utgifter tas upp på inkomst- eller utgiftssidan. Motivet till att inkomster och utgifter budgeteras och redovisas brutto, är att det skall ge ökad transparens, dvs. en tydligare bild av statens ekonomi och underlätta förståelsen av statsbudgeten.

Bruttonationalinkomst (BNI)

Bruttonationalprodukten justerad för faktorinkomster, t.ex. löner till och från utlandet.

Bruttonationalprodukten (BNP)

Värdet av alla varor och tjänster som produceras i ett land under ett år.

Bruttoredovisning

Redovisningsmetod som innebär att inkomster och utgifter, intäkter och kostnader eller tillgångar och skulder redovisas var för sig, dvs. ej kvittas mot varandra. Motsatsen är nettoredo- visning vilket innebär att endast skillnaden mellan respektive begrepp spar redovisas, dvs. de kvittas mot varandra. När det gäller principerna för statsbudgeten i detta avseende används begreppet bruttobudgetering.

Budgeteringsmarginal

Skillnaden mellan statens utgiftstak och de takbegränsade utgifterna i statsbudgeten och ålderspensionssystemet. Denna marginal utgör en buffert för högre utgifter än beräknat. Under den period som utgiftstaket omfattar, kan såväl den samhällsekonomiska utvecklingen som konsekvenserna av redan fattade beslut bli annorlunda än vad som förväntats. Det kan t.ex. bero på högre arbetslöshet, lägre BNP-tillväxt eller högre utgifter till följd av beteendeförändringar. Utgiftstaket är nominellt och skall inte ändras till följd av förändrade tillväxtförutsättningar.

Budgetsaldo

Budgetsaldot är lika med statsbudgetens inkomster minus statsbudgetens utgifter inklusive Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost. Budgetsaldot är, sedan 1997, per definition lika med statens lånebehov med omvänt tecken. Se även *statens lånebehov*.

Budgetunderskott

Ett negativt saldo i statsbudgeten, dvs. utgifterna är större än inkomsterna. Ett budgetunderskott är per definition lika med statens lånebehov.

Börsvärde

Det värde som aktier och andra värdepapper värderas till på t.ex. Stockholmsbörsen.

CSA-avtal

En metod för att reducera kreditrisker (Credit Support Annex). CSA-avtal innebär att motparterna överför säkerheter i form av kontanter eller värdepapper när marknadsvärdet på en swap (se vidare *skuldbytesavtal*) ändras. När valutaupplåning skapas via swappar uppstår kreditrisker, då den fasta räntan som Riksgäldskontoret (RGK) mottar i ränteswappen betalas av ett privat företag. Om räntorna faller stiger marknadsvärdet på swappen, vilket leder till en fordran på motparten. För att reducera kreditrisker använder RGK CSA-avtal.

Dagslån

Lån som tas på dagslånemarknaden, från den ena dagen till den andra, för att täcka en tillfällig brist på pengar, dvs. ”pengar över natten”.

Derivatinstrument

Ett samlingsnamn för ett flertal olika finansiella instrument som bl.a. används av Riksgäldskontoret för att hantera kurs- och ränterisker avseende statsskulden. Vanliga derivatinstrument är optioner, terminer och skuldbytesavtal (eng. swaps).

Effektivitetsrevision

Den del av Riksrevisionens revision som in- nefattar granskning av statliga åtaganden, myndigheter och verksamheter från effektivitetssynpunkt. Granskningen skall främja ett

effektivt verkställande av politiska beslut och effektivt användande av skattemedel.

Eget kapital

Skillnaden mellan det bokförda värdet av tillgångarna och skulderna i en balansräkning, dvs. nettoförmögenheten eller kapitalbehållningen. Det egna kapitalet i ett företag består av det kapital som ägarna satsat med tillägg för vinster och avdrag för förluster som stannat i företaget.

Ekonomisk händelse

Alla förändringar i storleken och sammansättningen av statens/myndighetens tillgångar, skulder eller kapital. Dessa förändringar beror på statens/myndighetens ekonomiska relationer med omvärlden, såsom in- och utbetalningar samt uppkomna fordringar och skulder. Ekonomisk händelse kan jämföras med begreppet affärshändelse som används i näringslivet.

Eliminering

Ett moment i upprättandet av en konsoliderad redovisning/koncernredovisning. I statens årsredovisning innebär eliminering att fordringar och skulder samt transaktioner mellan myndigheter och affärsverk liksom därmed sammanhängande orealiserade vinster tas bort, för att ge en rättvisande bild av "statens" resultat och ekonomiska ställning.

Finansiell anläggningstillgång

Grupp av anläggningstillgångar som utgörs av t.ex. aktier, andra andelar och obligationer där syftet med innehavet är varaktigt.

Finansiellt sparande

Skillnaden mellan reala inkomster och reala utgifter för respektive sektor i nationalräkenskapssystemet. Den offentliga sektorns finansiella sparande, dvs. sparandet för staten,

kommunerna och ålderspensionssystemet, är ett viktigt mått i den ekonomiska politiken.

Finansieringsanalys

Dokument i årsredovisningen som visar tillförda och använda medel i verksamheten. I statens årsredovisning visas hur "statens" likvida ställning på total nivå, dvs. den s.k. netto-upplåningen, har förändrats under året, fördelat på avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter.

Fordringar

Post på balansräkningens tillgångssida. Fordringar delas upp på kortfristiga och långfristiga. Kortfristiga fordringar är fordringar som förfaller inom ett år. Långfristiga fordringar utgörs av fordringar som förfaller efter mer än ett år.

Futures

Terminkontrakt med daglig resultatavräkning av vinster och förluster. Termin är ett finansiellt instrument baserat på avtal mellan två parter om köp och försäljning av en tillgång. Se vidare *derivatinstrument*.

Förutbetald intäkt

Fakturerings eller inbetalning, som bokförts under året, men som avser varor eller tjänster som ännu inte levererats till kunden. Beloppet bokförs som skuld i bokslutet för att intäktsbokförs kommande år när prestation utförs.

Förutbetald kostnad

Utgifter som blivit fakturerade och bokförts under året men som avser kommande år. Exempel är hyror som ofta betalas kvartalsvis i förväg. Sådana utgifter tas upp som fordringsposter i bokslutet för att kostnadsbokförs först när prestation utförs.

God redovisningssed

Begrepp som inom staten kan beskrivas på följande sätt: Lagar, förordningar, övriga regeringsbeslut samt av ESV utfärdade föreskrifter och allmänna råd ger uttryck för god redovisningssed i staten. En förutsättning för att ovanstående beslut och regler kan anses uttrycka god redovisningssed är att dessa är generella och långsiktiga för myndigheterna. Redovisningsreglerna är på vissa punkter allmänt hållna och myndigheterna måste göra en utfyllande tolkning. En sådan utfyllande tolkning bör lämpligen ha en förankring i faktisk förekommande redovisning och alltså ge uttryck för en redovisningssed hos myndigheterna. Denna redovisningssed bör vara förenlig med syftet med redovisningsreglerna och grundläggande redovisningsprinciper. Bokföringsskyldigheten inom staten skall fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Immateriell anläggningstillgång

Anläggningstillgång som saknar fysisk substans. Det är huvudsakligen utgifter för utveckling samt licenser för dataprogram och liknande rättigheter som tas upp (aktiveras) som immateriella anläggningstillgångar i balansräkningen. En förutsättning för att aktivera dessa utgifter är att de beräknas bli av väsentligt värde för verksamheten under kommande år.

Inbetalning

Ekonomisk händelse som avser själva betalningstransaktionen, dvs. när ersättning erhålls. Den kan avvika från tidpunkten för intäkt eller inkomst.

Indragning

Åtgärd enligt 8 § lagen (1996:1059) om statsbudgeten, enligt vilken regeringen får besluta att medel på ett anvisat anslag inte skall användas, om detta är motiverat av särskilda omständigheter i en verksamhet eller av statsfinansiella eller andra skäl. I lagen och i anslagsförordningen

(1996:1189) finns ytterligare regler om indragningar.

Inkomst

En ekonomisk händelse genom vilken ett värde av finansiell natur tillförs myndigheten. Till skillnad från intäkt kan inkomst avse flera redovisningsperioder och behöver inte öka myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet har betydelse främst i samband med redovisning på statsbudgeten.

Inkomsttitel

Post på statsbudgetens inkomstsida där myndigheten redovisar inkomster som den inte själv får disponera. Normalt rör det sig om sådana statsinkomster som inte är specialdestinerade för en viss verksamhet utan kan finansiera vilka utgifter som helst.

Inleverans

(I statlig redovisning) att mot inkomsttitel och/eller till statens checkräkning redovisa respektive betala medel som inte får behållas av myndigheten. Vanligen innebär det inbetalning av skatter, överskott från verksamheten, offentlighetsrättsliga avgifter eller andra medel.

Interna mellanhavanden

Transaktioner och andra poster (fordringar, skulder m.m.) inom t.ex. en koncern. I årsredovisningen för staten avses transaktioner och andra poster mellan de myndigheter m.fl. som ingår i den beslutade avgränsningen av staten.

Intäkt

Det bruttoinflöde av ekonomiska fördelar eller servicepotential som uppstår i den ordinarie verksamheten under en period och som ökar myndighetens/statens nettoförmögenhet. I relation till begreppet inkomst kan intäkt ses som inkomsten hänförd till den tidsperiod under

vilken den har upparbetats eller blivit intjänad, dvs. periodiserad inkomst.

Invärdering

Att i balansräkningen värdera och redovisa tillgångar och skulder som tidigare inte tagits upp. Termen används även i bemärkelsen att invärdera äldre garantier i den nya garantimodellen.

Kapitalandelsmetoden

En av flera metoder för att konsolidera dotter- och intresseföretag. Inom staten konsolideras såväl dotter- som intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden. Metoden innebär att andelarnas redovisade värde ökas respektive minskas i samma grad som det egna kapitalet i dotter- respektive intresseföretaget ändras. Ökningen/minskningen redovisas som en intäkt/kostnad i resultaträkningen under raden resultat från andelar i dotter- och intresseföretag hos innehavaren av andelarna.

Kassamässig avräkning

Avräkningsprincip som innebär att redovisning/avräkning mot statsbudgetens anslag och inkomsttitlar görs vid betalningstillfället.

Kassamässig korrigerings

Skillnaden mellan å ena sidan saldot mellan anslag och inkomsttitlar på statsbudgeten och å andra sidan saldot mellan ut- och inbetalningar på statsverkets checkräkning.

Anslag avräknas utgiftsmässigt, utom vad gäller transfereringsanslag. Detta kan leda till kassamässiga korrigerings mellan månader och år, om tidpunkten för avräkning av anslag inte sammanfaller med betalningstidpunkten. För anslag kopplade till ett räntekonto, vilket gäller de flesta förvaltningsanslag, uppstår korrigeringen som skillnaden mellan anslagsbelastningen och utbetalning av medel från SCR till myndigheternas räntekonton, som ligger under Riksgäldskontorets checkräkning (RCR). Utbetalningar för verksamheten görs sedan från räntekontot, vilket redovisas helt kassamässigt mot statsbud-

geten (Riksgäldskontorets nettoutlåning) och inte ger upphov till någon kassamässig korrigerings.

Vidare förekommer transaktioner över statsverkets checkräkning som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomsttitlar och vice versa, vilket leder till kassamässiga korrigeringsposter. Utfallet av den kassamässiga korrigeringen räknas fram residualt (som en restpost), men vissa delposter kan urskiljas och även prognostiseras.

Konsoliderad bruttoskuld

De samlade skulderna i staten, landstingen, kommunerna samt AP-fonderna, minskade med de fordringar de olika delarna i den offentliga sektorn har på varandra.

Konsolidering

Att upprätta en koncernredovisning. Koncernbalansräkning, koncernresultaträkning och noter skall upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av ställningen och resultatet hos de företag (i årsredovisningen för staten: myndigheter) som omfattas av koncernredovisningen, betraktade som en enhet. Konsolideringen innebär att lägga samman de ingående enheterna och eliminera mellanhavanden mellan enheterna.

Konvergenskrav

De krav som en medlemsstat i EU måste uppfylla för att bli medlem i tredje etappen av den ekonomiska och monetära union (EMU), dvs. EU:s valutaunion, som startade 1/1 1999.

Kostnad

Minskning av ekonomiska fördelar eller servicepotential under en period i form av förbrukning av tillgångar eller skuldsättning som påverkar myndighetens/statens nettoförmögenhet. I relation till begreppet utgift är kostnaden värdet av de resurser som förbrukas, eller utgiften hänförd till denna period, dvs. periodiserad utgift.

Löptid

Den period under vilken en skuldförbindelse gäller.

Medgivet överskridande

Rättighet att överskrida ett tilldelat anslag. Medgivet överskridande förekommer i samband med ramanslag. Se vidare *ramanslag*.

Nettoförmögenhet

Skillnaden mellan statens tillgångar och skulder. Om statens skulder är större än tillgångarna innebär det att nettoförmögenheten är negativ. I näringslivet motsvaras nettoförmögenheten av " eget kapital".

Nettokostnad för statsskulden

Kostnad för förvaltning av statsskulden, enligt Riksgäldskontorets definition. I nettokostnad för statsskulden ingår finansiella kostnader och intäkter i Riksgäldskontorets in- och utlåningsverksamhet.

Nettoskuldsättning

Nettot av räntebärande avsättningar och skulder minus finansiella (räntebärande) tillgångar inklusive likvida medel.

Obetecknat anslag

Anslagstyp som innebär att beloppet inte får överskridas och att outnyttjade medel inte får användas under kommande budgetår. Anslagstypen används främst då det redan när anslaget beviljas står klart hur stort belopp som kommer att betalas ut, t.ex. för specificerade bidrag.

Omsättning

Ett företags totala försäljning under en viss period (exklusive moms). I staten avses vanligen de totala intäkterna från skatter (på myndighetsni-

vån anslag), försäljning, bidrag och andra intäkter.

Omsättningstillgång

Tillgång (i balansräkningen) som inte är anläggningstillgång, dvs. som inte är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav.

Optoverksamhet

Infrastruktur för tele- och datakommunikation.

Periodavgränsningspost

Skuld- eller fordringspost som är nödvändig för att åstadkomma en riktig periodisering av utgifter eller inkomster vid avslutningen av en redovisningsperiod. I årsredovisningen för staten består periodavgränsningsposterna av upplupna och förutbetalda kostnader respektive intäkter samt oförbrukade bidrag. Dessa poster gör det möjligt att bestämma räkenskapsårets intäkter och kostnader.

Periodisering

Fördelning av utgifter och inkomster till den period då resursen förbrukats (kostnad) eller då prestationen utförts (intäkt).

Politikområde

En indelningsgrund för statens verksamhet i den statliga budgetprocessen. Statens verksamhet delas f.n. in i 48 politikområden. Indelningen i politikområden är verksamhetsorienterad. Till skillnad från utgiftsområdesindelningen ingår även icke anslagsfinansierad verksamhet i politikområdena.

Premieobligation

Typ av obligation utgiven av staten (Riksgäldskontoret). Den utgör en kombination av en obligation och en lottsedel och ränta betalas ut i form av vinster.

Primärt budgetsaldo

Statsbudgetens saldo exklusive statsskuldräntor.

Ramanslag

Anslagstyp som innebär att kvarvarande medel får överföras till påföljande år som anslagssparande och att anslaget får överskridas, genom utnyttjande av anslagskredit. Storleken på tillåtet anslagssparande och anslagskredit är begränsad genom generella regler och särskilda beslut.

Realekonomiska termer

Begreppsapparat för att beskriva och analysera exempelvis den statliga resursförbrukningen. Redovisning i realekonomiska termer innebär att resursförbrukningen delas in i t.ex. transfereeringar, investeringar och konsumtion. Den realekonomiska informationen är en del av informationen i de statliga inrapporteringskoderna (S-koderna) och ligger till grund för t.ex. upprättandet av nationalräkenskaperna.

Realränteobligation

En inflationsskyddad obligation som ges ut av staten (Riksgäldskontoret). Värdeutvecklingen är knuten till konsumentprisindex.

Refinansieringsrisk

Avser risken för högre upplåningskostnader när lån förfaller och skall förnyas vid ett ofördelaktigt ränteläge.

Regressrätt

Rätt för den som erlagt ett belopp att kräva detta av annan, som ytterst skall stå för betalningen. Exempel: borgensmans rätt att av huvudgäldenären utfå vad han betalat.

Reservationsanslag

Anslagstyp som innebär att beloppet inte får överskridas, men där outnyttjade medel, utgående reservation, får föras över till nästa budgetår, s.k. ingående reservation. Reservationen får användas av myndigheten högst två år efter det att anslaget senast var uppfört på statsbudgeten. Regeringen har dispositionsrätt ytterligare ett år. Om myndigheten behöver använda reservationen under ett tredje år måste regeringens medgivande inhämtas. F.n. finns inga reservationsanslag på statsbudgeten.

Resultat före och efter skatt

Ett företags resultat innan avdrag gjorts för skatt respektive efter det att skatt på eventuell vinst dragits av.

Resultaträkning

Dokument i årsredovisningen som i sammandrag visar räkenskapsårets samtliga intäkter och kostnader. I resultaträkningen kan man utläsa vilken typ av intäkter och kostnader som förekommit under räkenskapsåret. Genom att intäkter och kostnader summeras visar resultaträkningen hur verksamheten har förändrat kapitalet, vilket i årsredovisningen för staten kommer fram i posten ”årets över- eller underskott”.

Revisionsberättelse med invändning

Revisionsberättelse med invändning lämnas om Riksrevisionen funnit väsentliga fel i en årsredovisning, underliggande redovisning eller ledningens förvaltning. En revisionsberättelse med invändning, åtföljs alltid av en revisionsrapport.

Revisionsberättelse med upplysning

Revisionsberättelse med upplysning lämnas om Riksrevisionen anser att mottagaren behöver få information om väsentliga uppgifter. Upplysningen skall inte innehålla sådan information att den kan tolkas som en invändning.

Räkenskapsår

Den period som en årsredovisning omfattar vilken normalt utgörs av 12 månader. Statens räkenskapsår sammanfaller med kalenderår.

Räntabilitet på eget kapital

Ett företags avkastning på det kapital ägarna satsat.

Rättvisande bild

Årsredovisningens delar skall ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och den ekonomiska ställningen. I normalfallet förutsätts att information som lämnas med tillämpning av god redovisningssed också ger en rättvisande bild. I speciella fall kan det behövas tilläggsupplysningar för att ge en rättvisande bild.

Rörelseresultat

Det resultat (i ett företag) som kan utläsas ur resultaträkningen innan hänsyn tagits till finansiella poster, extraordinära poster samt bokslutsdispositioner och skatt.

Skuld

En befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars reglering förväntas leda till ett utflöde av resurser. Skulderna i statens balansräkning visar statens förpliktelser mot andra. Skulder är i princip säkra till sitt belopp och tidpunkten för infriande, till skillnad från poster som redovisas som avsättningar.

Skuldbytesavtal (eng. swaps)

Ett derivatinstrument som används av Riksgäldskontoret (RGK) för upplåningen i utländsk valuta. Swaptransaktionerna innebär att RGK byter kronor mot utländsk valuta och under swappavtalets löptid erhåller fast ränta i kronor och betalar rörlig ränta i utländsk valuta (kron/valutaswappar). Upplåning via swapp-

marknaden är kostnadseffektiv och resulterar också i större emissionsvolym i kronor, vilket främjar likviditeten i den svenska statspappersmarknaden. Se även *derivatinstrument*.

Soliditet

Ett företags betalningsförmåga på lång sikt. Soliditeten brukar beräknas som den del av företagets tillgångar som är finansierad med eget kapital, och således inte motsvaras av skulder.

Statens lånebehov

Statens behov av att låna pengar under en viss period. Summan av alla kassaflöden till och från staten kallas *nettolånebehov*. Nettolånebehovet överensstämmer med statsbudgetens saldo (med omvänt tecken). Detta åstadkoms genom att en kassamässig korrigeringspost och Riksgäldskontorets nettoutlåning ingår i statsbudgeten. Se *kassamässig korrigerering*.

Staten måste även låna för att betala tillbaka lån som löper ut. Summan av nettolånebehovet och förfallande lån kallas *bruttolånebehov*.

Statens nettoupplåning

Statsskulden (exklusive orealiserade valutakursförändringar) och statens övriga upplåning. Värdeförändringar hänförliga till statsskulden ingår med andra ord inte i detta begrepp. Ett negativt saldo innebär att staten har gjort en nettoamortering. Saldoraden i finansieringsanalysen i årsredovisningen för staten visar förändringen av statens nettoupplåning under året.

Statliga affärsverk

Typ av myndigheter under regeringen med affärsdrivande verksamhet och större ekonomisk rörelsefrihet än vanliga statliga myndigheter. 2005 fanns fyra affärsverk: Luftfartsverket, Sjöfartsverket, Svenska kraftnät samt Statens järnvägar (begränsad verksamhet sedan huvuddelen av SJ övergått i bolagsform).

Statliga bolag

I årsredovisningen för staten avses med statliga bolag de företag där statens ägande uppgår till minst 20 procent i respektive bolag. De statliga aktiebolagen regleras liksom privata aktiebolag av bl.a. aktiebolagslagen.

Statliga kreditgarantier

Ett statligt borgensåtagande som oftast gäller som för egen skuld. En kreditgaranti är kopplad till en viss kredit.

Statlig sektor

I årsredovisningen för staten all den verksamhet som staten har väsentligt inflytande över (vilket är mer än det som ingår i den konsoliderade balansräkningen, resultaträkningen och finansieringsanalysen). Väsentligt inflytande har här definierats som att staten skall ha en ägarandel på minst 20 procent i de aktuella organisationerna. Med denna definition bortfaller stiftelser, som är självägande. I statlig sektor ingår statliga myndigheter inklusive affärsverk Premiépensionsmyndigheten och AP-fonderna, statliga bolag, samt Riksbanken. När det gäller tillgångar och skulder som bara indirekt ägs av staten via annan juridisk person har statens andel beräknats med hänsyn tagen till ägarandelen. Detta innebär att ett helägt bolags tillgångar tas med i sin helhet. Allmänna arvsfonden redovisas inom statlig sektor med hänsyn till det väsentliga inflytande staten har i verksamheten utan att ha någon ekonomisk ägarandel.

Statsbudgeten

En plan för huvuddelen av statens inkomster och utgifter avseende ett budgetår. Statsbudgeten består av anslag, inkomstitlar, samt Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost vilket sammantaget ger statens lånebehov. Riksdagen fastställer budgeten och anvisar medel till regeringens förfogande för olika ändamål under anslag. Ofta används statsbudgeten och dess saldo för att beskriva statens verksamhet. Anslagsmedel kan även anvisas och minskas på tilläggsbudget under löpande bud-

getår i samband med riksdagens beslut avseende den ekonomiska vårpropositionen eller budgetpropositionen.

Statsbudgetens saldo

Skillnaden mellan statsbudgetens inkomster och utgifter, vilket överensstämmer med statens lånebehov (med omvänt tecken). En kassamässig korrigeringspost på statsbudgetens utgiftssida gör att denna överensstämmelse uppnås. Om saldot är negativt föreligger ett budgetunderskott och därmed ett statligt lånebehov vilket ökar statsskulden. Ett positivt saldo, vilket är detsamma som ett budgetöverskott, innebär en amortering av statsskulden. Förutom av statsbudgetens saldo påverkas statsskulden av orealiserade valutakursförändringar, tillfälliga placeringar samt direkta nedskrivningar vid inleverans av statsobligationer.

Statsbudgetens utfall

Utfallet på de inkomstitlar och anslag som ingår i statsbudgeten.

Statsobligation

Ett av Riksgäldskontoret utfärdat obligationslån på vanligen 2-17 års löptid. Räntan på statsobligationer är fast, vilket innebär att den inte ändras oavsett vad som händer på räntemarknaden. Den femåriga statsobligationsräntan styr i stor utsträckning bostadslånens fasta ränta. Ibland används begreppet nominella statsobligationer för att särskilja dessa från realränteobligationer.

Statsredovisningen

Den centrala redovisningen för staten (tidigare benämnd riksredovisningen). Informationen används för att kunna planera, följa upp och styra den statliga verksamheten. Statsredovisningen ligger till grund för årsredovisningen för staten inklusive statsbudgetens utfall, men även för statistik om statens finanser och budgetprognoser.

Statsskulden

Summan av samtliga lån som tagits av Riksgäldskontoret (RGK) för statens räkning. RGK förvaltar statsskulden. Upplåningen på den svenska marknaden sker främst i form av statsobligationer, statsskuldväxlar, premieobligationer och realränteobligationer. Den utländska upplåningen sker främst via skuldbytesavtal (kron/valutaswappar). Även upplåning via statsskuldväxlar i utländsk valuta (commercial papers) och direkt på utländska kapitalmarknaden förekommer.

Statsskuldränta

Räntan på statsskulden. Räntorna på statsskulden redovisas i stort sett kassamässigt på statsbudgeten. Förutom anslagsavräkningen redovisas räntekostnader enligt god redovisningssed i resultaträkningen i Årsredovisningen för staten. Skillnader uppstår mellan dessa redovisningsmetoder beroende på bl.a. orealiserade räntor, valutaförändringar och kursdifferenser.

Statsskuldväxel

En av staten, genom Riksgäldskontoret, utgiven skuldförbindelse med en löptid på vanligen tre, sex eller tolv månader. Det finns dock även kortare löptider.

Takbegränsade utgifter

Summan av alla utgifter inom det fastställda utgiftstaket. De takbegränsade utgifterna omfattar dels utgifterna på statsbudgeten (utgiftsområde 1-25 samt 27) exklusive statsskuldräntor (utgiftsområde 26), dels utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten. De takbegränsade utgifterna avser faktiskt förbrukade anslagsmedel vilket innebär att myndigheternas utnyttjande av anslagsbehållningar och anslagskrediter ingår.

Tilldelade medel

Summan av ingående anslagsbehållningar, statsbudget, tilläggsbudget, indragningar och omfördelningar. Se vidare *anslagsbehållningar*.

Tillgång

En resurs som kontrolleras av en redovisningsenhet till följd av inträffade händelser och som förväntas innebära ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden.

Tillgängliga medel

Summan av tilldelade medel och anslagskredit. Se vidare *tilldelade medel* och *anslagskredit*.

Tilläggsbudget

Kompletterande budget som riksdagen beslutar om som tillägg till statsbudgeten. Anslagsmedel kan anvisas eller minskas genom tilläggsbudget under löpande budgetår i samband med riksdagens beslut om den ekonomiska vårpropositionen eller budgetpropositionen. Även inkomsttitlarnas beräknade belopp kan förändras på tilläggsbudget. Se vidare *statsbudget*.

Transferering

Omfördelningstransaktioner som oftast kännetecknas av att ingen direkt motprestation erhålls. Transfereringar i staten utgörs främst av utbetalningar av bidrag m.m., oftast via statsbudgeten.

Underliggande saldo

Statsbudgetens saldo justerat för tillfälliga och extraordinära händelser. Det finns dock ingen entydig metod att definiera vilka transaktioner som skall klassificeras som tillfälliga eller extraordinära. Därför är det väsentligt att samtliga sådana poster specificeras i utfallsredovisningen. Exempel på en sådan händelse är en försäljning av statligt aktieinnehav.

Uppbörd

I allmän mening statens uppbärande av skatt. I statlig redovisning används beteckningen uppbörd på de intäkter som en myndighet tar upp i sin resultaträkning men inte får disponera. De skall redovisas mot (inlevereras till) en inkomstitel på statsbudgeten.

Upplupen intäkt

Intäkt som avser tjänster som utförts eller varor som levererats under året, men ännu inte fakturerats före ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Sådan intäkt tas upp i resultaträkningen med motposten upplupen intäkt i balansräkningen.

Upplupen kostnad

Kostnad för t.ex. varor och tjänster som mottagits under redovisningsperioden, men där faktura inte erhållits senast ett visst datum i samband med årets slut. Ett annat exempel är skuld till personalen för inarbetad semester. Sådana kostnader tas upp i resultaträkningen med motposten upplupna kostnader i balansräkningen.

Utbetalning

Ekonomisk händelse som avser själva betalningstransaktionen, dvs. när ersättning utges. Den kan avvika från tidpunkten för kostnad och utgift.

Utdelning

Den del av ett företags vinst som utdelas till ägarna.

Utgift

Ekonomisk händelse genom vilken ett värde av ekonomisk natur lämnar myndigheten, vanligast i form av det ekonomiska värdet av de resurser som *anskaffas*. Utgiften uppstår vid anskaffningstillfället, vilket i normalfallet likställs med den tidpunkt då faktura mottas för en levererad

vara eller tjänst. Till skillnad mot kostnad kan en utgift avse flera redovisningsperioder och behöver inte minska myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet har betydelse främst i samband med redovisning mot statsbudgeten.

Utgiftsområde

En indelningsgrund för anslagen i statsbudgeten. I statsbudgeten finns 27 utgiftsområden för vilka utgiftsramar fastställts av riksdagen. Varje anslag på statsbudgeten ingår i ett utgiftsområde.

Utgiftsramar

Ramar för statsbudgetens utgiftsområden inom den sedan hösten 1996 tillämpade s.k. rambeslutsmodellen, vilket är en ”uppsifrån- och nedmetod” för budgetering. Den innebär att riksdagen i ett första steg tar ställning till utgiftstaket, därefter utgiftsramar för de 27 utgiftsområdena och slutligen de enskilda anslagen.

Utgiftstak för staten

En högsta nivå för statens utgifter för ett visst år som fastställs några år i förväg av riksdagen. Skillnaden mellan utgiftstaket och de takbegränsade utgifterna utgör en budgeteringsmarginal. Utgiftstaket för staten beslutas i nominella termer och tar hänsyn till en viss beräknad prisutveckling under perioden.

Utgiftstak för offentlig sektor

Utöver det statliga utgiftstaket finns ett tak som omfattar hela den offentliga sektorns utgifter. Det beräknas som summan av det statliga utgiftstaket och de beräknade kommunala utgifterna med avdrag för interna transaktioner mellan staten, kommunsektorn och ålderspensions-systemet. Eftersom kommunerna har rätt att själva besluta om skatteuttag och utgiftsnivåer är detta tak endast beräknat och inte fastställt av riksdagen som taket för de statliga utgifterna.

Valutareserv

De tillgångar i utländsk valuta som omedelbart kan disponeras för betalningar till utlandet. Sveriges valutareserv förvaltas av Sveriges Riksbank.

Valutarisk

Risken för förändringar i kursen på den aktuella valutan.

Årets över- eller underskott

Den sista raden i statens resultaträkning, som visar skillnaden mellan redovisade intäkter och kostnader. Motsvarande uppgift finns i balansräkningen i noten till rubriken "Nettoförmögenhet".

Årlig revision

Riksrevisionens granskning av årsredovisningar och underliggande redovisning i syfte att bedöma om redovisningen är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande. Granskningen görs även av om ledningens förvaltning står i överrensstämmelse med tillämpliga föreskrifter och särskilda regeringsbeslut. Riksrevisionen lämnar varje år revisionsberättelser avseende myndigheterna till regeringen och revisionsberättelse avseende årsredovisningen för staten till riksdagen.

Återanskaffningsvärde

Den utgift som skulle uppstå för en tillgångs förvärv eller tillverkning om anskaffning skulle ske vid räkenskapsårets utgång.

Bilaga 2

Statliga myndigheter m.m.

Bilaga 2

Statliga myndigheter m.m.

Innehållsförteckning

Statliga myndigheter	3
Statliga myndigheter m.fl. sektorindelade i enlighet med statistik över statens personal	7.

1.1 Statliga myndigheter m.m.

I de konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen ingår: samtliga myndigheter, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen med undantag för Riksbanken, AP-fonderna och Premiepensionsmyndigheten, fonder som redovisas av myndigheter enligt ovan (tas inte upp separat i denna bilaga utan redovisas i kapitel 4, not 41, Fonder) och Riksbankens grundfond.

De ingående myndigheterna förtecknas nedan. Eftersom förteckningen anger de myndigheter som de finansiella dokumenten omfattar, ingår inte nämndmyndigheter och liknande vars ekonomiska utfall redovisas av en annan myndighet. Inte heller ingår nedlagda myndigheter som saknar ekonomiskt utfall 2005.

A

Affärsverket svenska kraftnät
Allmänna reklamationsnämnden
Arbetsdomstolen
Arbetsgivarverket
Arbetslivsinstitutet
Arbetsmarknadsverket
Arbetsmiljöverket
Arkitekturmuseet

B

Banverket
Barnombudsmannen
Blekinge tekniska högskola
Bokföringsnämnden
Bolagsverket
Boverket
Brottsförebyggande rådet
Brottsoffermyndigheten

C

Centrala etikprövningsnämnden
Centrala studiestödsnämnden

D

Danshögskolan
Datainspektionen
Djurskyddsmyndigheten
Domstolsverket
Dramatiska institutet

E

Ekobrottsmyndigheten
Ekonomistyrningsverket
Elsäkerhetsverket
Expertgruppen för EU-frågor
Exportkreditnämnden

F

Fastighetsmäklarnämnden
Finansinspektionen
Fiskeriverket
Folke Bernadotteakademin
Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
Fortifikationsverket
Forum för Levande historia
Försvarets materielverk
Försvarets radioanstalt
Försvarshögskolan
Försvarsmakten
Försäkringskassan (tidigare Riksförsäkringsverket med de allmänna försäkringskassorna till 2004-12-31)

G

Gentekniknämnden
Glesbygdsverket
Granskningsnämnden för radio och TV
Gymnastik och Idrottshögskolan (tidigare Idrottshögskolan i Stockholm till 2005-10-01)
Göteborgs universitet

H

Handelsflottans kultur- och fritidsråd
Handikappombudsmannen

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd
Högskolan Dalarna
Högskolan i Borås
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan i Kalmar
Högskolan i Skövde
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla (namn-
ändring 2006-01-01 till Högskolan Väst)
Högskolan Kristianstad
Högskolan på Gotland
Högskoleverket

I

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Inspektionen för strategiska produkter
Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvär-
dering
Institutet för psykosocial medicin
Institutet för rymdfysik
Institutet för tillväxtpolitiska studier
Insättningsgarantinämnden
Integrationsverket
Internationella programkontoret för utbild-
ningsområdet

J

Justitiekanslern
Jämställdhetsombudsmannen
Järnvägsstyrelsen

K

Kammarkollegiet
Karlstads universitet
Karolinska institutet
Kemikalieinspektionen
Kommerskollegium
Konjunkturinstitutet
Konkurrensverket
Konstfack
Konstnärsnämnden
Konsumentverket
Kriminalvårdsstyrelsen (namnändring
2006-01-01 till Kriminalvården)
Krisberedskapsmyndigheten
Kungliga Biblioteket
Kungl. Konsthögskolan

Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Kungl. Tekniska högskolan
Kungliga slottsstaten
Kustbevakningen
Kärnavfallsfondens styrelse

L

Lantmäteriverket
Linköpings universitet
Livrustkammaren/Skoklosters slott/
Hallwylska museet
Livsmedelsekonomiska institutet
Livsmedelsverket
Lotteriinspektionen
Luftfartsstyrelsen (ny myndighet 2005-01-01)
Luftfartsverket, affärsverk
Luleå tekniska universitet
Lunds universitet
Läkemedelsförmånsnämnden
Läkemedelsverket
Länsstyrelsen i Blekinge län
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Gotlands län
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Länsstyrelsen i Hallands län
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Länsstyrelsen i Jönköpings län
Länsstyrelsen i Kalmar län
Länsstyrelsen i Kronobergs län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Länsstyrelsen i Värmlands län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västmanlands län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Örebro län
Länsstyrelsen i Östergötlands län
Lärarhögskolan i Stockholm

M

Malmö högskola
Marknadsdomstolen
Medlingsinstitutet
Migrationsverket
Mittuniversitetet

Moderna Museet
 Myndigheten för internationella adoptionsfrågor
 (ny myndighet 2005-01-01 samtidigt som
 Statens nämnd för internationella adoptions-
 frågor lades ned)
 Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning
 Myndigheten för skolutveckling
 Myndigheten för Sveriges nätuniversitet (namn-
 ändring 2006-01-01 till Myndigheten för nätverk
 och samarbete inom högre utbildning)
 Myndigheten för utländska investeringar i
 Sverige
 Mälardalens högskola

N

Nationalmuseum med prins Eugens Walde-
 marsudde
 Nationellt centrum för flexibelt lärande
 Naturhistoriska riksmuseet
 Naturvårdsverket
 Nordiska Afrikainstitutet
 Nämnden för offentlig upphandling

O

Ombudsmannen mot diskriminering på grund
 av sexuell läggning
 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering
 Operahögskolan i Stockholm

P

Patent- och registreringsverket
 Patentbesvärsrätten
 Polarforskningssekretariatet
 Post- och telestyrelsen
 Presstödsnämnden

R

Radio- och TV-verket
 Regeringskansliet
 Regionala etikprövningsnämnden i Göteborg
 Regionala etikprövningsnämnden i Linköping
 Regionala etikprövningsnämnden i Lund
 Regionala etikprövningsnämnden i Stockholm
 Regionala etikprövningsnämnden i Umeå
 Regionala etikprövningsnämnden i Uppsala

Revisorsnämnden
 Riksantikvarieämbetet
 Riksarkivet
 Riksbankens grundfond
 Riksdagens ombudsmän, JO
 Riksdagsförvaltningen
 Riksgäldskontoret
 Rikspolisstyrelsen (hela polisorganisationen in-
 går)
 Riksrevisionen
 Rikstrafiken
 Riksutställningar
 Rymdstyrelsen
 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
 Rådet för forsknings- och utvecklingssamarbete
 inom EU (upphörde 2005-12-31)
 Rättsmedicinalverket

S

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossam-
 fund
 Sameskolstyrelsen
 Sametinget
 Sjöfartsverket, affärsverk
 Skatteverket
 Skogsstyrelsen (hela Skogsvårdsorganisationen
 ingår)
 Smittskyddsinstitutet
 Socialstyrelsen
 Specialpedagogiska institutet
 Specialskolemyndigheten
 Språk- och folkminnesinstitutet
 Statens beredning för medicinsk utvärdering
 Statens biografbyrå
 Statens bostadskreditnämnd
 Statens bostadsnämnd (myndigheten upphörde
 2005-12-31 och uppgick i Statens Bostads-
 kreditnämnd)
 Statens energimyndighet
 Statens fastighetsverk
 Statens folkhälsoinstitut
 Statens försvarshistoriska museer
 Statens geotekniska institut
 Statens haverikommission
 Statens historiska museer
 Statens institut för ekologisk hållbarhet
 (myndigheten upphörde 2004-12-31)
 Statens institut för kommunikationsanalys
 Statens institut för särskilt utbildningsstöd
 Statens institutionsstyrelse
 Statens jordbruksverk

Statens järnvägar, affärsverk
Statens konstråd
Statens kulturråd
Statens kvalitets- och kompetensråd (myndigheten upphörde 2005-12-31 och verksamheten övergick till den nya myndigheten Verket för förvaltningsutveckling)
Statens kärnkraftinspektion
Statens ljud- och bildarkiv
Statens maritima museer
Statens museer för världskultur
Statens musiksamlingar
Statens pensionsverk
Statens räddningsverk
Statens skolverk
Statens strålskyddsinstitut
Statens utsädeskontroll (myndigheten upphörde 2005-12-31, och uppgick i Statens jordbruksverk)
Statens VA-nämnd
Statens veterinärmedicinska anstalt
Statens väg- och transportforskningsinstitut
Statens växtsortnämnd (myndigheten upphörde 2005-12-31, och uppgick i Statens jordbruksverk)
Statistiska centralbyrån
Statskontoret
Stockholms universitet
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
Styrelsen för psykologiskt försvar
Svenska institutet
Svenskt biografiskt lexikon
Sveriges geologiska undersökning
Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Säkerhetspolisen (redovisas i begränsad omfattning)
Södertörns högskola

T

Talboks- och punktskriftsbiblioteket
Teaterhögskolan i Stockholm
Totalförsvarets forskningsinstitut
Totalförsvarets pliktverk
Tullverket
Turistdelegationen (myndigheten upphörde 2005-12-31)

U

Umeå universitet
Ungdomsstyrelsen
Uppsala universitet
Utlänningsnämnden

Å

Åklagarmyndigheten (tidigare Riksåklagaren till 2004-12-31)

V

Valideringsdelegationen
Valmyndigheten
Verket för högskoleservice
Verket för innovationssystem
Verket för näringslivsutveckling
Vetenskapsrådet
Vägverket
Växjö universitet

Ö

Örebro universitet
Överklagandenämnden för studiestöd

1.2 Statliga myndigheter m.fl. sektorindelade i enlighet med statistik över statens personal

Affärsverk och infrastruktur

Affärsverket svenska kraftnät
Banverket
Luftfartsverket
Sjöfartsverket
Statens järnvägar
Vägverket

Arbetsliv, omsorg och utbildning

Arbetsmarknadsstyrelsen
Barnombudsmannen
Försäkringskassan
Handikappombudsmannen
Högskoleverket
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Integrationsverket
Internationella programkontoret för utbildningsområdet
Läkemedelsförmånsnämnden
Läkemedelsverket
Medlingsinstitutet
Migrationsverket
Myndigheten för internationella adoptionsfrågor
Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning
Myndigheten för skolutveckling
Nationellt centrum för flexibelt lärande
Presstödsnämnden/Taltidningsnämnden
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
Sameskolstyrelsen
Socialstyrelsen
Specialpedagogiska institutet
Specialskolemyndigheten
Statens beredning för medicinsk utvärdering
Statens folkhälsoinstitut
Statens institut för särskilt utbildningsstöd
Statens institutionsstyrelse
Statens skolverk
Ungdomsstyrelsen
Valideringsdelegationen
Verket för högskoleservice

Ekonomi

Bokföringsnämnden
Centrala studiestödsnämnden
Ekonomistyrningsverket
Exportkreditnämnden
Fastighetsmäklarnämnden
Finansinspektionen
Insättningsgarantinämnden
Kammarkollegiet
Konjunkturinstitutet
Konkurrensverket
Konsumentverket
Myndigheten för utländska investeringar i Sverige
Revisorsnämnden
Riksgäldskontoret
Skatteverket
Statens bostadskreditnämnd
Statens bostadsnämnd
Tullverket
Turistdelegationen
Verket för näringslivsutveckling

Försvarsmakten

Försvarsmakten Högkvarteret (tillhör sektorn Rättsmyndigheter men särredovisas här)

Kultur

Arkitekturmuseet
Forum för levande historia
Granskningsnämnden för radio och TV
Handelsflottans kultur- och fritidsråd
Konstnärnämnden
Kungliga Biblioteket
Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet
Moderna museet
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde
Naturhistoriska riksmuseet
Radio- och TV-verket
Riksantikvarieämbetet
Riksarkivet
Riksutställningar
Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund
Sametinget
Språk- och folkminnesinstitutet

Statens biografbyrå
Statens försvarshistoriska museer
Statens historiska museer
Statens konstråd
Statens kulturråd
Statens ljud- och bildarkiv
Statens maritima museer
Statens museer för världskultur
Statens musiksamlingar
Svenskt biografiskt lexikon
Sveriges författarfond
Talboks- och punktskriftsbiblioteket
Zornsamlingarna

Länsstyrelser, regeringskansli och stabsmyndigheter

Arbetsgivarverket
Folke Bernadotteakademin
Glesbygdsverket
Kommerskollegium
Krisberedskapsmyndigheten
Länsstyrelsen i Blekinge län
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Gotlands län
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Länsstyrelsen i Hallands län
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Länsstyrelsen i Jönköpings län
Länsstyrelsen i Kalmar län
Länsstyrelsen i Kronobergs län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Länsstyrelsen i Värmlands län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västmanlands län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Örebro län
Länsstyrelsen i Östergötlands län
Nordiska afrikainstitutet
Nämnden för offentlig upphandling
Regeringskansliet
Statens kvalitets- och kompetensråd
Statskontoret
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
Styrelsen för psykologiskt försvar
Svenska institutet

Totalförsvarets pliktverk
Valmyndigheten

Miljö, teknik och jordbruk

Arbetsmiljöverket
Boverket
Djurskyddsmyndigheten
Elsäkerhetsverket
Fiskeriverket
Gentekniknämnden
Inspektionen för strategiska produkter
Kemikalieinspektionen
Kustbevakningen
Livsmedelsekonomiska institutet
Livsmedelsverket
Naturvårdsverket
Rikstrafiken
Rymdstyrelsen
Statens energimyndighet
Statens haverikommission
Statens institut för kommunikationsanalys
Statens jordbruksverk
Statens kärnkraftinspektion
Statens räddningsverk
Statens strålskyddsinstitut
Statens växtsortnämnd
Sveriges geologiska undersökning

Rättsmyndigheter

Allmänna reklamationsnämnden
Arbetsdomstolen
Brottsförebyggande rådet
Brottsoffermyndigheten
Datainspektionen
Domstolsverket
Ekobrottsmyndigheten
Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd
Justitiekanslern
Jämställdhetsombudsmannen
Kriminalvårdsstyrelsen
Lotteriinspektionen
Marknadsdomstolen
Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning
Ombudsmannen mot etnisk diskriminering
Patentbesvärsträtten
Rikspolisstyrelsen
Rättsmedicinalverket
Statens VA-nämnd

Utlänningsnämnden
Åklagarmyndigheten
Överklagandenämnden för studiestöd

Universitet, högskolor och forskning

Arbetslivsinstitutet
Blekinge tekniska högskola
Danishögskolan
Dramatiska institutet
Expertgruppen för EU-frågor - Svenska institutet för europapolitiska studier
Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
Försvvarshögskolan
Göteborgs universitet
Högskolan Dalarna
Högskolan i Borås
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan i Kalmar
Högskolan i Skövde
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla
Högskolan Kristianstad
Högskolan på Gotland
Idrottshögskolan i Stockholm
Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering
Institutet för psykosocial medicin
Institutet för rymdfysik
Institutet för tillväxtpolitiska studier
Karlstads universitet
Karolinska institutet
Konstfack
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Tekniska högskolan
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Linköpings universitet
Luleå tekniska universitet
Lunds universitet
Läraryhögskolan i Stockholm
Malmö högskola
Mittuniversitetet
Myndigheten för Sveriges nätuniversitet
Mälardalens högskola
Operahögskolan i Stockholm
Polarforskningssekretariatet
Rådet för forsknings- och utvecklingssamarbete inom EU
Smittskyddsinstitutet

Stockholms universitet
Sveriges lantbruksuniversitet
Södertörns högskola
Teaterhögskolan i Stockholm
Umeå universitet
Uppsala universitet
Verket för innovationssystem
Vetenskapsrådet
Växjö universitet
Örebro universitet

Uppdragsmyndigheter

Bolagsverket
Fortifikationsverket
Försvarets materielverk
Järnvägsstyrelsen
Lantmäteriverket
Luftfartsstyrelsen
Patent- och registreringsverket
Post- och telestyrelsen
Skogsstyrelsen
Statens fastighetsverk
Statens geotekniska institut
Statens pensionsverk
Statens utsädeskontroll
Statens veterinärmedicinska anstalt
Statens väg- och transportforskningsinstitut
Statistiska centralbyrån
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Totalförsvarets forskningsinstitut

Bilaga 3

Statliga bolag

Bilaga 3

Statliga bolag

Innehållsförteckning

Statliga bolag, banker och finansinstitut.....	5
--	---

Tabellförteckning

1: Nyckeltal för statliga bolag 2005.....	6
2: Beräkning av statliga sektorns andel enligt kapitel 9 (9.1).....	9

Statliga bolag, banker och finansinstitut

Tabellen baseras på respektive bolags årsbokslut som inrapporterats till Regeringskansliet för framställande av årsrapport för företag med statligt ägande. Summa eget kapital inkluderar eventuella obeskattade reserver efter avdrag för latent skatt. Avkastning på eget kapital beräknas på ett årsmedelvärde av eget kapital. Nettoskuldssättning avser netto av räntebärande avsättningar och skulder med avdrag för räntebärande tillgångar inklusive likvida medel. Tabellen avser bruttobelopp och summerar inte till värdena i statlig sektor. Beloppen i kolumnerna avseende utdelning är dock statens andel, liksom kolumnen med börsvärden. Soliditeten har inte beräknats för företag inom bank- och finanssektorn då det inte är ett relevant nyckeltal. Räntabiliteten på eget kapital har utelämnats för Svenska spel AB eftersom nyckeltalet inte är rättvisande.

I tabellen ingår även Svenska Skeppshypotekskassan som är en egen associationsform med offentligrättslig prägel. Skeppshypotekskassan inkluderas inte i sammanställningen av den statliga sektorn. Statens innehav i Nordea AB och OMX AB är mindre än 20 procent och dessa ingår därmed endast med sitt bokförda värde som tillgång hos myndigheter och inte som statliga bolag. Den del av Svenska Spels överskott som skall utbetalas till folk- och idrottsrörelser (1 150 miljoner kronor) har omklassificerats som skuld vid sammanställningen av den statliga sektorn.

Zenit Shipping AB och SAKAB är avvecklingsbolag (under omstrukturering) och kommer att avvecklas under 2006.

Statliga bolag 2005

Miljoner kronor

Bolag	Dep	Statens ägarandel, %	Omsättning 1 januari-31 december	Rörelse-resultat 2005	Resultat efter skatt**	Summa eget kapital 2005-12-31*	Totala tillgångar 2005-12-31	Avkastning på eget kapital	Soliditet	Nettoskuld-sättning	Bokfört värde 2005-12-31	Beslutad utdelning 2004**	Föreslagen utdelning 2005**	Börsvärde 31 december 2005***	Antal anställda
A-banan Projekt AB	N	100,0	66	0	0	10	2 040	0%	1%	-11	10	0	0	-	2
Akademiska Hus AB	N	100,0	4 533	9 917	6 654	22 455	50 151	34%	45%	16 841	22 455	394	660	-	446
ALMI Företagspartner AB	N	100,0	501	-21	-24	4 037	4 614	neg	91%	-4 469	4 037	0	0	-	448
Apoteket AB	S	100,0	35 458	292	201	2 632	9 815	8%	27%	1 797	2 632	100	70	-	10 914
Bostadsgaranti, AB	N	50,0	37	-15	38	150	671	27%	22%	-500	75	0	0	-	10
Civitas Holding AB (Vasakronan AB)	N	100,0	2 689	1 691	1681	18 524	37 112	9%	50%	9 035	18 524	165	254	-	374
Dom Shvetsii, A/O	N	36,0	18	13	3	7	100	90%	7%	i.u.	3	0	0	-	i.u.
Förvaltningsaktiebolaget Stattum	N	100,0	0	0	7	567	568	1%	100%	-567	567	0	i.u.	-	0
Green Cargo AB	N	100,0	5 835	215	351	1 358	3 921	40%	35%	464	1 358	0	0	-	3 187
Göta Kanalbolag, AB	N	100,0	46	-1	0	41	49	0%	84%	-12	40	0	0	-	49
Imego AB	U	100,0	43	-8	-8	34	38	neg	90%	-18	35	0	0	-	38
Ireco Holding AB	N	55,0	237	-1	4	121	323	4%	38%	-170	67	0	0	-	225
Kasernen Fastighets AB	N	100,0	27	18	8	112	159	7%	71%	31	110	4	5	-	3
Kungliga Dramatiska Teatern AB	U	100,0	235	3	4	27	82	13%	40%	-54	34	0	0	-	324
Kungliga Operan AB	U	100,0	408	-4	-4	9	95	neg	9%	-45	9	0	0	-	568
Lernia AB	N	100,0	1 760	95	109	375	634	34%	59%	-104	375	0	25	-	2 652
LFV Holding AB	N	100,0	228	17	8	153	238	5%	67%	-91	153	-	-	-	161
LKAB	N	100,0	14 337	6 109	4 546	14 802	20 812	37%	71%	-7 340	14 802	520	1 500	-	3 563
Nordea AB****	N	19,9	61 046	23 308	21 073	121 279	3 056 384	18%	-	i.u.	4 419	1 318	1 685	42 537	28 925
Nordiska Investeringsbanken NIB****	FI	36,7	1 793	1 535	1 535	18 266	170 666	9%	-	-17 068	6 742	201	201	-	151
Nord Pool ASA*****	M	50,0	320	64	50	605	842	8%	72%	-561	302	11	13	-	71
Norrland Center AB	N	33,3	6	0	0	15	18	0%	85%	0	5	0	0	-	4
OMX AB	N	6,8	3 136	910	543	4 749	10 612	12%	57%	573	883	0	52	883	1 370
Posten AB	N	100,0	25 277	1 281	1 475	5 060	15 552	34%	33%	-3 123	5 060	150	175	-	33 520

Bolag	Dep	Statens ägarandel, %	Omsättning 1 januari-31 december	Rörelse-resultat 2005	Resultat efter skatt ^{1*}	Summa eget kapital 2005-12-31*	Totala tillgångar 2005-12-31	Avkastning på eget kapital	Soliditet	Nettoskuld-sättning	Bokfört värde 2005-12-31	Beslutad utdelning 2004**	Föreslagen utdelning 2005**	Börsvärde 31 december 2005***	Antal anställda
Samhall AB	N	100,0	7 458	43	81	917	2 556	9%	36%	-1 568	917	0	0	-	20 320
SAS AB	N	21,4	61 887	1 373	255	11 504	58 016	2%	21%	5 865	2 462	0	0	3 684	32 363
SJ AB	N	100,0	5 744	666	1 203	2 989	9 427	50%	32%	2 779	2 989	0	0	-	3 153
SOS Alarm Sverige AB	N	50,0	648	1	1	161	311	0%	52%	-29	80	2	2	-	864
Specialfastigheter Sverige AB	N	100,0	1 128	396	133	1 454	6 628	10%	22%	4 437	1 454	25	67	-	104
Statens bostadsomvandling															
AB	M	100,0	4	-9	4	556	580	1%	96%	-566	556	0	0	-	2
Statens Väg- och baninvest															
AB	N	100,0	100	0	0	18	8 710	1%	0,2%	7 777	18	0	0	-	117
Sveaskog Förvaltnings AB	N	100,0	6 155	871	616	16 275	37 957	3%	5%	6 916	16 275	355	355	-	1 116
SVEDAB	N	100,0	721	274	-359	-581	18 639	neg	neg	15 471	15	0	0	-	84
Swedcarrier, AB	N	100,0	2 737	460	419	1 945	8 024	13%	24%	5 205	1 972	0	0	-	2 002
Swedesurvey AB	M	100,0	85	1	1	38	64	2%	66%	-25	42	0	0	-	25
Swedfund International AB	UD	100,0	156	73	54	1 119	1 471	6%	81%	-1 216	1 190	0	i.u.	-	18
Svensk Bilprovning, AB	N	52,0	1 507	107	72	626	1 349	12%	46%	-158	326	2	3	-	2 020
Svensk Exportkredit, AB	UD	100,0	6 347	498	347	3 739	207 493	10%	2%	-1 019	3 739	0	0	-	147
Svensk Kontantförsörjning AB	Riksb	100,0	2	-8	-8	60	75	neg	80%	i.u.	61	0	i.u.	-	i.u.
Svenska Kraftnät Gas-turbiner AB															
AB	M	100,0	66	24	14	37	227	47%	16%	167	37	0	0	-	-
Svenska Miljöstyrnings-rådet, AB															
AB	M	85,0	6	0	0	3	4	16%	80%	-3	2	0	0	-	5
Svenska Rymdaktiebolaget															
AB	N	100,0	422	-4	-14	434	582	neg	75%	-334	434	40	30	-	358
Svenska Skeppshypotekskassan															
AB	N	100,0	249	56	56	1 195	6 654	5%	18%	-1 171	-	0	0	-	8
AB Svenska Spel															
AB	FI	100,0	19 827	4 525	4 569	4 569	6 713	-	68%	-3 488	0	3 635	3 419	-	1 709
SwePol Link AB															
AB	N	51,0	231	31	-5	100	1 972	neg	5%	1 405	51	0	0	-	2
Sveriges Bostads-finansieringsaktiebolag, SBAB															
AB	N	100,0	5 469	666	471	5 600	161 828	9%	4%	-9 579	5 600	139	131	-	421
Sveriges Provnings- och forskningsinstitut, SP, AB															
AB	N	100,0	668	31	24	324	581	8%	56%	-99	324	0	0	-	717

Bolag	Dep	Statens ägar- andel, %	Omsättning 1 januari-31 december	Rörelse- resultat 2005	Resultat efter skatt ^{1*}	Summa eget kapital 2005-12-31*	Totala tillgångar 2005-12-31	Avkastning på eget kapital	Soliditet	Nettoskuld- sättning	Bokfört värde 2005-12-31	Beslutad utdelning 2004**	Föreslagen utdelning 2005**	Börsvärde 31 december 2005***	Antal anställda
Sveriges Rese- och Turistråd AB	N	50,0	130	3	3	18	37	18%	49%	-21	9	0	0	-	50
SweRoad AB	N	100,0	65	2	2	35	62	5%	63%	-38	37	5	2	-	42
Systembolaget AB	S	100,0	18 083	513	330	1 989	5 185	19%	38%	-2 972	1 989	90	330	-	4 397
TeliaSonera AB	N	45,3	87 661	17 549	11 697	127 049	203 775	9%	67%	5 322	57 553	2 542	7 118	86 832	27 403
Teracom AB	N	100,0	2 733	360	244	1 542	3 601	17%	45%	-232	1 542	0	150	-	697
Vasallen AB	N	100,0	369	150	152	2 080	2 381	7%	87%	-1 272	2 080	96	76	-	82
Vattenfall AB	N	100,0	129 158	27 571	19 235	78 122	330 421	26%	27%	85 284	78 122	5 600	5 800	-	32 231
Venantius AB	N	100,0	708	523	474	7 187	12 047	7%	60%	-7 272	7 187	643	3 000	-	31
Vogsenåsen A/S	U	100,0	53	0	0	10	16	0%	64%	-1	11	0	0	-	51
V&S Vin & Sprit AB	N	100,0	9 840	2 070	1 501	6 323	17 226	26%	40%	1 424	6 382	400	600	-	2 363
Zenit Shipping AB	N	100,0	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	5	i.u.	i.u.	-	i.u.
Summa			528 453	109 234	79 826	492 825	4 500 108			105 597	276 158	16 437	25 723	133 936	219 907

¹ Uppgifterna i denna kolumn överensstämmer, med något enstaka undantag och efter hänsyn till ägarandelen, med uppgifterna i not 10 Resultat från andelar i dotterföretag och intresseföretag. I de fall det kan misstänkas beror avvikelserna på att uppgifterna i denna tabell är de senast redovisade siffrorna från företaget (avser 4:e kvartalet) medan uppgifterna som ligger till grund för not 10 i något fall kan avse företagets 3:e kvartalsredovisning p.g.a. 4:e kvartalets uppgifter inte fanns tillgängliga vid det tillfälle då kap 4 utarbetades.

* = Uppgifterna för resultat efter skatt respektive eget kapital avser del hänförlig till aktieägare i moderbolaget

** = Avser endast statens andel av utdelningen

*** = Börsvärdet avser endast statens aktieinnehav

**** = omräkningskurs euro 9,2874/ 9,3884

***** = omräkningskurs NOK 1,160089/1,176000

***** = Svenska Skeppshypotekskassan och del av Svenska Spel AB m.m.

0 = utfall avrundat till noll

i.u. = ingen uppgift

- = inget utfall

neg = negativt utfall

Ansvarigt departement/myndighet

FI = Finansdepartementet

U = Utbildnings- och kulturdepartementet

M = Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet

N = Näringsdepartementet

S = Socialdepartementet

UD = Utrikesdepartementet

Riksb = Riksbanken

Beräkning av statliga sektorns andel enligt kapitel 9 (9.1)

Miljoner kronor

Bolag	Dep	Statens ägar- andel, %	Omsättning 1 januari-31 december	Rörelse- resultat 2005	Resultat efter skatt	Summa eget kapital 2005-12-31	Totala tillgångar 2005-12-31	Avkastning på eget kapital	Soliditet	Nettoskuld- sättning	Bokfört värde 2005-12-31	Beslutad utdelning 2004*	Föreslagen utdelning 2005*	Börsvärde 31 december 2005**	Antal anställda
Eliminering av innehav mindre än 20%					-21 616	-126 028	-3 066 996			-5 302		-	-		
Eliminering av övriga delägares andel i dotter- och intressebolag					-7 652	-90 984	-267 802					-	-		
Eliminering av övrigt*****					-4 572	-2 345	-6 654					-	-		
Summa statliga sektorns andel¹					45 986	273 468	1 158 656			270 856		16 437	25 723	133 936	

* = Avser endast statens andel av utdelningen

** = Börsvärdet avser endast statens aktieinnehav

*****= Svenska Skeppshypotekshypotekskassan och del av Svenska Spel AB

¹ Slutsumman för summa eget kapital samt bokfört värde överensstämmer inte med balansposten

Andelar i dotter- och intresseföretag i balansräkningen p.g.a. ett antal justeringsposter

Bilaga 4

Skillnader mellan resultaträkningen och statsbudgeten

Bilaga 4

Skillnader mellan resultaträkningen och statsbudgeten

Innehållsförteckning

1.1	Olika avgränsningar av staten	5
1.2	Skillnader mellan resultaträkningen och statsbudgeten	5
1.3	Härledning av statsbudgetens saldo från resultaträkningen	7

Tabellförteckning

Jämförelse mellan resultaträkningen och statsbudgeten.....	6
--	---

1.1 Olika avgränsningar av staten

Statens ekonomiska utfall redovisas utifrån olika utgångspunkter beroende på att informationen har olika syften. Avgränsningen av staten kan därmed variera. Ett annat skäl till skillnader mellan olika redovisningar är att olika principer tillämpas i räkenskaperna och i statsbudgeten. Beroende på utgångspunkt kan en enskild ekonomisk händelse få delvis olika konsekvenser och utfallet kan därmed skilja sig åt mellan redovisningarna. I detta kapitel redovisas en fördjupad beskrivning av skillnaderna mellan resultaträkningen och statsbudgeten.

Den särskilda sammanställningen av verksamheter som staten har ett väsentligt inflytande över omfattar en vidare definition av staten än de konsoliderade resultat- och balansräkningarna och statsbudgeten (se kapitel 9). Sammanställningen inkluderar även statliga bolag, banker och finansinstitut samt Premiepensionsmyndigheten (PPM), AP-fonderna och Riksbanken. Syftet med den redovisningen är att ge en samlad och översiktlig bild av samtliga verksamheter där staten har ett väsentligt inflytande och samtidigt en bild av statens samlade tillgångar och skulder. I fråga om bolag, banker och finansinstitut har väsentligt inflytande definierats som att staten har en ägarandel på minst 20 procent i de aktuella organisationerna.

Informationen om det ekonomiska utfallet i staten utgör även underlag för nationalräkenskaperna (NR) som är en statistisk sammanställning i kontoform över den samlade svenska ekonomin. NR:s avgränsning av staten utgår från definitioner etc. som följer rekommendationer från Förenta Nationerna samt EU:s förordning (EG nr 2223/96) om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i gemenskapen. NR:s avgränsning skiljer sig från de ovan nämnda bl.a. genom att affärsverken inte ingår i dess avgränsning av staten.

1.2 Skillnader mellan resultaträkningen och statsbudgeten

Statsbudgeten och resultaträkningen skiljer sig åt avseende såväl avgränsning och struktur som redovisningsprinciper. Ett exempel på skillnader i avgränsningen är affärsverken som ingår i resultaträkningen men till helt övervägande del

ligger utanför statsbudgeten. Ett annat exempel är att avgifter och bidrag som myndigheterna får disponera redovisas i resultaträkningen medan de endast påverkar statsbudgeten i den mån dessa verksamheter har en inverkan på statens lånebehov (se nedan). Detsamma gäller affärsverkens verksamheter.

När det gäller redovisningsprinciper upprättas statsbudgeten enligt de principer som anges i lagen (1996:1059) om statsbudgeten (budgetlagen), dvs. redovisning av in- och utbetalningar (kassamässigt) eller av utgifter och inkomster. I resultaträkningen sker redovisningen enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. redovisning av intäkter och kostnader.

Avseende strukturen har statsbudgeten en ändamålsstruktur där indelningen är utgiftsområden och anslag respektive politikområden. Resultaträkningen är däremot indelad i intäkt- och kostnadsslag. Jämförelser av poster i resultaträkningen och statsbudgeten låter sig därmed ofta inte göras, utan dokumenten kompletterar i stället varandra.

Resultaträkningen visar verksamhetens totala kostnader och intäkter under året. Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen, dvs. tillgångar och skulder per den 31 december. Som framgår av beskrivningarna i följande avsnitt påverkas ibland endast balansräkningen av vissa händelser i statsbudgeten medan resultaträkningen är oförändrad. I tabellen nedan ges exempel på både skillnader och likheter. Redovisningsprinciperna för resultaträkningen beskrivs i kapitel 4.

Tabell 1.1 Jämförelse mellan resultaträkningen och statsbudgeten

	Resultaträkningen	Statsbudgeten
Skatt	Intäkt	Inbetalning
Offentligrättsliga avgifter som redovisas på inkomsttitel	Intäkt	Inkomst
Avgift av tillfällig natur eller mindre omfattning	Intäkt	Utgiftsreduktion på anslag
Övriga avgifter	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomsttitlar
Erhållna bidrag som används i verksamheten	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomsttitlar
Transferering (lämnat bidrag m.m.)	Kostnad	Utbetalning
Avsättningar för framtida åtaganden	Kostnad (intäkt)	Ingen påverkan
Löner, varor, tjänster m.m.	Kostnad	Utgift
Andel av företags vinst/förlust	Intäkt/kostnad enligt kapitalandelsmetoden	Inkomst vid utdelning
Orealiserad valutavinst/-förlust och upplupen ränta	Intäkt/kostnad	Ingen påverkan

Skatter

Skatter redovisas i princip med intäkter i resultaträkningen. I resultaträkning och balansräkning tas underskott på skattekonto (debiterade, obetalda belopp) upp som fordran och intäkt, och överskott på skattekonto (odebiterade, betalda belopp) upp som skuld utan att påverka intäkterna, vilket innebär en begränsad periodisering. Dessutom justeras intäkterna för befarade förluster. Fullständig periodisering, i meningen att skatterna redovisas det år de är hänförliga till, görs inte. Avsikten är dock att göra sådan fullständig periodisering fr.o.m. 2006, se beskrivning under avsnitt 4.4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar i kapitel 4. På statsbudgeten redovisas debiterade belopp (enligt beslut eller deklARATION) på de olika inkomsttitlarna, medan en särskild inkomsthuvudgrupp innehåller justeringsposter, s.k. betalningsdifferenser, så att de totala inkomsterna av skatter på statsbudgeten blir kassamässiga. Även på statsbudgeten görs förändringar fr.o.m. 2006, så att redovisningen på enskilda inkomsttitlar blir periodiserad,

medan summa skatter med hjälp av korrigeringsposter kommer att redovisas kassamässigt liksom tidigare. I kapitel 5 Statsbudgetens utfall, ingår redan för 2005 en redovisning av prognostiserat utfall för statens periodiserade skatteintäkter, vilket innebär att skatterna hänförs till ett specifikt inkomstår.

Avgifter och bidrag

I resultat- och balansräkningen redovisas i princip statens samtliga avgifter och bidrag enligt bokföringsmässiga principer, vilket bl.a. innebär att endast utgifter som avser årets förbrukning redovisas som kostnader i resultaträkningen. På statsbudgeten redovisas endast avgiftsinkomster som berörd myndighet inte får behålla, vanligen avser detta offentligrättsliga avgifter. Därutöver redovisas vanligen de avgiftsinkomster som myndigheter får ta ut enligt 4 § avgiftsförordningen (1992:191), dvs. avgifter av tillfällig natur eller av mindre värde, som en utgiftsreduktion på anslaget.

Övriga avgifter är sådana från offentligrättslig verksamhet och från uppdragsverksamhet som myndigheten får behålla. Dessa avgifter, liksom bidrag som myndigheten får behålla samt kostnader i den verksamhet som finansieras med dessa medel, redovisas som intäkt/kostnad i resultaträkningen medan de vanligen inte har någon påverkan på utfallet på enskilda anslag och inkomsttitlar på statsbudgeten. Nettobetalningar från avgifts- och bidragsfinansierad verksamhet påverkar dock saldot på myndigheternas räntekonton i Riksgäldskontoret och därmed Riksgäldskontorets nettoutlåning, vilket i sin tur påverkar statsbudgeten och statens lånebehov.

Transfereringar

Transfereringar redovisas på statsbudgeten när betalning sker (kassamässigt). I resultaträkningen redovisas de i princip enligt bokföringsmässiga grunder. Vanligen är det dock inte aktuellt med periodiseringar, utan kostnad och utbetalning i de flesta fall anses sammanfalla. Periodiseringar görs i fall där en kostnad tydligen är hänförlig till ett visst år. Exempel på detta är Sveriges avgift till Europeiska unionen.

Avsättning för framtida åtaganden

I resultaträkningen redovisas förändringen av avsättningar för åtaganden som leder till utgifter i framtiden som kostnad, medan statsbudgeten belastas normalt först när utgiften uppstår, dvs. i praktiken vanligen när betalning sker.

Löner, varor och tjänster m.m.

Löner, varor och tjänster och andra driftkostnader redovisas utgiftsmässigt, dvs. vid anskaffningstillfället, på statsbudgeten, medan endast utgifter för förbrukning under året redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Andel av företags vinst/förlust

Andelar i dotter- och intresseföretag redovisas enligt den s.k. kapitalandelsmetoden, vilket innebär att statens andel av företagets vinster/förluster redovisas som en intäkt/kostnad i resultaträkningen. På statsbudgeten redovisas en inkomst först när staten erhåller utdelning från ett företag.

Orealiserad vinst/förlust och upplupen räntekostnad

Räntor på statsskulden redovisas på olika sätt på statsbudgeten och i resultaträkningen. Orealiserade förluster och upplupna räntekostnader för nollkupongobligationer påverkar exempelvis resultaträkningen men inte statsbudgeten.

Korrigeringsposter på statsbudgeten

För att komma fram till statsbudgetens saldo som motsvarar statens lånebehov, har två poster införts på statsbudgeten som inte har någon motsvarighet i resultaträkningen: "Riksgäldskontorets nettoutlåning" och "kassamässig korrigerings". Riksgäldskontoret lånar bl.a. ut medel till statliga investeringar som inte

finansieras via anslag. Dessutom placerar myndigheter överskottslikviditet i Riksgäldskontoret. Nettobetalmingsströmmarna från denna verksamhet redovisas på en egen rad på statsbudgeten som benämns Riksgäldskontorets nettoutlåning. Den kassamässiga korrigeringen utgör skillnaden mellan å ena sidan saldot av utfallet på statsbudgetens anslag och inkomstitlar och å andra sidan nettot av in- och utbetalningar över statsverkets checkräkning.

Eliminering av interna mellanhavanden

När resultat- och balansräkningen konsolideras elimineras samtliga interna transaktioner inom staten. Ett exempel är att i inkomsterna på statsbudgeten ingår sociala avgifter för statens anställda och anslagen belastas med motsvarande utgifter. Det medför att den del av sociala avgifter som inte överförs till AP-fonderna är bruttoredovisad på statsbudgeten men är eliminerad i resultaträkningen.

Ett annat exempel gäller redovisningen av statens lokalkostnader, som skiljer sig åt mellan statsbudgeten och resultaträkningen. Interna hyresintäkter hos Fortifikationsverket och Statens fastighetsverk elimineras mot myndigheters lokalkostnader i resultaträkningen. På statsbudgeten belastas anslagen med internt fakturerade hyror. Detsamma gäller andra avgifter för köp och försäljning mellan myndigheterna. Statsbudgetens anslag belastas med intern fakturering, men i resultaträkningen elimineras dessa kostnader liksom motsvarande intäkter.

1.3 Härledning av statsbudgetens saldo från resultaträkningen

Av föregående avsnitt framgår att det finns väsentliga skillnader mellan resultaträkningen och statsbudgeten och att det därför inte är möjligt att på ett heltäckande sätt skapa jämförelse mellan enskilda rader i statsbudgetens utfall respektive i resultaträkningen eller i finansieringsanalysen.

Eftersom det finns ett samband mellan utgifter/inkomster, kostnader/intäkter och betalningar är det möjligt att utifrån

resultaträkningen via finansieringsanalysens saldo (nettoamortering av statens lån) komma fram till statsbudgetens saldo. Med hjälp av nedanstående tabell är det möjligt att förklara sambanden mellan resultaträkningens saldo, finansieringsanalysens saldo och statsbudgetens saldo (statens lånebehov).

För att komma från resultaträkningens saldo till statsbudgetens saldo måste flera justeringar göras. Dessa kan grupperas i justeringar för transaktioner i resultaträkningen som ej medför betalningar, justeringar för förändringar av fordringar och skulder i balansräkningen, övriga transaktioner som påverkar betalningar samt justeringar hänförliga till statsskulden.

Tabell 1.2 Samband mellan resultaträkningens under-/överskott och statsbudgetens saldo 2005

Miljoner kronor

Resultaträkningens under-/överskott	20 162
<i>Justeringar för poster som inte medför betalningar</i>	<i>15 456</i>
Orealiserade valutakursförändringar (not 11 till BR)	29 578
Avskrivningar och nedskrivningar m.m. inkl. nedskrivning av studielån (summan av not 9 till RR och del av not 56-57 till FA)	28 124
Avsättningar och fondering m.m. (förändring i BR mellan 2004 och 2005 i not 41-43 samt del av not 56-57 till FA)	2 450
Resultatandelar (not 10 till RR)	-45 986
Realisationsvinster/förluster (del av not 57 till FA)	1 290
<i>Justering för förändring av fordringar och skulder</i>	<i>-25 864</i>
Skatter och transfereringar (del av not 34 och del av not 46 till BR, motsv. info i not 54 och 56 till FA)	11 873
Statsskuldförvaltningen (not 63 till FA)	1 448
Övriga förändringar (not 58 samt del av not 62 till FA)	-39 185
<i>Övriga transaktioner som påverkar betalningar</i>	<i>-28 667</i>
Investeringar (not 59 till FA)	-40 280
Försäljningsinkomster hänförliga till anläggningstillgångar (enl. FA)	5 627
Nettoutlåning (enl. FA spec. i not 60 till FA)	-5 487
Utdelningar från statliga bolag (not 55 till FA)	11 473
Nettoökning av statens lån (=Finansieringsanalysens saldo)	-18 913

<i>Justeringar hänförliga till statsskulden</i>	<i>32 967</i>
Förändring av Riksgäldskontorets kortfristiga placeringar,	21 935
Skuldskötselåtgärder, förändring av myndigheters innehav av statsobligationer samt övriga poster	11 032
Statsbudgetens saldo	14 054

Anm. RR = Resultaträkningen
BR = Balansräkningen
FA = Finansieringsanalysen

Justeringar för transaktioner som inte medför betalningar

I resultaträkningen ingår vissa poster som inte medför betalningar, t.ex. avskrivningar och orealiserade valutakursförändringar, som måste tas bort för att komma fram till statsbudgetens saldo. Av de orealiserade valutakursförändringarna på 29,6 miljarder kronor var 21,7 miljarder kronor hänförliga direkt till statsskulden och 7,9 miljarder kronor till skuldskötselinstrument och terminskontrakt.

Avskrivningar, avsättningar och förändring av fonder medför inte några betalningar och påverkar således inte statsbudgetens saldo. Detsamma gäller för resultatandelar i dotter- och intresseföretag och realisationsvinster/förluster.

Justeringar av förändringar av skulder och fordringar

Förändringar av skulder och fordringar påverkade statsbudgetens saldo med 25,9 miljarder kronor, varav 1,4 miljarder kronor är hänförliga till förutbetalda och upplupna poster kopplade till statsskulden och 11,9 miljarder kronor var hänförliga till fordringar och skulder som rör skatter och transfereringar. Statens betalningsnetto har sammantaget påverkats negativt av förändringar av skulder och fordringar. Mer information om orsakerna till förändringar av skulder och fordringar ges i balansräkningen och i finansieringsanalysen.

Övriga transaktioner som påverkar betalningar

Några transaktioner som medför betalningar, exempelvis investeringar, statens utlåning och utdelningar på statens aktier, redovisas i balansräkningen men inte i resultaträkningen och måste således läggas till resultaträkningens saldo för att komma fram till statsbudgetens saldo.

Investeringar i anläggningstillgångar uppgick till 40,3 miljarder kronor under året.

Statens nettoupplåning

Nettoökningen av statens lån, dvs. statens nettoupplåning under året, uppgick till 18,9 miljarder kronor. Denna post är identisk i absoluta tal med saldot i finansieringsanalysen ”statens nettoupplåning”.

Justeringar som är hänförliga till Statsskulden

Statens nettoupplåning var 33 miljarder högre än statsbudgetens saldo. Skillnaden mellan statens nettoupplåning och statsbudgetens saldo beror på att det finns transaktioner som påverkar statsskulden men som inte påverkar statsbudgetens saldo. Det gäller t.ex. förändringar under året av Riksgäldskontorets fordringar och skulder som är hänförliga till statsskuld förvaltningen. Å andra sidan finns det transaktioner som påverkar statsbudgetens saldo men som påverkar statsskulden först efterföljande perioder, exempelvis Riksgäldskontorets kortsiktiga placeringar på marknaden av betalningsöverskott på statverkets checkräkning.

Kärnavfallsfondens och Insättningsgarantinämndens köp och försäljningar av statspapper påverkar statsverkets checkräkning, men elimineras i årsredovisningen för staten. Därför måste även ett netto av dessa läggas till för att komma till lånebehovet.

Bilaga 5 Specifikation statsbudgetens inkomster för budgetåret 2005
Tusental kronor

Inkomsttitel	Statsbudget	Utfall Inkomster	Utfall Utgifter	Nettoinkomst/ nettoutgift	Skillnad mot statsbudget
1000 Skatter m.m.	640 142 916	1 749 627 928	1 067 359 944	682 267 983	42 125 067
1100 Skatt på inkomst	55 807 237	613 613 604	528 356 432	85 257 172	29 449 935
1111 Fysiska personers inkomstskatt, netto	-15 101 859	511 230 821	528 356 432	-17 125 611	-2 023 752
1121 Juridiska personers inkomstskatt, netto	65 988 580	95 832 863		95 832 863	29 844 283
1123 Beskattning av tjänstegruppliv	1 416 673	1 036 598		1 036 598	-380 075
1131 Ofördelbara inkomstskatter	183 467	1 492 132		1 492 132	1 308 665
1141 Kupongskatt	2 061 473	2 818 887		2 818 887	757 414
1144 Lotteriskatt	1 258 903	1 202 303		1 202 303	-56 600
1200 Socialavgifter och löneskatter	276 409 775	810 419 009	539 003 512	271 415 497	-4 994 278
1212 Efterlevandepensionsavgift	18 296 796	18 164 112		18 164 112	-132 684
1221 Sjukförsäkringsavgift	109 023 623	108 961 301		108 961 301	-62 322
1222 Föräldraförsäkringsavgift	23 679 152	23 503 666		23 503 666	-175 486
1251 Ålderspensionsavgift, netto	11 855 347	139 374 263	127 710 742	11 663 521	-191 826
1253 Arbetskadeavgift	7 318 914	7 265 888		7 265 888	-53 026
1254 Arbetsmarknadsavgift	42 168 950	39 808 552		39 808 552	-2 360 398
1262 Allmän pensionsavgift, netto		74 762 327	74 762 327		
1281 Allmän löneavgift	33 200 127	32 917 891		32 917 891	-282 236
1291 Särskild löneskatt	28 566 091	27 750 394		27 750 394	-815 697
1295 Särskild sjukförsäkringsavgift	2 300 775	1 380 171		1 380 171	-920 604
1299 Avräkning socialavgifter		336 530 444	336 530 444	0	0
1300 Skatt på egendom	37 672 312	37 780 343		37 780 343	108 031
1312 Fastighetsskatt	24 592 309	23 963 725		23 963 725	-628 584
1321 Fysiska personers förmögenhetsskatt	4 784 701	4 766 677		4 766 677	-18 024
1322 Juridiska personers förmögenhetsskatt	118 241	130 262		130 262	12 021
1331 Arvsskatt	841 994	869 562		869 562	27 568
1332 Gåvoskatt		222 520		222 520	222 520
1341 Stämpelskatt	7 335 067	7 827 597		7 827 597	492 530
1400 Skatt på varor och tjänster	325 983 980	335 883 564		335 883 564	9 899 584
1411 Mervärdesskatt, netto	222 927 848	228 467 921		228 467 921	5 540 073
1423 Försäljningsskatt på motorfordon		2 148		2 148	2 148
1424 Tobaksskatt	8 419 471	8 056 475		8 056 475	-362 996
1425 Alkoholskatt	10 835 748	10 064 259		10 064 259	-771 489
1428 Energiskatt	65 131 615	69 519 673		69 519 673	4 388 058
1431 Särskild skatt på elektrisk kraft från kärnkraftverk	1 863 092	1 803 541		1 803 541	-59 551
1435 Särskild skatt mot försurning	51 637	55 275		55 275	3 638
1436 Skatt på avfall	700 304	635 146		635 146	-65 158
1437 Skatt på bekämpnings- och gödselmedel.	320 680	405 684		405 684	85 004
1452 Skatt på annonser och reklam	951 491	875 203		875 203	-76 288
1454 Skatt på spel	33 204	29 525		29 525	-3 679
1461 Fordonsskatt	9 391 857	10 297 321		10 297 321	905 464
1462 Vägavgifter	630 314	722 146		722 146	91 832
1463 Trängselskatt	455 000				-455 000
1471 Tullmedel	3 769 547	4 307 361		4 307 361	537 814
1472 Övriga skatter m.m. på import	2 601	1 640		1 640	-961
1473 Särskilda jordbruksstullar och sockeravgifter	283 583	339 818		339 818	56 235
1481 Övriga skatter på varor och tjänster	215 988	300 428		300 428	84 440
1500 Utjämningsavgift och kompensation för mervärdesskatt	-33 452 750	-32 713 905		-32 713 905	738 845
1512 Kompensation för mervärdesskatt till kommuner och landsting	-35 052 750	-34 246 474		-34 246 474	806 276
1513 Utjämningsavgift för LSS-kostnader	1 600 000	1 532 569		1 532 569	-67 431
1600 Betalningsdifferenser, skattekonto	-6 511 298	334 509		334 509	6 845 807
1611 Betalningsdifferenser, anstånd, netto	-197 002	-221 842		-221 842	-24 840
1621 Uppbördsförluster, netto, fysiska personers inkomstskatt	-2 020 620	-2 407 071		-2 407 071	-386 451
1622 Uppbördsförluster, netto, juridiska personers inkomstskatt	-648 665	-836 316		-836 316	-187 651
1623 Uppbördsförluster, netto, arbetsgivaravgifter	-1 031 996	-1 129 787		-1 129 787	-97 791
1624 Uppbördsförluster, netto, mervärdesskatt	-1 591 366	-1 807 204		-1 807 204	-215 838
1625 Uppbördsförluster, netto, räntor m.m.	-1 085 573	-1 422 498		-1 422 498	-336 925
1631 Betalningsdifferenser, övriga	63 924	8 159 228		8 159 228	8 095 304
1691 Betalningsdifferenser, skattemyndigheterna, netto		0		0	0
1692 Indrivna medel, kronofogdemyndigheterna, netto		0		0	0

Tusental kronor

Inkomsttitel	Statsbudget	Utfall Inkomster	Utfall Utgifter	Nettoinkomst/ nettoutgift	Skillnad mot statsbudget
1700 Nedsättning av skatter	-15 766 340	-15 689 196		-15 689 196	77 144
1711 Nedsättning, anställningsstöd	-2 754 000	-3 153 482		-3 153 482	-399 482
1712 Nedsättning, investering i källsorteringslokaler	-267 000	-1 774		-1 774	265 226
1713 Nedsättning, bredbandsinstallation	-100 000	-521 752		-521 752	-421 752
1714 Nedsättning, stöd till sjöfart	-1 631 007	-1 698 709		-1 698 709	-67 702
1715 Nedsättning, reparation och ombyggnad offentliga lokaler	-1 333 333	-629		-629	1 332 704
1716 Nedsättning, sysselsättningsstöd till kommuner och landsting	-7 500 000	-8 775 876		-8 775 876	-1 275 876
1717 Nedsättning, skattelättnad för vissa byggtjänster	-946 000	-348 653		-348 653	597 347
1718 Nedsättning, stöd till anställning av långtidssjukskrivna					
1719 Nedsättning, stöd till skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare	-785 000	-738 321		-738 321	46 679
1721 Nedsättning, utbildning av personal i vård och äldreomsorg	-450 000	-450 000		-450 000	0
2000 Inkomster av statens verksamhet	35 426 032	33 184 561		33 184 561	-2 241 471
2100 Rörelseöverskott	10 145 400	10 853 212		10 853 212	707 812
2114 Luftfartsverkets inlevererade överskott	5 000	29 595		29 595	24 595
2116 Affärsverket Svenska Kraftnäts inlevererade utdelning och inleverans av mtsvarighet till statlig skatt	325 000	337 000		337 000	12 000
2118 Sjöfartsverkets inlevererade överskott	20 400	28 667		28 667	8 267
2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	20 000	9 128		9 128	-10 872
2126 Inlevererat överskott av statsstödd exportkredit	75 000	114 349		114 349	39 349
2131 Riksbankens inlevererade överskott	6 300 000	6 700 000		6 700 000	400 000
2153 Inlevererat överskott från AB Svenska Spel	3 400 000	3 634 473		3 634 473	234 473
2200 Överskott av statens fastighetsförvaltning	383 000	322 761		322 761	-60 239
2215 Överskott av Statens fastighetsverks verksamhet	383 000	322 761		322 761	-60 239
2300 Ränteinkomster	5 556 900	5 754 814		5 754 814	197 914
2314 Ränteinkomster på lån till fiskerinäringen	1 500	776		776	-724
2316 Ränteinkomster på vattenkraftslån		5		5	5
2321 Ränteinkomster på skogsvägsån					
2322 Räntor på övriga näringslån, Kammarkollegiet	4 000	-685		-685	-4 685
2323 Räntor på övriga näringslån, Statens jordbruksverk	100	21		21	-79
2324 Ränteinkomster på lokaliseringlån	3 000	1 361		1 361	-1 639
2341 Ränteinkomster på statens lån för universitetsstudier och garantilån för studera		3		3	3
2342 Ränteinkomster på allmänna studielån	50 000	60 678		60 678	10 678
2343 Ränteinkomster på studielån upptagna efter 1988	4 135 000	4 325 555		4 325 555	190 555
2391 Ränteinkomster på markförvärv för jordbrukets rationalisering	300	138		138	-162
2392 Räntor på intressemedel	500	5		5	-495
2394 Övriga ränteinkomster	50 000	25 240		25 240	-24 760
2397 Räntor på skattekonton m.m., netto	1 312 500	1 341 716		1 341 716	29 216
2400 Aktieutdelning	9 850 722	12 143 444		12 143 444	2 292 722
2411 Inkomster av statens aktier	9 850 722	12 143 444		12 143 444	2 292 722
2500 Offentligrättsliga avgifter	6 551 510	6 658 605		6 658 605	107 095
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	470 000	578 132		578 132	108 132
2519 Koncessionsavgift på televisionens område	368 000	331 400		331 400	-36 600
2521 Avgifter till Granskningsnämnden	6 658	6 489		6 489	-169
2522 Avgifter för granskning av filmer och videogram	9 400	10 583		10 583	1 183
2525 Finansieringsavgift från arbetslöshetskassor	3 185 000	3 102 069		3 102 069	-82 931
2526 Utjämningsavgift från arbetslöshetskassor	77 000	77 644		77 644	644
2527 Avgifter för statskontroll av krigsmaterietillverkning	24 800	24 009		24 009	-791
2528 Avgifter vid bergsstaten	8 500	8 244		8 244	-256
2529 Avgifter vid patent- och registreringsväsendet	76 898	62 652		62 652	-14 246
2531 Avgifter för registrering i förenings- m.fl. register	1 200	1 712		1 712	512
2532 Avgifter vid kronofogdemyndigheterna	925 000	971 243		971 243	46 243
2534 Avgifter för körkort och motorfordon	21 000	33 094		33 094	12 094
2535 Avgifter för statliga garantier	1 000	20		20	-980
2536 Lotteriavgifter	28 000	30 627		30 627	2 627
2537 Miljöskyddsavgift	90 000	104 481		104 481	14 481
2539 Tåktavgift	11 000	17 057		17 057	6 057
2541 Avgifter vid Tullverket	16 000	13 453		13 453	-2 547
2542 Patientavgifter vid tandläkarutbildningen	4 000	6 595		6 595	2 595
2543 Avgifter för Kemikalieinspektionen	62 900	65 845		65 845	2 945
2544 Avgifter för Statens folkhälsoinstitutets verksamhet	4 000	3 114		3 114	-886

Tusental kronor

Inkomsttitel	Statsbudget	Utfall Inkomster	Utfall Utgifter	Nettoinkomst/ nettoutgift	Skillnad mot statsbudget
2546 Lokalradioavgifter	126 000	123 214		123 214	-2 786
2548 Avgifter för Finansinspektionens verksamhet	175 000	176 404		176 404	1 404
2551 Avgifter från kärnkraftverken	244 768	263 674		263 674	18 906
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	317 800	374 244		374 244	56 444
2553 Registreringsavgift till Fastighetsmäklarnämnden	8 900	9 693		9 693	793
2554 Avgifter för telekommunikation	100 000	93 283		93 283	-6 717
2557 Avgifter vid statens internbank i Riksgäldskontoret	20 300	6 660		6 660	-13 640
2558 Avgifter för årlig revision	110 386	120 885		120 885	10 499
2559 Avgifter för etikprövning av forskning	40 000	20 496		20 496	-19 504
2561 Efterbevaknings- och tillsynsavgifter	18 000	21 589		21 589	3 589
2600 Försäljningsinkomster	290 000	139 130		139 130	-150 870
2624 Inkomster av uppbörd av felparkeringsavgifter	50 000	57 994		57 994	7 994
2625 Utförsäljning av beredskapslager		3		3	3
2627 Offentlig lagring, försäljningsintäkter	240 000	81 132		81 132	-158 868
2700 Böter m.m.	2 233 500	2 091 064		2 091 064	-142 436
2711 Restavgifter och dröjsmålsavgifter	80 000	118 126		118 126	38 126
2712 Bötesmedel	482 000	494 990		494 990	12 990
2713 Vattenföreningssavgifter m.m.	1 500	1 016		1 016	-484
2714 Sanktionsavgifter m.m.	140 000	129 722		129 722	-10 278
2715 Skattetillegg	1 300 000	1 073 878		1 073 878	-226 122
2716 Förseningsavgifter	230 000	273 333		273 333	43 333
2800 Övriga inkomster av statens verksamhet	415 000	-4 778 468		-4 778 468	-5 193 468
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	415 000	-4 778 468		-4 778 468	-5 193 468
3000 Inkomster av försäld egendom	15 000 000	6 688 778		6 688 778	-8 311 222
3100 Inkomster av försälda byggnader och maskiner		180 953		180 953	180 953
3125 Fortifikationsverkets försäljning av fastigheter		180 953		180 953	180 953
3200 Övriga inkomster av markförsäljning					
3211 Övriga inkomster av markförsäljning					
3300 Övriga inkomster av försäld egendom	15 000 000	6 507 826		6 507 826	-8 492 174
3311 Inkomster av statens gruvegendom					
3312 Övriga inkomster av försäld egendom	15 000 000	6 507 826		6 507 826	-8 492 174
4000 Återbetalning av lån	2 387 446	2 303 455		2 303 455	-83 991
4100 Återbetalning av näringslån	92 100	86 914		86 914	-5 186
4123 Återbetalning av lån till fiskerinäringen	11 000	9 013		9 013	-1 987
4131 Återbetalning av vattenkraftslån		33		33	33
4132 Återbetalning av lån avseende såddfinansiering	10 000	5 121		5 121	-4 879
4135 Återbetalning av skogsvägslån					
4136 Återbetalning av övriga näringslån, Kammarkollegiet	35 100	34 414		34 414	-686
4137 Återbetalning av övriga näringslån, Statens jordbruksverk		171		171	171
4138 Återbetalning av tidigare infriade statliga garantier					
4139 Återbetalning av lokaliseringslån	36 000	38 161		38 161	2 161
4300 Återbetalning av studielån	2 206 400	2 117 744		2 117 744	-88 656
4311 Återbetalning av statens lån för universitetsstudier		6		6	6
4312 Återbetalning av allmänna studielån	400	610		610	210
4313 Återbetalning av studiemedel	2 206 000	2 117 128		2 117 128	-88 872
4500 Återbetalning av övriga lån	88 946	98 797		98 797	9 851
4516 Återbetalning av utgivna startlån och bidrag		48		48	48
4517 Återbetalning från Portugalfonden					
4525 Återbetalning av lån för svenska FN-styrkor	50 000	56 304		56 304	6 304
4526 Återbetalning av övriga lån	38 946	42 445		42 445	3 499
5000 Kalkylmässiga inkomster	7 559 200	8 787 972		8 787 972	1 228 772

Tusental kronor

Inkomsttitel	Statsbudget	Utfall Inkomster	Utfall Utgifter	Nettoinkomst/ nettoutgift	Skillnad mot statsbudget
5100 Avskrivningar och amorteringar	572 200	1 246 307		1 246 307	674 107
5121 Amortering på statskapital	563 000	1 241 952		1 241 952	678 952
5131 Uppdragsmyndigheters m.fl. komplementkostnader	9 200	4 355		4 355	-4 845
5200 Statliga pensionsavgifter	6 987 000	7 541 665		7 541 665	554 665
5211 Statliga pensionsavgifter	6 987 000	7 541 665		7 541 665	554 665
6000 Bidrag m.m. från EU	11 770 867	12 592 364		12 592 364	821 497
6100 Bidrag från EG:s jordbruksfond	8 464 369	8 946 315		8 946 315	481 946
6111 Arealbidrag	4 097 365	4 058 349		4 058 349	-39 016
6112 Kompletterande åtgärder perioden 1995-1999	3 000	3 172		3 172	172
6113 Övriga interventioner	388 516	263 315		263 315	-125 201
6114 Exportbidrag	440 824	675 444		675 444	234 620
6115 Djurbidrag	1 397 034	1 939 814		1 939 814	542 780
6116 Offentlig lagring	160 000	254 424		254 424	94 424
6117 Miljö-, struktur- och regionala åtgärder perioden 2000-2006	1 820 630	1 580 404		1 580 404	-240 226
6119 Övriga bidrag från EG:s jordbruksfonds garantisektion	6 000	7 098		7 098	1 098
6121 EG-finansierade struktur- och regionalstöd till jordbrukssektorn m.m 1995-1999		840		840	840
6122 EG-finansierad struktur- och regionalstöd till jordbrukssektorn m.m. 2000-2006	151 000	163 455		163 455	12 455
6200 Bidrag från EG:s fiskesfond	94 000	109 240		109 240	15 240
6211 Bidrag från EG:s fiskesfond perioden 1995-1999					
6212 Bidrag från EG:s fiskesfond perioden 2000-2006	94 000	109 240		109 240	15 240
6300 Bidrag från EG:s regionalfond	1 582 833	1 380 638		1 380 638	-202 195
6311 Bidrag från EG:s regionalfond perioden 1995-1999		25 058		25 058	25 058
6312 Bidrag från EG:s regionalfond perioden 2000-2006	1 582 833	1 355 580		1 355 580	-227 253
6400 Bidrag från EG:s socialfond	1 421 665	1 848 425		1 848 425	426 760
6411 Bidrag från EG:s socialfond perioden 1995-1999		-25 058		-25 058	-25 058
6412 Bidrag från EG:s socialfond perioden 2000-2006	1 421 665	1 873 483		1 873 483	451 818
6500 Bidrag till transeuropeiska nätverk	200 000	300 366		300 366	100 366
6511 Bidrag till transeuropeiska nätverk	200 000	300 366		300 366	100 366
6900 Övriga bidrag från EG	8 000	7 381		7 381	-619
6911 Övriga bidrag från EG	8 000	7 381		7 381	-619
Summa statsbudgetens inkomster	712 286 461	1 813 185 058	1 067 359 944	745 825 114	33 538 653

Bilaga 6 Specifikation av statsbudgetens utgifter m.m. för budgetåret 2005

Tusental kronor

Anslagstyp: a = ramanslag o = obetecknat anslag	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statsbudget (SB)	Tilläggsbudget (TB)	Indragning (ID)	Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+TB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statsbudget	Skillnad mot anvisade medel (SB+TB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel 1)	Anslags- kredit	Utgående
													ramöverförings- belopp
UO 01 Rikets styrelse	963 261	7 840 222	-68 275	-52 286		8 682 922	7 672 829	-167 393	-99 118	-1 010 093	-1 053 316	43 223	1 010 093
PO 27 Mediepolitik	63 101	665 057		-3 990		724 168	656 512	-8 545	-8 545	-67 657	-67 657		67 657
1 Presstödsnämnden och Taltidningsnämnden, a	358	6 317		-38		6 637	5 600	-717	-717	-1 036	-1 036		1 036
2 Presstöd, a	47 061	485 029		-2 910		529 180	505 222	20 193	20 193	-23 958	-23 958		23 958
3 Stöd till radio- och kassettidningar, a	15 713	152 300		-914		167 099	125 513	-26 787	-26 787	-41 586	-41 586		41 586
4 Radio- och TV-verket, a	-97	11 709		-70		11 542	11 080	-629	-629	-462	-462		462
5 Granskningsnämnden för radio och TV, a	67	9 702		-58		9 711	9 096	-606	-606	-614	-614		614
PO 45 Samepolitik	381	22 029		-132		22 278	22 589	560	560	311	0	311	-311
1 Sametinget, a	381	22 029		-132		22 278	22 589	560	560	311	0	311	-311
PO 46 Demokrati	79 437	82 190	1 425	-493		162 559	80 649	-1 541	-2 966	-81 910	-82 456	546	81 910
1 Allmänna val och demokrati, a	73 030	18 200		-109		91 121	17 876	-324	-324	-73 245	-73 245		73 245
2 Justitiekanslern, a	898	18 311	1 425	-110		20 524	19 661	1 350	-75	-863	-1 409	546	863
3 Datainspektionen, a	2 445	31 117		-187		33 375	29 450	-1 667	-1 667	-3 924	-3 924		3 924
4 Svensk författningssamling, a	179	850		-5		1 024	762	-88	-88	-261	-261		261
5 Valmyndigheten, a	2 886	13 712		-82		16 516	12 900	-812	-812	-3 616	-3 616		3 616
PO 90 Anslag som inte ingår i något politikområde	820 341	7 070 946	-69 700	-47 671		7 773 916	6 913 079	-157 867	-88 167	-860 838	-903 204	42 366	860 838
1 Kungliga hov- och slottsstaten, a	96 162	96 162		-577		95 585	95 585	-577	-577	0	0		0
2 Riksdagens ledamöter och partier m.m., a	22 350	725 298				747 648	703 194	-22 104	-22 104	-44 454	-66 213	21 759	44 454
3 Riksdagens förvaltningskostnader, a	60 554	569 607		-14 400		615 761	554 570	-15 037	-15 037	-61 191	-78 279	17 088	61 191
4 Riksdagens ombudsmän, justitieombudsmännen, a	6 859	60 578				67 437	56 715	-3 863	-3 863	-10 723	-12 540	1 817	10 723
5 Regeringskansliet m.m., a	736 020	5 436 198	-69 700	-32 617		6 069 901	5 325 720	-110 478	-40 778	-744 181	-744 181		744 181
6 Stöd till politiska partier, a	-5 478	170 200				164 722	164 613	-5 587	-5 587	-109	-1 811	1 702	109
7 Expertgruppen för EU-frågor, a	37	12 903		-77		12 863	12 682	-221	-221	-180	-180		180
UO 02 Samhällesekonomi och finansförvaltning	354 981	11 432 140	-176 190	-67 168		11 543 763	10 971 835	-460 305	-284 115	-571 928	-992 272	420 344	571 928
PO 01 Effektiv statsförvaltning	310 855	8 945 943	-17 527	-39 535		9 199 736	8 938 486	-7 457	10 070	-261 250	-673 250	412 000	261 250
1 Konjunkturinstitutet, a	40	47 325		-284		47 081	45 533	-1 792	-1 792	-1 548	-1 548		1 548
2 Ekonomistyrningsverket, a	11 752	95 849		-575		107 026	93 150	-2 699	-2 699	-13 875	-13 875		13 875
3 Statskontoret, a	1 645	89 652		-1 783		89 514	85 979	-3 673	-3 673	-3 534	-4 534	1 000	3 534
4 Täckning av merkostnader för lokaler, a	4 245	425		-3		4 667	574	149	149	-4 093	-4 093		4 093

Tusental kronor

Anslagstyp:													
a = ramanstag													
o = obetecknat anslag													
	Ingående ramöverförings-	Statsbudget	Tilläggsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statsbudget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags-kredit	Utgående ramöverförings-belopp
	(IB)	(SB)	(TB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+TB+ID+MÖ)		(SB+TB)			1)		
UO 04 Rättsväsendet	-140 305	27 296 871	665 075	-128 682		27 692 959	27 024 956	-271 915	-936 990	-668 003	-1 269 798	601 795	668 003
PO 04 Rättsväsendet	-140 305	27 296 871	665 075	-128 682		27 692 959	27 024 956	-271 915	-936 990	-668 003	-1 269 798	601 795	668 003
1 Polisorganisationen, a	378 880	14 960 135		-89 761		15 249 254	14 629 076	-331 059	-331 059	-620 179	-620 179		620 179
2 Säkerhetspolisen, a	3 973	644 975		-4 335		644 613	637 124	-7 851	-7 851	-7 489	-7 489		7 489
3 Åklagarorganisationen, a	15 769	848 935		-5 094		859 610	829 873	-19 062	-19 062	-29 737	-29 737		29 737
4 Ekobrottsmyndigheten, a	-451	342 198	1 500	-2 053		341 194	336 755	-5 443	-6 943	-4 439	-4 439		4 439
5 Domstolsväsendet m.m., a	-63 594	4 046 980	185 000	-24 829		4 143 557	3 856 386	-190 594	-375 594	-287 171	-287 171		287 171
6 Kriminalvården, a	-419 866	4 990 693	400 000			4 970 827	5 217 942	227 249	-172 751	247 115	-251 885	499 000	-247 115
7 Brottsförebyggande rådet, a	2 165	59 550		-357		61 358	57 628	-1 922	-1 922	-3 730	-3 730		3 730
8 Rättsmedicinalverket, a	-47	228 571		-1 371		227 153	221 412	-7 159	-7 159	-5 741	-5 741		5 741
9 Gentekniknämnden, a	139	3 796		-23		3 912	3 007	-789	-789	-904	-904		904
10 Brottsoffermyndigheten, a	2 273	27 012		-162		29 123	25 870	-1 142	-1 142	-3 253	-3 253		3 253
11 Ersättning för skador på grund av brott, a	-5 836	83 978	15 000	-504		92 638	74 378	-9 600	-24 600	-18 260	-18 260		18 260
12 Rättshjälpkostnader m.m., a	-55 890	1 027 957	53 575			1 025 642	1 094 319	66 362	12 787	68 677	-34 118	102 795	-68 677
13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m., a	1 208	21 291	10 000	-128		32 371	30 864	9 573	-427	-1 507	-1 507		1 507
14 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar, a	949	3 600		-22		4 527	3 840	240	240	-687	-687		687
15 Bidrag till brottsförebyggande arbete, a	24	7 200		-43		7 181	6 481	-719	-719	-699	-699		699
UO 05 Internationell samverkan	129 200	1 239 582	140 000	-2 130		1 506 652	1 364 927	125 345	-14 655	-141 725	-182 791	41 066	141 725
PO 05 Utrikes- och säkerhetspolitik	129 200	1 239 582	140 000	-2 130		1 506 652	1 364 927	125 345	-14 655	-141 725	-182 791	41 066	141 725
1 Bidrag till vissa internationella organisationer, a	73 934	884 450	-12 800	0		945 584	902 906	18 456	31 256	-42 678	-68 744	26 066	42 678
2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, a	46 654	130 451		-783		176 322	97 606	-32 845	-32 845	-78 716	-78 716		78 716
3 Nordiskt samarbete, a	68	21 122	2 800	-127		23 863	22 553	1 431	-1 369	-1 310	-1 310		1 310
4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet, a	2 163	4 000	150 000	-24		156 139	160 684	156 684	6 684	4 545	-10 455	15 000	-4 545
5 Inspektionen för strategiska produkter, a	3 017	24 370		-146		27 241	21 400	-2 970	-2 970	-5 840	-5 840		5 840
6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning, a	811	29 240		-175		29 876	28 155	-1 085	-1 085	-1 721	-1 721		1 721
7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI), o		26 727		-160		26 567	26 567	-160	-160	0	0		
8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI), o		12 177		-73		12 104	12 104	-73	-73	0	0		
9 Svenska institutet, a	6	75 298		-452		74 852	74 846	-452	-452	-6	-6		6
10 Information om Sverige i utlandet, a	2 268	9 747		-58		11 957	10 547	800	800	-1 410	-1 410		1 410
11 Samarbete inom Östersjöregionen, a		22 000		-132		21 868	7 559	-14 441	-14 441	-14 309	-14 309		14 309
2003 050504 Nordiska ministerrådet, a		109				109				-109	-109		109
2003 050509 Utredningar och andra insatser på det utrikespolitiska området, a		7				7				-7	-7		7
2003 050510 Information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling, a		122				122				-122	-122		122
2003 050514 Forskningsverksamhet av särskild utrikes- och säkerhetspolitisk betydelse, a		16				16				-16	-16		16

Tusental kronor

Anslagstyp:													
a = ramanstag													
o = obetecknat anslag													
	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statsbudget (SB)	Tilläggsbudget (TB)	Indragning (ID)	Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+TB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statsbudget	Skillnad mot anvisade medel (SB+TB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel (1)	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
2003 050516 Europainformation m.m., a	25					25				-25	-25		25
UO 06 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	3 547 745	44 146 606	-91 300	-161 911		47 441 140	43 591 180	-555 426	-464 126	-3 849 960	-4 151 960	302 000	3 849 960
PO 06 Totalförsvar	3 213 336	40 654 396	20 700	-139 658		43 748 774	40 634 535	-19 861	-40 561	-3 114 239	-3 414 239	300 000	3 114 239
1 Förbandsverksamhet, beredskap och fredsträning trupper m.m., a	450 792	22 125 249		-132 751		22 443 290	21 166 703	-958 546	-958 546	-1 276 587	-1 576 587	300 000	1 276 587
2 Materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling, a	2 699 808	17 391 059	7 500			20 098 367	18 349 554	958 495	950 995	-1 748 813	-1 748 813		1 748 813
3 Krisberedskapsmyndigheten, a	24 026	144 649	-8 000	-868		159 807	134 218	-10 431	-2 431	-25 590	-25 590		25 590
4 Styrelsen för psykologiskt försvar, a	2 742	17 467	21 200	-105		41 304	34 980	17 513	-3 687	-6 323	-6 323		6 323
5 Totalförsvarets pliktverk, a	14 807	248 049		-1 488		261 368	229 200	-18 849	-18 849	-32 168	-32 168		32 168
6 Försvarshögskolan, a	3 121	30 596		-184		33 533	29 816	-780	-780	-3 717	-3 717		3 717
7 Försvarets radioanstalt, a	9 310	424 764		-2 549		431 525	420 379	-4 385	-4 385	-11 146	-11 146		11 146
8 Totalförsvarets forskningsinstitut, a	7 507	189 759		-1 139		196 127	188 619	-1 140	-1 140	-7 508	-7 508		7 508
9 Stöd till frivilliga försvarsorganisationer inom totalförsvaret, o		75 665		-454		75 211	75 211	-454	-454	0	0		
10 Nämnder m.m., a	67	7 139				7 206	5 698	-1 441	-1 441	-1 508	-1 508		1 508
2002 060603 Funktionen Civil ledning, a	1 036					1 036	157	157	157	-880	-880		880
2002 060609 Funktionen Telekommunikationer m.m., a	120			-120									
PO 07 Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar	334 409	3 492 210	-112 000	-22 253		3 692 366	2 956 645	-535 565	-423 565	-735 721	-737 721	2 000	735 721
1 Kustbevakningen, a	38 419	641 875		-3 851		676 443	630 791	-11 084	-11 084	-45 652	-45 652		45 652
2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor, a	40	25 000		-150		24 890	24 850	-150	-150	-40	-40		40
3 Ersättning för räddningstjänst m.m., a	592	20 000		-120		20 472	21 823	1 823	1 823	1 351	-649	2 000	-1 351
4 Samhällets skydd mot olyckor, a	31 419	734 901		-4 409		761 911	728 197	-6 704	-6 704	-33 715	-33 715		33 715
5 Krisberedskap, a	263 939	1 747 434	-112 000	-11 785		1 887 588	1 550 984	-196 450	-84 450	-336 604	-336 604		336 604
6 Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet, a		323 000		-1 938		321 062		-323 000	-323 000	-321 062	-321 062		321 062
UO 07 Internationellt bistånd	2 807 421	22 417 678	-200 000	-13 428		25 011 671	22 260 140	-157 538	42 462	-2 751 530	-2 752 910	1 380	2 751 530
PO 08 Internationellt utvecklingssamarbete	2 755 731	22 417 678	-200 000	-13 428		24 959 981	22 208 690	-208 988	-8 988	-2 751 291	-2 752 671	1 380	2 751 291
1 Biståndsverksamhet, a	2 360 026	21 732 194	-184 449			23 907 771	21 558 576	-173 618	10 831	-2 349 195	-2 349 195		2 349 195
2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), a	25 831	589 970				615 801	583 809	-6 161	-6 161	-31 992	-31 992		31 992
3 Nordiska Afrikainstitutet, a		13 514				13 514	13 514						
4 Folke Bernadotteakademien, a	5 551	25 000	-5 551			25 000	20 871	-4 129	1 422	-4 129	-4 129		4 129
5 Avsättning för förlustrisker vad avser garantier för finansiellt stöd och exportkreditgarantier, a	349 700	1 000		-6		350 694		-1 000	-1 000	-350 694	-350 694		350 694
6 Riksrevisionen.Internationella uppdrag, a	14 622	46 000		-13 422		47 200	31 919	-14 081	-14 081	-15 281	-16 661	1 380	15 281
7 Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete, a		10 000	-10 000					-10 000					

Tusental kronor

Anslagstyp:													
a = ramanstag													
o = obetecknat anslag													
	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statsbudget (SB)	Tilläggsbudget (TB)	Indragning (ID)	Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+TB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statsbudget	Skillnad mot anvisade medel (SB+TB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel (1)	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
PO 09 Samarbete med Central- och Östeuropa	51 690					51 690	51 451	51 451	51 451	-239	-239		239
2003 070901 Samarbete med Central- och Östeuropa, a	51 690					51 690	51 451	51 451	51 451	-239	-239		239
UO 08 Invandrare och flyktingar	64 425	6 933 423	387 070	-107 948		7 276 970	6 918 378	-15 045	-402 115	-358 592	-925 090	566 498	358 592
PO 10 Integrationspolitik	48 123	2 111 672		-65 251		2 094 543	1 958 035	-153 637	-153 637	-136 509	-324 007	187 498	136 509
1 Integrationsverket, a	119	89 908				90 027	87 658	-2 250	-2 250	-2 370	-2 370		2 370
2 Integrationsåtgärder, a	11 038	103 742		-1 161		113 619	96 402	-7 340	-7 340	-17 217	-17 217		17 217
3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande, a	31 592	1 874 975		-63 833		1 842 733	1 735 959	-139 016	-139 016	-106 775	-294 273	187 498	106 775
4 Hemutrustningslån, a	5 803	18 631		-111		24 323	14 345	-4 286	-4 286	-9 978	-9 978		9 978
5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, a	-429	24 416		-146		23 841	23 671	-745	-745	-170	-170		170
PO 11 Storstadspolitik	290 088					290 088	143 453	143 453	143 453	-146 635	-146 635		146 635
2004 081101 Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna, a	290 088					290 088	143 453	143 453	143 453	-146 635	-146 635		146 635
PO 12 Migrationspolitik	-273 942	4 811 251	387 070	-42 634		4 881 745	4 806 469	-4 782	-391 852	-75 276	-454 276	379 000	75 276
1 Migrationsverket, a	-8 957	642 505	60 000			693 548	667 654	25 149	-34 851	-25 894	-65 894	40 000	25 894
2 Mottagande av asylsökande, a	-351 469	3 296 162	257 000			3 201 693	3 419 056	122 894	-134 106	217 363	-92 637	310 000	-217 363
3 Migrationspolitiska åtgärder, a	43 350	289 809		-42 634		290 525	193 272	-96 537	-96 537	-97 253	-97 253		97 253
4 Utlänningsnämnden, a	1 499	149 792	25 000			176 291	174 158	24 366	-634	-2 133	-16 133	14 000	2 133
5 Offentligt biträde i utlänningsärenden, a	-6 771	177 027	36 000			206 256	163 448	-13 579	-49 579	-42 807	-57 807	15 000	42 807
6 Utresor för avvisade och utvisade, a	7 839	225 556	9 070			242 465	176 830	-48 726	-57 796	-65 635	-65 635		65 635
7 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar, a	40 568	30 400				70 968	12 051	-18 349	-18 349	-58 916	-58 916		58 916
PO 47 Minoritetspolitik	157	10 500		-63		10 594	10 421	-79	-79	-172	-172		172
1 Åtgärder för nationella minoriteter, a	157	10 500		-63		10 594	10 421	-79	-79	-172	-172		172
UO 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	1 686 334	39 817 525	116 000	-1 610 854		40 009 005	38 473 152	-1 344 373	-1 460 373	-1 535 853	-2 254 150	718 297	1 535 845
PO 13 Hälso- och sjukvårdspolitik	1 622 414	25 003 318	27 500	-1 543 965		25 109 267	23 882 400	-1 120 918	-1 148 418	-1 226 867	-1 341 814	114 947	1 226 867
1 Tandvårdsförmåner m.m., a	1 555 474	3 498 000		-1 535 474		3 518 000	2 438 426	-1 059 574	-1 059 574	-1 079 574	-1 184 514	104 940	1 079 574
2 Bidrag för läkemedelsförmånerna, a	13	19 767 000		-13		19 767 000	19 767 000			0	0		
3 Bidrag till hälso- och sjukvård, a	17 044	269 199	2 500			288 743	260 002	-9 197	-11 697	-28 742	-28 742		28 742
4 Statens beredning för medicinsk utvärdering, a	32	40 691		-244		40 479	39 391	-1 300	-1 300	-1 088	-1 088		1 088
5 Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, a	430	26 394				26 824	26 568	174	174	-256	-506	250	256

Tusental kronor

Anslagstyp:												Utgående	
a = ramanslag		Ingående										ramöverförings-	
o = obetecknat anslag		belopp										belopp	
		Statsbudget	Tilläggsbudget	Indragning	Medgivna	Totalt	Utfall	Skilnad mot	Skilnad mot	Skilnad mot	Skilnad mot	Anslags-	ramöverförings-
		(SB)	(TB)	(ID)	överskridanden	tilldelade medel		statsbudget	anvisade medel	tilldelade medel	tillgängliga medel	kredit	
		(IB)			(MÖ)	(IB+SB+TB+ID+MÖ)		(SB+TB)		1)			
6	Socialstyrelsen, a	11 019	492 096		-2 953	500 162	476 596	-15 500	-15 500	-23 566	-23 566		23 566
7	Läkemedelsförmånsnämnden, a	7 238	59 703		-358	66 583	52 052	-7 651	-7 651	-14 531	-14 531		14 531
8	Sjukvård i internationella förhållanden, a	-12 961	325 235	25 000		337 274	317 484	-7 751	-32 751	-19 790	-29 547	9 757	19 790
9	Ersättning till talidomidskadade i vissa fall m.m., a	35 000	25 000		-1 923	58 077	52 000	27 000	27 000	-6 077	-6 077		6 077
10	Bidrag till psykiatri och social psykiatri, a		500 000		-3 000	497 000	452 357	-47 643	-47 643	-44 643	-44 643		44 643
	2001 091306 Ersättning till steriliserade i vissa fall, a	9 125				9 125	525	525	525	-8 600	-8 600		8 600
PO 14	Folkhälsa	66 191	787 880		-4 055	850 016	754 675	-33 205	-33 205	-95 341	-95 341		95 341
1	Insatser mot aids, a	-373	64 122		-385	63 364	62 263	-1 859	-1 859	-1 101	-1 101		1 101
2	Bidrag till WHO, a	7 389	34 371		-320	41 440	30 396	-3 975	-3 975	-11 044	-11 044		11 044
3	Bidrag till Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap, a	1 426	18 161		-108	19 479	17 811	-350	-350	-1 668	-1 668		1 668
4	Statens folkhälsoinstitut, a	50 323	130 786			181 109	134 949	4 163	4 163	-46 160	-46 160		46 160
5	Smittskyddsinstitutet, a	-8	181 005		-1 086	179 911	178 974	-2 031	-2 031	-937	-937		937
6	Institutet för psykosocial medicin, a	48	15 201		-91	15 158	14 902	-299	-299	-255	-255		255
7	Folkhälsopolitiska åtgärder, a	46	78 054		-468	77 632	76 944	-1 110	-1 110	-688	-688		688
8	Alkohol- och narkotikapolitiska åtgärder, a	6 967	265 750		-1 594	271 123	238 423	-27 327	-27 327	-32 700	-32 700		32 700
9	Alkoholsortimentsnämnden, a	375	430		-3	802	14	-416	-416	-788	-788		788
PO 15	Barnpolitik	151	34 712		-107	34 756	33 026	-1 686	-1 686	-1 730	-1 730		1 730
1	Barnombudsmannen, a	-16	16 948			16 932	16 455	-493	-493	-477	-477		477
2	Myndigheten för internationella adoptionsfrågor, a	167	11 264		-68	11 363	10 384	-880	-880	-979	-979		979
3	Insatser för att förverkliga FN:s konvention om barnets rättigheter i Sverige, a		6 500		-39	6 461	6 188	-312	-312	-273	-273		273
PO 16	Handikappolitik	505	12 644 186	88 500	-54 913	12 678 278	12 524 788	-119 398	-207 898	-153 490	-743 840	590 350	153 482
1	Personligt ombud, a	53 504	90 000		-50 540	92 964	88 969	-1 031	-1 031	-3 996	-3 996		3 996
2	Vissa statsbidrag inom handikappområdet, a	1 319	275 000		-1 650	274 669	273 350	-1 650	-1 650	-1 319	-1 319		1 319
3	Statsbidrag till särskilt utbildningsstöd, a	0	171 794		-1 031	170 763	170 763	-1 031	-1 031	0	0		0
4	Bidrag till viss verksamhet för personer med funktionshinder, o		82 394	3 500	-494	85 400	85 400	3 006	-494	0	0		
5	Bidrag till handikapporganisationer, o		164 648		-988	163 660	163 652	-996	-996	-8	-8		
6	Bidrag till utrustning för elektronisk kommunikation, a	6 591	17 113		-103	23 601	13 501	-3 612	-3 612	-10 100	-10 100		10 100
7	Bilstöd till handikappade, a	-6 130	256 000	85 000		334 870	346 953	90 953	5 953	12 083	-717	12 800	-12 083
8	Kostnader för statlig assistansersättning, a	-54 902	11 551 000			11 496 098	11 347 829	-203 171	-203 171	-148 269	-725 819	577 550	148 269
9	Statens institut för särskilt utbildningsstöd, a	604	17 816		-107	18 313	16 515	-1 301	-1 301	-1 798	-1 798		1 798
10	Handikappombudsmannen, a	-482	18 421			17 939	17 856	-565	-565	-83	-83		83
PO 17	Äldrepolitik	4 128	51 446		-309	55 265	50 877	-569	-569	-4 388	-4 388		4 388
1	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken, a	4 128	51 446		-309	55 265	50 877	-569	-569	-4 388	-4 388		4 388

Tusental kronor

Anslagstyp:													
a = ramanstag													
o = obetecknat anslag													
	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statsbudget (SB)	Tilläggsbudget (TB)	Indragning (ID)	Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+TB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statsbudget	Skillnad mot anvisade medel (SB+TB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel (1)	Anslags- kredit	Utgående ramöverförings- belopp
PO 18 Socialtjänstpolitik	-7 188	981 602		-5 619		968 795	919 998	-61 604	-61 604	-48 797	-61 797	13 000	48 797
1 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m., a	5 383	216 878		-1 031		221 230	160 693	-56 185	-56 185	-60 537	-60 537		60 537
2 Statens institutionsstyrelse, a	-12 699	754 724		-4 528		737 497	749 634	-5 090	-5 090	12 137	-863	13 000	-12 137
3 Utvecklingsmedel till åtgärder för hemlösa, a	128	10 000		-60		10 068	9 670	-330	-330	-398	-398		398
PO 26 Forskningspolitik	132	314 381		-1 886		312 627	307 387	-6 994	-6 994	-5 240	-5 240		5 240
1 Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap. Förvaltning, a	-120	23 150		-139		22 891	21 051	-2 099	-2 099	-1 840	-1 840		1 840
2 Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap. Forskning, a	252	291 231		-1 747		289 736	286 336	-4 895	-4 895	-3 400	-3 400		3 400
UO 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	-509 375	129 691 062	121 352	-555 015		128 748 023	127 049 423	-2 641 639	-2 762 991	-1 698 600	-6 985 576	5 286 976	1 698 600
PO 19 Ersättning vid arbetsoförmåga	-509 375	129 691 062	121 352	-555 015		128 748 023	127 049 423	-2 641 639	-2 762 991	-1 698 600	-6 985 576	5 286 976	1 698 600
1 Sjukpenning och rehabilitering m.m., a	-962 621	41 370 263		-39 066		40 368 576	39 051 146	-2 319 117	-2 319 117	-1 317 430	-3 198 744	1 881 314	1 317 430
2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m., a	353 255	73 534 667		-354 341		73 533 581	73 490 197	-44 470	-44 470	-43 384	-3 087 232	3 043 848	43 384
3 Handikappersättningar, a	-15 959	1 203 000			1 187 041	1 173 021	-29 979	-29 979	-29 979	-14 019	-74 169	60 150	14 019
4 Arbetskadeersättningar m.m., a	117 748	6 362 059		-117 748		6 362 059	6 225 900	-136 159	-136 159	-136 159	-434 758	298 599	136 159
5 Ersättning för kroppsskador, a	724	61 675		-724		61 675	57 793	-3 882	-3 882	-3 882	-6 947	3 065	3 882
6 Försäkringskassan, a		7 159 398	121 352	-43 136		7 237 614	7 053 888	-105 510	-226 862	-183 726	-183 726		183 726
2003 101905 Kostnader för sysselsättning av vissa personer med aktivitets- och sjukersättning, a	0					0				0	0		0
2004 101906 Riksförsäkringsverket, a	-18 677					-18 677	-18 677	-18 677	-18 677				
2004 101907 Allmänna försäkringskassor, a	16 155					16 155	16 155	16 155	16 155				
UO 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	-985 982	46 413 203		-102 512		45 324 709	46 120 226	-292 977	-292 977	795 517	-1 525 143	2 320 660	-795 517
PO 20 Ekonomisk äldrepolitik	-985 982	46 413 203		-102 512		45 324 709	46 120 226	-292 977	-292 977	795 517	-1 525 143	2 320 660	-795 517
1 Garantipension till ålderspension, a	-282 258	22 541 203				22 258 945	22 448 579	-92 624	-92 624	189 634	-93 426	1 127 060	-189 634
2 Efterlevandepensioner till vuxna, a	-320 119	15 734 000				15 413 881	15 855 531	121 531	121 531	441 650	-345 050	786 700	-441 650
3 Bostadstillägg till pensionärer, a	-486 116	7 522 000				7 035 884	7 332 883	-189 117	-189 117	296 999	-79 101	376 100	-296 999
4 Äldreförsörjningsstöd, a	102 512	616 000		-102 512		616 000	483 234	-132 766	-132 766	-132 766	-163 566	30 800	132 766
UO 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	-137 347	56 356 834	800 000	-405 189		56 614 298	55 466 718	-890 116	-1 690 116	-1 147 580	-3 638 962	2 491 382	1 147 580
PO 21 Ekonomisk familjepolitik	-137 347	56 356 834	800 000	-405 189		56 614 298	55 466 718	-890 116	-1 690 116	-1 147 580	-3 638 962	2 491 382	1 147 580
1 Allmänna barnbidrag, a	4 742	20 842 000	800 000	-4 742		21 642 000	21 457 662	615 662	-184 338	-184 338	-1 226 438	1 042 100	184 338

Tusental kronor

Anslagstyp:													
a = ramanstag													
o = obetecknat anslag													
	Ingående ramöverförings-	Statsbudget	Tilläggsbudget	Indragning	Medgivna överskridanden	Totalt tilldelade medel	Utfall	Skillnad mot statsbudget	Skillnad mot anvisade medel	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslags-kredit	Utgående ramöverförings-belopp
	(IB)	(SB)	(TB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+TB+ID+MÖ)		(SB+TB)			1)		
2	Föräldraförsäkring, a	-265 952	25 560 734		-222 415	25 072 367	24 127 161	-1 433 573	-1 433 573	-945 206	-2 110 745	1 165 539	945 206
3	Underhållsstöd, a	101 548	1 933 000		-101 548	1 933 000	1 935 216	2 216	2 216	2 216	-94 434	96 650	-2 216
4	Bidrag till kostnader för internationella adoptioner, a	1 068	36 000		-216	36 852	39 020	3 020	3 020	2 168	-1 410	3 578	-2 168
5	Barnpension och efterlevandestöd för barn, a	-55 020	1 043 900			988 880	1 047 605	3 705	3 705	58 725	-4 775	63 500	-58 725
6	Vårdbidrag för funktionshindrade barn, a	76 267	2 622 200		-76 267	2 622 200	2 541 055	-81 145	-81 145	-81 145	-201 160	120 015	81 145
7	Pensionsrätt för barnår, a		4 319 000			4 319 000	4 319 000						
UO 13 Arbetsmarknad													
		2 293 682	69 313 416	-153 585	-1 520 596	69 932 917	69 567 979	254 563	408 148	-364 938	-3 311 429	2 946 491	364 938
PO 22 Arbetsmarknadspolitik													
1	Arbetsmarknadsverkets förvaltningskostnader, a	54 384	4 811 484		-29 158	4 836 710	4 593 010	-218 474	-218 474	-243 700	-243 700	2 946 491	364 938
2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd, a	440 575	45 763 000		-744 482	45 459 093	46 918 007	1 155 007	1 155 007	1 458 914	-815 157	2 274 071	-1 458 914
3	Köp av arbetsmarknadsutbildning och övriga kostnader, a	299 095	4 540 191	146 415	-298 147	4 687 554	4 513 091	-27 100	-173 515	-174 463	-397 699	223 236	174 463
4	Särskilda insatser för arbetshandikappade, a	426 856	6 790 384		-426 856	6 790 384	6 661 612	-128 772	-128 772	-128 772	-468 291	339 519	128 772
5	Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige, a	102	99 033		-594	98 541	97 807	-1 226	-1 226	-734	-734		734
6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2000-2006, a	1 041 677	1 538 000			2 579 677	1 528 972	-9 028	-9 028	-1 050 705	-1 050 705		1 050 705
7	Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, a	256	21 660		-130	21 786	20 701	-959	-959	-1 085	-1 085		1 085
8	Bidrag till administration av grundbeloppet, a	167	48 141		0	48 308	48 308	167	167	0	0		0
9	Bidrag till Samhall AB, a		4 245 419			4 245 419	4 245 419						
10	Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten, o		7 750		-47	7 703	7 703	-47	-47	0	0		0
11	Bidrag till lönegarantiersättning, a	20 871	1 396 653	-300 000	-20 871	1 096 653	888 091	-508 562	-208 562	-208 562	-318 227	109 665	208 562
12	Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, a	9 698	51 701		-310	61 089	45 257	-6 444	-6 444	-15 832	-15 832		15 832
UO 14 Arbetsliv													
		95 622	1 193 970		-16 302	1 273 290	1 152 522	-41 448	-41 448	-120 767	-122 919	2 152	120 767
PO 23 Arbetslivspolitik													
1	Arbetsmiljöverket, a	83 370	1 160 357	-2 000	-16 232	1 225 495	1 117 331	-43 026	-41 026	-108 164	-110 316	2 152	108 164
2	Arbetslivsinstitutet, a	34 722	648 862	-2 000	-5 617	675 967	635 781	-13 081	-11 081	-40 185	-40 185		40 185
3	Särskilda utbildningsinsatser m.m. a	47 141	360 771		-8 940	398 972	332 894	-27 877	-27 877	-66 078	-66 078		66 078
4	Arbetsdomstolen, a		44 650		-268	44 382	45 596	946	946	1 214	1 214		-1 214
5	Arbetsdomstolen, a	1 114	25 282		-152	26 244	23 397	-1 885	-1 885	-2 847	-2 847		2 847
6	Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar, a		30		73	73	54	-19	-19	-19	-19		19
7	Internationella arbetsorganisationen (ILO), a		927		23 022	23 022	22 987	-35	-35	-35	-2 187	2 152	35
8	Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning (HomO), a		-20		8 057	8 037	7 778	-279	-279	-259	-259		259
9	Medlingsinstitutet, a	-544	49 640		-298	48 798	48 844	-796	-796	46	46		-46

Tusental kronor

Anslagstyp:												Utgående		
a = ramanslag		Ingående										ramöverförings-		
o = obetecknat anslag		belopp										belopp		
		Statsbudget	Tilläggsbudget	Indragning	Medgivna	Totalt	Utfall	Skillnad mot	Skillnad mot	Skillnad mot	Skillnad mot	Anslags-	ramöverförings-	
		(SB)	(TB)	(ID)	överskridanden	tilldelade medel		statsbudget	anvisade medel	tilldelade medel	tillgängliga medel	kredit	belopp	
		(IB)			(MÖ)	(IB+SB+TB+D+MÖ)		(SB+TB)		1)				
PO 24	Jämställdhetspolitik	12 252	33 613	2 000	-70	47 795	35 191	1 578	-422	-12 604	-12 604		12 604	
1	Jämställdhetsombudsmannen, a	22	21 907	2 000		23 929	23 816	1 909	-91	-113	-113		113	
2	Särskilda jämställdhetsåtgärder, a	12 230	7 706		-46	19 890	8 514	808	808	-11 375	-11 375		11 375	
3	Delegationen för stöd till jämställdhetsintegrering, a		4 000		-24	3 976	2 861	-1 139	-1 139	-1 115	-1 115		1 115	
UO 15	Studiestöd	1 098 919	20 995 726	-147 790	-890 498	1 099	21 057 456	19 779 368	-1 216 358	-1 068 568	-1 278 088	-2 167 363	889 275	1 278 088
PO 25	Utbildningspolitik	1 098 919	20 995 726	-147 790	-890 498	1 099	21 057 456	19 779 368	-1 216 358	-1 068 568	-1 278 088	-2 167 363	889 275	1 278 088
1	Studiehjälp m.m., a	-1 343	3 289 922			3 288 579	3 303 975	14 053	14 053	15 397	-149 099	164 496	-15 397	
2	Studiemedel m.m., a	862 717	10 402 918	-147 790	-866 820	10 251 025	9 186 853	-1 216 065	-1 068 275	-1 064 171	-1 510 061	445 890	1 064 171	
3	Studiemedelsröntor m.m., a	159 422	5 343 723			5 503 145	5 711 321	367 598	367 598	208 176	-59 064	267 240	-208 176	
4	Rekryteringsbidrag, a	58 976	1 805 811		-22 067	1 842 720	1 435 566	-370 245	-370 245	-407 154	-415 303	8 149	407 154	
5	Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk, a	18 030	61 520		-369	79 181	47 044	-14 476	-14 476	-32 137	-32 137		32 137	
6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål, a	-986	28 073			28 186	31 186	3 113	3 113	3 000	0	3 000	-3 000	
7	Bidrag till vissa organisationer m.m., a	1 145	63 759		-383	64 521	63 389	-370	-370	-1 132	-1 632	500	1 132	
	2003 152505 Vuxenstudiestöd m.m., a	958			-858	100	33	33	33	-67	-67		67	
UO 16	Utbildning och universitetsforskning	1 219 203	43 867 639	144 875	-275 452	44 956 265	43 695 045	-172 594	-317 469	-1 261 220	-1 266 085	4 865	1 259 412	
PO 11	Storstadspolitik	75 901				75 901	64 746	64 746	64 746	-11 155	-11 155		11 155	
	2002 161101 Förstärkning av utbildning i storstadsregionerna, a	75 901				75 901	64 746	64 746	64 746	-11 155	-11 155		11 155	
PO 25	Utbildningspolitik	1 138 220	40 465 571	224 875	-239 873	41 588 793	40 367 276	-98 295	-323 170	-1 221 517	-1 226 382	4 865	1 219 710	
1	Statens skolverk, a	24 306	298 208		-1 789	320 725	304 772	6 564	6 564	-15 953	-15 953		15 953	
2	Myndigheten för skolutveckling, a	1 331	96 278			97 609	96 373	95	95	-1 237	-1 237		1 237	
3	Utveckling av skolväsende och barnomsorg, a	78 717	208 841		-681	286 878	265 522	56 681	56 681	-21 356	-21 356		21 356	
4	Specialpedagogiska institutet, a	1 475	350 157		-3 574	348 058	327 541	-22 616	-22 616	-20 518	-20 518		20 518	
5	Skolutveckling och produktion av läromedel för elever med funktionshinder, a	1 004	23 338		-140	24 202	18 143	-5 195	-5 195	-6 059	-6 059		6 059	
6	Specialskolmyndigheten, a	3 068	245 569			248 637	243 945	-1 624	-1 624	-4 692	-4 692		4 692	
7	Särskilda insatser på skolområdet, a	3 911	281 353		-1 688	283 576	278 898	-2 455	-2 455	-4 679	-4 679		4 679	
8	Sameskolstyrelsen, a	2 526	32 816			35 342	32 230	-586	-586	-3 113	-3 113		3 113	
9	Maxtaxa i barnomsorgen m.m., a	935	3 660 000			3 660 935	3 659 541	-459	-459	-1 394	-1 394		1 394	
10	Bidrag till personalförstärkning i förskola, a		1 000 000			1 000 000	664 842	-335 158	-335 158	-335 158	-335 158		335 158	
11	Bidrag till personalförstärkning i skola och fritidshem, a	111 713	1 500 000		-111 713	1 500 000	1 438 465	-61 535	-61 535	-61 535	-61 535		61 535	
12	Bidrag till viss verksamhet motsvarande grundskola och gymnasieskola, a	-1 922	133 522		-801	130 799	134 364	842	842	3 564	-418	3 982	-3 564	

Tusental kronor

Anslagstyp:												Utgående		
a = ramanslag		Ingående	Statsbudget	Tilläggsbudget	Indragning	Medgivna	Totalt	Skillnad mot	Skillnad mot	Skillnad mot	Skillnad mot	Anslags-	ramöverförings-	
o = obetecknat anslag		belopp	(SB)	(TB)	(ID)	överskridanden	tilldelade medel	Utfall	statsbudget	anvisade medel	tilldelade medel	tillgängliga medel	kredit	belopp
		(IB)				(MÖ)	(IB+SB+TB+ID+MÖ)		(SB+TB)		1)			
13	Bidrag till svensk undervisning i utlandet, a	11 861	92 796		-2 385		102 272	79 193	-13 603	-13 603	-23 079	-23 079		23 079
14	Nationellt centrum för flexibelt lärande, a	-6 209	99 015		-594		92 212	89 829	-9 186	-9 186	-2 383	-2 383		2 383
15	Bidrag till viss verksamhet inom vuxenutbildning, a	20 130	157 262		-944		176 448	154 030	-3 232	-3 232	-22 417	-22 417		22 417
16	Bidrag till vissa organisationer för uppsökande verksamhet, o		50 000		-300		49 700	47 892	-2 108	-2 108	-1 808	-1 808		
17	Statligt stöd för utbildning av vuxna, a	465 153	1 916 797		-11 501		2 370 449	2 349 365	432 568	432 568	-21 085	-21 085		21 085
18	Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning, a	-339	18 905		-113		18 453	17 927	-978	-978	-526	-526		526
19	Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning, a	36 196	793 181	30 000	-36 196		823 181	783 147	-10 034	-40 034	-40 034	-40 034		40 034
20	Valideringsdelegationen, a	6 994	15 261		-92		22 163	14 619	-642	-642	-7 544	-7 544		7 544
21	Utveckling av påbyggnadsutbildningar, a		125 000		-750		124 250	109 450	-15 550	-15 550	-14 800	-14 800		14 800
22	Uppsala universitet: Grundutbildning, a	40 134	1 137 310				1 177 444	1 177 444	40 134	40 134				
23	Uppsala universitet: Forskning och forskarutbildning, a		1 185 950				1 185 950	1 178 834	-7 116	-7 116	-7 116	-7 116		7 116
24	Lunds universitet: Grundutbildning, a		1 465 988	11 200			1 477 188	1 477 188	11 200	0	0	0		
25	Lunds universitet: Forskning och forskarutbildning, a		1 204 255				1 204 255	1 197 029	-7 226	-7 226	-7 226	-7 226		7 226
26	Göteborgs universitet: Grundutbildning, a		1 418 138	21 606			1 439 744	1 439 744	21 606	0	0	0		
27	Göteborgs universitet: Forskning och forskarutbildning, a		981 022				981 022	975 136	-5 886	-5 886	-5 886	-5 886		5 886
28	Stockholms universitet: Grundutbildning, a		902 304	14 350			916 654	916 654	14 350	0	0	0		
29	Stockholms universitet: Forskning och forskarutbildning, a		1 003 274				1 003 274	997 254	-6 020	-6 020	-6 020	-6 020		6 020
30	Umeå universitet: Grundutbildning, a	89 345	1 020 911				1 110 256	1 047 133	26 222	26 222	-63 123	-63 123		63 123
31	Umeå universitet: Forskning och forskarutbildning, a		687 409				687 409	683 285	-4 124	-4 124	-4 124	-4 124		4 124
32	Linköpings universitet: Grundutbildning, a		1 100 417	16 100			1 116 517	1 116 517	16 100	0	0	0		0
33	Linköpings universitet: Forskning och forskarutbildning, a		478 087				478 087	475 218	-2 869	-2 869	-2 869	-2 869		2 869
34	Karolinska institutet: Grundutbildning, a		550 091	7 437			557 528	557 528	7 437	0	0	0		
35	Karolinska institutet: Forskning och forskarutbildning, a		768 480				768 480	763 869	-4 611	-4 611	-4 611	-4 611		4 611
36	Kungl. Tekniska högskolan: Grundutbildning, a	86 312	892 955				979 267	883 042	-9 913	-9 913	-96 225	-96 225		96 225
37	Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och forskarutbildning, a		659 624				659 624	655 666	-3 958	-3 958	-3 958	-3 958		3 958
38	Luleå tekniska universitet: Grundutbildning, a	19 422	564 425				583 847	565 322	897	897	-18 525	-18 525		18 525
39	Luleå tekniska universitet: Forskning och forskarutbildning, a		245 045	7 000			252 045	250 575	5 530	-1 470	-1 470	-1 470		1 470
40	Karlstads universitet: Grundutbildning, a		451 910				451 910	451 910						
41	Karlstads universitet: Forskning och forskarutbildning, a		147 188	5 000			152 188	151 305	4 117	-883	-883	-883		883
42	Växjö universitet: Grundutbildning, a		378 673	7 707			386 380	386 380	7 707	0	0	0		
43	Växjö universitet: Forskning och forskarutbildning, a		143 246				143 246	142 387	-859	-859	-859	-859		859
44	Örebro universitet: Grundutbildning, a		523 689	7 350			531 039	531 039	7 350	0	0	0		
45	Örebro universitet: Forskning och forskarutbildning, a		159 594				159 594	158 636	-958	-958	-958	-958		958
46	Mittuniversitetet: Grundutbildning, a	14 283	466 675				480 958	479 823	13 148	13 148	-1 135	-1 135		1 135
47	Mittuniversitetet: Forskning och forskarutbildning, a		133 226	30 000			163 226	162 427	29 201	-799	-799	-799		799
48	Blekinge tekniska högskola: Grundutbildning, a	29 853	202 930				223 013	200 413	-2 517	-2 517	-22 600	-22 600		22 600
49	Blekinge tekniska högskola: Forskning och forskarutbildning, a		63 956				63 956	63 572	-384	-384	-384	-384		384
50	Malmö högskola: Grundutbildning, a	0	669 147	11 900			681 047	681 047	11 900	0	0	0		0

Tusental kronor

Anslagstyp:												Utgående	
a = ramanstag		Ingående										ramöverförings-	
o = obetecknat anslag		belopp										belopp	
		Statsbudget	Tilläggsbudget	Indragning	Medgivna	Totalt	Utfall	Skilnad mot	Skilnad mot	Skilnad mot	Skilnad mot	Anslags-	ramöverförings-
		(SB)	(TB)	(ID)	överskridanden	tilldelade medel		statsbudget	anvisade medel	tilldelade medel	tillgängliga medel	kredit	
		(IB)		(MÖ)	(IB+SB+TB+D+MÖ)			(SB+TB)		1)			
PO 26	Forskningspolitik	5 083	3 402 068	-80 000	-35 579	3 291 572	3 263 024	-139 044	-59 044	-28 548	-28 548		28 548
1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation, a	-18 764	2 522 807	20 000	-15 137	2 508 906	2 507 385	-15 422	-35 422	-1 521	-1 521		1 521
2	Vetenskapsrådet: Förvaltning, a	11	105 089		-631	104 469	103 518	-1 571	-1 571	-951	-951		951
3	Rymdforskning, a	-2 395	156 274		-938	152 941	152 917	-3 357	-3 357	-25	-25		25
4	Institutet för rymdfysik, a		44 423		-267	44 156	44 156	-267	-267	0	0		
5	Kungl. biblioteket, a	-499	236 891		-1 421	234 971	230 683	-6 208	-6 208	-4 287	-4 287		4 287
6	Polarforskningssekreteriatet, a	5 357	25 355		-152	30 560	30 140	4 785	4 785	-420	-420		420
7	Rådet för forsknings- och utvecklingsamarbete inom EU, a	1 407	15 225			16 632	12 926	-2 299	-2 299	-3 706	-3 706		3 706
8	Sunet, a		39 647		-238	39 409	39 409	-238	-238	0	0		
9	Centrala Etikprövningsnämnden, a	1 681	4 182		-25	5 838	3 568	-614	-614	-2 270	-2 270		2 270
10	Regionala etikprövningsnämnder, a	15 257	40 705		-15 501	40 461	25 899	-14 806	-14 806	-14 562	-14 562		14 562
11	Särskilda utgifter för forskningsändamål, a	3 028	211 470	-100 000	-1 269	113 229	112 422	-99 048	952	-806	-806		806
UO 17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	88 652	8 956 525	113 902	-37 928	9 121 151	8 967 719	11 194	-102 708	-153 433	-166 608	13 175	149 997
PO 02	Finansiella system och tillsyn	6 172	42 212		-253	48 131	38 064	-4 148	-4 148	-10 068	-10 068		10 068
1	Lotteriinspektionen, a	6 172	42 212		-253	48 131	38 064	-4 148	-4 148	-10 068	-10 068		10 068
PO 25	Utbildningspolitik		2 724 300	5 533	-535	2 729 298	2 726 399	2 099	-3 434	-2 899	-2 899		
1	Bidrag till folkbildningen, o		2 635 231	1 428		2 636 659	2 636 659	1 428	0	0	0		
2	Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen, o		78 965		-474	78 491	75 592	-3 373	-3 373	-2 899	-2 899		
3	Bidrag till kontaktkuttbildning, o		10 104	4 105	-61	14 148	14 148	4 044	-61	0	0		
PO 26	Forskningspolitik	5	40 664		-244	40 425	40 141	-523	-523	-285	-285		285
1	Statens ljud- och bildarkiv, a	5	40 664		-244	40 425	40 141	-523	-523	-285	-285		285
PO 27	Mediepolitik	77	33 294		-199	33 172	32 836	-458	-458	-336	-336		336
1	Statens biografbyrå, a	19	10 145		-61	10 103	9 874	-271	-271	-228	-228		228
2	Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland, o		20 556		-123	20 433	20 433	-123	-123	0	0		
3	Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete, a	58	821		-4	875	768	-53	-53	-107	-107		107
4	Forskning och dokumentation om medieutvecklingen, o		1 772		-11	1 761	1 761	-11	-11	0	0		
PO 28	Kulturpolitik	42 519	5 512 268	108 369	-33 075	5 630 081	5 536 634	24 366	-84 003	-93 447	-106 622	13 175	93 128
1	Statens kulturråd, a	-853	46 137		-277	45 007	45 098	-1 039	-1 039	91	-909	1 000	-91
2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete, a	1 073	197 991	110 000	-1 188	307 876	305 232	107 241	-2 759	-2 644	-2 644		2 644
3	Nationella uppdrag, a		8 000		-48	7 952	7 952	-48	-48	0	0		
4	Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel, o		148 369		-890	147 479	147 479	-890	-890	0	0		

Tusental kronor

Anslagstyp:												Utgående		
a = ramanstag	o = obetecknat anslag	Ingående ramöverförings-			Medgivna		Totalt	Skillnad mot	Skillnad mot	Skillnad mot	Skillnad mot	Anslags-	ramöverförings-	
		belopp	Statsbudget	Tilläggsbudget	Indragning	överskridanden	tilldelade medel	Utfall	statsbudget	anvisade medel	tilldelade medel	tillgängliga medel	kredit	belopp
		(IB)	(SB)	(TB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+TB+ID+MÖ)			(SB+TB)		1)		
5	Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens Hus och Svenska rikskonserter, o		861 716		-5 170		856 546	856 546	-5 170	-5 170	0	0		
6	Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner, o		742 152		-4 453		737 699	737 610	-4 542	-4 542	-89	-89		
7	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål, a	8 320	138 828		-833		146 315	138 372	-456	-456	-7 943	-7 943		7 943
8	Bidrag till biblioteksverksamhet, o		45 979		-276		45 703	45 509	-470	-470	-194	-194		
9	Litteraturstöd, a	1 046	100 917		-606		101 357	99 325	-1 592	-1 592	-2 031	-2 031		2 031
10	Stöd till kulturtidskrifter, a	61	22 650		-136		22 575	22 239	-411	-411	-336	-336		336
11	Talboks- och punktskriftsbiblioteket, a	1 122	68 284		-410		68 996	65 563	-2 721	-2 721	-3 433	-3 433		3 433
12	Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur, o		15 449		-93		15 356	15 356	-93	-93	0	0		
13	Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden, o		5 623		-34		5 589	5 589	-34	-34	0	0		
14	Statens Konstråd, a	0	7 267		-44		7 223	7 467	200	200	244	-56	300	-244
15	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön, a	-1 795	40 438		-243		38 400	28 356	-12 082	-12 082	-10 044	-10 044		10 044
16	Nämnden för hemslöjdsfrågor, a	1	1 879		-11		1 869	1 839	-40	-40	-30	-30		30
17	Främjande av hemslöjden, a	0	20 381		-122		20 259	20 061	-320	-320	-198	-198		198
18	Bidrag till bild- och formområdet, a	0	27 958		-168		27 790	27 654	-304	-304	-136	-136		136
19	Konstnärsnämnden, a	63	14 015		-84		13 994	12 929	-1 086	-1 086	-1 065	-1 065		1 065
20	Ersättningar och bidrag till konstnärer, a	2 152	290 149		-1 741		290 560	286 998	-3 151	-3 151	-3 562	-3 562		3 562
21	Riksarkivet och landsarkiven, a	-120	306 305		-1 838		304 347	295 461	-10 844	-10 844	-8 886	-8 886		8 886
22	Bidrag till regional arkivverksamhet, o		5 942		-36		5 906	5 870	-72	-72	-36	-36		
23	Språk- och folkminnesinstitutet, a	127	29 797		-179		29 745	28 621	-1 176	-1 176	-1 124	-1 124		1 124
24	Svenskt biografiskt lexikon, a	4	4 289		-26		4 267	4 202	-87	-87	-65	-65		65
25	Riksantikvarieämbetet, a	7 824	192 703		-1 156		199 371	189 460	-3 243	-3 243	-9 911	-9 911		9 911
26	Bidrag till kulturmiljövård, a	-366	259 359		-1 556		257 437	249 125	-10 234	-10 234	-8 312	-8 312		8 312
27	Kyrkoantikvarisk ersättning, a		200 000				200 000	200 000						
28	Centrala museer: Myndigheter, a	6 095	865 631		-5 194		866 532	858 743	-6 888	-6 888	-7 789	-19 364	11 575	7 789
29	Centrala museer: Stiftelser, o		219 361		-1 316		218 045	218 045	-1 316	-1 316	0	0		
30	Bidrag till regionala museer, o		150 007		-900		149 107	149 107	-900	-900	0	0		
31	Bidrag till vissa museer, o		51 740		-310		51 430	51 430	-310	-310	0	0		
32	Stöd till icke-statliga kulturlokaler, a	17 335	10 000		-60		27 275	6 708	-3 292	-3 292	-20 567	-20 567		20 567
33	Riksställningar, a	-324	45 185		-271		44 590	44 120	-1 065	-1 065	-471	-471		471
34	Forum för levande historia, a	650	42 199		-253		42 596	41 933	-266	-266	-664	-664		664
35	Stättiga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål, a	72	80				152	1	-79	-79	-151	-151		151
36	Filmstöd, a	2	235 738		-1 414		234 326	234 320	-1 418	-1 418	-7	-7		7
37	Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet, a	-48	35 358		-1 412		33 898	30 748	-4 610	-4 610	-3 151	-3 151		3 151
38	Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund, a	76	3 642		-22		3 696	3 809	167	167	113	-187	300	-113
39	Stöd till trossamfund, a	1	50 750	-1 631	-305		48 815	47 759	-2 991	-1 360	-1 056	-1 056		1 056

Tusental kronor

Anslagstyp:												Utgående								
a = ramanstag												ramöverförings-								
o = obetecknat anslag												belopp								
		Ingående			Medgivna		Totalt		Skillnad mot		Skillnad mot		Skillnad mot		Skillnad mot		Anslags-		Utgående	
		ramöverförings-	Statsbudget	Tilläggsbudget	Indragning	överskridanden	tilldelade	medel	Utfall	statsbudget	anvisade medel	tilldelade medel	tillgängliga medel			kredit	ramöverförings-		belopp	
		(IB)	(SB)	(TB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+TB+D+MÖ)			(SB+TB)			1)							
PO 29	Ungdomspolitik	869	108 115		-648		108 336	106 022		-2 093	-2 093	-2 314	-2 314						2 314	
1	Ungdomsstyrelsen, a	60	19 226		-115		19 171	18 599		-627	-627	-571	-571						571	
2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet, a	810	88 889		-533		89 166	87 423		-1 466	-1 466	-1 743	-1 743						1 743	
PO 30	Folkhälsovetenskap	39 010	495 672		-2 974		531 708	487 623		-8 049	-8 049	-44 085	-44 085						43 867	
1	Stöd till idrotten, a	3 582	448 240		-2 689		449 133	445 345		-2 895	-2 895	-3 788	-3 788						3 788	
2	Bidrag till allmänna samlingslokaler, a	35 428	29 000		-174		64 254	24 175		-4 825	-4 825	-40 079	-40 079						40 079	
3	Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet, o		3 432		-21		3 411	3 411		-21	-21	0	0						0	
4	Stöd till friluftsförbund, o		15 000		-90		14 910	14 693		-308	-308	-218	-218						218	
UO 18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	2 576 336	9 139 412	36 400	-138 110		11 614 038	8 736 971		-402 441	-438 841	-2 877 068	-3 180 138			303 070			2 877 067	
PO 21	Ekonomisk familjepolitik	-116 796	3 507 000				3 390 204	3 604 679		97 679	97 679	214 476	-31 014			245 490			-214 476	
1	Bostadsbidrag, a	-116 796	3 507 000				3 390 204	3 604 679		97 679	97 679	214 476	-31 014			245 490			-214 476	
PO 31	Bostadspolitik	1 346 601	3 427 494		-124 745		4 649 350	2 879 766		-547 728	-547 728	-1 769 584	-1 823 164			53 580			1 769 584	
1	Boverket, a	4 689	165 030		-1 073		168 646	158 726		-6 304	-6 304	-9 920	-9 920						9 920	
2	Räntebidrag m.m., a	49 281	1 786 000		-49 281		1 786 000	1 603 444		-182 556	-182 556	-182 556	-236 136			53 580			182 556	
3	Statens bostadskreditnämnd: Förvaltningskostnader, a	3 827	13 501		-431		16 897	10 690		-2 811	-2 811	-6 206	-6 206						6 206	
4	Statens bostadskreditnämnd: Garantiverksamhet, a	83 334	200 000		-43 200		240 134	156 800		-43 200	-43 200	-83 334	-83 334						83 334	
5	Bidrag till Fonden för fukt- och mögelskador, a	20 257	32 800		-197		52 860	17 823		-14 977	-14 977	-35 037	-35 037						35 037	
6	Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder, a	25 974	33 000		-198		58 776	20 222		-12 778	-12 778	-38 554	-38 554						38 554	
7	Statens geotekniska institut, a	612	29 889		-179		30 322	29 329		-560	-560	-993	-993						993	
8	Lantmäteriverket, a	2 158	343 679		-2 062		343 775	329 631		-14 048	-14 048	-14 144	-14 144						14 144	
9	Statens va-nämnd, a	412	7 826		-47		8 191	7 338		-488	-488	-853	-853						853	
10	Byggekostnadsforum m.m., a	80 467	25 000		-150		105 317	50 375		25 375	25 375	-54 942	-54 942						54 942	
11	Investeringsbidrag för anordnande av hyresbostäder, a	755 164	600 000		-3 600		1 351 564	375 485		-224 515	-224 515	-976 079	-976 079						976 079	
12	Statens bostadsnämnd, a	3 943	7 769		-1 047		10 665	4 770		-2 999	-2 999	-5 895	-5 895						5 895	
13	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag, a	151 206	152 500		-22 915		280 792	80 698		-71 802	-71 802	-200 093	-200 093						200 093	
14	Bidrag till installation av hissar, a	516	29 000		-174		29 342	9 726		-19 274	-19 274	-19 616	-19 616						19 616	
15	Ungdomsbostadssamordnare, a		1 500		-9		1 491	1 254		-246	-246	-237	-237						237	
	2000 18A11 Internationellt samarbete, a		182		-182															
	2003 183107 Investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter, a		164 579				164 579	23 457		23 457	23 457	-141 122	-141 122						141 122	
PO 32	Regional samhällsorganisation	-731	2 204 918	36 400	-13 229		2 227 358	2 189 771		-15 147	-51 547	-37 587	-41 587			4 000			37 586	
1	Länsstyrelserna m.m., a	-731	2 168 221	36 400	-13 009		2 190 881	2 153 295		-14 926	-51 326	-37 586	-41 586			4 000			37 586	
2	Kommunala samverkansorgan m.m., o		36 697		-220		36 477	36 476		-221	-221	-1	-1							

Tusental kronor

Anslagstyp:												Utgående	
a = ramanstag		Ingående										ramöverförings-	
o = obetecknat anslag		belopp										belopp	
		Statsbudget	Tilläggsbudget	Indragning	Medgivna	Totalt	Utfall	Skillnad mot	Skillnad mot	Skillnad mot	Skillnad mot	Anslags-	ramöverförings-
		(SB)	(TB)	(ID)	överskridanden	tilldelade medel		statsbudget	anvisade medel	tilldelade medel	tillgängliga medel	kredit	belopp
		(IB)		(MÖ)	(IB+SB+TB+ID+MÖ)			(SB+TB)		1)			
PO 34 Miljöpolitik		1 347 263				1 347 126	62 754	62 754	62 754	-1 284 372	-1 284 372		1 284 372
2003 183401 Stöd till lokala investeringsprogram för ekologisk hållbarhet, a		1 347 126				1 347 126	62 754	62 754	62 754	-1 284 372	-1 284 372		1 284 372
2004 183401 Statens institut för ekologisk hållbarhet, a		136											
UO 19 Regional utveckling		174 230	3 496 768	200 000	-11 530	3 859 468	3 285 538	-211 230	-411 230	-573 930	-609 316	35 386	573 930
PO 33 Regional utvecklingspolitik		174 230	3 496 768	200 000	-11 530	3 859 468	3 285 538	-211 230	-411 230	-573 930	-609 316	35 386	573 930
1 Allmänna regionalpolitiska åtgärder, a		118 316	1 499 835		-9 149	1 609 002	1 475 645	-24 190	-24 190	-133 356	-133 356		133 356
2 Landsbygdsåtgärder, a		15 186	15 000		-90	30 096	6 688	-8 313	-8 313	-23 408	-23 408		23 408
3 Transportbidrag, a		-14 745	356 000		-2 136	339 119	374 365	18 365	18 365	35 246	-140	35 386	-35 246
4 Glesbygdsverket, a		119	25 933		-155	25 897	25 436	-497	-497	-461	-461		461
5 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006, a		47 418	1 600 000			1 647 418	1 305 782	-294 218	-294 218	-341 635	-341 635		341 635
6 Insatser med anledning av försvarsomställningen, a				200 000		200 000	95 210	95 210	-104 790	-104 790	-104 790		104 790
2001 193309 Utgifter för lokalisering av statliga arbetstillfällen till vissa kommuner, a		938				938	938	938	938				
2002 193307 Särskilda regionala utvecklingsprogram, a		7 000				7 000	1 475	1 475	1 475	-5 525	-5 525		5 525
UO 20 Allmän miljö- och naturvård		1 202 044	3 994 805	-10 000	-11 714	5 175 135	4 254 207	259 402	269 402	-920 928	-922 928	2 000	920 928
PO 26 Forskningspolitik		14 070	341 392	5 000	-2 048	358 414	353 023	11 631	6 631	-5 390	-5 390		5 390
1 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Förvaltningskostnader, a		4 205	42 206		-253	46 158	44 816	2 610	2 610	-1 343	-1 343		1 343
2 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning, a		9 864	299 186	5 000	-1 795	312 255	308 208	9 022	4 022	-4 047	-4 047		4 047
PO 34 Miljöpolitik		1 187 974	3 653 413	-15 000	-9 666	4 816 721	3 901 184	247 771	262 771	-915 537	-917 537	2 000	915 537
1 Naturvårdsverket, a		9 837	326 921			336 758	316 413	-10 508	-10 508	-20 345	-20 345		20 345
2 Miljöövervakning m.m., a		994	222 994		-1 492	222 496	221 219	-1 775	-1 775	-1 277	-1 277		1 277
3 Åtgärder för biologisk mångfald, a		445 597	1 691 197	-15 000		2 121 794	2 017 950	326 753	341 753	-103 844	-103 844		103 844
4 Sanering och återställning av förorenade områden, a		1 131	543 850		-3 263	541 718	439 223	-104 627	-104 627	-102 495	-102 495		102 495
5 Miljöforskning, a		68	85 227		-511	84 784	83 849	-1 378	-1 378	-935	-935		935
6 Kemikalieinspektionen, a		-1 710	111 920		-672	109 538	108 191	-3 729	-3 729	-1 346	-3 346	2 000	1 346
7 Internationellt miljösamarbete, a		161	73 434		-441	73 154	72 445	-989	-989	-709	-709		709
8 Stockholms internationella miljöinstitut, o			12 000		-72	11 928	11 928	-72	-72	0	0		
9 Statens strålskyddsinstitut, a		-3 067	106 333		-638	102 628	102 392	-3 941	-3 941	-236	-236		236
10 Statens kärnkraftinspektion: Förvaltningskostnader, a		6 679	96 811		-581	102 909	93 469	-3 342	-3 342	-9 439	-9 439		9 439
11 Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning, a		835	72 728		-436	73 127	71 413	-1 315	-1 315	-1 714	-1 714		1 714
12 Bidrag till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut m.m., a		4 316	259 998		-1 560	262 754	248 136	-11 862	-11 862	-14 618	-14 618		14 618

Tusental kronor

Anslagstyp:												Utgående						
a = ramanstag		Ingående										ramöverförings-						
o = obetecknat anslag		belopp		Medgivna			Totalt		Skillnad mot		Skillnad mot		Skillnad mot		Anslags- kredit		ramöverförings-	
		(IB)		(MÖ)			(IB+SB+TB+D+MÖ)		(SB+TB)		1)							
		(SB)		(TB)			(ID)											
13	Stöd till klimatinvesteringar, a	723 069	50 000					773 069	114 555	64 555	64 555	-658 514	-658 514					658 514
	2003 203413 Information om klimatfrågor, a	64						64				-64	-64					64
U0 21 Energi		1 035 162	1 396 435	500	-2 275			2 429 822	1 396 238	-197	-697	-1 033 584	-1 043 101	9 517				1 033 584
PO 35 Energipolitik		1 035 162	1 396 435	500	-2 275			2 429 822	1 396 238	-197	-697	-1 033 584	-1 043 101	9 517				1 033 584
1	Statens energimyndighet: Förvaltningskostnader, a	485	188 205	1 000	-1 129			188 561	183 475	-4 730	-5 730	-5 086	-5 086					5 086
2	Insatser för effektivare energianvändning, a	34 129	166 000					200 129	157 288	-8 712	-8 712	-42 841	-42 841					42 841
3	Teknikupphandling och marknadsintroduktion, a	80 090	85 000					165 090	68 239	-16 761	-16 761	-96 852	-96 852					96 852
4	Stöd för marknadsintroduktion av vindkraft, a	56 428	100 000		-600			155 828	53 624	-46 376	-46 376	-102 204	-102 204					102 204
5	Energiforskning, a	169 708	440 000					609 708	408 907	-31 093	-31 093	-200 801	-200 801					200 801
6	Energipolitiskt motiverade internationella klimatinsatser, a	18 680	20 000	-500				38 180	37 928	17 928	18 428	-252	-252					252
7	Statlig prisgaranti elcertifikat, a	100 000	80 000		-480			179 520		-80 000	-80 000	-179 520	-179 520					179 520
8	Ersättning för vissa kostnader vid avveckling av en reaktor vid Barsebäcksverket, a	11 939	317 230					329 169	229 924	-87 306	-87 306	-99 244	-108 761	9 517				99 244
	2002 213502 Bidrag för att minska elanvändning, a	85 356						85 356	39 428	39 428	39 428	-45 929	-45 929					45 929
	2002 213503 Bidrag till investeringar i elproduktion från förnybara energikällor, a	11 121						11 121				-11 121	-11 121					11 121
	2002 213504 Åtgärder för effektivare energianvändning, a	38			-38													
	2003 213509 Skydd för småskalig elproduktion, a	28			-28													
	2004 213506 Energiteknikstöd, a	93 364						93 364	52 883	52 883	52 883	-40 481	-40 481					40 481
	2004 213507 Introduktion av ny energiteknik, a	373 796						373 796	164 542	164 542	164 542	-209 253	-209 253					209 253
U0 22 Kommunikationer		1 100 001	31 666 492	-13 823	-175 149			32 577 521	31 833 017	166 525	180 348	-744 503	-4 359 970	3 615 467				744 017
PO 36 Transportpolitik		46 783	30 962 096	-13 823	-174 186			30 820 870	30 830 052	-132 044	-118 221	9 182	-3 606 285	3 615 467				-9 668
1	Vägverket: Administration, a	72 218	939 219					1 011 437	975 243	36 024	36 024	-36 194	-36 194					36 194
2	Vaghållning och statsbidrag, a	-242 992	16 607 522	108 177	-99 693			16 373 014	16 953 889	346 367	238 190	580 875	-1 868 308	2 449 183				-580 875
3	Banverket: Administration, a	53 446	771 897		-4 631			820 712	740 745	-31 152	-31 152	-79 967	-79 967					79 967
4	Banverket: Banhållning och sektorsuppgifter, a	16 128	11 196 512	-219 000	-67 179			10 926 461	10 652 102	-544 410	-325 410	-274 360	-1 358 344	1 083 984				274 360
5	Från EG-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk, a	153 754	250 000		-1 500			402 254	300 366	50 366	50 366	-101 888	-101 888					101 888
6	Ersättning för fritidsbåtsändamål m.m., o		71 000		-426			70 574	70 574	-426	-426	0	0					
7	Ersättning till viss kanaltrafik m.m., o		62 660	-3 000	-375			59 285	59 285	-3 375	-375							
8	Sjöfartsregistret, a	500	5 786		-34			6 252	5 752	-34	-34	-500	-500					500
9	Rederinämnden: Administration, a	1 446	1 425		-8			2 863	1 008	-417	-417	-1 855	-1 855					1 855
10	Driftbidrag till icke statliga flygplatser, o		81 100					81 100	80 614	-486	-486	-486	-486					
11	Rikstrafiken: Administration, a	511	19 702		-118			20 095	17 833	-1 869	-1 869	-2 261	-2 261					2 261
12	Rikstrafiken: Trafikupphandling, a	-43 650	823 000	100 000				879 350	848 747	25 747	-74 253	-30 603	-112 903	82 300				30 603

Tusental kronor

Anslagstyp:															
a = ramanstag		Ingående										Utgående			
o = obetecknat anslag		ramöverförings-					Medgivna	Totalt	Skillnad mot		Skillnad mot	Skillnad mot	Skillnad mot	Anslags-	ramöverförings-
		belopp	Statsbudget	Tilläggsbudget	Indragning	överskridanden	tilldelade medel	Utfall	statsbudget	anvisade medel	tilldelade medel	tillgängliga medel	kredit	belopp	
		(IB)	(SB)	(TB)	(ID)	(MÖ)	(IB+SB+TB+ID+MÖ)		(SB+TB)		1)				
13	Viss internationell verksamhet, a	2 684	2 500		-15		5 169	1 824	-676	-676	-3 345	-3 345		3 345	
14	Statens väg- och transportforskningsinstitut, a		34 600		-207		34 393	33 362	-1 238	-1 238	-1 031	-1 031		1 031	
15	Statens institut för kommunikationsanalys, a	3 269	53 173				56 442	48 023	-5 150	-5 150	-8 420	-8 420		8 420	
16	Järnvägsstyrelsen, a	3 105	42 000				45 105	39 004	-2 996	-2 996	-6 100	-6 100		6 100	
	2003 223605 Ersättning till Statens järnvägar för kostnader i samband med utdelning från AB Swedcarrier m.m., a	26 366					26 366	1 682	1 682	1 682	-24 684	-24 684		24 684	
PO 37	IT, elektronisk kommunikation och post	1 053 218	704 396		-963		1 756 651	1 002 965	298 569	298 569	-753 685	-753 685		753 685	
1	Post- och telestyrelsen: Förvaltningskostnader för vissa myndighetsuppgifter, a	4 296	14 662		-88		18 870	14 225	-437	-437	-4 646	-4 646		4 646	
2	Ersättning för särskilda tjänster till funktionshindrade, a	120 589	122 484		-735		242 338	115 640	-6 844	-6 844	-126 698	-126 698		126 698	
3	Ersättning till Posten AB (publ) för grundläggande kassaservice, a		400 000				400 000	400 000							
4	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal, a		144 000				144 000	144 000							
5	Informationsteknik: Telekommunikation m.m., a	2 789	23 250		-140		25 899	21 972	-1 278	-1 278	-3 927	-3 927		3 927	
	2004 223706 Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet, a	181 002					181 002	46 310	46 310	46 310	-134 691	-134 691		134 691	
	2004 223707 IT-infrastruktur: Regionala transportnät m.m., a	744 542					744 542	260 819	260 819	260 819	-483 723	-483 723		483 723	
UO 23	Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	3 934 040	14 655 991	162 600	-566 445		18 186 187	17 408 335	2 752 344	2 589 744	-777 852	-1 631 392	853 540	777 852	
PO 25	Utbildningspolitik		1 356 200		-8 137		1 348 063	1 348 063	-8 137	-8 137	0	0			
1	Sveriges lantbruksuniversitet, a		1 356 200		-8 137		1 348 063	1 348 063	-8 137	-8 137	0	0			
PO 26	Forskningspolitik	5 655	232 943	5 000	-1 398		242 200	235 589	2 646	-2 354	-6 610	-6 610		6 610	
1	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning, a	5 655	231 759	5 000	-1 391		241 023	234 412	2 653	-2 347	-6 610	-6 610		6 610	
2	Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien, o		1 184		-7		1 177	1 177	-7	-7	0	0			
PO 41	Skogspolitik	35 366	544 539	148 000	-3 266		724 639	579 936	35 397	-112 603	-144 703	-144 703		144 703	
1	Skogsvårdsorganisationen, a	-788	315 934		-1 895		313 251	303 119	-12 815	-12 815	-10 132	-10 132		10 132	
2	Insatser för skogsbruket, a	30 487	221 200	148 000	-1 327		398 360	275 445	54 245	-93 755	-122 915	-122 915		122 915	
3	Internationellt skogssamarbete, a	760	1 405		-8		2 157	1 081	-324	-324	-1 075	-1 075		1 075	
4	Från EG-budgeten finansierade medel för skogsskadeövervakning, a	4 906	6 000		-36		10 870	290	-5 710	-5 710	-10 580	-10 580		10 580	
PO 42	Djurpolitik	46 899	508 521		-5 919		549 500	510 669	2 148	2 148	-38 831	-39 081	250	38 831	
1	Statens veterinärmedicinska anstalt, a	-1 448	99 735		-598		97 689	96 687	-3 048	-3 048	-1 002	-1 252	250	1 002	
2	Bidrag till distriktsveterinärorganisationen, o		94 715		-568		94 147	94 147	-568	-568	0	0			
3	Djurhälsövård, a	55	14 797		-89		14 763	14 716	-81	-81	-47	-47		47	
4	Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar, a	24 293	125 100		-751		148 642	132 103	7 003	7 003	-16 538	-16 538		16 538	
5	Ersättningar för viltskador m.m, a	9 714	87 500		-525		96 689	86 909	-591	-591	-9 780	-9 780		9 780	

Tusental kronor

Anslagstyp:												Utgående		
a = ramanslag		Ingående											ramöverförings-	
o = obetecknat anslag		belopp	Statsbudget	Tilläggsbudget	Indragning	Medgivna	Totalt	Utfall	Skillnad mot	Skillnad mot	Skillnad mot	Skillnad mot	Anslags-	belopp
		(IB)	(SB)	(TB)	(ID)	överskridanden	tilldelade medel		statsbudget	anvisade medel	tilldelade medel	tillgängliga medel	kredit	
						(MÖ)	(IB+SB+TB+ID+MÖ)			(SB+TB)		1)		
6	Djurskyddsmyndigheten, a	14 551	86 674		-3 388		97 837	86 373	-301	-301	-11 464	-11 464		11 464
	2003 234204 Centrala försöksdjursnämnden, a	-266					-266	-266	-266	-266				
PO 43	Livsmedelspolitik	1 301 494	7 852 791	9 600	-532 212		8 631 672	8 852 154	999 363	989 763	220 481	-481 489	701 970	-220 481
1	Statens jordbruksverk, a	17 056	308 346	9 600	-1 850		333 152	333 109	24 763	15 163	-43	-10 043	10 000	43
2	Statens utsädeskontroll, a	2	841		-5		838	830	-11	-11	-8	-8		8
3	Statens växtsortnämnd, a	243	2 219		-13		2 449	2 025	-194	-194	-423	-423		423
4	Bekämpande av växtsjukdomar, a	33	2 578		-15		2 596	2 563	-15	-15	-33	-33		33
5	Arealersättning och djurbidrag m.m., a	455 321	5 557 400		-9 321		6 003 400	6 487 476	930 076	930 076	484 076	-71 664	555 740	-484 076
6	Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter, a	506 540	1 416 000		-515 036		1 407 504	1 422 889	6 889	6 889	15 385	-115 615	131 000	-15 385
7	Räntekostnader för förkottade arealersättningar m.m., a	64 838	79 415		-476		143 777	114 801	35 386	35 386	-28 977	-28 977		28 977
8	Fiskeriverket, a	1 358	101 158		-607		101 909	98 594	-2 564	-2 564	-3 316	-5 546	2 230	3 316
9	Strukturstöd till fisket m.m., a	44 001	28 390		-170		72 221	29 759	1 369	1 369	-42 462	-42 462		42 462
10	Från EG-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m., a	206 684	80 000				286 684	89 212	9 212	9 212	-197 472	-197 472		197 472
11	Fiskevård, a	3 060	28 000		-3 228		27 832	28 838	838	838	1 006	-1 494	2 500	-1 006
12	Livsmedelsverket, a	-290	156 586		-940		155 356	153 128	-3 458	-3 458	-2 228	-2 228		2 228
13	Livsmedelsekonomiska institutet, a	439	9 977		-60		10 356	9 528	-449	-449	-828	-828		828
14	Livsmedelsstatistik, a	1 074	22 392		-134		23 332	21 469	-923	-923	-1 863	-1 863		1 863
15	Jordbruks- och livsmedelsstatistik finansierad från EG-budgeten, a	900	7 400		-44		8 256	7 356	-44	-44	-900	-900		900
16	Åtgärder inom livsmedelsområdet, a	293	15 000		-90		15 203	15 401	401	401	198	-302	500	-198
17	Bidrag till vissa internationella organisationer m.m., a	-59	37 089		-223		36 807	35 176	-1 913	-1 913	-1 631	-1 631		1 631
PO 44	Landsbygdspolitik	2 531 561	4 113 997		-15 230		6 630 328	5 833 939	1 719 942	1 719 942	-796 389	-947 709	151 320	796 389
1	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur, a	1 538 067	2 223 000		-13 338		3 747 729	3 104 270	881 270	881 270	-643 459	-643 459		643 459
2	Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur, a	992 550	1 575 558				2 568 108	2 419 144	843 586	843 586	-148 963	-300 283	151 320	148 963
3	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket, a	1 349	11 901		-71		13 179	11 067	-834	-834	-2 112	-2 112		2 112
4	Stöd till jordbrukets rationalisering m.m., a	0	3 000		-18		2 982	2 982	-18	-18	0	0		0
5	Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m., a	46	1 538		-9		1 575	1 529	-9	-9	-46	-46		46
6	Återföring av skatt på handelsgödsel och bekämpningsmedel m.m., a	-1 262	269 000		-1 614		266 124	265 869	-3 131	-3 131	-255	-255		255
7	Ekologisk produktion, a	811	30 000		-180		30 631	29 078	-922	-922	-1 554	-1 554		1 554
PO 45	Samepolitik	13 067	47 000		-282		59 785	47 986	986	986	-11 799	-11 799		11 799
1	Främjande av rennäringen m.m., a	10 308	47 000		-282		57 026	45 905	-1 095	-1 095	-11 121	-11 121		11 121
	2004 234502 Informationssatsning om samerna, a	2 759					2 759	2 081	2 081	2 081	-678	-678		678

Tusental kronor

Anslagstyp: a = ramanstag o = obetecknat anslag	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statsbudget (SB)	Tilläggsbudget (TB)	Indragning (ID)	Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+TB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statsbudget	Skillnad mot anvisade medel (SB+TB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel (1)	Anslags- kredit	Utgående
													ramöverförings- belopp
UO 24 Näringsliv	277 216	3 891 377	-4 514	-22 731		4 141 348	3 775 306	-116 071	-111 557	-366 043	-378 910	12 867	366 043
PO 26 Forskningspolitik	15 835	1 237 975	20 000	-8 471		1 265 339	1 260 848	22 873	2 873	-4 491	-4 491		4 491
1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader, a	-1 431	115 909		-695		113 783	112 581	-3 328	-3 328	-1 202	-1 202		1 202
2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling, a	17 265	1 122 066	20 000	-7 776		1 151 555	1 148 266	26 200	6 200	-3 289	-3 289		3 289
PO 38 Näringspolitik	105 973	1 992 099	-22 514	-5 361		2 070 197	1 848 220	-143 879	-121 365	-221 977	-232 855	10 878	221 977
1 Verket för Näringslivsutveckling: Förvaltningskostnader, a	-1 136	218 811				217 675	196 594	-22 217	-22 217	-21 081	-24 336	3 255	21 081
2 Näringslivsutveckling m.m., a	61 103	275 562	-27 514	-1 653		307 498	190 324	-85 238	-57 724	-117 174	-117 174		117 174
3 Institutet för tillväxtpolitiska studier: Förvaltningskostnader, a	2 103	72 233				74 336	72 100	-133	-133	-2 236	-9 459	7 223	2 236
4 Turistfrämjande, a	-64	101 403		-608		100 731	100 514	-889	-889	-217	-217		217
5 Sveriges geologiska undersökning: Geologisk undersökningsverksamhet m.m., a	2 220	174 313		-1 046		175 487	169 289	-5 024	-5 024	-6 198	-6 198		6 198
6 Sveriges geologiska undersökning: Geovetenskaplig forskning, a		5 263		-32		5 231	5 231	-32	-32	0	0		
7 Sveriges geologiska undersökning: Miljösäkring av oljelagransanläggningar, m.m., a	21 406	22 000		-132		43 274	22 289	289	289	-20 985	-20 985		20 985
8 Patentbesvärskammaren, a	502	16 467		-99		16 870	16 240	-227	-227	-631	-631		631
9 Bolagsverket: Finansiering av likvidatorer, a	721	8 000		-48		8 673	8 857	857	857	185	-215	400	-185
10 Upprätthållande av nationell metrologi m.m., a	35	27 586	700	-166		28 155	28 119	533	-167	-36	-36		36
11 Elsäkerhetsverket, a	3 532	41 423				44 955	38 985	-2 438	-2 438	-5 970	-5 970		5 970
12 Bidrag till standardisering och FoU inom experimentell teknik m.m., a		71 383		-428		70 955	70 955	-428	-428	0	0		
13 Rymdstyrelsen: Förvaltningskostnader, a	81	22 610		-136		22 555	22 011	-599	-599	-543	-543		543
14 Rymdverksamhet, a	-4 530	791 871	7 500			794 841	792 537	666	-6 834	-2 304	-2 304		2 304
15 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien, o		5 359		-32		5 327	5 327	-32	-32	0	0		
16 Konkurrensverket, a	-380	83 650		-502		82 768	81 989	-1 661	-1 661	-778	-778		778
17 Konkurrensforskning, a	0	6 646	-1 500	-40		5 106	4 253	-2 393	-893	-853	-853		853
18 Medel till AB Göta kanalbolag för upprustning och drift av kanalen, o		15 000		-90		14 910	14 910	-90	-90	0	0		
19 Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag m.m., a	18 692	25 000	-1 700	-150		41 842	4 246	-20 754	-19 054	-37 596	-37 596		37 596
20 Kapitalinsatser i statliga bolag, a	1 000	1 000				2 000	-2 615	-3 615	-3 615	-4 615	-4 615		4 615
21 Avgifter till vissa internationella organisationer, a	530	6 519		-39		7 010	6 065	-454	-454	-945	-945		945
2004 243818 Täckande av förluster vid viss garantigivning m.m., a	160			-160									
PO 39 Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande	151 379	490 088	-2 000	-8 619		630 847	499 438	9 350	11 350	-131 409	-133 398	1 989	131 409
1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet, a	217	20 070	1 000			21 287	20 792	722	-278	-495	-495		495
2 Kommerskollegium, a	-195	66 305				66 110	65 056	-1 249	-1 249	-1 055	-3 044	1 989	1 055
3 Exportfrämjande verksamhet, a	37 109	319 956	-3 000	-7 349		346 715	309 036	-10 920	-7 920	-37 680	-37 680		37 680
4 Investeringsfrämjande, a	2 327	68 247		-307		70 267	69 930	1 683	1 683	-337	-337		337
5 Avgifter till internationella handelsorganisationer, a	963	15 510		-963		15 510	15 225	-285	-285	-285	-285		285
2003 243906 Näringslivsutveckling i Östersjöregionen, a	110 814					110 814	19 401	19 401	19 401	-91 413	-91 413		91 413
2004 243904 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning, a	144					144				-144	-144		144

Tusental kronor

Anslagstyp:												Utgående		
a = ramanstag		Ingående	Statsbudget	Tilläggsbudget	Indragning	Medgivna	Totalt	Skillnad mot	Skillnad mot	Skillnad mot	Skillnad mot	Anslags-	Utgående	
o = obetecknat anslag		ramöverförings-	(SB)	(TB)	(ID)	överskridanden	tilldelade medel	Utfall	statsbudget	anvisade medel	tilldelade medel	tillgängliga medel	ramöverförings-	
		(IB)				(MÖ)	(IB+SB+TB+D+MÖ)			(SB+TB)	1)	kredit	belopp	
PO 40	Konsumentpolitik	4 030	171 215		-280		174 965	166 800	-4 415	-4 415	-8 165	-8 165		8 165
1	Marknadsdomstolen, a	856	9 065		-54		9 867	8 589	-476	-476	-1 278	-1 278		1 278
2	Konsumentverket, a	216	106 818				107 034	103 304	-3 514	-3 514	-3 730	-3 730		3 730
3	Allmänna reklamationsnämnden, a	1 316	23 825		-143		24 998	22 970	-855	-855	-2 028	-2 028		2 028
4	Fastighetsmäklarnämnden, a	1 541	9 482		-57		10 966	10 081	599	599	-884	-884		884
5	Åtgärder på konsumentområdet, a	101	17 625				17 726	17 481	-144	-144	-245	-245		245
6	Bidrag till miljömärkning av produkter, o		4 400		-26		4 374	4 374	-26	-26	0	0		
UO 25	Allmänna bidrag till kommuner	440 755	57 468 750	-32 850	-99 629		57 777 026	57 325 102	-143 648	-110 798	-451 924	-456 518	4 594	451 823
PO 48	Allmänna bidrag till kommuner	440 755	57 468 750	-32 850	-99 629		57 777 026	57 325 102	-143 648	-110 798	-451 924	-456 518	4 594	451 823
1	Kommunalekonomisk utjämning, a		55 198 000		-824		55 197 176	55 201 770	3 770	3 770	4 594	0	4 594	-4 594
2	Bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting, a	345 918	670 050	-200 000	-3 969		811 999	355 582	-314 468	-114 468	-456 417	-456 417		456 417
3	Statligt utjämningsbidrag för LSS-kostnader, o		1 600 000	167 150			1 767 150	1 767 150	167 150	0	0	0		
4	Bidrag till Rådet för kommunal redovisning, o		700				700	600	-100	-100	-100	-100		
	2004 254801 Generellt statsbidrag till kommuner och landsting, a	94 836			-94 836									
	2004 254805 Bidrag för ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården, a	0					0				0	0		0
UO 26	Statsskuldräntor m.m.	9 280	38 770 000		-9 280		38 770 000	32 657 383	-6 112 617	-6 112 617	-6 112 616	-7 275 716	1 163 100	6 112 616
PO 92	Statsskuldräntor m.m.	9 280	38 770 000		-9 280		38 770 000	32 657 383	-6 112 617	-6 112 617	-6 112 616	-7 275 716	1 163 100	6 112 616
1	Räntor på statsskulden, a	0	38 600 000				38 600 000	32 560 801	-6 039 199	-6 039 199	-6 039 199	-7 197 199	1 158 000	6 039 199
2	Oförutsedda utgifter, a	9 280	10 000		-9 280		10 000	1 635	-8 365	-8 365	-8 365	-8 665	300	8 365
3	Riksgäldskontorets provisionskostnader i samband med upplåning och skuldförvaltning, a	0	160 000				160 000	94 947	-65 053	-65 053	-65 052	-69 852	4 800	65 052
UO 27	Avgiften till Europeiska gemenskapen	2 137 852	26 802 000		-2 067 773		26 872 079	25 635 130	-1 166 870	-1 166 870	-1 236 948	-3 903 862	2 666 914	1 236 948
PO 93	Avgiften till Europeiska gemenskapen	2 137 852	26 802 000		-2 067 773		26 872 079	25 635 130	-1 166 870	-1 166 870	-1 236 948	-3 903 862	2 666 914	1 236 948
1	Avgiften till Europeiska gemenskapen, a	2 137 852	26 802 000		-2 067 773		26 872 079	25 635 130	-1 166 870	-1 166 870	-1 236 948	-3 903 862	2 666 914	1 236 948
(A)	Summa utgiftsområden (=UO 1-27)	25 585 404	737 998 396	1 991 078	-9 097 476	1 099	756 478 501	724 956 015	-13 042 381	-15 033 459	-31 522 487	-56 858 521	25 336 034	31 516 649

Tusental kronor

Anslagstyp:													Utgående	
a = ramanstag	o = obetecknat anslag	Ingående ramöverföringsbelopp (IB)	Statsbudget (SB)	Tilläggsbudget (TB)	Indragning (ID)	Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+TB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statsbudget	Skillnad mot anvisade medel (SB+TB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel 1)	Anslagskredit	ramöverföringsbelopp
(B)	Minskning av anslagsbehållningar		0											
(C)	Summa utgifter (=A+B)	25 585 404	737 998 396	1 991 078	-9 097 476	1 099	756 478 501	724 956 015	-13 042 381	-15 033 459	-31 522 487	-56 858 521	25 336 034	31 516 649
(D)	Summa utgifter exkl. UO 26 Statsskuld räntor m.m.	25 576 124	699 228 396	1 991 078	-9 088 195	1 099	717 708 502	692 298 631	-6 929 765	-8 920 843	-25 409 871	-49 582 805	24 172 934	25 404 032
(E)	Kassamässig korrigering		-1 891 000				-1 891 000	-3 269 156	-1 378 156	-1 378 156	-1 378 156	-1 378 156		
(F)	Riksgäldskontorets nettoutlåning		14 621 000				14 621 000	10 084 423	-4 536 577	-4 536 577	-4 536 577	-4 536 577		
(G)	Summa statsbudgetens utgifter m.m. (=C+E+F)	25 585 404	750 728 396	1 991 078	-9 097 476	1 099	769 208 501	731 771 282	-18 957 114	-20 948 192	-37 437 219	-62 773 253	25 336 034	31 516 649
(H)	Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten		170 552 000					172 033 175	1 481 175					
(I)	Takbegränsade utgifter (=D+H)		869 780 396					864 331 806	-5 448 590					
(J)	Marginal till utgiftstaket		219 604					5 668 194	5 448 590					
(K)	Utgiftstak för staten (=I+J)		870 000 000					870 000 000						

1) Inklusive anslagskredit